

**«Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті»
коммерциялық емес акционерлік қоғам**

«М. Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ

Басқармасымен

2022 жылғы „09“ 06 №40 хаттама

БЕКІТІЛДІ

«М. Қозыбаев атындағы СҚУ» КЕАҚ

Басқарма Төрағасы - Ректор

Е. Шүланов

**«Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті»
коммерциялық емес акционерлік қоғамның**

САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПКЕ АЛУ САЯСАТЫ

Петропавл қ., 2022 жыл

МАЗМҰНЫ

БӨЛІМ 1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР	3
БӨЛІМ 2. ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ – ТЕХНИКАЛЫҚ БӨЛІМ	5
1-бөлім. Басқару, ұйымдастыру құрылымы Қоғам	5
2-бөлім. Жүйесі салықтық есепке алу және ішкі бақылау	5
3-бөлім. Есепке алу құжаттамасы	7
БӨЛІМ 3. САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПКЕ АЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	10
БӨЛІМ 4. КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ	11
1-бөлім. САЛЫҚ САЛЫНАТЫН КІРІС	11
2-бөлім. ТАБЫСТАР ЖЫЛДЫҚ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫСҚА ЕНГІЗІЛЕТІН:	11
3-бөлім. КІРІСТЕР	13
4-бөлім. ШЕГЕРІМДЕР	16
5-бөлім. ТІРКЕЛГЕН АКТИВТЕР БОЙЫНША ШЕГЕРІМДЕР	28
6-бөлім. КІРІСТЕР МЕН ШЕГЕРІМДЕРДІ ТҮЗЕТУ	35
7-бөлім. ШЫҒЫНДАР	36
8-бөлім. ЕСЕПТЕУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ТӨЛЕУ МЕРЗІМДЕРІ	
КОРПОРАЦИЯЛЫҚ ТАБЫС САЛЫҒЫ	37
9-бөлім. ТӨЛЕМ КӨЗІНЕН ҰСТАЛАТЫН КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС	
САЛЫҒЫ	38
10-бөлім. САЛЫҚ СТАВКАЛАРЫ, САЛЫҚ КЕЗЕҢІ ЖӘНЕ САЛЫҚ	
ДЕКЛАРАЦИЯСЫ	39
БӨЛІМ 5. ЖЕКЕ ТАБЫС САЛЫҒЫ	40
БӨЛІМ 6. ӘЛЕУМЕТТІК САЛЫҚ	49
БӨЛІМ 7. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫНА САЛЫНАТЫН САЛЫҚ	53
БӨЛІМ 8. МҮЛІК САЛЫҒЫ	58
БӨЛІМ 9. ЖЕР САЛЫҒЫ	62
БӨЛІМ 10. ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ЭМИССИЯЛАР ҮШІН ТӨЛЕМАҚЫ	69
БӨЛІМ 11. ЖЕР УЧАСКЕЛЕРІН ПАЙДАЛАНҒАНЫ ҮШІН ТӨЛЕМ	74
БӨЛІМ 12. РЕЗИДЕНТ ЕМЕСТІҢ ТАБЫСТАРЫНАН ТӨЛЕМ КӨЗІНЕН	
АЛЫНАТЫН ТАБЫС САЛЫҒЫ	75
БӨЛІМ 13. БІРЫҢҒАЙ ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫНА МІНДЕТТІ	
ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖАРНАЛАРЫ	81
БӨЛІМ 14. МЕМЛЕКЕТТІК ӘЛЕУМЕТТІК САҚТАНДЫРУ ҚОРЫНА	
ӘЛЕУМЕТТІК АУДАРЫМДАР	83
БӨЛІМ 15. МІНДЕТТІ ӘЛЕУМЕТТІК МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУҒА	
АУДАРЫМДАР МЕН ЖАРНАЛАР	85
БӨЛІМ 16. АЛЫМДАР МЕН БАЖДАР	87
БӨЛІМ 17. ТРАНСФЕРТТІК БАҒА БЕЛГІЛЕУ	87
БӨЛІМ 18. ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫ	87
БӨЛІМ 19. САЛЫҚТЫҚ БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ САЛЫҚТЫҚ ӘКІМШІЛЕНДІРУДІҢ	
ӨЗГЕ ДЕ НЫСАНДАРЫ	122
БӨЛІМ 20. ЕСЕПТІК САЛЫҚ САЯСАТЫН САҚТАУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК	123

БӨЛІМ 1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

КЕАҚ «Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» (бұдан әрі – Қоғам) бастапқыда тіркелді-ҚР шаруашылық жүргізуші субъект ретінде әділет Басқармасы "Петропавл қаласының әділет Департаменті Солтүстік Қазақстан облысының 04 наурыз, 1996 жылғы мемлекеттік тіркеу туралы Куәлік № 614-1948-01-БП, мемлекеттік тіркелу күні 04 наурыз 2015 жыл. БСН 960 340 000 702, КҰЖЖ 05606434.

Ретінде Коммерциялық емес акционерлік қоғамының қаулысына сәйкес құрылды Қазақстан Республикасы Үкіметінің 11 қазандағы 2019 жылғы № 752 кейбір мәселелері Туралы "жоғары оқу орындарының білім және ғылым Министрлігінің"Қазақстан Республикасының.

Қоғамның атауы: толық:

мемлекеттік тілде — «Манаш Козыбаев атындағы Солтүстік Казахстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы;

орыс тілінде — некоммерческое акционерное общество «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева».

Қоғам тұрақты мекен-жайы Қазақстан.

Қоғамның орналасқан Жері: Қазақстан Республикасы, 150000, Солтүстік Қазақстан облысы, Петропавл қаласы, Пушкин көшесі, 86.

Қоғамның қызмет мерзімі шектелмеген.

Қоғамның Құрылтайшысы болып қазақстан Республикасының Үкіметі атынан Қазақстан мемлекеттік мүлік және жекешелендіру Комитеті Қазақстан Республикасы қаржы Министрлігінің.

Уәкілетті орган тиісті саланың жүзеге асыратын иелік ету және пайдалану құқығы 100% акцияларының мемлекеттік пакетін Қоғамның, білім және ғылым Министрлігі Қазақстан Республикасының (бұдан әрі - Жалғыз акционер).

Қоғам коммерциялық емес ұйым болып табылады көздемейтін өз қызметінің негізгі мақсаты ретінде табыс табу емес, жүзеге асыратын бөлу, алынған таза кірістің пайдасына Қоғамның Жалғыз акционерінің.

Қоғам болып қайта құрылуы мүмкін коммерциялық ұйымға.

Қоғам қызметінің негізгі түрлері:

Қоғам қызметінің мақсаты болып табылады алу үшін қажетті жағдайлар жасау, сапалы білім беру, оқу, оқыту, қалыптастыру, дамыту және кәсіби қалыптасуы негізінде жеке тұлғаның ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері үшін, сондай-ақ ғылыми әлеуетін дамыту мен әзірлемелерді коммерцияландыруға.

Мақсаты-білім беру процесін Қоғамның жоғары сапалы оқыту, тиісті халықаралық стандарттар.

Оқыту сатылары:

- жалпы орта білім: мектеп;

-техникалық және кәсіптік білім беру колледжі; жоғары білім: бакалавриат;

-жоғары оқу орнынан кейінгі білім: магистратура, докторантура; қосымша білім беру, оның ішінде қайта даярлау және арттыру

-біліктілікті ғылыми-педагогикалық кадрларды және мамандарды.

Білім беру қызметі келесі нысандар бойынша жүзеге асырылады оқыту: іштей, сондай-ақ қашықтықтан оқыту технологиясын пайдалана отырып, дуальді оқыту және экстернат.

Білім беру процесі Қоғамда жүзеге асырылады мемлекеттік, орыс, ағылшын және басқа тілдерінде, қажет болған жағдайда.

Қоғам қызметінің Мәні болып табылады білім беру қызметін көрсету саласындағы жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және қосымша білім беру.

Қоғам қызметінің негізгі түрлері болып табылады:

1) кадрларды дайындау бойынша білім беру бағдарламалары жоғары және жоғары

оқу орнынан кейінгі білім беру, сондай-ақ ғылыми-техникалық, инновациялық қызметті, ғылыми-зерттеу жұмыстарын қоса алғанда, іргелі және қолданбалы ғылыми зерттеулер;

2) қамтамасыз ету білім алушыларды тамақпен, тұратын орынмен, медициналық қызмет көрсетумен;

3) қамтамасыз ету қызметкерлерді тамақпен, тұратын орынмен, медициналық қызмет көрсетумен;

4) қауіпсіздігін қамтамасыз ету білім алушылар;

5) ұйымдастыру және өткізу спорттық және мәдени-бұқаралық іс-шаралар;

6) ұйымдастыру және өткізу, дене шынықтыру-сауықтыру іс-шараларын жасау, спорттық және шығармашылық секциялар;

7) баспа және полиграфиялық қызмет қамтамасыз ету үшін білім беру процесінің зерттеу, тәрбие және әлеуметтік - мәдени қызмет;

8) ұйымдастыру және әр түрлі іс-шараларға республикалық және халықаралық деңгейдегі олимпиадаларға, жарыстарға, конкурстарға, конференцияларға, семинарларға арасында білім алушылар мен педагогикалық қызметкерлер;

9) даярлау, білім алушыларды әскери қызметке запастағы офицерлер бағдарламасы бойынша;

10) іске асыру жалпы білім беретін оқу бағдарламалары бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру сондай-ақ білім беру бағдарламаларын, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру;

11) құру технополисов, технопарктер, бизнес-инкубаторлар, инновациялық орталықтарын, коммерцияландыру және технологиялар трансферті, жобалық және конструкторлық бюролардың және басқа да құрылымдардың қызметінің бейіні бойынша.

12) әзірлеу, сынақтан өткізу және енгізу, инновациялық әдістер, технологиялар және оқыту бағытталған зерттеулерді одан әрі дамыту және жетілдіру білім және ғылым жүйесін;

13) ұйымдастыру, құру және дамыту, сандық интерактивті білім беру ресурстары мен оқу фильмдерін білім берудің барлық деңгейлері үшін;

14) қатысу және интеграция білім мен ғылымның өндіріспен;

15) ұйымдастыру, қаржыландыру тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды, инновациялық және инвестициялық жобаларды тарта отырып, қаржы ресурстарын еншілес және басқа да ұйымдарды, Қазақстан Республикасының және шетелдік ұйымдардың, сондай-ақ қалыптастыруға қатысу тетіктерін және инфрақұрылымын жобаларды венчурлық қаржыландыру облысының білім және ғылым.

Егер жекелеген түрлерін жүзеге асыру үшін қажет арнайы рұқсат (лицензия) уәкілетті органдардың Қоғам жүзеге асырады, деректер түрлерін алғаннан кейін ғана белгіленген тәртіппен тиісті рұқсатты (лицензия).

Қоғам жүзеге асырады, білім беру қызметін лицензия негізінде:

Мемлекеттік лицензия қосымшаларымен №KZ47LAA00018464 22 шілдедегі 2020 жылға берген Комитеті "РММ сапасын қамтамасыз ету саласындағы білім және ғылым Министрлігінің" ҚР білім және ғылым, иеліктен шығарылмайтын, 1-сынып.

Осы Салықтық есепке алу саясаты негізінде әзірленді және 190-құжат п. п. 5 – 6 және 191-бап ҚР Салық Кодексінің "Салық және басқа да бюджетке міндетті төлемдер" (Салық кодексі) соңғы өзгеріс және толықтырулармен ҚР Заңы негізінде 25.12.2017 ж. № 121 –VI ТУРАЛЫ "Кодексін қолданысқа енгізу ТУРАЛЫ " салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті және жорамалдар туралы:

а) Қоғам үшін ол ішкі нормативтік құжаты болып табылады белгілейтін қабылданған Қоғам салықтық есепке алуды жүргізу тәртібін талаптарын сақтай отырып, Салық Кодексінің;

б) Қоғам әрекет етеді болашақта;

в) Әрбір қаржы жылы 1 қаңтарда басталады және 31 желтоқсанда аяқталады;

г) Салық әрбір түрі үшін салықтардың және бюджетке төлемдер болып табылады кезеңдері көрсетілген ҚР Салық кодексінде, қаржы жылы ішінде.

БӨЛІМ 2. ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ – ТЕХНИКАЛЫҚ БӨЛІМ

1-бөлім. Басқару, ұйымдастыру құрылымы Қоғам

Қоғамның органдары мыналар болып табылады:

- жоғарғы орган - Жалғыз акционер;
- басқару органы - директорлар Кеңесі;
- атқарушы орган — Басқарма (Ректорат);
- алқалы орган - Ғылыми Кеңес;
- бақылауды жүзеге асыратын орган Қоғамның қаржы-шаруашылық қызметіне - ішкі аудит Қызметі;

Қатысты мәселелер бойынша шешім Қазақстан Республикасының заңнамасымен акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне, Жалғыз акционермен жеке-дара қабылданады және жазбаша түрде ресімдеуге жатады.

Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне мынадай мәселелер жатады:

- сайлауға (тағайындауға), өкілеттік мерзімін анықтау, өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату Басқарма Төрағасы-Қоғам Ректорының ұсынымы негізінде Республикалық комиссияның;
- тәртіптік жауапкершілікке тарту Басқарма Төрағасы — Қоғам Ректорының;
- тағайындау, өкілеттік мерзімін белгілеу, Басқарма мүшесі академиялық мәселелер жөніндегі оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтату, сондай-ақ туралы мәселені қарау үшін оның тәртіптік жауапкершілігін;
- өзгерістер Қоғамның Жарғысына өзгертулер мен толықтырулар немесе жаңа редакцияда бекіту және

т. б.

Қоғамның ағымдағы қызметіне басшылықты жүзеге асырады, Қоғамның атқарушы органы-Басқарма (Ректорат). Қоғам басқармасын Басқарма Төрағасы басқарады Ректоры, Қоғам.

Жауапкершілік қалыптастыру, есепке алу, салық саясаты, салық есебін жүргізуді, уақтылы ұсыну толық және сенімді салық есептілігін басшысы жауапты болады Қоғам, ол оның өкілеттіктерін басқа тұлғаларға - бас бухгалтерге, аудиторлық фирмада және т. б.

Жауапты лауазымды тұлғалар Салықтық есепке алу саясатының сақталуына КЕАҚ "Солтүстік Қазақстан университеті Манап Қозыбаев атындағы" болып табылады:

- бас бухгалтер.

барлық қызметкерлер Үшін қаржылық қызметінің салықтық есепке алу саясаты болып табылады нормативтік база жүргізу кезінде салық төлеушілер және салық есептерін жасау.

2-бөлім. Жүйесі салықтық есепке алу және ішкі бақылау

Салық Қоғамда жүргізіледі бухгалтерлік есеп деректері негізінде, ол жүзеге асырылады бухгалтериясында мынадай нормативтік құжаттарға:

- "Қазақстан Республикасының Кодексіне", салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті" соңғы өзгертулермен және толықтырулармен ҚР Заңы негізінде 25.12.2017 ж. № 121 –VI ТУРАЛЫ "кодексін қолданысқа енгізу ТУРАЛЫ "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті";

- Қазақстан Республикасының "бухгалтерлік есеп Туралы және қаржылық есеп 28 ақпан 2007 жылғы № 234 - III;

- Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары (IAS IFRS);

- Үлгі шот жоспарында "Бухгалтерлік есеп Бұйрығымен бекітілген, ҚР қаржы министрлігінің 22 маусым 2007 ж. № 185 бұйрығымен өзгеріс енгізілген-ҚР қаржы министрінің №877 от 02.10.2018 жылғы;

- Бухгалтерлік есепті жүргізу ережелері" бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы қаржы Министрінің 31 наурыздағы 2015 жылғы № 241;

- Қазақстан Республикасының заңы "Білім Туралы" 27 шілдедегі 2007 жылғы № 319-III.

- Қазақстан Республикасының "ғылым Туралы" 18 ақпан 2011 жыл № 407-IV

- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 18 қазан 2013 жылғы № 1116 Ережесін бекіту Туралы "және сроков исчисления, удержания (начисления) и перечисления обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов в единый накопительный пенсионный фонд";

- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 31 желтоқсан 2013 жылғы № 1562 тізбесін бекіту Туралы "производств, работ, профессий работников, занятых на работах с вредными условиями труда пайдасына төлеу жөніндегі агенттердің міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын меншікті қаражаты есебінен жүзеге асырылады міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын";

- Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы от 21 июня 2004 года № 683 Ережесін бекіту Туралы "әлеуметтік аударымдарды есептеу және аудару" (өзгерістермен және толықтырулармен);

- Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрінің 30 маусымдағы 2017 жылғы № 478 Ережесін бекіту Туралы "және мерзімдерін есептеудің (ұстап қалу және аудару аударымдар және (немесе) жарналар міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды және жүзеге асыру Ережесін қайтару төлеушілерге артық (қате) есептелген сомаларды аударымдар, жарналар және (немесе) үшін өсімпұлды уақтылы және (немесе) толық төлеуге аударымдар және (немесе) жарналар".

- Қоғамның есеп саясаты;

- Жұмыс шоттар жоспары), Қоғам;

- Есептік салық саясатымен Қоғам;

-Әдістемелік ұсынымдармен, нұсқаулықтарға және басқа да нормативтік актілермен бойынша бухгалтерлік есепті ұйымдастыру.

Мақсаты салық есебін жүргізу болып табылады салық төлеуші – Қоғам - есептік құжаттама талаптарына сәйкес ҚР Салық Кодексінің туралы ақпаратты қорыту және жүйелеу, салық салу объектілері және салық салуға байланысты объектілер, сондай-ақ салықтарды есептеу мен бюджетке басқа да міндетті төлемдерді және салық есептілігін жасау Қоғам.

Салық Қоғамда жүргізіліп, осылайша, қамтамасыз ету үшін:

- толық әрі шынайы ақпаратты қалыптастыру мақсатында есепке алу тәртібі туралы жүзеге асырған операцияларды салық салу Қоғамның салық кезеңі ішінде;

- мен жүйелеудің салық есептілігі нысандарын;

- дұрыс салықтық есептілікті құрастыру;

-ақпаратты ұсыну үшін салық қызметі органдарына салықтық бақылау.

Қателер анықталған жағдайда, жіберілген жасау кезінде салық есептерін алдыңғы кезеңдерге қателерді түзету сомасы көрсетіледі және қосымша салық есептілігі нысандарында, оларға қоса беріледі бухгалтерлік анықтама себептерін түсіндіре отырып, жіберілген қателер. Бухгалтерлік анықтамаға қол қояды, бас бухгалтер және бухгалтер-орындаушы. Қосымша нысандары салықтық есеп сәйкес ресімделеді қойылатын жалпы талаптармен толтыру және салық есептілігін тапсыру.

Өзгеріс салықтық есепке алу саясатын Қоғамның енгізеді мынадай жағдайларда:

-толық әрі шынайы ақпаратты қалыптастыру мақсатында есепке алу тәртібі туралы жүзеге асырған операцияларды салық салу Қоғамның салық кезеңі ішінде;

- мен жүйелеудің салық есептілігі нысандарын;

- дұрыс салықтық есептілікті құрастыру;

-ақпаратты ұсыну үшін салық қызметі органдарына салықтық бақылау.

Қателер анықталған жағдайда, жіберілген жасау кезінде салық есептерін алдыңғы кезеңдерге қателерді түзету сомасы көрсетіледі және қосымша салық есептілігі нысандарында, оларға қоса беріледі бухгалтерлік анықтама себептерін түсіндіре отырып, жіберілген қателер. Бухгалтерлік анықтамаға қол қояды, бас бухгалтер және бухгалтер-

орындаушы. Қосымша нысандары салықтық есеп сәйкес ресімделеді қойылатын жалпы талаптармен толтыру және салық есептілігін тапсыру.

Өзгеріс салықтық есепке алу саясатын Қоғамның енгізеді мынадай жағдайларда:

- кезінде мен толықтырулар енгізу ҚР Салық кодексіне байланысты салық;
- қалыптастыру кезінде барынша нақты оқиғалар мен операцияларды салық есеп.

Өзгертулер мен толықтырулар салық саясатын енгізіледі дербес және уәкілетті органның шешімімен бекітіледі "КЕАҚ-ның Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті Манап Қозыбаев атындағы".

3-бөлім. Есепке алу құжаттамасы

Есептік құжаттама мыналарды қамтиды:

- бухгалтерлік құжаттаманы;
- салықтық нысандарды;
- салықтық есепке алу саясатын;
- есепке алу тіркелімдері және өзге де құжаттар негіз болып табылатын анықтау үшін салық салу объектілерін және (немесе) салық салуға байланысты объектілерді, сондай-ақ салық міндеттемелерін есептеу үшін.

1-тармағына Сәйкес, 193-бабының ақ Қоғамның есепке алу құжаттамасы жасалады және жүргізіледі қазақ және (немесе) орыс тілінде.

Барлық бухгалтерлік жазбалар бастапқы құжаттар негізінде жүргізіледі, шаруашылық операцияларын жасау фактілерін белгілейтін. Барлық шаруашылық операциялар мен басқа да оқиғалар Қоғамның шаруашылық қызметінің әсер ететін активтер, меншікті капитал, міндеттемелер, кірістер мен шығыстар көрсетілуі тиіс бухгалтерлік есеп. Бастапқы құжаттар Қоғамда жасалады операция жүргізілген сәтте, ал егер бұл мүмкін болмаса, - тікелей операцияның аяқталуы.

Бухгалтерлік есепте Қоғамның қолданылады Үлгілік бастапқы есепке алу құжаттарының нысандары бұйрығымен бекітілген " ҚР қаржы Министрлігінің 20.12.2012 жылғы № 562 ҚР қаржы Министрлігінің 27.10.2014 жылғы №458 мен нетиповые нысанын (әзірленген Қоғамның өзі), олар міндетті қосымша болып табылады Қоғамның есеп саясатындағы. Кез келген бастапқы құжат болуы тиіс келесі деректемелері:

- жасау күні; құжаттың
- қолы және қолының жасаған адамның құжаты;
- анық жазылған ақпаратты құжаттың (атауы, ТМҚ, қызмет көрсету, өлшем бірлігін, санын, бағасын, сомасын және т. б.);
- толтыру барлық көрсетілген деректемелердің бланкіде бастапқы есептік құжаттама;
- барлық қолдары болуы тиіс талдамасын көрсете отырып лауазымы, тегі және аты-жөні қол қойған тұлғалар.

Бухгалтерлік жазбалар ретінде қолмен, сондай-ақ көмегімен компьютеризированной жүйесінің есебі: 1С: Бухгалтерия нұсқасы 8.3 немесе одан кейінгі шығарылымын, WORD, Excel.

Бастапқы құжаттары мен тіркелімдерінің мазмұны бухгалтерлік есеп болып табылады коммерциялық құпияны құрайтын ақпарат Заңының 12-бабына сәйкес ҚР-ның "Бухгалтерлік есеп ТУРАЛЫ және қаржылық есеп беру" қол жеткізу мүмкіндігі беріледі тек рұқсаты бар адамдар Қоғам басшылығының, сондай-ақ мемлекеттік органдардың лауазымды тұлғаларына ҚР заңдарына сәйкес.

Қоғам басшылығы құқығы бар адамдарды анықтайды бухгалтерлік құжаттарға қол қою, және иерархиясын белгілейді қарай қол қою құқығының қызметінен, іс-қимыл саласы мен операцияның мәніне.

Салықтық нысандарды қамтиды есептілігін, салықтық өтінішті және салық тіркелімдерін.

Салықтық нысандарды жасайды және қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштерде қазақ және (немесе) орыс тілінде.

Жасалған Салықтық нысандар қағаз қол қоюға тиіс, бірінші басшы (немесе оның уәкілетті орынбасары), бас бухгалтері, тұлға құрады және осы нысанды және мөрімен Қоғам.

Салық нысандарын электрондық жеткізгіште жасалған расталуы тиіс электрондық цифрлық қолтаңбасымен Қоғам.

Салықтық нысандар ішінде сақталады белгіленген талап қою 48-құжат ҰК Қазақстан Республикасы.

Салық есептілігі – бұл құжат болып этикеткалар, салық органдары белгілеген тәртіпке сәйкес ҚР Салық кодексімен туралы мәліметтер, Кәсіпорын туралы, салық салу объектілері және(немесе) салық салуға байланысты активтер мен міндеттемелер туралы, сондай-ақ, салықтық міндеттемелер және әлеуметтік төлемдер.

Салық есептілігі жасалады талаптарына сәйкес пішімді-логикалық бақылау, уәкілетті орган бекіткен.

Салық есептілігі өзіне салық декларациялары, есеп айырысулар, оларға қосымшалар жататын жасау және ұсыну бірлестігі түрлері бойынша салықтар, бюджетке басқа да міндетті төлемдер, міндетті зейнетақы жарналары және әлеуметтік аударымдар. Салық есептілігі нысанын уәкілетті орган бекітеді баптардың ережелерін ескере отырып, 206-209, ҚР СК.

Кодекстің 206-бабы 3 ҰК ақ, ҚР, салық есептілігі мынадай түрлерге бөлінеді:

- бастапқы салық есептілігі;
- кезекті салық есептілігін;
- қосымша салық есептілігін;
- хабарлама бойынша қосымша салық есептілігін;
- тарату.

Салық есептілігі салық органдарына белгіленген тәртіппен және мерзімде Салық Кодексіне сәйкес ҚР қк 209 ҚР СК. Салық есептілігі бойынша таңдау:

- өзі келу тәртібімен;
- почта арқылы хабарламасы бар тапсырыс хатпен;
- электрондық нысан арқылы ақпаратты компьютерлік өңдеуге жол жүйесінің салық есептілігін қабылдау және өңдеу.

Салық салу объектілері болмаған кезде салық есептілігі бойынша ұсынылады:

- мүлік салығы;
- жер салығы;
- көлік құралдары салығы;
- экспортқа рента салығы;
- арнайы төлемдер және жер қойнауын пайдаланушылардың салықтары;
- бюджетке төлемдер.

Қосымша декларациялар, есеп айырысулар ұсынылмайды деректер болмаған кезде, оларда көрсетілуге жататын.

Салық есептілігін кері қайтарып алу-бабына сәйкес, 210-құжат ҰК ақ, ҚР, салықтық өтініш негізінде жүргізіледі, ол бойынша салық органына себептермен салық есептілігін табыс ету.

Салық нысаны табыс етілмеген деп есептеледі салық органдарына болған кезде бір немесе бірнеше мынадай:

- 1) салық нысандарына сәйкес келмесе, уәкілетті орган белгілеген нысандар;
- 2) салық нысаны көрсетілмесе, салық органының коды;
- 3) салық нысаны көрсетілмеген немесе дұрыс көрсетілмеген сәйкестендіру нөмірі салық төлеушінің (салық агентінің);
- 4) салық нысаны көрсетілмесе, салық кезеңі;
- 5) салық нысаны көрсетілмеген жасалатын күн декларация активтері мен міндеттемелері туралы;
- 6) қандай түрі көрсетілмеген салық есептілігін;
- 7) салық есептілігіне қол қойылмаса және (немесе) мөрімен расталған өз атауы жазылған мөрі болады;

8) салық есептілігі бар өңдеу мәртебесі «Бас Тарту өңдеу кезінде қабылдау жүйесімен салық есептілігін қабылдау және өңдеу форматтық-логикалық бақылау»;

9) талаптары бұзылса-бабы 1-тармағының 212 ҚР қм ұсыну тәсіліне қатысты салық есептілігін ұсыну мерзімі ұзартылған жағдайда салық есептілігін;

10) декларациямен бір мезгілде қосылған құн салығы бойынша емес, ұсынылған шот-фактуралар тізілімі бойынша сатып алынған және өткізілген салық кезеңі ішінде тауарлар, жұмыстар, қызметтер алған жағдайда немесе берілген шот-фактуралар қағаз жеткізгіште;

11) салық қосылған құн салығы бойынша ұсынылған емес келу тәртібімен тіркеу есебінен шығарылғаннан кейін көрсетілген табыс салығы бойынша салық органының шешімі.

Салық есептілігін кері қайтарып алу жүргізіледі және мынадай әдістердің бірімен:

1) жою әдісімен кері қайтарылатын салық есептілігі жойылатын жүйесінің орталық торабынан салық есептілігін қабылдау және өңдеу;

2) өзгерту әдісімен, бұрын табыс етілген салық есептілігіне енгізіледі мәлімделген салық төлеуші (салық агенті) өзгерістер мен (немесе) толықтырулар.

Жою әдісімен мынадай:

1) таратудың салық есептілігін шешім қабылданған жағдайда-қызметін қайта бастау туралы салықтық тексеруді жүргізу басталғанға дейін;

2) ұсынылған шарттарды бұза отырып бабы 2-208 бабының 5-тармағына, Салық Кодексінің 211-РК;

3) ұсынылған кезде міндеттемелер бойынша осындай салық есептілігін табыс ету;

4) ол емес ұсынылған бабының 5-тармағына сәйкес 209 ҚР СК;

5) ұсынылған ескіру мерзімі аяқталғаннан кейін салық есептілігін қоспағанда, салық хабарламалар бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы салық органы камералдық бақылау нәтижелері бойынша.

Өзгерту әдісімен жүргізіледі кері қайтарып алу мынадай салық есептілігін:

1) онда көрсетілмеген немесе дұрыс көрсетілмеген валюта коды;

2) онда көрсетілмеген немесе дұрыс емес көрсетілген нөмір және (немесе) күні жер койнауын пайдалануға арналған келісімшарт;

3) онда көрсетілмеген немесе дұрыс көрсетілмеген резиденттік мәртебесі;

4) дұрыс көрсетілмеген салық органының коды;

5) салық кезеңі дұрыс көрсетілмеген;

6) түрі дұрыс көрсетілмеген салық есептілігін;

7) тарату салық есептілігін шешім қабылданған жағдайда, кейін қызметін қайта бастау туралы салықтық тексеру жүргізілгеннен немесе камералдық бақылау аяқталғаннан.

Өзгерістер енгізуге қосымша салық есептілігін-бабына сәйкес, 211-құжат ҰК ақ, ҚР, жолымен жүргізіледі есептілікті салық кезеңі жатады өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін.

қосымша салық есептілігінде:

1) сомалары арасындағы айырмашылық көрсетілген бұрын табыс етілген салық есептілігі мен іс жүзіндегі салық міндеттемесінде кезде салық кезеңі үшін сомаларын өзгерту;

2) жаңа мән - қалған деректер өзгертілген кезде.

Үшін салық есептілігін ұсыну мерзімі ұзартылған қр ек 212-бабына сәйкес ҚР қм салық төлеуші салық органына жібереді тіркеу есебінің орны бойынша, соның ішінде Мемлекеттік корпорация Үкіметі азаматтар үшін мерзімін ұзарту туралы хабарламаны табыс ету бойынша салық есептілігін уәкілетті орган белгілеген нысан.

Ұсыну Мерзімі-салық есептілігін қоспағанда, аванстық төлемдер сомасының есебін және корпоративтік табыс салығы бойынша, кезеңге ұзартылады:

1) күнтізбелік отыз күннен аспайтын мерзімін декларацияны табыс ету үшін белгіленген корпоративтік табыс салығы немесе жеке табыс салығы;

2) күнтізбелік он бес күннен аспайтын мерзімін декларацияны табыс ету үшін белгіленген және (немесе) есептеу салықтың өзге түрлері, бюджетке төленетін төлемдер, әлеуметтік төлемдер;

3) отыз күнтізбелік күн мерзімі, декларация тапсыру үшін белгіленген салықтың өзге түрлері, бюджетке төленетін төлемдер, әлеуметтік төлемдер, салық төлеушілер үшін бар төмен деңгейі бойынша тәуекелдерді басқару жүйесі тәуекелдерді.

Ұзарту төлеу мерзімін өзгертпейді салықтардың, бюджетке төленетін төлемдердің және әлеуметтік төлемдер.

Салықтық өтінішті-бабына сәйкес, 206, 1-т. және 208-бап ҚР Салық Кодексі болып табылады ұсынылатын салық органы мақсатында өз құқықтарын іске асыру және міндеттерін орындау салық төлеушінің. Салықтық өтініштердің нысандарын уәкілетті орган бекітеді. Салықтық өтініш ұсынылуы мүмкін сол нысандарда, бұл және салық есептілігі арқылы Мемлекеттік корпорация "Азаматтарға арналған Үкімет". Табыс етілетін салықтық өтініштер тізбесін арқылы Мемлекеттік корпорация "азаматтарға арналған Үкімет" саласындағы уәкілетті орган белгілейді ақпараттандыру.

Салық тіркелімдері, 215-бабына сәйкес Салық құжаттары болып табылады, бар туралы қажетті мәліметтерді салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер. Салық тіркелімдері нысандарын ережелері мен оларды толтыру жөніндегі басшылық бекіткен Қоғамның нысандары мен ережесі оларды толтыру жөніндегі уәкілетті орган белгілеген.

Салықтық есепке алу саясаты – бұл осы құжат бекітілген бірінші басшысы – Ректор, Қоғам немесе тұлға уәкілеттік бере отырып, өз бетінше әзірлеген салық тіркелімдерінің толықтырулар мен өзгерістер.

БӨЛІМ 3. САЛЫҚТЫҚ ЕСЕПКЕ АЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

I. Жалпы ережелер

1. Осы есеп салық саясаты негізінде әзірленді және Салық Кодексінің регламенттеу мақсатында салықтық есепке алу, Қоғамда принциптері міндеттілігі, айқындылығы, әділдігі, адалдық пен бірізділікті қолданыстағы салық жүйесімен.

2. Міндеттілігі принципі көздейді, бұл Қоғам банкісін салықтар және бюджетке төленетін міндетті төлемдер қатаң сәйкестікте қолданыстағы ҚР салық заңнамасымен толық көлемде және белгіленген мерзімде.

3. Айқындылығы принципі көздейді, бұл Қоғам салықтық есепке алу жүргізеді және өз салық тіркелімдері, онда анық көрсетілген негіздері мен тәртібі пайда болу, орындау және тоқтату салықтық міндеттемелер. Салық тіркелімдерінде көрсетілген шифрды сандық көрсеткіштерді көрсетілген әрбір жолында салық нысандарын салық есептерін, уәкілетті орган бекіткен.

4. Принципі әділдік көздейді, бұл Қоғам пайдаланады салықтық жеңілдіктерді стационарлық ҚР Салық Кодексінде және көзделген Қоғам үшін.

5. Принципі адалдық көздейді, бұл Қоғам адал өз міндеттемелерін орындайды басқа да міндетті төлемдер бойынша мемлекет алдындағы.

6. Принципі біркелкі салық жүйесін көздейді, бұл Қоғам салықтық есепке алу жүргізеді талаптарына толық сәйкес Қазақстан Республикасы Салық Кодексінің.

7. Әдісі салықтық есепке алу. Қоғам салықтық есепке алуды жүзеге асырады есептеу әдісі бойынша белгіленген тәртіппен және жағдайларда Салық.

есептеу Әдісі - есепке алу әдісі, оған сәйкес төлеу уақытына қарамастан, табыстар мен шығындар туралы есеп (жұмыстар, қызметтер).

Қоғам салықтық есепке алу негізінде салық кезеңінің қорытындылары бойынша анықтайды салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер, және есептейді салықтар және басқа да бюджетке төленетін міндетті төлемдер.

шетел валютасындағы операциялардың Есебі салық салу мақсатында сәйкес жүзеге асырылады Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан

Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік және есепке алу саясаты, Қоғам.

Шетел валютасымен жасалатын Операция салық салу мақсатында қайта есептеледі Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы - теңге айырбастаудың нарықтық бағамын қолдана отырып валютасы операция жасалған күні.

Есепке алу тауарлық-материалдық қорларды салық салу мақсатына сәйкес жүзеге асырылады Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік және есептік саясатқа сәйкес қоғам.

КЕАҚ "Солтүстік Қазақстан университеті Манап Қозыбаев атындағы" ережелерін негізге ала отырып есеп саясатын есепке алу тауарлық-материалдық қорлардың орташа өлшенген құны бойынша жүргізіледі

8. Валюта салықтық есепке алу - Салық есепке алу, қоғамда жүргізіліп, Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңге.

9. Кодексінің талаптарына сәйкес, ҚР "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті", Қоғамы болып табылады мынадай салықтар мен міндетті төлемдер:

- корпоративтік табыс салығының
- жеке табыс салығы;
- әлеуметтік салық;
- көлік құралдарына салынатын салық;
- мүлікке салық;
- жер салығы;
- төлемақы қоршаған ортаға эмиссия үшін;
- әлеуметтік аударымдар;
- зейнетақы жарналары;
- жарналар және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру;
- үшін төленетін лицензиялық алым қызметтің жекелеген түрлерімен айналысу құқығы;
- мемлекеттік баж;
- зейнетақы республикалық бюджет таза табыстан.

БӨЛІМ 4. КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ

Регистр № 1

Салық салу корпоративтік табыс салығын (бұдан әрі – КТС) регламенттеледі 7-бөлімінде көзделген (бабы 222-315) Салық кодексінің.

1-бөлім. САЛЫҚ САЛЫНАТЫН КІРІС

Салық салынатын табыс арасындағы айырма ретінде анықталады жылдық жиынтық табыс пен түзетулерді ескере отырып, (кодекстің 241-бап ҚР ҰК) және рг.

Жылдық жиынтық табыс Қоғамның жылдық жиынтық табысы тұрады табыс алынуға жататын (алынған) Қазақстан Республикасында және одан тысқары жерлерде салық кезеңінің ішінде.

2-бөлім. ТАБЫСТАР ЖЫЛДЫҚ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫСҚА ЕНГІЗІЛЕТІН:

Табыстар жылдық жиынтық табысқа енгізілетін сәйкес, 226-құжат НК ҚР:

Жылдық жиынтық табысқа салық төлеуші табыстарының барлық түрлері ішінде қосылған құн салығының сомалары мен акциз:

- 1) өткізуден түсетін табыс;
- 2) табыс, сақтандыру, қайта сақтандыру ұйымының сақтандыру, қайта сақтандыру шарттары;
- 3) құн өсімінен түсетін табыс;
- 4) туынды қаржы құралдары бойынша табыс;

- 5) міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін табыс;
  - 6) күмәнді міндеттемелер бойынша табыс;
  - 7) мөлшерлерін азайтудан түсетін табыс провизиялар (резервтер) салық төлеуші құрған, шегеруге құқығы бар провизиялар (резервтер) - тармақтарына сәйкес 1, 5, 6 және 7-Салық Кодексінің 250-бабының;
  - 8) түсетін табыс талап ету құқығын басқаға беру;
  - 9) тіркелген активтерді шығарудан түскен табыс;
  - 10) түзетуден түсетін табыс шығыстардың геологиялық зерттеуге және өндіруге дайындық жұмыстарына табиғи ресурстар, сондай-ақ жер қойнауын пайдаланушылардың басқа да шығыстарын;
  - 11) табыс асып қорына аударымдар сомасының кен орындарын әзірлеу салдарларын жою жөніндегі нақты шығыстардың сомасынан кен орнын әзірлеу салдарларын жою;
  - 12) кіріс бірлескен қызметті жүзеге асыру;
  - 13) таңылған немесе борышкер таныған тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұлдар) басқа, бюджеттен қайтарылған негізсіз ұсталынған айыппұлдардан, егер бұл сомалар бұрын шегерімге жатқызылған;
  - 14) алынған өтемақылар бұрын жүргізілген шегерімдер бойынша;
  - 15) кіріс өтеусіз алынған мүлік түріндегі;
  - 16) дивидендтер;
  - 17) депозит, борыштық бағалы қағаз, вексель, ислам жалдау сертификаты сертификат;
  - 18) сомасының оң бағамдық айырма сомасынан теріс бағамдық айырма;
  - 19) ұтыстар;
  - 20) табыс әлеуметтік сала объектілерін пайдалану кезінде;
  - 21) сатудан түскен кіріс Қоғамның мүліктік кешен ретінде;
  - 22) кіріс орналастырылған инвестициялық депозит бойынша банкінде;
  - 23) таза табыс, мүлікті сенімгерлікпен басқару, алынған (алынуға жататын) сенімгерлік басқару құрылтайшысы;
  - 24) яғни Қоғамның пайда болып, халықаралық стандарттарға сәйкес қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есепте және қаржылық есептілікте негізгі құралдардың амортизациясына байланысты бекітілген шаруашылық жүргізу құқығындағы немесе жедел басқару сонымен қатар, Қоғам;
  - 25) басқа да табыстар тармақшаларында көрсетілмеген 1) - 24) осы тармақтың.
- Табысты тану, оны таныған күнді қоса алғанда) сәйкес жүзеге асырылады халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік. Кірістер деп танылады негізінде есептеу әдісін.

Қоғам табыстарын түзетуге құқығы бар баптарына сәйкес, 286 және 287 Салық Кодексінің. Бұл ретте жылдық жиынтық табыс түзетулерді ескере отырып-баптарына сәйкес, 286 және 287 Салық Кодексінің теріс мәнге ие болуы мүмкін.

Салық салу мақсатында табыс ретінде қарастырылмайды:

- 1) алынған мүліктің құны жарғылық капиталға салым ретінде;
- 2) мүліктің құны, алынатын (алынған) акционері, соның ішінде алынатын (алынған) орнына бұрын енгізілген, қа-мүлікті бөлу кезінде заңды тұлғаны тарату кезінде немесе жарғылық капиталды азайту, сондай-ақ сатып алған заңды тұлға-эмитент акционерден акцияларды осы эмитент мөлшерінде төленген жарғылық капитал салығының акциялардың саны, олар бөлу жүзеге асырылады мүлікті;
- 3) мүліктің құны, алынатын (алынған) қатысушы, құрылтайшы, оның ішінде алынатын (алынған) орнына бұрын енгізілген, қа-мүлікті бөлу кезінде заңды тұлғаны тарату кезінде немесе жарғылық капиталды азайту, сондай-ақ сатып алу заңды тұлға құрылтайшының, қатысушының қатысу үлесін немесе оның бөлігін осы тұлғадағы мөлшерінде төленген жарғылық капиталдың үлесіне келетін қатысу жүзеге асырылатын мүлкін бөлу, бірақ шығындардың сомалары оны сатып алу және (немесе) төлеуге

жарғылық капиталға жарналарды жүргізілген қатысушысы пайдасына бөлуді жүзеге асырады мүлiктi;

4) алынған мүлiктiң құны эмитент шығарған акцияларды орналастырудан;

5) салық төлеушiнiң қалса, - берiлген мүлiктiң құны өтеусiз негiзде;

6) сомасы айыппұлдар мен өсiмпұлдарды есептен шығарылған салық заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының;

7) құны өтеусiз алынған жарнамалық мақсатта тауарды (оның iшiнде сыйға тарту түрiнде), егер бiрлiгiнiң құны мұндай тауарды аспайды 5 еселенген айлық есептiк көрсеткiш белгiленген, тиiстi қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда күнi қолданыста осындай тауарды алған;

8) салық мiндеттемесiнiң мөлшерiн азайту сомасы көзделген жағдайларда Салық Кодексiнде;

9) туындайтын табыс өзгеруiне байланысты активтердiң және (немесе) мiндеттемелердiң табыс деп танылатын активтердiң бухгалтерлiк есепте сәйкес халықаралық қаржылық есептiлiк стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлiк есеп және қаржылық есептiлiк, сонымен алынуға жататын (алынған) басқа тұлғалар;

10) ұлғайту азайту есебiнен бөлiнбеген пайданы активтердi қайта бағалауға арналған резервтердi халықаралық стандарттарға сәйкес қаржылық есептiлiк туралы заңнамасының талаптарына сәйкес ердiң бухгалтерлiк есебiнiң;

11) кiрiс, пайда болатын мiндеттеменiң танылуына байланысты бухгалтерлiк есепте сәйкес халықаралық қаржылық есептiлiк стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлiк есеп және қаржылық есептiлiк түрiнде арасындағы оң айырма iс жүзiнде орындалуға тиiс мiндеттеме мен осы мiндеттеменiң құны бухгалтерлiк есепте танылған;

12) алынған мүлiктiң құны, мемлекеттiк Қоғам мемлекеттiк мекемесiнiң түрiнде:

негiзгi құралдардың бекiтiлген шаруашылық жүргiзу құқығындағы немесе жедел басқару сонымен қатар, Қоғам;

ақша негiзгi құралдарды сатып алуға бекiтiлетiн болады бұл Қоғамның шаруашылық жүргiзу құқығындағы немесе жедел басқару;

13) алынған сақтандыру төлемi шегiнде сома өндiрiлдi азаюы топтың құндық балансын бабының 8-тармағына сәйкес және Салық Кодексiнiң 270, ескере отырып, асып-бабында көзделген 234 ҰК ақ, ҚР, бар болған жағдайда;

14) мүлiктiң құны, оның iшiнде жұмыстарды, көрсетiлетiн қызметтердi, алынған 8-тармағына сәйкес Салық Кодексiнiң 243-бабының (кепiлдiк);

15) алуға жататын (алынған) сыйақы уменьшающее аяқталмаған құрылыс объектiсiнiң құны сәйкес халықаралық қаржылық есептiлiк стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлiк есеп және қаржылық есептiлiк шегiнде төленуге тиiс (төленген) сома сыйақының әуелеттi арттыратын осындай объектiнiң құны сәйкес халықаралық қаржылық есептiлiк стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлiк есеп және қаржылық есептiлiк;

16) қызмет көрсету құны есебiнен алынған, бюджеттiк қаражат түрiндегi мемлекеттiк кәсiпкерлiк субъектiлерiн қаржылық емес қолдау мемлекеттiк бағдарламасына сәйкес агроөнеркәсiптiк кешендi дамыту саласындағы Қазақстан Республикасының бағдарламаларымен бекiтiлген Қазақстан Республикасының Үкiметi операторы болып табылатын Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсiпкерлер палатасы;

17) алынған техногендiк минералдық түзiлiмдер, өтеусiз берiлген мемлекеттiк меншiк.

3-бөлiм. КIPICTEP

3.1. Сатудан түскен кiрiстер (227-ҚР)

Болып табылады сатылған тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетiлген қызметтердiң енгiзiлетiн табыстардан басқа ЖЖТ-баптарына сәйкес 228-240, сондай-ақ аталған табыстарды бабының 4-тармағына сәйкес, Салық Кодексiнiң 258 бөлiгiнде

сомасынан аспайтын шығыстар бабының 1 тармағында көрсетілген, Салық Кодексінің 258.

Өткізуден түскен Табыс құны мөлшерінде анықталады сатылған тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің сомасын қоспай қосылған құн салығы және акциз.

Табысты тану Күні сатудан сәйкес айқындалады және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік.

Қызметтер көрсетуден түсетін табысқа жатады:

1) табыс бойынша сыйақы түрінде кредит (қарыз, микрокредит) бойынша, репо операциялары;

2) табыс бойынша сыйақы түрінде мүлікті беру шарты бойынша лизинг;

3) роялти;

4) табыс мүлікті мүліктік жалдауға (жалға алуға), сонымен лизинг.

Жағдайларда және тәртіппен және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген трансферттік баға белгілеу туралы өткізуден түскен табыс түзетуге жатады.

3.2. Құн өсімінен түсетін табыстар (ҚР СК 228-құжат)

Құн өсімінен түсетін табыс болып танылады табыс, ол кезінде құралады:

- активтерді сату, амортизацияға жатпайтын активтерді қоспағанда, мемлекет мұқтажы үшін сатып алынған Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес Қазақстан;
- беру амортизацияға жатпайтын активтердің салым ретінде жарғылық капитал;
- шығып қалған активтер, амортизацияға жатпайтын, нәтижесінде жолымен қайта ұйымдастыру бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу;

3.3. Міндеттемелерді есептен шығарудан кірістер (229-бап ҚР ҰК)

Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін табысқа жатады:

1) міндеттемелердің мөлшері, ол бойынша кредитор тоқтату талабы салық төлеушіге оның атқарылуы туралы, күні есептен шығару күні тоқтату талаптары;

2) мөлшері емес, қажетті кредитор міндеттемелер күнгі тарату салық есептілігін табыс еткен кезде салық төлеуші таратылған;

3) мөлшері міндеттеменің салық кезеңінде мерзімі өтіп кеткен талап қою, Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген; есептен шығару күні - аяқталған күні мерзімі талап қою;

4) міндеттемелердің мөлшері, оның орындалуы кредитор талап етуге құқылы емес негізінде заңды күшіне енген сот шешімінің күні есептен шығарылған міндеттемелер - күні заңды күшіне енген сот шешімі.

Есептен шығарудан түсетін табыс сомасы міндеттемелер (сомасын қоспағанда, қосылған құн салығы) бойынша төлемді бастапқы құжаттарына сәйкес.

Күмәнді деп танылған міндеттемелерге осы Кодекске сәйкес тармақтарының ережелері қолданылмайды осы баптың 1 және 2.

Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін табысқа мөлшерін азайту жатпайды міндеттемелердің берілуіне байланысты олардың алу-сату шарты бойынша Қоғамның мүліктік кешен ретінде.

Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін табысқа мөлшерін азайту жатпайды міндеттемелер бойынша берешек туындаған, сатып алуға байланысты акцияларды (қатысу үлестерін) заңды тұлға, ол 1 қаңтардан 2017 жылғы тікелей немесе жанама түрде владело акцияларды және (немесе) өзге де бағалы қағаздармен банктің операцияны жүзеге асырған, 61-4-бабында көзделген Қазақстан Республикасының "банктер және банк қызметі Туралы Қазақстан Республикасындағы».

3.4. Күмәнді міндеттемелер бойынша табыс (230-бап ҚР ҰК)

Күмәнді міндеттемелер бойынша түсетін табыс деп танылады туындаған міндеттемелер бойынша, сатып алынған тауарлар (жұмыстар, қызметтер), сондай-ақ қызметкерлердің есебіне жазылған табыстар мен басқа да төлемдер және қанағаттандырылған үш жыл ішінде олар пайда болған күннен бастап.

Бүгін жөніндегі күмәнді міндеттемелер бойынша табысқа алынған кредиттер (қарыздар, микрокредиттер) сомасы қосылмайды алынған кредиттің (қарыздың, микрокредиттің).

Көрсетілген міндеттемелер енгізілуі тиіс жылдық жиынтық табыс сомасы шегінде салық төлеушінің осы міндеттемелердің бұрын шегерімге жатқызылған қоспағанда, қосылған құн салығын, ол қалпына келтіру бойынша бюджетпен өзара есеп айырысуда күніне қабылданған ставка туындаған міндеттемелердің сомасына барабар осы міндеттемелердің бұрын шегерімге жатқызылған.

3.5. Түсетін табыс талап ету құқығын басқаға беру (233-бап ҚР ҰК)

Табыс талап ету құқығын беруден түскен болып табылады:

1) Салық төлеушінің талап құқығын арасындағы оң айырма борышкерден алынуға жататын талап етуі бойынша негізгі борышты, оның ішінде негізгі қарыздан асып түскен соманы күнін талап ету құқығын беру құны мен талап ету құқығын сатып алу;

2) Салық төлеуші үшін уступившего талап ету құны арасындағы оң айырма талап ету құқықтары бойынша жүргізілген беру құны мен талаптарды борышкерден алынуға жататын талап ету құқығын беру күнінде, салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес.

Түсетін Табыс талап ету құқығын басқаға беру салық кезеңінде танылады, онда жүргізілген талап ету құқығын басқаға беру.

3.6. Тіркелген активтерді шығарудан түскен табыс (234-бап ҚР ҰК)

Егер шығып қалған тіркелген активтерінің құны кіші топтың (I топ бойынша) немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша), бабына сәйкес анықталған Салық Кодексінің 270, асса қосымша топтың құн балансын (I топ бойынша) немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) салық кезеңінің басындағы құнын ескере отырып, тіркелген активтердің салық кезеңінде, сондай-ақ кейінгі шығыстар жүргізілген салық кезеңінде ескерілетін бабының 2-тармағына сәйкес Салық Кодексінің 272, шамасы салынатын жылдық жиынтық табыс. Құндық балансы осы кіші топтың (I топ бойынша) немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) салық кезеңінің аяғында нөлге тең болады.

Тіркелген активтерді шығарудан түскен табыс салық кезеңінде танылады, қолдай активтер 270-бабына сәйкес, Салық Кодексінің.

3.7. Бойынша алынған өтемақылар бұрын жүргізілген шегерімдер (237-бап ҚР ҰК)

1. Қарай алынған табыстар бойынша өтемақы түрінде бұрын жасалған шегерімдер:

1) күмәнді деп танылған талаптар сомасы, бұрын шегерімге жатқызылған және кейінгі салық кезеңдерінде өтелген, соның ішінде құқықтарды осындай талаптарды;

2) сомалары, алынған және мемлекеттік бюджет қаражатынан шығындарды жабуға (шығыстардан);

3) сомасын зиянды өтеу төленген, сақтандыру ұйымы немесе залал келтірген тұлғаның сақтандыру төлемдерін қоспағанда, бабында көрсетілген және Салық Кодексінің 270;

4) алынған басқа да өтемақылар бойынша шығындарды өтеу бұрын шегерімге жатқызылған.

Алынған өтемақы болып табылады салық кезеңінің ол алынған.

2. Өтелген жағдайда жеке тұлға оқуға арналған шығыстарды, ол бойынша салық төлеуші қолданылды ережелер тармағының 4) - бабы 1-тармағы Салық Кодексінің 288-сомасы осындай өтеу кіреді салық төлеушінің жылдық жиынтық кірісіне сомасы бөлігінде осындай шығыстарға жатқызылған адилбековна кезеңдерінен жағдайда, мұндай өтеу қарызгердің ішінде уақыт кезеңі қамтитын кезеңі аяқталған жеке тұлғаны оқытуға (еңбек шарты үш жыл өткенге дейін оны жасасқан күннен бастап), сондай-ақ кейінгі салық кезеңі.

3.8. Түсетін кірістер өтеусіз алынған мүлікті (238-ҚР)

1. Қолма болып табылады, құны кез келген мүліктің, оның ішінде жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді, салық төлеуші өтеусіз болып табылады.

2. Табыс түрінде өтеусіз алынған мүліктің, оның ішінде жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді, салық кезеңінде танылады, онда мұндай мүлік алынған, жұмыстар орындалған, қызметтер көрсетілген.

3. Мөлшерін анықтау мақсаттары үшін табыс түрінде алынған мүліктің құны өтеусіз алынған мүліктің, оның ішінде жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің анықталады бухгалтерлік есеп деректері бойынша сәйкес халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік, бірақ құнынан төмен емес, актіде көрсетілген қабылдау-тапсыру (болған жағдайда) осындай мүлікті ескере отырып, қосылған құн салығы көрсетілген құжаттарда беруші тарап.

4. Құны өтеусіз алынған мүлік түріндегі парниктік газдар шығарындыларына квоталар алынды.

3.9. Табыс әлеуметтік сала объектілерін пайдалану кезінде (239-бап ҚР ҰК)

Егер табыс алынуға жататын (алынған) басқа тұлғаның әлеуметтік сала объектілерін пайдалану кезінде құрайды 5 пайызынан аспайтын жылдық жиынтық табысты қоса алғанда, осындай табыстар алынған болса, онда салық төлеушінің жиынтық жылдық табысына қосылады асып, осындай кірістердің нақты понесенными шығыстардың әлеуметтік сала объектілерін пайдалану кезінде сәйкес айқындалатын, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік.

Нысаны әлеуметтік сала болып табылады, мүлік, салық төлеушіге меншік құқығында тиесілі:

1) Пайдаланылатын бір немесе бірнеше мынадай қызмет түрлерін:

ұйымдастыру, демалыс, ойын-сауық;

ғылым, мәдениет, дене шынықтыру және спорт, сақтау, тарихи-мәдени мұраларды, мұрағат құндылықтарын;

2) Объектісі болып табылатын тұрғын үй қорының.

3.10. Кіріс (шығын) сатудан Қоғамның мүліктік кешен ретінде (239-бап ҚР ҰК)

1. Сатудан түскен кіріс Қоғамның мүліктік кешен ретінде анықталады құны арасындағы оң айырма бойынша сатып алу-сату шарты, Қоғамның мүліктік кешен ретінде және баланстық құны азайтылған, берілетін активтердің баланстық құны деректері бойынша берілетін міндеттемелердің күнгі бухгалтерлік есеп.

2. Сатудан шегетін залал ретінде Қоғамның мүліктік кешен ретінде анықталады арасындағы теріс айырма құны бойынша сату сатып алу-сату шарты, Қоғамның мүліктік кешен ретінде және баланстық құны азайтылған, берілетін активтердің баланстық құны деректері бойынша берілетін міндеттемелердің күнгі бухгалтерлік есеп.

Сатудан шегетін залалды Ауыстыру Қоғамның мүліктік кешен ретінде айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады 300-бабына сәйкес, Салық Кодексінің.

Жылдық жиынтық табысты түзету (241-бап ҚР ҰК)

Салық төлеушілердің жылдық жиынтық табысынан алып тасталуға жатады:

1) алынған дивидендтер;

2) өзге әдісіне көшу кезінде тауар-материалдық қорларды бағалаудың бір қарағанда, ол қолданылған Қоғамның алдыңғы салық кезеңінде салық төлеушінің жылдық жиынтық кірісіне жатады артуына оң айырма сомасына азайту сомасына теріс айырма пайда болған жаңа әдісін қолдану нәтижесінде бағалау.

өзге әдісіне Ауысуды тауарлық-материалдық қорларды бағалаудың салық төлеуші салық кезеңінің басынан бастап.

3) таза табысы мүлікті сенімгерлікпен басқару, алынған (алынуға жататын) сенімгерлік басқару құрылтайшысы мүлікті сенімгерлікпен басқару шарты бойынша немесе өзге жағдайларда пайда алушы сенімгерлік басқару туындаған;

4-бөлім. ШЕГЕРІМДЕР

4.1. Жалпы ережелер (243-бап ҚР ҰК)

1. Қоғамның шығындарын жүзеге асыруға байланысты қызметті алу кезінде шегерімге жатады салық салынатын табысты айқындау ережелерін ескере отырып, осы бапта белгіленген кодексінің 243 - Салық Кодексінің 263 шығыстарды қоспағанда, шегерімге жатпайтын сәйкес Салық Кодексіне.

Осы тармақтың Ережелері қолданылады шығыстарға салық төлеушінің шеккен Қазақстан Республикасында да, одан тысқары жерлерде де.

Шығындар салық төлеушінің құрылысқа, тіркелген активтерді сатып алуға және басқа да күрделі сипаттағы шығындар шегерімге жатқызылады баптарына сәйкес 265-276 Салық Кодексінің.

2. Ажырасуға Қоғам бойынша іс жүзінде жүргізілген шығыстар растайтын құжаттар болған кезде мұндай шығыстар оның қызметімен байланысты табыс алуға бағытталған.

Алдағы кезеңдердің Шығыстары сәйкес айқындалатын, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік шегерімге жатады салық кезеңінде олар.

3. Кодекстің 26-бабы 1-тармағының 1 ҚР Еңбек кодексінің (бұдан әрі - Еңбек кодексі) нормативтері қауіпсіздігі және еңбекті қорғау — эргономикалық, санитарлық-эпидемиологиялық, психофизиологиялық және өзге де талаптары еңбектің қалыпты жағдайларын қамтамасыз ететін. Сондай-ақ, 4-тармақшасына сәйкес, 4-құжат Еңбек кодексінің принциптерінің бірі еңбек болып табылады еңбек жағдайларына құқықты қамтамасыз ету, қауіпсіздік және гигиена талаптарына сай

Тармақшасына және 2 тармағына Еңбек кодексінің 182 Қоғам жасайды қызметкерлерге қажетті санитарлық-гигиеналық жағдайлар, беруді қамтамасыз етеді және жөндеу арнайы киім және аяқ киім қызметкерлеріне, жабдықтайды, оларды профилактикалық өңдеу құралдарымен, жуу және дезинфекциялау құралдарымен, медициналық қобдишамен, сүтпен немесе тең бағалы азық-түлік өнімдерімен, мамандандырылған азық-түлікпен үшін диеталық (емдік және профилактикалық) тамақ, жеке және ұжымдық қорғану құралдарымен сәйкес белгіленген нормаларға еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган.

Заңының 16-бабына сәйкес ҚР Қазақстан Республикасының Заңы 11 сәуірдегі 2014 жылғы № 188-V "азаматтық қорғау Туралы" қоғамы сақтайды, өрт қауіпсіздігі талаптары, сондай-ақ заңнамасында белгіленген талаптарды сақтайды ҚР азаматтық қорғау саласындағы орындайды бұзуды жою жөніндегі ұйғарымды берген мемлекеттік инспекторлар шараларды әзірлейді және жүзеге асырады қамтамасыз ету жөніндегі, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, құрамында ақаусыз өрт сөндіру жүйелері мен құралдары.

Осыған байланысты, қоғамның шығыстары "КЕАҚ-ның Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті Манаш Қозыбаев атындағы" байланысты:

- талаптарын, қауіпсіздік және еңбекті қорғау (оның ішінде жасау үшін қызметкерлерге қажетті санитарлық-гигиеналық жағдайын, ауыз сумен қамтамасыз ету, жабдықтау құралдарын профилактикалық өңдеу, жуу және зарарсыздандыру құралдарымен, қамтамасыз ету, медициналық дәрі-дәрмек);

- өрт қауіпсіздігі талаптарының сақталуын, мазмұны ақаусыз жүйесін және өрт сөндіру құралдарын;

пайдаланумен мемлекеттік рәміздер жағдайларда Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген

анықтау кезінде шегерілуге тиіс корпоративтік табыс салығы.

4. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, 243-баптарында -263, Салық Кодексінің осы бөлімнің мақсаттары үшін шығыстарды тану, күнді қоса алғанда, олардың тану, сәйкес жүзеге асырылады халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік.

Жағдайда, шығыстарды тану тәртібі халықаралық стандарттарға сәйкес қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық

есептілік ерекшеленеді тәртібін айқындау шегерімдерді Салық Кодексіне сәйкес аталған шығындар салық салу мақсаттары үшін белгіленген тәртіппен Салық салынады.

5. Егер 4-тармағында өзгеше көзделмесе осы Кодекстің 192-бабының, шығындар ретінде салық салу мақсатында қаралмайды шығындар бухгалтерлік есепке алуда туындайтын өзгеруіне байланысты активтердің және (немесе) міндеттемелерін қолданған кезде халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік басқа, төленуге жататын (төленген).

6. Егер шығыстардың бір және сол түрі шығыстардың бірнеше баптарында көзделсе, шығыстардың, онда салық салынатын кірісті есептеу кезінде көрсетілген шығындар тек бір рет шегеріледі.

7. Салық төлеушінің шығыстары шегерімге жатады міндетті, мерзімдік (еңбек қызметі ішінде) медициналық тексеруден және ауысым алдындағы, послесменное және өзге де медициналық куәландыруды (тексеріп қарауды) қызметкерлерді ұстау немесе ұйымдастыру бойынша қызметтер медициналық пункт көзделген жағдайларда келісімде, ұжымдық шартта және Қазақстан Республикасының заңнамасында.

8. Салық төлеуші шегерімдерді түзетуге-бабына сәйкес, осы Кодекстің 287. Бұл ретте шегерімдердің сомасы деректерді ескере отырып, түзетулер теріс мәнге ие болуы мүмкін.

4.2. Шегерімдер бойынша шығыстардың жекелеген түрлері (243-бап ҚР ҰК)

1. Шығындар тауарларды шеккен Қоғам, көзделген жағдайларды қоспағанда, осы баптың 2-тармағында шегерімге жатады табиғи кему нормалары шегінде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген.

2. Шеккен ысыраптар Қоғам ретінде табиғи монополия субъектісі мақсатында реттеліп көрсетілетін қызметтер (тауарлар, жұмыстар) шегінде шегерімге жатады нормативтік техникалық ысыраптарды және (немесе) белгіленген шектеулерді ескере отырып, қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес.

3. Шығыстар мөлшерінде Қоғамның баланстық құны тауарларды жатқызылған бұрын шегерімге байланысты, жоғалуына, бұзылуына немесе сақтандыру бойынша оларға залал келтірген тұлғаның немесе сақтандыру ұйымының алынған өтемақы сомасын зиянды, оның ішінде сақтандыру төлемінің шегінде шегерімге жатады алынған өтемақы сомаларын кезеңде, күні тура келетін зиянды өтеу сомасын алу.

Осы бөлімнің мақсаттары үшін:

бүлінуі тауардың нашарлауын білдіреді барлық немесе жекелеген сапасының (қасиеттерінің) тауарды, оның нәтижесінде осы тауар пайдаланылуы мүмкін емес қызмет табыс алуға бағытталған;

тауардың жоғалуы деп түсініледі оқиға нәтижесінде болды жоюды немесе тауардың жоғалуы. Жоғалуы шығыны болып табылмайды салық төлеуші тартқан тауарлар табиғи кему нормалары шегінде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген.

4. Шығыстары шегерімге жатады Қоғамның міндетті, мерзімдік (еңбек қызметі ішінде) медициналық тексеруден және ауысым алдындағы, послесменное және өзге де медициналық куәландыруды (тексеріп қарауды) қызметкерлерді ұстау немесе ұйымдастыру бойынша қызметтер медициналық пункт көзделген жағдайларда келісімде, ұжымдық шартта, Қазақстан Республикасының заңнамасында.

5. Шығыстары шегерімге жатады Қоғамының қамтамасыз ету жөніндегі қызметкерлеріне еңбек жағдайлары қауіпсіздік талаптарына сай келетін еңбекті қорғау және еңбек гигиенасы, соның ішінде санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға сай қамтамасыз ету бойынша қызметкерлерге мүмкіндіктері тынығуға және тамақтануға арнайы жабдықталған орында сәйкес Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасында, еңбек шартында, ұжымдық шартта немесе жұмыс берушінің актілерімен белгіленеді.

6. Шегерімге жатқызылуы тиіс шығыстар Қоғамның қызметін ұйымдастыру бойынша қызметкерлердің қоғамдық тамақтануын, мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқыту, әлеуметтік қорғау және әлеуметтік қамтамасыз ету, балаларды, қарттар мен мүгедектерді.

7. Шегерімге жатады, таңылған немесе танылған тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұлдар), егер өзгеше белгіленбесе, 246-баптарында және Салық Кодексінің 264.

8. Егер мәміле талаптарында көзделген болса, Қоғамның сапа кепілдігі сатылған тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің, онда іс жүзіндегі шығыстар сомасы салық төлеушінің кемшіліктерді жою бойынша сатылған тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің ішінде жүргізілген мәміледе белгіленген кепілдік мерзімі шегерімге жатқызылуға жатады.

9. Құны сатып алынған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді есепке алынады мына шығындар бойынша қосылған құн салығы:

қосылған құн салығының сомасы жатпайтын есепке жатқызылатын қосылған 1-тармағына сәйкес осы Кодекстің 402-бабының;

қосылған құн салығының сомасы емес, рұқсат етілген есепке жатқызылуға-баптарына сәйкес, 408, 409 және 410 осы Кодекстің;

түзету сомасы қосылған құн салығын есепке жатқызылатын қосылған жағдайларда азайту жағына қарай, көрсетілген 1) тармақшасында және 4-тармақтың 2) осы Кодекстің 404-бабының.

10. Субъектілерінің мүшелік жарналары шегерімге жатады жеке кәсіпкерлік төленген Қоғам:

1) жеке кәсіпкерлік субъектілерінің бірлестіктері заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік саласындағы аспайтын мөлшердегі айлық есептік көрсеткіш республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында бір қызметкердің қызметкерлердің тізімдік санына сүйене отырып жыл;

2) Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы аспайтын мөлшерде шекті мөлшері міндетті мүшелік жарна Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен.

11. Шегерімге жатады Қоғамның шығыстары бойынша есептелген әлеуметтік аударымдар Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына заңнамасында айқындалатын мөлшерде, Қазақстан Республикасы.

12. Шығыстары шегерімге жатады Қоғамның аударымдар бойынша қорға төленген әлеуметтік медициналық сақтандыруды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес міндетті медициналық сақтандыру:

1) есепті салық кезеңінде шегінде есептелген және (немесе) есептелген есепті салық кезеңі және (немесе) салық кезеңдері табыс етілген салық кезеңінің алдындағы;

2) салық кезеңдерінде алдындағы есепті салық кезеңінің шегінде есептелген және (немесе) есептелген есепті салық кезеңі.

13. Құны жарнамалық мақсатта өтеусіз берілген тауардың (оның ішінде сыйға тарту түрінде) шегерімге жатқызылуы тиіс салық кезеңі үшін мұндай тауарды беру жүзеге асырылды, егер бірлігінің құны мұндай тауарды аспайды 5 еселенген айлық есептік көрсеткіш белгіленген, тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда күні қолданыста мұндай беру.

14. Шегерімге жататын шығындар энергия беруші ұйыммен байланысты өтемсіз көрсетуге электр энергиясын жеткізу бойынша қызмет субъектілеріне пайдаланатын жаңартылатын энергия көздері.

15. Салық төлеуші құқығы бар өндіру және (немесе) іске асыруды тауарды негізінде лицензиялық немесе сублицензиялық шарттың (келісімнің) тіркелген, белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының заңнамасында жұмсалған шығыстарды шегерімдерге жөніндегі қызметін қолдауға бағытталған және (немесе) сату көлемін ұлғайту мұндай тауарды бар-жоғына қарамастан, оның меншік құқығын.

16. Жағдайда, сенімгерлікпен басқарушы Салық Кодексінде жүктелген қызмет бойынша салық міндеттемесін орындау мүлікті сенімгерлікпен басқару бойынша шығыстар, мұндай сенімгерлікпен басқарушы мақсаты үшін шегерімдерге жатқызу анықталады баптардың ережелерін ескере отырып, 40, 42, 43, 44, 45, осы Кодекстің.

4.3. Өтемақылар сомасының шегерімі қызметтік іссапарлар кезінде (ҚР СК 244-құжат)

1. Шегерімге жатады келесі шығыстар бойынша қызметтік іссапарлар кезіндегі өтемақыға:

1) жол жүру шығыстары іссапар орнына және кері қарай, бронь үшін шығыстарға төлемді қоса, растайтын құжаттар негізінде шығыстар, жол жүру мен броньға. Ресімделген жағдайда, электрондық жол жүру билетімен немесе электрондық жол жүру құжатымен растайтын шығыстар, жол жүру мен броньға болып табылады: электрондық билет, электрондық жол жүру құжаты;

ақы төлеу фактісін растайтын құжат электрондық билеттің құнын, электрондық жол жүру құжатын;

фактісін растайтын құжат жүру (оның ішінде отырғызу талоны), берілген тасымалдаушы тұлға немесе оның сатып алынды, электрондық билет немесе электрондық жол жүру құжатын қағаз жеткізгіште немесе электрондық түрде.

шығыстарға осы тармақшада көзделген емес шығыстар жатады жері бойынша бір елді мекеннің шегінде;

2) жалға тұрғын тұрақты жұмыс орнынан тыс жерде жұмыс уақыт ішінде-іссапарда болған шығыстар төлемін қоса алғанда, негізінде, броньға жұмсалған шығыстарды растайтын құжаттар негізінде тұрғын үй-жайды жалдауға және броньға. Мұндай шығындар кіреді, оның ішінде, жалға еңбекке уақытша жарамсыз күндері үшін іссапарға жіберілген қызметкердің (іссапарға жіберілген қызметкер стационарлық емделуде болған жағдайлардан басқа);

Басшының бұйрығымен төленетін келесі тұру нормалары белгіленді:

- **іссапарда Нұр-сұлтан, Алматы, Шымкент, Атырау, Ақтау, Байқоңыр қалаларында болған уақытына:**

Басқарма Төрағасы үшін-8 (сегіз) АЕК мөлшерінде;

Басқарма мүшелері, Корпоративтік хатшы үшін 7 (жеті) АЕК мөлшерінде;

қалған қызметкерлер үшін 5 (бес) АЕК мөлшерінде;

оқытуға, біліктілігін арттыруға, қайта даярлауға жіберілген қызметкерлер үшін, сондай-ақ 4 (төрт) АЕК мөлшерінде білім алушылар;

- **облыс орталықтарында және облыстық маңызы бар қалаларда іссапарда болған уақыты үшін:**

Басқарма Төрағасы үшін-7 (жеті) АЕК мөлшерінде;

Басқарма мүшелері, Корпоративтік хатшы үшін 6 (алты) АЕК мөлшерінде;

қалған қызметкерлер үшін 4 (төрт) АЕК мөлшерінде;

оқытуға, біліктілігін арттыруға, қайта даярлауға жіберілген қызметкерлер үшін, сондай-ақ 3 (үш) АЕК мөлшерінде білім алушылар;

- **Қазақстан Республикасының аудан орталықтарында іссапарда болған уақыты үшін:**

Басқарма төрағасы-ректор, Басқарма мүшелері, Корпоративтік хатшы үшін 5 (бес) АЕК мөлшерінде;

қалған қызметкерлер, сондай-ақ оқуға, біліктілігін арттыруға, қайта даярлауға жіберілген қызметкерлер үшін 3 (үш) АЕК мөлшерінде;

- **Қазақстан Республикасының ауылдық округтерінде іссапарда болған уақыты үшін:**

басқарма төрағасы – ректор, Басқарма мүшелері, Корпоративтік хатшы үшін 3 (үш) АЕК мөлшерінде;

қалған қызметкерлер, сондай-ақ оқуға, біліктілігін арттыруға, қайта даярлауға жіберілген қызметкерлер үшін 2 (екі) АЕК мөлшерінде;

- **Қазақстан Республикасынан тыс жерде іссапарда болған уақыты үшін:**

басқарма төрағасы – ректор немесе оның орнын ауыстыратын тұлға үшін ҚР Үкіметінің 11.05.2018 ж. №256 қаулысымен белгіленген нормалар шегінде орны толтырылады;

ғылыми жобалар қаражаты есебінен, сондай-ақ Erasmus+ бағдарламасы және басқа да халықаралық жобалар шеңберінде іссапарға жіберілген қызметкерлер үшін тәуліктік

шығыстар ғылыми жобалардың бекітілген бюджеттері шегіндегі сметаларға сәйкес өтеледі;

қалған қызметкерлер, сондай-ақ білім алушылар үшін:

-Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы елдеріне (Ресей, Белоруссия, Өзбекстан, Қырғызстан, Армения, Әзірбайжан, Тәжікстан, Молдавия, Түркіменстан), сондай-ақ Грузия мен Украинаға іссапарда болған уақытына 8 (сегіз) АЕК мөлшерінде;

-Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы елдерінің (Ресей, Белоруссия, Өзбекстан, Қырғызстан, Армения, Әзірбайжан, Тәжікстан, Молдавия, Түркіменстан), сондай-ақ Грузия мен Украинаның астаналарына іссапарда болған уақытына 9 (тоғыз) АЕК мөлшерінде;

3) іссапарға жіберілген жұмыскердің еңбекке уақытша қабілетсіздігі күндерін қоса алғанда, жұмыскерге іссапарда болған уақыты үшін Қоғам басшысының шешімі бойынша белгіленген мөлшердегі тәуліктік төлемдер;

Басшының бұйрығымен төленетін келесі тұру нормалары белгіленді:

- **Қазақстан Республикасының аумағында іссапарда болған уақыты үшін 2 (екі) АЕК мөлшерінде;**

- **Қазақстан Республикасынан тыс жерде іссапарда болған уақыты үшін:**

Басқарма төрағасы-ректор немесе оны алмастыратын тұлға үшін тәулік бойы ақы ҚР Үкіметінің 11.05.2018 ж. №256 қаулысымен белгіленген нормалар шегінде өтеледі;

ғылыми жобалар қаражаты есебінен, сондай-ақ Erasmus+ бағдарламасы және басқа да халықаралық жобалар шеңберінде іссапарға жіберілген қызметкерлер үшін тәуліктік шығыстар ғылыми жобалардың бекітілген бюджеттері шегіндегі сметаларға сәйкес өтеледі;

қалған қызметкерлер, сондай-ақ білім алушылар үшін:

-Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы елдеріне (Ресей, Белоруссия, Өзбекстан, Қырғызстан, Армения, Әзірбайжан, Тәжікстан, Молдавия, Түркіменстан), сондай-ақ Грузия мен Украинаға іссапарда болған уақытына 6 (алты) АЕК мөлшерінде;

-Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы елдерінің (Ресей, Белоруссия, Өзбекстан, Қырғызстан, Армения, Әзірбайжан, Тәжікстан, Молдавия, Түркіменстан), сондай-ақ Грузия мен Украинаның астаналарына іссапарда болған уақытына 8 (сегіз) АЕК мөлшерінде;

Іссапар шығыстарының нормалары ҚР заңнамасындағы өзгерістерге және қоғамның нормативтік құжаттарындағы өзгерістерге байланысты өзгеруі мүмкін.

4) шығыстар жүргізілген салық төлеушінің ресімдеу кезінде рұқсаттар кіру және шығу (виза) (визаның, консулдық қызметтердің құны, міндетті медициналық сақтандыру), негізінде мұндай шығыстарды растайтын құжаттар.

2. Мақсатында осы баптың 1-тармағының:

1) орны мен іссапар болып табылады тағайындау, аталған бұйрықта немесе жазбаша жұмыс берушінің иелігінде іссапарға жіберу туралы, онда шарты орындалады, еңбек міндеттері, жүзеге асырылады, оны оқыту, біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау;

2) іссапарда болған уақыты негізінде анықталады:

қарсылы іссапарға жіберу туралы;

іссапар күндерінің саны негізге алына отырып, келісіп жарнама және көрсетілген жол жүруді растайтын құжаттарда, қоса алғанда күнге істен шығу мен келу. Мұндай құжаттар болмаған кезде іссапар күндерінің саны негізге алына отырып айқындалады растайтын басқа да құжаттардың істен шығу күніндегі іссапар орнына және (немесе) есептелген салықтарды салықтық есепке алу саясатын Қоғамның.

4.4. Өкілдік шығыстар сомасының шегерімі (245-бап ҚР ҰК)

1. Өкілдік шығыстарға жатады және қабылдау бойынша қызмет көрсету тұлғалардың, соның ішінде жеке тұлғалар штатында тұрмайтын, Қоғамның, өндіретін кезде, өкілдік іс-шараларын өткізу орнына қарамастан, оларды жүргізу:

1) белгілеу немесе ұстап тұру, өзара ынтымақтастық,;

2) ұйымның және (немесе) өткізу отырыстарының, директорлар кеңесінің, өзге де басқару органының Қоғамның басқа, атқарушы органдар.

өкілдік шығыстар, оның ішінде мыналар бойынша шығыстар:

1) қатысушы тұлғаларды көлікпен қамтамасыз етуге өкілдік іс-шараларға шығыстарды қоспағанда, жатқызылатын тармақшасына, 1-тармағының 1) Салық Кодексінің 244-құжат беретінін қарау керек;

2) барысында мұндай тұлғаларды тамақтандыруға өкілдік іс-шараларды өткізу;

3) аудармашылардың қызметтеріне ақы төлеуге, ұжымдық;

4) жалға және (немесе) ресімдеуге арналған үй-жайлар өкілдік іс-шараларды өткізу.

2.Өкілдік шығыстарға жатпайды және олар шегерімге жатпайды шығыстар шақырылған адамдардың тұруына, мұндай тұлғалар үшін визалар ресімдеуге, бос уақытты ұйымдастыру, ойын-сауық, демалыс, сондай-ақ тексерістер сәйкес осы тармақтың екінші бөлігінде көлікпен қамтамасыз ету шығыстарына тұлғалардың өкілдік іс-шараларға қатысушы.

көлікпен қамтамасыз ету шығыстарына жатпайды жол жүру шығыстары темір жол, теңіз және әуе көлігімен өкілдік іс-шараларға қатысушылардың.

Көлікпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру, көліктік қызмет көрсетуді, іс-шараларға қатысушы (трансфер, әуежайдан (вокзалдан) дейін қонақ үйлер, сапар жоспарына сәйкес іс-шараларды өткізу және т. б.).

3. Өкілдік шығыстарды шегеруді жүзеге асыру үшін негіздер болып табылады:

1) өкілдік іс-шараны өткізу туралы басшының және оны өткізуге жауапты адамдардың жазбаша бұйрығы немесе жазбаша өкімі;

2) басшы бекіткен мұндай іс-шараның шығыстар сметасы;

3) өткізілетін күні мен орнын, өткізілген іс-шараның нәтижелерін, қатысушылардың құрамын, іс-шаралар бағдарламасын, нақты жүргізілген шығыстарды көрсете отырып, өткізілген өкілдік іс-шара туралы жауапты адамдардың есебі;

4) өкілдік шығыстардың негіздері мен жүзеге асырылуын растайтын бастапқы және өзге де құжаттар болып табылады

4. Бастапқы және өзге де құжаттар, растайтын негіздер және өкілдік шығыстарды жүзеге асыру.

Өкілдік шығыстар шегерімге жатқызылады аспайтын мөлшерде сомасының 1 пайызы шығыстарды Қоғам қызметкерлерінің табыстары бойынша салық салуға жататын бабының 1-тармағында көрсетілген Салық 322.

4.5. Сыйақы бойынша шегерімдер (246-бап ҚР ҰК)

Сыйақы бойынша алынған кредиттер, лизинг қызметін жүзеге асыруға байланысты және табыс алуға бағытталған шегерімге жатады талаптарына сәйкес айқындалған 246-құжат болып табылмайды.

Егер өзгеше белгіленбесе, п. 3 246-ақ (яғни, егер несие банктік емес компаниялар), сыйақы сомасы шегерімге жатқызылуы тиіс, анықталады әдісі бойынша начисленияв 2 т. сәйкес, 192-құжат ҰК ақ, ҚР, ол көздейді, бұл есепті салық кезеңінде сыйақы есептеу күннен бастап туындаған шығыстардың сыйақы бойынша 31.12.XX ғ. (соңғы күні есепті салық кезеңінің).

Сыйақы кредиттер (қарыздар) үшін, құрылысқа алынған, құрылыс кезеңінде есептелген құнына қосылатын құрылыс объектісі ХҚЕС сәйкес туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік алынып тасталады сыйақы сомасын есептеу кезінде шегерім бойынша сыйақылар (п. 4 246-құжат ҰК).

ережелерін негізге ала Отырып п. 5 ст. 242 ҚР салық салу мақсатында қаралмайды шегерім ретінде есептелген сомасы бойынша дисконт сыйақылар. Сондықтан, есептеу кезінде сыйақы шегерімге жататын дисконттың сомасы алып тастауға жатады.

Мақсатында кодексінің 246-ақ мыналар сыйақылар болып танылады:

1) сыйақы белгілі бір тт. 62) 1-бап ҚР ҰК;

2) тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл) бойынша кредит (қарыз) шарты өзара байланысты тараптар арасында;

3) төлем, өзара байланысты тарапқа берілетін кепілдік.

Міндеттемелер бойынша сыйақы құруға құқылы тұлғаға провизияларды (резервтерді) шегеруге жатқызылатын 1-тармағына сәйкес және 6 250-құжат ҰК "ақ, ҚР және (немесе) көрсетілген адамға, п. 2 233-құжат ҰК" ақ, ҚР, яғни банктер, қаржы ұйымдары) шегерімге жатады мөлшерінде нақты төленген салық төлеуші немесе үшінші тұлға есебінен міндеттемелерді мұндай салық төлеушінің:

1) есепті салық кезеңінде деп танылған шығыс сомасы шегінде салық төлеуші шығыстарды есепті салық кезеңінде және (немесе) салық кезеңдерінде кезеңінің алдындағы;

2) салық кезеңдерінде кезеңінің алдындағы сомасы шегінде шығыстар деп танылған салық төлеуші шығыстарды есепті салық кезеңінде.

Сыйақы шегерімі жүргізіледі ережелерін ескере отырып, белгіленген тәртібін 2-т. және 3 246-құжат ҰК ақ, ҚР, есептелетін сома шегінде мынадай формула бойынша:

$$(A + D) + (ЖК/КҮН) \times (ДК) \times (B + B + G),$$

мұнда:

A - сомасы сыйақы сомасын қоспағанда, қосылған көрсеткіштері B, B, G, D;

B - сыйақы сомасы төленген (төленуге жататын) ережелерін ескере отырып, п. 3 246-бап ҚР СК қоспағанда, өзара байланысты тарапқа көрсеткішіне енгізілген сомаларды D (Егер Шартты жасау кезінде несие (ссуда) резидент еместермен көзделмеген сыйақы мөлшері немесе сыйақы сәйкес нарықтық ставкасы, онда мұндай резидент емес деп танылады өзара байланысты тарап);

B - сыйақының сомасы төленген (төленуге жататын) ережелерін ескере отырып, п. 3 246-бап ҚР мемлекетте тіркелген тұлғаларға айқындалатын салық салуда жеңілдігі бар-бабына сәйкес, 294-бап ҚР салық сомасын қоспағанда, қосылған көрсеткіші B;

G - көрсеткіштерінің сомасы G1 және G2 ережелерін ескере отырып, п. 3 246-құжат ҰК қоспағанда, енгізілген сомаларды көрсеткіш;

G1 - сыйақы сомасы төленген (төленуге жататын) бойынша тәуелсіз тарапқа заемдар берілген депозитке өзара байланысты тарап;

G2 - сыйақы сомасы төленген (төленуге жататын) тәуелсіз тарапқа берілген қарыздар бойынша қамтамасыз етілген кепілдік, кепіл болушылық немесе өзге де нысанын қамтамасыз ету, өзара байланысты тараптардың орындалған жағдайда есепті салық кезеңінде міндеттемелері бойынша кепілдік, кепілгерлік немесе өзге де нысанда қамтамасыз ету бойынша төлемдерді жүзеге асыру қарыз) өзара байланысты тарап;

D - сыйақы сомасы кредиттер (қарыздар) үшін кредиттік серіктестік беретін Қазақстан Республикасында құрылған, банк болып табылмайтын, ұлттық даму институты акцияларының бақылау пакеті ұлттық басқарушы холдингке тиесілі;

шк - шекті коэффициент;

СК - меншікті капиталдың орта жылдық сомасы;

СО - міндеттемелердің орташа жылдық сомасы.

Сомаларын есептеу кезінде A, B, B, G, D сыйақылар алып тасталады енгізілетін құны-құрылыс объектісінің сәйкес халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік. Осы баптың мақсатына орай тәуелсіз тарап деп танылады, өзара байланысты болып табылмайтын тарап.

Жүзеге асыру мақсаттары үшін есептеу:

1) жеке капиталдың орташа жылдық сомасы орташа арифметикалық сомасына тең әрбір айының соңындағы жеке капиталдың есепті салық кезеңінің. Орташа жылдық сомасының теріс мәні меншікті капиталдың осы баптың мақсаты үшін нөлге тең деп танылады;

2) міндеттемелердің орташа жылдық сомасы тең міндеттемелердің орташа арифметикалық ең көп әрбір айында есепті салық кезеңі. Есептеу кезінде орташа жылдық сомасының міндеттемелердің қабылданбайды мынадай есептелген міндеттемелер бойынша:

салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер;
жалақы және өзге де қызметкерлерінің табыстары;
болашақ кезеңдердің табыстары қоспағанда, өзара байланысты тараптан алынатын табыстарды;

сыйақылар мен комиссиялар;

дивидендтер;

бағалау міндеттемелері, есептелген бухгалтерлік есепте сәйкес халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік;

3) шекті коэффициентін қаржы ұйымдары үшін 7-ге тең, өзге заңды тұлғалар үшін - 4.

Шекті коэффициент Қоғам үшін тең 4.

4.6. Төленген күмәнді міндеттемелер бойынша шегерім (247-бап ҚР ҰК)

1. Егер бұрын табыс деп танылған күмәнді міндеттемелерді (230-бап ҚР ҰК) төленген кредит берушіге төлесе, онда сомасы шегерімге жатады көлемінде жүргізілген төлемнің сомасын қоспағанда, қосылған құн салығының есепке жатқызылған, 2-тармағына сәйкес 405-құжат болып табылмайды. Мұндай шегерім салық кезеңінде жүргізіледі, онда төлем сомасының шегінде, бұрын жатқызылған табыс (п. 1 ст. 247 ҚР СК).

2. Шегерімге жатқызу тәртібі көзделген, 247-құжат ҰК " ақ, ҚР, төлеу жағдайында да қолданылады бұрын табыс деп танылған міндеттемелерді сәйкес, 229-құжат болып табылмайды.

Төленген күмәнді және есептен шығарылған міндеттемелер шегерімге жатқызылуға тиіс талап қою мерзімі ішінде белгіленген п. 2 ст. 48 ҚР ҰК және осы Салықтық есепке алу саясатына (бес жыл) сәттен бастап оларды жылдық жиынтық кіріске енгізу.

4.7. Күмәнді талаптар бойынша шегерім (ҚР СК 248-құжат)

1. Күмәнді талаптар болып танылады талаптары нәтижесінде пайда болған тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету заңды тұлғаларға және жеке кәсіпкерлерге, сондай-ақ заңды тұлғаларға-қызметін жүзеге асыратын резидент еместерге ҚР-да тұрақты мекеме, филиал, өкілдік, ішінде қанағаттандырылмаған туындаған кезден бастап үш жыл талаптары (ҚР СК 248-құжат).

2. Жатқызу күмәнді талаптарды шегерімге жүргізіледі кезінде бір мезгілде мынадай талаптарды сақтаған:

- туындауын растайтын құжаттардың болуы талаптарын, яғни, шот-фактураларды, салыстыру актілерін, шағым хат, белгіленген тәртіппен ресімделген;

- көрініс талаптарды жалға қалдырылған талаптарын шығыстарға (есептен шығаруға) топтау.

3. Басқа жүргізілмеген үш жыл өткен соң, сондай-ақ күмәнді деп танылады талаптары бойынша туындаған және өткізілген тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер және қанағаттандырылмаған танылуына байланысты, дебиторды банкрот ҚР заңнамасына сәйкес.

дебитор банкрот деп танылған жағдайда, жоғарыда көрсетілген құжаттардан, қосымша сот ұйғарымы көшірмесінің болуы қажет-банкроттық рәсімінің аяқталғаны туралы. Жоғарыда аталған жағдайлар сақталған кезде Қоғам сомасын шегерімге жатқызуға құқылы күмәнді талаптар бойынша салық кезеңінің заңды күшіне енген сот ұйғарымы конкурстық іс жүргізуді аяқтау туралы.

Күмәнді талаптар шегінде шегерімге жатқызылады мөлшерін бұрын танылған табыс тауарларды сатудан, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету.

Күмәнді талаптар бойынша жеке тұлғаларға үш жыл өткен соң жатады есептен шығарылмайтын шығыстар. Бұл ретте Қоғам міндеттеме бойынша есептеу және жеке табыс салығын төлеу бойынша есептен шығарылған дебиторлық берешек, себебі ол болып танылады, жеке тұлғалардың, ал Қоғам ретінде салық агенті.

4.8. Арналған шығыстар бойынша шегерім ғылыми-зерттеу, ғылыми-техникалық және сатып алу объектілеріне айрықша құқықтарды зияткерлік меншік (254-ҚР)

1. Шығыстар ғылыми-зерттеу және ғылыми-техникалық жұмыстарға арналған шығыстардан басқа тіркелген активтерді сатып алуға, оларды орнату және басқа күрделі сипаттағы шығыстарды шегерімге жатады.

үшін Негіз мұндай шығыстарды шегерімге жатқызу болып табылады іс жүзінде орындалған техникалық тапсырма ғылыми-зерттеу және ғылыми-техникалық жұмысты қабылдау актілері, осындай жұмыстардың аяқталған кезеңдерін.

2. Сатып алуға арналған шығыстар объектілеріне айрықша құқықтарды зияткерлік меншік жоғары оқу орындарының, ғылыми ұйымдардың, стартап-компания лицензиялық шарт бойынша немесе айрықша құқықты өзгеге беру шартына бағытталған, оларды одан әрі коммерцияландыруға, шегерімге жатқызылады.

Үшін Негіз мұндай шығыстарды шегерімге жатқызу болып табылады, лицензиялық шарт немесе өзгеге беру шарты (ішінара басқаға беру) тіркелген уәкілетті мемлекеттік орган айқындаған тәртіппен және Қазақстан Республикасының заңнамасында.

4.9. Бойынша шығыстарды шегеру қызметкерлердің есептелген табыстары мен жеке тұлғаларға өзге де төлемдер (257-бап ҚР ҰК)

1. Шығыстары шегерімге жатады, Қоғамның кірістер бойынша салық салуға жататын қызметкердің 1-тармағында көрсетілген 322-баптың Салық Кодексінің шығыстары (оның ішінде Қоғамның қызметкердің табыстары бойынша тармақшаларында көрсетілген, 20), 22), 23) және 24-бабы 1-тармағы Салық Кодексінің 644), мыналарды қоспағанда:

1) бастапқы құнына қосылатын:

тіркелген активтер;

преференциялар объектілерінің;

амортизацияға жатпайтын активтерді;

2) қорлардың өзіндік құнына енгізілетін және шегерімге жатқызылуы тиіс арқылы осындай қорлардың өзіндік құны айқындалатын, халықаралық стандарттарға сәйкес қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік;

3) келесі шығыстар болып танылатын 5-тармағына сәйкес Салық Кодексінің 272-бабының.

2. Қызметкердің салық салуға жататын табыстары (1-тармағына сәйкес, 322-құжат ҚР ҰК) болып табылады және мынадай есептелген кірістер жұмыс беруші болып табылатын салық агенті деп танылған, оның ішінде, бухгалтерлік, табыс (шығын) заңнамаға сәйкес Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есеп беру:

1) себептер бойынша меншігіне ақша қолма-қол және (немесе) қолма-қол ақшасыз нысандарда еңбек қатынастарының болуына байланысты;

2) қызметкердің заттай нысандағы табыстары 323-бабына сәйкес ҚР ҰК;

3) табысы қызметкердің материалдық пайда түріндегі бабына сәйкес 324 ҚР ҰК.

Қызметкердің заттай нысандағы табыстары (323-ҚР СК) қамтиды:

1) тауарлардың, бағалы қағаздардың, қатысу үлесінің және өзге де мүлікті (ақшадан басқа) беруге жататын жұмыс берушінің қызметкердің меншігіне еңбек қатынастарының болуына байланысты. Мұндай мүліктің құны анықталады мынадай мөлшерде ескере отырып, тиісті қосылған құн салығының сомасын және акциздерді:

мүліктің баланстық құны;

мүлік құнының белгілі бір шартпен немесе өзге де құжаты, оның негізінде мүлік беріледі қызметкерге болмаған жағдайда баланстық құны осындай мүлікті;

2) жұмыстарды орындауы, қызмет көрсету пайдасына қызметкерді еңбек қатынастарының болуына байланысты. Құны орындалған жұмыстар мен көрсетілген қызметтердің шығыстары мөлшерінде айқындалады байланысты шеккен осындай

жұмыстарды орындаумен, қызметтер көрсетумен байланысты, ескере отырып, тиісті қосылған құн салығының сомасын және акциздерді;

3) алынған мүліктің құны жұмыс берушіден өтеусіз негізде. Құны орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер алынған;

4) жұмыс берушінің қызметкерге немесе үшінші тұлғаларға тауарларды, орындалған жұмыстарды, көрсетілген қызметтерді, алынған қызметкер жұмыс берушінің немесе үшінші тұлғалардың Құны осындай тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің шығыстары мөлшерінде айқындалады байланысты шеккен осындай жұмыстарды орындаумен, қызметтер көрсетумен байланысты, ескере отырып, тиісті қосылған құн салығының сомасын және акциздерді.

Қызметкердің материалдық пайда түріндегі (324-бап ҚР ҰК) болып табылады, оның ішінде:

1) теріс арасындағы айырма тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді, ярлықтар бағасымен сатып алу немесе баланстық құны мен осы тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді өткізу кезінде тауарларды, жұмыстарды, қызмет көрсетулерді қызметкерге;

2) есептен шығару жұмыс берушінің шешімі бойынша қарызының немесе міндеттемесінің сомасын қызметкердің алдында - есептен шығарған кезде қарыз сомасын қызметкерге;

3) жұмыс берушінің шығыстары бойынша сақтандыру сыйлықақыларын төлеуге өз қызметкерлерінің сақтандыру шарттары жасалған, соның ішінде қызметкерлер - сақтандыру сыйлықақыларының сомасын төлеу кезінде сақтандыру шарттары бойынша;

4) шығыстар қызметкердің қызметіне байланысты емес жұмыс берушінің, бұл ретте.

3. Шегерімге жатады, оның ішінде тармақшаларында көрсетілген қызметкер табысы бойынша шығыстары бағытталған Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оқытуға, біліктілігін арттыруға немесе қайта даярлауға қызметкердің мамандығы бойынша байланысты қызметкердің жұмыс берушінің қызметіне (п. 1 бап. 257 ҚР СК). Шығыстарды шегеру жұмыс берушінің бағытталған оқыту, біліктілігін арттыру және қайта даярлаудан өткен қызметкер болған кезде ғана жүзеге асырылады еңбек шартын жұмыс беруші мен қызметкер арасындағы. Аталған келісім-шарт міндеттемесін қамтуы тиіс қызметкердің жұмыс берушіде тараптар келіскен мерзімде. Жағдайда, еңбек шартымен, ұжымдық шартпен белгіленеді қызметкердің бастамасы бойынша немесе жұмыс берушінің бастамасы бойынша қызметкердің кінәсі салдарынан қалауы бойынша, жасына байланысты, берілед. Бұл ретте өтеу сомасы болып табылады Қоғам үшін басқа да табыс енгізуге жататын жылдық жиынтық табыс (бабы бойынша).

Қоғам жіберуге құқығы бар оқуға өзге жеке тұлға (алмаған, онымен еңбек қатынастарында) және азайтуға салық салынатын табыс (тт.4) п. 1 ст. 288 ҚР ҰК) жасасқан жағдайда, осы шартты міндеттеме туралы жұмыс берушіде кемінде үш жыл.Қалыптастыру кезінде салық салынатын табыс көрсетілген шығыстар болып табылады балабақшаға ережелеріне сәйкес ҚР ҰК), ал түзетеді салық салынатын табыс кодексінің 288-ге дейін.

4. Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары төленген салық төлеуші бойынша және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының шегінде шегерімге жатады, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген зейнетақымен қамсыздандыру туралы.

5. Ерікті зейнетақы жарналары төленген қызметкердің пайдасына шегерімге жатады.

4.10. Шегерім сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан оң бағамдық айырма (262-құжат НК ҚР)

Егер теріс бағамдық айырманың сомасы оң бағамдық айырманың асып кету шамасы шегерімге жатады.

4.11. Шегерім салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер (ҚР СК 263-құжат)

1. Есепті салық кезеңінде шегерімге жатады салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер төленген, бюджетке Қазақстан Республикасының немесе өзге мемлекеттің:

1) есепті салық кезеңінде есептелген шектерде және (немесе) есептелген есепті салық кезеңі және (немесе) салық кезеңдері табыс етілген салық кезеңінің алдындағы;

2) салық кезеңдерінде кезеңінің алдындағы шегінде есептелген және (немесе) есептелген есепті салық кезеңі.

бұл Жағдайда төленген салықтар мен бюджетке төленетін төлемдерді ескере отырып айқындалады сынақтарды өткізу-баптарында айқындалған тәртіппен 102 және 103-Салық Кодексінің.

2. Алынған қарыз бойынша банк-резидент еместің қатысуымен шет мемлекеттің жарғылық капиталында осындай банктің шарт жасасу кезінде мұндай қарыз, оған сәйкес корпоративтік табыс салығы төлем көзінен салық жеке қаражаты есебінен қарыз сомасының төленуге тиіс сыйақының банкке резидент емеске көрсетілген төлем көзінен ұсталатын салық шегерімге жатқызылады жағдайда, егер мұндай қарыз асатын болса, 10 000 000-еселік айлық есептік көрсеткіштің заңда белгіленген республикалық бюджет туралы Қазақстан Республикасының 1 қаңтарында қолданыста тиісті салық кезеңінің.

3. Шегерімге жатпайды:

1) салықтар, алынып тасталатын дейін жылдық жиынтық табысты белгілеу;

2) корпоративтік табыс салығы мен салықтар табыс (пайда) ұқсас корпоративтік табыс салығы, заңды тұлғаларға төленген, Қазақстан Республикасының аумағында және басқа мемлекеттерде;

3) төленген салықтар салық салуда жеңілдігі бар мемлекеттердегі;

4.12. Шегерімге жатпайтын шығындар (ҚР СК 264-б.)

Шегерімге жатпайды:

1) байланысты емес шығындар қызметіне табыс алуға бағытталған;

2) шығындар жасалған операциялар бойынша іс жүзінде жұмысты орындамай, қызметтер көрсетпей, тауарларды тиіп салық төлеушімен басшысы және (немесе) құрылтайшы (қатысушы) оның қатысы тіркеу (қайта тіркеу) және (немесе) жүзеге асыру үшін қаржы-шаруашылық қызметінің осындай заңды тұлғаның сот шешімімен белгіленген, заңды күшіне енген сот операцияларды қоспағанда, олар бойынша сотпен нақты алу тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мұндай салық төлеушінің;

3) операциялар бойынша шығыстар салық төлеуші әрекетсіз деп танылған бабында белгіленген тәртіппен осы Кодекстің 91 бұйрық шығарылған күннен бастап әрекетсіз деп тану туралы;

4) шығыстар бойынша әрекет (әрекеттер) бойынша шот-фактура және (немесе) өзге де құжат, мойындаған (таныған) заңды күшіне енген сот актісі жасалған (жасалған) жеке кәсіпкерлік субъектісі іс жүзінде жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету, тауарларды тиіп-жөнелтуі;

5) мәміле бойынша шығыстар, жарамсыз деп танылған негізінде заңды күшіне енген сот шешімі;

6) тұрақсыздық айыптары (айыппұлдар, өсімпұлдар) енгізілуге жататын (енгізілген) қоспағанда, бюджетке тұрақсыздық айыптарын (айыппұлдар, өсімпұлдар) енгізілуге жататын (енгізілген) бюджетке мемлекеттік сатып алу туралы шарттар;

7) асып түскен сомасы шығыстар үшін-Салық Кодексінде белгіленген шегерімге жатқызу нормалары, үстінен шекті сомасы есептелген шегерімнің көрсетілген нормаларды қолдана отырып;

8) салықтар мен төлемдер сомасы бюджетке есептелген (есепке жазылған) және төленген артық мөлшерін, заңнамасында белгіленген Қазақстан Республикасының немесе өзге мемлекеттің (үшін салықтар мен төлемдер, өзге мемлекеттің бюджетіне төленген);

9) бойынша шығындар сатып алу, өндіру, салу, монтаждау, орнату және басқа да шығындар құнына енгізілетін әлеуметтік сала объектілерін бабында көзделген Салық Кодексінің 239, сондай-ақ оларды пайдалану жөніндегі шығыстар;

10) берілген мүліктің құны, Қоғамның өтеусіз негізде құны өтеусіз орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің шығыстар мөлшерінде айқындалады байланысты шеккен осындай жұмыстарды орындаумен, қызметтер көрсетумен;

11) асып кетуі қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызылатын есептелген салық сомасынан қосылған құн салығы салық кезеңі үшін қолданатын салық төлеушіде туындайтын 411-бап Салық Кодексінің;

12) резервтік қорларға аударымдар қоспағанда) - баптарында көзделген шегерімдер 250, 252 және Салық Кодексінің 253-бабына;

13) теңгерімдік құны-қорларды берілетін алу-сату шарты бойынша Қоғамның мүліктік кешен ретінде;

14) төленген қосымша төлемінің сомасы жер қойнауын пайдаланушының келісімшарт бойынша қызметті жүзеге асыратын өнімді бөлу туралы;

15), салық енгізілетін бабына сәйкес, осы Кодекстің 228-бастапқы құны амортизацияға жатпайтын активтерді;

16) активтердің баланстық құны берілетін уақытша иеленуге және пайдалануға беру шарты бойынша мүліктік жалдау (жалға алу), лизинг шартының басқа;

5-бөлім. ТІРКЕЛГЕН АКТИВТЕР БОЙЫНША ШЕГЕРІМДЕР (265-бап ҚР ҰК)

Шегерімге жатады:

1) амортизациялық аударымдар есептелген 271-бабына сәйкес, Салық Кодексінің;
2) құндық балансы кіші топтың (топтың) салық кезеңі соңындағы сәйкес бабының 2 және 4 тармақтарына Кодексінің 273;

3) келесі шығыстар 272-бабына сәйкес, Салық Кодексінің.

5.1. Тіркелген активтер (266-ҚР)

1. Мыналар тіркелген активтерге жатады:

1) негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтер түскен кезде бухгалтерлік есепте сәйкес халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік және қызметте пайдалануға арналған, табыс алуға бағытталған есепті және (немесе) болашақ кезеңдерде

2) активтер мен бір жылдан астам қызмет мерзімімен, олар уақыт бойы пайдалануға арналған бір жылғы қызметі кіріс алуға бағытталған, алынған сенімгерлік басқарушының сенімгерлік басқаруға;

3) шеккен келесі шығыстар мүлікке қатысты шарт бойынша алынған мүліктік жалдау (жалға алу), сондай-ақ, лизинг, және танылған бухгалтерлік есепте ретінде ұзақ мерзімді актив;

4) жалға беруші - мүлік шарт бойынша мүліктік жалдау (жалға алу) есепке алынатын бухгалтерлік есепте бергеннен кейін осындай шарт ретінде негізгі құралдардың, жылжымайтын мүлікке инвестициялардың, материалдық емес және биологиялық активтерді қоспағанда, мүлікті лизинг шарты бойынша.

2. Мыналар тіркелген активтерге жатпайды:

1) активтер бойынша амортизациялық аударымдарды есептеу сәйкес халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік емес, қоспағанда:

тармақшаларында көрсетілген активтерді 2) және 4) осы баптың 1-тармағының;

биологиялық активтер, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, олар бойынша амортизациялық аударымдарды есептеу жүргізілмейді рет;

2) жер;

3) ортақ пайдаланымдағы құрылыстар: автомобиль жолдарын қоспағанда, автомобиль жолдары, концессия объектілері болып табылатын, құрылған және (немесе) концессионер алған концессия шартының шеңберінде, тротуарлар, бульварлар, гүлзарлар;

4) аяқталмаған күрделі құрылыс;

6) материалдық емес активтер пайдалы қызмет ету мерзімі белгісіз, деп танылған және салық төлеушінің бухгалтерлік балансында ескерілетін сәйкес халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік;

7) активтер мен бір жылдан астам қызмет мерзімімен, әлеуметтік сала объектілері болып табылатын-бабында көзделген осы Кодекстің 239 -;

8) жалға алушының алынған активтер уақытша иеленуге және пайдалануға беру шарты бойынша мүліктік жалдау (жалға алу), бухгалтерлік есепте ескерілетін алғаннан кейін осындай шарт ретінде негізгі құралдардың, жылжымайтын мүлікке инвестициялардың, материалдық емес және биологиялық активтер, басқа активтер бойынша алынған лизинг шарты.

5.2. Құндық балансты айқындау (ҚР СК 267-құжат)

1. Тіркелген активтерді есепке алу жүзеге асырылады қалыптастырылатын топтар бойынша белгілеген сыныптамаға сәйкес мемлекеттік орган мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын техникалық реттеу саласындағы мынадай тәртіппен:

№ р/н	№ топ	Тіркелген активтердің атауы
1	2	3
1.	I	Ғимараттар, құрылыстар қоспағанда, мұнай, газ ұңғымаларын және беріліс құрылғыларын
2.	II	Машиналар мен жабдықтарды қоспағанда, машиналар мен жабдықтар мұнай-газ өндіру, сондай-ақ компьютерлер мен ақпаратты өңдеуге арналған жабдықтарды
3.	III	Компьютерлер, бағдарламалық қамтамасыз ету және ақпаратты өңдеуге арналған жабдық
4.	IV	Тіркелген активтер, басқа топтарға енгізілмеген, соның ішінде мұнай, газ ұңғымалары, беру қондырғылары, машиналар мен жабдықтар мұнай-газ өндіру

I топтың әрбір объектісі кіші топқа теңестіріледі.

2. Әрбір кіші топ (I топтың), топ бойынша салық кезеңінің басында және аяғында деп аталатын қорытынды сомалар айқындалады құндық балансы кіші топтың (I топтың), топтың.

I топтың Құндық балансы кіші топтардың құн балансынан тұрады негізгі құралдардың әрбір объектісі бойынша және кіші топтың құндық балансын қалыптастырған тармақшасына, 2-тармағының 2) 272-баптың Салық Кодексінің.

3. Қалдық құны тіркелген активтердің I тобы болып табылады басына кіші топтардың құндық теңгерімі салық кезеңінде жүргізілген түзетулерді ескеретін, салық кезеңінде бабына сәйкес Салық Кодексінің 272.

4. Тіркелген активтер:

1) I топ бойынша - тіркелген активтер объектілерінің бөлінісінде, олардың әрқайсысы құрады жеке кіші топқа топтың құндық балансын;

2) II, III және IV топтар бойынша - топтардың құндық баланстары бойынша ескеріледі.

5. Түскен тіркелген активтер арттырады тиісті балансы кіші топтардың (I топ бойынша), топтардың (қалған топтар бойынша) құн анықталатын 268-бабына сәйкес Салық Кодексінің белгіленген тәртіппен осы бапта.

6. Шығып қалған тіркелген активтер азайтады тиісті балансы кіші топтардың (I топ бойынша), топтардың (қалған топтар бойынша) құн анықталатын 270-бабына сәйкес Салық Кодексінің белгіленген тәртіппен осы бапта.

7. Құндық балансы кіші топтың (I топтың), топтың салық кезеңінің басындағы:

құндық балансы кіші топтың (I топтың), топтың алдыңғы салық кезеңінің аяғындағы минус амортизациялық аударымдардың сомасы алдыңғы салық кезеңінде есептелген, минус Салық Кодексінің.

Мәні кіші топтың құндық балансын (I топтың), топтың салық кезеңінің басындағы теріс болуы тиіс.

8. Құндық балансы кіші топтың (I топтың), топтың салық кезеңінің соңында айқындалады:

құндық балансы кіші топтың (I топтың), топтың салық кезеңінің басындағы қосу салық кезеңінде түскен тіркелген активтер минус шығып қалған салық кезеңінде тіркелген активтер плюс жүргізілетін түзетулер бабының 2-тармағына сәйкес Салық Кодексінің 272.

9. Сенімгерлікпен басқарушы жекелеген құндық баланстарын қалыптастыруға топтардың (кіші топтардың) тіркелген активтер бойынша 3) тармақшасында көрсетілген 1-тармағының осы Кодекстің 266-жүргізу және осындай активтер бойынша бөлек салықтық есепке алу негізінде 194-баптарының және Салық Кодексінің 195.

5.3. Тіркелген активтердің түсімі (268-құжат НК ҚР)

Тіркелген активтер түскен кезде, оның ішінде қаржы лизингі бойынша және құрамынан аудару жолымен тауарлық-материалдық құн балансын арттырады топтардың (кіші топтардың) аталған активтердің бастапқы құнына.

Бастапқы құны тіркелген активтердің сомасы ретінде анықталады шығындардың және танылған күні тіркелген активтің 1-тармағына сәйкес 266-ҚР ҰК. Мұндай шығындарға сатып алу тіркелген активтер, өндіру, салу, монтаждау және орнату, сондай-ақ басқа да шығындар оның құнын арттыратын сәйкес халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік, сонымен:

- шығындарды (шығыстарды), шегерімге жатқызылуға жатпайтын бабының 2), 3), 4) және 5) 264-НК РК;
- амортизациялық аударымдар.

<i>Тіркелген активтердің түсімі</i>	<i>Құнын айқындау кезінде түскен</i>
Тіркелген актив түскен құрамынан аудару жолымен тауар-материалдық қорлардың немесе сатуға арналған активтердің	баланстық құны ХҚЕС сәйкес туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есепте және қаржылық есеп беру күніне анықталған, мұндай түсімдер.
Өтеусіз алынған кезде, тіркелген активтердің	құны, жылдық жиынтық табысқа енгізілген-бабына, 238-ақ ҚР өтеусіз алынған мүлік түріндегі, нақты шығындарын ескере отырып, әділетті құн осындай активтердің бастапқы тану кезінде ҚЕХС-қа сәйкес туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік қоспағанда, шығындарды (шығыстарды) енгізілмейтін тіркелген активтердің бастапқы құнына бабының 2 268-құжат НК ҚР.
Салым ретінде жарғылық капитал	активтің көрсетілген қабылдау-беру актісінде немесе болмаған жағдайда осындай актінің өзге құжатта нақты салымды нақты шығындарын ескере отырып, әділетті құн осындай активтердің бастапқы тану кезінде ҚЕХС-қа сәйкес туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік қоспағанда, шығындарды (шығыстарды) енгізілмейтін тіркелген активтердің бастапқы құнына бабының 2 268-құжат НК ҚР.
Активтердің құны, алынған төлеуге жарғылық капиталға салым	Активтерінің құны есепке алынады сомалар шегінде жарғылық капиталға салым төлеу шотына алынған актив.
Алу тіркелген активтерді жолымен қайта ұйымдастырылуына байланысты қосылу,	баланстық құны берілген активтердің, көрсетілген беру актісіндегі немесе бөлу

<i>Тіркелген активтердің түсімі</i>	<i>Құнын айқындау кезінде түскен</i>
бірігу, бөліну немесе бөлініп шығу	балансында, нақты шығындарын ескере отырып, әділетті құн осындай активтердің бастапқы тану кезінде ҚЕХС-қа сәйкес туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік қоспағанда, шығындарды (шығыстарды) енгізілмейтін тіркелген активтердің бастапқы құнына бабының 2-тармағы негізінде 268-ге дейін. ерекшеліктер Бар т. 7 268-құжат НК ҚР.
Тіркелген активтер, бұрын кеткендер байланысты уақытша тоқтатуға байланысты пайдалану қызметінің табыс алуға бағытталған.	Құндық балансына қосуға жатады топтың тіркелген активтерді салық кезеңінде пайдалануға енгізу жүзеге асырылды осындай тіркелген активтердің қызметінде пайдалану үшін табыс алуға бағытталған, құны бойынша істен шығу есепке жатқызуға жататын шығыстардың құнын ұлғайтуға мұндай активтердің сәйкес 272-бап ҚР ҰК.
Активтер, олар бойынша преференциялар жойылған	Құндық балансына қосуға жатады топтың (кіші топтың) көрсетілген жағдайларда, п. 4 276-құжат ҚР СК, бастапқы құны бойынша сәйкес айқындалатын 268-құжат НК ҚР.
Преференциялар объектісі күнтізбелік үш салық кезеңі, салық кезеңінен кейінгі осы объект пайдалануға берілген, басқа активтер-тармағында көрсетілген 13 268-құжат НК ҚР.	Енгізілуге жатады құндық топтың (кіші топтың) тармағында көрсетілген 6 276-құжат ҰК ақ, ҚР, нөлдік құн бойынша.
Тіркелген актив көрсетілген пп. 5) п. 1 ст. 266 СК (жалға берушіде - мүлік шарт бойынша мүліктік жалдау (жалға алу) есепке алынатын бухгалтерлік есепте бергеннен кейін осындай шарт ретінде негізгі құралдардың, жылжымайтын мүлікке инвестициялардың, материалдық емес және биологиялық активтерді қоспағанда, мүлікті лизинг шарты бойынша). жалдаушыда – мүлік, признаваемое ретінде ұзақ мерзімді активтің шарт бойынша алынған мүліктік жалдау (жалға алу).	Бастапқы құны болып табылады шығындар, жөндеу, реконструкциялау, жаңғырту, ұстау және басқа да шығындар, салық төлеуші шеккен мүлікке қатысты шарт бойынша алынған мүліктік жалдау (жалға алу), сонымен лизинг шарты. Шығындар бойынша танылған соң, бухгалтерлік есепте ретінде ұзақ мерзімді активтің, оның құнын арттыратын ХҚЕС сәйкес туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік.
<i>Тіркелген актив түскен лизинг шарты бойынша</i>	Бастапқы құны-құны болып табылады, ол бойынша лизинг нысанасына алынды.
<i>Қайтару кезінде лизинг алушы лизинг нысанасын лизинг берушіге</i>	Тіркелген активтің бастапқы құны арасындағы оң айырма болып табылады құны, ол бойынша лизинг нысанасына берілді лизинг шарты бойынша өткізу құны мен лизинг затын енгізілген соманы кезеңдегі лизингтік төлемдер берілген күннен бастап қайтару күніне дейін лизинг нысанасын.

5.4. Тіркелген активтердің шығып қалуы (270-бап ҚР ҰК)

Тіркелген активтердің шығып қалуы болып табылады:

1) толық амортизация және (немесе)құнсыздану, мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша беру нәтижесінде тануды тоқтату жағдайларын қоспағанда, осы активтерді бухгалтерлік есепте негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтер ретінде тануды тоқтату;

2) осы активтерді лизинг шарты бойынша беру;

3) осы активтерді сатуға арналған активтердің, қорлардың құрамына ауыстыру

4) тт-да көрсетілген тіркелген активтерге қатысты. 5) ҚР СК 266-бабының 1-тармағы-егер мүліктік жалдау (жалға алу) шарты тоқтатылғаннан кейін бухгалтерлік есепте танылған актив тіркелген активтерге жатпаса (01.01.2019 жылдан бастап(IFRS) 16 "жалға алу" қолданысқа енгізілгеннен кейін), мүліктік жалдау (жалға алу) шартының тоқтатылуы.

Салық салу мақсатында тіркелген активтердің шығып қалуын тану шығып қалған активтерді тіркелген активтердің құрамынан шығаруды білдіреді.

Тіркелген активтердің шығып қалуы	Құндық балансы кіші топтың (топтың):
Шығарылған кезде: -тіркелген активтерді; -активті ескерілген табыстың мүліктік жалдау шарты тоқтатылғаннан кейін жалға алу (жалдау), - қатысты тіркелген активтердің пп. көрсетілген 5) п. 1 ст. 266 СК ҚР	Баланстық құнына азайтылады кететін тіркелген активтердің белгілі бір ХҚЕС сәйкес туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік күнгі.
Тіркелген активтерді сату кезінде беруді қоспағанда, лизинг шарты бойынша	Өткізу құнына азайтылады қоспағанда, қосылған құн салығы.
Егер шартта сатып алу-сату шартын қоса алғанда, сатып алу-сату шарты, кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сату құны анықталмаған тіркелген активтер объектілерінің бөлінісінде.	баланстық құнына Азайтылады кететін тіркелген активтердің белгілі бір сәйкес ХҚЕС күнгі.
Тіркелген активтерді беру кезінде лизинг шарты бойынша	Құнына азайтылады, ол бойынша лизинг нысанасына тапсырылды сәйкес жауап беріледі.
тіркелген активтерді өтеусіз беру Кезінде	құнына Азайтылады, берілген активтердің көрсетілген қабылдау-беру актісінде аталған активтерді, бірақ кемінде баланстық құны аталған активтер бойынша бухгалтерлік есеп беру күні.
берген Кезде тіркелген активтерді жарғылық капиталға салым ретінде	айқындалатын құнға Азайтылады азаматтық заңнамасына сәйкес ҚР.
Тіркелген активтердің шығып қалуы кезінде қайта ұйымдастыру нәтижесінде жолымен бірігу, қосылу, бөліну немесе бөлініп шығу	Құнына азайтылады, отраженную беру актісіндегі немесе бөлу балансында
Кезінде құрылтайшы, қатысушы мүлікті алған	Анықталған құнға Азайтылады құрылтайшылардың, қатысушылардың келісімі бойынша
Жоғалған, бүлінген жағдайда, тіркелген активтердің, оларға байланысты тоқтатылады тану актив бухгалтерлік есепте:	
1) Тіркелген активтерді сақтандыру жағдайларында	Тең құнға азайтылады сомасында сақтандыру төлемдерін сақтандыру ұйымы сақтанушыға төлеген сақтандыру

<i>Тіркелген активтердің шығып қалуы</i>	<i>Құндық балансы кіші топтың (топтың):</i>
	шартына сәйкес;
2) Сақтандыру болмаған кезде тіркелген активтердің I тобы	Азайтылады, тіркелген активтердің қалдық құнын тармағында көзделген тәртіппен есептелген бабының 3-тармағына 267-ге дейін.;
3) Сақтандыру болмаған кезде тіркелген активтерді қоспағанда, тіркелген активтердің I тобы	Сонымен I топтың тіркелген активтерінің шығып қалу көрсетілмейді
	Азайтылады оң арасындағы айырмашылықты бастапқы құны бойынша осы актив танылса салық есебінде құны мен лизинг затын енгізілген соманы кезеңдегі лизингтік төлемдер алған күннен бастап, лизинг затын қайтару күніне дейін.
Кезде тіркелген активтерді пайдалануды уақытша тоқтатқан (уақытша пайдаланудан шығару тануды тоқтатпай, мұндай активтерді бухгалтерлік есепте негізгі құралдар, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтер).	1) I топтың тіркелген активтері бойынша маусымдық өндірісте пайдаланылатын шығып қалу көрсетілмейді (п. 14 270-бап ҚР ҰК); 2) өзге тіркелген активтері бойынша-топтың тиісті кіші топтардың құндық балансы азаяды тіркелген активтердің қалдық құнына есептелген белгіленген тәртіппен бабының 3-тармағына сәйкес осы Кодекстің 267. Кіші топтың құндық балансын азайту жағдайда жүргізіледі салық кезеңдерінде активті пайдаланудан уақытша шығарудың және оны пайдалануға беру пайдалану уақытша тоқтатылғаннан кейін сәйкес келмейді; 3) II, III және IV топтар бойынша шығып қалу көрсетілмейді.
Тіркелген активтерді беру кезінде сенімгерлік басқаруға құндық топтың (кіші топтың) азаяды:	1) I топ бойынша - тіркелген активтердің қалдық құнына; 2) II, III және IV топтар бойынша - баланстық құны, белгілі бір сәйкес халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есепке алу мен қаржылық есеп беру күніне.
Сенімгерлік басқарушы тоқтатылған кезде сенімгерлікпен басқару жөніндегі міндеттемелерді балансы топтың (кіші топтың):	1) I топ бойынша - тіркелген активтердің қалдық құнына есептелген белгіленген тәртіппен бабының 3-тармағына сәйкес Салық Кодексінің 267 -; 2) II, III және IV топтар бойынша: топтың барлық активтерін беру кезінде - шамасына есептелген топтың құндық балансының белгіленген тәртіппен бабының 8-тармағына сәйкес Салық Кодексінің 267; қалған жағдайларда берілетін активтердің бастапқы құнына азайтылады 268-бабына

<i>Тіркелген активтердің шығып қалуы</i>	<i>Құндық балансы кіші топтың (топтың):</i>
	сәйкес Салық Кодексінің амортизациялық аударымдар сомасына азайтылуы. Бұл ретте, амортизациялық аударымдар есепті сенімгерлікпен басқарудың әрбір салық кезеңі алдындағы есепті салық кезеңінің шекті амортизация нормалары көзделген Салық Кодексінде тіркелген активтердің тиісті тобы үшін қолданылатын, бастапқы құны, амортизациялық аударымдар сомасына азайтылған алдыңғы кезеңдер үшін.

5.5. Амортизациялық аударымдарды есептеу (271-бап ҚР ҰК)

1. Тіркелген активтер құны шегерімге жатады амортизациялық аударымдарды есептеу арқылы белгіленген тәртіппен және жағдайларда Салық Кодексінде белгіленген.

2. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, бойынша амортизациялық аударымдар әрбір кіші топ, топ қолдану арқылы анықталады көрсетілген салық тіркелімінде анықтау бойынша топтардың құндық теңгерімін) тіркелген активтері және келесі шығыстары бойынша тіркелген активтер бойынша амортизация нормаларын аспауға тиіс шекті нормалары, осы тармақта белгіленген құндық балансы кіші топтың, топтың салық кезеңінің аяғындағы:

№ р/н	№ топ	Тіркелген активтердің атауы	Амортизацияның шекті нормасы (%)
1	2	3	4
1.	I	Ғимараттар, құрылыстар қоспағанда, мұнай, газ ұңғымаларын және беріліс құрылғыларын	10
2.	II	Машиналар мен жабдықтарды қоспағанда, машиналар мен жабдықтар мұнай-газ өндіру, сондай-ақ компьютерлер мен ақпаратты өндеуге арналған жабдықтарды	25
3.	III	Компьютерлер, бағдарламалық қамтамасыз ету және ақпаратты өндеуге арналған жабдық	40
4.	IV	Тіркелген активтер, басқа топтарға енгізілмеген, соның ішінде мұнай, газ ұңғымалары, беру қондырғылары, машиналар мен жабдықтар мұнай-газ өндіру	15

3. Үйлер және ғимараттар бойынша қоспағанда, мұнай, газ ұңғымаларын және беріліс құрылғыларын, амортизациялық аударымдар әрбір объект бойынша жеке айқындалады.

Қоғам қызмет бойынша азайту көзделген есептелген бабына сәйкес, 302, 290-ақ ҚР КТС 100 пайызға есептеуді амортизациялық аударым мөлшерінде амортизацияның шекті нормаларын.

5.6. Келесі шығыстар шегерімі (272-бап ҚР ҰК)

1. Кейінгі шығыстар болып танылады бойынша шығындар пайдалану, жөндеу, реконструкциялау, жаңғырту, ұстау, жою және басқа да шығындары қатысты мынадай активтерді танығаннан кейін оларды бухгалтерлік есепте:

1) тіркелген активтердің, соның ішінде уақытша тоқтату, оларды пайдалану;

2) жатқызылатын тіркелген активтер негізгі құрал, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, материалдық емес және биологиялық активтерді, салық төлеушінің бухгалтерлік есебінде ескерілетін сәйкес халықаралық қаржылық есептілік

стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік және пайдалануға арналған қызметінің табыс алуға бағытталған.

режімі, сондай-ақ, танылады және шығындар пайдалану, жөндеу, реконструкциялау, жаңғырту, ұстау және басқа да шығындарды қатысты алынған мүлікті шарт бойынша мүліктік жалдау (жалға алу).

2. Кейінгі шығыстар сомасы, шығыстардың бухгалтерлік есепте активтердің баланстық құнын ұлғайтуға жатқызылған тіркелген активтер активтер тармақшасында көрсетілген 14-тармақтың 2) 266-баптың Салық Кодексінің, сондай-ақ кейінгі шығыстар бабының 5-тармағында көрсетілген Салық Кодексінің 276:

- 1) арттырады актив түріне сәйкес келетін құндық балансы топтың (кіші топтың);
- 2) болмаған кезде тиісті түрі активтің баланс құнының топтың (кіші топтың) қалыптастырады актив түріне сәйкес келетін құндық балансы топтың (кіші топтың) кезде ағымдағы салық кезеңінің аяғында.

көзделген Келесі шығыстар сәйкес танылады салық салу мақсатында салық кезеңінде олар баланстық құнын ұлғайтуға жатқызылған активтерді бухгалтерлік есепте көзделген жағдайды қоспағанда-бабының 13-тармағына және Салық Кодексінің 268.

Жұмсалған кейінгі шығыстардың сомасы көрсетіледі қатысты алынған мүлікті шарт бойынша мүліктік жалдау (жалға алу), сондай-ақ, лизинг, және танылған бухгалтерлік есепте ретінде ұзақ мерзімді активтің ескеріледі тармағының 5) тармақшасына, 1-тармағының 266-баптың Салық Кодексінің ретінде тіркелген актив.

3. Келесі шығыстар, оның ішінде жүргізілген жалға қатысты жалға алынған мүлкін қоспағанда, көрсетілген 2 және 4-тармақтарында және осы баптың, сондай-ақ ұлғайтатын келесі шығыстарды бабының 6-тармағына сәйкес Салық Кодексінің 228-активтердің бастапқы құнын, амортизацияға жатпайтын, шегерімге жатқызылуға тиіс салық кезеңінде олар.

5.7. Бойынша басқа да шегерімдер тіркелген активтер (273-бап ҚР ҰК)

1. Кейін істен шығуынан, өтеусіз беру, тіркелген активтер ішкі топтың (I топ бойынша) сомасы мөлшерінде құндық балансы салық кезеңінің соңына кіші топтың залал деп танылады тіркелген активтерді шығарудан I-топ.

осы кіші топтың Құндық балансы нөлге теңестіріледі және шегерімге жатқызылмайды.

2. Кейін барлық тіркелген активтері шығып қалғаннан топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансы тиісті топтың салық кезеңінің соңында шегерімге жатады, егер осы бапта өзгеше көзделмесе.

3. Өтеусіз беру кезінде барлық тіркелген активтерінің кіші топтың (I топ бойынша) немесе топтың (II, III және IV топтар бойынша) құндық балансы тиісті кіші топтың немесе топтың салық кезеңінің соңында нөлге теңестіріледі және шегерімге жатқызылмайды.

4. Салық төлеуші шамасын шегерімге жатқызуға құқылы шағын топтың құндық балансына (топтың) салық кезеңі соңындағы, ол аз соманы құраса, 300-еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінен және қазақстан республикасы.

6-бөлім. КІРІСТЕР МЕН ШЕГЕРІМДЕРДІ ТҮЗЕТУ

Түзету деп танылады мөлшерін ұлғайту немесе азайту, табыстың немесе шегерімнің есепті салық кезеңі үшін бұрын танылған табыс сомасы шегінде немесе шегерім-бабында белгіленген жағдайларда Салық Кодексінің 287.

6.1. Табыстар мен шегерімдерді түзету (287-бап ҚР ҰК)

1. Табыстар немесе шегерімдер мынадай жағдайларда:

- 1) тауарларды толық немесе ішінара қайтарғанда;
- 2) мәміленің шарттары өзгерген;
- 3) үшін бағалар, өтемақылар өзгерген, өткізілген немесе сатып алынған тауарлар, жұмыстар, қызметтер. Өрістер қолданылады, сондай-ақ өзгерген кезде төленуге тиіс сома ұлттық валютамен сатылған немесе сатып алынған тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер шарттың талаптарын негізге ала отырып;
- 4) бағадан жеңілдіктер, сатудан жеңілдіктер;

5) талап есептен шығарылған, ол бойынша табысты түзету жүргізіледі-тармағына сәйкес осы баптың 2.

2. Табысты түзетуді салық төлеуші-кредитор:

заңды тұлға;

жеке кәсіпкер;

заңды тұлғаның қызметін жүзеге асыратын резидент еместің Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеме арқылы қатысты талаптар бойынша осындай тұрақты мекеменің қызметіне.

табысты Түзету осы тармақта көзделген жағдайларда жүзеге асырылады:

1) талап етпеген салық төлеуші-кредитор салық төлеуші таратылған кезде-дебитордың күні бекіткен тарату балансы;

2) бойынша талап есептен шығарылған заңды күшіне енген сот шешімі.

Түзету кезінде бір мезгілде мынадай талаптарды сақтаған:

1) болуы туындауын растайтын бастапқы құжаттар талаптары;

2) көрініс талап бухгалтерлік есепте табысты түзету күніне не шығыстарға жатқызу (есептен шығару) бухгалтерлік есепте алдыңғы кезеңдерде. Табысты түзету сомасы шегінде жүргізіледі.

Салық кодексіне сәйкес күмәнді деп танылған талаптарға осы тармақтың ережелері қолданылмайды.

3. Табысты түзету талаптардың мөлшері оларды қоғамның сатып алу-сату шарты бойынша мүлктік кешен ретінде беруге байланысты азайтылған кезде жүргізілмейді.

4. Табыстар мен шегерімдерді түзету осы баптың 1-тармағында көрсетілген жағдайлар басталған салық кезеңінде жүргізіледі.

7-бөлім. ШЫҒЫНДАР

7.1. Залал ұғымы (299-бап ҚР ҰК)

1.Кәсіпкерлік қызметтен шегетін залал деп танылады:

1 Шань жылдық жиынтық табыс пен көзделген түзетулер ескеріле отырып, Салық Кодексінің **241-бабында;**

2) Шығын сатудан Қоғамның мүлктік кешен ретінде.

2.Бағалы қағаздарды өткізуден шегетін залал болып табылады:[СГ][LF]1) бағалы қағаздар бойынша борыштық бағалы қағаздарды қоспағанда, теріс құны арасындағы айырмашылық сату және сатып алу құны;

2) Борыштық бағалы қағаздар бойынша теріс құны арасындағы айырмашылық сату және сатып алу құны ескере отырып, дисконт амортизациясы және (немесе) сыйлығын алған.

3. Туынды қаржы құралы бойынша залал ретінде анықталады төлемдердің түсімдерден асып түсуі, олар-баптарына сәйкес айқындалады 278 және 279-Салық Кодексінің.

4. Өткізуден шегетін залал жер учаскелерін, аяқталмаған құрылыс объектілерін, анықталмаған жабдықтарды, тоқтатылған активтерді қоспағанда, мемлекет мұқтажы үшін сатып алынған және Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес, арасындағы теріс айырма болып табылады іске асыру құны мен бастапқы құн осындай активтердің.

5. Кәсіпкерлік қызметтен шегетін залал болып табылмайды-тармақтарында көрсетілген залалдар 2,3 және 4 осы баптың, сондай-ақ шығарылуынан болған шығындар тіркелген активтердің I тобы.

7.2. Залалдарды ауыстыру (300-бап ҚР ҰК)

1. Кәсіпкерлік қызметтен шегетін залалдар, сондай-ақ шығын шығып қалған I топтың тіркелген активтерінің және сатудан болған шығындар аяқталмаған құрылыс объектілерін, анықталмаған жабдықтарды, тоқтатылған активтерді қоспағанда, мемлекет мұқтажы үшін сатып алынған және Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес ауыстырылады кейінгі он жылды қоса алғандағы есебінен өтеу үшін табыс.

2. Өткізуден шеккен залалдар жер учаскелерін қоспағанда, жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін сатып алынған және Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес табыс есебінен өтеледі құн өсімінен түсетін осындай активтерді өткізу кезінде.

Егер осы залалдар өтеу мүмкін болмаса, онда олар орын алған болса, онда олар ауыстырылуы мүмкін кейінгі он жылды қоса алғандағы табыстар есебінен өтелуі құн өсуінен өткізу кезінде алынған жер учаскелері.

3. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, жүргізіледі.

Егер осы залалдар өтеу мүмкін болмаса, онда олар орын алған болса, онда олар ауыстырылуы мүмкін кейінгі он жылды қоса алғандағы табыстар есебінен өтелуі құн өсімінен түсетін басқа бағалы қағаздарды өткізу кезінде, егер осы бапта өзгеше белгіленбесе.

4. Өткізуден туындаған залалдар акцияларды, қатысу үлестерін резидент-заңды тұлғадағы немесе консорциумдағы құрылған, Қазақстан Республикасында табыстар есебінен өтеледі өткізу кезінде құн өсімінен түсетін акцияларды, қатысу үлестерін резидент-заңды тұлғадағы немесе консорциумдағы құрылған, Қазақстан Республикасында.

5. Өткізуден туындайтын залалдар мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша табыс есебінен өтеледі өткізу кезінде құн өсімінен түсетін мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар.

6. Өткізуден туындайтын залалдар агенттік облигацияларды, табыс есебінен өтеледі кезінде құн өсімінен агенттік облигацияларды өткізу.

7. Егер тармақтарында көрсетілген залалдар 4,5,6 және 7-баптың өтеу мүмкін болмаса, онда олар орын алған болса, декларациялар.

7.3. Қайта ұйымдастыру кезінде залалдарды ауыстыру (301-құжат НК ҚР)

1. Берілетін залалдар қайта құрылуына байланысты, бөліну немесе бөлініп шығу жолымен бөлінеді арасында жаңадан құрылған салық төлеушілер үлес салмағына тепе-тең құнын берілетін бөліну балансы негізінде активтердің активтердің құнын қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның жағдай бойынша берген күннің алдындағы күндегі жасау бөліну балансы, және айқындалған тәртіппен ауыстырылады 300-бабына сәйкес Салық Кодексінің.

2. Қайта ұйымдастырған кезде, заңды тұлғаның қосылу немесе бірігу жолымен сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімімен ұйымдастырылатын заңды тұлғаның залалдары құқық мирасқорына беріледі бір рет әрбір қайта ұйымдастыру және ауыстырылады құқықтық мирасқоры-бабында белгіленген тәртіппен Салық Кодексінің 300.

8-бөлім. ЕСЕПТЕУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ТӨЛЕУ МЕРЗІМДЕРІ КОРПОРАЦИЯЛЫҚ ТАБЫС САЛЫҒЫ

8.1. Корпоративтік табыс салығы сомасын есептеу (302-бап ҚР ҰК)

1. Корпоративтік табыс салығын қоспағанда, корпоративтік табыс салығы таза табыс және корпорациялық табыс салығы, төлем көзінен ұсталатын есептеледі салық кезеңі үшін мынадай тәртіппен:

көбейтіндісі белгіленген ставканы 1 немесе 2-тармақтарға 313-баптың Салық Кодексінің (20%), және салық салынатын табыстың сомасына азайтылған табыстар мен шығыстар 288-бабында көзделген, сондай-ақ Салық сомасына кемітілген ауыстырылатын залалдар-бабына сәйкес, 300-бабына сәйкес, Салық Кодексінің

минус

корпоративтік табыс салығының есебіне жатқызу жүзеге асырылатын 303-бабына сәйкес Салық Кодексінің (шетелдік салықты есепке жатқызу),

минус

корпорациялық табыс салығының сомасы төлем көзінен ұсталған салық кезеңінде төлем көзінен ұтыс түріндегі табыстан жүзеге асырылатын азайту-тармағына сәйкес осы баптың 2,

минус

корпоративтік табыс салығының сомасы төлем көзінен ұсталған табыс сыйақы түрінде, дивидендтер, алдыңғы салық кезеңдерінен көшірілген-тармағына сәйкес, осы баптың 3,

минус

корпорациялық табыс салығының сомасы төлем көзінен ұсталған салық кезеңінде төлем көзінен сыйақы түріндегі табыстан дивидендтер жүзеге асырылатын азайту-тармағына сәйкес осы баптың 2,

минус

корпорациялық табыс салығының сомасы төлем көзінен ұсталған Қазақстан Республикасындағы салық кезеңінде табыс немесе салық салынатын табысты бақыланатын шетелдік Қоғам Қазақстан Республикасындағы көздерден.

2. Корпоративтік табыс салығының сомасы бюджетке төлеуге жататын сомаға азаяды корпоративтік табыс салығы, төлем көзінен ұсталған табыс түрінде ұтыс, сыйақы, дивидендтер, растайтын құжаттар болған кезде көзінен осы салықтың ұсталғанын.

Осы тармақтың ережелері қолданылмайды қызметті жүзеге асыратын ұйымның әлеуметтік саладағы коммерциялық емес ұйым корпоративтік табыс салығы бойынша, төлем көзінен ұсталған табыс бойынша сыйақы түрінде депозиттер.

3. Егер корпоративтік табыс салығының сомасы төлем көзінен ұсталған табыс сыйақы түрінде, дивидендтер, артық есептелген корпоративтік табыс салығының сомасы арасындағы айырма корпоративтік табыс салығы, төлем көзінен ұсталған сомасы мен есептелген корпоративтік табыс салығының бюджетке төлеуге жататын көшіріледі кейінгі он салық кезеңдерінің дейін және дәйекті түрде азайтады корпоративтік табыс салығының сомасын бюджетке төленуге жататын, осы салық кезеңдерінің салық.

Ерекшеліктері әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыру кезінде корпоративтік табыс салығының сомасын есептеу:

Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 290-бабы, 1-тармағы негізінде Қоғам әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыру кезінде, атап айтқанда білім беру қызметін жүргізу құқығына тиісті лицензиялар бойынша жүзеге асырылатын бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру, сондай-ақ қосымша білім беру, мектепке дейінгі тәрбие бойынша қызметтер көрсету бюджетке төлеуге жататын корпоративтік табыс салығының сомасын айқындау кезінде есептелген **салық сомасын 100 пайызға азайтады.**

Қолданылатын жеңілдік әлеуметтік саладағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдарға жатады және өтеусіз алынған мүлік, депозиттер бойынша сыйақы түріндегі кірістерді, сондай-ақ осындай кірістер бойынша туындаған оң бағамдық айырма сомасының теріс бағамдық айырма сомасынан асып кетуін ескере отырып, әлеуметтік саладағы қызметтен алынған кірістер осындай кірістердің жылдық жиынтық табысының кемінде 90 пайызын құрайды ұйымдардың.

Қоғам жыл сайын негізгі қызмет пен басқа да кірістерден түсетін кірістер көрсеткіштерінің арақатынасын есептей отырып, жеңілдіктерді қолдану мүмкіндігін қарастырады. Егер шарт орындалса, онда **КТС-ты 100% - ға азайту бойынша жеңілдік қолданылады.**

8.2. Аванстық төлемдер сомасын есептеу (ҚР СК 305-б.)

пп. сәйкес.6) ҚР Салық кодексінің 290-бабы 2-тармағының шарттарына сәйкес келетін салық төлеушілер ҚР СК 305-бабының талаптарын орындамайды.

9-бөлім. ТӨЛЕМ КӨЗІНЕН ҰСТАЛАТЫН КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ

9.1. Кірістер, төлем көзінен салық салынатын (307-құжат НК ҚР)

1. Салынатын төлем көзінен өзгеше көзделмесе, осы баптың 2-тармағында жатады:

1) төлейтін ұтыстар Қоғам заңды тұлғаға Қазақстан Республикасының резиденті-заңды тұлғаға, резидент емес қызметін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеме арқылы;

2) резидент еместердің Қазақстан Республикасындағы көздерден, - бабына сәйкес айқындалатын Салық Кодексінің 644 байланысты емес, осындай резидент еместердің тұрақты мекемесімен.

3) дивидендтер түрінде табыс алатын заңды тұлғалар, сондай-ақ инвестициялық пай қорларының құрылған, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес төленетін, заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесіне, немесе тұрақты мекемесіне, резидент емес;

4) төленетін сыйақы Қоғамның заңды тұлғаға Қазақстан Республикасының резиденті-заңды тұлғаға, резидент емес қызметін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасындағы тұрақты мекеме арқылы;

5) көрсетілген дивидендтер бойынша.

2. Жатпайды төлем көзінен салық салынуға:

1) сыйақы бойынша мемлекеттік эмиссиялық бағалы қағаздар мен агенттік облигациялар;

2) сыйақы, дивидендтер төлейтін бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына орналастырылған зейнетақы активтері бойынша, сондай-ақ сыйақы төленетін, ерікті жинақтаушы зейнетақы қорына орналастырылған зейнетақы активтері бойынша қызметті жүзеге асыратын сақтандыру ұйымдары өмірді сақтандыру саласында, пайлық және акционерлік инвестициялық қорларға, Мемлекеттік қорға әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік медициналық сақтандыру;

3) сыйақы төленетін ұйымға міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын жеке тұлғалар;

және басқа да кірістері көрсетілген, п. п. 4-16, т. 2 307-құжат НК ҚР

9.2. Корпоративтік табыс салығын есептеу тәртібі төлем көзінен ұсталатын (ҚР СК 308-құжат)

1. Корпоративтік табыс салығының сомасы төлем көзінен ұсталатын анықталады белгіленген ставканы қолдану жолымен бабының 3-тармағында 313 Салық салынатын төленетін табыс сомасына төлем көзінен.

2. Қоғам ұстауға салынатын салық, төлем көзінен ұсталатын табыстарды төлеу кезінде-бабында көрсетілген Салық Кодексінің 307-нысаны мен орнына қарамастан, табысты төлеу.

9.3. Төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығын аудару тәртібі (311-бап ҚР ҰК)

1. Корпоративтік табыс салығының сомасы төлем көзінен ұсталатын анықталады белгіленген ставканы қолдану жолымен бабының 3-тармағында 313 Салық салынатын төленетін табыс сомасына төлем көзінен.

2. Қоғам ұстауға салынатын салық, төлем көзінен ұсталатын табыстарды төлеу кезінде-бабында көрсетілген Салық Кодексінің 307-нысаны мен орнына қарамастан, табысты төлеу.

9.4. Есептеу және корпоративтік табыс салығы бойынша, төлем көзінен ұсталған (312-бап ҚР ҰК)

Қоғам сомалары бойынша есеп-қисапты корпоративтік табыс салығы, төлем көзінен ұсталған күнінен кешіктірмей екінші айдың 15-інен тоқсаннан кейінгі төлем жүргізілген табыс, төлем көзінен салық салынатын.

10-бөлім. САЛЫҚ СТАВКАЛАРЫ, САЛЫҚ КЕЗЕҢІ ЖӘНЕ САЛЫҚ ДЕКЛАРАЦИЯСЫ

10.1. Салық ставкалары (313-құжат НК ҚР)

1. Салық салынатын табыс Қоғамның сомасына азайтылған табыстар мен шығыстар 288-бабында көзделген Салық және ауыстырылатын залалдар сомасына белгіленген тәртіппен 300-бабына сәйкес Салық салынатын 20 проценттік ставка бойынша, егер өзгеше белгіленбесе, осы баптың 2-тармағында.

2. Кірістер, төлем көзінен салық салынатын табыстарды қоспағанда, бейрезиденттердің Қазақстан Республикасындағы көздерден салық салуға жатады көзінен 15 проценттік ставка бойынша.

10.2. Салық кезеңі (314-бап ҚР ҰК)

1. Корпоративтік табыс салығы үшін салық кезеңі күнтізбелік жыл болып табылады-1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейін.

2. Егер заңды тұлға күнтізбелік жыл басталғаннан кейін құрылған жылы, ол үшін бірінші салық кезеңі болып табылады уақыт кезеңі, құрылған күнінен бастап күнтізбелік жылдың аяғына дейін.

сонымен бірге, заңды тұлғаны құру күні болып саналады және оның әділет органында мемлекеттік тіркеуден өткен.

3. Егер заңды тұлға таратылған, күнтізбелік жылдың соңына дейін, ол үшін соңғы салық кезеңі болып табылады уақыт кезеңі басталғанға дейін күнінен бастап тарату, қайта ұйымдастыру аяқталған.

4. Егер заңды тұлға күнтізбелік жыл басталғаннан кейін құрылған, таратылған, осы жылдың аяғына дейін, ол үшін салық кезеңі болып табылады уақыт кезеңі құрылған күннен бастап күннен бастап тарату, қайта ұйымдастыру аяқталған.

10.3. Салық декларациясы (315-бап ҚР ҰК)

1. Қоғам ұсынады орналасқан жері бойынша салық органына корпорациялық табыс салығы бойынша декларация жылдың 31 наурызынан кешіктірмей есепті кезеңнен кейінгі салық кезеңінен

2. Корпоративтік табыс салығы бойынша Декларация тұрады қосымшалардан туралы ақпаратты ашу бойынша салық салу объектілері және (немесе) салық салуға байланысты объектілер.

БӨЛІМ 5. ЖЕКЕ ТАБЫС САЛЫҒЫ

Регистр №2

1. Салық салу жеке табыс салығы (бұдан әрі-ЖТС) регламенттеледі 8-бөлімінде (мақала 316-364) ҚР Салық кодексінің.

2. Төлеушілер жеке табыс салығы:

1) жеке табыс салығын Төлеушілер болып табылады жеке тұлғаның салық түрінде салық салынатын табыс жеке тұлғаның төлем көзінен кезде дербес салық салу;

2) Жеке кәсіпкерлер, арнаулы салық режимі негізінде төлеу бірыңғай жер салығын төлеушілер болып табылмайды табыстар бойынша жеке табыс салығын қызметті жүзеге асырудан қолданылатын осы арнаулы салық режимі.

заңды тұлға салық салу объектілері бар айқындалатын бабына сәйкес, 318, 319, 321-325 ҚР ҰК.

3. Кірістер, салық салуға жататын төлем көзінен.

3.1. Қызметкердің табысы

1.Қызметкердің салық салуға жататын табыстары болып табылады және мынадай есептелген кірістер жұмыс беруші болып табылатын салық агенті деп танылған, оның ішінде, бухгалтерлік, табыс (шығын) заңнамаға сәйкес Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есеп беру:

1) себептер бойынша меншігіне ақша қолма-қол және (немесе) қолма-қол ақшасыз нысандарда еңбек қатынастарының болуына байланысты;

2) қызметкердің заттай нысандағы табыстары 323-бабына сәйкес, Салық Кодексінің;

3) табысы қызметкердің материалдық пайда түріндегі бабына сәйкес Салық Кодексінің 324.

2.Қызметкердің салық салуға жататын, алынған (алынуға жататын) болып табылмайтын тұлғалардан салық агенттері болып табылады табыс, алынған (алынуға жататын) бойынша еңбек келісім-шарты (келісім-шарт) жасасқан заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасы немесе шет мемлекет.

3. Қызметкердің табысына салық салынуға жататын жатпайды мынадай табыстары:

1) жеке тұлғаның салық агентінен түсетін табыстары;

- 2) зейнетақы төлемдері түріндегі табыс;
- 3) түріндегі табыс дивидендтер, сыйақылар, ұтыстар;
- 4) стипендиялар;
- 5) жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша табыс;
- 6) табысы салық салуға жататын жеке тұлғаның дербес.

3.2. Қызметкердің заттай нысандағы табысы

Қызметкердің заттай нысанда, салық салуға жататын табыс болып табылады: құны тауарлардың, бағалы қағаздардың, қатысу үлесінің және өзге де мүлікті (ақшадан басқа) беруге жататын жұмыс берушінің қызметкердің меншігіне еңбек қатынастарының болуына байланысты. Мұндай мүліктің құны анықталады мынадай мөлшерде ескере отырып, тиісті қосылған құн салығының сомасын және акциздерді:

мүліктің баланстық құны;

мүлік құнының белгілі бір шартпен немесе өзге де құжаты, оның негізінде мүлік беріледі қызметкерге болмаған жағдайда баланстық құны осындай мүлікті;

2) жұмыстарды орындауы, қызмет көрсету пайдасына қызметкерді еңбек қатынастарының болуына байланысты. Құны орындалған жұмыстар мен көрсетілген қызметтердің шығыстары мөлшерінде айқындалады байланысты шеккен осындай жұмыстарды орындаумен, қызметтер көрсетумен байланысты, ескере отырып, тиісті қосылған құн салығының сомасын және акциздерді;

3) алынған мүліктің құны жұмыс берушіден өтеусіз негізде. Құны орындалған жұмыстар мен көрсетілген қызметтердің, алынған қызметкердің жұмыс берушіден өтеусіз негізде, шығыстары мөлшерінде айқындалады байланысты шеккен осындай жұмыстарды орындаумен, қызметтер көрсетумен;

4) жұмыс берушінің қызметкерге немесе үшінші тұлғаларға тауарларды, орындалған жұмыстарды, көрсетілген қызметтерді, алынған қызметкер жұмыс берушінің немесе үшінші тұлғалардың Құны осындай тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің шығыстары мөлшерінде айқындалады байланысты шеккен осындай жұмыстарды орындаумен, қызметтер көрсетумен байланысты, ескере отырып, тиісті қосылған құн салығының сомасын және акциздерді.

3.3. Табысы қызметкердің материалдық пайда түріндегі.

Қызметкердің материалдық пайда түріндегі, салық салуға жататын табысы болып табылады, оның ішінде:

1)теріс арасындағы айырма тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді, ярлыктар бағасымен сатып алу немесе баланстық құны мен осы тауарларды, жұмыстарды, қызметтерді өткізу кезінде тауарларды, жұмыстарды, қызмет көрсетулерді қызметкерге;

2)есептен шығару жұмыс берушінің шешімі бойынша қарызының немесе міндеттемесінің сомасын қызметкердің алдында - есептен шығарған кезде қарыз сомасын қызметкерге;

3)жұмыс берушінің шығыстары бойынша сақтандыру сыйлықақыларын төлеуге өз қызметкерлерінің сақтандыру шарттары жасалған, соның ішінде қызметкерлер-сақтандыру сыйлықақыларының сомасын төлеу кезінде сақтандыру шарттары бойынша;

4)шығыстар қызметкердің қызметіне байланысты емес жұмыс берушінің, бұл ретте.

3.4. Табыс түрінде өтеусіз алынған мүліктің, оның ішінде жұмыстар, қызметтер

Табыс түрінде өтеусіз алынған мүліктің, оның ішінде жұмыстар, қызметтер, анықталады келесі мөлшерде ескере отырып, тиісті қосылған құн салығының сомасын және акциздерді:

мүліктің баланстық құны;

мүлік құнының белгілі бір шартпен немесе өзге де құжаты, оның негізінде мүлік беріледі жеке тұлғаға болмаған жағдайда баланстық осындай мүліктің құнына.

4. Салық ставкалары (320-ҚР)

1. Табыстарды қоспағанда, салық төлеушінің табыс осы баптың 2-тармағында салық салынады 10 процент ставка бойынша.

2. Табыс алынған дивидендтер түріндегі Қазақстан Республикасындағы көздерден ставка бойынша салық салынады 5 пайыз.

5. Қаралады емес, жеке тұлғаның табысы ретінде (319-бап, 2-т. ҚР):

1) өтемақы төлеу жағдайларда қызметкерлерге, олардың жұмысы жолда өтетін, жүріп-тұру сипаты бар, қызметтік сапарлармен байланысты болатын қызмет көрсететін учаскелер шегінде, - осындай жұмыстың әрбір күніне мөлшерінде 0,35 айлық есептік көрсеткіш-республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және есептеу күні қолданыста болатын осындай төлемдер;

2) өтемақы төлеу қызметтік іссапарлар кезінде, оның ішінде оқыту, оның біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау қызметкерді Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес:

іссапар бойынша Қазақстан Республикасының шегінде кодекстің 6-еселік айлық есептік көрсеткіш-республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында әрбір күнтізбелік күн іссапарда болған кезең ішінде аспайтын қырық күн іссапарда болған;

бойынша Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерге іссапар кодекстің 8-еселік айлық есептік көрсеткіш-республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және зейнетақы І-тиісті қаржы жылының әрбір күнтізбелік күн іссапарда болған кезең ішінде аспайтын қырық күн іссапарда болған;

3) құжатпен расталған шығыстар өтемақысы бойынша жүру, мүлікті тасымалдау, жалдау (жалға алу) тұрғын үйді мерзімі күнтізбелік отыз күннен аспайтын қызметкер басқа жерге не переезде в другую местность вместе с работодателем;

4) жұмыс берушінің шығыстары қызметті жүзеге асырумен байланысты емес табыс алуға бағытталған, және шегерімге жатқызылатын, олар бөлінбейді және нақты жеке тұлғаларға;

5) далалық жабдықты жұмыс істейтін жұмысшылардың геологиялық барлау, топографиялық-геодезиялық және іздестіру жұмыстарымен дала жағдайында - әрбір күнтізбелік күні осындай 2 еселенген айлық есептік көрсеткіш-республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында;

6) жұмыс берушінің шығыстары тіршілік әрекетін қамтамасыз ету үшін вахталық әдіспен жұмыс істейтін адамдардың, объектісінде болу кезеңінде өндіріс үшін жағдай жасай отырып, жұмыстарды орындауы мен ауысымаралық демалысы:

мүліктік жалдау (жалға алу) тұрғын үй;

тәулікақы шегінде тамақтануға арналған белгіленген, осы тармақтың 2) тармақшасында;

7) жұмыс берушінің шығыстары жеткізуге байланысты қарамастан, олардың тұрғылықты (болу) Қазақстан Республикасындағы жұмыс орнына дейін және кері қарай сақталған жағдайда, шарттар жасасу, жұмыс беруші контрагентпен шарт бойынша қызмет көрсету жеткізу қызметкерлерді жұмыс орнына дейін және кері;

8) құны берілген арнайы киім, арнайы аяқ киім, оның ішінде оларды жөндеу, жеке қорғану құралдары, жуу және дезинфекциялау құралдарын профилактикалық өңдеу, медициналық дәрі-дәрмектер, сүт немесе басқа да тең бағалы тағамдық өнімдерді және (немесе) мамандандырылған өнімдер үшін диеталық (емдік және профилактикалық) тамақ нормалары бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген;

9) сомасын, есептелген өсімпұл уақытылы есептеуді, ұстауды, аударуды, әлеуметтік төлемдердің мөлшері Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген;

10) мынадай шығыстар жеке тұлға жалға алушы болып табылмайтын жеке кәсіпкер немесе өтелген оларға жеке тұлғаға-жалға алушы) болып табылмайтын жеке кәсіпкер, кезінде мүліктік жалдаудағы (жалға алудағы) тұрғын үй, тұрғын үй-жай (пәтер) - егер көрсетілген шығыстар жүргізіледі бөлек жалдау ақысының:

ұстауға, кондоминиум объектісінің ортақ мүлкін тұрғын үй заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасы;

коммуналдық қызметтерді төлеуге, Қазақстан Республикасының "тұрғын үй қатынастары Туралы";

жөндеуге тұрғын үй, тұрғын үй-жай (пәтер);

11) міндетті зейнетақы жарналарын бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына ҚР заңнамасында белгіленген;

12) ерікті зейнетақы жарналары жинақтаушы зейнетақы қорына ҚР заңнамасында белгіленген;

13) міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын бірыңғай жинақтаушы мөлшерінде жинақтаушы зейнетақы қорына ҚР заңнамасында белгіленген.

14) ақы төлеу үшін медициналық қызмет көрсетулерге (косметологиялық қызмет көрсетулерден басқа) төлеу, бала туған кезде, жерлеуге арналған жәрдемақы, растайтын құжаттар болған кезде осы оқиғалар. Бұл шегерімдер шектеледі 8-еселенген мөлшері ең төменгі жалақы заңнамасында белгіленген ағымдағы қаржы жылына (әрбір түрі үшін төлемдерді жеке тұлға);

15) іс жүзінде жүргізілген шығыстар ақысын төлеуге жұмыс берушінің оқыту, оның біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес болмаған оқуға, біліктілігін арттыруға немесе қайта даярлауға байланысты мамандық бойынша қызметке жұмыс берушінің жасалған ресімдеумен служебной командировки в другую местность;

16) жұмыс берушінің жолдамасы бойынша қызметкерді оқытуға, біліктілігін арттыруға немесе қайта даярлауға Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасалған ресімдемей служебной командировки жағдайда, оқыту, оның біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау байланысты мамандық бойынша қызметке жұмыс берушінің:

ақы төлеуге жұмсалған нақты шығыстарды оқыту, оның біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау қызметкерді;

нақты жұмсалған шығыстар шегінде қызметкердің тұруына уәкілетті орган белгілеген нормалар;

іс жүзінде жүргізілген шығыстар қайтуға бойынша:

6-еселік айлық есептік көрсеткіш-республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында әрбір күнтізбелік күн өткеннен оқыту, оның біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау қызметкерді мерзімі ішінде оқыту, оның біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау қызметкерді Қазақстан Республикасының шегінде;

8-еселік айлық есептік көрсеткіш-республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында әрбір күнтізбелік күн өткеннен оқыту, оның біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау қызметкерді мерзімі ішінде оқытудан өту, біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау қызметкерді Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде;

17) әлеуметтік төлемдер Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан;

18) сақтандыру сыйлықақылары төленетін қызметкердің немесе қызметкердің пайдасына жасалған шарттар бойынша міндетті және (немесе) жинақтаушы сақтандыру;

19) жеке тұлғаның алған табысына кезде оған медициналық көмек жүйесінде міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес міндетті медициналық сақтандыру;

20) құны жарнамалық мақсатта өтеусіз берілген тауардың (оның ішінде сыйға тарту түрінде) жағдайда, егер бірлігінің құны мұндай тауарды аспайды 5 еселенген айлық есептік көрсеткіш белгіленген, тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда күні қолданыста мұндай беру;

21) заңды тұлғалардан және дара кәсіпкерлерден алынған, оның ішінде жұмыскер өз жұмыс берушісінен алған кредиттерді (қарыздарды, микрокредиттерді) пайдаланғаны үшін сыйақыны үнемдеуден материалдық пайда.

22) егер сатылатын жеке заттар кәсіпкерлік қызметте пайдаланылмаса, Жеке тұлғаларға жеке тұлғаның олардан сатып алған жеке мүлкі үшін төлемдер;

23) другие выплаты, не отраженные в настоящей налоговой учетной политике, но отраженные в статье 319, п.2 НК РК.

6. Салықтық шегерімдер (342-бап ҚР ҰК)

6.1. Жеке тұлға құқығы мынадай түрлерін қолдану, салық шегерімдерін:

1) салық түрінде міндетті зейнетақы жарналарының мөлшері Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген зейнетақымен қамсыздандыру туралы;
2) салық жарналары бойынша міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру;
3) салық бойынша шегерім зейнетақы төлемдері мен жинақтаушы сақтандыру шарттары;

4) стандартты салық шегерімдері (бұдан әрі - стандартты шегеру);

5) өзге де салықтық шегерімдер (бұдан әрі - өзге де шегерімдер), олар мыналарды қамтиды:

салық бойынша ерікті зейнетақы жарналары;

салық шегерімі медицинасына;

салық шегерімі бойынша сыйақылар.

2. Жеке тұлға қолданатын салық шегерімдері:

1) түріндегі міндетті зейнетақы жарналары бойынша міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру, стандартты шегерімдер - салық агентінде;

2) түріндегі міндетті зейнетақы жарналары бойынша міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру, стандартты шегерім - өз бетінше кезінде қолданбау салық агентінде;

3) тармақшасында көрсетілген, осы тармақтың 1) - дербес.

3. Салық шегерімдері қолданылады растайтын құжаттардың негізінде қолдануға құқығы бар салық шегерімдері. Мұндай құжаттардың түпнұсқалары сақталады жеке тұлғаның талап қою мерзімі ішінде бабының 2-тармағында белгіленген Салық Кодексінің 48 -.

4. Салық шегерімдері қолданылады дәйекті болса, онда олар бейнеленген осы баптың 1-тармағында.

Ескерту.

Астында айлық есептік көрсеткіш түсініледі айлық есептік көрсеткіш республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және ресми жарияланған күнінен.

6.2. Қолдану ерекшеліктері, салық шегерімдерін салық агентінің (343-бап ҚР ҰК)

1. Салықтық шегерімдерді қоспағанда, салық шегерім түрінде зейнетақы жарналары міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қолданылады салық агенті төлем көзінен негізінде:

1) жеке тұлғаның өтініші қолдану туралы салық жөніндегі уәкілетті орган белгілеген нысан;

2) растайтын құжаттардың көшірмелерін. Мұндай көшірмелері сақталады салық агентінің талап қою мерзімі ішінде құрайтын үш жыл.

2. Ауыстыру кезінде күнтізбелік жыл ішінде салық агентінің жағдайларды қоспағанда, оны қайта ұйымдастыру емес, қолданылған салық шегерімінің сомасы, пайда болған алдыңғы салық агентінің ескерілмейді жаңа салық агентінің.

Осы тармақтың ережесі қолданылмайды стандартты көзделген шегерімдер тармақшалары 2) және 3) -бабы 1-тармағы Салық Кодексінің 346, олар бойынша асып түсуі салық шегерімінің түзілген алдыңғы салық агентінің ескеріледі жаңа салық агентінің белгіленген шекте Салық Кодексінде. Бұл ретте жеке тұлға туралы анықтаманы ұсынады есептеулерде жеке тұлғамен берілген алдыңғы салық агенті-бабында белгіленген тәртіппен Салық Кодексінің 359.

3. Жеке тұлға қолдануға құқылы белгілі бір түрі салық шегерімінің тек бір салық агентінің.

4. Егер салық емес қолданылған салық агенті адамның еркіне қарай тағайындалады, себебі жеке тұлғаның өтініш кейінірек күннен бастап ұсталған жеке табыс салығының осындай табысқа болса, онда жеке тұлға күнтізбелік жыл ішінде жүргізілген табыс төлеу ұсынуға салық агентіне, производившему жеке табыс салығын ұстауды

осындай табысқа, өтініші және растайтын құжаттар негізінде салық агенті қайта есептеу жүргізеді салық салуға жататын табыстар.

6.3. Салық жарналары бойынша міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру

1. Салық жарналары бойынша міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру салық агентінің қолданылады сомасына жарналары міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру, қазақстан республикасының Заңына сәйкес есептелген, Қазақстан Республикасының "міндетті медициналық сақтандыру", салық кезеңінде тура келетін күні және оларды есептеу.

6.4.Зейнетақы төлемдері және жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша салық шегерімі (ҚР СК 345-б.)

1. Салық салуға жататын зейнетақы төлемдері түріндегі табысқа мынадай мөлшерлерде салықтық шегерім қолданылады:

1) осы Кодекстің 326 - бабының 1) тармақшасында көзделген төлемдер бойынша-республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және зейнетақы төлемі жүзеге асырылатын әрбір ай үшін зейнетақы төлемі түріндегі кірісті есептеу күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 14 еселенген мөлшерінде;

2) осы Кодекстің 326 - бабының 2) тармақшасында көзделген төлемдер бойынша-республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және зейнетақы төлемі түрінде кірісті есептеу күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 168 еселенген мөлшерінде біржолғы жәрдемақы төленеді.

2. Сақтандыру сыйлықақылары Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорындағы зейнетақы жинақтары есебінен төленген сақтандыру ұйымдары жүзеге асыратын сақтандыру төлемдері түрінде салық салуға жататын жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша табысқа республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және табысты есептеу күні сақтандыру сыйлықақысы түрінде қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 14 еселенген мөлшері сомасында салықтық шегерім қолданылады сақтандыру төлемі жүзеге асырылатын сақтандыру төлемі түріндегі табысты есептеудің әрбір айы үшін төлемдер.

6.5. Стандартты шегерімдерге (346-бап ҚР ҰК)

1. Стандартты балабақшаға болып табылады:

1) жалақының ең төменгі мөлшері. Стандартты шегерім қолданылады, әрбір күнтізбелік ай ішінде. Жалпы сомасы стандартты шегеру үшін күнтізбелік жыл аспауы тиіс 12 еселенген ең төменгі жалақы;

2) 882-еселік айлық есептік көрсеткіш есебінен күнтізбелік жыл негізінде, сонымен қатар, мұндай адам күніне осы тармақшаны қолдану болып табылады:қатысушы, Ұлы Отан соғысының және оған теңестірілген тұлға;

адам ордендермен және медальдармен наградталған үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және мінсіз әскери қызметі үшін тылда еңбек етіп, Ұлы Отан соғысы жылдарында;

тұлға жұмыс істеген (әскери қызмет өткерген) және кемінде алты ай 22 маусым 1941 жылдан 9 мамыр 1945 жылғы ордендерімен және медальдарымен КСР Одағының жанқиярлық еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін тылда еңбек етіп, Ұлы Отан соғысы жылдары;

мүгедек I, II немесе III тобы;

ребенком-инвалидом.

егер жеке тұлғада бірнеше негіздер үшін, осы тармақшаны қолдану, алып тастау кірістер аспауы тиіс шегі белгіленген табыс осы тармақшада;

3) 882-еселік айлық есептік көрсеткіш есебінен күнтізбелік жыл негізінде, сонымен қатар, мұндай адам күніне осы тармақшаны қолдану болып табылады:

ата-аналарының бірі, қорғаншылар, қамқоршылар, бала үшін әрбір осындай дейінгі мүгедек баланы он сегіз жасқа толғанға;

ата-аналарының бірі, қорғаншылар, қамқоршылар, тұлғаның бас тартуы, "бала кезінен мүгедек", - әрбір осындай тұлға оның өмір бойы;

бірі асырап алушылардың), - әрбір осындай тұлға толғанға дейін асырап алынған баланың он сегіз жасқа;

бірі асырап алушы ата-аналар, қабылдаған жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған, қабылдау бөлмесіне отбасына - әрбір осындай тұлға шартының қолданылу мерзімі кезеңінде беру туралы жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған, қабылдау бөлмесіне отбасына.

Осы тармақшаның ережелері қолданылмайды:

әкімшілігінің қызметкерлеріне тиісті білім беру ұйымдары, медициналық ұйымдар, халықты әлеуметтік қорғау, болып табылатын қамқоршылары мұқтаж адамдарға қорғаншылық және қамқоршылық күшіне олардың мұндай ұйымдармен еңбек;

адамдардың некеге отыратын (ерлі-зайыпты болу) анасымен немесе әкесімен асырап алынатын баланың (балалардың) сәйкес неке-отбасы заңдарында, Қазақстан Республикасы.

2. Стандартты көзделген шегерімдер тармақшалары 2) және 3) осы баптың 1-тармағының қолданылады, соның ішінде күнтізбелік жылы туындаған болса, немесе бәрінің қолдану үшін негіз деректер, салық шегерімдерін.

6.6. Салық шегерімі ерікті зейнетақы жарналары бойынша (347-құжат НК ҚР)

1. Салық шегерімі ерікті зейнетақы жарналары бойынша қолданылады жеке тұлға-Қазақстан Республикасының резиденті шығыстар бойынша төлеуге ерікті зейнетақы жарналары Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес зейнетақымен қамсыздандыру туралы, жүргізілген пайдасына шешілді.

2. Құжаттарымен қолдану үшін салық шегерімінің бойынша ерікті зейнетақы жарналары болып табылады: зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт ерікті зейнетақы жарналары есебінен;

төленгенін растайтын құжатты ерікті зейнетақы жарналары.

3. Салық шегерімі ерікті зейнетақы жарналары бойынша қолданылады салық кезеңінде күні тура келетін төлеу ерікті зейнетақы жарналары.

6.7. Салық шегерімі медицинасына (348-құжат НК ҚР)

1. Салық шегерімі медицинасына қолданылады төмендегі шығыстар төленеді:

1) медициналық қызметтерді (косметологиялық қызмет көрсетулерден басқа);

2. Салық шегерімі медицинасына қолданады:

1) жеке тұлға-Қазақстан Республикасының резиденті шығыстар бойынша медицинасына өндірілген өз пайдасына;

3. Салық шегерімі медицинасына қолданылады аспайтын мөлшерде 94-еселік айлық есептік көрсеткіштің мөлшерінен, белгілі бір күнтізбелік жыл.

бұл Ретте салық шегерімінің жалпы сомасы медицинасына және түзету шығыстарды жабу үшін жеке тұлғалар медициналық қызметтер (косметологиялық қызмет көрсетулерден басқа) және (немесе) жұмыс берушінің шығыстарын төлеуге жұмыс берушінің қызметкер пайдасына шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының ерікті түрде сақтандыру ауырған жағдайда тармақшасына, 18 бабы 1) осы Кодекстің 341-жиынтығында күнтізбелік бір жылда аспауы тиіс 94-еселік айлық есептік көрсеткіштің мөлшерінен, белгілі бір күнтізбелік жылға.

4. Медицинаға салық шегерімін қолдану үшін растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

1) медициналық қызметтердің құнын бөліп көрсете отырып, ақылы медициналық қызметтер көрсетуге арналған шарт - ол жазбаша нысанда жасалған жағдайда;

2) медициналық қызметтердің құны туралы ақпаратты қамтитын науқастану тарихынан үзінді көшірме;

3) тұлға салық шегерімін қолданған кезде науқастану жағдайына ерікті сақтандыру шарты қамтылуға тиіс;

4) ауырған жағдайда ерікті сақтандыру шарты бойынша Медициналық қызметтерге немесе сақтандыру сыйлықақыларына ақы төлеу фактісін растайтын құжат.

5. Салық шығыстар бойынша шегерімдер және медициналық қызметтерге ақы төлеуге қолданылады салық кезеңінде тура келетін неғұрлым кеш мынадай күндерден:

күні медициналық қызметтерді алу;

төлем күні медициналық қызметтер.

6. Салық шығыстар бойынша шегерімдер ақы төлеуге шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларының ерікті түрде сақтандыру ауырған жағдайда қолданылады салық кезеңінде тура келетін неғұрлым кеш мынадай күндерден:

өтеу күні сақтандыру сыйлықақыларын шартта белгіленген ерікті түрде сақтандыру ауырған жағдайда;

күні сақтандыру сыйлықақыларын төлеу.

7. Төлеу кезінде шетел валютасындағы медициналық қызметке берген Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде қайта-тармағында көрсетілген шығыстардың осы баптың 1-теңгеде жүзеге асырылады қолдана отырып, бағамын Қазақстан Республикасының ұлттық валютасының шетел валюталарына қатысты ресми төлемді жүзеге асыру күніне.

6.8. Салық шегерімі бойынша сыйақылар (349-бап ҚР ҰК)

1. Салық шегерімге сыйақылар бойынша қолданылады жеке тұлға-Қазақстан Республикасының резиденті төлеуге шығыстар бойынша сыйақы ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша алынған, жүзеге асыратын банктер мен ұйымдарда банк операцияларының жекелеген түрлерін лицензия негізінде уәкілетті мемлекеттік органның мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы", " қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын.

2. Сыйақылар бойынша салық шегерімін қолдану үшін растайтын құжаттар мыналар болып табылады:

1) Қазақстан республикасының Тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы туралы заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағында тұрғын үй жағдайларын жақсарту жөніндегі іс-шараларды жүргізуге тұрғын үй құрылысы жинақ банкімен ипотекалық тұрғын үй қарызы шартын ұсынады;

2) сыйақы сомасын бөле отырып, ипотекалық тұрғын үй қарызын өтеу кестесі;

3) осындай қарыз бойынша сыйақыны өтеуді растайтын құжат.

3. Салық шегерімдері келесі күндердің ең соңғысы келетін салық кезеңінде қолданылады:

ипотекалық тұрғын үй қарызын өтеу кестесі бойынша сыйақыны өтеу күні;

сыйақыны төлеу күні.

7. Тәртібі есептеу, төлеу және салық есептілігін табыс ету жеке табыс салығы бойынша төлем көзінен ұсталатын (350-бап ҚР ҰК)

7.1. Есептеу, ұстау және төлеу жеке табыс салығы (351-бап ҚР ҰК)

1. Жеке табыс салығын есептеу табыстар бойынша, салық салуға жататын табыс төлем көзінен салық агенті есептеген кезде салық салуға жататын кіріс.

жеке табыс салығының Сомасы ставкаларды қолдану жолымен есептеледі бабында белгіленген 320 сомасына осы Кодекстің, салық салынатын табыс көзінен осы бөлімге сәйкес.

2. Жеке табыс салығын ұстауды салық агенті төлем төлеу күнінен кешіктірмей табыс, төлем көзінде салық салынуға тиіс.

3. Салық агенті жүзеге асырады, жеке табыс салығын аударуды төленген табыстар бойынша кешіктірмей жиырма бес күнтізбелік күн ішінде ай аяқталғаннан кейін табыс төлеу жүзеге асырылған, өзінің орналасқан жері бойынша.

4. Қызметкерлерінің табыстары бойынша салық агентінің құрылымдық бөлімшелері жеке табыс салығын аударуды жүргізіледі орналасқан жері бойынша тиісті бюджеттерге деректер құрылымдық бөлімшелері.

5. Төлеу кезінде салық агенті жеке табыс салығының сомасын, есептелген табыстардан, салық салуға жататын төлем көзінен Салық Кодексінің ережелеріне сәйкес, өз қаражаты есебінен оны ұстамай салық бойынша ұстап қалу және аудару, жеке табыс салығының төлемдері.

7.2. Анықтау салық салынатын табыс көзінен (353-бап ҚР ҰК)

1. Сомасы салық салынатын табыс мынадай тәртіппен айқындалады:

кірістердің сомасы қызметкердің төлем көзінен салық салуға жататын алынған ағымдағы салық кезеңінде,

минус

табысын түзету сомасы ағымдағы салық кезеңінде бабының 1-тармағында көзделген осы Кодекстің 341-,

минус

салық шегерімдерінің сомасы түрінде міндетті зейнетақы жарналарының мөлшері Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген зейнетақымен қамсыздандыру туралы

минус

салық шегерімдерінің сомасы жарналары бойынша міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру,

минус

сомасы стандартты шегерімдерді алу тәртібі және мөлшерлері белгіленген Салық Кодексінің 342-бабында

7.3. Салық және есепті кезеңдерге (354-бап ҚР ҰК)

1. Есептеу үшін салық кезеңі салық агенттері жеке табыс салығы, төлем көзінен салық салуға жататын, күнтізбелік ай болып табылады.

2. Есепті кезең үшін декларация жасау бойынша жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша күнтізбелік тоқсан болып табылады.

7.4. Декларация бойынша жеке табыс салығы және әлеуметтік салық кодексінің (355-бап ҚР ҰК)

1. Декларация бойынша жеке табыс салығы және әлеуметтік салық органына салық органдарына орналасқан жері бойынша салық агентінің кешіктірмей екінші айдың 15-нен, есепті кезеңнен кейінгі.

8. Салық тіркелімдері

1. Бухгалтерлік есеп деректері ұсыну үшін қажетті 200.00-нысандағы енгізілетін салық тіркелімі үшін ай сайын үдемелі қорытындымен тоқсан және жылдың басында. Салық тіркелімінің нысаны бекітілген ҚР ҚМ және қоса берілген есеп саясаты. Қысқаша салық тіркелімдері әзірленді Қоғам мен қосымша болып табылады осы салықтық есепке алу саясатында (қараңыз: Тіркелім № 2, "деген 1-Қосымша Салық тіркелімі бойынша ЖТС мен әлеуметтік салық 20__ жыл бойынша ҚР азаматтарына", Тіркелім № 2, 2-Қосымша "Салық тіркелімі бойынша ЖТС мен әлеуметтік салық 20__ жыл бойынша шетелдік азаматтарға")

2. Салық тіркелімі бойынша ЖТС және әлеуметтік салық бойынша жүргізіледі: электрондық түрде немесе қағаз тасығышта қалауы бойынша орындаушының. Орындаушы жауапты тұлға начисление заработной платы Қоғамда.

3. Жыл соңында салық тіркелімі бас бухгалтер қол қояды және Қоғамның басшысы.

9. Бейрезидент жеке тұлғалардың кірістерінен қазақстандық салықты университеттің ұстап қалу тәртібі

9.1. университет қызметкерлері болып табылатын бейрезидент жеке тұлғалардың кірістерінен қазақстандық салықты ұстап қалу тәртібі

Университет резидент емес қызметкердің келесі кірістерінен 10 пайыздық мөлшерлеме бойынша шегерімдерді жүзеге асырмай төлем көзінен табыс салығын ұстайды:

- университетпен жасалған еңбек шарты (Келісім-шарт, келісімшарт) бойынша Қазақстан Республикасындағы қызметтен түскен кірістер;

- университет еңбек шарты (келісімшарты) негізінде осындай қызметкерге материалдық, әлеуметтік игіліктерді қамтамасыз етуге жұмсаған шығыстарды қоса алғанда, Қазақстан Республикасындағы қызметтен материалдық пайда түріндегі кірістер. Бұл ретте мұндай шығыстарға мұндай қызметкердің тамақтануына, тұруына, балаларының оқу орындарында оқуына арналған шығыстар, оның отбасы мүшелерінің демалысқа сапарларын қоса алғанда, оның демалуына байланысты шығыстар жатады.

Университет төлем көзінен салық салуға жататын табыстар бойынша жеке табыс салығын есептеуді және ұстауды ҚР СК 655-бабының 7-тармағында көрсетілген жағдайды қоспағанда, резидент емес жеке тұлғаға табыстар төленген күннен кешіктірмей жүргізеді.

Университет төлем көзінен жеке табыс салығын резидент емес жеке тұлғаға табыс төлеуді жүзеге асыру нысаны мен орнына қарамастан ұстайды.

Резидент емес жеке тұлғаның төлем көзінен салық салуға жататын табыстарынан бюджетке жеке табыс салығын аудару орналасқан жері бойынша салық ұсталуға жататын айдан кейінгі айдың 25-күніне дейін жүргізіледі.

Табысты шетел валютасында төлеу кезінде төлем көзінен салық салынатын табыс мөлшері табысты төлеу күнінің алдындағы соңғы жұмыс күні айқындалған валюта айырбастаудың нарықтық бағамы қолданыла отырып, теңгемен қайта есептеледі.

ҚР СК 255-бабының 9-тармағына сәйкес университет бейрезидент жеке тұлғаның табыстарынан есептелген жеке табыс салығының сомасын меншікті қаражаты есебінен оны ұстамай төлеген кезде салық агентінің төлем көзінен жеке табыс салығын ұстау және аудару жөніндегі міндеті орындалды деп есептеледі.

9.2 қызметі тұрақты мекеме құрмайтын бейрезиденттің жұмысы үшін университет ұсынған шетелдік персоналдың табыстарынан қазақстандық салықты ұстап қалу тәртібі

Қызметі ҚР СК 220 - бабы 9-тармағының ережелеріне сәйкес тұрақты мекеме құрмайтын бейрезиденттің жұмысы үшін университетке берілген шетелдік персоналдың табысынан ЖТС ұстап қалуды университет табыс төлеу немесе персонал ұсынған бейрезидент заңды тұлғаға алдын ала төлем жасау кезінде жүргізеді. Бұл ретте осындай шетелдік персоналдың табысынан төлем көзінен ЖТС есептеу мен аударуды университет ай сайын салық кодексінің 655-бабында белгіленген мерзімдерде жүргізеді.

ЖТС есептеу үшін университет бейрезидент жеке тұлғаның жұмыс берушісі болып табылатын бейрезидент заңды тұлғадан осындай жеке тұлғамен жасалған жеке еңбек шартының (келісімшартының) нотариат куәландырған көшірмесін сұратады. Салық сомасы 10 пайыз мөлшерлеме бойынша шегерімдер жүзеге асырылмай, шартта (келісімшартта) көрсетілген жалақы туралы деректер негізінде есептеледі.

9.3 төлем көзінен салық салуға жататын табыстар бойынша жеке табыс салығын есептеу, ұстап қалу және аудару тәртібі

Осы Кодекстің 656-бабының 1-тармағында көрсетілген табыстарды қоспағанда, резидент емес жеке тұлғаның Қазақстан Республикасындағы көздерден табыстарына, егер Салық кодексінің 655-бабына сәйкес осы бапта өзгеше белгіленбесе, салық шегерімдері жүзеге асырылмай, осы Кодекстің 646-бабында көрсетілген ставкалар бойынша төлем көзінен жеке табыс салығы салынады.

БӨЛІМ 6. ӘЛЕУМЕТТІК САЛЫҚ

Регистр № 2

1. Салық салу әлеуметтік салық Бөлімімен реттеледі 12-баптың 482-489 ҚР ҰК.
2. Сәйкес 482-бабының ақ Қоғам болып табылады әлеуметтік салық төлеуші.
3. Салық салу объектісі әлеуметтік салық (484-бап ҚР ҰК)
- 3.1. Салық салу объектісі болып табылады:
  - 1) Қоғам қызметкерлерінің табыстары бойынша, 1-тармағында көрсетілген 322-баптың:
    - себептер бойынша меншігіне ақша қолма-қол және (немесе) қолма-қол ақшасыз нысандарда еңбек қатынастарының болуына байланысты;
    - қызметкердің заттай нысандағы табыстары 323-бабына сәйкес, Салық Кодексінің;
    - табысы қызметкердің материалдық пайда түріндегі бабына сәйкес Салық Кодексінің 324.
  - Сондай-ақ жұмыс берушінің шығыстары тармақшаларында көрсетілген 20), 22), 23) және 24) 1-тармағының 644:

- табыс резидент емес жеке тұлғаның Қазақстан Республикасындағы қызметінен бойынша еңбек шарты (келісім-шарт) жасалған резидент немесе резидент емес болып табылатын жұмыс берушілер;

- үстемеақы, резидент емес жеке тұлғаға төлейтін оған жойылуына байланысты, Қазақстан Республикасының резиденті немесе резиденті емес болып табылатын жұмыс берушілер;

- жеке тұлғаның-резидент еместің Қазақстан Республикасында қызметін материалдық пайда түріндегі жұмыс берушіден алынған.

2) салық агентінің кірістер бойынша салықты-бабының 7-тармағында Салық Кодексінің 220.

3.2. Салық салу объектілерінің алынып тасталады:

1) міндетті зейнетақы жарналарын бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес;

2) жарналары міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес міндетті медициналық сақтандыру;

3) кірістер белгіленген-бабының 1-тармағында Салық Кодексінің 341-табыстарды қоспағанда, белгіленген 10) тармақшасында тармағының 1 тармақшасындағы " 53-бабы 1-тармағы Салық Кодексінің 341:

- алынған алименттер балаларға және асырауындағы адамдарға;

- ұтыс бір лотерея 50 проценті шегіндегі ең төменгі жалақы мөлшері республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында;

- зейнетақы, Қоғамдық жұмыстарды орындауға және кәсіптік оқуға, бюджет қаражаты есебінен іске асырылатын және (немесе) гранттар, ең төменгі еңбекақы мөлшері республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы негізінде тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында;

- төлеу Қазақстан Республикасының заңдарына, "Арал өңіріндегі экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы" және "Семей ядролық сынақ полигонындағы ядролық сынақтардың салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы";

- жеке қосалқы шаруашылықтан айналысатын адамның жеке қосалқы шаруашылықпен жылғы 24 еселенген мөлшері шегіндегі бір ең төменгі жалақы мөлшері республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында;

- шекте 8-еселік ең төменгі жалақы мөлшері республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында әрбір түрі бойынша төлем жүргізілген салық агенті күнтізбелік жыл ішінде:

жеке тұлғаның медициналық қызметтерге (косметологиялық қызметтерден басқа) арналған шығыстарын жабу үшін - жеке тұлға медициналық қызметтерді (косметологиялық қызметтерден басқа) алғанын растайтын құжаттарды және оларды төлеуге нақты шығыстарды немесе жұмыс берушінің ауырған жағдайда ерікті сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақыларын қызметкердің пайдасына төлеуге арналған шығыстарын ұсынған кезде - ауырған жағдайда ерікті сақтандыру шарты және ауырған жағдайда ерікті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақыларының төленгенін растайтын құжат болған кезде;

түрінде материалдық көмек көрсету жұмыс болған соң баланың - еңбек куәлігінің көшірмесі (куәлік) туралы баланың (балалардың) туу;

жерлеуге қызметкердің немесе оның отбасы мүшелерінің, жақын туыстарының, әкесінің қайтыс болғаны туралы анықтама және қайтыс болғаны туралы куәлік қызметкердің немесе оның отбасы мүшелерінің, жақын туыстарының.

Көрсетілген табыстар салық салудан босатылады қолдану туралы өтініш негізінде түзету және табысын растайтын құжаттар бар болған жағдайда;

- зейнетақы, еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы және (немесе) мемлекеттік базалық зейнетақы төлемі;

- сыйлық бойынша тұрғын үй құрылыс жинақ салымдары (мемлекеттің сыйлықақысы) бюджет қаражаты есебінен төленетін мөлшерде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген;

- мемлекет сыйлықақысы білім беру жинақтау салымдары бойынша қаражаты есебінен төленетін белгіленген мөлшерде бюджет Туралы "Қазақстан Республикасының Заңында Мемлекеттік білім беру накопите»;

- оқытуға бағытталған шығыстар жүргізілген тармағының 4) тармақшасына сәйкес-бабы 1-тармағы Салық Кодексінің 288;

- әлеуметтік төлемдер Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан;

-кірістер түрінде жұмыс берушінің шығыстарын төлеуге, жүктілігі және босануы бойынша демалыс, толған) жаңа туған баланы (балаларды) шегергенде суммы социальной выплаты на случай потери дохода в связи с беременностью и родами, усыновлением (балаларды) тууға, жаңа туған баланы (балаларды) жүзеге асырылған Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы, - шегінде ең төменгі жалақы мөлшері республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және табысты есептеу күні қолданыста болатын.

осы тармақшаның Ережелері қолданылады, егер жұмыс берушінің осы тармақшада көрсетілген, еңбек шартының және (немесе) ұжымдық шарттың талаптарында, жұмыс берушінің актісінде;

- алынған мүліктің құны түрінде қайырымдылық және демеушілік көмек;

- сақтандыру төлемдері, байланысты сақтандыру оқиғасымен шартының қолданылу кезеңінде, кез келген түрі кезінде төленетін сақтандыру табыстарды қоспағанда, көзделген, осы Кодекстің 329-бабында;

- сақтандыру төлемдері бойынша жинақтаушы сақтандыру шарты немесе құнын төлеп сатып алу сомалары мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайларда төленетін, осындай шарттарды, жүзеге асырылатын:

-сақтандыру ұйымдары сақтандыру сыйлықақылары оның есебінен төленген сақтандыру сыйлықақыларының енгізілетін жеке тұлғаның жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша және (немесе) қызметкердің пайдасына жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша;

сақтандырылған адам қайтыс болған жағдайда;

-сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру төлемдері работника от несчастных случаев при исполнении им трудовых (служебных) обязанностей және аннуитеттік сақтандыру шарттары, жұмыс берушімен жасалған, өтеу бөлігінде келтірілген зиянды және (немесе) денсаулығына байланысты;

-өтеу сомасын материалдық нұқсанды сот шешімі бойынша, сондай-ақ сот шығындарын;

-алынған мүліктің құны түрінде; ізгілік көмекті

-сақтандыру шарттары бойынша жұмыс беруші төлейтін міндетті жұмыс берушінің өз қызметкерлерінің сақтандыру;

- гранттар қаражаты есебінен төлемдер (басқа еңбекке ақы төлеу түріндегі төлемдерден).

- басқа да кірістер, көрсетілген 1 341-бабының ҰК " ақ, ҚР, бірақ нашедшие көрсету осы есеп саясаты.

4) кірістер тармақшасында белгіленген 10-бабы 1-тармағы Салық Кодексінің 654;

5) жүргізілетін төлемдер гранттар қаражаты есебінен.

Егер төлемдер грант алушымен не грант мақсаттарын (міндеттерін) жүзеге асыру үшін грант алушы тағайындаған орындаушымен жасалған шартқа (келісімшартқа) сәйкес жүргізілсе, осы тармақшаның ережелері қолданылады.

4. Егер осы баптың 2-тармағында көрсетілген, осы баптың 3-тармағын ескере отырып айқындалған салық салу объектісі күнтізбелік ай үшін республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және осы күнтізбелік айдың бірінші күніне қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің бір теңгеден 14 еселенген мөлшеріне дейінгі соманы құраған

жағдайда, онда салық салу объектісі осы баптың 14-тармағы негізге алына отырып айқындалады. айлық есептік көрсеткіштің еселенген мөлшерінен кем емес.

4. Салық ставкалары (485-бап ҚР ҰК)

4.1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, әлеуметтік салық есептеледі:

1 қаңтардан бастап 2018 жылы - 9,5 пайыз;

1 қаңтардан бастап 2025 жылға - 11 пайыз.

5. Әлеуметтік салықты есептеу тәртібі (486-бап ҚР ҰК)

5.1. Әлеуметтік салық сомасы бюджетке төленуге анықталады тиісті ставкаларды қолдану жолымен 1-тармағында белгіленген 485-бабы, Салық Кодексінің айқындалған салық салу объектісіне-бабының 2-тармағында 484 ескере отырып, Салық Кодексінің бабы 3-тармағының ережелерін 484 Салық Кодексінің.

5.2. Қоспағанда, дара кәсіпкерлер үшін арнайы салық режимін оңайлатылған декларация негізінде тұлғалар, жеке практикамен айналысатын, әлеуметтік салықты есептеуді жүргізеді және белгіленген ставкаларды қолдану жолымен-бабының 2-тармағында, Салық Кодексінің 485-әлеуметтік салық салу объектісіне бабының 1-тармағында айқындалған 484 Салық Кодексінің.

5.3. Әлеуметтік салық сомасы бюджетке төленуге тиісті құн салығының есептелген әлеуметтік аударымдар Қазақстан Республикасының Заңына, "міндетті әлеуметтік сақтандыру Туралы».

Салық және әлеуметтік аударымдарды Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына есептелген әлеуметтік салық сомасынан немесе тең болған кезде олардың сомаларын әлеуметтік салық сомасы бюджетке төленуге тиіс, нөлге тең деп есептеледі.

5.4. Мемлекеттік орган немесе жергілікті атқарушы орган өз шешімімен тануға құқылы бір мезгілде орындау міндеттерін өз құрылымдық бөлімшелері және (немесе) аумақтық органдары:

әлеуметтік салықты есептеу және төлеу бойынша салық салу объектілері болып табылатын шығыстар осындай құрылымдық бөлімшелерінің және (немесе) аумақтық органдары;

есептеу, ұстап қалу және аудару, табыстар бойынша жеке табыс салығын салық салуға жататын табыс төлем көзінен, олар есептелді, төленді, осындай құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлеріне және (немесе) аумақтық органдары.

5.5. Әлеуметтік салық сомасы есептелген мемлекеттік мекемелер салық сомасына азайтылады төленген және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес еңбекке уақытша жарамсыздығы бойынша әлеуметтік жәрдемақы.

5.6. Асып кеткен жағдайда, салық кезеңі үшін әлеуметтік жәрдемақының төленген сомасы көрсетілген, осы баптың 6-тармағында есептелген әлеуметтік салық сомасынан асып түскен сома келесі салық кезеңіне.

6. Әлеуметтік салықты төлеу (487-бап ҚР ҰК)

6.1. Әлеуметтік салықты төлеу салық төлеушінің орналасқан жері бойынша салық кезеңінен кейінгі айдың 25-інен кешіктірілмей жүргізіледі.

6.2. Құрылымдық (аумақтық) бөлімшенің шығыстары болып табылатын салық салу объектілері бойынша әлеуметтік салықты төлеу осындай құрылымдық (аумақтық) бөлімшенің орналасқан жері бойынша жүргізіледі.

7. Салық кезеңі (488-бап ҚР ҰК)

7.1. Күнтізбелік ай әлеуметтік салықты есептеу үшін салық кезеңі болып табылады.

7.2. Жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияны жасау үшін Есепті кезең күнтізбелік тоқсан болып табылады.

8. Жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша Декларация (489-бап ҚР ҰК)

8.1. Төлеушілер жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияны орналасқан жері бойынша салық органдарына тоқсан сайын есепті кезеңнен кейінгі екінші айдың 15-күнінен кешіктірмей табыс етеді.

8.2. Әлеуметтік салықты есептеу және төлеу жөніндегі міндет жүктелмеген құрылымдық бөлімшелері бар төлеушілер жеке табыс салығы және әлеуметтік салық

жөніндегі декларацияға осындай құрылымдық (аумақтық) бөлімше бойынша әлеуметтік салық сомасын есептеу жөніндегі қосымшаны осындай құрылымдық (аумақтық) бөлімшенің орналасқан жері бойынша салық органына ұсынады.

9. Салық тіркелімдері

9.1. 200.00-нысанын ұсыну үшін қажетті бухгалтерлік есеп деректері салық тіркеліміне тоқсан үшін және жылдың басында өсу қорытындысымен әрбір ай үшін енгізіледі. Салық тіркелімінің нысанын ҚР ҚМ бекітті және осы есепке алу саясатында қоса беріледі. Қысқаша салық тіркелімдерін қоғам әзірледі және осы салықтық есепке алу саясатына қосымша болып табылады (№2 тіркелімді, "ҚР азаматтары бойынша 20__ жылғы ЖТС және әлеуметтік салық бойынша салық тіркелімі" 1-қосымшаны, № 2 тіркелімді, "шетелдік азаматтар бойынша 20__ жылғы ЖТС және әлеуметтік салық бойынша салық тіркелімі" 2-қосымшаны қараңыз)

9.2. ЖТС және әлеуметтік салық бойынша салық тіркелімі Орындаушының қалауы бойынша электрондық түрде немесе қағаз жеткізгіште жүргізіледі. Орындаушы-қоғамдағы жалақыны есептеуге жауапты тұлға.

9.3. Жыл соңында салық тіркеліміне Қоғамның Бас бухгалтері мен басшысы қол қояды.

БӨЛІМ 7. КӨЛІК ҚҰРАЛДАРЫНА САЛЫНАТЫН САЛЫҚ

Регистр №3

1. Көлік құралдарына салынатын салықпен салық салу ҚР Салық кодексінің 13-бөлімімен (490-496-баптары) реттеледі.

2. ҚР СК 490 бабына сәйкес қоғам меншік құқығында салық салу объектілері бар заңды тұлға ретінде көлік құралдарына салық төлеуші болып табылады.

3. Салық салу объектілері (491-бап ҚР ҰК)

3.1. Салық салу объектілері болып табылады көлік құралдары, тіркемелерді қоспағанда, тіркелген және (немесе) есепте тұрған, Қазақстан.

3.2. Салық салу объектілері болып табылмайды:

- 1) карьерлік автосамосвалдар, жүк көтергіштігі 40 тонна және одан жоғары;
- 2) мамандандырылған медициналық көлік құралдары;
- 3) тіркелген теңіз кемелері Қазақстан Республикасының халықаралық кеме тізілімінде;
- 4) арнайы автомобильдер болып табылатын мүлік салығын салу объектісі.

4. Салық ставкалары (492-бап ҚР ҰК)

4.1. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, салықты есептеу мынадай ставкалар бойынша жүргізіледі белгіленген айлық есептік көрсеткіштерде:

№ р/н	Салық салу объектісі	Салық ставкасы (айлық есептік көрсеткіш)
1	2	3
1.	Жеңіл автомобильдер мынадай шынайы лимитсіз көлемі бойынша қозғалтқыштың (текше см.):	
	1-100 дейін	1
	жоғары 1 100 1 500 адамға дейін, қоса алғанда,	2
	1 500-ден 2 000-ға дейін	3
	астам 2 000 2 500-ге дейін қоса алғанда	6
	жоғары 2 500-ден 3 000 дейін қоса алғанда	9
	3 000-нан астам дейін дейін қоса алғанда 4 000	15
	4 000 астам	117

№ р/н	Салық салу объектісі	Салық ставкасы (айлық есептік көрсеткіш)
1	2	3
2.	Жүк, арнайы автомобильдер мынадай шынайы лимитсіз бойынша жүк көтергіштігі (тіркемелерді есептемегенде):	
	1 тоннаға дейін қоса алғанда	3
	1 тоннадан 15 тоннаға дейін	5
	15-тен 5 тоннаға дейін	7
	5 тоннадан жоғары	9
3	Тракторлар, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиоративтік және жол-құрылыс машиналары мен механизмдері, жүріп өту мүмкіндігі жоғары арнайы машиналар және басқа да автокөлік құралдары үшін арналмаған қозғалысының жалпы пайдаланымдағы автомобиль жолдары бойынша	3
4	Автобустар келесі шынайы лимитсіз саны бойынша орындық	
	дейін 12 отыратын орынға дейін қоса алғанда	9
	12-ден жоғары 25 орындық қоса алғанда	14
	отыратын 25 орыннан жоғары	20
5.	Мотоциклдер, мотороллерлер, мотосани, шағын көлемді кемелер мынадай шынайы лимитсіз қозғалтқыштың қуаты	
	55 кВт-ға дейін (75 ат күші) дейін	1
	55 кВт-дан асатын (75 ат күші)	10
6.	Қозғалтқыш қуаты бойынша келесі градацияға ие қайықтар, кемелер, буксирлер, баржалар, яхталар (ат күшімен)	
	қоса алғанда 160 дейін	6
	160-тан 500-ге дейін	18
	500-ден 1 000-ға дейін	32
	1 000-нан астам	55
7.	Ұшу аппараттары	4 пайыз айлық есептік көрсеткіштің әрбір киловатт қуаттан
8.	Темір жол тартқыш жылжымалы құрам, пайдаланылатын: үшін кез келген санаттағы поездарды магистральдық жолдармен; маневрлік жұмысты жүргізу үшін магистральдық, станциялық және кірме жолдарда тар және (немесе) кең табанды үшін; өнеркәсіптік теміржол көлігі жолдарында және выходящий магистральдық және станциялық жолдар	1 пайызы айлық есептік көрсеткіштің жалпы қуатының әрбір киловатынан көлік құралының
	Моторвагонды жылжымалы құрам, пайдаланылатын жолаушылар тасымалдауды ұйымдастыру үшін магистральдық және станциялық жолдарға тар және кең табанды, сондай-ақ қалалық рельстік көліктің көлік құралдары	1 пайызы айлық есептік көрсеткіштің жалпы қуатының әрбір киловатынан көлік құралының

4.2. Үшін жеңіл автомобиль двигателінің көлемі 3000 текше сантиметрден жоғары, өндірілген (дайындалған немесе жиналған) Қазақстан Республикасында кейін 31

желтоқсан 2013 жыл немесе Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген 31 желтоқсаннан кейін 2013 жылдың салығын есептеу мынадай ставкалар бойынша жүргізіледі белгіленген айлық есептік көрсеткіштерде:

№ р/н	Салық салу объектісі	Салық ставкасы (айлық есептік көрсеткіш)
1	2	3
1.	Жеңіл автомобильдер мынадай шынайы лимитсіз көлемі бойынша қозғалтқыштың (текше см.):	
	3 000-нан астам дейін қоса алғанда 3 200	35
	жоғары 3 200-ден 3 500-ге дейін қоса алғанда	46
	жоғары 3 500-ден 4 000-ға дейін	66
	жоғары 4 000-нан 5 000-ға дейін дейін қоса алғанда	130
	5 000-ға астам	200

4.3. Салықты есептеу үшін айлық есептік көрсеткіш қолданылады, республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және қолданыстағы тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында.

4.4. Осы Кодекстің мақсаттары үшін:

1) жеңіл автомобильдерге:

В санатындағы автомобильдер (қоса алғанда BE, B1);

шассиіндегі моторлы көлік құралдары легкового автомобиля арналған платформасы және жүк жүргізушінің кабинасы бар жайынан бөлек, от жүк бөлігінен қатты стационарлық қабырғамен бөлінген (автомобильдер-пикапы);

автомобиль сыйымдылығы ұлғайтылған және жүріп өту мүмкіндігі жоғары асатын талаптар санат (қоса алғанда BE) бойынша рұқсат етілген ең жоғары массасы және (немесе) жолаушылар орнының саны (жол талғамайтын көліктер, соның ішінде джиптер, сондай-ақ кроссоверлер мен лимузиндер);

2) жүк автомобильдеріне С санатындағы автомобильдер жатады (қоса алғанда CE, C1E, C1) өзгеше белгіленбесе, осы тармақтың 1) тармақшасында;

3) арнайы автомобильдерге арнайы жабдықтары бар автомобильдер жатады орындауға арналған белгілі бір технологиялық процестерді немесе операцияларды, егер өзгеше белгіленбесе 1) тармақшаларына және осы тармақтың 2);

4) автобустарға D санатындағы автомобильдер жатады (қоса алғанда DE, D1E, D1) өзгеше белгіленбесе, осы тармақтың 1) тармақшасымен.

4.5. Бойынша жеңіл автомобильдер двигателінің көлемі 1500 текше сантиметрден аспайтын салық сомасы 7 теңгеге ұлғайтылады асқан әрбір бірлік үшін төменгі шекараны тиісті градация көлемі бойынша қозғалтқыштың 1-тармағында белгіленген немесе осы баптың 2 -.

4.6. Осы баптың мақсаттары үшін жеңіл автомобильдерді әкелу, Қазақстан Республикасының аумағына әкелген күн болып есептеледі оларды бастапқы мемлекеттік тіркеу.

4.7. Салықты есептеу үшін жүк және арнайы автомобильдер жүк көтергіштігінің көрсеткіші пайдаланылады көлік құралдары, көрсетілген нұсқаулықтың және (немесе) пайдалану жөніндегі нұсқаулықта көлік құралдары. Егер нұсқаулықта (басшылықта) пайдалану-көлік құралының жүк көтергіштігінің көрсеткіші көрсетілмесе, ол арасындағы айырма ретінде есептеледі рұқсат етілген ең жоғарғы массасы мен көлік құралының массасы мен көлік құралының жүктемесіз (салмағы көлік құралының жабдықталған).

5. Салықты есептеу тәртібі (493-бап ҚР ҰК)

5.1. Салық төлеуші Салық кодексінің 492-бабына сәйкес салық салу объектісіне салық ставкаларын қолдану жолымен салық кезеңі үшін салық сомасын дербес есептейді.

5.2. Көлік құралы меншік құқығында, шаруашылық жүргізу құқығында немесе жедел басқару құқығында салық кезеңінен аз болған жағдайда салық сомасы салықтың

жылдық сомасын он екіге бөлу және көлік құралының осындай құқықта нақты болған айларының санына көбейту арқылы көлік құралының осындай құқықта нақты болған кезеңі үшін есептеледі.

5.3. Салық кезеңі ішінде салық салу объектілеріне меншік, шаруашылық жүргізу немесе оралымды басқару құқығын беру кезінде салық сомасы мынадай тәртіппен есептеледі:

1) беруші тарап үшін:

салық кезеңінің басында бар көлік құралдары бойынша салық сомасы салық кезеңінің басынан бастап көлік құралына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе оралымды басқару құқығы берілген айдың 1-күніне дейінгі кезең үшін есептеледі;

салық кезеңі ішінде беруші тарап сатып алған көлік құралдары бойынша салық сомасы көлік құралына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе оралымды басқару құқығы алынған айдың 1-күнінен бастап осындай құқық берілген айдың 1-күніне дейінгі кезең үшін есептеледі;

2) сатып алушы тарап үшін - салық сомасы көлік құралына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе оралымды басқару құқығы алынған айдың 1-күнінен бастап салық кезеңінің соңына дейінгі немесе сатып алушы Тарап кейіннен осындай құқық берген айдың 1-күніне дейінгі кезең үшін есептеледі.

5.4. Заңды тұлғалар салық кезеңінің басында меншік құқығында, шаруашылық жүргізу құқығында немесе оралымды басқару құқығында болатын көлік құралдары бойынша, сондай-ақ салық кезеңінің басынан бастап салық кезеңінің 1 шілдесіне дейінгі кезеңде осындай құқықтар туындаған және (немесе) тоқтатылған көлік құралдары бойынша ағымдағы төлемдерді есептейді:

1) Егер көлік құралдарына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе оралымды басқару құқығы салық кезеңі басталғаннан бастап салық кезеңінің 1 шілдесіне дейінгі кезеңде туындаған және салық кезеңінің 1 шілдесіне дейін тоқтатылмаған жағдайда - осындай құқық туындаған айдың 1-күнінен бастап салық кезеңінің соңына дейінгі кезең үшін есептелген салық сомасы мөлшерінде;;

2) Егер салық кезеңі басталғаннан бастап салық кезеңінің 1 шілдесіне дейінгі кезеңде көлік құралдарына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе оралымды басқару құқығы болған жағдайда:

тоқтатылған-салық кезеңі басталғаннан бастап осындай құқық тоқтатылған айдың 1-күніне дейінгі кезең үшін есептелген салық сомасының мөлшерінде;

көлік құралдарына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе жедел басқару құқығы туындаған айдың 1 - күнінен бастап осындай құқық тоқтатылған айдың 1-күніне дейінгі кезең үшін есептелген салық сомасы мөлшерінде пайда болды және тоқтатылды;

3) қалған жағдайларда - жылдық салық сомасы мөлшерінде төленеді. Бұл ретте салық кезеңінің 1 шілдесінен бастап салық кезеңінің соңына дейінгі кезеңде көлік құралдарына меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе оралымды басқару құқығы тоқтатылған жағдайда декларацияда салық кезеңінің басынан бастап осындай құқық тоқтатылған айдың 1-күніне дейінгі кезең үшін есептелген салық сомасы көрсетіледі.

5.5. Заңды тұлғалар салық кезеңінің 1 шілдесінен бастап салық кезеңінің соңына дейінгі кезеңде меншік құқығы, шаруашылық жүргізу құқығы немесе оралымды басқару құқығы туындаған көлік құралдары бойынша ағымдағы төлемдерді есептемейді және ағымдағы төлемдердің есебін табыс етпейді. Бұл ретте декларацияда осы баптың 4-тармағының 2) тармақшасында айқындалған тәртіппен есептелген салық сомасы көрсетіледі.

6. Салықты төлеу мерзімдері мен тәртібі (494-бап ҚР ҰК)

6.1. Заңды тұлғалар салық салу объектілерін тіркеу орны бойынша ағымдағы төлемдер сомасын төлеуді ағымдағы төлемдерді енгізу арқылы салық кезеңінің 5 шілдесінен кешіктірмей жүргізеді.

6.2. Көлік құралына меншік құқығын, шаруашылық жүргізу құқығын немесе оралымды басқару құқығын салық кезеңінің 1 шілдесінен кейін алған жағдайда заңды тұлғалар салық кезеңі үшін декларацияны табыс ету мерзімі басталғаннан кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей көрсетілген көлік құралы бойынша салық төлеуді жүргізеді.

7. Салық кезеңі (495-бап ҚР ҰК)

7.1. Есептеу үшін салық кезеңі көлік құралдары салығын күнтізбелік жыл болып табылады-1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейін.

8. Салық есептілігі (496-бап ҚР ҰК)

8.1. Төлеушілер - заңды тұлғалар тіркелген жері бойынша салық органына салық салу объектілері бойынша ағымдағы төлемдердің есебі көлік құралдары салығы кешіктірмей ағымдағы салық кезеңінің 5 шілдесінен, сондай-ақ декларацияны 31 наурызынан кешіктірмей есепті жылдан кейінгі жылдың.

9. Салық тіркелімдері

9.1. Салық тіркелімі көлік құралдары салығы бойынша міндетті қосымша болып табылады осы салықтық есепке алу саясатында (қараңыз: Тіркелім № 3). Салық тіркелімі көлік құралдары салығы бойынша жүргізіледі: электрондық түрде немесе қағаз тасығышта қалауы бойынша орындаушының. Тұлға жауапты орындаушы болып табылады, жауапты есептеу, көлік құралдарына салынатын салықты Қоғамда.

9.2. Жыл соңында Салық тіркелімі көлік құралдары салығы бойынша шығарылады қағаз, орындаушы қол қояды, бас бухгалтер және басшы.

БӨЛІМ 8. МҮЛІК САЛЫҒЫ

Регистр №4

1. Салық салу мүлік салығы Бөлімімен реттеледі 15-баптың 517-525) ҚР Салық Кодексінің.

2. Кодексінің 517-ақ ҚР салық төлеуші заңды тұлғалар болып табылады, салық салу объектісі бар жеке меншік құқығындағы, шаруашылық жүргізу немесе оралымды басқару Қазақстан Республикасының аумағында.

3. Жекелеген жағдайларда салық төлеушіні айқындау (518-бап ҚР ҰК)

3.1. Беру кезінде мемлекеттік мекемесіне салық салу объектісін сенімгерлікпен басқаруға берген салық төлеуші-бабына сәйкес айқындалатын Салық Кодексінің 41.

3.2. Егер салық салу объектісі ортақ үлестік меншігінде бірнеше тұлғаларды қоспағанда, салық салу объектілерінің құрамына кіретін пайлық инвестициялық қор активтерінің, әрқайсысы салық төлеуші болып танылады және осы тұлғалар.

3.3. Салық төлеуші салық салу объектілері бойынша бірлескен ортақ меншіктегі, меншік иелерінің біреуі бола алады салық салу объектілерінің олардың арасындағы келісім бойынша.

3.4. Салық төлеуші берілген объектілер бойынша қаржылық лизинг болып табылады, лизинг алушы.

3.5. Салық төлеуші салық салу объектілері бойынша активтерінің құрамына кіретін пайлық инвестициялық қордың басқарушы Қоғам инвестициялық пай қоры.

3.6. Болмаған жағдайда, құқықтарды мемлекеттік тіркеу, ғимараттар мен құрылыстарға жататын мұндай тіркеу, салық төлеуші мұндай объект деп танылады, нақты, оларға иеленуші және пайдаланушы (пайдаланушы) осы объект негізінде:

1) мемлекеттік қабылдау комиссиясының актісін және (немесе) қабылдау актісін (енгізу) салынған объектіні пайдалануға беру - жаңадан тұрғызылған (салынған) объектілерді;

2) азаматтық-құқықтық мәмілелер немесе өзге де негіздер Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген, басқа жағдайларда.

4. Салық салу объектісі (519-бап ҚР ҰК)

4.1. Үшін салық салу объектісі бар заңды тұлғалар болып табылады және Қазақстан Республикасының аумағындағы:

1) ғимараттар, құрылыстар қатысты осындай белгілеген сыныптамаға сәйкес уәкілетті мемлекеттік орган мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын техникалық реттеу саласындағы осындай ғимараттардың бөліктері, негізгі құралдар құрамында есепке алынатын, жылжымайтын мүлікке инвестициялар, халықаралық стандарттарға сәйкес қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік;

2) ғимараттар жататын осындай белгілеген сыныптамаға сәйкес уәкілетті мемлекеттік орган мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын техникалық реттеу саласындағы осындай ғимараттардың бөліктері, жеке тұлғаларға берілген шарттар бойынша ұзақ

мерзімді жалға алу тұрғын үйді сатып алу құқығымен есепке алынатын, халықаралық стандарттарға сәйкес қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік ұзақ мерзімді дебиторлық берешек ретінде;

3) ғимараттар, құрылыстар, объектілері болып табылатын, концессия, иелену, пайдалану, оларға берілген концессия шарты бойынша;

4) - бабында көрсетілген активтер Салық Кодексінің 260 -;

5) ғимараттар, құрылыстар қатысты осындай белгілеген сыныптамаға сәйкес уәкілетті мемлекеттік орган мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын техникалық реттеу саласындағы осындай ғимараттардың бөліктері есепке алынатын, халықаралық стандарттарға сәйкес қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік активтер құрамында екінші деңгейдегі банктердің меншігіне өндіріп алу нәтижесінде мүлік ретіндегі кепіл, өзге де қамтамасыз етуді қоспағанда, үйлердің (ғимараттардың) мен құрылыстарды көрсетілген, осы тармақтың 1) тармақшасында;

6) ғимараттар, құрылыстар, 6-тармағында көрсетілген 518-баптың Салық Кодексінің.

4.3. Салық салу объектілері болып табылмайды:

1) жер ретінде салық салу объектісі жер салығы-баптарына сәйкес, 500 және 501 Салық Кодексінің;

2) ғимараттар, құрылыстар консервацияда Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша;

3) мемлекеттік жалпы пайдаланымдағы автомобиль жолдары мен жол құрылыстары, оларға:

бөлінген жолағы; құрылымдық элементтері, жолдарды; ақпарат және жолдарды жайластыру; көпірлері; жол өткелдері; виадуктер; көлік айрықтары; тоннельдер; қорғаныш галереялары; құрылыстар мен құрылыстар арналған жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру;

су тартқыш және су өткізгіш құрылыстар; жол бойындағы орман алаптары;

желілік тұрғын үйлер және жол пайдалану қызметінің кешендері;

4) аяқталмаған құрылыс объектілері, объектілерді қоспағанда 6-тармағында көрсетілген 518-баптың 4) тармақшасында осы баптың 1-тармағының;

5) ғимараттар, құрылыстар ажырамас бөлігі болып табылатын көлік кешенінің жұмыс істеуін қамтамасыз ететін метрополитеннің;

6) ғимараттар, құрылыстар сатып алынған мемлекеттік ислам арнайы қаржы компаниясы бойынша жасалған шарттар талаптарына сәйкес мемлекеттік исламдық бағалы қағаздарды шығару;

7) кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын тұрғын үй мен басқа да нысандары, - жеке тұлғаларға, олар бойынша салық базасы анықталады 529-бабына сәйкес және Салық Кодексінің салықты есептеуді салық органдары-бабына сәйкес Салық Кодексінің 532;

5. Салық базасы (ҚР СК 520-құжат)

5.1. Салық базасы салық салу объектілері бойынша заңды тұлғалар болып табылады орташа жылдық баланстық құны бойынша айқындалатын салық салу объектілерінің бухгалтерлік есеп деректері.

5.2. Объектілерінің орташа жылдық баланстық құны салық салу ретінде анықталады алынған соманың он үштен бірі объектілерінің баланстық құнын қосу кезінде салық салу әр айдың 1-ағымдағы салық кезеңінің 1 айдың салық кезеңінің есепті кезеңнен кейінгі.

5.3. Жағдайда-бабының ережелеріне сәйкес Салық Кодексінің 41-салық міндеттемелері бойынша мүлік салығы жатады орындау сенімгерлікпен басқарушы салық базасы болып табылады орташа жылдық баланстық құны осындай салық салу объектілерінің белгіленген тәртіппен 5.2-тармағында, осы баптың:

1) сенімгерлікпен басқарушының дербес жағдайда, егер мұндай мүліктің өзіне баланс;

2) мемлекеттік мекеменің балансында мұндай мүлік. Бұл деректер бойынша салық базасына осындай мүліктің берілуі тиіс сенімгерлік басқарушыға жыл сайын, кешіктірмей, 1 ақпан.

теңгерімдік құнның Өзгеруі нәтижесінде болуы мүмкін қайта бағалау бойынша есепті кезеңнің соңындағы жағдай, бұл мүлікті қайта бағалау жүргізіледі тек тәуелсіз бағалаушылар бар арнайы лицензия.

6. Салық ставкалары (521-бап ҚР ҰК)

6.1. Заңды тұлғалар мүлік салығын есептейді ставка бойынша салық базасының 1,5 пайыз.

6.2. Мүлік салығы мөлшерлемесі бойынша салық базасының 0,5 процент есептейді мынадай салық төлеушілер:

- 1) дара кәсіпкерлер;
- 2) заңды тұлғалар арнаулы салық режимі, оңайлатылған декларация негізінде.

6.3. Заңды тұлғалар, төменде көрсетілген, мүлік салығын есептейді ставка бойынша салық базасына 0,1 пайыз:

1) заңды тұлғалар-бабында айқындалған Салық Кодексінің 289 қоспағанда, діни бірлестіктер мен коммерциялық емес ұйымдардың бабының 4-тармағында көрсетілген Салық Кодексінің 289;

2) заңды тұлғалар белгілі бір 290-бабында Салық Кодексінің;

3) ұйымының негізгі қызмет түрі болып табылатын жұмыстарды орындау (қызметтерді көрсету) саласындағы кітапханалық қызмет көрсету;

6.4. Көрсетілген заңды тұлғалар осы баптың 3-тармағында, бойынша берілген салық салу объектілері пайдалануға, сенімгерлікпен басқаруға немесе жалға берілген салық есептейді және төлейді бойынша мүлік салығының ставкасы белгіленген, осы баптың 1-тармағында заңды тұлғаларды қоспағанда, белгілі бір:

1) бабының 2-тармағында 290 Салық Кодексінің - егер төлем осындай пайдалануға, сенімгерлікпен басқаруға немесе жалға берілген мемлекеттік бюджетке түсетін;

2) бабының 3-тармағында 290 Салық Кодексінің.

Қоғам пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берілген салық салу объектілері бойынша мүлік салығын салық базасына 1,5 пайыз салық ставкасы бойынша есептейді және төлейді. Салық кодексінің 519-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында Техникалық реттеу саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган белгілеген сыныптамаға сәйкес Қазақстан Республикасының аумағындағы үйлер, ғимараттар заңды тұлғалар үшін мүлік салықтарын салу объектісі болып табылады, мұндай ғимараттардың негізгі құралдардың құрамында ескерілетін бөліктері халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі - ХҚЕС) және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес жылжымайтын мүлікке инвестициялар.

ҚР Салық кодексінің 520-бабына сәйкес бухгалтерлік есеп деректері бойынша айқындалатын салық салу объектілерінің орташа жылдық баланстық құны салық салу объектілері бойынша салық базасы болып табылады. Салық салу объектілерінің орташа жылдық баланстық құны ағымдағы салық кезеңінің әрбір айының 1-күніне және есепті кезеңнен кейінгі салық кезеңі айының 1-күніне салық салу объектілерінің баланстық құнын қосу кезінде алынған соманың он үштен бірі ретінде айқындалады.

Осылайша, РР сәйкес.1) ҚР СК 519 Б.1 т. қоғам салық салу объектілері бойынша, атап айтқанда жалға берілген негізгі құралдар құрамындағы ғимараттардың бөліктері салық базасына 1,5 пайыз салық ставкасы бойынша мүлік салығын есептейді және төлейді.

Басқа жағдайларда, ТП-ға сәйкес.2) ҚР СК 521-6.3-т. қоғам мүлік салығын салық базасына 0,1 пайыз мөлшерлеме бойынша төлейді.

7. Салықты есептеу және төлеу тәртібі (522-бап ҚР ҰК)

7.1. Салық төлеушілер салықты есептеуді өз бетімен тиісті салық ставкасын қолдану арқылы салық базасы.

7.2. Салық салу объектілері бойынша ортақ үлестік меншіктегі мүлік салығы әрбір салық төлеушінің оның үлесіне барабар есептеледі мүліктің құнын.

7.3. Қоспағанда, салық төлеушілер-дара кәсіпкерлерге арналған арнаулы салық режимін қолданатын шағын бизнес субъектілері төлеуге міндетті салық кезеңі ішінде ағымдағы төлемдері мүлік салығы бойынша айқындалатын тиісті салық ставкасын қолдану арқылы салық салу объектілерінің баланстық құнына, белгілі бір бухгалтерлік есеп деректері бойынша салық кезеңінің басында.

7.4. Салық төлеу бойынша, салық салу объектілерінің орналасқан жері.

7.5. Ағымдағы төлемдердің мөлшері анықталады тиісті салық ставкаларын қолдану жолымен салық базасына салық салу объектілері бойынша салық кезеңінің басында болған.

7.6. Салық төлеушілер қоспағанда, жеке кәсіпкерлер, арнаулы салық режимдерін қолданатын шағын бизнес субъектілері үшін төлейді салықтың ағымдағы төлемдерінің сомаларын кешіктірмей тең үлестермен **25 ақпаннан, 25 мамырдан, 25 тамыздан және 25 қарашадан** салық кезеңінің.

7.7. Туындаған кезде салық кезеңі ішінде салық міндеттемелерін, оның ішінде беру кезінде заңды тармақшаларында көрсетілген адамдар 3) және 4) тармақшасына, 3 517-бабының Салық Кодексінің, салық салу объектілерін пайдалануға, сенімгерлікпен басқаруға немесе ұсыну шарты бойынша мүліктік жалдау (жалға алу):

1) ағымдағы сомаларын төлеудің бірінші мерзімі болып табылады келесі кезекті оларды төлеу мерзімі ішінде осындай салық кезеңінің;

2) кейін ағымдағы төлемдерді төлеудің соңғы мерзімінен тек түпкілікті есеп айырысу және салық сомасын төлеу мерзімдері тармағында 7.10 осы баптың.

7.8. Міндеттемелер өзгерген кезде мүлік салығы бойынша салық кезеңі ішінде ағымдағы төлемдер сомасына түзетіледі салық міндеттемелерінің өзгеру алдағы мерзімдері бойынша тең үлестермен салық төлеу осындай салық кезеңінде тармағында өзгеше белгіленбесе, 7.7 осы баптың.

7.9. Түскен жағдайда, салық кезеңі ішінде салық салу объектілері бойынша ағымдағы төлемдерді, мүлік салығы көбейеді сомасына қолдану жолымен айқындалатын салық ставкасын бастапқы құнының 1/13 түскен айқындалған салық салу объектілерінің бухгалтерлік есеп деректері бойынша келіп түскен күнге айларының санына көбейтілген, ағымдағы салық кезеңінің бастап бір ай ішінде салық салу объектілері келіп түскен, салық кезеңінің соңына дейін. Сом көбейтілуі тиіс ағымдағы төлемдер, мерзімдер бойынша тең үлестермен бөлінеді-тармағында белгіленген 7.6 осы баптың, бұл ретте ағымдағы төлемдерді төлеудің бірінші мерзімі болып табылады кезекті мерзімі келіп түскен күннен кейінгі салық салу объектілерін.

Шығып қалған жағдайда-салық кезеңі ішінде салық салу объектілерін ағымдағы төлемдерді айқындалатын сомаға азайтылады салық ставкасын қолдану жолымен құнының 1/13 шығып қалған салық салу объектілерінің айларының санына көбейтілген, ағымдағы салық кезеңі айдан бастап, онда салық салу объектілері кеткендер, салық кезеңінің соңына дейін.

бұл Ретте құны шығып қалған салық салу объектілері болып табылады: деректері бойынша бастапқы құны-бухгалтерлік есепті күнгі түсу - түскен салық салу объектілері бойынша ағымдағы салық кезеңінде;

баланстық құны-бухгалтерлік есеп деректері бойынша салық кезеңінің басындағы бойынша қалған салық салу объектілері.

Сом ағымдағы төлемдер азайтылуға жататын тең үлестермен бөлінеді ағымдағы төлемдерді төлеудің қалған мерзімдеріне.

7.10. Салық бойынша түпкілікті есеп айырысуды жүргізеді есептеу мүлік салығы және төлейді күнтізбелік он күннен кешіктірмей табыс ету мерзімі басталғаннан кейін салық кезеңі үшін декларацияны.

7.12. Үшін болып табылатын тұлға салық төлеуші тармағының 2) тармақшасына, 6-бабының 518 Салық Кодексінің, салық сомасы есептеледі жағдайда беру тіркелмеген салық салу объектісі:

1) беруші тарап үшін - 1 айдың нақты иеленудің және (немесе) пайдаланудың (қолданудың) осындай салық салу объектісінің 1-айдың берілді осындай объектіні қабылдау актісі негізінде беру немесе өзге де құжатты;

2) жеке тұлғалар үшін - 1 айдан берілді осындай объектіні қабылдау-беру актісінің негізінде немесе өзге де құжаттың.

8. Салық кезеңі (524-құжат НК ҚР)

8.1. Салық-мүлікке салынатын салықты есептеу үшін күнтізбелік жыл болып табылады-1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейін.

8.2. Заңды тұлғалар үшін-тармақшаларында көрсетілген 3) және 4) тармақшасына, 3 517-бабының Салық Кодексінің, салық кезеңі сәтінен бастап анықталады салық салу объектілерін пайдалануға, сенімгерлікпен басқаруға немесе жалға берілген мұндай пайдаланудың аяқталу мезетіне дейін.

9. Салық есептілігі (525-бап ҚР ҰК)

9.1. Заңды тұлғалар салық органдарына орналасқан жері бойынша салық салу объектілері бойынша ағымдағы төлемдердің есебі салық 15 ақпанынан кешіктірмей ағымдағы салық кезеңінің салық міндеттемелері бойынша, белгілі бір жағдай бойынша салық кезеңінің басында.

9.2. Салық төлеуші кешіктірмей күнтізбелік он күн басталғанға дейін кезекті (салық кезеңінің ішінде) мерзім ағымдағы төлемдерді төлеудің:

ағымдағы төлемдердің есеп-қисабы - салық міндеттемелері туындаған кезде салық кезеңі ішінде қоспағанда, кейін туындаған ағымдағы төлемдерді төлеудің соңғы мерзімінен;

қосымша ағымдағы төлемдердің есеп-қисабын тиісті түзетумен мөлшерін мұндай төлемдер мен бөлуіне тең үлестермен алдағы төлеу мерзімдері - салық міндеттемелері өзгерген кезде жер салығы бойынша салық кезеңі ішінде.

кейін салық міндеттемелері туындаған Кезде ағымдағы төлемдерді төлеудің соңғы мерзімінен салық төлеушілер ағымдағы төлемдердің есеп-қисабын табыс етпейді.

9.3. Салығы бойынша Декларация салық органдарына табыс етіледі объектілерінің орналасқан жері бойынша салық салу мерзімі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей, есепті салық кезеңінен кейінгі:

1) заңды тұлғалар;

2) жеке кәсіпкер - салық міндеттемелері бойынша айқындалған салық салу объектілері бойынша пайдаланылатын (жататын пайдалану) кәсіпкерлік қызмет;

3) жеке тұлғалардың (оның ішінде тұлғалар, жеке практикамен айналысатын) - салық міндеттемелері бойынша айқындалған салық салу объектілері бойынша пайдаланылатын (жататын пайдалану) кәсіпкерлік және (немесе) қызметіне байланысты осындай жеке практикамен.

10. Салық тіркелімдері.

10.1. Салық тіркелімі мүлік салығы бойынша міндетті қосымша болып табылады осы салықтық есепке алу саясатында (қараңыз: **Тіркелім № 4**). Салық тіркелімі мүлік салығы бойынша жүргізіледі: электрондық түрде немесе қағаз тасығышта қалауы бойынша орындаушының. Орындаушы жауапты тұлға начисление мүлік салығын Қоғамда.

10.2. Жыл соңында Салық тіркелімі мүлік салығы бойынша шығарылады қағаз, орындаушы қол қояды, бас бухгалтер және басшы.

БӨЛІМ 9. ЖЕР САЛЫҒЫ

Регистр № 5

Салық салу жер салығы бөлімімен реттеледі 14-баптың 497-516 ҚР ҰК.

1. Жалпы ережелер (497-құжат ҚР ҰК)

1.1. Салық салу мақсатында барлық жерлер қарастырылады байланысты оның нысаналы мақсаты мен керек-жарақтары тиісті санаттар.

1.2. Тиесілігін жердің белгілі бір немесе өзге санатқа Қазақстан Республикасының жер заңнамасында белгіленеді. Елді мекендер жерлері салық салу мақсаты үшін мынадай екі топқа бөлінген:

1) елді мекен жерлерді қоспағанда, тұрғын үй қоры, оның ішінде құрылыстар мен ғимараттар орналасқан, онда;

2) жерлеріне, тұрғын үй қоры, оның ішінде құрылыстар мен ғимараттар орналасқан, онда.

2.3. Салық салынбайтын мынадай санаттағы жерлер:

1) ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың жерлері;

2) орман қорының жерлері;

3) су қорының жерлері;

4) босалқы жерлер.

Берген жағдайда, аталған жерлер (запастағы жерлерді қоспағанда) тұрақты жер пайдалануға немесе бастапқы өтеусіз уақытша жер пайдалануға берілмейді, олар салық салуға жатады-бабында белгіленген тәртіппен осы Кодекстің 508.

1.4. Жер салығы:

1) сәйкестендіру құжаттары: меншік құқығының актісі, тұрақты жер пайдалану құқығына актіні актісі, өтеусіз уақытша жер пайдалану құқығы;

2) мемлекеттік сандық және сапалық есепке алуды жүргізумен 1 қаңтардағы жағдай бойынша әр жылдың, берілген орталық уәкілетті органмен, жер ресурстарын басқару жөніндегі.

2. Төлеушілер (498-құжат НК ҚР)

2.1. Жер салығын төлеушілер-жеке тұлғалар салық салу объектілері:

1) жеке меншік құқығындағы;

2) тұрақты жер пайдалану құқығындағы;

3) құқығындағы, бастапқы өтеусіз уақытша жер пайдалану.

2.2. Заңды тұлға өз шешімімен тануға құқылы жер салығын дербес төлеуші өзінің құрылымдық бөлімшесі.

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, заңды тұлғаның осындай тану немесе осындай тануды тоқтату туралы алғашқы жылдың 1 қаңтарынан бастап осындай шешім қабылданған жылдан кейінгі шешім.

Егер жер салығын дербес төлеуші деп танылады жаңадан құрылған құрылымдық бөлімше заңды тұлғаның, заңды тұлғаның осындай тану туралы алғашқы күннен бастап осы құрылымдық бөлімше құрылған немесе 1 жылдан кейінгі жылдың осы құрылымдық бөлімше құрылған.

2.3. Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, жер салығын төлеушілер болып табылмайды:

1) салық төлеушілер арнаулы салық режимін қолданатын шаруа немесе фермер қожалықтары үшін, пайдаланылатын жер учаскелері бойынша қызметінде қолданылатын осы арнаулы салық режимі;

2) мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік орта білім беру оқу орындары;

3) мемлекеттік Қоғамның түзеу мекемелерінен уәкілетті мемлекеттік органның қылмыстық жазаларды атқару саласындағы;

4) қатысушылар мен Ұлы Отан соғысының мүгедектері және оған теңестірілген тұлғалар және жеңілдіктер мен кепілдіктер бойынша тұлғаның ордендерімен КСР Одағының жанқиярлық еңбегі мен мінсіз әскери қызметі үшін тылда еңбек етіп, Ұлы Отан соғысы жылдарында, адамдар жұмыс істеген (әскери қызмет өткерген) және кемінде алты ай 22 маусым 1941 жылдан 9 мамыр 1945 жылғы ордендері және медальдарымен үшін бұрынғы КСР Одағының ордендерімен және мінсіз әскери қызметі үшін тылда еңбек етіп, Ұлы Отан соғысы жылдары, мүгедектер, сонымен қатар мүгедектің ата-аналарының бірі бала кезінен, мүгедек, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған, кәмелеттік жасқа толғанға дейін оларға жөніндегі:

жер учаскелері тұрғын үй қоры, оның ішінде құрылыстар мен ғимараттар орналасқан, онда;

үй маңындағы жер учаскелері бойынша;
жер учаскелері жүргізу үшін жеке үй (қосалқы) шаруашылығын, бағбандық және саяжай құрылысын қоса алғанда, қора-қопсы салынған жерді;

жер учаскелеріне, гараждар;

5) көпбалалы ана "Атағына ие болған "Мать-героиня", награжденные "Алтын алқамен", бойынша;

жер учаскелері тұрғын үй қоры, оның ішінде құрылыстар мен ғимараттар орналасқан, онда;

үй маңындағы жер учаскелері бойынша;

6) жеке тұратын зейнеткерлер:

жер учаскелері тұрғын үй қоры, оның ішінде құрылыстар мен ғимараттар орналасқан кезінде, онда;

үй маңындағы жер учаскелері бойынша;

7) діни бірлестіктер.

осы Кодекстің мақсаттары Үшін бөлек тұратын зейнеткерлер деп зейнеткерлер, заңды мекен-жайы (мекен-жайы, тұрғылықты) тіркеген ғана зейнеткерлер.

2.4. Тармақшаларында аталған салық төлеушілер 3) - бірінші бөлігінің 7) осы баптың 3-тармағы бойынша салық төлеушілер болып табылады, жер учаскелеріне, пайдалануға, сенімгерлікпен басқаруға немесе мүліктік жалға алу шарты бойынша жалға алу (жалдау).

2.5. Салық төлеуші табыстарының барлық мемлекеттік мекемелер сенімгерлік басқаруға анықталады 41-бабына сәйкес, Салық Кодексінің.

3. Жекелеген жағдайларда төлеушіні айқындау (499-бап ҚР ҰК)

3.1. Болмаған жағдайда, жер учаскесіне сәйкестендіру құжаттарының деп тану үшін негіз пайдаланушының қатысты жер салығын төлеуші ретінде жер учаскені оның нақты иеленуі және пайдалануы осындай учаскені оның негізінде:

1) мемлекеттік органдар актілерінің жер учаскесін беру туралы кезінде - жер учаскесін беру " мемлекеттік меншік;

2) азаматтық-құқықтық мәмілелер немесе өзге де негіздер Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген, - қалған жағдайларда.

3.2. Жер учаскесі бойынша берілген (алынған), қаржы лизингіне бірге объектісі жылжымайтын мүлік, қаржы лизингінің шартына сәйкес жер салығын төлеуші болып табылатын лизинг алушы.

4. Салық салу объектісі (500-бап ҚР ҰК)

4.1. Салық салу объектісі жер учаскесі болып табылады (ортақ үлестік меншік кезінде-жер учаскесі - жер үлесі).

4.2. Салық салу объектісі болып табылмайды:

1) жер учаскелері елді мекендердің жалпы пайдалану.

жерлерге, елді мекендердің ортақ пайдаланудағы жер жатады, жұмыспен қамтылғандар арналған айналысу үшін алаңдар, көшелер, өтпелі жолдар, жолдар, набережными, саябақтар, гүлзарлар, бульварами, су айдындарын, жағажайларды, қауымдар және өзге де объектілерді мұқтажын қанағаттандыру мақсатында халықтың (су құбырлары, жылыту құбырлары, электр беру желілері, тазарту құрылғылары, золошлакопроводы, жылу трассалары және басқа да ортақ пайдаланудағы инженерлік жүйелер);

2) жер учаскелері мемлекеттік автомобиль жолдарының желісі, жалпы пайдаланымдағы.

жеріне айналысатын желісімен мемлекеттік жалпы пайдаланымдағы автомобиль жолдарының жолақ бөлігінде сыртқы жатады жерлер земляным полотном, көлік развязками, путепроводами, жасанды құрылыстарды, притрассовыми резервтер және өзге де құрылыстар бойынша қызмет көрсету жолдары, қызметтік және тұрғын үй-жайлармен, жол қызметі, снегозащитными және сәндік екпелер;

3) учаскелері нысандар консервациялау Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша;

- 4) сатып алынған жер учаскелері үшін жалға берілетін үйлерді ұстау;
- 5) жер учаскелері ғимараттар, құрылыстар тармақшасында көрсетілген 6) бабы 3-тармағының осы Кодекстің 519.

5. Анықтау, жекелеген жағдайларда салық салу объектісін (501-бап ҚР ҰК)

1. Ұйымдары үшін салық салу объектісі темір жол көлігі болып табылады жер учаскелері берілген Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен темір жол көлігі ұйымдарының объектілеріне қоса алғанда, жер учаскелері темір жолдар, оқшаулау жолақтары, темір жол станциялары, вокзалары.

2. Ұшін салық салу объектісі энергетика және электрлендіру жүйесінің ұйымдары, балансында электр беру желілері, болып табылады жер учаскелері берілген Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қоса алғанда, осы ұйымдарға жер учаскелері электр беру желілерінің тіректері мен кіші станциялар алып жатқан.

3. Ұйымдары үшін салық салу объектісі өндіруді, тасымалдауды жүзеге асыратын мұнай және газ, балансында мұнай құбырлары, газ құбырлары, болып табылады жер учаскелері берілген Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қоса алғанда, осы ұйымдарға жер учаскелері жүйелерімен, мұнай құбырларымен, газ құбырларымен.

4. Ұйымдары үшін салық салу объектісі байланысты, балансында радиорелелік, әуе, кабельдік байланыс желілері болып табылады жер учаскелері берілген Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қоса алғанда, осы ұйымдарға жер учаскелері байланыс желілерінің тіректері.

6. Салық базасы (502-бап ҚР ҰК)

Салық базасы жер салығын анықтау үшін болып табылады, жер учаскесінің көлемі және (немесе) жер үлесін.

7. Салық ставкалары. (503 - 506-бап ҚР ҰК)

7.1. Жер салығының базалық салық ставкалары ауыл шаруашылық мақсатындағы жерлерге орнатылады бір гектарға шаққанда және топырақтың сапасы бойынша сараланады. Ставкалары ауыл шаруашылық мақсатындағы жерлерге көрсетілген 503- бап ҚР ҰК.

7.2. Базалық салық ставкалары елді мекендердің жерлеріне (қоспағанда үй іргесіндегі учаскелерін) (505-бап ҚР ҰК)

Елді мекендердің жерлеріне (үй маңындағы учаскелерді қоспағанда) арналған базалық салық ставкалары ҚР СК 505-бабында алаңның бір шаршы метріне есептегенде белгіленеді.

Бұл ретте елді мекендердің санаттары Техникалық реттеу саласындағы мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын уәкілетті мемлекеттік орган бекіткен әкімшілік-аумақтық объектілер сыныптауышына сәйкес белгіленеді.

2. Үй маңындағы жер учаскелеріне мынадай базалық салық ставкалары бойынша салық салынуға тиіс:

1) Астана, Алматы қалалары және облыстық маңызы бар қалалар үшін: ауданы 1 000 шаршы метрге дейін қоса алғанда - 1 шаршы метр үшін 0,20 теңге;

1 000 шаршы метрден асатын алаңға-1 шаршы метр үшін 6,00 теңге.

Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша 1000 шаршы метрден асатын жер учаскелеріне салық ставкалары 1 шаршы метр үшін 6,00 теңгеден 0,20 теңгеге дейін төмендетілуі мүмкін;

2) қалған елді мекендер үшін:

ауданы 5 000 шаршы метрге дейін қоса алғанда - 1 шаршы метр үшін 0,20 теңге;

5 000 шаршы метрден асатын алаңға - 1 шаршы метр үшін 1,00 теңге.

Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша 5 000 шаршы метрден асатын жер учаскелеріне салынатын салық ставкалары 1 шаршы метр үшін 1,00 теңгеден 0,20 теңгеге дейін төмендетілуі мүмкін.

Тұрғын үйге (Тұрғын ғимаратқа) қызмет көрсетуге арналған және тұрғын үй (тұрғын ғимарат), оның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен ғимараттар

орналаспаған елді мекендердің жерлеріне жататын жер учаскесінің бір бөлігі үй маңындағы жер учаскесі болып есептеледі.

7.3. Елді мекендер шегінде орналасқан өнеркәсіп жерлеріне салынатын салық ставкалары ҚР СК 507-бабында көрсетілген

7.4. Автотұрақтар (паркингтер), автомобильге май құю станциялары үшін бөлінген, казино орналасқан жер учаскелеріне арналған салықтық мөлшерлемелер, сондай-ақ тиісті мақсаттарда пайдаланылмайтын немесе Қазақстан Республикасының заңнамасын бұза отырып пайдаланылатын ҚР СК 509-бабында көрсетілген

1.Елді мекендердің автомобильге май құю станцияларына бөлінген жерлері Салық кодексінің 505-бабы кестесінің 3-бағанында белгіленген елді мекендердің жерлеріне базалық ставкалар бойынша он есе ұлғайтылған салық салуға жатады.

Автожанармай құю станцияларына бөлінген басқа санаттағы жерлерге Салық кодексінің 505-бабы кестесінің 3-бағанында елді мекендердің жерлеріне жақын орналасқан елді мекендердің жерлері үшін белгіленген базалық ставкалар бойынша он есе ұлғайтылған салық салынуға жатады. Бұл ретте салықты есептеу кезінде жерлеріне базалық ставкалар қолданылатын жақын маңдағы елді мекенді жергілікті өкілді орган айқындайды.

Жергілікті өкілді органның шешімі бойынша салық ставкалары азайтылуы мүмкін, бірақ Салық кодексінің 505-бабында белгіленгеннен кем емес.

8. Базалық салық мөлшерлемелерін түзету (510-бап ҚР ҰК)

8.1. Жергілікті өкілді органдардың Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес жүргізілетін жерді аймақтарға бөлу жобаларының (схемаларының) негізінде жер салығының ставкаларын Салық кодексінің 504, 505 және 506-баптарында белгіленген жер салығының базалық ставкаларынан 50 пайыздан аспайтын мөлшерде төмендетуге немесе арттыруға құқығы бар.

Бұл ретте жекелеген салық төлеушілер үшін жер салығының мөлшерлемелерін жеке-жеке төмендетуге немесе арттыруға тыйым салынады.

Жер салығының мөлшерлемелерін төмендету немесе жоғарылату туралы мұндай шешімді жергілікті өкілді орган ол енгізілген жылдың алдындағы жылдың 1 желтоқсанынан кешіктірмей қабылдайды және ол қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Жергілікті өкілді органның жер салығының мөлшерлемелерін төмендету немесе жоғарылату туралы шешімі ресми жариялануға тиіс.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері осы Кодекстің 509-бабында көрсетілген жер учаскелеріне қолданылмайды.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелерін қолдану кезінде:

салық төлеушілер салық салу объектілерінің бөлек есебін жүргізуге міндетті;

жер учаскесінің бір бөлігі бойынша жер салығының мөлшері бүкіл жер учаскесінің жалпы алаңына учаскенің осындай бөлігі алаңының үлес салмағы бойынша айқындалады.

9. Жалпы тәртібі салықты есептеу және төлеу (511-бап ҚР ҰК)

9.1. Салықты есептеу әрбір жер учаскесі бойынша жеке салық базасына осы тараудың ережелерін ескере отырып айқындалған тиісті салық ставкасын қолдану арқылы жүргізіледі.

9.2. Егер осы тарауда өзгеше белгіленбесе, мемлекет жер учаскесіне меншік құқығын, тұрақты немесе бастапқы өтеусіз уақытша жер пайдалану құқығын берген кезде салық төлеуші жер салығын жер учаскесіне осындай құқықтар берілген айдан кейінгі айдан бастап есептейді.

9.3. Жер учаскесін иелену құқығы немесе пайдалану құқығы тоқтатылған жағдайда жер салығы жер учаскесін пайдаланудың нақты кезеңі үшін есептеледі.

9.4. Жер салығын төлеу жер учаскесінің орналасқан жері бойынша бюджетке жүргізіледі.

9.5. Салық жылы ішінде елді мекенді қоныстардың бір санатынан басқа санатына ауыстыру кезінде осындай ауыстыру жүргізілген салық кезеңі үшін жер салығы осы елді

мекен осындай ауыстыруға дейін жатқызылған елді мекеннің санаты үшін белгіленген мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

9.6. Әкімшілік-аумақтық бірліктің шекаралары өзгерген кезде аумағы осындай өзгеріске байланысты басқа әкімшілік-аумақтық бірліктің шекараларына ауыстырылған елді мекенде орналасқан жер учаскелері бойынша жер салығы осындай өзгеріс жүргізілген салық кезеңі үшін осындай өзгеріс болған күнге дейін осы елді мекен шекараларында орналасқан елді мекеннің санаты үшін белгіленген мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

9.7. Салық төлеушілер алып отырған жер учаскелері бонитетінің балын анықтау мүмкін болмаған кезде жер салығының мөлшері аралас орналасқан жер бонитетінің балын негізге ала отырып айқындалады.

9.8. Ортақ үлестік меншіктегі салық салу объектілері бойынша салық осындай объектілердің жалпы алаңындағы меншік иелерінің әрқайсысының үлесіне барабар есептеледі.

9.9. Кондоминиум объектісінің бір бөлігі болып табылатын жер учаскесіне, кондоминиум объектісінің бір бөлігі болып табылатын ортақ мүліктегі жеке тұлға-пәтердің (тұрғын үйдің) меншік иесін қоспағанда, үй-жайдың (ғимараттың бір бөлігінің) әрбір меншік иесінің үлесіне барабар жер салығы салынуға тиіс.

Бұл ретте жер учаскесінің тиісті бөлігі:

1) жеке тұлғаны қоспағанда, тұрғын үй иесінің ортақ мүліктегі үлесіне Салық кодексінің 505-бабында келтірілген кестенің 4-бағанында белгіленген елді мекендердің жерлеріне салықтың базалық ставкалары бойынша жер салығы салынуға жатады;

2) жалпы мүліктегі тұрғын емес үй-жайдың (тұрғын үй болып табылмайтын ғимараттың бір бөлігінің) меншік иесінің үлесіне Салық кодексінің 505-бабы кестесінің 3-бағанында белгіленген елді мекендердің жерлеріне салықтың базалық ставкалары бойынша жер салығы салынуға жатады.

10. Заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлердің салықты есептеу тәртібі және төлеу мерзімдері (512-бап ҚР ҰК)

10.1. Салық төлеушілер жер салығының сомасын салық базасына тиісті салық ставкасын қолдану арқылы дербес есептейді.

10.2. Шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлерді қоспағанда, заңды тұлғалар мен дара кәсіпкерлер салық кезеңі ішінде жер салығы бойынша ағымдағы төлемдерді есептеуге және төлеуге міндетті.

10.3. Ағымдағы төлемдердің мөлшері салық кезеңінің басында бар салық салу объектілері бойынша салық базасына тиісті салық ставкаларын қолдану арқылы айқындалады.

10.4. Шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимдерін қолданатын дара кәсіпкерлерді қоспағанда, салық төлеушілер салықтың ағымдағы төлемдерінің сомасын салық кезеңінің 25 ақпанынан, 25 мамырынан, 25 тамызынан және 25 қарашасынан кешіктірмей тең үлестермен төлейді.

10.5. Салық кезеңі ішінде салық міндеттемелері туындаған кезде, оның ішінде Салық кодексінің 498-бабы 3-тармағының 3) және 7) тармақшаларында көрсетілген заңды тұлғалар салық салу объектілерін пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе мүліктік жалдау (жалға алу) шарты бойынша беруге берген кезде):

1) салықтың ағымдағы сомаларын төлеудің бірінші мерзімі оларды осындай салық кезеңі ішінде төлеудің келесі кезекті мерзімі болып табылады;

2) ағымдағы төлемдерді төлеудің соңғы мерзімінен кейін тек түпкілікті есеп айырысу және осы баптың 8-тармағында көзделген мерзімдерде салық сомасын төлеу жүргізіледі.

10.6. Егер осы баптың 7-тармағында өзгеше белгіленбесе, салық кезеңі ішінде жер салығы бойынша міндеттемелер өзгерген кезде ағымдағы төлемдер осындай салық кезеңінде жер салығын төлеудің алдағы мерзімдері бойынша тең үлестермен салық міндеттемелерінің өзгеру сомасына түзетіледі.

10.7. Салық кезеңі ішінде салық салу объектілеріне құқықтар берілген жағдайда салық сомасы жер учаскесін иеленудің нақты кезеңі үшін есептеледі.

Осы құқықтарды беруші тұлғаның жер учаскесін иеленуінің нақты кезеңі үшін төленуге жататын салық сомасы құқықтарды мемлекеттік тіркеуге дейін немесе сол сәтте бюджетке енгізілуге тиіс. Бұл ретте осы құқықтарды беретін тұлға салық сомасын ағымдағы жылдың 1 қаңтарынан бастап ол жер учаскесін беретін айдың басына дейін есептейді. Осындай құқықтарды алған тұлға салық сомасын оның жер учаскесіне құқығы туындаған айдың басынан басталатын кезең үшін есептейді.

10.8. Салық төлеуші салық кезеңі үшін декларацияны табыс ету мерзімі басталғаннан кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей түпкілікті есеп айырысуды жүргізеді және жер салығын төлейді.

10.9. Шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлер жер салығын салық кезеңі үшін декларацияны табыс ету мерзімі басталғаннан кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей төлейді.

11. Жекелеген жағдайларда салықты есептеу, төлеу және салық бойынша есептілікті ұсыну ерекшеліктері (513-бап ҚР ҰК)

11.1. Бірнеше салық төлеушілердің пайдалануындағы үйлер, құрылыстар мен ғимараттар орналасқан жер учаскелері үшін жер салығы олардың бөлек пайдалануындағы үйлер мен құрылыстардың алаңына пропорционалды түрде әрбір салық төлеуші бойынша жеке есептеледі.

11.2. Осы Кодекстің 498-бабы 3-тармағының 3) және 7) тармақшаларында аталған заңды тұлғалар үйдің бір бөлігін не құрылыстың бір бөлігін пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берген кезде жер салығы осы жер учаскесіндегі барлық үйлердің, ғимараттардың жалпы алаңындағы пайдалануға, сенімгерлік басқаруға немесе жалға берілген үйдің бір бөлігі не құрылыстың бір бөлігі алаңының үлес салмағына қарай есептелуге жатады.

11.3. Тұрғын үй қорының құрамындағы жылжымайтын мүлікті заңды тұлға сатып алған жағдайда, жер салығы Салық кодексінің 505-бабында белгіленген тұрғын үй қоры, оның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен ғимараттар алып жатқан жерлерді қоспағанда, елді мекендердің жерлеріне салықтың базалық ставкалары бойынша есептелуге жатады.

12. Салық кезеңі (515-бап ҚР ҰК)

Жер салығын есептеу үшін салық кезеңі 1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейінгі күнтізбелік жыл болып табылады.

13. Салық есептілігі (516-бап ҚР ҰК)

13.1. Кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын (пайдалануға жататын) жер учаскелері бойынша дара кәсіпкерлер (шағын бизнес субъектілері үшін арнаулы салық режимін қолданатын дара кәсіпкерлерді қоспағанда) және заңды тұлғалар жер учаскелері орналасқан жердегі салық органдарына салық кезеңінің басындағы жағдай бойынша айқындалған салық міндеттемелері бойынша ағымдағы салық кезеңінің 15 ақпанынан кешіктірмей жер салығы бойынша ағымдағы төлемдердің есеп-қисабын табыс етеді.

13.2. Салық төлеуші ағымдағы төлемдерді төлеудің кезекті мерзімі басталғанға дейін (салық кезеңі ішінде) күнтізбелік он күннен кешіктірілмейтін мерзімде табыс етеді:

ағымдағы төлемдерді төлеудің соңғы мерзімінен кейін туындағандарды қоспағанда, салық кезеңі ішінде салық міндеттемелері туындаған кезде - ағымдағы төлемдерді есептеу;

салық кезеңі ішінде жер салығы бойынша салық міндеттемелері өзгерген кезде - осындай төлемдердің мөлшерін тиісті түзетумен және оларды алдағы төлеу мерзімдеріне тең үлестермен бөлумен ағымдағы төлемдердің қосымша есебі.

Ағымдағы төлемдерді төлеудің соңғы мерзімінен кейін салық міндеттемелері туындаған кезде салық төлеушілер ағымдағы төлемдердің есеп-қисабын табыс етпейді.

13.3. Декларация жер учаскелерінің орналасқан жері бойынша салық органдарына есепті салық кезеңінен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірілмейтін мерзімде ұсынылады:

- 1) занды тұлғалар;
- 2) дара кәсіпкерлер-кәсіпкерлік қызметте пайдаланылатын (пайдалануға жататын) жер учаскелері бойынша айқындалған салықтық міндеттемелер бойынша;
- 3) Кәсіпкерлік қызметте және (немесе) осындай жеке практикаға байланысты қызметте пайдаланылатын (пайдалануға жататын) жер учаскелері бойынша айқындалған салықтық міндеттемелер бойынша - жеке тұлғалар (оның ішінде жеке практикамен айналысатын адамдар) жүзеге асырады.

14. Салық тіркелімдері.

14.1. Жер салығы бойынша салық тіркелімі осы салықтық есепке алу саясатына міндетті қосымша болып табылады (№5 тіркелімді қараңыз). Жер салығы бойынша салық тіркелімі Орындаушының қалауы бойынша электрондық түрде немесе қағаз жеткізгіште жүргізіледі. Орындаушы-қоғамда жер салығын есептеуге жауапты тұлға.

14.2. Жыл соңында жер салығы бойынша салық тіркелімі қағаз жеткізгіште шығарылады, оған орындаушы, бас бухгалтер және басшы қол қояды.

БӨЛІМ 10. ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ЭМИССИЯЛАР ҮШІН ТӨЛЕМАҚЫ

Регистр №6

1. Жалпы ережелер (573-бап ҚР ҰК)

1.1. Қоршаған ортаға эмиссиялар үшін төлемақы Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын арнайы табиғат пайдалану тәртібімен қоршаған ортаға эмиссиялар үшін алынады.

1.2. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның аумақтық органдары және облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың жергілікті атқарушы органдары тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15 - күнінен кешіктірілмейтін мерзімде өзінің орналасқан жері бойынша салық органдарына уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша-төлемақы төлеушілер және салық салу объектілері, берілген экологиялық рұқсаттар, қоршаған ортаға эмиссиялардың белгіленген нормативтері, экологиялық рұқсаттарға және қоршаған ортаға эмиссиялардың белгіленген нормативтеріне Енгізілген өзгерістер туралы мәліметтерді, сондай-ақ.

1.3. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган және оның аумақтық органдары өзінің орналасқан жері бойынша салық органдарына Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының сақталуы жөніндегі тексерулерді (мемлекеттік экологиялық бақылау) жүзеге асыру барысында белгіленген қоршаған ортаға эмиссиялардың нақты көлемдері туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес, осындай тексерулердің нәтижелеріне уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша және тәртіппен шағым жасауды ескере отырып, Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген осындай тексерулердің нәтижелеріне шағым жасау мерзімдері өткен соң он жұмыс күнінен.

2. Төлемақы төлеушілер (574-бап ҚР ҰК)

2.1. Қоршаған ортаға эмиссияларды жүзеге асыратын тұлғалар төлемақы төлеушілер болып табылады.

Қоғам қоршаған ортаға эмиссия үшін төлемақы төлеуші болып табылады.

2.2. Занды тұлға өзінің шешімімен осындай құрылымдық бөлімшенің қоршаған ортаға эмиссия көлемі бойынша өзінің құрылымдық бөлімшесін төлемақыны дербес төлеуші деп тануға құқылы.

Занды тұлғаның осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген шешімі немесе мұндай шешімнің күшін жою осындай шешім қабылданған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Егер заңды тұлға өз шешімімен заңды тұлғаның жаңадан құрылған құрылымдық бөлімшесін дербес төлеуші деп таныған жағдайда, онда мұндай шешім осы құрылымдық бөлімше құрылған күннен бастап немесе осы құрылымдық бөлімше құрылған жылдан кейінгі жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

2.3. Шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнаулы салық режимі қолданылатын қызметті жүзеге асыру нәтижесінде түзілетін қоршаған ортаға эмиссия бойынша шаруа немесе фермер қожалықтары үшін арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер төлемақы төлеушілер болып табылмайды.

3. Салық салу объектісі (575-бап ҚР ҰК)

3.1. Қоршаған ортаға эмиссиялардың, оның ішінде қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган мен оның аумақтық органдары Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының сақталуын тексеруді (мемлекеттік экологиялық бақылау) жүзеге асыру нәтижелері бойынша белгіленген нақты көлемі салық салу объектісі болып табылады.:

- 1) ластаушы заттардың шығарындылары;
- 2) ластаушы заттардың төгінділері;
- 3) өндіріс пен тұтынудың орналастырылған қалдықтарын;
- 4) мұнай операцияларын жүргізу кезінде түзілетін, орналастырылған күкірт.

4. Төлемақы ставкалары (576-бап ҚР ҰК)

4.1. Төлемақы мөлшерлемелері Салық кодексінің 577-бабы 2-тармағының ережелері ескеріле отырып, республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және салық кезеңінің бірінші күніне қолданыста болатын АЕК еселенген мөлшерінде айқындалады.

4.2. Ставки платы за выбросы загрязняющих веществ от стационарных источников составляют:

№ р/н	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы ставкалары (АЕК)	1 килограмм үшін төлемақы ставкалары (АЕК)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1.	Күкірт тотықтары	10	
2.	Азот тотықтары	10	
3.	Шаң мен күл	5	
4.	Қорғасын және оның қосылыстары	1 993	
5.	Күкіртсутегі	62	
6.	Фенолдар	166	
7.	Көмірсутектер	0,16	
8.	Формальдегид	166	
9.	Көміртек тотықтары	0,16	
10.	Метан	0,01	
11.	Күйе	12	
12.	Темір тотықтары	15	
13.	Аммиак	12	
14.	Алты валентті Хром	399	
15.	Мыс тотықтары	299	
16.	Бенз (а) пирен		498,3

4.3. Алауларда ілеспе және (немесе) табиғи газды жағудан ластағыш заттардың шығарындылары үшін төлемақы ставкалары мыналарды құрайды:

№ р/н	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы ставкалары (АЕК)
1	2	3
1.	Көмірсутектер	44.6
2.	Көміртек тотықтары	14.6
3.	Метан	0.8
4.	Күкірт диоксиді	200
5.	Азот диоксиді	200
6.	Күйе	240
7.	Күкіртсутегі	1 240
8.	Меркаптан	199 320

4.4. Шығарындылары үшін төлемақы ставкалары ластағыш заттардың атмосфералық ауаға жылжымалы көздерден құрайды:

№ р/н	Отын түрлері	Пайдаланылған отынның 1 тоннасы үшін мөлшерleme (АЕК)
1	2	3
1	Этилденбеген бензин үшін	0.33
2	Дизель отыны үшін	0.45
3	Сұйытылған, сығылған газ, керосин үшін	0.24

4.5. Ластаушы заттардың төгінділері үшін төлемақы ставкалары мыналарды құрайды:

№ р/н	Ластаушы заттардың түрлері	1 тонна үшін төлемақы ставкалары (АЕК)
1	2	3
1.	Нитриттер	670
2.	Мырыш	1 340
3.	Мыс	13 402
4.	Оттегінің биологиялық қажеттілігі	4
5.	Тұзды Аммоний	34
6.	Мұнай өнімдері	268
7.	Нитраттар	1
8.	Жалпы темір	134
9.	Сульфаттар (анион)	0,4
10.	Өлшенген заттар	1
11.	Синтетикалық беттік-белсенді заттар	27
12.	Хлоридтер (анион)	0,1
13.	Алюминий	27

4.6. Өндіріс және тұтыну қалдықтарын орналастырғаны үшін төлемақы ставкалары мыналарды құрайды:

№ р/н	Қалдықтардың түрлері	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		1 тонна үшін	1 гигабекка үшін-рель (Гбк)
1	2	3	4
1.	Өндіріс және тұтыну қалдықтарын полигондарда, жинақтауыштарда, санкцияланған үйінділерде және арнайы бөлінген орындарда орналастырғаны үшін:		

№ р/н	Қалдықтардың түрлері	Төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		1 тонна үшін	1 гигабекка үшін-рель (Гбк)
1	2	3	4
1.1.	Коммуналдық қалдықтар (тұрмыстық қатты қалдықтар, тазарту құрылыстарының кәріздік тұнбасы)	0,19	
1.2.	Осы тармақтың 13-жолында көрсетілген қалдықтарды қоспағанда, қауіптілік деңгейін ескере отырып, қалдықтар		
1.2.1.	"қызыл" тізім	7	
1.2.2.	"янтарь" тізім	4	
1.2.3.	"жасыл" тізім	1	
1.2.4.	жіктелмеген	0,45	
1.3.	Төлемақыны есептеу кезінде белгіленген қауіптілік деңгейлері ескерілмейтін қалдықтар:		
1.3.1.	Тау-кен өндіру өнеркәсібінің және карьерлерді қазу қалдықтары (Мұнай және табиғи газ өндіруден басқа):		
1.3.1.1	аршылған жыныстар	0.002	
1.3.1.2	негізгі жыныстар	0.013	
1.3.1.3	байыту қалдықтары	0.01	
1.3.1.4	шлам шлактары	0.019	
1.3.2	Шлаки, шламы, образуемые на металлургическом перделе при переработке руд, концентратов, агломератов и окатышей, содержащих полезные ископаемые, производстве сплавов и металлов	0.019	
1.3.3.	Күл мен күл шлактары	0.33	
1.3.4.	ауыл шаруашылығы өндірісінің қалдықтары, оның ішінде көң, құс саңғырығы	0,001	
2.	Радиоактивті қалдықтарды орналастырғаны үшін, гигабек-керелде (Гбк):		
2.1.	Трансурандық		0.38
2.2.	Альфа-радиоактивті		0.19
2.3.	Бета-радиоактивті		0.02
2.4.	Ампулалық радиоактивті көздер		0.19

4.7. Мұнай операцияларын жүргізу кезінде түзілетін күкіртті орналастырғаны үшін төлемақы ставкалары бір тонна үшін 3,77 АЕК-ті құрайды.

4.8. Жергілікті өкілді органдардың, осы баптың 3-тармағында белгіленген мөлшерлемелерді қоспағанда, осы бапта белгіленген мөлшерлемелерді екі еседен асырмай арттыруға құқығы бар.

5. Есептеу және төлеу тәртібі (577-бап ҚР ҰК)

5.1. Төлемақы сомасы:

1) төлеушілер қоршаған ортаға эмиссиялардың нақты көлемдерін және төлемақының белгіленген ставкаларын негізге ала отырып есептейді;

2) салық органдары салық кодексінің 573-бабы 3-тармағында белгіленген тәртіппен, нысан бойынша және мерзімдерде ұсынылған, қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және оның аумақтық органдарының Қазақстан Республикасы экологиялық заңнамасының сақталуын тексеруді (мемлекеттік экологиялық бақылау) жүзеге асыру нәтижелері бойынша мәліметтерінде көрсетілген, белгіленген

төлемақы мөлшерлемелерін және қоршаған ортаға эмиссиялардың декларацияланбаған көлемдерін негізге ала отырып, есепке жазылады.

Салық органы осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) тармақшасында белгіленген негіздер бойынша төлемақы сомаларын есептеген жағдайда, салық органы Салық кодексінің 573-бабы 3-тармағында көрсетілген мәліметтерді алған күннен бастап он жұмыс күні ішінде қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның мәліметтері негізінде қоршаған ортаға эмиссия үшін есептелген төлемақы сомасы туралы хабарлама шығарады.

5.2. Коммуналдық қызметтер көрсету кезінде табиғи монополиялар субъектілері және электр энергиясын өндіру кезінде Қазақстан Республикасының энергия өндіруші ұйымдары түзетін эмиссиялар көлемі үшін төлемақы сомасын есептеу кезінде төлемақы мөлшерлемелеріне мынадай коэффициенттер қолданылады:

Салық кодексінің 576-бабы 8-тармағына сәйкес жергілікті өкілді органдардың оларды арттыруын ескере отырып, Салық кодексінің 576-бабы 2-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге 0,3;

Салық кодексінің 576 - бабы 8-тармағына сәйкес жергілікті өкілді органдардың оларды арттыруын ескере отырып, осы Кодекстің 576-бабының 5-тармағында белгіленген мөлшерлемелерге 0,43-тен;

0,05-1.3.3 жолында белгіленген ставкаларға. Салық кодексінің 576-бабы 8-тармағына сәйкес жергілікті өкілді органдардың оларды арттыруын ескере отырып, Салық кодексінің 576-бабы 6-тармағының.

Коммуналдық қалдықтарды орналастыруды жүзеге асыратын полигондармен олардың тұрғылықты жері бойынша жеке тұлғалар түзетін қатты тұрмыстық қалдықтар көлемі үшін төлемақы сомасын есептеу кезінде 1.1-Жолда белгіленген төлемақы мөлшерлемесіне. Салық кодексінің 576-бабы 6-тармағының 0,2 коэффициенті қолданылады.

Бұл ретте осы тармақта белгіленген коэффициенттер салық төлеушілердің экологиялық рұқсаттарында белгіленген нормативтер шегінде қоршаған ортаға эмиссиялар көлемдеріне қолданылады.

5.3. Жылдық жиынтық көлемінде 100 АЕК-ке дейінгі төлем көлемі бар төлемақы төлеушілер рұқсат беру құжатын беретін орган белгілеген қоршаған ортаға эмиссияға арналған норматив сатып алуға құқылы. Нормативті сатып алу рұқсат беру құжаты есепті салық кезеңінің 20 наурызынан кешіктірілмей ресімделген кезде ағымдағы жыл үшін толық алдын ала төлеммен жүргізіледі.

Рұқсат беру құжатын көрсетілген мерзімнен кейін алған кезде нормативті сатып алу рұқсат беру құжаты алынған айдан кейінгі айдың 20-сынан кешіктірілмей жүргізіледі.

5.4. Төлемақы сомасы ластанудың жылжымалы көздерін қоспағанда, қоршаған ортаға эмиссиялар көзінің (объектісінің) рұқсат құжатында көрсетілген орналасқан жері бойынша бюджетке төленеді.

Ластанудың жылжымалы көздері бойынша төлемақы сомасы бюджетке енгізіледі:

1) мемлекеттік тіркеуге жататын жылжымалы көздер бойынша - осындай тіркеуді жүргізу кезінде уәкілетті мемлекеттік орган айқындайтын жылжымалы көздерді тіркеу орны бойынша жүзеге асырылады;

2) мемлекеттік тіркеуге жатпайтын ластанудың жылжымалы көздері бойынша - салық төлеушінің орналасқан жері бойынша, оның ішінде заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің орналасқан жері бойынша (егер оған салық міндеттемесін орындау жүктелген болса) жүргізіледі.

5. Осы баптың 3-тармағында көрсетілген төлеушілерді қоспағанда, төлеушілер қоршаған ортаға эмиссиялардың нақты көлемі үшін төлемақының ағымдағы сомаларын есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 25-күнінен кешіктірмей енгізеді.

6. Салық кезеңі (578-бап ҚР ҰК)

Салық кезеңі Салық кодексінің 314 - бабына сәйкес айқындалады-1 қаңтардан бастап 31 желтоқсанды қоса алғанда күнтізбелік жыл.

7. Салық кодексінің (579-бап ҚР ҰК)

7.1. Ластанудың жылжымалы көздері жөніндегі декларацияны қоспағанда, төлемақы төлеушілер ластану объектісінің орналасқан жері бойынша салық органдарына декларация табыс етеді.

Декларация ластанудың жылжымалы көздері бойынша салық органдарына ұсынылады:

1) мемлекеттік тіркеуге жататын болса - осындай тіркеуді жүргізу кезінде уәкілетті мемлекеттік орган айқындайтын жылжымалы көздерді тіркеу орны бойынша жүргізіледі;

2) мемлекеттік тіркеуге жатпайтын болса - салық төлеушінің орналасқан жері бойынша жүргізіледі.

7.2. Осы баптың 3-тармағында көрсетілгендерді қоспағанда, төлемақы төлеушілер декларацияны тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-күнінен кешіктірмей табыс етеді.

7.3. Жылдық жиынтық көлемінде 100 АЕК-ке дейінгі төлемдер көлемі бар төлемақы төлеушілер декларацияны есепті салық кезеңінің 20 наурызынан кешіктірмей табыс етеді.

Рұқсат беру құжаты көрсетілген мерзімнен кейін ресімделген жағдайда төлеушілер декларацияны рұқсат беру құжаты алынған айдан кейінгі айдың 20-күнінен кешіктірмей табыс етеді.

8. Салық тіркелімдері.

1. Қоршаған ортаға эмиссия үшін төлемақы бойынша салық тіркелімі осы салықтық есепке алу саясатына міндетті қосымша болып табылады (№6 тіркелімді қараңыз). Қоршаған ортаға эмиссия үшін төлемақы бойынша салық тіркелімі Орындаушының қалауы бойынша электрондық түрде немесе қағаз жеткізгіште жүргізіледі. Орындаушы-қоғамдағы қоршаған ортаға эмиссия үшін төлемді есептеуге жауапты тұлға.

2. Жыл соңында қоршаған ортаға эмиссия үшін төлемақы бойынша салық тіркелімі қағаз жеткізгіште шығарылады, оған орындаушы, бас бухгалтер және басшы қол қояды.

БӨЛІМ 11. ЖЕР УЧАСКЕЛЕРІН ПАЙДАЛАНҒАНЫ ҮШІН ТӨЛЕМ

Регистр №8

1. Төлемақы төлеушілер (ҚР СК 560-Б.)

1.1. Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлем ҚР СК 559-565-баптарымен реттеледі. Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы (бұдан әрі - төлемақы) мемлекеттің жер учаскелерін уақытша өтеулі пайдалануға бергені үшін алынады.

2. Салық салу объектісі (ҚР СК 561-Б.)

2.1. Мемлекет уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) беретін жер учаскесі салық салу объектісі болып табылады).

3. Салық кезеңі (ҚР СК 562-Б.)

3.1. Салық кезеңі Салық кодексінің 314-бабына сәйкес айқындалады-1 қаңтардан бастап 31 желтоқсанды қоса алғанда күнтізбелік жыл

4. Төлемақы мөлшерлемелері (ҚР СК 563-Б.)

4.1. Төлемақы ставкалары Қазақстан Республикасының жер заңнамасына сәйкес айқындалады. Бұл ретте төлемақы мөлшерлемелері Салық Кодексінің 510-бабының 2 және 3-тармақтарында көзделген ережелер ескерілмей, жер салығы мөлшерлемелерінің мөлшерінен төмен белгіленбейді.

5. Есептеу мен төлеу тәртібі (ҚР СК 564-Б.)

5.1. Уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша төлемақы сомасы жер қатынастары жөніндегі уәкілетті органмен, ал арнайы экономикалық аймақтың аумағында - жергілікті атқарушы органмен немесе арнайы экономикалық аймақтың әкімшілігімен жасалған уақытша өтеулі жер пайдалану шарттарының негізінде есептеледі.

Бұл ретте жер учаскесін пайдаланудың нақты мерзімі салық кезеңінің басынан бастап (егер жер учаскесі салық кезеңінің басталу күніне бастапқы өтеулі жер пайдалану құқығында болған жағдайда) немесе жер учаскесіне осындай құқық туындаған айдың 1-күнінен бастап осындай құқық тоқтатылған айдың 1-күніне дейін немесе салық кезеңінің соңына дейін (егер жер учаскесі салық кезеңінің аяқталу күніне осындай құқықта болған жағдайда) айқындалады).

5.2. Егер осы баптың 5.4-тармағында өзгеше белгіленбесе, төлемақы төлеушілер төлемақы сомасын бюджетке тең үлестермен ағымдағы жылдың 25 ақпанынан, 25 мамырынан, 25 тамызынан және 25 қарашасынан кешіктірмей төлейді.

Мемлекет төлемақы төлеудің жоғарыда санамаланған мерзімдерінің бірінен кейін жер учаскелерін уақытша өтеулі жер пайдалануға берген жағдайларда, төлемақыны төлеудің келесі кезекті мерзімі төлемақыны бюджетке енгізудің бірінші мерзімі болып табылады.

5.4. Уақытша өтеулі жер пайдалану шартының қолданылу мерзімі өткен немесе салық кезеңі аяқталғанға дейін ол бұзылған жағдайларда, осындай жылдағы нақты жер пайдалану кезеңі үшін уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) алынған жер учаскелері бойынша төлемақы сомасы шарттың қолданылу мерзімі өткен немесе осындай шарт бұзылған айдан кейінгі айдың 25-күнінен кешіктірілмей бюджетке енгізілуге жатады.

5.5. Төлемақы сомасы бюджетке төленеді:

1) жер учаскесінің орналасқан жері бойынша - уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) берілген жер учаскесі бойынша есептелген төлемақы бойынша жүзеге асырылады).

6. Салық есептілігі (ҚР СК 565-Б.)

6.1. Төлемақы төлеушілер салық органдарына ағымдағы төлемдер сомаларының есеп-қисабын табыс етеді:

1) жер учаскесінің орналасқан жері бойынша - уақытша өтеулі жер пайдалануға (жалға) берілген жер учаскесі бойынша есептелген төлемақы бойынша жүзеге асырылады;

6.2. Ағымдағы төлемдер сомаларының есебін төлемақы төлеушілер есепті салық кезеңінің 20 ақпанынан кешіктірмей табыс етеді.

6.3. Есепті салық кезеңінің 20 ақпанынан кейін жергілікті атқарушы органмен немесе арнайы экономикалық аймақтың Әкімшілігімен уақытша жер пайдалану туралы шарт бұзылған немесе қатты пайдалы қазбаларды барлауға немесе өндіруге арналған лицензияның қолданылуы тоқтатылған кезде шарттың қолданылу мерзімі аяқталған (бұзылған) күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірмей ағымдағы төлемдер сомаларының қосымша есебі ұсынылады.

7. Салық тіркелімдері

7.1. Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы бойынша салық тіркелімі бухгалтерлік есеп деректерінің негізінде жасалады.

Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы бойынша салық тіркелімі (№8 тіркелімді қараңыз) Орындаушының қалауы бойынша электрондық түрде немесе қағаз жеткізгіште жүргізіледі. Орындаушы есепке алуға жауапты және жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлем бойынша барлық төлемдерді жүргізетін тұлға болып табылады.

7.2. Жыл соңында жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлемақы бойынша салық тіркелімі қағаз жеткізгіште шығарылады, оған орындаушы, бас бухгалтер және басшы қол қояды.

БӨЛІМ 12. РЕЗИДЕНТ ЕМЕСТІҢ ТАБЫСТАРЫНАН ТӨЛЕМ КӨЗІНЕН АЛЫНАТЫН ТАБЫС САЛЫҒЫ

Регистр № 7

1. ҚР резидент еместерден салықты есептеу, ұстап қалу және аудару ҚР СК 644-677 баптарының ережелерімен реттеледі.

2. ҚР-да жұмыстарды орындаудан және қызметтерді көрсетуден түскен кірістер, ҚР-дан тыс жерлерде басқарушылық, қаржылық (тәуекелдерді сақтандыру және қайта сақтандыру бойынша қызметтерді қоспағанда), консультациялық, аудиторлық, заңды (соттарда және төрелік органдарда өкілдік ету және мүдделерді қорғау бойынша қызметтерді, сондай-ақ нотариалдық қызметтерді қоспағанда) қызметтерді көрсетуден түскен кірістер ҚР-дағы көздерден алынған кірістер деп танылады.

Резиденттер мен резидент еместер

Салықтық есепке алу мақсатында ҚР резиденттері болып ҚР-да тұрақты болатын немесе ҚР-да тұрақты емес, бірақ ҚР-да болатын өмірлік мүдделер орталығы болып табылатын жеке тұлғалар танылады. Жеке тұлғаның резиденттігін айқындау тәртібі ҚР СК 217 - бабының 2-4-тармақтарында қарастырылған.

Салықтық есепке алу мақсатында Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған, тиімді басқару орны (нақты басқару органының орналасқан жері) Қазақстан Республикасында орналасқан заңды тұлғалар Қазақстан Республикасының резиденттері болып танылады. Негізгі басқару және (немесе) бақылау жүзеге асырылатын, сондай-ақ заңды тұлғаның Кәсіпкерлік қызметін жүргізу үшін қажетті стратегиялық коммерциялық шешімдер қабылданатын нақты органның (Директорлар кеңесінің немесе ұқсас органның) жиналысын өткізу орны тиімді басқару орны (нақты басқару органының орналасқан жері) деп танылады.

Салық есебі мақсатында *резидент еместер* деп танылады:

- ҚР СК 217-бабының ережелеріне сәйкес ҚР резиденті болып табылмайтын жеке және заңды тұлғалар;

- ҚР СК 217-бабының ережелеріне қарамастан, қосарланған салық салуды болдырмау туралы халықаралық шарттың (Конвенцияның) ережелеріне сәйкес бейрезиденттер болып танылатын шетелдіктер немесе азаматтығы жоқ адамдар).

Бейрезиденттің тұрақты мекемесі

ҚР бейрезиденттің тұрақты мекемесін анықтау тәртібі ҚР СК 220-бабында белгіленген.

Бейрезиденттің уәкілетті тұлға арқылы қызметін қоса алғанда, ол кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын ҚР-дағы тұрақты қызмет орны ҚР-дағы тұрақты мекеме деп танылады.

Бейрезидент осындай мақсаттар үшін жалдаған жұмыскерлер немесе басқа персонал арқылы, егер осындай сипаттағы қызмет Қазақстан Республикасының аумағында бір жоба немесе онымен байланысты жобалар шеңберінде кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру басталған күннен бастап кез келген тізбекті он екі айлық кезең шегінде 183 күнтізбелік күннен астам жалғастырылса, Қазақстан Республикасының аумағында қызметтер көрсету, Жұмыстарды орындау орны бейрезиденттің тұрақты мекемесі болып танылады.

ҚР заңнамасына сәйкес құрылған бейрезидент заңды тұлғаның еншілес ұйымы, егер еншілес ұйым ҚР СК 220-бабының 3-тармағына сәйкес тәуелді агент болып табылса, бейрезидент заңды тұлғаның тұрақты мекемесі ретінде қаралады.

Тұрақты мекеме құруға алып келетін, ҚР-да кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын бейрезидент ҚР СК 76-бабында белгіленген тәртіппен салық органында салық төлеуші ретінде тіркелуге міндетті.

Резидент емесінің ҚР-дағы көздерден кірістері

Бейрезиденттің ҚР-дағы көздерден алатын табыстарының толық тізбесі ҚР СК 644-бабымен айқындалған.

Қоғам резидент емеске табыстың мынадай түрлерін төлей алады:

- 1) Қазақстан Республикасының аумағында тауарларды өткізуден түсетін табыс, сондай-ақ сыртқы сауда қызметін жүзеге асыру шеңберінде Қазақстан Республикасында бар тауарларды оның шегінен тыс жерлерде өткізуден түсетін табыс;

- 2) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түсетін табыс;

3) Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерлерде басқарушылық, қаржылық, консультациялық, инжинирингтік, маркетингтік, аудиторлық, заңдық (соттарда, төрелікте немесе аралық сотта өкілдік ету және құқықтар мен заңды мүдделерді қорғау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді, сондай-ақ нотариаттық көрсетілетін қызметтерді қоспағанда) қызметтер көрсетуден түсетін табыс.

4) салық салуда жеңілдігі бар мемлекетте тіркелген, уәкілетті орган бекіткен тізбеге енгізілген тұлғаның нақты орындалған, көрсетілген орнына қарамастан жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түскен табыстары, сондай-ақ осы бапта белгіленген өзге де кірістер болып табылады.

5) уәкілетті орган бекіткен тізбеге енгізілген, салық салуда жеңілдігі бар шет мемлекетте тіркелген тұлғаның кірістері

мынадай шарттардың бірін орындаған кезде алынған аванс (алдын ала төлем) бойынша міндеттемелер түрінде:

аванс (алдын ала төлем) төленген күннен бастап екі жылдық кезең өткен соң резидент емес қанағаттандырмаған;

егер осы тармақшада өзгеше көзделмесе, авансты (алдын ала төлемді) төлеген күннен бастап екі жылдық кезең өткенге дейін авансты (алдын ала төлемді) Төлеген тұлға таратылған кезде резидент емес таратудың салық есептілігін ұсыну күніне қанағаттандырмаған.

6) роялти түріндегі кіріс;

7) қаржы лизингінен басқа, Қазақстан Республикасында болатын немесе болатын мүлікті мүліктік жалдауға (жалға алуға) беруден түсетін табыс;

8) халықаралық тасымалдау бойынша қызметтер көрсетуден түсетін табыс.

9) жұмыс берушілер болып табылатын резидентпен немесе бейрезидентпен жасалған еңбек шарты (Келісім, келісімшарт) бойынша Қазақстан Республикасындағы қызметтен бейрезидент жеке тұлғаның табысы;

10) еңбекші көшіп келушінің рұқсаты негізінде Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес жасалған еңбек шарты бойынша бейрезидент-еңбекші көшіп келушінің кірісі;

11) резидент емес жеке тұлғаға жұмыс берушілер болып табылатын резиденттің немесе резидент еместің Қазақстан Республикасында тұруына байланысты оған төленетін үстемеақылар;

12) бейрезидент жеке тұлғаның Қазақстан Республикасындағы қызметінен жұмыс берушіден алынған материалдық пайда түріндегі кірісі;

13) бейрезидент жеке тұлғаның жұмыс беруші болып табылмайтын тұлғадан алған материалдық пайда түріндегі табысы;

14) ұтыс түріндегі табыс;

15) Қазақстан Республикасында тәуелсіз жеке (кәсіптік) қызметтер көрсетуден түсетін табыс;

16) резидент емес жеке тұлға резидент жеке тұлғадан өтеусіз алған мүлікті қоспағанда, өтеусіз алынған немесе мұраға қалдырылған мүлік, оның ішінде жұмыстар, көрсетілетін қызметтер түріндегі табыс.

17) Қазақстан Республикасының аумағындағы қызметтен туындайтын басқа да кірістер.

Резидент емеске төленетін кірістер ҚР СК 644-Б. 1-т. сәйкес кеңейтілуі және қолданылуы мүмкін келтірілген Тізбемен шектелмейді.

Егер қоғам ҚР СК ережелеріне сәйкес резидент еместің табыстарынан есептелген табыс салығын бюджетке өз қаражаты есебінен төлесе, онда мұндай салық сомасы резидент еместің ҚР-дағы көздерден табысы болып табылмайды (ЖТ.1-т. 2 644-құжат ҚР СК).

ҚР-да қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын бейрезидент-заңды тұлғаға табыс төлеу кезінде қоғамда төлем көзінен корпоративтік табыс салығын ұстап қалу бойынша міндеттемелер туындамайды.

Қызметі ҚР-да тұрақты мекеме құруға алып келмейтін бейрезидент заңды тұлғаның (бұдан әрі - бейрезидент) ҚР-дағы көздерден алатын табыстарына шегерімдерді жүзеге асырмай төлем көзінен корпоративтік табыс салығы салынады (ҚР СК 645-бабының 1-тармағы), бұл ретте төлем көзінен ұсталатын КТС сомасы ҚР СК 644-бабында көрсетілген табыстардың сомасына ҚР СК 645-бабының 9-тармағында көрсетілген табыстарды қоспағанда, ҚР СК 646-бабында белгіленген мөлшерлемелерді қолдану арқылы есептеледі.

Төлем көзінен салық салынатын табыстар бойынша КТС есептеу және ұстап қалу жүргізіледі:

1) есептелген және төленген кірістер бойынша - резидент емеске кірістер төленген күннен кешіктірмей;

2) шегерімге жатқызылған, есептелген және төленбеген табыстар бойынша - КТС бойынша декларацияны табыс ету үшін ҚР СК 315-б. 1-т. белгіленген мерзімнен кешіктірмей.

Салық салуға, оның ішінде салық салуға жатпайды (ҚР СК 645-Б. 9-т.):

1) осы жеткізуге байланысты Қазақстан Республикасының аумағында көрсетілген қызметтерді, орындалған жұмыстарды қоспағанда, сыртқы сауда қызметі шеңберінде тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына жеткізуге байланысты төлемдер.

10) халықаралық қаржы лизингі шарттары бойынша негізгі құралдарды қаржы лизингіне беруден түсетін кірістер;

11) пп-да көрсетілген кірістерді қоспағанда, Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде жұмыстарды орындаудан, қызметтерді көрсетуден түскен кірістер. 3) (Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерлерде басқарушылық, қаржылық, консультациялық, инжинирингтік, маркетингтік, аудиторлық, заң қызметтерін көрсетуден түсетін кіріс); 4) (салық салуда жеңілдігі бар мемлекетте тіркелген тұлғаның кірістері) және 5) (салық салуда жеңілдігі бар мемлекетте тіркелген тұлғаның алған аванс (алдын ала төлем) бойынша міндеттемелер түріндегі кірістері)) ҚР СК 644-Б. 1-т.

Бейрезидент заңды тұлғаның интернет желісі арқылы ақпараттық қызметтерден түсетін табыстары Қазақстан Республикасының аумағында болмайынша, Қазақстан Республикасында салық салуға жатпайды.

Резидент еместің қаражаты есебінен төлем көзінен корпоративтік табыс салығын есептеу мынадай формула бойынша жүргізіледі: салық сомасы = шартқа (келісімшартқа, инвойсқа) сәйкес айқындалған резидент еместің табысы * тиісті салық ставкасы (ҚР СК 646-Б.). Салық осы салықтық есепке алу саясатының 3.3-бөліміне сәйкес бюджетке аударылуға жатады. Шартқа сәйкес резидент еместің табысы мен салық арасындағы айырма резидент емеске төленеді.

Өз қаражаты есебінен төлем көзінен корпоративтік табыс салығын есептеу мынадай формула бойынша жүргізіледі: салық сомасы = келісімшартқа (Шартқа) сәйкес айқындалған резидент еместің табысы * тиісті салық ставкасы (ҚР СК 646-Б.). Салық осы салықтық есепке алу саясатының 3.3-бөліміне сәйкес бюджетке аударылуға жатады. Бұл жағдайда резидент емеске шартқа (келісімшартқа, инвойсқа) сәйкес табыс сомасы төленеді).

3. Төлем көзінен табыс салығының мөлшерлемелері (ҚР СК 646)

1. Резидент емес заңды тұлғаның табыстарына төлем көзінен ставкалар бойынша табыс салығы салынады:

1) Осы тармақтың 2) - 5) тармақшаларында көрсетілген табыстарды қоспағанда, салық кодексінің 644-бабында айқындалған табыстар-20 пайыз;

2) тәуекелдерді сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары - 15 пайыз;

3) тәуекелдерді қайта сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақылары - 5 пайыз;

4) халықаралық тасымалдау бойынша қызметтер көрсетуден түскен кірістер - 5 пайыз;

5) құн өсімінен түсетін кірістер, дивидендтер, сыйақылар, роялти - 15 пайыз.

2. Салық кодексінің 644-бабында айқындалған, уәкілетті орган бекіткен тізбеге енгізілген жеңілдікті салық салынатын мемлекетте тіркелген тұлғаның табыстары төлем көзінен 20 пайыз мөлшерлеме бойынша салық салуға жатады.

4. Төлем көзінен корпоративтік табыс салығын аудару тәртібі мен мерзімдері (ҚР СК 647)

1. Резидент емес заңды тұлғаның табыстарынан ұсталатын төлем көзінен корпоративтік табыс салығын салық агенті бюджетке аударуға тиіс:

1) Осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген жағдайдан басқа, есептелген және төленген кіріс сомалары бойынша - табысты төлеу жүргізілген ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей, оны төлеу күніндегі валюта айырбастаудың нарықтық бағамы бойынша;

2) есепке жазылған, бірақ төленбеген кіріс сомалары бойынша - бейрезиденттің кірістері шегерімге жатқызылған корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияда салық кодексінің 314-бабында белгіленген салық кезеңінің соңғы күніне валюта айырбастаудың нарықтық бағамы бойынша корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін күнтізбелік он күннен кешіктірмей;

3) алдын ала төлем төленген жағдайда - табыс есептелген күннің алдындағы соңғы жұмыс күні айқындалған валюта айырбастаудың нарықтық бағамы бойынша алдын ала төленген сома шегінде резидент еместің кірісі есептелген ай аяқталғаннан кейін күнтізбелік жиырма бес күннен кешіктірмей жүзеге асырады.

Резидент емес заңды тұлғаның табыстарынан табыс салығының сомасын төлем көзінен бюджетке аударуды салық агенті өзінің орналасқан жері бойынша жүзеге асырады.

2. Қоғам резидент еместің табыстарынан төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығы бойынша есепті мынадай мерзімдерде ұсынады.

1) бірінші, екінші және үшінші тоқсандар үшін - резидент емеске кіріс төленген тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-күнінен кешіктірмей;

2) төртінші тоқсан үшін - бейрезидентке табыс төлеу жүргізілген және (немесе) бейрезиденттің есептелген, бірақ төленбеген кірісі шегерімге жатқызылған, осы кодекстің 314-бабында белгіленген есепті салық кезеңінен кейінгі жылдың 31 наурызынан кешіктірмей.

ҚР-дағы көздерден резидент еместің табысы ҚР СК ережелеріне сәйкес резидент еместің табыстарынан есептелген және өз қаражаты есебінен Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген табыс салығының сомасы болып табылмайды.

Халықаралық шарттарды қолдану жөніндегі арнайы ережелер

Тараптарының бірі Қазақстан Республикасы болып табылатын қосарланған салық салуды болдырмау және салық төлеуден жалтаруға жол бермеу мәселелерін реттейтін халықаралық шарттың (бұдан әрі - халықаралық шарт) ережелері осындай шарт жасасқан бір немесе екі Мемлекеттің резиденттері болып табылатын тұлғаларға қолданылады (СК 660-Б.1-т.).

Егер бейрезидент табысты түпкілікті (нақты) алушы (иеленуші) және халықаралық шарт жасасқан елдің резиденті болып табылса, салық агентінің бейрезидентке табыс төлеу кезінде немесе бейрезиденттің есептелген, бірақ төленбеген табысын шегерімге жатқызу кезінде салық салудан босатуды дербес қолдануға құқығы бар. Табыстарды иелену, пайдалану, оларға билік ету құқығы бар және осындай табысқа қатысты делдал, оның ішінде агент, номиналды ұстаушы болып табылмайтын тұлға табыстарды түпкілікті (іс жүзінде) алушы (иеленуші) деп түсіну керек. (ҚР СК 666-Б. 3-т.)

Бейрезидент салық агентіне бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжатты ұсынған кезде халықаралық шарт қолданылады.

Бұл ретте резиденттікті растайтын құжатты резидент емес салық агентіне бірінші басталатын келесі күндердің бірінен кешіктірмей ұсынады (ҚР СК 666-Б. 4-т.):

1) бейрезидентке табыс төленген немесе бейрезиденттің төленбеген кірістері шегерімге жатқызылған, ҚР СК 314-бабына сәйкес айқындалған салық кезеңінен кейінгі жылдың 31 наурызына дейін;

2) бейрезидентке табыс төленген салық кезеңі үшін төлем көзінен ұсталатын табыс салығы бойынша салық міндеттемесін орындау мәселесі бойынша салықтық тексеру аяқталғанға дейін бес жұмыс күнінен кешіктірмей табыс етеді. Салықтық тексерудің аяқталған күні нұсқамаға сәйкес айқындалады.

Егер бейрезидент-занды тұлға халықаралық шарттың ережелерін қолдану мақсатында Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құруға алып келмейтін мерзім шегінде Қазақстан Республикасының аумағында қызметтер көрсетсе немесе жұмыстар орындаса, мұндай бейрезидент резиденттікті растайтын құжатпен қатар салық агентіне табыс етеді (ҚР СК 666-Б. 5-т.):

-құрылтай құжаттарының нотариат куәландырған көшірмелері не

-сауда тізілімінен (акционерлер тізілімінен) үзінді көшірме немесе бейрезидент заңды тұлғаның құрылтайшылары (қатысушылары) мен мажоритарлық акционерлерін көрсете отырып, бейрезидент тіркелген мемлекеттің заңнамасында көзделген өзге де осыған ұқсас құжат;

ҚР СК 666-бабында белгіленген халықаралық шарттың ережелерін қолдану тәртібі, мынадай кірістерді қоспағанда, ҚР СК 644-бабында көзделген резидент еместің кірістеріне қолданылады (666-баптың 1-тармағы):

1) оларға қатысты халықаралық шарттың ережелерін қолдану тәртібі ҚР СК 667, 668, 669, 670 және 671-Б. белгіленген;

2) осы Кодекстің 650-бабында айқындалған, оларға қатысты осы Кодекстің 672, 673 және 674-баптарында белгіленген тәртіп қолданылатын жағдайларда жүзеге асырылады.

Бейрезиденттің Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме құру фактісі анықталған кезде салық агенті бейрезиденттердің Қазақстан Республикасындағы кірістерін босату бөлігінде халықаралық шарттың ережелерін қолдануға құқылы емес.

ҚР СК 667-бабында бейрезидентке дивидендтер, сыйақылар және (немесе) роялти түріндегі кірістерді төлеу кезінде немесе бейрезиденттің сыйақылар және (немесе) роялти түріндегі төленбеген кірістерін шегерімге жатқызу кезінде халықаралық шартты қолданудың жеке тәртібі көзделген - салық агенті мынадай талаптар сақталған кезде халықаралық шартта көзделген салық салудан босатуды немесе салықтың төмендетілген ставкасын дербес қолдануға құқылы:

1) Резидент емес табысты түпкілікті (нақты) алушы (иеленуші) болып табылады;

2) салық агентіне ҚР СК 666-бабының 4-тармағында белгіленген мерзімде резидент еместің резиденттігін растайтын құжат ұсынылды (ҚР СК 667-бабының 1-тармағы).

Қоғам өзінің салық есептілігінде халықаралық шарттардың ережелеріне сәйкес есептелген (төленген), оның ішінде салықтарды ұстаудан босатылған кірістердің сомаларын, табыс салығының мөлшерлемелерін және халықаралық шарттардың атауларын көрсетеді (ҚР СК 666-Б. 7-т.).

Бұл ретте қоғам салық есептілігін табыс ету кезінде салық органына табыс етілетін салық есептілігінде резидент емеске есептелген (төленген) кірістердің және халықаралық шарттардың ережелеріне сәйкес ұсталған, ұстап қалудан босатылған салықтардың сомасын, табыс салығының ставкасын және халықаралық шарттардың атауын көрсетуге міндетті. Бұл ретте салық агенті төртінші тоқсан үшін салық есептілігін табыс ету үшін белгіленген күннен бастап күнтізбелік бес күннен кешіктірмей орналасқан жері бойынша салық органына кірісті түпкілікті (нақты) алушы (иеленуші) - резидент еместің резиденттігін растайтын құжаттың көшірмесін табыс етуге міндетті. (666-Б. 7-т.).

Резидент еместің резиденттігін растайтын құжат табыс алушы резидент еместің Қазақстан Республикасы халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып табылатынын растайтын ресми құжат болып табылады (ҚР СК 675 - бабының 1-тармағы):

1) резиденті резидент емес болып табылатын шет мемлекеттің құзыретті органы куәландырған түпнұсқа. Лауазымды адамның қолы және резидент еместің резиденттігін растайтын құзыретті органның мөрі Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жария етілуге тиіс;

2) Осы тармақтың 1) тармақшасының талаптарына сәйкес келетін құжат түпнұсқасының нотариат куәландырған көшірмесін қоса береді. Шетелдік нотариустың қолы мен мөрі Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен жария етілуге тиіс;

3) шет мемлекеттің құзыретті органының интернет-ресурсында орналастырылған бейрезиденттің резиденттігін растайтын электрондық құжаттың қағаздағы көшірмесі;

Бейрезидент бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжатта көрсетілген уақыт кезеңі ішінде Қазақстан Республикасы халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып танылады. Егер бейрезиденттің резиденттігін растайтын құжатта резиденттік уақытының кезеңі көрсетілмесе, бейрезидент осындай құжат берілген (шет мемлекеттің құзыретті органының интернет-ресурсында орналастырылған) күнтізбелік жыл ішінде Қазақстан Республикасы халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып танылады (ҚР СК 675-бабының 3-тармағы).

Егер қоғамның осы бөлімнің ережелерін резидент емеске төленетін табысқа қатысты қолдануға мүмкіндігі болмаған жағдайда, Қоғам төлем көзінен табыс салығын ҚР СК 320–бабының 1–тармағында (резидент емес жеке тұлғалар үшін) немесе ҚР СК 646-бабында (резидент емес заңды тұлғалар үшін) айқындалған мөлшерлемелер бойынша ұстап қалуға және салық сомасын бюджетке аударуға міндетті.

Ұсталған табыс салығының сомасы Салық кодексінің 647-бабында белгіленген мерзімде бюджетке аударылуы тиіс.

5. Салық тіркелімдері.

1. Резидент еместердің табыстарынан алынатын табыс салығы мен ҚҚС бойынша салық тіркелімі бухгалтерлік есеп деректерінің негізінде жасалады.

2. Салық тіркелімінің нысаны осы салықтық есепке алу саясатына міндетті қосымша болып табылады (№7 тіркелімді қараңыз).

3. Резидент еместердің табыстарынан алынатын табыс салығы мен ҚҚС бойынша салық тіркелімі электрондық түрде және қағаз жеткізгіште жүргізіледі. Орындаушы бухгалтерлік есеп бөлімінің салық есебін жүргізуге жауапты тұлға болып табылады.

4. Жыл соңында резидент еместердің табыстарынан табыс салығы мен ҚҚС бойынша салық тіркелімі қағаз жеткізгіште шығарылады, оған орындаушы, бас бухгалтер және басшы қол қояды.

БӨЛІМ 13. БІРЫҢҒАЙ ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫНА МІНДЕТТІ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖАРНАЛАРЫ

Регистр № 2

1. МЗЖ есептеу тәртібі мен мерзімі

Қоғам міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын есептеу, ұстап қалу (есебіне жазу) және Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы Қорына аудару және олар бойынша өндіріп алу қағидалары мен мерзімдеріне (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 18 қазандағы № 1116 Қаулысымен бекітілген) сәйкес міндетті зейнетақы жарналарын есептейді және төлейді (бұдан әрі-қағидалар).

Қоғам ай сайын қызметкерлерге төленетін табыстардан міндетті зейнетақы жарналарын (бұдан әрі - МЗЖ) есептейді және ұстап қалады және оларды Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына аударды (Қағидалардың 3-тармағы).

МЗЖ ұстап қалу және төлеу міндетті зейнетақы жарналарын есептеу объектісіне 10 пайыз мөлшерінде жүзеге асырылады. Заңнамалық актілерге сәйкес МЗЖ, әлеуметтік салықты, әлеуметтік аударымдар мен МӨМС аударымдарын есептеу объектілері қызметкерлердің есептелген кірістері бойынша айқындалады.

"Қызметкердің табысы" ұғымы ҚР СК 322, 323, 324-баптарында берілген, оның ішінде қызметкерлердің салық салуға жататын табыстары жұмыс беруші есептеген және қызметкердің меншігіне қолма-қол немесе қолма-қол емес нысанда беруге жататын кірістер, заттай нысандағы және материалдық пайда түріндегі кірістер болып табылады.

МЗЖ есептеу үшін алынатын ай сайынғы табыс тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төмен жалақының жетпіс бес еселенген мөлшерінен аспауға тиіс (ТП.1) Ереженің 5 тармағы).

БЖЗҚ-ға міндетті зейнетақы жарналары Қоғам қызметкерлерінің мынадай кірістерін төлеуден ұсталмайды (Қағидалардың 6-тармағы):

- 1) Салық кодексінің 319-бабының 2-тармағында көрсетілген;
- 2) тармақшаларда белгіленгендерді қоспағанда, салық кодексінің 341-бабының 1-тармағында көрсетілген 12), 26), 27), 48) Салық кодексінің 341-бабы 1-тармағының, сондай-ақ Салық кодексінің 341-бабы 1-тармағының 42), 43) тармақшаларымен (жоғалтылған табыс (кіріс) бөлігінде) айқындалады.

Бұл ретте БЖЗҚ-ға міндетті зейнетақы жарналары салық кодексінің 341-бабы 1-тармағы 17) тармақшасының алтыншы абзацында көзделген табыстардан ұсталмайды.

- 3) мүгедектер және Салық кодексінің 346-бабы 1-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген өзге де адамдар заттай нысанда немесе материалдық пайда түрінде алған табыстар жатады.

Салық кодексінің 341-бабы 1-тармағының 26) тармақшасында көрсетілген әлеуметтік төлемдерден міндетті зейнетақы жарналары "міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 26-бабына сәйкес ұсталады».

ЕАЭО азаматтарынан МЗЖ (бұл 01.01.2021 жылдан бастап)

2020 жылғы 7 желтоқсандағы № 381 VI ҚР Заңымен Еуразиялық экономикалық одаққа (ЕАЭО) мүше мемлекеттердің еңбекшілерін зейнетақымен қамсыздандыру туралы келісім ратификацияланды

Осы Заңға сәйкес, ЕАЭО мүше елдерінің азаматтары ҚР азаматтары сияқты зейнетақы жүйесінде тең құқықтар мен міндеттерге ие.

96-баптың 5-тармағына сәйкес шарт бойынша:

-еңбек қызметі-бұл еңбек шарты негізіндегі қызмет немесе осы Мемлекеттің заңнамасына сәйкес жұмысқа орналастырушы мемлекеттің аумағында жүзеге асырылатын азаматтық-құқықтық шарт негізінде жұмыстарды орындау (қызметтер көрсету) жөніндегі қызмет;

-мүше мемлекеттің еңбекшісі - мүше мемлекеттің азаматы болып табылатын, өзі азаматы болып табылмайтын және онда тұрақты тұрмайтын, жұмысқа орналастырушы мемлекеттің аумағында заңды түрде болатын және заңды негізде еңбек қызметін жүзеге асыратын адам.

Тиісінше, ЕЭО елдерінен еңбекшілерді азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар немесе азаматтық-құқықтық шарттар шеңберінде тартатын жұмыс берушілер 2021 жылғы 1 қаңтардан бастап МЗЖ аударуды БЖЗҚ-ға ай сайын салық салу объектісінің (табыстардың) 10% - ы мөлшерінде, бірақ 50 ЕТЖ-дан аспайтын мөлшерде жүзеге асыруға міндетті.

Шетелдік қызметкер, ЕАЭО қатысушы елдерінің азаматы зейнетақымен қамсыздандыру туралы шарт жасасу үшін БЖЗҚ-ға арнайы жүгінуге міндетті емес. Жұмыс беруші ол үшін алғашқы жарнаны аударғаннан кейін БЖЗҚ-дағы жеке зейнетақы шоты қызметкерге автоматты түрде ашылады. Жеке өтініш беру талап етілмейді.

ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі С.Ж. Шапкеновтың түсіндірулеріне сәйкес, ЕАЭО азаматтарының Қазақстан Республикасының резидентінен еңбек шарты не нысанасы Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде жұмыстарды орындау (қызметтерді көрсету) болып табылатын азаматтық-құқықтық сипаттағы шарт негізінде еңбек қызметін қашықтықтан жүзеге асыратын табыстары міндетті зейнетақы жарналарын есептеу және аудару объектісі болып табылмайды.

Осылайша, қоғам ЕАЭО резиденттері-жеке тұлғалардың Онлайн көрсетілген табыстарынан МЗЖ ұстамайды.

Шетелдік қызметкерлердің, ЕАЭО азаматтарының табыстарынан ЖТС есептеу кезінде Қазақстанда ВНЖ – сыз МЗЖ шегерім қолданылмайды.

ЕАЭО туралы шарттың ережелерін ескере отырып, ҚР –да заңды негізде жүрген ЕАЭО елдерінің шетелдік жұмыскері үшін уақытша тұруға рұқсаты (ЛШТ) және /немесе тұруға ықтиярхаты (ЖНЖ) бола отырып, салық салу тәртібі шетелдік жұмыскердің қандай мәртебеде танылатынына қарай Салық кодексіне сәйкес қолданылатын болады - "резидент емес "немесе" резидент " (ЕАЭО туралы шарттың 73-бабы және 96-бабының 5-тармағы).

Яғни, егер шетелдік қызметкер Салық кодексінің ережелері мақсатында резидент болып табылса, онда ЖТС есептеу кезінде салықтық шегерімдер мен түзетулер қолданылады.

2. МЗЖ төлеу мерзімі

Ұсталған (есептелген) МЗЖ кірістер төленген айдан кейінгі айдың 25-інен кешіктірілмей Мемлекеттік корпорацияға аударылады (ЖТ.1) Ереженің 9 тармағы). Мемлекеттік корпорация БЖЗҚ-ға міндетті зейнетақы жарналарын жеке тұлғалардың бірыңғай тізіміне сәйкес аударады (Қағидалардың 10-тармағы).

МЗЖ аудару қолма-қол ақшасыз төлемдер арқылы жүргізіледі (Ереженің 8-т.). Міндетті зейнетақы жарналарын Мемлекеттік корпорацияға аударған кезде агент банкке үш данада қағаз жеткізгіштегі төлем тапсырмасын және екі данада жеке тұлғалардың тізімін ұсынады. Төлем тапсырмасының бірінші данасы мен тізімнің бірінші данасы банкте қалады, төлем тапсырмаларының екінші және үшінші даналары және қабылданғаны туралы банктің белгісі бар тізімнің бір данасы агентке қайтарылады. Жеке тұлғалардың тізімі әрбір жеке тұлға бойынша: жеке сәйкестендіру нөмірін (ЖСН), тегін, атын, әкесінің атын (бар болса), туған күнін, жарна сомасын және міндетті зейнетақы жарналарын аударылатын кезеңді (ай, жыл) қамтиды (Қағидалардың 12-тармағы).

МЗЖ аудару әр ай үшін жеке жүргізіледі.

Нақты төленген және қызметкер кіріс алған жағдайда міндетті зейнетақы жарналарының, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарының уақтылы ұсталмаған және (немесе) аударылмаған сомаларын Мемлекеттік кіріс органдары өндіріп алады немесе агент міндетті зейнетақы жарналарын салымшыларының, пайдасына міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын төленетін жұмыскерлердің пайдасына мерзімі өткен әрбір күн үшін (Мемлекеттік корпорацияға төлеу күнін қоса алғанда) уәкілетті орган белгілеген қайта қаржыландырудың ресми мөлшерлемесінің 1,25 еселенген мөлшерінде есептелген өсімпұлмен қоса аударуға тиіс (осы Қағидалардың 30-тармағы).

3. Есепті кезең, есептілік нысаны, есептілікті ұсыну мерзімдері

МЗЖ бойынша есепті кезең күнтізбелік ай болып табылады.

Есептелген МЗЖ туралы ақпарат салық органына жеке табыс салығы мен әлеуметтік салық бойынша декларация (200.00-нысан) құрамында табыс етіледі.

Жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша Декларация (200.00-нысан) орналасқан жері бойынша салық органдарына тоқсан сайын есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-күнінен кешіктірілмей ұсынылады.

БӨЛІМ 14. МЕМЛЕКЕТТІК ӘЛЕУМЕТТІК САҚТАНДЫРУ ҚОРЫНА ӘЛЕУМЕТТІК АУДАРЫМДАР

Регистр № 2

1. Міндетті әлеуметтік аударымдарды есептеу тәртібі мен мерзімдері

Міндетті әлеуметтік аударымдар әлеуметтік төлемдерге (салықтар емес) жатады (ЖТ.3) ҚР СК 1-б. 1-т.). Міндетті әлеуметтік аударымдар қоғам қаражаты есебінен төленеді және қоғамның шегерімдерінде ескеріледі.

Әлеуметтік сақтандыру қорына аударымдар міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы ҚР заңнамасымен, сондай – ақ "әлеуметтік аударымдарды есептеу және аудару қағидаларын бекіту туралы" ҚР Үкіметінің 21.06.2004 ж. №683 қаулысымен (бұдан әрі- қағидалар) регламенттеледі.

Қоғам ай сайын міндетті әлеуметтік аударымдарды есептейді. Әлеуметтік аударымдар объектісі орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін табыс түрінде жұмыскерге төленетін Жұмыс берушінің шығыстары болып табылады.

Бұл ретте қызметкердің ай сайынғы табысы тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген ең төменгі жалақының он еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде әлеуметтік аударымдарды есептеу үшін қабылданады (Қағидалардың 2-тармағы).

"Қызметкердің табысы" ұғымы ҚР СК 322, 323, 324-баптарында берілген, оның ішінде қызметкерлердің салық салуға жататын табыстары жұмыс беруші есептеген және қызметкердің меншігіне беруге жататын кірістер, қолма-қол немесе қолма-қол емес нысандағы ақша, заттай нысандағы және материалдық пайда түріндегі кірістер болып табылады.

Міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесіне қатысушылар үшін Қорға төленуге жататын әлеуметтік аударымдар Қазақстан Республикасының Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заңнамасына сәйкес мөлшерде белгіленеді. (Ереженің 6 тармағы):

2018 жылғы 1 қаңтардан бастап - әлеуметтік аударымдарды есептеу объектісінің 3,5 пайызы мөлшерінде белгіленеді;

2025 жылғы 1 қаңтардан бастап - әлеуметтік аударымдарды есептеу объектісінің 5 пайызы мөлшерінде белгіленеді.

Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдар Қоғам қызметкерлерінің белгіленген кірістерінен есептелмейді (Ереженің 5-тармағы):

1) Салық кодексінің 319-бабы 2-тармағының 3), 4) тармақшаларында көрсетілген табыстарды қоспағанда, салық кодексінің 319-бабының 2-тармағымен;

2) тармақшаларда көрсетілген табыстарды қоспағанда, салық кодексінің 341-бабының 1-тармағымен; 9), 10), 12), 14), тармақшаның алтыншы абзацында, 19), 20), 21), 27) Салық кодексінің 341-бабы 1-тармағы;

3) Салық кодексінің 484-бабы 3-тармағының 1) тармақшасы алып тасталсын.

Әлеуметтік аударымдарды есептеу кезінде есептеу объектісінен міндетті зейнетақы жарналарының сомалары алынып тасталады. Әлеуметтік салық әлеуметтік аударымдар сомасына азайтылады.

Жұмыс істейтін зейнеткерлер үшін ("міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы" ҚР Заңының 8 бабы), сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұрмайтын, яғни тұруға ықтиярхаты жоқ шетелдік қызметкерлер үшін әлеуметтік аударымдар төленбейді ("Шетелдіктердің құқықтық жағдайы туралы" ҚР Заңының 6 және 17 баптары").

2. Міндетті әлеуметтік аударымдарды төлеу мерзімдері

Қорға әлеуметтік аударымдар Мемлекеттік корпорация арқылы есепті айдан кейінгі айдың 25-күнінен кешіктірілмей, өздері үшін әлеуметтік аударымдар жүргізілетін міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесіне қатысушылардың тізімдерін қоса бере отырып, өздерінің банктік шоттарынан қолма-қол емес тәртіппен төленеді. Әлеуметтік аударымдарды есептеу кезінде тиынмен есептелген сомалар 1 теңгеге дейін дөңгелектенеді (Ереженің 7-тармағы).

Әлеуметтік аударымдар жүргізілетін міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесіне қатысушылардың тізімі әрбір жеке тұлға бойынша: жеке сәйкестендіру нөмірін (ЖСН); тегін, атын, әкесінің атын; туған күнін; әлеуметтік аударым сомасын; әлеуметтік аударымдар төленетін кезеңді (айды, жылды) қамтуы тиіс (Қағидалардың 8-тармағы).

Әлеуметтік аударымдарды аудару төлем тапсырмасы мен жеке тұлғалардың тізімін қалыптастыра отырып, әрбір ай үшін жеке жүргізіледі.

Әлеуметтік аударымдарды төлеу мерзімі табыстың нақты төленуіне байланысты емес. Әлеуметтік аударымдардың уақтылы аударылмаған сомаларын салық органдары өндіріп алады немесе төлеуші есептелген өсімпұлдан төлеу күнін қоса алғанда, мерзімі өткен әрбір күн үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландырудың ресми мөлшерлемесінің 1,5 еселенген мөлшерінде қордың шотына аударуға тиіс (ҚР СК 117-бабының 2-тармағы).

3. Есепті кезең, есептілік нысаны, есептілікті ұсыну мерзімдері

Міндетті әлеуметтік аударымдар бойынша есепті кезең күнтізбелік ай болып табылады.

Есептелген міндетті әлеуметтік аударымдар туралы ақпарат салық органына жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларация (200.00-нысан) құрамында табыс етіледі.

Жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша Декларация (200.00-нысан) орналасқан жері бойынша салық органдарына тоқсан сайын есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-күнінен кешіктірілмей ұсынылады.

БӨЛІМ 15. МІНДЕТТІ ӘЛЕУМЕТТІК МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУҒА АУДАРЫМДАР МЕН ЖАРНАЛАР

Регистр № 2

1. Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдарды есептеу тәртібі мен мерзімдері

Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар әлеуметтік төлемдерге (салықтар емес) жатады (ЖТ.3) ҚР СК 1-б. 1-т.). Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар қоғам қаражаты есебінен төленеді және қоғамның шегерімдерінде ескеріледі.

Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар "міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 16 қарашадағы № 405-V Заңымен (бұдан әрі-заң) регламенттеледі.

Қоғам ай сайын міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдарды есептейді.

Заңның 29-бабына сәйкес есептелген, табыс түрінде жұмыскерге төленетін Жұмыс берушінің шығыстары міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдарды есептеу объектісі болып табылады.

Заңның 29-бабының 4-тармағында (Заңның 29-бабының 1-тармағы) белгіленген кірістерді қоспағанда, жұмыс берушілер есептеген кірістер жұмыскерлердің аударымдарды есептеу үшін қабылданатын кірістері болып табылады.

Заңның 29-бабының 4-тармағында белгіленген табыстарды қоспағанда, осы шарттар бойынша есептелген барлық табыстар азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша жеке тұлғаның табыстары болып табылады.

Аударымдарды есептеу үшін қабылданатын ай сайынғы объект аспауы тиіс

-2018 жылдан бастап тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген **15 ЕТЖ** (Заңның 29-б. 3-т.)

-2020 жылдан бастап республикалық бюджет туралы заңмен тиісті қаржы жылына белгіленген **10 ЕТЖ**.

"Қызметкердің табысы" ұғымы ҚР СК 322, 323, 324-баптарында берілген, оның ішінде қызметкерлердің салық салуға жататын табыстары жұмыс беруші есептеген және қызметкердің меншігіне қолма-қол немесе қолма-қол емес нысанда беруге жататын кірістер, заттай нысандағы және материалдық пайда түріндегі кірістер болып табылады.

Жұмыс берушілердің әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына төлеуге жататын аударымдары мынадай мөлшерде белгіленеді (Заңның 27-бабының 1-тармағы):

2018 жылғы 1 қаңтардан бастап - аударымдарды есептеу объектісінің 1,5 пайызы;

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап - аударымдарды есептеу объектісінің 2 пайызы;

2022 жылғы 1 қаңтардан бастап - аударымдарды есептеу объектісінің 3 пайызы мөлшерінде белгіленеді.

Заңның 29-бабының 4-тармағына сәйкес әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдар мынадай төлемдер мен кірістерден ұсталмайды:

1) ҚР СК 319-б. 2-т. көрсетілген кірістер;

2) тармақшада көрсетілген табыстарды қоспағанда, ҚРНК-нің 341-бабының 1-тармағында көрсетілген табыстарды. ҚР СК 341-Б. 1-т. 10), 12) және 13) тармақшалары;

3) тармақшада көрсетілген кірістер. 10) ҚР ҰК 654-бабы;

4) гранттар қаражаты есебінен төленетін төлемдер (азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша қызметкерлерге еңбекақы төлеу және жеке тұлғаларға жұмыстар (көрсетілетін қызметтер) төлеу түріндегі төлемдерден басқа);

5) жұмыс беруші - заңды тұлға таратылған, қызметкерлер саны немесе штаты қысқартылған жағдайларда еңбек шарты бұзылған кезде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерлерде өтемақы төлемдеріне қолданылмайды.

2. Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналарды есептеу тәртібі мен мерзімдері (2020 жылғы 01 қаңтардан бастап қолданылады)

Қызметкердің жарнасы-бұл қызметкердің табысынан ұсталатын, салық агенті міндетті медициналық сақтандыру жүйесіне аударатын сома.

Есептеу объектісі - жарналар төленбейтін кірістерді қоспағанда, жұмыс беруші есептеген кіріс.

Қызметкердің МӘМС жарнасы = есептеу объектісі * кезең мөлшерлемесі.

Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналар әлеуметтік төлемдерге (салықтар емес) жатады (ЖТ.3) ҚР СК 1-б. 1-т.). Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналар қызметкерлердің табысынан және АҚС шарттары бойынша қызмет көрсететін жеке тұлғалардың табысынан ұсталады.

Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналар "міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 16 қарашадағы № 405-V Заңымен (бұдан әрі-заң) регламенттеледі.

Аударымдар мен жарналарды есептеу үшін қабылданатын ай сайынғы ең жоғары табыс **10 ЕТЖ** аспауы тиіс.

Жұмыскерлердің, сондай-ақ АҚС шарттары бойынша табыс алатын жеке тұлғалардың жарналары:

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап-жарналарды есептеу объектісінің 1% - ы,

2021 жылғы 1 қаңтардан бастап - жарналарды есептеу объектісінің 2% - ы.

Жарналар мен аударымдар табыстар төленген айдан кейінгі айдың 25-күніне дейінгі мерзімде аударылады.

3. Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдарды төлеу мерзімдері

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдар Мемлекеттік корпорацияның кейіннен қордың шотына аударуы үшін банктер немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы аударылады(Заңның 30 - бабының 6-тармағы) - ай сайын кіріс төленген айдан кейінгі айдың 25-күнінен кешіктірмей(ТП.2) заңның 30-бабының 6-тармағы).

Төлеуші аударымдар және (немесе) жарналар жүргізілетін жұмыскерлердің тізімін уәкілетті орган белгілеген мерзімдерде мемлекеттік кіріс органына ұсынуға міндетті (Заңның 31-бабының 1-тармағы).

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдарды аудару төлем тапсырмасы мен жеке тұлғалардың тізімін қалыптастыра отырып, әрбір ай үшін жеке жүргізіледі.

4. Есепті кезең, есептілік нысаны, есептілікті ұсыну мерзімдері

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдар бойынша есепті кезең күнтізбелік ай болып табылады.

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына есептелген аударымдар туралы ақпарат салық органына жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларация (200.00-нысан) құрамында табыс етіледі.

Қоғам жеке табыс салығы және әлеуметтік салық бойынша декларацияны (200.00-нысан) орналасқан жері бойынша салық органдарына тоқсан сайын есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-күнінен кешіктірмей табыс етеді.

БӨЛІМ 16. АЛЫМДАР МЕН БАЖДАР

1. Алымдар

Қоғам алым төлеуші болып табылады. Алымдар салық органдары және басқа да уәкілетті мемлекеттік органдар жасаған кезде алатын бюджетке біржолғы төлемдер болып табылады (ҚР СК 550-Б. 1-т.):

- 1) тіркеу іс-әрекеттері;
- 2) рұқсат беру құжаттарын немесе олардың телнұсқаларын беру жөніндегі іс-әрекеттер.

Алымдар тиісті уәкілетті мемлекеттік органдар Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен құжаттарды немесе олардың телнұсқаларын берген кезде алынады (ҚР СК 550-Б. 3-т.).

2. Мемлекеттік баж

Занды маңызы бар, оның ішінде уәкілетті мемлекеттік органдардың немесе лауазымды адамдардың құжаттарды (олардың көшірмелерін, телнұсқаларын) беруіне байланысты іс-әрекеттер жасағаны үшін алынатын бюджетке төленетін төлем Мемлекеттік баж болып табылады (ҚР СК 607-Б.1-т.).

Қоғам уәкілетті мемлекеттік органдарға немесе лауазымды тұлғаларға Зандық мәнді іс-әрекеттер жасау жөнінде өтініш жасайтын тұлға ретінде мемлекеттік баж төлеуші ретінде әрекет етеді.

БӨЛІМ 17. ТРАНСФЕРТТІК БАҒА БЕЛГІЛЕУ

"Трансферттік баға белгілеу туралы" 2008 жылғы 5 шілдедегі № 67-IV Қазақстан Республикасының заңы (бұдан әрі – "трансферттік баға белгілеу туралы Заң") халықаралық іскерлік операцияларда және халықаралық іскерлік операцияларға байланысты мәмілелерде Мемлекеттік кіріс ысырабын болдырмау мақсатында трансферттік баға белгілеу кезінде туындайтын қатынастарды реттейді.

Трансферттік баға белгілеу туралы Заңның 5-бабына сәйкес трансферттік баға белгілеу туралы Заңмен реттелетін мәміле жасалған жағдайда қоғамның уәкілетті органдармен трансферттік баға белгілеуді қолдану жөнінде келісім жасасуға құқығы бар.

Трансферттік баға белгілеу туралы Заңның 10-бабына сәйкес тексеру жүргізу барысында бағалар ауқымын ескере отырып, мәміле бағасының нарықтық бағадан ауытқу фактісі анықталған кезде уәкілетті органдар трансферттік баға белгілеу туралы Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында көзделген тәртіппен салық салу объектілеріне және салық салуға байланысты объектілерге түзету жүргізеді.

Салық салу объектілерін және салық салуға байланысты объектілерді түзету негізінде есепті кезеңдегі осы мәмілелерден түскен кірістер мен шығыстар және салық салудың басқа да объектілері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айыппұлдар мен өсімпұлдарды қолдана отырып, бағалар ауқымы ескеріле отырып, нарықтық баға негізге алына отырып айқындалғандай, салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеу жүргізіледі.

БӨЛІМ 18. ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫ

Регистр № 9

1. Жалпы ережелер.

1. Қосылған құн салығын төлеушілер болып табылады:

1) Қазақстан Республикасында қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою жүргізілген тұлғалар:

жеке кәсіпкерлер;

мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік орта білім беретін оқу орындарын қоспағанда, резидент заңды тұлғалар;

Қазақстан Республикасында қызметін құрылымдық бөлімшелер арқылы жүзеге асыратын резидент еместер;

2) Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағына тауарларды импорттайтын тұлғалар жатады.

2. Салық кодексінің 82-бабы 4-тармағының талаптарына сәйкес ҚҚС бойынша тіркеу есебіне қою мақсаттары үшін республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 20 000 еселенген мөлшерін құрайтын ең төменгі айналымнан асқан кезде "Манаш Қазыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан Университеті" АҚ міндетті түрде ҚҚС бойынша тіркеу есебіне қоюға жатады. қосылған құн салығы бойынша есепке алу

3. ҚР СК 83-бабына сәйкес Қоғам қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне ерікті түрде қоюға құқылы

2. Салық салу объектілері (ҚР СК 368-б.)

Объектілері салынатын қосылған құн болып табылады:

1) салық салынатын айналым;

2) салық салынатын импорт.

3. Салық салынатын айналымды айқындау (ҚР СК 369-б.)

Қосылған құн салығын төлеуші жасайтын айналым салық салынатын айналым болып табылады:

1) Салық кодексінің 370-бабында көрсетілген салық салынбайтын айналымды қоспағанда, Қазақстан Республикасында тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша;

2) Қазақстан Республикасында қосылған құн салығын төлеуші болып табылмайтын және Салық Кодексінің 373-бабына сәйкес қызметін филиал, өкілдік арқылы жүзеге асырмайтын бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша жүргізіледі.

3) қосылған құн салығы Салық кодексінің 400-бабына сәйкес есепке жатқызылған тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым, тауарлардың қалдықтары (оның ішінде негізгі құралдар, материалдық емес және биологиялық активтер, жылжымайтын мүлікке инвестициялар бойынша) қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған кезде қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығару кезінде қосылған құн салығы бойынша тауарлардың қалдықтары бойынша айналым.

Қосылу нәтижесінде жаңадан құрылған барлық заңды тұлғалар немесе басқа заңды тұлға (заңды тұлғалар) қосылған заңды тұлға қайта ұйымдастырылғаннан кейін қосылған құн салығын төлеушілер болып табылатын талаптар орындалған кезде заңды тұлға қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған кезде осы тармақтың ережесі қолданылмайды.

4. Салық салынбайтын айналым (ҚР СК 370-б.)

Айналым бойынша тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің:

1) Салық кодексіне сәйкес қосылған құн салығынан босатылған;

2) өткізу орны Қазақстан Республикасы болып табылмайтын;

Егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны Салық кодексінің 378-бабына сәйкес айқындалады.

Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны Салық Кодексінің 441-бабына сәйкес айқындалады;

3) Салық Кодексінің 394-бабында санамаланған тауарлар болып табылатын тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым қамтылуға тиіс.

5. Салық салынатын импортты айқындау (ҚР СК 371-б.)

Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағына әкелінетін немесе әкелінген (Салық кодексінің 399-бабына сәйкес қосылған құн салығынан босатылғандарды қоспағанда), Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес декларациялауға жататын тауарлар салық салынатын импорт болып табылады.

6. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым (ҚР СК 372-Б.)

1. Тауарларды өткізу бойынша айналым:

1) тауарға меншік құқығын беруді қоса алғанда, :
тауарды сату, тауарды тиеп жөнелту, оның ішінде төлемді бөліп-бөліп төлеу талаптарында және (немесе) басқа тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге айырбасқа;

жалпы кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде сату;

тауарды өтеусіз беру;

жұмыс берушінің қызметкердің алдындағы берешекті өтеу есебіне қызметкерге тауарды беруі;

кепіл берушінің кепілге салынған мүлікті сатып алушының немесе кепіл ұстаушының меншігіне беруі;

2) тауар экспорты;

3) тауарды тиеп-жөнелтуді, оның ішінде төлемді бөліп-бөліп төлеу шарттарында және (немесе) басқа тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге айырбасқа тиеп-жөнелтуді қамтиды;

4) лизинг нысанасы берілген құн бөлігінде мүлікті қаржы лизингіне беру;

5) комиссия шарты немесе тапсырма шарты бойынша тауарды тиеп жөнелту жатады;

6) бұрын экспорттың кедендік рәсіміне орналастырумен әкетілген тауарды кері импорттың кедендік рәсіміне орналастыру;

7) осы Кодекстің 394-бабында көрсетілген тауардан басқа, еркін кедендік аймақтың кедендік рәсімімен орналастырыла отырып, қосылған құн салығынсыз сатып алынған тауарды жоғалтуына жол берілмейді.

2. Жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым кез келген жұмыстарды орындауды немесе қызметтер көрсетуді, оның ішінде өтеусіз орындауды немесе көрсетуді, сондай-ақ тауарды өткізуден ерекшеленетін, сыйақы үшін кез келген қызметті, оның ішінде:

1) лизинг шарттарынан басқа, мүлікті мүліктік жалдау шарттары бойынша уақытша иеленуге және пайдалануға беру;

2) лизинг шарты бойынша мүлікті қаржы лизингіне беру кезіндегі сыйақы;

3) зияткерлік меншік объектілеріне құқықтар беру;

4) Жұмыс берушінің қызметкер алдындағы берешегін өтеу есебінен жұмыскерге жұмыстарды орындауы, қызметтер көрсетуі;

5) аванстар мен айыппұл санкцияларын қоспағанда, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуге байланысты талап ету құқықтарын басқаға беру болып табылады;

6) Кәсіпкерлік қызметті шектеуге немесе тоқтатуға келісім беру болып табылады;

7) кредит (қарыз, микрокредит) беру;

8) Қазақстан Республикасының банктер және банк қызметі туралы заңнамасына сәйкес ислам банкінің сауда-саттық ретінде жеке және заңды тұлғаларды қаржыландыруы.

3.Өткізу бойынша айналым болып табылмайды:

1) мүлікті жарғылық капиталға салым ретінде беру;

2) мүлікті бөлу кезінде тауарды акционерге, қатысушыға, құрылтайшыға беру;

3) егер мұндай тауар бірлігінің құны республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және осындай беру күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 5 еселенген мөлшерінен аспаған жағдайда, тауарды жарнамалық мақсаттарда өтеусіз беру жатады;

4) Тапсырыс берушінің дайын өнімді дайындау, қайта өңдеу, жинау (монтаждау, орнату), соңғысының жөндеу және (немесе) объектілер салу үшін алыс-беріс тауарларын мердігерге тиеп-жөнелтуі. Егер көрсетілген тауарларды әкету Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес кедендік аумақтан тыс қайта өңдеу кедендік рәсімінде жүзеге

асырылса, Еуразиялық экономикалық одақтан тыс жерлерде дайындалған, қайта өңделген, құрастырылған, жөнделген жағдайда, оларды өткізу бойынша айналым болып табылмайды;

5) қайтарылатын ыдысты тиеп жөнелту. Құны онда босатылатын өнімді өткізу құнына енгізілмейтін және осы өнімді беруге арналған шартта (келісімшартта) белгіленген талаптармен және мерзімдерде, бірақ ұзақтығы алты айды құрайтын мерзімнен аспайтын жеткізушіге қайтарылуға жататын ыдыс қайтарылатын ыдыс болып табылады. Егер ыдыс белгіленген мерзімде қайтарылмаса, мұндай ыдыстың құны Салық Кодексінің 381-бабының 14-тармағына сәйкес өткізу бойынша айналымға енгізіледі;

6) қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын алушының (сатып алушының) тауарды қайтаруы;

7) бұрын еркін кеден аймағының кедендік рәсімінде "Қорғас "шекара маңы ынтымақтастығы халықаралық орталығы"арнайы экономикалық аймағының аумағына әкелінген тауарды тиеп-жөнелту болып табылады;

8) жер қойнауын пайдаланушының жер қойнауын пайдалану жөніндегі операцияларды орындау үшін пайдаланылған және жер қойнауын пайдалануға жасалған келісімшарттың талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасына беруге жататын жаңадан құрылған және (немесе) жер қойнауын пайдаланушы сатып алған мүлікті Қазақстан Республикасының меншігіне беруі;

9) эмитенттің эмиссиялық бағалы қағаздарды орналастыруы;

10) қайта ұйымдастырылатын заңды тұлғаның негізгі құралдарын, материалдық емес активтерін және өзге де мүлкін оның құқық мирасқорына (құқық мирасқорларына), оның ішінде осы кодекстің 369-бабы 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым танылған тауарларды беру;

11) концессия объектісін концедентке беру, сондай-ақ концессия объектісін концессия шарты шеңберінде пайдалану үшін концессионерге (концессия шартын іске асыру үшін тек қана концессионер арнайы құрған құқықтық мирасқорға немесе заңды тұлғаға) кейіннен беру;

12) дара кәсіпкер болып табылатын жеке тұлғаның осындай жеке тұлғаның жеке мүлкін өткізуі бойынша айналым;

13) сенімгерлікпен басқару құрылтайшысының мүлікті сенімгерлікпен басқарушыға беруі;

14) сенімгерлік басқарудың туындау негізінің қолданылуы тоқтатылған кезде сенімгерлік басқарушының мүлікті қайтаруы;

15) сенімгерлік басқарушының сенімгерлік басқарудан түскен таза кірісті сенімгерлік басқару құрылтайшысына беруі;

16) салымшының (клиенттің) банктік шот және (немесе) банктік салым шарттары бойынша оған есептелген және (немесе) төленген сыйақы сомасын алуы;

17) демеушілік көмек алушының шартта көзделген оны беру талаптарын орындауы;

18) кірістер мен шығыстар және (немесе) шығыстар арасындағы теріс айырма түрінде айқындалған шығындар бойынша бюджеттік субсидия.

Осы тармақшаның мақсаттары үшін кірістер мен шығыстар халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес айқындалады;

19) энергия беруші ұйымдардың жаңартылатын энергия көздерін пайдаланатын субъектілерге электр энергиясын беру жөніндегі қызметтерді өтеусіз көрсетуі;

20) осы бапта көрсетілмеген, бірақ ҚР СК 272-бабының 5-тармағында көрсетілген өзге де айналымдар.

7. Бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым (ҚР СК 373-Б.)

1. Егер осы баптың 2-тармағында өзгеше көзделмесе, өткізу орны Қазақстан Республикасы болып танылатын, өтеулі негізде резидент еместің орындаған жұмыстары, көрсеткен қызметтері оларды қосылған құн салығын төлеуші сатып алған кезде резидент

еместен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша осындай қосылған құн салығын төлеушінің айналымы болып табылады, ол Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес қосылған құн салығы салынуға тиіс. Салық Кодексі.

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым болып табылмайды, егер:

1) Орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер Салық Кодексінің 394-бабында санамаланған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер болып табылады (босатылған айналым);

2) мұндай жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын импортталатын тауарлардың кедендік құнына енгізілген, ол бойынша әкелінетін тауарларға қосылған құн салығы Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес қайтарылуға жатпайтын болып табылады;

3) дербес білім беру ұйымдарына жұмыстар орындалды және қызметтер көрсетілді;

4) мұндай жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны Салық кодексінің 444-бабына сәйкес айқындалатын салық салынатын импорт мөлшеріне енгізілген, ол бойынша Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерден әкелінетін тауарларға қосылған құн салығы Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және Салық кодексінің 50-тарауына сәйкес қайтарылуға жатпайды;

5) орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер Салық Кодексінің 372-бабы 3-тармағына сәйкес бейрезидент заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің айналымы болып табылады.

8. Мүлікті сенімгерлік басқаруды құру нәтижесінде жүзеге асырылатын өткізу (сатып алу) бойынша айналымдар (ҚР СК 377-Б.)

Мүлікті сенімгерлікпен басқару шартына сәйкес немесе мүлікті сенімгерлікпен басқару туындайтын өзге жағдайларда сенімгерлікпен басқарушы жүзеге асыратын тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу сенімгерлікпен басқарушының өткізу (сатып алу) бойынша айналымы болып табылады

9. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны (ҚР СК 378-Б.)

1. Осы бөлімнің мақсаттары үшін, егер Қазақстан Республикасы тауарларды өткізу орны болып:

1) Өнім беруші, алушы немесе үшінші тұлға тасымалдайтын (жіберетін) тауарлар бойынша - тауарларды тасымалдаудың басталуы Қазақстан Республикасы болып табылады;

2) тауар қалған жағдайларда - Қазақстан Республикасының аумағында алушыға беріледі.

2. Осы бөлімнің мақсаттары үшін жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны, егер:

1) жұмыстар, көрсетілетін қызметтер Қазақстан Республикасының аумағындағы жылжымайтын мүлікпен тікелей байланысты.

Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу орны немесе осындай мүлікті мемлекеттік тіркеу жөніндегі міндеттеме болмаған жағдайда нақты орналасқан жері жылжымайтын мүліктің орналасқан жері болып танылады.

Осы баптың мақсатында үйлер, ғимараттар, көпжылдық екіпелер және жермен тығыз байланысты өзге де мүлік, яғни мақсатына шамадан тыс зиян келтірмей орнын ауыстыру мүмкін болмайтын объектілер, сондай-ақ құбырлар, электр беру желілері, ғарыш объектілері, мүліктік кешен ретіндегі кәсіпорын жылжымайтын мүлік деп танылады. Бұл ретте осы баптың мақсатында осы тармақшада жылжымайтын мүлікке жатқызылмаған мүлік жылжымалы мүлік деп танылады;

2) жылжымалы мүлікке байланысты жұмыстар, көрсетілетін қызметтер Қазақстан Республикасының аумағында іс жүзінде көрсетілген жағдайларда тоқтатылады.

Мұндай жұмыстарға, қызметтерге мыналар жатады: монтаждау, құрастыру, жөндеу, техникалық қызмет көрсету;

3) қызметтер мәдениет, ойын-сауық, ғылым, өнер, білім, дене шынықтыру немесе спорт саласындағы көрсетілетін қызметтерге жатады және Қазақстан Республикасының аумағында іс жүзінде көрсетілген;

4) жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушы Қазақстан Республикасының аумағында кәсіпкерлік немесе кез келген басқа да қызметті жүзеге асырады.

Осы тармақшаның мақсатында ойын-сауық саласындағы көрсетілетін қызметтерге ойын-сауық мекемелерінде (ойын мекемелері, Түнгі клубтар, кафе-барлар, мейрамханалар, интернет-кафелер, компьютер, бильярд, боулинг-клубтары мен кинотеатрлар, өзге де ғимараттар, үй-жайлар, құрылыстар) көрсетілетін ойын-сауық-демалыс мақсатындағы көрсетілетін қызметтер жатады.

Осы тармақшаның мақсатында жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушы Қазақстан Республикасының аумағында Қазақстан Республикасының Әділет органдарында мемлекеттік (есептік) тіркеу негізінде немесе салық органдарында дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебіне қою негізінде қатысқан жағдайда Қазақстан Республикасының аумағы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушының кәсіпкерлік немесе басқа да қызметін жүзеге асыру орны болып танылады.

Егер есептік тіркелуі Қазақстан Республикасының Әділет органдарында жүргізілген жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушы резидент емес, ал алушы оның құрылымдық бөлімшесі болып табылған жағдайда, онда Қазақстан Республикасы жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

Осы тармақшаның ережелері мынадай жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге қатысты қолданылады:

зияткерлік меншік объектілерін пайдалануға; бағдарламалық қамтамасыз етуге техникалық қызмет көрсету және жаңарту бойынша құқықтарды беру;

интернет-ресурстарға қол жеткізуді ұсыну;

бұқаралық ақпарат құралдарының өнімін таратудан, сондай-ақ интернет-ресурста орналастырылған бұқаралық ақпаратқа қол жеткізуді ұсынудан басқа, консультациялық, аудиторлық, инжинирингтік, дизайнерлік, маркетингтік, заң, бухгалтерлік, адвокаттық, жарнамалық көрсетілетін қызметтер, сондай-ақ ақпаратты ұсыну және (немесе) өңдеу жөніндегі көрсетілетін қызметтер;

персоналды ұсыну;

жылжымалы мүлікті (көлік құралдарынан басқа) мүліктік жалдауға (жалға) беру;

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу, сондай-ақ осы тармақшада көзделген көрсетілетін қызметтерді жүзеге асыру үшін шартқа (келісімшартқа) негізгі қатысушының атынан тұлғаларды тарту бойынша агенттің көрсетілетін қызметтері;

байланыс қызметтері;

сыйақы үшін кәсіпкерлік қызметті шектеуге немесе тоқтатуға келісім;

радио және теледидар қызметтері;

жүк вагондары мен контейнерлерді жалға беру және (немесе) пайдалану жөніндегі қызметтер;

5) Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында және осы баптың 4-тармағында көзделмеген жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді Қазақстан Республикасының аумағында кәсіпкерлік немесе кез келген басқа да қызметті жүзеге асыратын тұлға орындайды немесе көрсетеді.

Қазақстан Республикасының аумағы осы тармақтың бірінші бөлігінің 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көзделмеген жұмыстарды орындайтын, қызметтер көрсететін тұлғаның кәсіпкерлік немесе басқа да қызметті жүзеге асыру орны болып есептеледі:

жолаушылар мен багажды тасымалдау, тауарларды, оның ішінде почтаны тасымалдау жөніндегі көрсетілетін қызметтерге қатысты мұндай тұлға Қазақстан Республикасының аумағында болған жағдайда Қазақстан Республикасының Әділет

органдарында мемлекеттік (есептік) тіркеу негізінде немесе салық органдарында дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебіне қою негізінде және мыналардың біреуі немесе бірнешеуі сақталған кезде шарттарын:

жолаушылар, тасымалданатын тауарлар (почта, багаж) Қазақстан Республикасының аумағына әкелінеді;

жолаушылар, тасымалданатын тауарлар (почта, багаж) Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерлерге әкетіледі;

жолаушылар тасымалданады, тауарлар (пошта, багаж) Қазақстан Республикасының аумағы арқылы тасымалданады;

өзге де жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге қатысты - мұндай тұлға Қазақстан Республикасының аумағында Қазақстан Республикасының Әділет органдарында мемлекеттік (есептік) тіркеу негізінде немесе салық органдарында дара кәсіпкер ретінде тіркеу есебіне қою негізінде қатысқан жағдайда.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 2) және 3) тармақшаларының мақсаттары үшін осындай жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді көрсететін тұлғаның қатысу орны жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді көрсетудің нақты орны болып танылады.

3. Егер тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу басқа да негізгі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуге қатысты қосалқы сипатта болса, негізгі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны осындай өткізу орны болып танылады.

4. Қазақстан Республикасының салық төлеушісіне тұрақты мекеме арқылы Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын бейрезидент заңды тұлға жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны болып танылады.

5. Осы баптың 2-тармағын қолдану кезінде көрсетілген баптың тармақшаларының бірінен астамының ережелеріне сәйкес келетін жұмыстарды орындау немесе қызметтерді көрсету орны осы тармақшалардың реті бойынша біріншісіне сәйкес айқындалады.

10. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымды жасау күні (ҚР СК 379-Б.)

1. Осы баптың 2, 5, 7 - 12 және 14-тармақтарында көрсетілген айналымдарды қоспағанда, тауарларды өткізу бойынша айналым жасау күні болып табылады:

1) Егер шарт талаптарына сәйкес өнім берушінің (сатушының) тауарды жеткізу жөніндегі міндеті көзделсе - мынадай күндердің бірі:

жеткізуші (сатушы) айқындаған тауарды жеткізуді жүзеге асыратын тұлғаға, оның ішінде оның сенім білдірілген тұлғасына тауарды беру күні;

тауарды жеткізушінің (сатушының) көлік құралына тиеу күні;

2) Егер шарт бойынша өнім берушінің (сатушының) тауарды жеткізу жөніндегі міндеті болмаса:

Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес тауарды беру фактісін растайтын құжат ресімдеуге жататын кезде-Өнім беруші (сатушы) мен алушы (сатып алушы) осындай құжатқа қол қойған күн;

қалған жағдайларда-Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес айқындалған, алушының (сатып алушының) немесе ол айқындаған, оның ішінде осындай тауарды жеткізуді жүзеге асыратын тұлғаның билік етуіне тауар берілетін күн.

2. Тауарларды сатып алушының билігіне сәйкестендірілген тауарлардың берілгенін растайтын тауарға билік ету құжаттарын ұсыну арқылы өткізу кезінде осындай тауарларды сатып алушыға іс жүзінде берген күн өткізу бойынша айналым жасалған күн болып табылады.

3. Осы баптың 4, 5, 6 және 13-тармақтарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күні жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасау күні болып табылады.

Бұл ретте көрсетілген қол қою күні жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күні болып танылады.:

орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісінде;

орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісі болмаған жағдайда, Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес ресімделген, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету фактісін растайтын құжат (шот-фактурадан басқа) негізінде жүзеге асырылады.

4. Банк операцияларын жүзеге асыру, кредит (қарыз, микрокредит) беру жөніндегі қызметтерді, теміржол көлігінде жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және пошта жөнелтілімдерін тасымалдау жөніндегі қызметтерді, ұтыссыз ойын автоматтарын, дербес компьютерлерді, ойын жолдарын (боулинг (кегельбан), карталарды (картинг), бильярд үстелдерін (бильярд үстелдерін) пайдалануға беру жөніндегі қызметтерді көрсету кезінде бильярд) көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасау күні мынадай күндердің неғұрлым ерте күні болып табылады:

- 1) әрбір төлемнің алынған күні (есеп айырысу нысанына қарамастан);
- 2) бухгалтерлік есепте қызметтер көрсетуді тану күні.

5. Электр және (немесе) жылу энергиясын, суды, газды, коммуналдық көрсетілетін қызметтерді, байланыс қызметтерін көрсетуді, әуе көлігімен жолаушыларды, багажды және жүктерді тасымалдау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді, жүктерді магистральдық құбыржолдар жүйесі бойынша тасымалдау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді өткізу кезінде тауарлар жеткізілген күнтізбелік айдың соңғы күні тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасау күні болып табылады, жұмыстар орындалды, қызметтер көрсетілді.

Осы бөлімнің мақсаты үшін коммуналдық қызметтер деп сарқынды жүйелер мен кәріздерді тазарту жөніндегі жұмыстар, қалдықтарды жинау (қоқыс шығару) жөніндегі қызметтер, лифтілерге, домофондарға қызмет көрсету жөніндегі қызметтер түсініледі.

6. Оларды жүзеге асыру кезінде құжаттар Қазақстан Республикасының теміржол көлігі туралы заңнамасына сәйкес ресімделетін жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету (теміржол көлігінде жолаушыларды, багажды, жүк-багажды және поштаны тасымалдаудан басқа) кезінде жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету фактісін растайтын құжатта көрсетілген неғұрлым кеш күн жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасау күні болып табылады.

7. Мерзімді баспасөз басылымдарын немесе бұқаралық ақпарат құралдарының өзге де өнімін жалпыға қолжетімді телекоммуникациялық желілердің интернет-ресурсында орналастыруды қоса алғанда, өткізу кезінде мерзімді баспасөз басылымын беру күні немесе бұқаралық ақпарат құралдарының өнімін электрондық поштаға немесе электрондық абоненттік пошта жәшігіне жіберу күні және (немесе) бұқаралық ақпарат құралдарының өнімін интернет-ресурсқа орналастыру күні айналым жасау күні болып табылады. жалпы қол жетімді телекоммуникациялық желілердегі ресурс.

8. Тауарлар экспорттың кедендік рәсімімен орналастырыла отырып әкетілген жағдайда, тауарды өткізу бойынша айналым жасау күні болып табылады:

1) Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын өткізу пунктінде Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік шекарасын іс жүзінде кесіп өту күні;

2) мынадай жағдайларда кедендік декларациялауды жүргізген кеден органының белгілері бар тауарларға арналған толық декларацияның тіркелген күні:

мерзімдік кедендік декларациялауды пайдалана отырып, экспорттың кедендік рәсіміне орналастырумен тауарларды әкеткен жағдайда;

тауарлар уақытша кедендік декларациялауды пайдалана отырып, экспорттың кедендік рәсіміне орналастырыла отырып әкетілген жағдайда.

9. Бұрын экспорттың кедендік рәсіміне орналастырумен әкетілген кері импорттың кедендік рәсіміне орналастырумен тауарларды әкелу жағдайында тауарларды өткізу бойынша айналымды жасау күні болып табылады:

1) Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын мерзімді немесе уақытша декларациялауды пайдаланбай, тауарды әкету кезінде өткізу пунктінде экспорттың

кедендік рәсіміне орналастыра отырып, Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік шекарасын іс жүзінде кесіп өту күні;

2) мерзімдік немесе уақытша декларациялауды пайдалана отырып, тауарларды экспорттың кедендік рәсіміне орналастыра отырып әкету кезінде кедендік декларациялауды жүргізген кеден органының белгілері бар тауарларға арналған толық декларацияны тіркеу күні.

10. Кепіл беруші кепілге салған мүлікті (тауарды) берген кезде кепіл затына меншік құқығының кепіл берушіден кепілге салынған мүліктен өндіріп алу процесінде жүргізілген сауда-саттықтың жеңімпазына немесе кепіл ұстаушыға өткен күні кепіл беруші үшін өткізу бойынша айналым жасау күні болып табылады.

11. Мүлікті қаржы лизингіне беру кезінде өткізу бойынша айналымды жасау күні:

1) Осы тармақтың 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, сыйақы сомасын есепке алмағанда, лизинг шартында белгіленген мерзімдік лизингтік төлем сомасы бөлігінде-осындай төлемді алу мерзімі басталған күн;

2) лизинг шарты бойынша алу мерзімі лизинг алушыға мүлікті беру күніне дейін белгіленген сыйақы сомасын есепке алмағанда, барлық мерзімді лизингтік төлемдер сомасының бір бөлігінде-мүлікті қаржы лизингіне беру күні;

3) Салық кодексінің 197-бабының талаптары сақталған кезде сыйақы сомасы есепке алынбай, лизинг шартында көзделген лизингтік төлемдердің мерзімінен бұрын өтелген сомалары бөлігінде-осындай төлемді алған күн (есеп айырысу нысанына қарамастан);

4) сыйақының есептелген сомасы бөлігінде айналым жасалған күн мынадай күндердің неғұрлым ерте күні болып табылады:

есепті салық кезеңінің соңғы күні;

қаржы лизингі шарты бойынша сыйақы есептеуді тоқтатудың соңғы күні.

12. Салық Кодексінің 394-бабында санамаланған тауарлар болып табылатын тауарлардан басқа, еркін кедендік аймақтың кедендік рәсіміне орналастырыла отырып, қосылған құн салығынсыз сатып алынған тауар жоғалған кезде, жоғалту фактісін салық төлеуші белгілеген күн тауарды өткізу бойынша айналым жасау күні болып табылады.

13. Резидент емес орындаған және көрсеткен жұмыстар мен қызметтер Салық Кодексінің 373-бабына сәйкес қосылған құн салығын төлеушінің айналымы деп танылған жағдайда, мынадай күндердің бірі осындай айналымды жасау күні болып табылады:

Шарттың Тараптары болып табылатын өнім беруші (сатушы) мен алушы (сатып алушы) орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісіне қол қойған күн;

резидент еместен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша шығындарды бухгалтерлік есепте тану күні - жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету фактісін растайтын өзге құжат болған кезде, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісі болмаған жағдайда.

14. Қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығару кезінде салық кодексінің 369-бабы 1-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген айналымды жасау күні алдыңғы күн болып табылады:

1) қосылған құн салығын төлеуші қосылған құн салығы бойынша тарату декларациясын ұсынған күн;

2) Салық кодексінің 85-бабы 6-тармағында көрсетілген салық органының шешімі бойынша қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған күні қоса беріледі.

15. Егер осы баптың 3, 5 және 13-тармақтарында айқындалған құжаттарда бірнеше күн көрсетілсе, онда көрсетілген күндердің неғұрлым соңғысы құжатқа қол қою күні болып табылады.

11. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым мөлшері (ҚР СК 380-б.)

1. Егер Салық Кодексінің 381-бабында өзгеше көзделмесе, өткізу бойынша айналым мөлшері, егер Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында өзгеше көзделмесе, мәміле тараптары қолданатын бағалар мен тарифтерді

негізге ала отырып, оларға қосылған құн салығын енгізбей, өткізілетін тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны ретінде айқындалады.

Тауарды бөліп-бөліп төлеу талаптарымен өткізген кезде өткізілетін тауардың құны шарт талаптарында көзделген барлық төлемдер ескеріле отырып айқындалады.

2. Үшінші тұлғалар үшін ақы төлеу бойынша қызметтер ұсынылған кезде өткізу бойынша айналымның мөлшері комиссиялық сыйақы мөлшерінде айқындалады.

4. Қосылған құн салығын төлеушінің тауарлар қалдықтары түріндегі айналым мөлшері осындай қосылған құн салығын төлеушінің бухгалтерлік есебінде көрсетілуге жататын (көрсетілген) осындай тауарлардың айналым жасалған күнгі баланстық құны мөлшерінде айқындалады.

Осы тармақтың мақсаттары үшін қосылған құн салығын төлеушідегі тауардың баланстық құны:

1) қайта ұйымдастыруға байланысты қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған кезде, сондай - ақ бөліп шығару жолымен қайта ұйымдастырылған кезде-бөлу балансында немесе өткізу актісінде көрсетілген, бірақ осындай қосылған құн салығын төлеушінің бухгалтерлік есебінде көрсетілуге жататын (көрсетілген) баланстық құннан төмен емес тауар құны; айналым;

2) қалған жағдайларда - айналым жасалған күнгі осындай қосылған құн салығын төлеушінің бухгалтерлік есебінде көрсетілуге жататын (көрсетілген) тауардың баланстық құны.

Қосылған құн салығын төлеуші тауарлардың қалдықтары түріндегі айналым бойынша Салық кодексінің 215-бабына сәйкес тауарлардың қалдықтары бойынша салық тіркелімін жасайды.

5. Резидент еместен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде қосылған құн салығын төлеуші жасайтын айналымның мөлшері Салық кодексінің 382-бабына сәйкес айқындалады.

6. Шетел валютасындағы Операция осы бөлімнің мақсатында айналым жасалған күннің алдындағы соңғы жұмыс күні айқындалған валюта айырбастаудың нарықтық бағамы қолданыла отырып, Қазақстан Республикасының ұлттық валютасына қайта есептеледі.

12. Жекелеген жағдайларда өткізу бойынша айналым мөлшерін айқындау ерекшеліктері (ҚР СК 381-б.)

1. Кепіл беруші кепілге салынған мүлікті сатып алушының немесе кепіл ұстаушының меншігіне берген кезде кепіл берушіде өткізу бойынша айналымның мөлшері айқындалады:

1) кепіл мүлікті өткізу кезінде-оған қосылған құн салығын енгізбей, өткізудің қолданылған бағасын негізге ала отырып, өткізілетін кепілге салынған мүлік құнының мөлшерінде;

2) кепілге салынған мүлік кепіл ұстаушының меншігіне айналдырылған кезде - мүлікті (зияткерлік меншік объектілерін, материалдық емес активтердің құнын қоспағанда) бағалау жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар жеке немесе заңды тұлғаның қорытындысы негізінде сот шешімімен немесе сенім білдірілген тұлға белгілейтін ағымдағы бағалау құны мөлшерінде кепілдік беріледі. Бұл ретте сенім білдірілген адам кепілге салынған мүлікті соттан тыс мәжбүрлеп сауда-саттық арқылы өткізу кезінде Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес айқындалады.

2. Бұрын экспорттың кедендік рәсімімен орналастырумен әкетілген тауарды кері импорттың кедендік рәсімімен орналастыру кезінде салық төлеушіде өткізу бойынша айналымның мөлшері кері импорттың кедендік рәсімімен орналастырылатын тауардың көлеміне пропорционалды түрде, тауарларды экспорттың кедендік рәсімімен орналастыру кезінде қолданылған өлшем бірліктерінде осы тауардың құны негізінде айқындалады. қосылған құн тауарды экспортқа өткізу бойынша айналымды көрсетті.

3. Кәсіпорынды мүліктік кешен ретінде тұтастай сату кезінде өткізу бойынша айналымның мөлшері қосылған құн салығы бұрын есепке жатқызылған мүлікті сату кезінде берілетін баланстық құн мөлшерінде айқындалады:

1) кәсіпорынның сатып алу-сату шарты бойынша өткізу құны мен берілетін активтердің өткізілетін күнгі бухгалтерлік есеп деректері бойынша берілетін міндеттемелердің баланстық құнына азайтылған баланстық құны арасындағы оң айырмаға ұлғайған;

2) кәсіпорынның сатып алу-сату шарты бойынша өткізу құны мен берілетін активтердің баланстық құны арасындағы теріс айырмаға азайтылған, өткізілетін күнгі бухгалтерлік есеп деректері бойынша берілетін міндеттемелердің баланстық құнына азайтылған жағдайларда жүргізіледі.

4. Мүлікті қаржы лизингіне берген кезде өткізу бойынша айналымның мөлшері мынадай мөлшерде айқындалады::

1) Салық Кодексінің 379 - бабы 11-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген айналымды жасау күніне-қаржы лизингі бойынша сыйақы сомасын және қосылған құн салығын енгізбей, қаржы лизингі шартына сәйкес белгіленген лизингтік төлем мөлшерінің негізінде жүзеге асырылады;

2) Салық Кодексінің 379 - бабы 11-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген айналымды жасау күніне-қаржы лизингі шартына сәйкес оларды алу мерзімі басталған күн лизинг алушыға мүлікті беру күніне дейін белгіленген, қаржы лизингі бойынша сыйақы және қосылған құн салығы сомалары енгізілмей, барлық мерзімді лизингтік төлемдер сомасының негізінде;

3) Салық Кодексінің 379 - бабы 11-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген айналымды жасау күніне-қаржы лизингі бойынша сыйақы және қосылған құн салығы сомасын енгізбестен, қаржы лизингі шарты бойынша алынған (алынуға жататын) барлық лизингтік төлемдердің жалпы сомасы мен салық салынатын айналым мөлшері арасындағы айырма ретінде айқындалады. осы Шартқа сәйкес өткізу бойынша айналымды жасаудың алдыңғы күндеріне сәйкес келетін салық салынатын айналымдар мөлшерінің сомасы;

4) Салық Кодексінің 379 - бабы 11-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген айналым жасалған күні-есептелген сыйақы сомасы мөлшерінде төленеді.

5. Тауарларды өтеусіз беру кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері, егер Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасында өзгеше көзделмесе, салық төлеушінің бухгалтерлік есебінде көрсетілуге жататын (көрсетілген) берілетін тауарлардың баланстық құны мөлшерінде айқындалады.

Өтеусіз орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер бойынша өткізу бойынша айналым мөлшері мынадай шарттарға бір мезгілде сәйкес келген жағдайда тауарлардың баланстық құны, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны негізге алына отырып айқындалады:

жұмыстарды өтеусіз орындауға, қызметтер көрсетуге пайдаланылды;

мұндай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде қосылған құн салығы барабар әдіспен айқындалғанды қоса алғанда, есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығы ретінде ескерілді;

салық төлеушінің бухгалтерлік есебінде халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес шығыстарға жатқызылуға (жатқызылуға) жатады.

Тіркелген активтердің, сондай-ақ тармақшаларда көзделген активтердің құны 2), 3), 4), 9), 10) және Салық кодексінің 228-бабы 2-тармағының 11) тармақшасы, оларды салық салынатын айналымға енгізу үшін өтеусіз пайдалануға берген жағдайда, мынадай тәртіппен айқындалады::

$$AҚ = (ҚҚС PR/si) \times TF / \text{мөлшерлемесі},$$

онда:

AҚ - өтеусіз пайдалануға беру кезінде салық салынатын айналымға енгізілетін активтің құны;

ҚҚС пр-өтеусіз пайдалануға берілетін активті сатып алу кезінде есепке жатқызылған қосылған құн салығының сомасы;

АПМ - активті пайдалану мерзімі күнтізбелік айлармен есептеледі.:

халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес амортизация үшін бухгалтерлік есепте айқындалған активті пайдалы пайдалану мерзімі ретінде бухгалтерлік есепте амортизацияға жататын активтер бойынша;

басқа активтер бойынша - активке арналған техникалық құжаттама негізінде айқындалған активтің қызмет ету мерзімі ретінде, ал мұндай құжаттама болмаған кезде - 120 ай;

НС-есепті салық кезеңіне келетін, пайдалануға берілген айлардың нақты саны;

мөлшерлемесі - пайдалануға берілген күні қолданылатын қосылған құн салығының проценттегі ставкасы.

6. Аванстар мен айыппұл санкцияларынан басқа, өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша талап ету құқықтарын басқаға беру кезінде өткізу бойынша айналым мөлшері салық төлеушінің бастапқы құжаттарына сәйкес талап ету құқығын басқаға беру күніне борышкерден алынуға жататын талап ету құқығының құны мен талап ету құқығын басқаға беру күні талап ету құнының арасындағы оң айырма ретінде айқындалады.

7. Өткізу бойынша айналымның мөлшері оған қосылған құн салығы енгізілмей, көзделген сыйақы мөлшерінде айқындалады:

1) кәсіпкерлік қызметті шектеу немесе тоқтату туралы шартта - кәсіпкерлік қызметті шектеуге немесе тоқтатуға келіскен кезде;

2) кредит (қарыз, микрокредит) беру туралы шартта - кредит (қарыз, микрокредит) беру кезінде;

3) сенім білдірілген адам сенім білдірушінің атынан және соның есебінен тауарларды өткізген, жұмыстарды орындаған, қызметтер көрсеткен, сенім білдірілген адам сенім білдіруші үшін сатып алынған тауарларды сенім білдірушіге берген, сондай - ақ сенім білдірілген адам осындай үшінші тұлғамен сенім білдірушінің атынан және соның есебінен жасасқан мәміле бойынша сенім білдіруші үшін үшінші тұлғаның жұмыстарды орындаған, қызметтер көрсеткен кезде-тапсырма шартында көзделеді.

12. Жұмыс берушінің қызметкер алдындағы берешекті өтеу есебіне жұмыскерге тауарды беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезіндегі өткізу бойынша айналым мөлшері мынадай формула бойынша айқындалады:

$$Op = Zp \times 100 / (100 + \text{ставка}),$$

мұндағы:

Op-жұмыс берушінің қызметкерге алдындағы берешегін өтеу есебіне жұмыскерге тауарды беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезіндегі өткізу бойынша айналым;

мөлшерлеме-тауарды беру күніне қолданылатын қосылған құн салығының мөлшерлемесі, пайызбен;

Zp-өтеу есебіне тауар беру, жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету жүзеге асырылатын қызметкерге төленуге тиісті сома.

13. Осы Кодекстің 394-бабында санамаланған тауарлар болып табылатын тауарлардан басқа, еркін кедендік аймақтың кедендік рәсіміне орналастырыла отырып, қосылған құн салығынсыз сатып алынған тауарды жоғалтқан кезде өткізу бойынша айналым мөлшері салық төлеушінің бухгалтерлік есебінде көрсетілуге жататын (көрсетілген) берілетін тауарлардың баланстық құны мөлшерінде оларды беру күніне айқындалады.

14. Осы Кодекстің 372-бабы 5-тармағының 5) тармақшасына сәйкес қайтарымды ыдыс деп танылған және белгіленген мерзімде қайтарылмаған ыдысты өткізу бойынша айналымның мөлшері осындай ыдыстың қайтарылған күнгі бухгалтерлік есепте көрсетілуге жататын (көрсетілген) баланстық құны ретінде айқындалады.

15. Қалған жағдайларда, осы баптың 1-14-тармақтарының ережелеріне қарамастан, өткізу бойынша айналым мөлшері айқындалады:

1) заңды тұлға жеке тұлғалардан сатып алған автомобильдерді жеке тұлғаға өткізу кезінде автомобильдерді өткізу құны мен сатып алу құны арасындағы оң айырма ретінде;;

2) шығу туризмі бойынша туроператор қызметтерін көрсеткен кезде-туристік өнімді өткізу құны мен жолаушыларды сақтандыру, тасымалдау және тұру, оның ішінде тамақтану бойынша көрсетілетін қызметтер құны арасындағы оң айырма ретінде, егер мұндай тамақтану құны тұру құнына қосылған болса;

3) бағалы қағаздармен, қатысу үлестерімен операцияларды жүзеге асыру кезінде-бағалы қағаздарды, қатысу үлестерін өткізу кезінде осы Кодекстің 228-бабына сәйкес айқындалатын құн өсімі ретінде;

4) Қазақстан Республикасының оларды сатып алу күні қолданыста болған салық заңнамасына сәйкес осы тауарларды сатып алу кезінде жазып берілген шот-фактураларда көрсетілген қосылған құн салығы тауарды өткізу құны мен оның баланстық құны арасындағы оң айырма ретінде есепке жатқызылатын қосылған құн салығы болып танылмайтын тауарларды өткізу кезінде есепке жатқызылмайды бухгалтерлік есепте көрсетілген, оны беру күніне;

5) тауар беру кезінде:

акционерге, қатысушыға, құрылтайшыға заңды тұлғаны тарату кезінде немесе жарғылық капиталды азайту кезінде мүлікті бөлу кезінде - осындай тауарды беретін заңды тұлғаның бухгалтерлік есебінде көрсетуге жататын (көрсетілген) берілетін тауардың баланстық құны мен қайта бағалау мен құнсыздануды есепке алмастан, берілген күнгі және Жарғылық капиталдың бастапқы құнына келетін төленген жарғылық капитал мөлшері арасындағы оң айырма ретінде; қатысу үлесі, оларға пропорционалды мүлікті бөлу жүзеге асырылатын акциялар саны;

заңды тұлға осындай құрылтайшыдан, қатысушыдан осы заңды тұлғадағы қатысу үлесін немесе оның бір бөлігін сатып алған кезде - осындай тауарды беретін заңды тұлғаның бухгалтерлік есебінде көрсетілуге жататын (көрсетілген) берілетін тауардың баланстық құны мен қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, берілген күнгі баланстық құны мен төленген жарғылық капитал мөлшері арасындағы оң айырма ретінде қатысушыға, құрылтайшыға-осындай тауарды берген заңды тұлғаның бухгалтерлік есебінде көрсетілуге жататын (көрсетілген) тауардың баланстық құны сатып алынатын қатысу үлесіне келетін капитал;

заңды тұлға-Эмитент акционерден осы эмитент шығарған акцияларды сатып алған кезде акционерге-осындай тауарды беретін заңды тұлғаның бухгалтерлік есебінде көрсетуге жататын (көрсетілген) берілетін тауардың баланстық құны мен қайта бағалау мен құнсыздану есепке алынбай, берілген күнгі баланстық құны мен сатып алынатын мөлшерге келетін төленген жарғылық капитал мөлшері арасындағы оң айырма ретінде беріледі акциялар.

13. Бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналымның мөлшері (ҚР СК 382-б.)

Бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналымның мөлшері төлем көзінен ұсталуға жататын корпоративтік немесе жеке табыс салығын қоса алғанда, Салық Кодексінің 373-бабының 1-тармағында көрсетілген жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу құны негізге алына отырып айқындалады. Бұл ретте сатып алу құны мыналардың негізінде айқындалады:

орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісі;

орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер актісі болмаған кезде-жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету фактісін растайтын өзге де құжат .

Алынған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін ақы төлеу шетел валютасында жүргізілген жағдайда салық салынатын айналым айналым жасалған күннің алдындағы соңғы жұмыс күні айқындалатын валюта айырбастаудың нарықтық бағамын қолдана отырып, Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында қайта есептеледі.

14. Айналым мөлшерін түзету (ҚР СК 383-б.)

1. Осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайларда тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымның мөлшері сол немесе өзге жаққа өзгерген кезде оны жасаған күннен кейін айналымның мөлшері тиісті түрде түзетіледі.

2. Түзету мынадай жағдайларда жүргізіледі:

1) бұрын экспорттың кедендік рәсіміне орналастырумен әкетілген кері импорттың кедендік рәсіміне орналастырумен тауарды әкелуді қоспағанда, тауарды толық немесе ішінара қайтару;

2) мәміле шарттарының өзгеруі;

3) сатылған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін бағаның, өтемақының өзгеруі. Осы тармақшаның ережесі шарттың талаптарын негізге ала отырып, оның ішінде коэффициентті (индекс) қолдануға байланысты сатылған тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің төлеуге жататын құны өзгерген кезде де қолданылады;

4) бағадан жеңілдіктер, сатудан жеңілдіктер;

5) Салық Кодексінің 372-бабы 5-тармағының 5) тармақшасына сәйкес өткізу бойынша айналымға енгізілген ыдысты қайтару;

6) нәтижесінде айналым мөлшерінің өзгеруі болатын өзге де жағдайлар басталған кезде тоқтатылады.

3. Осы баптың ережелері қателерді түзету нәтижесінде салық салынатын (салық салынбайтын) айналым мөлшері өзгерген жағдайда қолданылмайды.

4. Салық төлеушінің айналым мөлшерін түзету олардың негізінде салық салынатын (салық салынбайтын) айналым мөлшері өзгертін құжаттар болған кезде жүргізіледі.

5. Салық салынатын (салық салынбайтын) айналым мөлшерін түзету сомасы осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайлар басталған күн тура келетін салық кезеңінің салық салынатын (салық салынбайтын) айналымына енгізіледі. Мұндай күн түзету сомасына айналым жасалған күн болып табылады.

6. Салық салынатын (салық салынбайтын) айналым мөлшерін азайту жағына қарай түзету тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша бұрын көрсетілген салық салынатын (салық салынбайтын) айналым мөлшерінен аспауға тиіс.

7. Салық салынатын айналымның мөлшерін ұлғайту жағына түзету кезінде осындай айналым бойынша қосылған құн салығының сомасы осы баптың 2-тармағында көзделген жағдайлар басталған күнгі қолданыстағы ставка бойынша айқындалады.

15. Күмәнді талаптар бойынша салық салынатын айналым мөлшерін түзету (ҚР СК 384-б.)

15. Күмәнді талаптар бойынша салық салынатын айналым мөлшерін түзету (ҚР СК 384-б.)

1. Егер өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша талаптың бір бөлігі немесе бүкіл мөлшері күмәнді талап болып табылса, қосылған құн салығын төлеушінің осындай талап бойынша салық салынатын айналым мөлшерін азайтуға құқығы бар:

1) салық кезеңі басталғаннан бастап үш жыл өткеннен кейін:

өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша талапты орындау мерзімі, егер мұндай мерзім айқындалса;

талаптарды орындау мерзімі анықталмаған тауарды беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күні;

2) банкрот деп танылған дебиторды бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің Ұлттық тізілімінен шығару туралы әділет органдарының шешімі шығарылған салық кезеңінде жүргізіледі.

Осы тармаққа сәйкес салық салынатын айналым мөлшерін түзету салық кодексінің 248-бабында көрсетілген шарттар сақталған кезде жүргізіледі.

1. Егер өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша талаптың бір бөлігі немесе бүкіл мөлшері күмәнді талап болып табылса, қосылған құн салығын төлеушінің осындай талап бойынша салық салынатын айналым мөлшерін азайтуға құқығы бар:

1) салық кезеңі басталғаннан бастап үш жыл өткеннен кейін:

өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша талапты орындау мерзімі, егер мұндай мерзім айқындалса;

талаптарды орындау мерзімі анықталмаған тауарды беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету күні;

2) банкрот деп танылған дебиторды бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің Ұлттық тізілімінен шығару туралы әділет органдарының шешімі шығарылған салық кезеңінде жүргізіледі.

Осы тармаққа сәйкес салық салынатын айналым мөлшерін түзету салық кодексінің 248-бабында көрсетілген шарттар сақталған кезде жүргізіледі.

16. Салық салынатын импорттың мөлшері (ҚР СК 385-Б.)

Салық салынатын импорт мөлшеріне Қазақстан Республикасының трансферттік баға белгілеу туралы заңнамасын ескере отырып, Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес айқындалатын импортталатын тауарлардың кедендік құны, сондай-ақ қосылған құн салығын қоспағанда, Қазақстан Республикасына тауарлар импорты кезінде бюджетке төленуге жататын салықтар мен кедендік төлемдердің сомалары енгізіледі импорт құны.

17. Нөлдік ставка бойынша салық салынатын айналымдар.

Нөлдік ставка бойынша салық салынатын айналымдар Салық кодексінің мынадай баптарында көрсетілген:

1. Тауарларды экспортқа өткізу бойынша айналым (ҚР СК 386-Б.)
2. Халықаралық тасымалдарға салық салу (ҚР СК 387-б.)
3. Жекелеген жағдайларда салық салу (ҚР СК 393-Б.)

18. Салық салынбайтын айналым және салық салынбайтын импорт.

Қосылған құн салығынан босатылған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымдар (ҚР СК 394-б.)

Өткізу орны Қазақстан Республикасы болып табылатын мынадай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымдар қосылған құн салығынан босатылады:

- 1) Осы Кодекстің 394 - 398-баптарында көрсетілген, оның ішінде:

-Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік мекемеге немесе мемлекеттік кәсіпорынға өтеусіз негізде берілетін мүлік;

-егер мәміле шарттарында салық төлеушінің өткізілген тауарлардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің сапасына кепілдік беруі көзделсе, қосалқы бөлшектер мен олардың бөлшектерінің құнын қоса алғанда, тауарларды пайдаланудың мәміледе белгіленген кепілдік мерзімі кезеңінде өтеусіз жөндеу және (немесе) оларға техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстар, көрсетілетін қызметтер;

-музейлердің мәдени, білім беру, ғылыми-зерттеу функцияларын жүзеге асыруы және Қазақстан Республикасының тарихи-мәдени мұрасын кеңінен танытуды қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер;

- кітапханалардың ақпараттық, мәдени, білім беру функцияларын жүзеге асыру бойынша қызметтер;

- театрлар, филармониялар, мәдени-демалыс ұйымдары жүзеге асыратын мәдениет және білім беру саласындағы қызметтер мен жұмыстарды;

- қызметтің осы түрін жүзеге асыру құқығына берілген лицензия негізінде жүргізілетін тарих және мәдениет ескерткіштеріндегі ғылыми-реставрациялау жұмыстарын жүргізуге құқығы бар;

- осы қызмет түрлерін жүзеге асыру құқығына тиісті лицензиялар бойынша жүзеге асырылатын бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы білім беру қызметтері;

- білім беру қызметімен айналысуға лицензиясы бар білім беру ұйымдарының кітапхана қорын, оның ішінде электрондық нысанда уақытша пайдалануға беру жөніндегі қызметтерді;

- мемлекеттік тапсырманы жүзеге асыруға арналған шарттар негізінде жүргізілетін ғылыми-зерттеу жұмыстары;

-мемлекеттік тапсырманы жүзеге асыруға арналған шарттар негізінде дене шынықтыру-спорт ұйымдары көрсететін қызметтер.

пп сәйкес.30) Салық Кодексінің 394-бабы өткізу орны Қазақстан Республикасы болып табылатын осы қызмет түрлерін жүзеге асыру құқығына тиісті лицензиялар бойынша жүзеге асырылатын бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы білім беру қызметтерін іске асыру бойынша айналымдар қосылған құн салығынан босатылады.

Университет ұсынатын білім беру қызметтерін іске асыру бойынша айналымдарға мыналар жатады:

- Оқудан түсетін кірістер;
- Қазақстан Республикасының Ғылым туралы заңнамасына сәйкес басым бағыттар бойынша мемлекеттік тапсырманы жүзеге асыруға арналған шарттар, сондай-ақ мемлекеттік тапсырыс шарттары негізінде жүргізілетін ғылыми қызметтен, ғылыми-зерттеу жұмыстарынан түсетін табыс;
- Біліктілікті арттыру курстары бойынша қызмет көрсетуден түскен кірістер (пп.29 бап 394 - білім беру қызметімен айналысуға лицензиясы бар білім беру ұйымы көрсететін қосымша білім беру қызметі);
- Шетелдік мамандарды тарту бағдарламасы бойынша кірістер;
- 204 "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрлармен қамтамасыз ету және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету" бюджеттік бағдарламасы шеңберінде жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз (қорғаншылықта) қалған балаларға арналған киім-кешек бойынша шығыстар нормаларына сәйкес киім-кешек үшін өтемақы бойынша кірістер;
- Жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға (қамқорлыққа) арналған тамақтану нормаларына сәйкес 204 "Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрлармен қамтамасыз ету және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету" бюджеттік бағдарламасы шеңберінде тамақтанғаны үшін өтемақы бойынша кірістер.

2. Жермен және тұрғын үйлермен байланысты өткізу бойынша айналымдар (ҚР СК 396-б.)

3. Қосылған құн салығынан босатылатын қаржылық операцияларды өткізу бойынша айналымдар (ҚР СК 397-Б.)

4. Қосылған құн салығынан босатылатын Импорт (ҚР СК 399-Б.)

5. Шығарылған айыппұлдар, өсімпұлдар, тұрақсыздық айыбы бойынша кірістер тауар, жұмыс немесе қызмет көрсету болып табылмайды. Демек, олар ҚҚС бойынша салық салынатын айналым ұғымына жатпайды, сондықтан қосылған құн салығы салынбайды. Тұрақсыздық айыбын, айыппұлды, өсімпұлды төлеу туралы талапты ҚҚС-сыз қою керек.

19. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығы (ҚР СК 400-б.)

Университет негізгі құралдарды, материалдық емес және Биологиялық активтерді, жылжымайтын мүлікке инвестицияларды, жұмыстар мен қызметтерді қоса алғанда, алынған тауарлар үшін төленуге жататын ҚҚС сомаларын, егер олар осы салық кезеңінде пайдаланылса немесе кез келген кейінгі салық кезеңдерінде салық салынатын айналым мақсатында пайдаланылатын болса, сондай-ақ егер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шарттар орындалса, есепке жатқызуға құқылы. Салық кодексінің 400-бабы.

Келесі кез келген салық кезеңінде салық салынатын айналым мақсатында тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді пайдалану мүмкіндігін университет дербес айқындайды.

Есепке жатқызылатын ҚҚС сомаларын түзетуді университет Салық кодексінің 404 және 405-баптарында көзделген жағдайларда жүргізеді.

Есепке жатқызылмайтын ҚҚС, егер Салық Кодексінің 402-бабына сәйкес мүлікті, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алуға байланысты төленуге жататын болса, салықтық есепке алу саясатында көзделген тәртіппен ескеріледі.

Университет Салық Кодексінің 408, 409-баптарына сәйкес бөлек әдісті қолданған кезде есепке жатқызылмайтын ҚҚС шегерімдеріне жатқызуға құқылы.

1. Салық кодексінің 367-бабы 1-тармағының 1) тармақшасына сәйкес қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы есепке жатқызатын қосылған құн салығының сомасы, егер олар салық кодексінің 367-бабы 1-тармағының 1) тармақшасына сәйкес тауарлар, жұмыстар және көрсетілетін қызметтер үшін пайдаланылса немесе олар осы мақсаттарға пайдаланылатын болса, төленуге жататын қосылған құн салығының сомасы болып танылады. сату бойынша салық салынатын айналымның және көрсетілген:

1) Осы тармақтың 2) және 3) тармақшаларында көзделген жағдайларды қоспағанда, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алған жағдайда - онда бөлінген қосылған құн салығы бар және өнім беруші салық төлеушінің сәйкестендіру нөмірі көрсетілген мынадай құжаттардың бірінде жүзеге асырылады:

шот-фактураны жазып беру күніне қосылған құн салығын төлеуші болып табылатын өнім беруші жазып берген шот-фактурада немесе жол жүру билетінде (қағаз жеткізгіште, электрондық билетте, электрондық жол жүру құжатында);

жалпы қолжетімді телекоммуникациялық желілердің интернет-ресурсында орналастырылғандарды қоса алғанда, есепті салық кезеңінде алынған мерзімді баспасөз басылымдарының және өзге де бұқаралық ақпарат құралдары өнімдерінің құнына келетін бөлігінде салық кодексінің 414-бабына сәйкес жазып берілген шот-фактура;

Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген нысан бойынша Мемлекеттік материалдық резерв саласындағы уәкілетті органның құрылымдық бөлімшесі жазып берген, мемлекеттік материалдық резервтен тауарларды шығаруға арналған құжатта белгіленген тәртіппен мемлекеттік материалдық резервтен тауарларды шығаруға рұқсат етіледі. Қосылған құн салығының сомасы мынадай формула бойынша айқындалады, бірақ осы тауарларды мемлекеттік материалдық резервке жеткізу кезінде төленген салық сомасынан аспайды:

$$\text{ҚҚС} = \text{CBT} \times \text{Stnds} / (100\% + \text{Stnds}),$$

мұнда:

ҚҚС-қосылған құн салығының сомасы;

ЕТҚ-қосылған құн салығы салынатын шығарылатын тауарлардың құны;

Стндс-тауарларды шығару күніне қолданылатын қосылған құн салығының ставкасы;

2) тауарлар импорты жағдайында - Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес ресімделген тауарларға арналған декларацияда, бірақ Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және кедендік рәсімнің шарттарына сәйкес қайтарылуға жатпайтын салық сомасынан немесе импортталған салықтар бойынша жанама салықтар жөніндегі декларацияда тауарларды әкелу және жанама салықтардың төленгені туралы өтініште (өтініштерде) көрсетілген салық сомасына сәйкес келетін, бірақ Қазақстан Республикасының бюджетіне төленген және қайтарылуға жатпайтын салық сомасынан аспайтын;

3) бейрезидент ұсынған және осындай жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алушының айналымы болып табылатын жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алған жағдайда - қосылған құн салығы жөніндегі декларацияда, бірақ уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша салық органы берген төлем құжатында немесе құжатта көрсетілген және қосылған құн салығының төленгенін растайтын салық сомасынан аспайтын мөлшерде табыс етіледі;

4) Салық кодексінің 367 - бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген тұлғаны қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қойған жағдайда-Салық кодексінің 215-бабы 4-тармағына сәйкес осындай тұлға жасаған салық тіркелімінде салық төлеуші тіркеу есебіне қойған күнге дейін сатып алған, құрған, салған тауарлар бойынша салық төлеушінің тіркеу есебіне қою күні қосылған құн салығы бойынша және қосылған құн

салығы бойынша тіркеу есебіне қою күніне меншік құқығында бар сома осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларының біріне сәйкес расталған жағдайда.

Осы тармақшаның ережелері қайта ұйымдастыру нәтижесінде жаңадан құрылған заңды тұлға алған тауарларға қатысты қолданылмайды.

2. Жеке тұлға шығыстары Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына сәйкес қосылған құн салығын төлеушінің шығыстары деп танылған және Салық кодексінің 244-бабына сәйкес қызметтік іссапарлар кезінде өтемақы ретінде шегерімге жатқызылатын қызметтерді алған жағдайда, мұндай қосылған құн салығын төлеушінің қосылған құн салығын төлеуге құқығы бар. осы баптың 1-тармағы 1) тармақшасының талаптары сақталған кезде көрсетілген қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызу.

3. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген қосылған құн салығының сомаларын есепке жатқызу үшін бірнеше негіздер болған кезде қосылған құн салығының сомасын есепке жатқызу неғұрлым ерте негіз бойынша бір рет жүргізіледі.

4. Салық кодексінің 401-бабына сәйкес айқындалған сол салық кезеңінде Салық кодексінің 403, 404 және 405-баптарында көзделген жағдайлар басталған кезде есепке жатқызылатын қосылған құн салығының мөлшері салық кодексінің 403, 404 және 405-баптарында көзделген алып тастау, ұлғайту немесе азайту ескеріле отырып айқындалады.

5. Қосылған құн салығы бойынша есепке жатқызу салық төлеуші қызметінің тоқтатылуына байланысты Салық кодексінің 369-бабы 1-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген талаптар орындалғаннан кейін салық төлеушінің қызметінің тоқтатылуына байланысты тарату декларациясы ұсынылған салық кезеңінде қосылған құн салығының асып кету сомасына азайтылуға жатады.

6. Осы баптың ережелеріне сәйкес келмейтін қосылған құн салығының, сондай-ақ Салық Кодексінің 402-бабында көрсетілген қосылған құн салығының сомасы есепке жатқызылмайтын қосылған құн салығының сомасы болып танылады.

20. Қосылған құн салығын есепке жатқызу күні (ҚР СК 401-Б.)

1. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығы келесі күндердің ең соңғысы келетін салық кезеңінде ескеріледі:

1) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алған күні;

2) Салық кодексінің 400-бабының 1-тармағына сәйкес қосылған құн салығын есепке жатқызу үшін негіз болып табылатын шот-фактура немесе өзге де құжат жазып берілген күн.

Осы тармақтың мақсаттары үшін түзетілген болып табылмайтын шот-фактуралар ескеріледі.

Егер электрондық нысанда жазып берілген шот-фактурада үзінді көшірменің күні қағаз жеткізгіште көрсетілген жағдайда, онда мұндай күн осы тармақтың мақсаттары үшін шот-фактура жазып берілген күн деп танылады.

Осы тармақтың ережелері осы баптың 2-6-тармақтарында белгіленген жағдайларда қолданылмайды.

2. Салық кодексінің 400-бабы 1-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайда есепке жатқызылатын қосылған құн салығы мынадай күндердің неғұрлым кешіне келетін салық кезеңінде ескеріледі:

1) бюджетке төленетін төлемді, оның ішінде Салық кодексінің 102 және 103-баптарында айқындалған тәртіппен салықты төлеу есебіне есепке жатқызуды жүргізу арқылы жүзеге асыру күні;

2) Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес жүргізілген кедендік ресімдеу күні немесе импортталған тауарлар бойынша жанама салықтар жөніндегі декларацияда осындай салық есептелген салық кезеңінің соңғы күні көрсетіледі.

3. Салық кодексінің 400-бабы 1-тармағының 3) тармақшасында көзделген жағдайда есепке жатқызылатын қосылған құн салығы мынадай күндердің неғұрлым кешіне келетін салық кезеңінде ескеріледі:

1) бюджетке төлемді жүзеге асыру күні, оның ішінде салық кодексінің 102 және 103-баптарында айқындалған тәртіппен салық төлеу есебіне есепке жатқызулар жүргізу арқылы жүзеге асырылған күні;

2) қосылған құн салығы бойынша декларацияда осындай салық есептелген салық кезеңінің соңғы күні қоса беріледі.

4. Салық кодексінің 400-бабы 1-тармағының 4) тармақшасында көзделген жағдайда есепке жатқызылатын қосылған құн салығы қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою күні келетін салық кезеңінде ескеріледі.

5. Қосымша шот-фактура бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығы осындай шот-фактураны жазып беру күні келетін салық кезеңінде ескеріледі.

6. "Электр энергетикасы туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес электр және (немесе) жылу энергиясын, жүйелік көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде есепке жатқызылатын қосылған құн салығы осындай тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасалған күн тура келетін салық кезеңінде ескеріледі.

21. Есепке жатқызылмайтын қосылған құн салығы (ҚР СК 402-Б.)

1. Есепке жатқызылмайтын қосылған құн салығы алуға байланысты төленуге жататын қосылған құн салығы болып танылады:

1) Егер қосылған құн салығын төлеуші Салық кодексінің 407 және 409-баптарына сәйкес бөлек есепке алуды жүргізу арқылы әдіс қолданатын болса, салық салынбайтын айналым мақсатында пайдаланылатын немесе пайдаланылатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің;

2) негізгі құралдар ретінде есепке алынған (ескерілетін) жеңіл автомобильдер;

3) олар бойынша тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер:

есепке жатқызу үшін негіз болып табылатын құжатта осындай құжатты жазып берген тұлғаның және (немесе) осындай құжат жазып берілген тұлғаның сәйкестендіру нөмірі көрсетілмеген немесе дұрыс көрсетілмеген;

шот-фактурада құжаттың жазып берілген күні, шот-фактураның нөмірі, тауардың, жұмыстың, көрсетілетін қызметтің атауы, салық салынатын айналымның мөлшері туралы деректер көрсетілмеген;

шот-фактура Салық кодексінің 412-бабының талаптарына сәйкес расталмаған;

шот-фактура Салық кодексінің 412-бабының талаптарын бұза отырып, қағаз жеткізгіште жазып берілді;

4) азаматтық-құқықтық мәміле бойынша төлемі төлемнің кезеңділігіне қарамастан қосылған құн салығы ескеріле отырып, қолма-қол есеп айырысу арқылы жүргізілген және республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және төлем жасалған күні қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 1 000 еселенген мөлшерінен асатын тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің;

5) босатылатын, сондай-ақ қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған тұрғын үй ғимаратының құрылысына пайдаланылатын немесе пайдаланылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді қоспағанда, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға тыйым салынады;

6) Салық кодексінің 252 және 253-баптарына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағындағы банктегі арнайы депозиттік шотта орналастырылған тарату қорының қаражаты есебінен сатып алынған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға құқылы;

7) Салық кодексінің 291-бабының 1-тармағында айқындалған дербес білім беру ұйымдары Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында көзделген өздері алған нысаналы салым немесе осындай нысаналы салым қаражатынан өтеусіз негізде қаржыландыру есебінен сатып алған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алған жағдайларда жүзеге асырылады.

2. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығы болып танылмайды:

1) комиссионерде-комиссия шартының талаптарына сәйкес келетін шарттарда комитент үшін сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленуге жататын қосылған құн салығы;

2) экспедиторда - осындай шарт бойынша клиент болып табылатын Тарап үшін көлік экспедициясы шарты бойынша міндеттерді орындау кезінде тасымалдаушыдан және (немесе) басқа да өнім берушілерден сатып алынған жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленуге жататын қосылған құн салығы.

3. Босатылатын, сондай-ақ қосылған құн салығы салынатын айналымдар түрінде өткізуге арналған тұрғын үй ғимаратын салуға пайдаланылатын немесе пайдаланылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығын тұрғын үй ғимаратын салуды жүзеге асыратын қосылған құн салығын төлеуші бапта көрсетілген мақсаттар үшін салық тіркелімінде жеке-жеке есепке алады Салық кодексінің 410-бабы және МДҰ декларациясында көрсетіледі:

тұрғын үй ғимаратының тек тұрғын емес үй-жайлардан тұратын бөлігін өткізу немесе жалға беру жағдайының басталуы;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес осындай тұрғын үй ғимаратын пайдалануға қабылдау тәртібін айқындайды.

Мұндай қосылған құн салығы бұдан әрі Салық кодексінің 410-бабында айқындалған тәртіппен ескеріледі.

Осындай құрылыс объектісін немесе оның бір бөлігін осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген жағдайлар басталғанға дейін аяқталмаған құрылыс объектісі түрінде өткізген кезде осындай өткізу күніне жеке ескерілетін қосылған құн салығының сомасы Салық кодексінің 410-бабы 1-тармағына сәйкес айқындалатын есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасына азайтылады Кодексі.

22. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасынан алып тастау (ҚР СК 403-б.)

Бұрын есепке жатқызылатын қосылған құн салығы ретінде танылған қосылған құн салығы мынадай жағдайларда алып тастауға жатады:

1) іс жүзінде жұмыстар орындалмай, қызметтер көрсетілмей, тауарлар тиеп-жөнелтілмей шот-фактура және (немесе) өзге де құжат жазып беру бойынша әрекетті (әрекеттерді) сот жеке кәсіпкерлік субъектісі жасаған (жасаған) деп таныған мәміле (операция) бойынша;

2) заңды күшіне енген сот шешімі негізінде жарамсыз деп танылған мәміле бойынша;

3) қосылған құн салығын есепке жатқызу үшін негіз болып табылатын құжатта қате көрсетілген сома бөлігінде;

4) басшысы және (немесе) құрылтайшысы (қатысушысы) осы Кодекстің 85-бабы 6-тармағының 2) және 3) тармақшаларына сәйкес салық органының шешімі негізінде қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған салық төлеушімен іс жүзінде жұмыстар орындалмай, қызметтер көрсетілмей, тауарлар тиеп-жөнелтілмей жасалған мәмілелер бойынша - сот мұндай салық төлеушіден тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді іс жүзінде алуды анықтаған мәмілелерді қоспағанда, заңды күшіне енген сот шешімімен белгіленген осындай заңды тұлғаны тіркеуге (қайта тіркеуге) және (немесе) оның Қаржы-шаруашылық қызметін жүзеге асыруға қатысы бар.

Осы бапта көзделген есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасынан алып тастау декларацияда ол үшін қосылған құн салығы есепке жатқызылатын қосылған құн салығы ретінде танылған салық кезеңінде жүргізіледі.

23. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету (ҚР СК 404-б.)

1. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету осы бапта және Салық кодексінің 405-бабында белгіленген жағдайларда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын ұлғайту немесе азайту болып табылады.

2. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын азайту мынадай жағдайларда жүргізіледі:

1) Салық кодексінің 407 және 408-баптарына сәйкес салық төлеуші бара-бар әдісті қолдануына байланысты салық салынбайтын айналым мақсатында пайдаланылғандарды қоспағанда, салық салынатын айналым мақсатында пайдаланылмаған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша;

2) тауарлар бойынша олар бүлінген, жоғалған (Төтенше жағдайлар нәтижесінде туындаған жағдайларды қоспағанда) жағдайда тыйым салынады. Бұл ретте тауардың бүлінуі нәтижесінде осы тауарды салық салынатын айналым мақсаттары үшін пайдалануға болмайтын тауардың барлық немесе жекелеген сапасының (қасиеттерінің) нашарлауын білдіреді. Тауардың жоғалуы деп нәтижесінде тауардың жойылуы немесе жоғалуы болған оқиға түсініледі. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген табиғи кему нормалары шегінде салық төлеуші шеккен тауарлардың жоғалуы жоғалу болып табылмайды;

3) табиғи монополия субъектісі шеккен нормативтен тыс шығындар бойынша;

4) жарғылық капиталға салым ретінде берілген мүлік бойынша;

5) салық міндеттемесін заттай нысанда орындау есебіне жер қойнауын пайдаланушы беретін пайдалы қазбалардың көлемі бойынша;

6) Салық Кодексінің 383-бабының 2-тармағында көзделген жағдайлар басталған кезде тоқтатылады.

3. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын ұлғайту Салық Кодексінің 383-бабының 2-тармағында көзделген жағдайлар басталған кезде жүргізіледі.

Салық Кодексінің 383-бабының 2-тармағында көзделген жағдайлар басталған кезде есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын ұлғайту немесе азайту салық салынатын айналымның мөлшерін ұлғайту немесе азайту жағына қарай түзетуге байланысты тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші жазып берген қосымша шот-фактурада көрсетілген қосылған құн салығының сомасы мөлшерінде жүргізіледі.

4. Осы баптың 2 және 3-тармақтарында белгіленген жағдайларда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету осындай жағдайлар басталған салық кезеңінде жүргізіледі.

5. Осы баптың 2 - тармағының 1) - 5) тармақшаларында белгіленген жағдайларда сатып алынған, салынған, жасалған тауарлар бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету түзетуді жүзеге асыру күніне қолданыста болған қосылған құн салығының ставкасын қолдану арқылы айқындалатын қосылған құн салығының баланстық құнына сомасы мөлшерінде жүргізіледі осы күнгі бухгалтерлік есеп деректері бойынша қайта бағалау мен құнсыздануды есепке алмағанда тауарларды сатуға тыйым салынады.

6. Егер өткізу бойынша осындай айналым жасалғанға дейін қосылған құн салығы есепке жатқызылған, бөлінетін жер учаскесінің бір бөлігін иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) оған билік ету құқығын беру жөніндегі өткізу бойынша айналым Салық Кодексінің 396-бабына сәйкес қосылған құн салығынан босатылған болып табылған, ол бойынша салық төлеуші жер учаскесін иелену және (немесе) пайдалану және (немесе) оған билік ету Салық кодексінің 409-бабына сәйкес бөлек есепке алуды жүргізу жүзеге асырылады, онда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын түзету мынадай формула бойынша айқындалатын осындай жер учаскесіне келетін қосылған құн салығының сомасына жүргізіледі:

$$\text{Ndcorr} = \text{Ndsozv} \times \text{Sзем} / \text{Сжалпы},$$

қайда:

Ндскор-қосылған құн салығын түзету сомасы;

ДСӘДМ-бұрын есепке жатқызылатын деп танылған қосылған құн салығының сомасы;

Сжалпы - жер учаскесінің оны бөлгенге дейінгі жалпы ауданы;

Сзем-Салық Кодексінің 396-бабына сәйкес иелену және (немесе) пайдалану құқығын беру жөніндегі айналымы қосылған құн салығынан босатылатын, салық

кодексінің 409-бабына сәйкес бөлек есеп жүргізу жүзеге асырылатын жер учаскесінің алаңы.

7. Салық Кодексінің 372-бабы 5-тармағының 1) және 6) тармақшаларында көрсетілгендерді қоспағанда, салық Кодексінің 372-бабының 5-тармағында көрсетілген жағдайларда, осы бапта көзделген түзету жүргізілмейді.

8. Есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы осы бапта көзделген түзетуді ескере отырып, теріс мәнге ие болуы мүмкін.

24. Міндеттемелерді есептен шығару кезінде күмәнді міндеттемелер бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомаларын түзету (ҚР СК 405-Б.)

1. Егер сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша міндеттеменің бір бөлігі немесе бүкіл мөлшері салық кодексінің 230-бабына сәйкес күмәнді деп танылса, онда бұрын осындай тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылатын деп танылған қосылған құн салығының сомасына азайту жағына қарай есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасына түзету жүргізіледі. Салық кодексінің қосылған құн салығынан басқа, күмәнді міндеттеменің мөлшеріне сәйкес келетін мөлшерде айқындалады. Осы тармақта көзделген түзету үш жылдық кезең аяқталған, күннен бастап есептелетін салық кезеңінде жүргізіледі:

орындау мерзімі белгіленген сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша міндеттемені орындау мерзімі аяқталған күннен кейінгі;

орындау мерзімі белгіленбеген, сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша міндеттеме бойынша тауарларды беру, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету тәртібін айқындайды.

2. Егер есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы түзетілгеннен кейін қосылған құн салығын төлеуші азаю жағына қарай тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер үшін ақы төлеген жағдайда, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын көрсетілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша салық сомасына ұлғаю жағына қарай түзету жүргізіледі, төлем жасалған салық кезеңіндегі төлем сомасына сәйкес келеді.

3. Осы баптың 1-тармағына сәйкес түзету жүргізілмеген Салық Кодексінің 229-бабының 1-тармағында көрсетілген жағдайларда міндеттемелерді есептен шығару кезінде есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын азайту жағына қарай түзету бұрын есепке жатқызылатын деп танылған, есепке жатқызылуға жататын қосылған құн салығының сомасы мөлшерінде жүргізіледі. мұндай міндеттеменің құрамында. Осы тармақта көзделген түзету осындай жағдайлар басталған кезеңде жүргізіледі.

4. Егер банкрот деп танылған қосылған құн салығын төлеуші-өнім берушінің бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімінен алып тастау туралы әділет органдары шешім шығарған күні сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша міндеттеме толық немесе ішінара қанағаттандырылмаған жағдайда, онда есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасын азайту жағына қарай түзету Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүргізіледі. егер мұндай түзету осы баптың 1-тармағына сәйкес жүргізілмесе, бұрын есепке жатқызылатын деп танылған, осындай тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша төленуге тиіс қосылған құн салығы сомасының мөлшерінде белгіленеді. Осы тармақта көзделген түзету әділет органдарының көрсетілген шешімі шығарылған салық кезеңінде жүргізіледі.

5. Осы бапта көзделген түзету олар бойынша түзету жүргізілетін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасалған кезде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші жазып берген шот-фактурада көрсетілген қосылған құн салығының мөлшерлемесі бойынша жүргізіледі.

25. Түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығы (ҚР СК 406-Б.)

1. Түзету ескеріле отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы салық кезеңі үшін мынадай тәртіппен есептеледі:

Салық кодексінің 400-бабына сәйкес айқындалған есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы,

минус

Салық кодексінің 403, 404 және 405-баптарында көзделген есепке жатқызылатын қосылған құн салығын азайту жағына қарай түзету сомасы,

плюс

Салық кодексінің 404-бабының 3-тармағында және 405-бабының 2-тармағында көзделген есепке жатқызылатын қосылған құн салығын ұлғайту жағына қарай түзету сомасы.

2. Осы бапқа сәйкес айқындалған түзетуді ескере отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы теріс мәнге ие болуы мүмкін.

26. Есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын айқындау әдістері (ҚР СК 407-Б.)

1. Қосылған құн салығын төлеуші есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын салық салынатын және салық салынбайтын айналымдар мақсаттары үшін пайдаланылатын немесе пайдаланылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығы сомасының бөлек есебін жүргізу арқылы әдіспен айқындайды.

2. Басқа айналым бойынша мұндай қосылған құн салығын төлеуші есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын салық кодексінің 408-бабына сәйкес барабар әдіспен айқындауға құқылы.

27. Бөлек есепке алуды жүргізу арқылы есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомаларын айқындау тәртібі (ҚР СК 409-Б.)

1. Есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасын айқындау кезінде қосылған құн салығын төлеуші бөлек есепке алуды жүргізу арқылы салық салынатын және салық салынбайтын айналымдар мақсаттары үшін пайдаланылатын алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомаларын бөлек есепке алуды жүргізеді.

2. Бөлек есепке алуды жүргізу кезінде Салық кодексінің 410-бабында көзделген жағдайлардан басқа:

1) есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы түзету ескеріле отырып, салық салынатын айналым мақсаттары үшін пайдаланылатын алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылатын қосылған құн салығының мөлшерінде айқындалады;

2) есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы салық салынбайтын айналым мақсаттары үшін пайдаланылатын алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша есепке жатқызылмайтын қосылған құн салығының мөлшерінде айқындалады;

3) салық салынатын және салық салынбайтын айналымдар мақсаттары үшін бір мезгілде пайдаланылатын, алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша қосылған құн салығының сомасы мынадай формулалар бойынша айқындалатын, есепке жатқызуға рұқсат етілген және есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасына бөлінеді:

$$\text{НДС}_{\text{Срз}} = \text{НДС}_{\text{Зач}} \times \text{Туралы к/О б};$$

$$\text{НДС}_{\text{Снз}} = \text{НДС}_{\text{Зач}} - \text{НДС}_{\text{Срз}},$$

мұнда:

Жтәа-есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

Есепке жатқызу-салық салынатын және салық салынбайтын айналымдар мақсаттары үшін бір мезгілде пайдаланылатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша түзетулерді ескере отырып, есепке жатқызылатын қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін;

Салық туралы - салық кезеңі үшін салық салынатын айналым сомасы. Бұл ретте осы Кодекстің 407-бабының 2-тармағында көрсетілген тұлғалар осы бапқа сәйкес бөлектеп есепке алуды жүргізу жүзеге асырылатын айналымдар ретінде обл туралы айқындайды;

Жалпы-салық салынатын және салық салынбайтын айналымдар сомасы ретінде айқындалатын айналымның жалпы сомасы;

Сссктк-есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы. Бұл сома теріс мәнге ие болуы мүмкін.

Есепке жатқызуға рұқсат етілмеген қосылған құн салығының сомасы Салық Кодексінің 243-бабының 9-тармағында айқындалған тәртіппен есепке алынады.

28. Шот-фактура (ҚР СК 412-Б.)

1. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым жасалған кезде шот-фактура жазып беруге міндетті:

1) Салық кодексінің 367-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көзделген қосылған құн салығын төлеушілер;

2) Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарды іске асыру мақсатында қабылданған Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген жағдайларда салық төлеушілер;

3) Салық кодексінің 416-бабында белгіленген жағдайларда қосылған құн салығын төлеуші болып табылмайтын коммиссионер;

4) Салық кодексінің 415-бабында белгіленген жағдайларда қосылған құн салығын төлеуші болып табылмайтын экспедитор;

5) импортталған тауарларды өткізген жағдайда салық төлеушілер.

2. Салық төлеуші шот-фактураны қағаз жеткізгіште жазып беруге құқылы болған мынадай жағдайларды қоспағанда, шот-фактура электрондық нысанда жазып беріледі:

1) салық төлеушінің орналасқан жері бойынша Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірліктерінің шекараларында ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желісі болмаған жағдайларда жүргізіледі.

Аумағында ортақ пайдаланылатын телекоммуникация желілері жоқ Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірліктері туралы ақпарат уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылады;

2) электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде уәкілетті орган растаған техникалық қателер туындаған жағдайларда тоқтатылады.

Техникалық қателер жойылғаннан кейін қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура техникалық қателер жойылған күннен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде тіркелуге жатады.

3. Электрондық нысандағы шот-фактура уәкілетті орган айқындаған тәртіппен және нысан бойынша электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде жазып беріледі.

4. Қағаз тасымалдағыштағы шот-фактураны жазып беру салық төлеуші дербес айқындайтын нысан бойынша осы баптың 5-12 - тармақтарында айқындалған тәртіппен жүргізіледі.

5. Шот-фактурада мыналар көрсетілуі тиіс:

1) шот-фактураның реттік нөмірі;

2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушінің және алушының сәйкестендіру нөмірі;

3) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушылар болып табылатын жеке тұлғаларға қатысты - Тегі, Аты, Әкесінің аты (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе);

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушілер немесе алушылар болып табылатын дара кәсіпкерлерге қатысты - салық төлеушінің тегі, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе) және (немесе) атауы;

тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушілер немесе алушылар болып табылатын заңды тұлғаларға (заңды тұлғалардың құрылымдық бөлімшелеріне) қатысты - атауы. Бұл ретте ұйымдық-құқықтық нысанын көрсету бөлігінде дәстүрге, оның ішінде іскерлік айналымдағы дәстүрге сәйкес аббревиатура пайдаланылуы мүмкін;

4) шот-фактура жазып берілген күн;

5) Салық кодексінің 416 - бабында көзделген жағдайларда өнім берушінің мәртебесі-комитент немесе комиссионер болып табылады;

6) акцизделетін тауарларды өткізген жағдайда шот-фактурада акциздің сомасы қосымша көрсетіледі;

7) өткізілетін тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің атауы;

8) салық салынатын (салық салынбайтын) айналымның мөлшері;

9) қосылған құн салығының мөлшерлемесі;

10) қосылған құн салығының сомасы;

11) қосылған құн салығын ескере отырып, тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің құны;

12) тауарларға қатысты - сыртқы экономикалық қызметтің тауар номенклатурасының коды.

6. Шот-фактурада салық салынатын айналымның мөлшері тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің әрбір атауы бойынша жеке көрсетіледі.

Шот-фактуралар қағаз жеткізгіште жазып берілген жағдайда, егер мұндай шот-фактураға осы баптың 5-тармағының 7) -11) тармақшаларында көрсетілген деректер қамтылған құжат қоса берілсе, айналымның жалпы мөлшерін көрсетуге жол беріледі. Бұл ретте шот-фактурада құжаттың нөмірі мен күні, сондай-ақ оның атауы көрсетілуге тиіс.

7. Қағаз тасымалдағышта жазып берілген шот-фактурадағы құндық және сомалық мәндер Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында көрсетіледі.

Электрондық нысанда жазып берілген шот-фактурадағы құндық және сомалық мәндер, шетел валютасында көрсету мүмкін болатын мынадай жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында көрсетіледі:

1) өнімді бөлу туралы келісім (келісімшарт) шеңберінде жасалған (жасалған) мәмілелер (операциялар) бойынша;

2) Салық Кодексінің 386, 447 және 449-баптарына сәйкес қосылған құн салығының нөлдік ставкасы бойынша салық салынатын экспортқа тауарларды өткізу жөніндегі мәмілелер (операциялар) бойынша жүзеге асырылады;

3) Салық Кодексінің 387-бабына сәйкес қосылған құн салығының нөлдік ставкасы бойынша салық салынатын Халықаралық тасымалдар бойынша көрсетілетін қызметтерді өткізу жөніндегі айналымдар бойынша;

4) Салық кодексінің 393-бабы 3-тармағына сәйкес қосылған құн салығының нөлдік ставкасы бойынша салық салынатын өткізу жөніндегі айналымдар бойынша жүргізіледі.

8. Егер заңды тұлғаның атынан оның құрылымдық бөлімшесі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші ретінде әрекет еткен және заңды тұлғаның шешімі бойынша шот-фактураларды жазып беруді осындай құрылымдық бөлімше жүргізген жағдайда, сондай-ақ заңды тұлғаның атынан құрылымдық бөлімше тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы ретінде әрекет еткен жағдайда, :

1) Осы баптың 5-тармағының 3) және 5) тармақшаларында белгіленген талаптардың шот-фактурасында заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің деректемелерін көрсетуге жол беріледі;

2) Осы баптың 5-тармағының 2) тармақшасында белгіленген талаптар шот-фактурада заңды тұлғаның сәйкестендіру нөмірі көрсетіледі. Бұл ретте осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің деректемелері көрсетілген жағдайда, осындай құрылымдық бөлімшенің сәйкестендіру нөмірі көрсетіледі.

9. Салық төлеушілер шот-фактурада немесе Салық кодексінің 400-бабының 1-тармағында көзделген өзге де құжатта көрсетеді.

1) қосылған құн салығы салынатын айналымдар бойынша-қосылған құн салығының сомасы;

2) салық салынбайтын, оның ішінде қосылған құн салығынан босатылған айналымдар бойынша - "ҚҚС-сыз" деген белгі болуға тиіс.

10. Салық төлеушілер қағаз жеткізгіште жазып берілетін шот-фактурада осы бапта көзделмеген қосымша мәліметтерді көрсетуге құқылы.

11. Қағаз тасымалдағыштағы шот-фактура екі данада жазылады, оның біреуі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушыға беріледі.

12. Қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактура куәландырылады:

заңды тұлғалар үшін-басшының және бас бухгалтердің қолдарымен, сондай-ақ егер аталған тұлғаның Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мөрі болуға тиіс болса, атауы және ұйымдық-құқықтық нысаны көрсетілген мөрмен;

дара кәсіпкерлер үшін-тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе) және (немесе) атауын қамтитын мөрмен (ол болған кезде), сондай-ақ дара кәсіпкердің қолымен куәландырылады.

Шот-фактура салық төлеушінің бұйрығымен осыған уәкілеттік берілген қызметкердің қолымен куәландырылуы мүмкін. Бұл ретте бұйрықтың көшірмесі тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушылардың көзбен шолып танысуы үшін қолжетімді болуға тиіс.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы осы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге шот-фактураларға қол қоюға уәкілеттік берілген адамды тағайындау туралы уәкілетті адам куәландырған бұйрықтың көшірмесін ұсыну талабымен жүгінуге құқылы, ал өнім беруші осы талапты тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы өтініш берген күні орындауға міндетті.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді беруші болып табылатын заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі салық төлеушінің шешімі бойынша өзі жазып берген шот-фактураларды, егер заңды тұлғаның атауы және ұйымдық-құқықтық нысаны көрсетілген осындай құрылымдық бөлімшенің мөрімен Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мөрі болуға тиіс болса, куәландыруға құқылы.

Жай қоғамға (консорциумға) қатысушылардың уәкілетті өкілі жазып берген шот-фактура Салық кодексінің 200-бабының 2-тармағында көзделген жағдайларда, уәкілетті өкілдің атауы және ұйымдық-құқықтық нысаны көрсетілген мөрімен, сондай-ақ осындай уәкілетті өкіл басшысының және бас бухгалтерінің қолдарымен расталады.

Егер Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына және есеп саясатына сәйкес басшы немесе дара кәсіпкер бухгалтерлік есепті жеке жүргізген жағдайда, бас бухгалтердің қолының орнына "көзделмеген" деп көрсетіледі.

Электрондық нысанда жазып берілген шот-фактура электрондық цифрлық қолтаңбамен расталады.

13. Мынадай жағдайларда шот-фактураны жазып беру талап етілмейді:

1) есеп айырысулары жүзеге асырылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу:

сатып алушыға бақылау-касса машинасының чегін ұсына отырып, қолма-қол ақшамен және (немесе) көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу терминалдары арқылы;

төлем карточкаларын пайдалана отырып, төлемдерді жүзеге асыруға арналған жабдықты (құрылғыны) қолдана отырып;

2) есеп айырысулары электрондық ақшамен немесе электрондық төлем құралдарын пайдалана отырып жүзеге асырылатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді жеке тұлғаларға өткізу;

3) жеке тұлғаға ұсынылған коммуналдық қызметтер, байланыс қызметтері үшін есеп айырысулар Екінші деңгейдегі банктер, пошта операторы арқылы жүзеге асырылған жағдайларда жүзеге асырылады;

4) темір жол немесе әуе көлігімен жолаушыны тасымалдауды қағаз жеткізгіштегі жол жүру билеті, электрондық билет немесе электрондық жол жүру құжаты ресімдеген кезде жүзеге асырылады;

5) тауар дара кәсіпкер немесе жеке практикамен айналысатын адам болып табылмайтын жеке тұлғаға өтеусіз берілген жағдайларда берілмейді;

6) Салық кодексінің 397-бабында көзделген қызметтер көрсетілген жағдайларда тоқтатылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігі 1) және 2) тармақшаларының ережелері Салық кодексінің 436-бабының 1-тармағында көрсетілген тұлғаларға тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер өткізілген жағдайда қолданылмайды.

14. Осы баптың 13-тармағы бірінші бөлігінің 1) және 2) тармақшаларында көзделген жағдайларда тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы осы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіге шот-фактура жазып беру талабымен жүгінуге құқылы, ал өнім беруші мұндай талапты осы баптың ережелерін ескере отырып, оның ішінде мәліметтерде көрсету бөлігінде орындауға міндетті сенім білдірілген тұлға арқылы тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу жүзеге асырылатын заңды тұлғаның немесе тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алатын дара кәсіпкердің деректемелерін тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы туралы. Бұл ретте осы баптың 13-тармағының 3) және 4) тармақшаларында көзделген жағдайларда шот-фактураны жазып беру тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу орны бойынша жүзеге асырылады.

Осы баптың 13-тармағы бірінші бөлігінің 4) тармақшасында көзделген жағдайда көрсетілетін қызметтерді алушы жеке тұлғаның жол жүру фактісін растайтын құжатты немесе шот-фактураны осындай көрсетілетін қызметтерді берушіге жазып беру талабымен жүгінуге құқылы, ал өнім беруші мұндай талапты осы баптың ережелерін ескере отырып, оның ішінде алушы туралы мәліметтерде көрсету бөлігінде орындауға міндетті тасымалдау бойынша қызмет көрсетілген жеке тұлғаның деректемелерінің жұмыстарын, қызметтерін көрсету.

15. Жекелеген жағдайларда шот-фактураларды жазып беру ерекшеліктері Салық кодексінің 414-418 - баптарында белгіленген.

29. Шот-фактураларды жазып беру мерзімдері (ҚР СК 413-Б.)

1. Шот-фактура жазып беріледі:

1) Электр және (немесе) жылу энергиясын, суды, газды, коммуналдық көрсетілетін қызметтерді, байланыс көрсетілетін қызметтерін, теміржол көлігімен тасымалдау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді, жолаушыларды, багажды және жүктерді әуе көлігімен тасымалдау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді, көлік экспедициясы шарты бойынша көрсетілетін қызметтерді, вагондар (контейнерлер) операторының көрсетілетін қызметтерін, жүктерді жүйе бойынша тасымалдау жөніндегі көрсетілетін қызметтерді өткізу кезінде; магистральдық құбырларды, Жүйелік оператор көрсететін жүйелік қызметтерді, банк операцияларының қосылған құн салығы салынатын кредит (қарыз, микрокредит) беру жөніндегі қызметтерді, сондай-ақ Салық кодексінің 436-бабының 1-тармағында көрсетілген тұлғаларға бір жыл немесе одан да көп мерзімге жасалған шарттар бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу кезінде - тауарлар жеткізілген, қызметтер көрсетілген айдың қорытындысы бойынша осындай тауарлар, қызметтер бойынша өткізу бойынша айналым жасалған күн тиесілі айдан кейінгі айдың 20-күнінен кешіктірмей;

2) тауарлар экспорттың кедендік рәсіміне орналастырыла отырып әкетілген жағдайда, шот-фактура өткізу бойынша айналым жасалған күннен кейін күнтізбелік жиырма күннен кешіктірілмей жазып беріледі;

3) есептелген сыйақы сомасы бөлігінде мүлікті қаржы лизингіне беру кезінде - қорытындылары бойынша шот-фактура жазып берілетін тоқсаннан кейінгі айдың 20-күнінен кешіктірмей күнтізбелік тоқсанның қорытындылары бойынша;

4) қалған жағдайларда - өткізу бойынша айналым жасалған күннен ерте емес және осындай күннен кейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірмей жүргізіледі.

2. Салық кодексінің 412-бабы 14-тармағының талаптарын орындау мақсатында шот-фактураны жазып беру айналым жасалған күні немесе одан кейін, бірақ Салық кодексінің 48-бабында белгіленген талап қою мерзімі шегінде жүзеге асырылады.

3. Түзетілген шот-фактура бұрын жазып берілген шот-фактураға өзгерістер мен толықтырулар енгізу қажет болған кезде жазып беріледі.

4. Қосымша шот-фактураны жазып беру мерзімдері Салық кодексінің 420-бабында белгіленген.

Осы Кодекстің 197-бабының талаптары сақталмаған кезде лизинг беруші қосымша шот-фактураны осындай жағдай басталған күннен бастап күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмейтін мерзімде жазып береді.

30. Шот-фактураға өзгерістер мен толықтырулар енгізу (ҚР СК 419-Б.)

1. Түзетілген шот-фактура бұрын жазып берілген шот-фактураға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу, тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушіні және (немесе) алушыны ауыстыруға әкеп соқпайтын қателерді түзету қажет болған жағдайда жазып беріледі.

Түзетілген шот-фактураны жазып берген кезде бұрын жазып берілген шот-фактура жойылады.

2. Түзетілген шот-фактура:

1) шот-фактураларды жазып беруге осы тарауда белгіленген талаптарға сәйкес келуге тиіс;

2) мынадай ақпаратты қамтуы тиіс:

туралы белгі деп шот-фактура болып табылады түзетілген;

түзетілген шот-фактураның реттік нөмірі және жазып берілген күні;

бастапқы шот-фактураның реттік нөмірі және жазып берілген күні;

күші жойылатын шот-фактураның реттік нөмірі мен жазып берілген күні.

3. Қағаз тасымалдағышта жазып берілген түзетілген шот-фактура бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының осындай шот-фактураны алғаны туралы төменде санамаланған растаулардың бірінің болуы міндетті:

1) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының мұндай шот-фактураны Салық кодексінің 412-бабы 12-тармағына сәйкес қолтаңбалармен және мөрмен куәландыруы;

2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушінің мұндай шот-фактураны тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының атына тапсырыс хатпен Жолдауы және оны алғаны туралы хабарламаның болуы;

3) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының осындай шот-фактураны алғаны туралы қолы мен мөрі қойылған хатының болуы:

атауы бар және ұйымдық - құқықтық нысаны көрсетілген заңды тұлғалар үшін, егер осы тұлғаның Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мөрі болуға тиіс болса;

дара кәсіпкерлер үшін - тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе) және (немесе) атауын қамтитын болса.

4. Электрондық нысанда жазып берілген түзетілген шот-фактура бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы осындай түзетілген шот-фактураны алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде электрондық нысанда жазып берілетін шот-фактуралардың құжат айналымы тәртібіне сәйкес осындай шот-фактураның жазып берілуімен келіспейтіндігін көрсетуге құқылы.

Осы баптың ережелері Салық кодексінің 420-бабында көзделген жағдайларда қолданылмайды.

31. Қосымша шот-фактура жазып беру (ҚР СК 420-Б.)

1. Өнім беруші қосымша шот-фактураны жазып беруді мынадай жағдайларда жүргізеді:

1) Салық Кодексінің 383-бабына сәйкес айналым мөлшерін түзету;

2) Салық кодексінің 197-бабының талаптары сақталмаған жағдайларда жүргізіледі.

2. Қосымша шот-фактура:

1) шот-фактураларды жазып беруге осы тарауда белгіленген талаптарға сәйкес келуге тиіс;

2) мынадай ақпаратты қамтуы тиіс:

шот-фактура қосымша болып табылатыны туралы белгі;

қосымша шот-фактураның реттік нөмірі және жазып берілген күні;

қосымша шот-фактура жазып берілетін шот-фактураның реттік нөмірі мен жазып берілген күні;

айналым мөлшері өзгерген жағдайда оны түзету сомасы;
қосылған құн салығы өзгерген жағдайда оны түзету сомасы;
электрондық нысанда жазып берген кезде - айналым мөлшерін түзету сомасына
айналым жасалған күн;

осы баптың 1-тармағының 2) тармақшасында белгіленген жағдайда "Салық кодексінің 197-бабын сақтамау" деген белгі қойылады.

3. Қосымша шот-фактура айналым жасалған күннен ерте емес және айналым жасалған күннен кейін күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмей жазып беріледі.

4. Қағаз жеткізгіште жазып берілген қосымша шот-фактура бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының осындай шот-фактураны алғаны туралы төменде санамаланған растамалардың бірінің болуы міндетті:

1) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының мұндай шот-фактураны Салық кодексінің 412-бабы 12-тармағына сәйкес қолтаңбалармен және мөрмен куәландыруы;

2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді берушінің мұндай шот-фактураны тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының атына тапсырыс хатпен Жолдауы және оны алғаны туралы хабарламаның болуы;

3) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушының осындай шот-фактураны алғаны туралы қолы мен мөрі қойылған хатының болуы:

атауы бар және ұйымдық - құқықтық нысаны көрсетілген заңды тұлғалар үшін, егер осы тұлғаның Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мөрі болуға тиіс болса;

дара кәсіпкерлер үшін - тегін, атын, әкесінің атын (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе) және (немесе) атауын қамтитын болса.

5. Электрондық нысанда жазып берілген қосымша шот-фактура бойынша тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алушы осындай қосымша шот-фактураны алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде электрондық нысанда жазып берілетін шот-фактуралардың құжат айналымы тәртібіне сәйкес осындай шот-фактураның жазып берілуімен келіспейтіндігін көрсетуге құқылы.

32. Қосылған құн салығын есептеу (ҚР СК 421-Б.)

1. Салық салынатын импорт бойынша есептелген қосылған құн салығын қоспағанда, қосылған құн салығы салық кезеңі үшін мынадай тәртіппен есептеледі:

салық салынатын айналымнан есептелген қосылған құн салығының сомасы,
минус

Салық Кодексінің 408, 409 және 410-баптарына сәйкес айқындалған есепке жатқызуға рұқсат етілген қосылған құн салығының сомасы,
минус

Салық кодексінің 411-бабына сәйкес айқындалған есепке жатқызылатын қосылған құн салығының қосымша сомасы.

2. Салық салынатын айналымнан есептелген қосылған құн салығының сомасы мынадай тәртіппен айқындалады:

Салық Кодексінің 422-бабының 1-тармағында белгіленген ставканың және Салық Кодексінің 383 және 384-баптарында көзделген айналымдар сомасына азайтылған және (немесе) ұлғайтылған салық кодексінің 44-тарауында көрсетілген өткізу бойынша айналымдарды қоспағанда, салық салынатын айналымның туындысы,

плюс

Салық Кодексінің 422-бабының 2-тармағында белгіленген ставка және Салық Кодексінің 44-тарауында көрсетілген, Салық Кодексінің 383 және 384-баптарында көзделген айналымдар сомасына азайтылған және (немесе) ұлғайтылған өткізу бойынша айналымдар туындысы.

3. Егер осы баптың 1-тармағында көзделген есептеу нәтижесінің:

1) оң мән, мұндай нәтиже Салық кодексінде айқындалған тәртіппен бюджетке төленуге жататын салық сомасы болып табылады;

2) теріс мән, мұндай нәтиже есепке жатқызылатын қосылған құн салығы сомасының есептелген салық сомасынан асып кетуі болып табылады.

4. Бейрезидент үшін қосылған құн салығының сомасы бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша айналым мөлшеріне Салық Кодексінің 422-бабының 1-тармағында көзделген мөлшерлемені қолдану арқылы есептеледі.

33. Қосылған құн салығының мөлшерлемелері (ҚР СК 422-Б.)

1. Қосылған құн салығының ставкасы 12 пайызды құрайды және салық салынатын айналым мен салық салынатын импорттың мөлшеріне қолданылады.

2. Салық Кодексінің 44-тарауында көрсетілген тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналымдарға нөлдік ставка бойынша қосылған құн салығы салынады.

Салық Кодексінің 44-тарауына сәйкес нөлдік ставка бойынша салық салынатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша айналым расталмаған жағдайда, тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өткізу бойынша көрсетілген айналымға осы баптың 1-тармағында көрсетілген ставка бойынша қосылған құн салығы салынуға тиіс.

Кедендік баждардың, салықтардың бірыңғай ставкаларының, сондай-ақ жиынтық кедендік төлемнің мөлшері мен төлеу тәртібі Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында белгіленеді.

3. Тұлғаны қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығару кезінде салық кодексінің 380-бабының 4-тармағына сәйкес айқындалатын салық салынатын айналым мөлшеріне қосылған құн салығының ставкасы қолданылады:

1) тауар-материалдық қорлар бойынша-қосылған құн салығы бойынша тұлғаны тіркеу есебінен шығару күніне қолданыста болған;

2) негізгі құралдар, материалдық емес және биологиялық активтер, жылжымайтын мүлікке инвестициялар бойынша - оларды сатып алу күніне қолданыста болған мерзімді қамтиды.

Салық кезеңі (ҚР СК 423-Б.)

Күнтізбелік тоқсан қосылған құн салығы бойынша салық кезеңі болып табылады.

Салық декларациясы (ҚР СК 424-Б.)

1. Салық кодексінің 367-бабы 1-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген қосылған құн салығын төлеуші, егер осы бапта өзгеше белгіленбесе, әрбір салық кезеңі үшін орналасқан жері бойынша салық органына қосылған құн салығы бойынша декларацияны есепті салық кезеңінен кейінгі екінші айдың 15-күнінен кешіктірмей табыс етуге міндетті.

Қосылған құн салығы бойынша декларацияны табыс ету жөніндегі міндеттеме қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою жүргізілмеген Салық кодексінің 367-бабы 1-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген тұлғаларға қолданылмайды.

Салық Кодексінің 426-бабының 3-тармағында көзделген жағдайларда оператор жай қоғамның (консорциумның) барлық қатысушылары бойынша келісімшарттық қызмет бойынша қосылған құн салығы бойынша декларацияны ұсынады.

2. Декларациямен бір мезгілде декларацияға қосымша болып табылатын, салық кезеңі ішінде сатып алынған және өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралардың тізілімдері табыс етіледі. Сатып алынған және өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралар тізілімдерінің нысандарын уәкілетті орган белгілейді.

Шот-фактуралардың нөмірлерін көрсетуге арналған ұяшықтар саны электрондық нысанда ұсынылған кезде шектелмейді:

1) есепті салық кезеңі ішінде сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралар (Мемлекеттік материалдық резервтен тауарлар шығаруға арналған құжаттар) тізілімі;

2) есепті салық кезеңі ішінде өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралар тізілімі негізінде жүзеге асырылады.

Егер қосылған құн салығын төлеуші:

салық кезеңі ішінде шот-фактураларды электрондық нысанда және қағаз жеткізгіште жазып береді, онда салық кезеңі ішінде өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралар тізілімінде қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактуралар көрсетіледі;

салық кезеңі ішінде электрондық нысанда және қағаз жеткізгіште шот-фактураларды алады, онда салық кезеңі ішінде сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралар тізілімінде қағаз жеткізгіште жазып берілген шот-фактуралар көрсетіледі.

Егер қосылған құн салығын төлеуші:

салық кезеңі ішінде шот-фактураларды тек электрондық нысанда жазып береді, онда салық кезеңі ішінде өткізілген тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралардың тізілімі салық органдарына табыс етілмейді;

салық кезеңі ішінде шот-фактураларды тек қана электрондық нысанда алады, онда салық кезеңі ішінде сатып алынған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша шот-фактуралардың тізілімі салық органдарына ұсынылмайды.

3. Салық кодексінің 400-бабы 1-тармағы 1) тармақшасының төртінші абзацында көзделген жағдайларда мемлекеттік материалдық резерв саласындағы уәкілетті органның құрылымдық бөлімшесі уәкілетті орган белгілеген тәртіппен, мерзімдерде және нысан бойынша Мемлекеттік материалдық резервтен тауарларды шығаруға өзі жазып берген құжаттардың тізілімін ұсынады.

4. Салық кодексінің 85-бабының 4-тармағында көзделген жағдайларда салық органының шешімі бойынша тіркеу есебінен шығарылған салық төлеуші қосылған құн салығы бойынша тарату декларациясын осындай есептен шығару жүргізілген есепті салық кезеңінен кейінгі екінші айдың 15-күнінен кешіктірмей орналасқан жері бойынша салық органына табыс етуге міндетті. Тарату декларациясы салық төлеуші тіркеу есебінен шығарылған салық кезеңінің басынан бастап осындай есептен шығарылған күнге дейінгі кезең үшін жасалады.

Қосылған құн салығын төлеу мерзімдері (ҚР СК 425-Б.)

Қосылған құн салығы салық төлеушінің орналасқан жері бойынша бюджетке мынадай мерзімдерде төленуге тиіс:

1) есепті салық кезеңінен кейінгі екінші айдың 25-күнінен кешіктірмей-осы баптың бірінші бөлігінің 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген қосылған құн салығын қоспағанда, әрбір салық кезеңі үшін бюджетке төленуге жататын қосылған құн салығының, сондай-ақ резидент емес үшін есептелген қосылған құн салығының сомасы;

2) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған мерзімдерде - импортталатын тауарлар бойынша қосылған құн салығының сомасы;

3) қосылған құн салығы бойынша тарату декларациясы салық органына табыс етілген күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмей - салық кодексінің 85-бабына сәйкес қосылған құн салығын төлеуші қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен алып тасталған жағдайда, осындай декларацияда көрсетілген қосылған құн салығының сомасы көрсетіледі.

Егер осындай салық бойынша тарату декларациясы табыс етілген салық кезеңінің алдындағы салық кезеңі үшін табыс етілген қосылған құн салығы жөніндегі декларацияда көрсетілген қосылған құн салығын төлеу мерзімі осы баптың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген мерзім өткеннен кейін басталған жағдайда, салықты төлеу күнтізбелік он күннен кешіктірілмей жүргізіледі салық органына тарату декларациясын табыс еткен күннен бастап күнтізбелік күннен кешіктірмей табыс етеді.

Импортталатын тауарларға қосылған құн салығын есепке жатқызу әдісімен төлеу (ҚР СК 427-Б.)

1. Қосылған құн салығы ішкі тұтыну үшін шығарудың кедендік рәсімімен орналастырылатын мынадай тауарлар бойынша қосылған құн салығын төлеушілер осы бапта айқындалған тәртіппен есепке жатқызу әдісімен төленеді:

- 1) Жабдық;
- 2) ауыл шаруашылығы техникасы;
- 3) автомобиль көлігінің жылжымалы жүк құрамы;
- 4) тікұшақтар мен ұшақтар;
- 5) темір жол локомотивтері мен вагондар;
- 6) теңіз кемелері;
- 7) қосалқы бөлшектер;
- 8) пестицидтер (ұлы химикаттар);
- 9) Барлық түрдегі асыл тұқымды мал және қолдан ұрықтандыруға арналған жабдық;
- 10) тірі ірі қара мал.

Көрсетілген тауарлардың тізбесін және оны қалыптастыру тәртібін салық саясаты саласындағы уәкілетті орган айқындайды.

Бұл ретте осы тізбеге Қазақстан Республикасының аумағында өндірісі жоқ немесе Қазақстан Республикасының қажеттілігін жаппайтын тауарлар енгізіледі.

2. Осы баптың есепке жатқызу әдісімен қосылған құн салығын төлеу бөлігіндегі ережелері қосылған құн салығын төлеуші әкелетін тауарларға қатысты қолданылады:

- 1) одан әрі өткізуге арналмаған;
- 2) халықаралық қаржы лизингіне беруді қоспағанда, қаржы лизингіне беру мақсатында жүзеге асырылады;
- 3) мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган белгілеген тізбеге енгізілген ауыл шаруашылығы техникасын өндіруде пайдаланылатын, осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 7) тармақшасында көрсетілген мақсаттарда жол беріледі.

3. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген тауарларды ішкі тұтыну үшін шығару акцизделетін тауарлар бойынша кедендік төлемдер мен акциздер белгіленген тәртіппен төленген жағдайда қосылған құн салығын іс жүзінде төлемей жүргізіледі.

4. Есепке жатқызу әдісімен төленген қосылған құн салығының сомасы Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған тәртіппен есепке жазуда және есепке жатқызуда бір мезгілде қосылған құн салығы бойынша декларацияда көрсетіледі.

Қазақстан Республикасының аумағына ішкі тұтыну үшін тауарлар шығарылған күннен бастап бес жыл ішінде осы баптың 1 және 2-тармақтарында белгіленген талаптар бұзылған жағдайда, импортталатын тауарларға қосылған құн салығы импортталатын тауарларға қосылған құн салығын төлеу үшін белгіленген мерзімнен бастап, осы баптың 1 және 2-тармақтарында белгіленген тәртіппен және мөлшерде өсімпұл есептеле отырып төленуге жатады. Еуразиялық экономикалық одақтың кеден заңнамасында және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасында айқындалған.

Бұл ретте осы бапта белгіленген талаптарды бұзу болып табылмайды:

- 1) Осы баптың 1-тармағының 9) және 10) тармақшаларында көрсетілген жануарларды мәжбүрлі сою нәтижесінде алынған ет және ет өнімдерін өткізу немесе агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган бекіткен табиғи кему нормалары шегінде мұндай жануарлардың кемуі (қырылуы);;
- 2) бұрын әкелінген тауарларды кері экспорттау рәсіміне сәйкес әкету;
- 3) тауарлар шығарылғаннан кейін қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығаруды қамтиды.

5. Импортталатын тауарларға қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген тауарларды өткізу оларды ішкі тұтыну үшін Қазақстан Республикасының аумағына шығарған күннен бастап бес жыл өткен соң импортталатын тауарларға қосылған құн салығы салынбауға тиіс.

Осы тармақтың ережелері 2008 жылғы 31 желтоқсанның кейін өз өндірістік мұқтаждары үшін әкелінген, импорты кезінде қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген тауарларды өткізу кезінде де қолданылады.

6. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген, олар бойынша қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген тауарларды өткізу жөніндегі айналымдар қаржы лизингіне беру кезінде қосылған құн салығынан босатылады.

Осы тармақтың ережесі қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген, 2008 жылғы 31 желтоқсанның қоса алғанда меншікті өндірістік мұқтаждар үшін әкелінген тауарларды 2008 жылғы 31 желтоқсанның кейін қаржы лизингіне беру кезінде де қолданылады.

Қазақстан Республикасының аумағына Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағынан импортталатын тауарларға қосылған құн салығын есепке жатқызу әдісімен төлеу (ҚР СК 428-б.)

1. Қосылған құн салығы Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импортталатын мынадай тауарлар бойынша қосылған құн салығын төлеушілер осы бапта айқындалған тәртіппен есепке жатқызу әдісімен төленеді:

- 1) Жабдық;
- 2) ауыл шаруашылығы техникасы;
- 3) автомобиль көлігінің жылжымалы жүк құрамы;
- 4) тікұшақтар мен ұшақтар;
- 5) темір жол локомотивтері мен вагондар;
- 6) теңіз кемелері;
- 7) қосалқы бөлшектер;
- 8) пестицидтер (ұлы химикаттар);
- 9) Барлық түрдегі асыл тұқымды мал және қолдан ұрықтандыруға арналған жабдық;
- 10) тірі ірі қара мал.

Көрсетілген тауарлардың тізбесін және оны қалыптастыру тәртібін салық саясаты саласындағы уәкілетті орган айқындайды.

Бұл ретте осы тізбеге Қазақстан Республикасының аумағында өндірісі жоқ немесе Қазақстан Республикасының қажеттілігін жаппайтын тауарлар енгізіледі.

2. Осы баптың есепке жатқызу әдісімен қосылған құн салығын төлеу бөлігіндегі ережелері қосылған құн салығын төлеуші әкелетін тауарларға қатысты қолданылады:

- 1) одан әрі өткізуге арналмаған;
- 2) халықаралық қаржы лизингіне беруді қоспағанда, қаржы лизингіне беру мақсатында жүзеге асырылады;
- 3) мемлекеттік жоспарлау жөніндегі орталық уәкілетті органмен және уәкілетті органмен келісу бойынша агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган белгілеген тізбеге енгізілген ауыл шаруашылығы техникасын өндіруде пайдаланылатын, осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 7) тармақшасында көрсетілген мақсаттарда жол беріледі.

3. Қосылған құн салығын төлеуші импортталған тауарлар бойынша жанама салықтар жөніндегі декларациямен бір мезгілде салық органына табыс етеді:

- 1) Салық Кодексінің 456-бабының 2-тармағында көрсетілген құжаттар;
- 2) тауарды Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің бірыңғай тауар номенклатурасының нақты тауар кіші қосалқы позициясына жатқызуға мүмкіндік беретін тауарлардың негізгі техникалық, коммерциялық сипаттамаларын сипаттайтын құжаттар қоса беріледі. Қажет болған жағдайда бұйымдардың фотосуреттері, суреттері, сызбалары, паспорттары, тауарлардың сынамалары, үлгілері және басқа да құжаттар ұсынылады.

4. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген тауарларды әкелу акцизделетін тауарлар бойынша акциздер белгіленген тәртіппен төленген жағдайда қосылған құн салығын іс жүзінде төлемей жүргізіледі.

5. Есепке жатқызу әдісімен төленген қосылған құн салығының сомасы Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған тәртіппен есепке жазуда және есепке жатқытуда бір мезгілде қосылған құн салығы бойынша декларацияда көрсетіледі.

Тауарлар Қазақстан Республикасының аумағына әкелінген күннен бастап бес жыл ішінде осы баптың 1 және 2-тармақтарында белгіленген талаптар бұзылған жағдайда, әкелінетін тауарларға қосылған құн салығы тауарларды әкелу кезінде қосылған құн салығын төлеу үшін белгіленген мерзімнен бастап салық заңнамасында айқындалған тәртіппен және мөлшерде өсімпұл есептеле отырып төленуге жатады Қазақстан Республикасының.

Бұл ретте осы бапта белгіленген талаптарды бұзу болып табылмайды:

1) Осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 9) және 10) тармақшаларында көрсетілген жануарларды мәжбүрлі сою нәтижесінде алынған ет және ет өнімдерін өткізу немесе агроөнеркәсіптік кешенді дамыту саласындағы уәкілетті орган бекіткен табиғи кему нормалары шегінде мұндай жануарлардың кемуі (қырылуы);

2) Салық кодексінің 442-бабына сәйкес айқындалған импортталған тауарларды есепке қабылдаған күннен кейін қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығаруды қамтиды.

6. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген, олар бойынша қосылған құн салығы есепке жатқызу әдісімен төленген тауарларды өткізу жөніндегі айналымдар қаржы лизингіне беру кезінде қосылған құн салығынан босатылады.

7. Осы баптың ережелері Қазақстан Республикасының аумағына Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағынан лизинг шарттары (келісімшарттары) бойынша импортталған тауарларға да сыйақы есепке алынбай, лизинг шартында көзделген лизингтік төлем сомасына келетін қосылған құн салығының сомасы бөлігінде қолданылады.

Есепке жатқызылатын қосылған құн салығы сомасының салық кезеңі үшін есептелген салық сомасынан асып кетуі (ҚР СК 429-Б.)

1. Егер осы тарауда өзгеше көзделмесе, есепке жатқызылатын қосылған құн салығы сомасының есепті салық кезеңінің соңында декларация бойынша өсу қорытындысымен қалыптасқан есептелген салық сомасынан асып кетуі (бұдан әрі - қосылған құн салығының асып кетуі) қосылған құн салығы бойынша алдағы төлемдердің есебіне есептеледі.

Қосылған құн салығының асып кетуі импортталатын тауарлар бойынша және (немесе) бейрезиденттен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде қосылған құн салығын төлеу есебіне жатқызылмайды.

2. Нөлдік ставка бойынша салық салынатын өткізу бойынша айналымдар жасалған салық кезеңінің соңында қалыптасқан қосылған құн салығының асып кетуі, егер бір мезгілде мынадай шарттар орындалса, Салық кодексінің 431-бабында айқындалған тәртіппен өткізу бойынша салық салынатын айналымдар мақсатында пайдаланылатын сатып алынған тауарлар, жұмыстар және көрсетілетін қызметтер бойынша қайтарылуға жатады:

1) қосылған құн салығын төлеуші нөлдік ставка бойынша салық салынатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді тұрақты өткізуді жүзеге асырса;

2) тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді тұрақты өткізу жүзеге асырылған салық кезеңі үшін нөлдік ставка бойынша салық салынатын өткізу бойынша айналым өткізу бойынша жалпы салық салынатын айналымда кемінде 70 пайызды құраса.

Осы тармақтың мақсатында нөлдік ставка бойынша салық салынатын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді тұрақты өткізуге қатарынан үш салық кезеңі ішінде әрбір тоқсанда кемінде бір рет жүзеге асырылатын, нөлдік ставка бойынша салық салынатын тауарларды өткізу, жұмыстарды орындау, қызметтер көрсету жатады. Бұл ретте көрсетілген салық кезеңдерінің әрқайсысында осындай өткізу тұрақты өткізу деп танылады.

3. Осы баптың 2-тармағында белгіленген шарттар орындалмаған жағдайда қосылған құн салығы сомасының асып кетуі нөлдік ставка бойынша салық салынатын

өткізу бойынша айналым мақсаттары үшін пайдаланылған тауарлар (жұмыстар, көрсетілетін қызметтер) бойынша есепке жатқызылған салық сомасы бөлігінде қайтарылуға жатады.

4. Нөлдік ставка бойынша салық салынатын өткізу бойынша айналымдар мақсатында пайдаланылмайтын тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты пайда болған қосылған құн салығының асып кетуін қайтару Салық Кодексінің 373-бабына сәйкес резидент еместен жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу кезінде төленген есепке жатқызылған қосылған құн салығының сомалары шегінде жүргізіледі.

5. Салық Кодексінің 434-бабының 2-тармағында көрсетілген қосылған құн салығын төлеуші Салық кодексінің 431-бабына сәйкес қосылған құн салығының асып кетуін қайтару тәртібін қолдануға және ол қосылған құн салығының асып кетуін қайтарудың оңайлатылған тәртібі құқығын пайдаланбаған жағдайда құқылы.

6. Осы баптың 2, 3 және 4-тармақтарының ережелері қолданылмайды:

қайтарылуы Салық кодексінің 432 және 433-баптарына сәйкес жүзеге асырылатын қосылған құн салығының асып кеткен сомасына;

Салық Кодексінің 434-бабында көзделген қосылған құн салығының асып кетуін қайтарудың оңайлатылған тәртібін қолдануға құқығы бар салық төлеушілерге.

7. Бюджеттен қайтарылуға жататын қосылған құн салығының асып кеткен сомасын айқындау кезінде есепке жатқызылған қосылған құн салығының сомасы ескерілмейді:

агроөнеркәсіптік кешен саласындағы дайындаушы ұйым жазып берген шот-фактуралар;

салық міндеттемесін орындау есебіне заттай нысанда берілетін пайдалы қазбалар бойынша Тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге (оның ішінде осындай пайдалы қазбаларды өткізуге байланысты Тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) қолданылмайды.

8. Салық органының шешімі бойынша қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған салық төлеушілер бойынша қосылған құн салығының асып кетуі Салық кодексінің 48-бабында белгіленген талап қою мерзімі өткеннен кейін есептен шығарылуға жатады, осы мерзім қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебінен шығарылған күннен басталады.

Салық төлеушілердің дербес шоттарынан қосылған құн салығының асып кетуін есептен шығару уәкілетті орган айқындаған тәртіппен жүзеге асырылады.

9. Салық төлеуші қызметінің тоқтатылуына байланысты Салық кодексінің 369-бабы 1-тармағының 3) тармақшасында көрсетілген талаптар орындалғаннан кейін қалыптасқан қосылған құн салығының асып кетуі салық төлеуші қызметінің тоқтатылуына байланысты ұсынылған тарату декларациясында көрсетілген қосылған құн салығының қалыптасқан асып кету мөлшерінде азайтылуға жатады.

10. Қосылған құн салығының асып кетуін қайтару қағидаларын уәкілетті орган бекітеді.

10.1. Қосылған құн салығының асып кетуін қайтару тәртібі мен мерзімдері ҚР СК 431-436 баптарында көрсетілген.

10.2. Еуразиялық экономикалық одақта тауарлардың экспорты мен импорты, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде қосылған құн салығын салу ерекшеліктері ҚР СК 437-459-баптарында көрсетілген.

9. Салық тіркелімдері.

1. Қосылған құн салығы бойынша салық тіркелімін ҚР ҚМ әзірледі және осы салықтық есепке алу саясатына міндетті қосымша болып табылады (№9 тіркелімді қараңыз).

Қосылған құн салығы бойынша салық тіркелімі Орындаушының қалауы бойынша электрондық түрде немесе қағаз жеткізгіште жүргізіледі. Қосылған құн салығы бойынша декларация жасауға жауапты тұлға орындаушы болып табылады.

2. Жыл соңында қосылған құн салығы бойынша салық тіркелімі қағаз жеткізгіште шығарылады, оған орындаушы, бас бухгалтер және басшы қол қояды.

БӨЛІМ 19. САЛЫҚТЫҚ БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ САЛЫҚТЫҚ ӘКІМШІЛЕНДІРУДІҢ ӨЗГЕ ДЕ НЫСАНДАРЫ

1. Салық әкімшілігін жүргізу (68-құжат ҚР ҰК)

1.1. Салықтық әкімшілендіру салық органдары және бюджетке төленетін салықтар мен төлемдерді жинау бойынша басқа да уәкілетті мемлекеттік органдар жүзеге асыратын, оның ішінде салықтық бақылауды жүзеге асыру, мерзімінде орындалмаған салықтық міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін және салық берешегін мәжбүрлеп өндіріп алу шараларын қолдану, сондай-ақ мемлекеттік қызметтер көрсету және өзге де қызметтер көрсету болып табылатын шаралар мен тәсілдердің жүйесі (жиынтығы) болып табылады осы Кодексте белгіленген салықтық әкімшілендіру нысандары.

1.2. Салықтық әкімшілендіру мынадай қағидаттарға негізделеді:

- 1) заңдылық;
- 2) салық төлеуші мен салық органдары арасындағы өзара іс-қимылдың тиімділігін арттыру;
- 3) тәуекелдерді бағалауға негізделген салықтық әкімшілендіруді жүзеге асыру кезінде сараланған тәсіл қолдану арқылы жүзеге асырылады.

2. Салықтық бақылау (ҚР СК 69-б.)

2.1. Салықтық бақылау-бұл орындалуын бақылау салық органдарына жүктелген ҚР салық заңнамасының және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасының нормаларын орындауға салық органдары жүзеге асыратын бақылау.

2.2. Қоғамның қызметіне қатысты салықтық бақылау мыналарға қатысты жүзеге асырылады:

- қоғамның салық органдарында тіркелуі;
- салық нысандарын қабылдау;
- камералдық бақылау;
- салық міндеттемесінің орындалуын есепке алу;
- міндетті зейнетақы жарналарын есептеу, ұстап қалу және аудару жөніндегі міндеттер;
- әлеуметтік аударымдарды есептеу және төлеу бойынша міндеттер;
- міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар мен жарналарды есептеу және төлеу жөніндегі міндеттер;
- салықтық мониторинг;
- салықтық тексеру;
- салықтық тексерулер;
- трансферттік баға белгілеу кезіндегі бақылау;
- бақылау-касса машиналарын қолдану тәртібінің сақталуын бақылау (егер оларды қолдану бойынша міндеттемелер пайда болса).

ҚР СК және осы салықтық есепке алу саясатының талаптарына сәйкес салықтық нысандарды уақтылы ұсыну үшін дербес жауапкершілік келесі лауазымды тұлғаларға жүктелген:

Басқарма Төрағасы-Ректор –

Бас бухгалтер –

2.3. Салықтық тексеру жүргізудің жалпы тәртібі Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес айқындалады.

2.4. Салықтық тексеру жүргізу тәртібінің ерекшеліктері мен мерзімдері Салық кодексінде айқындалады.

3. Камералдық бақылау (ҚР СК 94-б.)

3.1. Камералдық бақылау-табыс етілген салық есептілігін, уәкілетті органдардың мәліметтерін, сондай-ақ Қоғамның қызметі туралы басқа да құжаттар мен мәліметтерді зерделеу және талдау негізінде салық қызметі органдары жүзеге асыратын бақылау. Камералдық бақылау тәуекелдерді басқару жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылады.

3.2. Камералдық бақылаудың мақсаты салық төлеушіге камералдық бақылау нәтижелері бойынша салық органдары анықтаған салық есептілігіндегі бұзушылықтарды дербес жою құқығын беру болып табылады.

3.3 камералдық бақылау кезінде анықталған қателер мен кемшіліктерді жою үшін дербес жауапкершілік қоғамның бас бухгалтеріне жүктелген.

Ұстап қалулардың толықтығына, Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына міндетті және ерікті зейнетақы жарналарын уәкілетті органға уақтылы аударуға, әлеуметтік төлемдерді уақтылы аударуға, камералдық бақылау кезінде анықталған қателер мен кемшіліктерді жоюға осы төлемдерге жауапты лауазымды адамдарға дербес жауапкершілік жүктелсін.

4. Салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер, әлеуметтік төлемдер бойынша есеп-қисаптарды салыстырып тексеру жүргізу (ҚР СК 98-б.)

1. Салық төлеушінің (салық агентінің) талап етуі бойынша салық органы бір жұмыс күні ішінде салықтар мен бюджетке төленетін төлемдер, әлеуметтік төлемдер бойынша есеп-қисаптарға салыстырып тексеру жүргізеді.

2. Салық төлеушінің (салық агентінің) деректері мен салық органының деректері бойынша алшақтықтар болған жағдайда, алшақтықтар анықталған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде салық органы мен салық төлеуші (салық агенті) туындаған алшақтықтарды жою жөнінде шаралар қабылдайды. Қажет болған жағдайда салық төлеушінің (салық агентінің) Жеке шотына түзетулер енгізіледі.

БӨЛІМ 20. ЕСЕПТІК САЛЫҚ САЯСАТЫН САҚТАУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК

1. Есептік салық саясатын сақтау үшін жауапкершілік лауазымдық нұсқаулығында осы жауапкершілік белгіленген бірінші басшыға немесе басқа уәкілетті тұлғаға жүктеледі.

2. Қоғамның бірінші басшысының немесе оның уәкілетті адамының, сондай-ақ бас бухгалтердің немесе салық және бухгалтерлік есепті жүргізу жөніндегі міндет жүктелген адамның талаптары қоғамның барлық қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті болып табылады.

<i>Басылым:</i> <i>бірінші</i>	<i>Бекуті күні:</i> <i>09.06.2022</i>	<i>Күшіне енген күні:</i> <i>30.06.2022</i>	<i>Жауапкершілік:</i> <i>ЭЖҚД</i>
-----------------------------------	--	--	--------------------------------------

**Некоммерческое акционерное общество
«Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева»**

УТВЕРЖДЕНО

Решением Правления

НАО «СКУ им. М. Козыбаева»

№ 40 от «09» 06 2022 года

Председатель Правления – Ректор

НАО «СКУ им. М. Козыбаева»

Е. Шуланов

НАЛОГОВАЯ УЧЕТНАЯ ПОЛИТИКА

**Некоммерческого акционерного общества
«Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева»**

СОДЕРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ 1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ.....	3
РАЗДЕЛ 2. ОРГАНИЗАЦИОННО-ТЕХНИЧЕСКИЙ РАЗДЕЛ.....	5
Подраздел 1. Управление, организационная структура Общества	5
Подраздел 2. Система налогового учета и внутреннего контроля	6
Подраздел 3. Учетная документация	7
РАЗДЕЛ 3. ОСОБЕННОСТИ НАЛОГОВОГО УЧЕТА.....	11
Подраздел 1. Общие положения.....	11
РАЗДЕЛ 4. КОРПОРАТИВНЫЙ ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ.....	12
Подраздел 1. Налогооблагаемый доход	12
Подраздел 2. Доходы, включаемые в совокупный годовой доход	13
Подраздел 3. Доходы	15
Подраздел 4. Вычеты	19
Подраздел 5. Вычеты по фиксированным активам (ст. 265 НК РК).....	32
Подраздел 6. Корректировка доходов и вычетов	41
Подраздел 7. Убытки.....	42
Подраздел 8. Порядок исчисления и сроки уплаты корпоративного подходного налога	43
Подраздел 9. Корпоративный подоходный налог, удерживаемый у источника выплаты.....	45
Подраздел 10. Ставки налога, налоговый период и налоговая декларация	46
РАЗДЕЛ 5. ИНДИВИДУАЛЬНЫЙ ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ	47
РАЗДЕЛ 6. СОЦИАЛЬНЫЙ НАЛОГ	59
РАЗДЕЛ 7. НАЛОГ НА ТРАНСПОРТНЫЕ СРЕДСТВА	64
РАЗДЕЛ 8. НАЛОГ НА ИМУЩЕСТВО	69
РАЗДЕЛ 9. ЗЕМЕЛЬНЫЙ НАЛОГ	75
РАЗДЕЛ 10. ПЛАТА ЗА ЭМИССИИ В ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ.....	83
РАЗДЕЛ 11. ПЛАТА ЗА ПОЛЬЗОВАНИЕ ЗЕМЕЛЬНЫМИ УЧАСТКАМИ.....	89
РАЗДЕЛ 12. ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ У ИСТОЧНИКА ВЫПЛАТЫ С ДОХОДОВ НЕРЕЗИДЕНТА.....	91
РАЗДЕЛ 13. ОБЯЗАТЕЛЬНЫЕ ПЕНСИОННЫЕ ВЗНОСЫ В ЕДИНЫЙ НАКОПИТЕЛЬНЫЙ ПЕНСИОННЫЙ ФОНД	98
РАЗДЕЛ 14. СОЦИАЛЬНЫЕ ОТЧИСЛЕНИЯ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ФОНД СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ	101
РАЗДЕЛ 15. ОТЧИСЛЕНИЯ И ВЗНОСЫ НА ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ СОЦИАЛЬНОЕ МЕДИЦИНСКОЕ СТРАХОВАНИЕ	103
РАЗДЕЛ 16. СБОРЫ И ПОШЛИНЫ.....	105
РАЗДЕЛ 17. XVI. ТРАНСФЕРТНОЕ ЦЕНООБРАЗОВАНИЕ.....	105
РАЗДЕЛ 18. XVII. НАЛОГ НА ДОБАВЛЕННУЮ СТОИМОСТЬ.....	106
РАЗДЕЛ 19. НАЛОГОВЫЙ КОНТРОЛЬ И ПРОЧИЕ ФОРМЫ НАЛОГОВОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ	143
РАЗДЕЛ 20. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА СОБЛЮДЕНИЕ УЧЕТНОЙ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ.....	144

РАЗДЕЛ 1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

НАО «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева» (далее – Общество, Университет) первоначально зарегистрировано в РК в качестве хозяйствующего субъекта Управлением юстиции города Петропавловск Департамента юстиции Северо-Казахстанской области 04 марта 1996 года, Свидетельство о государственной регистрации № 614-1948-01-ГП, дата государственной перерегистрации 04 марта 2015 года, БИН 960 340 000 702, ОКПО .05606434.

В качестве Некоммерческого акционерного общества создано в соответствии с постановлением Правительства Республики Казахстан от 11 октября 2019 года № 752 «О некоторых вопросах высших учебных заведений Министерства образования и науки Республики Казахстан».

Наименование Общества: полное:

на государственном языке — «Манаш Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы;

на русском языке — некоммерческое акционерное общество «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева».

Общество имеет постоянное местопребывание в Республике Казахстан.

Местонахождение Общества: Республика Казахстан, 150000, Северо-Казахстанская область, город Петропавловск, улица Пушкина, 86.

Срок деятельности Общества не ограничен.

Учредителем Общества является Правительство Республики Казахстан в лице Комитета государственного имущества и приватизации Министерства финансов Республики Казахстан.

Уполномоченным органом в соответствующей отрасли, осуществляющим право владения и пользования 100% государственным пакетом акций Общества, является Министерство образования и науки Республики Казахстан (далее - Единственный акционер).

Общество является некоммерческой организацией, не преследующей в качестве основной цели своей деятельности извлечение дохода и не осуществляющей распределение полученного чистого дохода в пользу Единственного акционера Общества.

Общество не может быть преобразовано в коммерческую организацию.

Основные виды деятельности Общества:

Целью деятельности Общества является создание необходимых условий для получения качественного образования, обучения и преподавания, направленных на формирование, развитие и профессиональное становление личности на основе национальных и общечеловеческих ценностей, достижений науки и практики, а также для развития научного потенциала и коммерциализации разработок.

Целью образовательного процесса Общества является высококачественное обучение, соответствующее международным стандартам.

Обучение осуществляется по следующим ступеням:

- общее среднее образование: школа;
- техническое и профессиональное образование: колледж; высшее образование: бакалавриат;
- послевузовское образование: магистратура, докторантура; дополнительное образование, в том числе переподготовка и повышение
- квалификации научно-педагогических кадров и специалистов.

Образовательная деятельность осуществляется по следующим формам обучения: очная, а также с использованием дистанционных технологий, дуальной формы обучения и экстернат.

Образовательный процесс в Обществе осуществляется на государственном, русском, английском и других языках, при необходимости.

Предметом деятельности Общества является предоставление образовательных услуг в сфере высшего, послевузовского, технического и профессионального, послесреднего и дополнительного образования.

Основными видами деятельности Общества являются:

1) подготовка кадров по образовательным программам высшего и послевузовского образования, а также научно-техническую, инновационную деятельность, научно-исследовательские работы, включая фундаментальные и прикладные научные исследования;

2) обеспечение обучающихся питанием, проживанием, медицинским обслуживанием;

3) обеспечение работников питанием, проживанием, медицинским обслуживанием;

4) обеспечение безопасности обучающихся;

5) организация и проведение спортивных и культурно-массовых мероприятий;

6) организация и проведение физкультурно-оздоровительных мероприятий, создание спортивных и творческих секций;

7) издательская и полиграфическая деятельность для обеспечения образовательного процесса, исследований, воспитательной и социально- культурной деятельности;

8) организация и участие в различных мероприятиях международного и республиканского уровней: в олимпиадах, соревнованиях, конкурсах, конференциях, семинарах среди обучающихся и педагогических работников;

9) подготовка обучающихся к воинской службе по программе офицеров запаса;

10) реализация общеобразовательных учебных программ начального, основного среднего и общего среднего образования, а также образовательных программ технического и профессионального, послесреднего, дополнительного образования;

11) создание технополисов, технопарков, бизнес-инкубаторов, инновационных центров, центров коммерциализации и трансферта технологий, проектных конструкторских бюро и других структур по профилю деятельности;

12) участие в разработке, апробации и внедрении инновационных методов, технологий обучения и исследований, направленных на дальнейшее развитие и совершенствование системы образования и науки;

13) организация, создание и развитие цифровых интерактивных образовательных ресурсов и учебных фильмов для всех уровней образования;

14) участие в интеграции образования и науки с производством;

15) организация, финансирование опытно-конструкторских работ, инновационных и инвестиционных проектов с привлечением финансовых ресурсов дочерних и других организаций Республики Казахстан и зарубежных организаций, а также участие в формировании механизмов и инфраструктуры венчурного финансирования проектов в области образования и науки.

В случае, если для осуществления отдельных видов деятельности необходимо специальное разрешение (лицензия) уполномоченных органов, Общество осуществляет данные виды деятельности только после получения в установленном порядке соответствующего разрешения (лицензии).

Общество осуществляет образовательную деятельность на основании лицензии:

Государственная лицензия с приложениями № KZ47LAA00018464 от 22 июля 2020 года, выданная РГУ «Комитет по обеспечению качества в сфере образования и науки Министерства образования и науки РК», неотчуждаемая, класс 1.

Настоящая Налоговая учетная политика разработана на основе ст. 190 п.п.5 – 6 и ст. 191 Налогового Кодекса РК «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) с последними изменениями и дополнениями, внесенными на основании Закона РК от 25.12.2017 г. № 121 –VI «О введении в действие кодекса РК «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» и допущений о том, что:

- а) для Общества она является внутренним нормативным документом, устанавливающим принятый Обществом порядок ведения налогового учета с соблюдением требований Налогового Кодекса РК;
- б) Общество будет действовать в обозримом будущем;
- в) каждый финансовый год начинается с 1 января и заканчивается 31 декабря;
- г) налоговым периодом для каждого вида налогов и платежей в бюджет являются периоды, отраженные в Налоговом кодексе РК, в течении финансового года.

РАЗДЕЛ 2. ОРГАНИЗАЦИОННО-ТЕХНИЧЕСКИЙ РАЗДЕЛ

Подраздел 1. Управление, организационная структура Общества

Органами Общества являются:

- высший орган - Единственный акционер;
- орган управления - Совет директоров;
- исполнительный орган — Правление (Ректорат);
- коллегиальный орган - Ученый Совет;
- орган, осуществляющий контроль за финансово-хозяйственной деятельностью Общества - Служба внутреннего аудита;

Решения по вопросам, отнесенным законодательством Республики Казахстан к компетенции общего собрания акционеров, принимаются Единственным акционером единолично и подлежат оформлению в письменном виде.

К исключительной компетенции Единственного акционера относятся следующие вопросы:

- избрание (назначение), определение срока полномочий, досрочное прекращение полномочий Председателя Правления — Ректора Общества на основании рекомендации Республиканской комиссии;
- привлечение к дисциплинарной ответственности Председателя Правления — Ректора Общества;
- назначение, определение срока полномочий члена Правления по академическим вопросам и досрочное прекращение его полномочий, а также рассмотрение вопроса об его дисциплинарной ответственности;
- Внесение изменений и дополнений в Устав Общества или утверждение его в новой редакции и др.

Руководство текущей деятельностью Общества осуществляется исполнительным органом Общества — Правлением (Ректоратом). Правление Общества возглавляет Председатель Правления - Ректор Общества

Ответственность за формирование учетной налоговой политики, ведение налогового учета, своевременное представление полной и достоверной налоговой отчетности несет руководитель Общества, который может ее делегировать другим лицам - главному бухгалтеру, аудиторской фирме и т.п.

Должностными лицами, ответственными за соблюдение Налоговой учетной политики НАО «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева» является:

-главный бухгалтер.

Для всех работников финансовой службы налоговая учетная политика является нормативной базой при ведении налогового учета, составлении учетной документации и составлении налоговых отчетов.

Подраздел 2. Система налогового учета и внутреннего контроля

Налоговый учет в Обществе ведется на основе данных бухгалтерского учета, который осуществляется в бухгалтерии в соответствии со следующими нормативными документами:

- Кодексом Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» с последними изменениями и дополнениями, внесенными на основании Закона РК от 25.12.2017г. № 121 –VI «О введении в действие кодекса РК «О налогах и других обязательных платежах в бюджет»;

- Законом Республики Казахстан «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности» от 28 февраля 2007 года № 234 - III;

- Международным стандартам финансовой отчетности (IAS, IFRS);

- Типовым планом счетов бухгалтерского учета, утвержденным Приказом Министра финансов РК от 22 июня 2007 г. № 185 с изменениями, введенными Приказом министра финансов РК №877 от 02.10.2018 года;

- Правилами ведения бухгалтерского учета, утвержденными приказом Министра финансов Республики Казахстана от 31 марта 2015 года № 241;

Закон Республики Казахстан «Об Образовании» от 27 июля 2007 года № 319-III.

- Закон Республики Казахстан «О науке» от 18 февраля 2011 года № 407-IV

- Постановление Правительства Республики Казахстан от 18 октября 2013 года № 1116 «Об утверждении Правил и сроков исчисления, удержания (начисления) и перечисления обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов в единый накопительный пенсионный фонд»;

- Постановление Правительства Республики Казахстан от 31 декабря 2013 года № 1562 «Об утверждении перечня производств, работ, профессий работников, занятых на работах с вредными условиями труда, в пользу которых агентами по уплате обязательных профессиональных пенсионных взносов за счет собственных средств осуществляются обязательные профессиональные пенсионные взносы»

- Постановление Правительства Республики Казахстан от 21 июня 2004 года № 683 «Об утверждении Правил исчисления и перечисления социальных отчислений» (с изменениями и дополнениями);

- Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 30 июня 2017 года № 478 «Об утверждении Правил и сроков исчисления (удержания) и перечисления отчислений и (или) взносов на обязательное социальное медицинское страхование и Правил осуществления возврата плательщикам излишне (ошибочно) зачисленных сумм отчислений, взносов и (или) пени за несвоевременную и (или) неполную уплату отчислений и (или) взносов».

- учетной политикой Общества;

- рабочим планом счетов Общества;

- учетной налоговой политикой Общества;

- методическими рекомендациями, инструкциями и другими нормативными актами по организации бухгалтерского учета.

Целью налогового учета является ведение налогоплательщиком – Обществом, - учетной документации в соответствии с требованиями Налогового Кодекса РК для

обобщения и систематизации информации об объектах налогообложения и объектах, связанных с налогообложением, а также исчисления налогов и других обязательных платежей в бюджет и составления налоговой отчетности Общества.

Налоговый учет в Обществе ведется таким образом, чтобы обеспечить:

- формирование полной и достоверной информации о порядке учета для целей налогообложения операций, осуществленных Обществом в течение налогового периода;
- расшифровку каждой строки форм налоговой отчетности;
- достоверное составление налоговой отчетности;
- предоставление информации органам налоговой службы для налогового контроля.

В случае выявления ошибок, допущенных при составлении налоговых отчетов предыдущих периодов, сумма корректировки ошибок отражается в дополнительных формах налоговой отчетности, к которым прилагаются бухгалтерские справки с объяснением причин допущенных ошибок. Бухгалтерская справка подписывается главным бухгалтером и бухгалтером-исполнителем. Дополнительные формы налоговых отчетов оформляются в соответствии с общими требованиями, предъявляемыми к заполнению и сдаче налоговой отчетности.

Изменения в налоговую учетную политику Общества вносятся в следующих случаях:

- при внесении изменений и дополнений в Налоговый кодекс РК, связанные с налоговым учетом;
- при формировании более достоверных событий и операций в налоговой отчетности.

Изменения и дополнения в налоговую политику вносятся самостоятельно и утверждаются решением уполномоченного органа НАО «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева»

Подраздел 3. Учетная документация

Учетная документация включает в себя:

- бухгалтерскую документацию;
- налоговые формы;
- налоговую учетную политику;
- учетные регистры и иные документы, являющиеся основанием для определения объектов налогообложения и (или) объектов, связанных с налогообложением, а также для исчисления налогового обязательства.

Согласно п. 1 статьи 193 НК РК учетная документация Общества составляется и ведется на казахском и (или) русском языке.

Все бухгалтерские записи производятся на основании первичных документов, фиксирующих факт совершения хозяйственной операции. Все хозяйственные операции и прочие события хозяйственной деятельности Общества, влияющие на активы, собственный капитал, обязательства, доходы и расходы, должны быть отражены в бухгалтерском учете. Первичные документы в Обществе составляются в момент совершения операции, а если это не представляется возможным, - непосредственно по окончании операции.

В бухгалтерском учете Общества применяются Типовые формы первичных учетных документов, утвержденные приказом Министерства финансов РК от 20.12.2012 года № 562, Министерства финансов РК от 27.10.2014 года № 458 и нетиповые формы (разработанные самим Обществом), которые являются обязательным

приложением к учетной политике Общества. Любой первичный документ должен иметь следующие реквизиты:

- дату составления документа;
- подпись и расшифровку подписи лица, составившего документ;
- четко написанную информацию самого документа (наименование ТМЗ, услуг, единицы измерения, количество, цену, сумму и т.д.);
- заполнение всех реквизитов, указанных в бланке первичной учетной документации;
- все подписи должны содержать расшифровку с указанием должности, фамилии и инициалов подписавшегося лица.

Бухгалтерские записи производятся как ручным способом, так и с помощью компьютеризированной системы учета: 1С: Бухгалтерия, версии 8.3 или более поздних выпусков, WORD, Excel.

Содержание первичных документов и регистров бухгалтерского учета являются информацией, составляющей коммерческую тайну согласно ст.12 Закона РК «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности», доступ к которой предоставляется лишь лицам, которые имеют разрешение руководства Общества, а также должностным лицам государственных органов в соответствии с законодательством РК.

Руководство Общества определяет лиц, имеющих право подписи бухгалтерских документов, и устанавливает иерархию права подписи в зависимости от занимаемой должности, сферы действия и сущности операции.

Налоговые формы включают в себя налоговую отчетность, налоговое заявление и налоговые регистры.

Налоговые формы составляются на бумажном и (или) электронном носителях на казахском и (или) русском языке.

Налоговые формы, составленные на бумажных носителях должны быть подписаны первым руководителем (или его уполномоченным заместителем), главным бухгалтером, лицом, которое составило данную форму и заверено печатью Общества.

Налоговые формы, составленные на электронном носителе должны быть заверены электронной цифровой подписью Общества.

Налоговые формы хранятся в течении исковой давности, установленного ст.48 НК Республики Казахстан.

Налоговая отчетность – это документ, представляемый в налоговые органы в соответствии с порядком, установленным Налоговым кодексом РК, который содержит сведения о Предприятии, об объектах налогообложения и(или) связанных с налогообложением, об активах и обязательствах, а также об исчислении налоговых обязательств и социальных платежей.

Налоговая отчетность составляется в соответствии с требованиями форматно-логического контроля, утвержденного уполномоченным органом.

Налоговая отчетность включает в себя налоговые декларации, расчеты, приложения к ним, подлежащие составлению и представлению объединением по видам налогов, других обязательных платежей в бюджет, обязательным пенсионным взносам и социальным отчислениям. Формы налоговой отчетности утверждаются уполномоченным органом с учетом положений статей 206-209 НК РК

Согласно ст. 206, п.3 НК РК, налоговая отчетность подразделяется на:

- **первоначальную** налоговую отчетность;
- **очередную** налоговую отчетность;
- **дополнительную** налоговую отчетность;
- **дополнительную по уведомлению** налоговую отчетность;
- **ликвидационную**.

Налоговая отчетность представляется в налоговые органы в порядке и сроки, установленные Налоговым

Кодексом РК согласно ст. 209 НК РК. Налоговая отчетность представляется по выбору:

- в явочном порядке;
- по почте заказным письмом с уведомлением;
- в электронной форме, допускающем компьютерную обработку информации посредством системы приема и обработки налоговой отчетности.

При отсутствии объектов налогообложения налоговая отчетность не представляется по :

- налогу на имущество;
- земельному налогу;
- налогу на транспортные средства;
- рентному налогу на экспорт;
- специальным платежам и налогам недропользователей;
- платежам в бюджет.

Приложения к декларациям, расчетам не представляются при отсутствии данных, подлежащих отражению в них.

Отзыв налоговой отчетности, в соответствии со ст. 210 НК РК, производится на основании налогового заявления, которое подается в налоговый орган по причине не представления налоговой отчетности.

Налоговые формы считаются не представленными в налоговые органы при наличии одного или нескольких из следующих случаев:

- 1) налоговые формы не соответствуют установленным уполномоченным органом формам;
- 2) в налоговой форме не указан код налогового органа;
- 3) в налоговой форме не указан или неверно указан идентификационный номер налогоплательщика (налогового агента);
- 4) в налоговой форме не указан налоговый период;
- 5) в налоговой форме не указана дата, на которую составляется декларация об активах и обязательствах;
- 6) в налоговой форме не указан вид налоговой отчетности;
- 7) налоговая отчетность не подписана и (или) не заверена печатью со своим наименованием;
- 8) налоговая отчетность имеет статус обработки «Отказ в обработке» при непринятии системой приема и обработки налоговой отчетности форматно-логического контроля;
- 9) нарушены требования пункта 1 статьи 212 НК РК относительно способа представления налоговой отчетности в случае продления срока представления налоговой отчетности;
- 10) одновременно с декларацией по налогу на добавленную стоимость не представлены реестры счетов-фактур по приобретенным и реализованным в течение налогового периода товарам, работам, услугам - в случае получения или выписывания счетов-фактур на бумажном носителе;
- 11) налоговая отчетность по налогу на добавленную стоимость представлена не в явочном порядке после снятия с регистрационного учета по указанному налогу по решению налогового органа.

Отзыв налоговой отчетности производится одним из следующих методов:

- 1) методом удаления, при котором отзываемая налоговая отчетность удаляется из центрального узла системы приема и обработки налоговой отчетности;
- 2) методом изменения, при котором в ранее представленную налоговую отчетность вносятся заявляемые налогоплательщиком (налоговым агентом) изменения и (или) дополнения.

Методом удаления производится отзыв следующей налоговой отчетности:

- 1) ликвидационной налоговой отчетности в случае принятия решения о возобновлении деятельности до начала проведения налоговой проверки;
- 2) представленной с нарушением условий пункта 2 статьи 208 и пункта 5 статьи 211 Налогового Кодекса РК;
- 3) представленной при отсутствии обязательства по представлению такой налоговой отчетности;
- 4) которая считается не представленной в соответствии с пунктом 5 статьи 209 НК РК;
- 5) представленной после истечения срока исковой давности, за исключением налоговой отчетности по уведомлениям об устранении нарушений, выявленных налоговым органом по результатам камерального контроля.

Методом изменения производится отзыв следующей налоговой отчетности:

- 1) в которой не указан или неверно указан код валюты;
- 2) в которой не указаны или неверно указаны номер и (или) дата контракта на недропользование;
- 3) в которой не указан или неверно указан статус резидентства;
- 4) в которой неверно указан код налогового органа;
- 5) в которой неверно указан налоговый период;
- 6) в которой неверно указан вид налоговой отчетности;
- 7) ликвидационной налоговой отчетности в случае принятия решения о возобновлении деятельности после проведения налоговой проверки или завершения камерального контроля.

Внесение изменений в дополнительную налоговую отчетность, в соответствии со ст.211 НК РК, производится путем составления дополнительной налоговой отчетности за налоговый период, к которому относятся данные изменения и дополнения.

В дополнительной налоговой отчетности по соответствующим строкам указывается:

- 1) разница между суммами, указанными в ранее представленной налоговой отчетности, и фактическим налоговым обязательством за налоговый период - при изменении сумм;
- 2) новое значение - при изменении остальных данных.

Для продления срока представления налоговой отчетности в соответствии со ст.212 НК РК налогоплательщик направляет в налоговый орган по месту регистрационного учета, в том числе через Государственную корпорацию Правительство для граждан, уведомление о продлении срока представления налоговой отчетности по форме, установленной уполномоченным органом.

Срок представления налоговой отчетности, за исключением расчета сумм авансовых платежей по корпоративному подоходному налогу, продлевается на период:

- 1) не более тридцати календарных дней со срока, установленного для представления декларации по корпоративному подоходному налогу или индивидуальному подоходному налогу;
- 2) не более пятнадцати календарных дней со срока, установленного для представления декларации и (или) расчета по иным видам налогов, платежам в бюджет, социальным платежам;
- 3) не более тридцати календарных дней со срока, установленного для представления декларации по иным видам налогов, платежам в бюджет, социальным платежам для налогоплательщиков, имеющих низкий уровень рисков по системе управления рисками.

Продление не изменяет срока уплаты налогов, платежей в бюджет и социальных платежей.

Налоговое заявление, в соответствии со ст. 206, п.1 и ст.208 Налогового Кодекса РК, является документом, представляемый в налоговый орган с целью реализации его прав и исполнения обязанностей налогоплательщика. Формы налоговых заявлений утверждаются уполномоченными органами. Налоговое заявление может быть представлено в тех же формах, что и налоговая отчетность, через Государственную корпорацию «Правительство для граждан». Перечень налоговых заявлений, представляемых через Государственную корпорацию «Правительство для граждан» устанавливается уполномоченным органом в сфере информатизации.

Налоговые регистры, в соответствии со статьей 215 Налогового Кодекса РК, являются документами, содержащими необходимые сведения об объектах налогообложения и (или) объектах, связанных с налогообложением. Налоговые регистры включают в себя формы и правила по их заполнению, утвержденные руководством Общества, и формы и правила по их заполнению, установленные уполномоченным органом.

Налоговая учетная политика – это настоящий документ, утвержденный приказом первого руководителя – Председателя Правления - Ректора Общества или лица, на то уполномоченного, с приложением самостоятельно разработанных налоговых регистров, дополнений и изменений.

РАЗДЕЛ 3. ОСОБЕННОСТИ НАЛОГОВОГО УЧЕТА

Подраздел 1. Общие положения

1. Настоящая учетная налоговая политика разработана на основе Налогового Кодекса РК с целью регламентации налогового учета в Обществе на принципах обязательности, определенности, справедливости, добросовестности и единообразия с действующей налоговой системой.

2. **Принцип обязательности** предусматривает, что Общество обязано исчислять, удерживать и перечислять налоги и обязательные платежи в бюджет в строгом соответствии с действующим налоговым законодательством РК, в полном объеме и в установленные сроки.

3. **Принцип определенности** предусматривает, что Общество ведет налоговый учет и свои налоговые регистры, в которых четко отражены основания и порядок возникновения, исполнения и прекращения налоговых обязательств. В налоговых регистрах отражены расшифровки числовых показателей, отраженных по каждой строке форм налоговых отчетов, утвержденных уполномоченным органом.

4. **Принцип справедливости** предусматривает, что Общество пользуется налоговыми льготами, отраженными в Налоговом Кодексе РК и предусмотренными для Общества.

5. **Принцип добросовестности** предусматривает, что Общество добросовестно выполняет свои обязательства по налогам и обязательным платежам перед государством.

6. **Принцип единообразия** налоговой системы предусматривает, что Общество ведет налоговый учет в полном соответствии с требованиями Налогового Кодекса Республики Казахстан.

7. **Метод налогового учета.** Общество осуществляет ведение налогового учета по методу начисления в порядке и на условиях, установленных Налоговым Кодексом РК.

Метод начисления - метод учета, согласно которому независимо от времени оплаты доходы и расходы учитываются с момента выполнения работ, предоставления услуг.

Общество на основе налогового учета по итогам налогового периода определяет объекты налогообложения и (или) объекты, связанные с налогообложением, и исчисляет налоги и другие обязательные платежи в бюджет.

Учет операций в иностранной валюте в целях налогообложения осуществляется в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности и учетной политикой Общества.

Операция в иностранной валюте в целях налогообложения пересчитывается в национальную валюту Республики Казахстан - тенге с применением рыночного курса обмена валюты на день совершения операции.

Учет товарно-материальных запасов в целях налогообложения осуществляется в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности и учетной политикой общества.

В НАО «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева», исходя из положений учетной политики учет товарно-материальных запасов, ведется по средневзвешенной стоимости.

8. Валюта налогового учета - Налоговый учет в обществе ведется в национальной валюте Республики Казахстан - тенге.

9. В соответствии с требованиями Кодекса РК «О налогах и других обязательных платежах в бюджет», Общество является плательщиком следующих налогов и обязательных платежей:

- корпоративного подоходного налога
- корпоративного подоходного налога, удерживаемого у источника выплаты;
- индивидуального подоходного налога;
- социального налога;
- налога на транспортные средства;
- налога на имущество;
- земельного налога;
- платы за эмиссии в окружающую среду;
- плата за пользование земельными участками;
- социальные отчисления;
- пенсионные взносы;
- взносы и отчисления на обязательное социальное медицинское страхование;
- лицензионный сбор за право занятия отдельными видами деятельности;
- государственные пошлины;

РАЗДЕЛ 4. КОРПОРАТИВНЫЙ ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ

Регистр № 1

Налогообложение корпоративным подоходным налогом (далее – КПН) регламентируется разделом 7 (статьи 222–315) Налогового кодекса.

Подраздел 1. Налогооблагаемый доход

Определяется как разница между совокупным годовым доходом с учетом корректировок (согласно ст.241 НК РК) и вычетами.

Совокупный годовой доход Общества состоит из доходов, подлежащих получению (полученных) в Республике Казахстан и за ее пределами в течение налогового периода.

Подраздел 2. Доходы, включаемые в совокупный годовой доход

В совокупный годовой доход включаются все виды доходов налогоплательщика без включения в них суммы налога на добавленную стоимость и акциза:

- 1) доход от реализации;
- 2) доход страховой, перестраховочной организации по договорам страхования, перестрахования;
- 3) доход от прироста стоимости;
- 4) доход по производным финансовым инструментам;
- 5) доход от списания обязательств;
- 6) доход по сомнительным обязательствам;
- 7) доход от снижения размеров провизии (резервов), созданных налогоплательщиком, имеющим право на вычет провизии (резервов) в соответствии с пунктами 1, 5, 6 и 7 статьи 250 Налогового Кодекса;
- 8) доход от уступки права требования;
- 9) доход от выбытия фиксированных активов;
- 10) доход от корректировки расходов на геологическое изучение и подготовительные работы к добыче природных ресурсов, а также других расходов недропользователей;
- 11) доход от превышения суммы отчислений в фонд ликвидации последствий разработки месторождений над суммой фактических расходов по ликвидации последствий разработки месторождений;
- 12) доход от осуществления совместной деятельности;
- 13) присужденные или признанные должником неустойки (штрафы, пени), кроме возвращенных из бюджета необоснованно удержанных штрафов, если эти суммы ранее не были отнесены на вычеты;
- 14) полученные компенсации по ранее произведенным вычетам;
- 15) доход в виде безвозмездно полученного имущества;
- 16) дивиденды;
- 17) вознаграждение по депозиту, долговой ценной бумаге, векселю, исламскому арендному сертификату;
- 18) превышение суммы положительной курсовой разницы над суммой отрицательной курсовой разницы;
- 19) выигрыши;
- 20) доход, полученный при эксплуатации объектов социальной сферы;
- 21) доход от продажи Общества как имущественного комплекса;
- 22) доход по инвестиционному депозиту, размещенному в исламском банке;
- 23) чистый доход от доверительного управления имуществом, полученный (подлежащий получению) учредителем доверительного управления;
- 24) доход государственного Общества, возникающий в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности в связи с амортизацией основных средств, закрепленных на праве хозяйственного ведения или оперативного управления за таким Обществом;
- 25) другие доходы, не указанные в подпунктах 1) - 24) настоящего пункта.

Признание дохода, включая дату его признания, осуществляется в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности. Доходы признаются на основании метода начисления.

Общество имеет право на корректировку доходов в соответствии со статьями 286 и 287 Налогового Кодекса. При этом совокупный годовой доход с учетом корректировок в соответствии со статьями 286 и 287 Налогового Кодекса может иметь отрицательное значение.

В целях налогообложения в качестве дохода не рассматриваются:

- 1) стоимость имущества, полученного в качестве вклада в уставный капитал;
- 2) стоимость имущества, получаемого (полученного) акционером, в том числе получаемого (полученного) взамен ранее внесенного, при распределении имущества при ликвидации юридического лица или уменьшении уставного капитала, а также выкупе юридическим лицом-эмитентом у акционера акций, выпущенных этим эмитентом, в размере оплаченного уставного капитала, приходящегося на количество акций, на которые осуществляется распределение имущества;
- 3) стоимость имущества, получаемого (полученного) участником, учредителем, в том числе получаемого (полученного) взамен ранее внесенного, при распределении имущества при ликвидации юридического лица или уменьшении уставного капитала, а также выкупе юридическим лицом у учредителя, участника доли участия или ее части в этом юридическом лице в размере оплаченного уставного капитала, приходящегося на долю участия, на которую осуществляется распределение имущества, но не более суммы затрат на ее приобретение и (или) оплату взносов в уставный капитал, произведенных участником, в пользу которого осуществляется распределение имущества;
- 4) стоимость имущества, полученного эмитентом от размещения выпущенных им акций;
- 5) для налогоплательщика, передающего имущество, - стоимость имущества, переданного на безвозмездной основе;
- 6) сумма пени и штрафов, списанных в соответствии с налоговым законодательством Республики Казахстан;
- 7) стоимость безвозмездно полученного в рекламных целях товара (в том числе в виде дарения), если стоимость единицы такого товара не превышает 5-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете и действующего на дату такого получения товара;
- 8) сумма уменьшения размера налогового обязательства в случаях, предусмотренных Налоговым Кодексом;
- 9) доход, возникающий в связи с изменением стоимости активов и (или) обязательств, признаваемый доходом в бухгалтерском учете в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, кроме подлежащего получению (полученного) от другого лица;
- 10) увеличение нераспределенной прибыли за счет уменьшения резервов на переоценку активов в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;
- 11) доход, возникающий в связи с признанием обязательства в бухгалтерском учете в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, в виде положительной разницы между размером фактически подлежащего исполнению обязательства и стоимостью данного обязательства, признанной в бухгалтерском учете;
- 12) стоимость имущества, полученного государственным Обществом от государственных учреждений, в виде:
  - основных средств, закрепленных на праве хозяйственного ведения или оперативного управления за таким Обществом;
  - денег на приобретение основных средств, которые будут закреплены за таким Обществом на праве хозяйственного ведения или оперативного управления;
- 13) полученная страховая выплата в пределах суммы, на которую произведено уменьшение стоимостного баланса группы в соответствии с пунктом 8 статьи 270

Налогового Кодекса, с учетом превышения, предусмотренного статьей 234 НК РК, при его наличии;

14) стоимость имущества, в том числе работ, услуг, полученного в соответствии с пунктом 8 статьи 243 Налогового Кодекса (по гарантии);

15) подлежащее получению (полученное) вознаграждение, уменьшающее стоимость объекта незавершенного строительства в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, в пределах подлежащей выплате (выплаченной) суммы вознаграждения, увеличивающей стоимость такого объекта в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;

16) стоимость услуг, полученных за счет бюджетных средств в виде государственной нефинансовой поддержки субъектов предпринимательства в соответствии с государственной программой в области развития агропромышленного комплекса Республики Казахстан, программами, утвержденными Правительством Республики Казахстан, оператором которых является Национальная палата предпринимателей Республики Казахстан;

17) полученные техногенные минеральные образования, безвозмездно переданные из государственной собственности.

Подраздел 3. Доходы

3.1. Доходы от реализации (ст.227 НК РК)

Доходом от реализации является стоимость реализованных товаров, выполненных работ, оказанных услуг, кроме доходов, включаемых в СГД в соответствии со статьями 228-240, а также доходов, указанных в п.4 ст.258 Налогового Кодекса, в части, не превышающей суммы расходов, указанных в п.1 ст.258 Налогового Кодекса.

Доход от реализации определяется в размере стоимости реализованных товаров, работ, услуг, без включения в нее суммы налога на добавленную стоимость и акциза.

Дата признания дохода от реализации определяется в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности.

К доходу от оказания услуг относятся также:

1) доход в виде вознаграждения по кредиту (займу, микрокредиту), по операциям репо;

2) доход в виде вознаграждения по передаче имущества по договору лизинга;

3) роялти;

4) доход от сдачи имущества в имущественный наем (аренду), кроме лизинга.

В случаях и порядке, установленных законодательством Республики Казахстан о трансфертном ценообразовании, доход от реализации подлежит корректировке.

3.2. Доходы от прироста стоимости (ст.228 НК РК)

Доходом от прироста стоимости признается доход, который образуется при:

- реализации активов, не подлежащих амортизации, за исключением активов, выкупленных для государственных нужд в соответствии с законодательными актами Республики Казахстан;

- передаче активов, не подлежащих амортизации, в качестве вклада в уставный капитал;

- выбытии активов, не подлежащих амортизации, в результате реорганизации путем слияния, присоединения, разделения или выделения;

3.3. Доходы от списания обязательств (ст.229 НК РК)

К доходу от списания обязательств относятся:

- 1) размер обязательства, по которому кредитором прекращено требование к налогоплательщику о его исполнении, дата списания - на день прекращения требования;
- 2) размер не востребованного кредитором обязательства на дату представления ликвидационной налоговой отчетности при ликвидации налогоплательщика;
- 3) размер обязательства, по которому в налоговом периоде истек срок исковой давности, установленный законами Республики Казахстан; дата списания - на день истечения срока исковой давности;
- 4) размер обязательства, исполнение которого кредитор не вправе требовать на основании вступившего в законную силу решения суда, дата списания обязательства - на день вступления в законную силу решения суда.

Сумма дохода от списания обязательств равна сумме обязательств (за исключением суммы налога на добавленную стоимость), подлежавших выплате в соответствии с первичными документами.

К обязательствам, признанным сомнительными в соответствии с настоящим Кодексом, не применяются положения пунктов 1 и 2 настоящей статьи.

К доходу от списания обязательств не относится уменьшение размера обязательств в связи с их передачей по договору купли-продажи Общества как имущественного комплекса.

К доходу от списания обязательств не относится уменьшение размера обязательств по задолженности, возникшей в связи с приобретением акций (долей участия) юридического лица, которое на 1 января 2017 года прямо или косвенно владело акциями и (или) иными ценными бумагами банка, осуществившего операцию, предусмотренную статьей 61-4 Закона Республики Казахстан «О банках и банковской деятельности в Республике Казахстан».

3.4. Доход по сомнительным обязательствам (ст.230 НК РК)

Доход по сомнительным обязательствам признается по обязательствам, возникшим по приобретенным товарам (работам, услугам), а также по начисленным доходам работников и другим выплатам и не удовлетворенным в течение трех лет с даты их возникновения.

В доход по сомнительным обязательствам по полученным кредитам (займам, микрокредитам) не включается сумма полученного кредита (займа, микрокредита).

Указанные обязательства подлежат включению в совокупный годовой доход налогоплательщика в пределах суммы данных обязательств, ранее отнесенной на вычеты, за исключением налога на добавленную стоимость, который подлежит восстановлению по взаиморасчетам с бюджетом по ставке, принятой на дату возникновения обязательств, пропорционально сумме данных обязательств, ранее отнесенной на вычеты.

3.5. Доход от уступки права требования (ст.233 НК РК)

Доходом от уступки права требования является:

- 1) для налогоплательщика, приобретающего право требования, -положительная разница между суммой, подлежащей получению от должника по требованию основного долга, в том числе суммы сверх основного долга на дату уступки права требования, и стоимостью приобретения права требования;
- 2) для налогоплательщика, уступившего право требования, - положительная разница между стоимостью права требования, по которой произведена уступка, и стоимостью требования, подлежащей получению от должника на дату уступки права требования, согласно первичным документам налогоплательщика.

Доход от уступки права требования признается в налоговом периоде, в котором произведена уступка права требования.

3.6. Доход от выбытия фиксированных активов (ст. 234 НК РК)

Если стоимость выбывших фиксированных активов подгруппы (по I группе) или группы (по II, III и IV группам), определенная в соответствии со статьей 270 Налогового Кодекса, превышает стоимостный баланс подгруппы (по I группе) или группы (по II, III и IV группам) на начало налогового периода с учетом стоимости поступивших фиксированных активов в налоговом периоде, а также последующих расходов, произведенных в налоговом периоде и учитываемых в соответствии с пунктом 2 статьи 272 Налогового Кодекса, величина превышения подлежит включению в совокупный годовой доход. Стоимостный баланс данной подгруппы (по I группе) или группы (по II, III и IV группам) на конец налогового периода становится равным нулю.

Доход от выбытия фиксированных активов признается в налоговом периоде, в котором произошло выбытие таких активов в соответствии со статьей 270 Налогового Кодекса.

3.7. Полученные компенсации по ранее произведенным вычетам (ст. 237 НК РК)

1. *К доходам, полученным в виде компенсации по ранее произведенным вычетам*, относятся:

1) суммы требований, признанных сомнительными, ранее отнесенные на вычеты и возмещенные в последующие налоговые периоды, в том числе путем переуступки прав таких требований;

2) суммы, полученные из средств государственного бюджета, на покрытие затрат (расходов);

3) суммы компенсации ущерба, выплаченные страховой организацией или лицом, нанесшим ущерб, за исключением страховых выплат, указанных в статье 270 Налогового Кодекса;

4) другие компенсации, полученные по возмещению затрат, которые ранее были отнесены на вычеты.

Полученная компенсация является доходом того налогового периода, в котором она была получена.

2. В случае возмещения физическим лицом расходов на обучение, по которым налогоплательщиком были применены положения подпункта 4) пункта 1 статьи 288 Налогового Кодекса, сумма такого возмещения включается в совокупный годовой доход налогоплательщика в части суммы таких расходов, отнесенной на уменьшение налогооблагаемого дохода предыдущих налоговых периодов, при условии, что такое возмещение произведено физическим лицом в течение периода времени, включающего налоговый период, в котором окончено обучение физического лица (расторгнут трудовой договор до истечения трех лет с даты его заключения), а также последующий налоговый период.

3.8. Доходы от безвозмездно полученного имущества (ст. 238 НК РК)

1. *Доходом от безвозмездно полученного имущества* является, стоимость любого имущества, в том числе работ и услуг, полученного налогоплательщиком безвозмездно, является его доходом.

2. Доход в виде безвозмездно полученного имущества, в том числе работ и услуг, признается в налоговом периоде, в котором такое имущество получено, работы выполнены, услуги оказаны.

3. Для целей определения размера дохода в виде безвозмездно полученного имущества стоимость безвозмездно полученного имущества, в том числе работ и услуг, определяется по данным бухгалтерского учета в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, но не ниже стоимости, указанной в акте приема-передачи (при его наличии) такого имущества с учетом налога на добавленную стоимость, указанного в документах передающей стороны.

4. Стоимость безвозмездно полученного имущества в виде квоты на выбросы парниковых газов, полученной в соответствии с Национальным планом распределения квот на выбросы парниковых газов в порядке, определенном уполномоченным органом в области охраны окружающей среды, признается равной нулю.

3.9. Доход, полученный при эксплуатации объектов социальной сферы (ст.239 НК РК)

Если доходы, подлежащие получению (полученные) от другого лица при эксплуатации объектов социальной сферы, составляют не более 5 процентов от совокупного годового дохода, включая такие доходы, то в совокупный годовой доход налогоплательщика включается превышение таких доходов над фактически понесенными расходами при эксплуатации объектов социальной сферы, определяемыми в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности.

Объектом социальной сферы является имущество, принадлежащее налогоплательщику на праве собственности:

- 1) используемое в одном или нескольких из следующих видов деятельности:
  - в области организации отдыха, развлечений;
  - в сфере науки, культуры, физической культуры и спорта, по сохранению историко-культурного наследия, архивных ценностей;
- 2) являющееся объектом жилищного фонда.

3.10. Доход (убыток) от продажи Общества как имущественного комплекса (ст.239 НК РК)

1. Доход от продажи Общества как имущественного комплекса определяется как положительная разница между стоимостью реализации по договору купли-продажи Общества как имущественного комплекса и балансовой стоимостью передаваемых активов, уменьшенной на балансовую стоимость передаваемых обязательств, по данным бухгалтерского учета на дату реализации.

2. Убыток от продажи Общества как имущественного комплекса определяется как отрицательная разница между стоимостью реализации по договору купли-продажи Общества как имущественного комплекса и балансовой стоимостью передаваемых активов, уменьшенной на балансовую стоимость передаваемых обязательств, по данным бухгалтерского учета на дату реализации.

Перенос убытка от продажи Общества как имущественного комплекса осуществляется в порядке, определенном статьей 300 Налогового Кодекса.

Корректировка совокупного годового дохода (ст.241 НК РК)

Из совокупного годового дохода налогоплательщиков подлежат исключению:

- 1) полученные дивиденды;
- 2) при переходе на иной метод оценки товарно-материальных запасов, чем тот, который применялся Обществом в предыдущем налоговом периоде, совокупный годовой доход налогоплательщика подлежит увеличению на сумму положительной разницы и уменьшению на сумму отрицательной разницы, образовавшихся в результате применения нового метода оценки.

Переход на иной метод оценки товарно-материальных запасов производится налогоплательщиком с начала налогового периода.

3) чистый доход от доверительного управления имуществом, полученный (подлежащий получению) учредителем доверительного управления по договору доверительного управления имуществом или выгодоприобретателем в иных случаях возникновения доверительного управления;

Подраздел 4. Вычеты

4.1. Общие положения (ст.243 НК РК)

1. Расходы Общества в связи с осуществлением деятельности, направленной на получение дохода, подлежат вычету при определении налогооблагаемого дохода с учетом положений, установленных настоящей статьей и статьями 243 - 263 Налогового Кодекса, за исключением расходов, не подлежащих вычету в соответствии с Налоговым Кодексом.

Положения настоящего пункта применяются к расходам налогоплательщика, понесенным как в Республике Казахстан, так и за ее пределами.

Затраты налогоплательщика на строительство, приобретение фиксированных активов и другие затраты капитального характера относятся на вычеты в соответствии со статьями 265 - 276 Налоговым Кодекса.

2. Вычеты производятся Обществом по фактически произведенным расходам при наличии документов, подтверждающих такие расходы, связанные с его деятельностью, направленной на получение дохода.

Расходы будущих периодов, определяемых в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, подлежат вычету в том налоговом периоде, к которому они относятся.

2. Согласно подпункту 26 пункта 1 ст. 1 Трудового кодекса РК (далее - Трудовой кодекс) нормативы в области безопасности и охраны труда — эргономические, санитарно-эпидемиологические, психофизиологические и иные требования, обеспечивающие нормальные условия труда. Также подпунктом 4 ст.4 Трудового кодекса установлено, что одним из принципов трудового законодательства РК является обеспечение права на условия труда, отвечающие требованиям безопасности и гигиены.

В соответствии с подпунктом 4 п.2 ст. 182 Трудового кодекса Общество создает работникам необходимые санитарно-гигиенические условия, обеспечивает выдачу и ремонт специальной одежды и обуви работникам, снабжает их средствами профилактической обработки, моющими и дезинфицирующими средствами, медицинской аптечкой, молоком или равноценными пищевыми продуктами, специализированными продуктами для диетического (лечебного и профилактического) питания, средствами индивидуальной и коллективной защиты в соответствии с нормами, установленными уполномоченным государственным органом по труду.

Согласно статье 16 Закона РК Закон Республики Казахстан от 11 апреля 2014 года № 188-V «О гражданской защите» общество соблюдает требования пожарной безопасности, а также соблюдает требования, установленные законодательством РК в сфере гражданской защиты, выполняет предписания по устранению нарушений, выданные государственными инспекторами, разрабатывает и осуществляет меры по обеспечению промышленной и пожарной безопасности, содержит в исправном состоянии системы и средства пожаротушения.

В связи с вышеизложенным, расходы общества НАО «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Козыбаева», связанные с:

- соблюдением требований по безопасности и охране труда (в т.ч. для создания работникам необходимых санитарно-гигиенических условий, обеспечения питьевой водой, снабжения средствами профилактической обработки, моющими и дезинфицирующими средствами, снабжения медицинской аптечкой);

- соблюдением требований пожарной безопасности, содержанием в исправном состоянии системы и средств пожаротушения;

- использованием государственной символики в случаях, предусмотренных законодательством Республики Казахстан

подлежат вычету при определении корпоративного подоходного налога.

4. Если иное не установлено настоящей статьей и статьями 243 -263 Налогового Кодекса, для целей настоящего раздела признание расходов, включая дату их признания, осуществляется в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности.

В случае, когда порядок признания расходов в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности отличается от порядка определения вычетов в соответствии с Налоговым Кодексом, указанные расходы учитываются для целей налогообложения в порядке, определенном Налоговым Кодексом.

5. Если иное не предусмотрено пунктом 4 статьи 192 настоящего Кодекса, в качестве затрат в целях налогообложения не рассматриваются затраты, возникающие в бухгалтерском учете в связи с изменением стоимости активов и (или) обязательств при применении международных стандартов финансовой отчетности и законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, кроме подлежащих выплате (выплаченных).

6. В случае, если одни и те же виды расходов предусмотрены в нескольких статьях расходов, то при расчете налогооблагаемого дохода указанные расходы вычитаются только один раз.

7. Вычету подлежат расходы налогоплательщика на обязательные, периодические (в течение трудовой деятельности) медицинские осмотры и предсменное, послесменное и иное медицинское освидетельствование (осмотр) работников, на содержание или услуги по организации медицинских пунктов в случаях, предусмотренных соглашением, коллективным договором, законодательством Республики Казахстан.

8. Налогоплательщик осуществляет корректировку вычетов в соответствии со статьей 287 настоящего Кодекса. При этом сумма вычетов с учетом данных корректировок может иметь отрицательное значение

4.2. Вычеты по отдельным видам расходов (ст.243 НК РК)

1. *Потери товаров*, понесенные Обществом, за исключением случаев, предусмотренных пунктом 2 настоящей статьи, подлежат вычету в пределах норм естественной убыли, установленных законодательством Республики Казахстан.

2. Потери, понесенные Обществом, как субъектом естественной монополии в целях предоставления регулируемых услуг (товаров, работ), подлежат вычету в пределах нормативных технических потерь и (или) с учетом ограничений, установленных в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

3. Расходы Общества в размере балансовой стоимости товаров, не отнесенной ранее на вычеты, в связи с утратой, порчей которых или наступлением страхового случая по которым от лица, нанесшего ущерб, или страховой организации получены суммы компенсации ущерба, в том числе в виде страховой выплаты, подлежат вычету в пределах суммы полученной компенсации в периоде, на который приходится дата получения суммы компенсации ущерба.

Для целей настоящего раздела:

порча товара означает ухудшение всех или отдельных качеств (свойств) товара, в результате которого данный товар не может быть использован в деятельности, направленной на получение дохода;

под утратой товара понимается событие, в результате которого произошли уничтожение или потеря товара. Не является утратой потеря товаров, понесенная налогоплательщиком в пределах норм естественной убыли, установленных законодательством Республики Казахстан.

4. Вычету подлежат расходы Общества *на обязательные, периодические (в течение трудовой деятельности) медицинские осмотры и предсменное, послесменное и иное медицинское освидетельствование (осмотр) работников*, на содержание или услуги по организации медицинских пунктов в случаях, предусмотренных соглашением, коллективным договором, законодательством Республики Казахстан.

5. Вычету подлежат расходы Общества *по обеспечению работникам условий труда*, отвечающих требованиям безопасности, охраны и гигиены труда, в том числе санитарно-эпидемиологическим требованиям, по обеспечению работникам возможности отдыха и приема пищи в специально оборудованном месте в соответствии с трудовым законодательством Республики Казахстан, трудовым, коллективным договорами или актами работодателя.

6. Подлежат отнесению на вычеты расходы Общества в связи с осуществлением деятельности по организации *общественного питания работников*, дошкольного воспитания и обучения, социальной защиты и социального обеспечения детей, престарелых и инвалидов.

7. Вычету подлежат *присужденные или признанные неустойки (штрафы, пени)*, если иное не установлено статьями 246 и 264 Налогового Кодекса.

8. В случае, если условиями сделки предусмотрено предоставление Обществом гарантии качества реализованных товаров, выполненных работ, оказанных услуг, то сумма фактических расходов налогоплательщика по устранению недостатков реализованных товаров, выполненных работ, оказанных услуг, произведенных в течение установленного сделкой гарантийного срока, подлежит отнесению на вычеты.

9. В стоимости приобретенных товаров, работ, услуг учитываются следующие затраты по налогу на добавленную стоимость:

сумма налога на добавленную стоимость, не относимого в зачет в соответствии с пунктом 1 статьи 402 настоящего Кодекса;

сумма налога на добавленную стоимость, не разрешенного к отнесению в зачет в соответствии со статьями 408, 409 и 410 настоящего Кодекса;

сумма корректировки налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, в сторону уменьшения в случаях, указанных в подпунктах 1) и 4) пункта 2 статьи 404 настоящего Кодекса.

10. Вычету подлежат *членские взносы субъектов частного предпринимательства*, уплаченные Обществом:

1) объединениям субъектов частного предпринимательства в соответствии с законодательством Республики Казахстан в сфере предпринимательства в размере, не превышающем месячный расчетный показатель, установленный законом о республиканском бюджете и действующий на 1 января соответствующего финансового года, на одного работника исходя из среднесписочной численности работников за год;

2) Национальной палате предпринимателей Республики Казахстан в размере, не превышающем предельный размер обязательных членских взносов, утвержденный Правительством Республики Казахстан.

11. Вычету подлежат расходы Общества *по начисленным социальным отчислениям* в Государственный фонд социального страхования в размере, определяемом законодательством Республики Казахстан.

12. Вычету подлежат расходы Общества *по отчислениям, уплаченным в фонд социального медицинского страхования* в соответствии с законодательством Республики Казахстан об обязательном социальном медицинском страховании:

1) в отчетном налоговом периоде - в пределах начисленных и (или) исчисленных за отчетный налоговый период и (или) налоговые периоды, предшествующие отчетному налоговому периоду;

2) в налоговых периодах, предшествующих отчетному налоговому периоду, - в пределах начисленных и (или) исчисленных за отчетный налоговый период.

13. Стоимость *безвозмездно переданного в рекламных целях товара* (в том числе в виде дарения) подлежит отнесению на вычеты в налоговом периоде, в котором осуществлена передача такого товара, в случае, если стоимость единицы такого товара *не превышает 5-кратный размер* месячного расчетного показателя, установленного на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете и действующего на дату такой передачи.

14. Вычету подлежат расходы, понесенные энергопередающей организацией в связи с безвозмездным оказанием услуг по передаче электрической энергии субъектам, использующим возобновляемые источники энергии.

15. Налогоплательщик, имеющий право на производство и (или) реализацию товара на основании лицензионного или сублицензионного договора (соглашения), зарегистрированного в порядке, определенном законодательством Республики Казахстан, относит на вычеты расходы по деятельности, направленной на поддержание и (или) увеличение объемов продаж такого товара независимо от наличия права собственности на него.

16. В случае, когда на доверительного управляющего Налоговым Кодексом возложено исполнение налогового обязательства по деятельности по доверительному управлению имуществом, расходы такого доверительного управляющего для целей отнесения на вычеты определяются с учетом положений статей 40, 42, 43, 44 и 45 настоящего Кодекса.

4.3. Вычет сумм компенсаций при служебных командировках (ст.244 НК РК)

1. Вычету подлежат следующие расходы по компенсациям при служебных командировках:

1) расходы на проезд к месту командировки и обратно, включая оплату расходов за бронь, на основании документов, подтверждающих расходы на проезд и за бронь. В случае оформления проезда электронным билетом или электронным проездным документом документами, подтверждающими расходы на проезд и за бронь, являются:

электронный билет, электронный проездной документ;

документ, подтверждающий факт оплаты стоимости электронного билета, электронного проездного документа;

документ, подтверждающий факт проезда (в том числе посадочный талон), выданный перевозчиком или лицом, у которого приобретен электронный билет или электронный проездной документ, на бумажном носителе или в электронном виде.

Расходы на проезд к месту командировки и обратно оплачиваются в пределах стоимости купейного и плацкартного вагонов; при отсутствии билета по наименьшей стоимости в пределах плацкартного вагона или автобуса; проезд воздушным транспортом, купейным вагоном типа «Л» и скоростным поездом оплачивается только по распоряжению Председателя Правления-Ректора на основании приказа. К расходам, предусмотренным настоящим подпунктом, не относятся расходы по проезду в пределах одного населенного пункта;

2) расходы на наем жилища вне места постоянной работы работника в течение времени нахождения в командировке, включая оплату расходов за бронь, на основании документов, подтверждающих расходы на наем жилого помещения и за бронь. Такие расходы включают, в том числе, расходы на наем жилого помещения за дни временной нетрудоспособности командированного работника (кроме случаев, когда командированный работник находится на стационарном лечении)

Приказом руководителя были установлены следующие нормы проживания, выплачиваемые:

- **за время нахождения в командировке в городах Нур-Султан, Алматы, Шымкент, Атырау, Актау, Байконыр:**

для Председателя Правления – Ректора в размере 8 (восьми) МРП;

для членов правления, корпоративного секретаря в размере 7 (семи) МРП;

для остальных работников в размере 5 (пяти) МРП;

для сотрудников, направленных на обучение, повышение квалификации, переподготовку,

а также обучающихся в размере 4 (четырёх) МРП;

- **за время нахождения в командировке в областных центрах и городах областного значения:**

для Председателя Правления – Ректора в размере 7 (семи) МРП;

для членов правления, корпоративного секретаря в размере 6 (шести) МРП;

для остальных работников в размере 4 (четырёх) МРП;

для сотрудников, направленных на обучение, повышение квалификации, переподготовку,

а также обучающихся в размере 3 (трех) МРП;

- **за время нахождения в командировке в районных центрах Республики Казахстан:**

для Председателя Правления – Ректора, членов правления, корпоративного секретаря в размере 5 (пяти) МРП;

для остальных работников, а также сотрудников, направленных на обучение, повышение квалификации, переподготовку, обучающихся в размере 3 (трех) МРП;

- **за время нахождения в командировке в сельских округах Республики Казахстан**

для Председателя Правления – Ректора, членов правления, корпоративного секретаря в размере 3 (трех) МРП;

для остальных работников, а также сотрудников, направленных на обучение, повышение квалификации, переподготовку, обучающихся в размере 2 (двух) МРП;

- **за время нахождения в командировке за пределами Республики Казахстан:**

для Председателя Правления – Ректора, либо лица его замещающего проживание возмещается в пределах норм, установленных Постановлением Правительства РК №256 от 11.05.2018г;

для работников, командированных за счет средств научных проектов, а также в рамках программы Erasmus+ и других международных проектов суточные расходы возмещаются в соответствии со сметами в пределах утвержденных бюджетов научных проектов;

для остальных работников, а также обучающихся:

- **за время нахождения в командировке в страны Содружества Независимых Государств (Россия, Белоруссия, Узбекистан, Киргизия, Армения, Азербайджан, Таджикистан, Молдавия, Туркмения), а также Грузии и Украины в размере 8 (восьми) МРП;**

- **за время нахождения в командировке в столицы стран Содружества Независимых Государств (Россия, Белоруссия, Узбекистан, Киргизия, Армения, Азербайджан, Таджикистан, Молдавия, Туркмения), а также Грузии и Украины в размере 9 (девяти) МРП;**

3) суточные в размере, установленном по решению руководителя Общества, выплачиваемые работнику за время нахождения в командировке, включая дни временной нетрудоспособности командированного работника;

Приказом руководителя были установлены следующие нормы проживания, выплачиваемые:

- **за время нахождения в командировке на территории Республики Казахстан в размере 2 (два) МРП;**

- за время нахождения в командировке за пределами Республики Казахстан:

для Председателя Правления – Ректора, либо лица его замещающего суточные возмещаются в пределах норм, установленных Постановлением Правительства РК №256 от 11.05.2018г;

для работников, командированных за счет средств научных проектов, а также в рамках программы Erasmus+ и других международных проектов суточные расходы возмещаются в соответствии со сметами в пределах утвержденных бюджетов научных проектов;

для остальных работников, а также обучающихся:

- за время нахождения в командировке в страны Содружества Независимых Государств (Россия, Белоруссия, Узбекистан, Киргизия, Армения, Азербайджан, Таджикистан, Молдавия, Туркмения), а также Грузии и Украины в размере 6 (шести) МРП;

- за время нахождения в командировке в столицы стран Содружества Независимых Государств (Россия, Белоруссия, Узбекистан, Киргизия, Армения, Азербайджан, Таджикистан, Молдавия, Туркмения), а также Грузии и Украины в размере 8 (восьми) МРП;

Нормы на командировочные расходы могут меняться в зависимости от изменений в законодательстве РК и изменений в нормативных документах Общества.

4) расходы, произведенные налогоплательщиком при оформлении разрешений на въезд и выезд (визы) (стоимость визы, консульских услуг, обязательного медицинского страхования), на основании документов, подтверждающих такие расходы.

2. В целях пункта 1 настоящей статьи:

1) местом командировки является место назначения, указанное в приказе или письменном распоряжении работодателя о направлении работника в командировку, в котором работником выполняются трудовые обязанности, осуществляется его обучение, повышение квалификации или переподготовка;

2) время нахождения в командировке определяется на основании:

приказа или письменного распоряжения работодателя о направлении работника в командировку;

количество дней командировки исходя из дат выезда к месту командировки и прибытия обратно, указанных в документах, подтверждающих проезд, включая даты выезда и прибытия. При отсутствии таких документов количество дней командировки определяется исходя из других документов, подтверждающих дату выезда к месту командировки и (или) дату прибытия обратно, предусмотренных налоговой учетной политикой Общества.

4.4. Вычет сумм представительских расходов (ст. 245 НК РК)

1. К представительским расходам относятся расходы по приему и обслуживанию лиц, в том числе физических лиц, не состоящих в штате Общества, производимые при проведении следующих представительских мероприятий независимо от места их проведения:

1) по установлению или поддержанию взаимного сотрудничества;

2) по организации и (или) проведению заседаний совета директоров, иного органа управления Общества, кроме исполнительных органов.

К представительским расходам, в том числе, относятся расходы на:

1) транспортное обеспечение лиц, участвующих в представительских мероприятиях, за исключением расходов, относимых в соответствии с подпунктом 1) пункта 1 статьи 244 Налогового Кодекса к компенсациям при служебных командировках;

- 2) питание таких лиц в ходе проведения представительских мероприятий;
- 3) оплату услуг переводчиков, не состоящих в штате организации;
- 4) аренду и (или) оформление помещения для проведения представительских мероприятий.

2. Не относятся к представительским расходам и не подлежат вычету расходы на проживание приглашенных лиц, оформление виз для таких лиц, организацию досуга, развлечений, отдыха, а также расходы, не относимые в соответствии с частью второй настоящего пункта к расходам на транспортное обеспечение лиц, участвующих в представительских мероприятиях.

К расходам на транспортное обеспечение не относятся расходы на проезд железнодорожным, морским и воздушным транспортом участников представительского мероприятия.

Транспортное обеспечение – организация транспортного обслуживания лиц, участвующих в мероприятии (трансфер от аэропорта (вокзала) до гостиницы, поездки в соответствии с планом проведения мероприятия и т.п.).

3. Основаниями для осуществления вычета представительских расходов являются:

- 1) письменный приказ или письменное распоряжение руководителя о проведении представительского мероприятия с указанием цели его проведения и лиц, ответственных за его проведение;
- 2) утвержденная руководителем смета расходов такого мероприятия;
- 3) отчет ответственных лиц о проведенном представительском мероприятии с указанием даты и места проведения, результатов проведенного мероприятия, состава участников, программы мероприятий, фактически произведенных расходов;
- 4) первичные и иные документы, подтверждающие основания и осуществление представительских расходов.

4. Представительские расходы относятся на вычеты в размере, не превышающем 1 процент от суммы расходов Общества по доходам работников, подлежащим налогообложению, указанным в пункте 1 статьи 322 Налогового Кодекса, за налоговый период.

4.5. Вычет по вознаграждению (ст. 246 НК РК)

Вознаграждения по полученным кредитам, лизингу, связанные с осуществлением деятельности, направленной на получение дохода подлежат вычету в соответствии с требованиями, определенными ст. 246 НК РК.

Если иное не установлено п.3 ст.246 НК РК (т.е. если заем от небанковских компаний), сумма вознаграждения, подлежащая отнесению на вычеты, определяется *по методу начисления* в соответствии с п. 2 ст.192 НК РК, который предполагает, что в отчетном налоговом периоде начисление вознаграждения производится с даты возникновения расходов по вознаграждению до 31.12.XX г. (последнего дня отчетного налогового периода).

Вознаграждения за кредиты (займы), *полученные на строительство, начисленные в период строительства*, включаемые в стоимость объекта строительства в соответствии с МСФО и требованиями законодательства РК о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, исключаются из суммы вознаграждения при расчете вычета по вознаграждениям (п.4 ст. 246 НК).

Исходя из положений п.5 ст.242 НК РК в целях налогообложения *не рассматривается в качестве вычета* начисленная сумма дисконта по вознаграждениям. Следовательно, при осуществлении расчета вознаграждения, подлежащего вычету сумма дисконта подлежит исключению.

В целях ст.246 НК РК вознаграждениями признаются:

- 1) вознаграждения, определенные в пп. 62) ст. 1 НК РК;

2) неустойка (штраф, пеня) по договору кредита (займа) между взаимосвязанными сторонами;

3) плата за гарантию взаимосвязанной стороне.

Вознаграждения по обязательствам лицу, которое вправе создать провизии (резервы), подлежащие отнесению на вычет в соответствии с п. 1 и 6 ст. 250 НК РК, и (или) лицу, указанному в п. 2 ст. 233 НК РК (т.е. *банки, финансовые организации*), *подлежат вычету в размере фактически уплаченных* налогоплательщиком или третьим лицом в счет обязательств такого налогоплательщика:

1) в отчетном налоговом периоде в пределах суммы расходов, признанных налогоплательщиком расходами в отчетном налоговом периоде и (или) в налоговых периодах, предшествующих отчетному налоговому периоду;

2) в налоговых периодах, предшествующих отчетному налоговому периоду, в пределах суммы расходов, признанных налогоплательщиком расходами в отчетном налоговом периоде.

Вычет вознаграждения производится с учетом положений, установленных п. 2 и 3 ст.246 НК РК, в пределах суммы, исчисляемой ***по следующей формуле:***

$(A + D) + (СК/СО) \times (ПК) \times (B + B + Г)$, где:

А - сумма вознаграждения, за исключением сумм, включенных в показатели Б, В, Г, Д;

Б - сумма вознаграждения, выплаченного (подлежащего выплате) с учетом положений п. 3 ст.246 НК РК *взаимосвязанной стороне*, за исключением сумм, включенных в показатель Д (Если при заключении Договора займа (ссуды) с нерезидентами не будет предусмотрено вознаграждение или размер вознаграждения не будет соответствовать рыночной ставке, то такой нерезидент ***признается взаимосвязанной стороной***);

В - сумма вознаграждения, выплаченного (подлежащего выплате) с учетом положений п. 3 ст.246 НК РК лицам, зарегистрированным *в государстве с льготным налогообложением*, определяемом в соответствии со ст.294 НК РК, за исключением сумм, включенных в показатель Б;

Г - сумма показателей Г1 и Г2 с учетом положений п. 3 ст.246 НК РК, за исключением сумм, включенных в показатель В;

Г1 - сумма вознаграждения, выплаченного (подлежащего выплате) независимой стороне по займам, предоставленным под депозит взаимосвязанной стороны;

Г2 - сумма вознаграждения, выплаченного (подлежащего выплате) независимой стороне по займам, предоставленным под обеспеченную гарантию, поручительство или иную форму обеспечения взаимосвязанных сторон, в случае исполнения в отчетном налоговом периоде обязательств по гарантии, поручительству или иной форме обеспечения (осуществления выплат по займу) взаимосвязанной стороной;

Д - сумма вознаграждения за кредиты (займы), выдаваемые кредитным товариществом, созданным в Республике Казахстан, банком, являющимся национальным институтом развития, контрольный пакет акций которого принадлежит национальному управляющему холдингу;

ПК - предельный коэффициент;

СК - среднегодовая сумма собственного капитала;

СО - среднегодовая сумма обязательств.

При исчислении сумм А, Б, В, Г, Д *исключаются вознаграждения, включаемые в стоимость объекта строительства* в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности. Для целей настоящей статьи независимой стороной признается сторона, не являющаяся взаимосвязанной.

Для целей осуществления расчета:

1) среднегодовая сумма собственного капитала равна средней арифметической сумм собственного капитала на конец каждого месяца отчетного налогового периода. Отрицательное значение среднегодовой суммы собственного капитала в целях настоящей статьи признается равным нулю;

2) среднегодовая сумма обязательств равна средней арифметической максимальных сумм обязательств в каждом месяце отчетного налогового периода. При исчислении среднегодовой суммы обязательств не принимаются в расчет следующие начисленные обязательства по:

налогам и платежам в бюджет;
заработной плате и иным доходам работников;
доходам будущих периодов, за исключением доходов от взаимосвязанной стороны;

вознаграждениям и комиссиям;
дивидендам;
оценочным обязательствам, начисленным в бухгалтерском учете в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;

3) предельный коэффициент для финансовых организаций равен 7, для *иных юридических лиц* - 4.

Предельный коэффициент для Общества равен 4.

4.6. Вычет по выплаченным сомнительным обязательствам (ст. 247 НК РК)

1. В случае, если ранее признанные доходом *сомнительные обязательства* (ст.230 НК РК) были выплачены кредитору, то вычету подлежит сумма в размере произведенной выплаты, за исключением суммы налога на добавленную стоимость, отнесенного в зачет в соответствии с п. 2 ст. 405 НК РК. Такой вычет производится в том налоговом периоде, в котором была произведена выплата, в пределах суммы, ранее отнесенной на доходы (п.1 ст.247 НК РК).

2. Порядок отнесения на вычеты, предусмотренный ст.247 НК РК, применяется также в случае выплаты *обязательств*, ранее признанных доходом в соответствии со ст. 229 НК РК.

Выплаченные сомнительные и списанные обязательства подлежат отнесению на вычеты в течение срока исковой давности, установленной п.2 ст.48 НК РК и настоящей Налоговой учетной политикой (пять лет), *с момента их включения в совокупный годовой доход*.

4.7. Вычет по сомнительным требованиям (ст. 248 НК РК)

1. *Сомнительными требованиями* признаются требования, возникшие в результате реализации товаров, выполнения работ, оказания услуг юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям, а также юридическим лицам-нерезидентам, осуществляющим деятельность в РК через постоянное учреждение, филиал, представительство, и *не удовлетворенные в течение трех лет с момента возникновения требования* (ст.248 НК РК).

2. Отнесение сомнительных требований на вычеты производится при соблюдении одновременно следующих условий:

- наличие документов, подтверждающих возникновение требований, т.е. счетов-фактур, актов сверки, претензионных писем, оформленных в установленном порядке;

- отражение требований в бухгалтерском учете на момент отнесения на вычеты либо отнесение таких требований на расходы (списание) в бухгалтерском учете в предыдущих периодах.

3. Помимо сомнительных требований, не удовлетворенных по истечении трех лет, также *сомнительными* признаются требования, возникшие по реализованным товарам, выполненным работам, оказанным услугам и не удовлетворенные в связи с признанием дебитора *банкротом* в соответствии с законодательством РК.

В случае признания дебитора банкротом, помимо указанных выше документов, дополнительно необходимо наличие копии определения суда о завершении процедуры банкротства. При соблюдении вышеназванных условий Общество вправе отнести на вычеты сумму сомнительного требования по итогам того налогового периода, в котором вступило в законную силу определение суда о завершении конкурсного производства.

Сомнительные требования относятся на вычеты в пределах размера ранее признанного дохода от реализации товаров, выполнения работ, оказания услуг.

Сомнительные требования по физическим лицам по истечении трех лет относятся на невычитаемые расходы. При этом у Общества возникает обязательство по начислению и уплате индивидуального подоходного налога по списанной дебиторской задолженности, так как она признается доходом физических лиц, а Общество выступает налоговым агентом.

4.8. Вычет по расходам на научно-исследовательские, научно-технические работы и приобретение исключительных прав на объекты интеллектуальной собственности (ст. 254 НК РК)

1. Расходы на научно-исследовательские и научно-технические работы, кроме расходов на приобретение фиксированных активов, их установку и других расходов капитального характера, относятся на вычеты.

Основанием для отнесения таких расходов на вычеты являются фактически исполненное техническое задание на научно-исследовательскую и научно-техническую работу и акты приемки завершенных этапов таких работ.

2. Расходы на приобретение исключительных прав на объекты интеллектуальной собственности у высших учебных заведений, научных организаций, стартап-компаний по лицензионному договору или договору уступки исключительного права, направленных на их дальнейшую коммерциализацию, относятся на вычеты.

Основанием для отнесения таких расходов на вычеты являются лицензионный договор или договор уступки (частичной уступки), зарегистрированные уполномоченным государственным органом в порядке, определенном законодательством Республики Казахстан.

4.9. Вычет расходов по начисленным доходам работников и иным выплатам физическим лицам (ст. 257 НК РК)

1. Вычету подлежат расходы Общества по доходам работника, подлежащим налогообложению, указанным в пункте 1 статьи 322 Налогового Кодекса (в том числе расходы Общества по доходам работника, указанным в подпунктах 20), 22), 23) и 24) пункта 1 статьи 644 Налогового Кодекса), за исключением:

1) включаемых в первоначальную стоимость:

фиксированных активов;

объектов преференций;

активов, не подлежащих амортизации;

2) включаемых в себестоимость запасов и подлежащих отнесению на вычеты через себестоимость таких запасов, которая определяется в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;

3) признаваемых последующими расходами в соответствии с пунктом 5 статьи 272 Налогового Кодекса.

2. Доходами работника, подлежащими налогообложению (согласно п.1 ст.322 НК РК), являются следующие доходы, начисленные работодателем, являющимся налоговым агентом, и признанные, в том числе в бухгалтерском учете работодателя, в качестве расходов (затрат) в соответствии с законодательством Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности:

- 1) подлежащие передаче работодателем работнику в собственность деньги в наличной и (или) безналичной формах в связи с наличием трудовых отношений;
- 2) доходы работника в натуральной форме в соответствии со статьей 323 НК РК;
- 3) доходы работника в виде материальной выгоды в соответствии со статьей 324 НК РК.

Доходы работника в натуральной форме (ст.323 НК РК) включают:

1) стоимость товаров, ценных бумаг, доли участия и иного имущества (кроме денег), подлежащего передаче работодателем работнику в собственность в связи с наличием трудовых отношений. Стоимость такого имущества определяется в следующем размере с учетом соответствующей суммы налога на добавленную стоимость и акцизов:

балансовой стоимости имущества;

стоимости имущества, определенной договором или иным документом, на основании которого имущество передается работнику, в случае отсутствия балансовой стоимости такого имущества;

2) выполнение работодателем работ, оказание услуг в пользу работника в связи с наличием трудовых отношений. Стоимость выполненных работ, оказанных услуг определяется в размере расходов работодателя, понесенных в связи с таким выполнением работ, оказанием услуг, с учетом соответствующей суммы налога на добавленную стоимость и акцизов;

3) стоимость имущества, полученного от работодателя на безвозмездной основе. Стоимость выполненных работ, оказанных услуг, полученных работником от работодателя на безвозмездной основе, определяется в размере расходов работодателя, понесенных в связи с таким выполнением работ, оказанием услуг;

4) оплата работодателем работнику или третьим лицам стоимости товаров, выполненных работ, оказанных услуг, полученных работником от работодателя или третьих лиц. Стоимость таких товаров, выполненных работ, оказанных услуг определяется в размере расходов работодателя, понесенных в связи с таким выполнением работ, оказанием услуг, с учетом соответствующей суммы налога на добавленную стоимость и акцизов.

Доходом работника в виде материальной выгоды (ст.324 НК РК) является в том числе:

1) отрицательная разница между стоимостью товаров, работ, услуг, реализованных работнику, и ценой приобретения или балансовой стоимостью этих товаров, работ, услуг - при реализации товаров, работ, услуг работнику;

2) списание по решению работодателя суммы долга или обязательства работника перед ним - при списании суммы долга работнику;

3) расходы работодателя на уплату страховых премий по договорам страхования своих работников, заключенным в том числе работниками, - при уплате суммы страховых премий по договорам страхования;

4) расходы работодателя на возмещение затрат работника, не связанных с деятельностью работодателя, - при возмещении затрат работнику.

3. Вычету подлежит, в том числе, доход работника в виде расходов работодателя, направленных в соответствии с законодательством Республики

Казахстан на обучение, повышение квалификации или переподготовку работника по специальности, связанной с деятельностью работодателя (п.1 ст.257 НК РК). Вычет расходов работодателя, направленных на обучение, повышение квалификации и переподготовку работника осуществляется только при наличии трудового договора между работодателем и работником. Указанный договор должен содержать обязательство работника отработать у работодателя согласованный сторонами срок. В случае расторжения трудового договора до срока, установленного договором обучения, по инициативе работника или по инициативе работодателя вследствие вины работника работник возмещает работодателю затраты, связанные с его обучением, пропорционально недоработанному сроку отработки. При этом сумма возмещения является для Общества прочим доходом, подлежащим включению в совокупный годовой доход (по статье «Прочие доходы»).

Общество имеет право направить на обучение иное физическое лицо (не состоящее с ним в трудовых отношениях) и уменьшить налогооблагаемый доход (пп.4) п.1 ст. 288 НК РК), при условии заключения с этим физическим лицом договора об обязательстве отработать у работодателя не менее трех лет. При формировании налогооблагаемого дохода указанные расходы не являются вычетами (в соответствии с положениями НК РК), а корректируют налогооблагаемый доход согласно ст.288 НК РК.

4. Обязательные профессиональные пенсионные взносы, уплаченные налогоплательщиком по правилам единого накопительного пенсионного фонда, подлежат вычету в пределах, установленных законодательством Республики Казахстан о пенсионном обеспечении.

5. Добровольные пенсионные взносы, уплаченные работодателем в пользу работника, подлежат вычету.

4.10. Вычет превышения суммы отрицательной курсовой разницы над суммой положительной курсовой разницы (ст. 262 НК РК)

В случае, если сумма отрицательной курсовой разницы превышает сумму положительной курсовой разницы, величина превышения подлежит вычету.

4.11. Вычет налогов и платежей в бюджет (ст. 263 НК РК)

1. В отчетном налоговом периоде вычету подлежат налоги и платежи в бюджет, уплаченные в бюджет Республики Казахстан или иного государства:

1) в отчетном налоговом периоде, в пределах начисленных и (или) исчисленных за отчетный налоговый период и (или) налоговые периоды, предшествующие отчетному налоговому периоду;

2) в налоговых периодах, предшествующих отчетному налоговому периоду, в пределах начисленных и (или) исчисленных за отчетный налоговый период.

При этом уплаченные суммы налогов и платежей в бюджет определяются с учетом проведения зачетов в порядке, определенном статьями 102 и 103 Налогового Кодекса.

2. По займу, полученному от банка-нерезидента с участием иностранного государства в уставном капитале такого банка на момент заключения договора такого займа, в соответствии с которым корпоративный подоходный налог у источника выплаты уплачивается за счет собственных средств заемщика с суммы вознаграждения, подлежащей выплате банку-нерезиденту, указанный налог у источника выплаты относится на вычеты при условии, если сумма такого займа превышает 10 000 000-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного законом Республики

Казахстан о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего налогового периода.

3. Вычету не подлежат:

- 1) налоги, исключаемые до определения совокупного годового дохода;
- 2) корпоративный подоходный налог и налоги на доходы (прибыль), аналогичные корпоративному подоходному налогу юридических лиц, уплаченные на территории Республики Казахстан и в других государствах;
- 3) налоги, уплаченные в государствах с льготным налогообложением;

4.12. Затраты, не подлежащие вычету (ст. 264 НК РК)

Вычету не подлежат:

- 1) затраты, не связанные с деятельностью, направленной на получение дохода;
- 2) расходы по операциям, совершенным без фактического выполнения работ, оказания услуг, отгрузки товаров с налогоплательщиком, руководителем и (или) учредителем (участником) которого не причастен к регистрации (перерегистрации) и (или) осуществлению финансово-хозяйственной деятельности такого юридического лица, установленных решением суда, вступившим в законную силу, за исключением операций, по которым судом установлено фактическое получение товаров, работ, услуг от такого налогоплательщика;
- 3) расходы по операциям с налогоплательщиком, признанным бездействующим в порядке, определенном статьей 91 настоящего Кодекса, со дня вынесения приказа о признании его бездействующим;
- 4) расходы по действию (действиям) по выписке счета-фактуры и (или) иного документа, признанному (признанным) вступившим в законную силу судебным актом, совершенному (совершенным) субъектом частного предпринимательства без фактического выполнения работ, оказания услуг, отгрузки товаров;
- 5) расходы по сделке, признанной недействительной на основании вступившего в законную силу решения суда;
- 6) неустойки (штрафы, пени), подлежащие внесению (внесенные) в бюджет, за исключением неустоек (штрафов, пени), подлежащих внесению (внесенных) в бюджет по договорам о государственных закупках;
- 7) сумма превышения расходов, для которых Налоговым Кодексом установлены нормы отнесения на вычеты, над предельной суммой вычета, исчисленной с применением указанных норм;
- 8) сумма налогов и платежей в бюджет, исчисленная (начисленная) и уплаченная сверх размеров, установленных законодательством Республики Казахстан или иного государства (для налогов и платежей, уплаченных в бюджет иного государства);
- 9) затраты по приобретению, производству, строительству, монтажу, установке и другие затраты, включаемые в стоимость объектов социальной сферы, предусмотренных статьями 239 Налогового Кодекса, а также расходы по их эксплуатации;
- 10) стоимость имущества, переданного Обществом на безвозмездной основе, стоимость безвозмездно выполненных работ, оказанных услуг определяется в размере расходов, понесенных в связи с таким выполнением работ, оказанием услуг;
- 11) превышение суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, над суммой начисленного налога на добавленную стоимость за налоговый период, возникшее у налогоплательщика, применяющего статью 411 Налогового Кодекса;
- 12) отчисления в резервные фонды, за исключением вычетов, предусмотренных статьями 250, 252 и 253 Налогового Кодекса;
- 13) балансовая стоимость запасов, передаваемых по договору купли-продажи Общества как имущественного комплекса;
- 14) сумма уплаченного дополнительного платежа недропользователя, осуществляющего деятельность по контракту о разделе продукции;

15) затраты налогоплательщика, включаемые в соответствии со статьей 228 Налогового Кодекса в первоначальную стоимость активов, не подлежащих амортизации;

16) балансовая стоимость активов, передаваемых во временное владение и пользование по договору имущественного найма (аренды), кроме договора лизинга;

Подраздел 5. Вычеты по фиксированным активам (ст. 265 НК РК)

Вычету подлежат:

1) амортизационные отчисления, исчисленные в соответствии со статьей 271 Налогового Кодекса;

2) стоимостный баланс подгруппы (группы) на конец налогового периода в соответствии с пунктами 2 и 4 статьи 273 Налогового Кодекса;

3) последующие расходы в соответствии со статьей 272 Налогового Кодекса.

5.1. Фиксированные активы (ст. 266 НК РК)

1. К фиксированным активам относятся:

1) основные средства, инвестиции в недвижимость, нематериальные и биологические активы, учтенные при поступлении в бухгалтерском учете в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности и предназначенные для использования в деятельности, направленной на получение дохода в отчетном и (или) будущих периодах

2) активы сроком службы более одного года, которые предназначены для использования в течение более одного года в деятельности, направленной на получение дохода, полученные доверительным управляющим в доверительное управление;

3) последующие расходы, понесенные в отношении имущества, полученного по договору имущественного найма (аренды), кроме договора лизинга, и признанные в бухгалтерском учете в качестве долгосрочного актива;

4) у арендодателя - имущество, переданное по договору имущественного найма (аренды), не учитываемое в бухгалтерском учете после передачи по такому договору в качестве основных средств, инвестиций в недвижимость, нематериальных или биологических активов, кроме имущества, переданного по договору лизинга.

2. К фиксированным активам не относятся:

1) активы, по которым исчисление амортизационных отчислений в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности не производится, за исключением:

активов, указанных в подпунктах 2) и 4) пункта 1 настоящей статьи;

биологических активов, инвестиций в недвижимость, по которым исчисление амортизационных отчислений не производится в связи с учетом таких активов по справедливой стоимости в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;

2) земля;

3) сооружения общего пользования: автомобильные дороги, за исключением автомобильных дорог, являющихся объектами концессии, созданными и (или) полученными концессионером в рамках договора концессии, тротуары, бульвары, скверы;

4) незавершенное капитальное строительство;

б) нематериальные активы с неопределенным сроком полезной службы, признанные таковыми и учитываемые в бухгалтерском балансе налогоплательщика в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями

законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;

7) активы сроком службы более одного года, являющиеся объектами социальной сферы, предусмотренными статьей 239 настоящего Кодекса;

8) у арендатора - активы, полученные во временное владение и пользование по договору имущественного найма (аренды), учитываемые в бухгалтерском учете после получения по такому договору в качестве основных средств, инвестиций в недвижимость, нематериальных или биологических активов, кроме активов, полученных по договору лизинга.

5.2. Определение стоимостного баланса (ст. 267 НК РК)

1. Учет фиксированных активов осуществляется по группам, формируемым в соответствии с классификацией, установленной государственным органом, осуществляющим государственное регулирование в области технического регулирования, в следующем порядке:

№ п/п	№ группы	Наименование фиксированных активов
1	2	3
1.	I	Здания, сооружения, за исключением нефтяных, газовых скважин и передаточных устройств
2.	II	Машины и оборудование, за исключением машин и оборудования нефтегазодобычи, а также компьютеров и оборудования для обработки информации
3.	III	Компьютеры, программное обеспечение и оборудование для обработки информации
4.	IV	Фиксированные активы, не включенные в другие группы, в том числе нефтяные, газовые скважины, передаточные устройства машины и оборудование нефтегазодобычи

Каждый объект I группы приравнивается к подгруппе.

2. По каждой подгруппе (группы I), группе на начало и конец налогового периода определяются итоговые суммы, называемые стоимостным балансом подгруппы (группы I), группы.

Стоимостный баланс I группы состоит из стоимостных балансов подгрупп по каждому объекту основных средств и стоимостного баланса подгруппы, сформированного в соответствии с подпунктом 2) пункта 2 статьи 272 Налогового Кодекса.

3. Остаточной стоимостью фиксированных активов I группы является стоимостный баланс подгрупп на начало налогового периода, учитывающий корректировки, произведенные в налоговом периоде согласно статье 272 Налогового Кодекса.

4. Фиксированные активы учитываются:

1) по I группе - в разрезе объектов фиксированных активов, каждый из которых образует отдельную подгруппу стоимостного баланса группы;

2) по II, III и IV группам - в разрезе стоимостных балансов групп.

5. Поступившие фиксированные активы увеличивают соответствующие балансы подгрупп (по I группе), групп (по остальным группам) на стоимость, определяемую в соответствии со статьей 268 Налогового Кодекса, в порядке, определенном настоящей статьей.

6. Выбывшие фиксированные активы уменьшают соответствующие балансы подгрупп (по I группе), групп (по остальным группам) на стоимость, определяемую в

соответствии со статьей 270 Налогового Кодекса, в порядке, определенном настоящей статьей.

7. Стоимостный баланс подгруппы (группы I), группы на начало налогового периода определяется как:

стоимостный баланс подгруппы (группы I), группы на конец предыдущего налогового периода

минус

сумма амортизационных отчислений, исчисленных в предыдущем налоговом периоде,

минус Налогового Кодекса.

Значение стоимостного баланса подгруппы (группы I), группы на начало налогового периода не должно быть отрицательным.

8. Стоимостный баланс подгруппы (группы I), группы на конец налогового периода определяется как:

стоимостный баланс подгруппы (группы I), группы на начало налогового периода

плюс

поступившие в налоговом периоде фиксированные активы

минус

выбывшие в налоговом периоде фиксированные активы

плюс

корректировки, производимые согласно пункту 2 статьи 272 Налогового Кодекса.

9. Доверительный управляющий обязан формировать отдельные стоимостные балансы групп (подгрупп) по фиксированным активам, указанным в подпункте 3) пункта 1 статьи 266 настоящего Кодекса, и вести по таким активам отдельный налоговый учет на основании статей 194 и 195 Налогового Кодекса.

5.3. Поступление фиксированных активов (ст.268 НК РК)

Фиксированные активы при поступлении, в том числе по договору финансового лизинга и путем перевода из состава товарно-материальных запасов, увеличивают стоимостный баланс групп (подгрупп) на первоначальную стоимость названных активов.

Первоначальная стоимость фиксированных активов определяется как сумма затрат, понесенных на день признания фиксированного актива в соответствии с п.1 ст.266 НК РК. К таким затратам относятся затраты на приобретение фиксированного актива, его производство, строительство, монтаж и установку, а также другие затраты, увеличивающие его стоимость в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, кроме:

- затрат (расходов), не подлежащих отнесению на вычеты в соответствии с п. 2), 3), 4) и 5) ст. 264 НК РК;

- амортизационных отчислений.

<i>Поступление фиксированных активов</i>	<i>Определение стоимости при поступлении</i>
<i>Фиксированный актив, поступивший путем перевода из состава товарно-материальных запасов или активов, предназначенных для продажи</i>	балансовая стоимость в соответствии с МСФО и требованиями законодательства РК о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, определенная на дату такого поступления.

Поступление фиксированных активов	Определение стоимости при поступлении
При безвозмездном получении фиксированных активов	стоимость, включенная в совокупный годовой доход в соответствии со ст. 238 НК РК в виде безвозмездно полученного имущества, с учетом фактических затрат, увеличивающих стоимость таких активов при первоначальном признании в соответствии с МСФО и требованиями законодательства РК о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, <u>за исключением затрат (расходов)</u> , не включаемых в первоначальную стоимость фиксированных активов на основании п. 2 ст. 268 НК РК.
В качестве Вклада в уставный капитал	стоимость актива, указанная в акте приема-передачи или при отсутствии такого акта - в ином документе, подтверждающем фактическое внесение вклада, с учетом фактических затрат, увеличивающих стоимость таких активов при первоначальном признании в соответствии с МСФО и требованиями законодательства РК о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, <u>за исключением затрат (расходов)</u> , не включаемых в первоначальную стоимость фиксированных активов на основании п. 2 ст. 268 НК РК.
Стоимость активов, полученных в оплату вклада в уставный капитал	Стоимость активов, учитывается в пределах суммы вклада в уставный капитал, в счет оплаты которого получен актив.
Получение фиксированных активов в связи с реорганизацией путем слияния, присоединения, разделения или выделения	балансовая стоимость переданных активов, указанная в передаточном акте или разделительном балансе, с учетом фактических затрат, увеличивающих стоимость таких активов при первоначальном признании в соответствии с МСФО и требованиями законодательства РК о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, <u>за исключением затрат (расходов)</u> , не включаемых в первоначальную стоимость фиксированных активов на основании п. 2 ст. 268 НК РК. Есть исключения в п.7 ст.268 НК РК.
Фиксированные активы, ранее выбывшие в связи с временным прекращением использования в деятельности, направленной на получение дохода.	Подлежат включению в стоимостный баланс группы фиксированных активов в налоговом периоде, в котором осуществлен ввод в эксплуатацию таких фиксированных активов для

Поступление фиксированных активов	Определение стоимости при поступлении
	использования в деятельности, направленной на получение дохода, по стоимости выбытия с учетом расходов, подлежащих отнесению на увеличение стоимости таких активов в соответствии со ст.272 НК РК.
Активы, по которым преференции аннулированы	Подлежат включению в стоимостный баланс группы (подгруппы) в случаях, указанных в п. 4 ст. 276 НК РК, по первоначальной стоимости, определяемой в соответствии с ст.268 НК РК.
Объект преференций по истечении трех налоговых периодов , следующих за налоговым периодом ввода данного объекта в эксплуатацию, кроме активов, указанных в п.13 ст.268 НК РК.	подлежит включению в стоимостный баланс группы (подгруппы) в случае, указанном в п.6 ст.276 НК РК, по нулевой стоимости.
Фиксированный актив, указанный в пп. 5) п. 1 ст.266 НК (у арендодателя - имущество, переданное по договору имущественного найма (аренды), не учитываемое в бухгалтерском учете после передачи по такому договору в качестве основных средств, инвестиций в недвижимость, нематериальных или биологических активов, кроме имущества, переданного по договору лизинга). У арендатора – имущество, признаваемое в качестве долгосрочного актива полученного по договору имущественного найма (аренды).	Первоначальной стоимостью являются затраты по ремонту, реконструкции, модернизации, содержанию и другие затраты, понесенные налогоплательщиком в отношении имущества, полученного по договору имущественного найма (аренды) , кроме договора лизинга. Затраты, понесенные по день признания его в бухгалтерском учете в качестве долгосрочного актива, увеличивающие его стоимость в соответствии с МСФО и требованиями законодательства РК о бухгалтерском учете и финансовой отчетности.
Фиксированный актив, поступивший по договору лизинга	Первоначальной стоимостью является стоимость, по которой предмет лизинга получен.
При возврате лизингополучателем предмета лизинга лизингодателю	Первоначальной стоимостью фиксированного актива является положительная разница между стоимостью, по которой предмет лизинга передан по договору лизинга, и стоимостью предмета лизинга, включенной в сумму лизинговых платежей за период с даты передачи до даты возврата предмета лизинга.

5.4. Выбытие фиксированных активов (ст.270 НК РК)

Выбытием фиксированных активов являются:

1) прекращение признания данных активов в бухгалтерском учете в качестве основных средств, инвестиций в недвижимость, нематериальных и биологических активов, за исключением случаев прекращения признания в результате полной

амортизации и (или) обесценения, передачи по договору имущественного найма (аренды);

2) передача данных активов по договору лизинга;

3) перевод данных активов в состав активов, предназначенных для продажи, запасов;

4) в отношении фиксированных активов, указанных в пп. 5) п.1 ст. 266 НК РК, - прекращение договора имущественного найма (аренды), если актив, признанный в бухгалтерском учете после прекращения договора имущественного найма (аренды), не относится к фиксированным активам *(после введения в действие (IFRS) 16 «Аренда» с 01.01.2019 года)*.

Признание в целях налогообложения выбытия фиксированных активов означает исключение выбывших активов из состава фиксированных активов.

Выбытие фиксированных активов	Стоимостной баланс подгруппы (группы):
При выбытии: -фиксированных активов; -актива, учтенного после прекращения договора имущественного найма (аренды), - в отношении фиксированных активов, указанных в пп. 5) п. 1 ст. 266 НК РК	Уменьшается на балансовую стоимость выбывающих фиксированных активов, определенную в соответствии с МСФО и требованиями законодательства РК о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, на дату выбытия.
При реализации фиксированных активов, кроме передачи по договору лизинга	Уменьшается на стоимость реализации, за исключением налога на добавленную стоимость.
Если договором купли-продажи, включая договор купли-продажи предприятия как имущественного комплекса , стоимость реализации не определена в разрезе объектов фиксированных активов.	Уменьшается на балансовую стоимость выбывающих фиксированных активов, определенную в соответствии с МСФО на дату реализации.
При передаче фиксированных активов по договору лизинга	Уменьшается на стоимость, по которой предмет лизинга передан в соответствии с таким договором.
При безвозмездной передаче фиксированных активов	Уменьшается на стоимость переданных активов, указанную в акте приема-передачи названных активов, но не менее чем на балансовую стоимость названных активов по данным бухгалтерского учета на дату передачи.
При передаче фиксированных активов в качестве вклада в уставный капитал	Уменьшается на стоимость, определяемую в соответствии с гражданским законодательством РК.
При выбытии фиксированных активов в результате реорганизации путем слияния, присоединения, разделения или выделения	Уменьшается на стоимость, отраженную в передаточном акте или раздельном балансе
При изъятии имущества учредителем, участником	Уменьшается на стоимость, определенную по соглашению учредителей, участников
При утрате, порче фиксированных активов, в связи с которыми прекращается признание актива в бухгалтерском учете:	

Выбытие фиксированных активов	Стоимостной баланс подгруппы (группы):
1) в случаях страхования фиксированных активов	Уменьшается на стоимость, равную сумме страховых выплат страхователю страховой организацией в соответствии с договором страхования;
2) при отсутствии страхования фиксированных активов I группы	Уменьшается на остаточную стоимость фиксированных активов, исчисленную в порядке, предусмотренном п.3 ст.267 НК РК.;
3) при отсутствии страхования фиксированных активов , кроме фиксированных активов I группы	кроме фиксированных активов I группы, выбытие не отражается
При возврате лизингополучателем предмета финансового лизинга лизингодателю	Уменьшается на положительную разницу между первоначальной стоимостью, по которой данный актив был признан в налоговом учете, и стоимостью предмета лизинга, включенной в сумму лизинговых платежей за период с даты получения, до даты возврата предмета лизинга.
При временном прекращении использования фиксированных активов (временный вывод из эксплуатации без прекращения признания таких активов в бухгалтерском учете в качестве основных средств, инвестиций в недвижимость, нематериальных и биологических активов).	1) по фиксированным активам I группы, используемым в сезонном производстве, выбытие не отражается (п.14 ст.270 НК РК); 2) по прочим фиксированным активам I группы стоимостный баланс соответствующих подгрупп уменьшается на остаточную стоимость фиксированных активов, исчисленную в порядке, определенном пунктом 3 статьи 267 настоящего Кодекса. Уменьшение стоимостного баланса подгруппы производится в случае, когда налоговые периоды временного вывода актива из эксплуатации и его ввода в эксплуатацию после временного прекращения использования не совпадают; 3) по II, III и IV группам выбытие не отражается .
При передаче фиксированных активов в доверительное управление стоимостный баланс группы (подгруппы) уменьшается:	1) по I группе - на остаточную стоимость фиксированных активов; 2) по II, III и IV группам - на балансовую стоимость, определенную в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, на дату передачи.
Доверительный управляющий при прекращении обязательств по доверительному управлению уменьшает стоимостный баланс группы (подгруппы):	1) по I группе - на остаточную стоимость фиксированных активов, исчисленную в порядке, определенном пунктом 3 статьи 267 Налогового Кодекса;

Выбытие фиксированных активов	Стоимостной баланс подгруппы (группы):
	<p>2) по II, III и IV группам: при передаче всех активов группы - на величину стоимостного баланса группы, исчисленную в порядке, определенном пунктом 8 статьи 267 Налогового Кодекса;</p> <p>в остальных случаях - на первоначальную стоимость передаваемых активов, определенную в соответствии со статьей 268 Налогового Кодекса, уменьшенную на сумму амортизационных отчислений. При этом амортизационные отчисления исчисляются за каждый налоговый период доверительного управления, предшествовавший отчетному налоговому периоду, исходя из предельной нормы амортизации, предусмотренной Налоговым Кодексом для соответствующей группы фиксированных активов, применяемой к первоначальной стоимости, уменьшенной на сумму амортизационных отчислений за предыдущие периоды.</p>

5.5. Исчисление амортизационных отчислений (ст.271 НК РК)

1. Стоимость фиксированных активов относится на вычеты посредством исчисления амортизационных отчислений в порядке и на условиях, установленных Налоговым Кодексом.

2. Если иное не установлено настоящей статьей, амортизационные отчисления по каждой подгруппе, группе определяются путем применения указанных в налоговом регистре по определению стоимостных балансов групп (подгрупп) фиксированных активов и последующим расходам по фиксированным активам норм амортизации, которые не должны превышать предельные нормы, установленные настоящим пунктом, к стоимостному балансу подгруппы, группы на конец налогового периода:

№ п/п	№ группы	Наименование фиксированных активов	Предельная норма амортизации (%)
1	2	3	4
1.	I	Здания, сооружения, за исключением нефтяных, газовых скважин и передаточных устройств	10
2.	II	Машины и оборудование, за исключением машин и оборудования нефтегазодобычи, а также компьютеров и оборудования для обработки информации	25
3.	III	Компьютеры, программное обеспечение и оборудование для обработки информации	40
4.	IV	Фиксированные активы, не включенные в другие группы, в том числе нефтяные, газовые скважины,	15

	передаточные устройства, машины и оборудование нефтегазодобычи	
--	--	--

3. По зданиям и сооружениям, за исключением нефтяных, газовых скважин и передаточных устройств, амортизационные отчисления определяются по каждому объекту отдельно.

Общество по деятельности, по которой предусмотрено уменьшение исчисленного в соответствии со ст.302, 290 НК РК КПН на 100 процентов, ежегодно пересматривает применимые нормы амортизационных отчислений, но не более предельных норм амортизации.

5.6. Вычет последующих расходов (ст.272 НК РК)

1. Последующими расходами признаются затраты по эксплуатации, ремонту, реконструкции, модернизации, содержанию, ликвидации и другие затраты, понесенные в отношении следующих активов после признания их в бухгалтерском учете:

1) фиксированных активов, в том числе в период временного прекращения их использования;

2) не относимых к фиксированным активам основных средств, инвестиций в недвижимость, нематериальных и биологических активов, учитываемых в бухгалтерском учете налогоплательщика в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности и предназначенных для использования в деятельности, направленной на получение дохода.

Последующими расходами также признаются затраты по эксплуатации, ремонту, реконструкции, модернизации, содержанию и другие затраты, понесенные в отношении имущества, полученного по договору имущественного найма (аренды).

2. Сумма последующих расходов, подлежащая отнесению в бухгалтерском учете на увеличение балансовой стоимости активов, относимых к фиксированным активам, активам, указанным в подпункте 14) пункта 2 статьи 266 Налогового Кодекса, а также последующих расходов, указанных в пункте 5 статьи 276 Налогового Кодекса:

1) увеличивает соответствующий виду актива стоимостный баланс группы (подгруппы);

2) при отсутствии соответствующего виду актива стоимостного баланса группы (подгруппы) формирует соответствующий виду актива стоимостный баланс группы (подгруппы) на конец текущего налогового периода.

Последующие расходы, предусмотренные настоящим пунктом, признаются в целях налогообложения в том налоговом периоде, в котором они отнесены на увеличение балансовой стоимости активов в бухгалтерском учете, за исключением случая, предусмотренного пунктом 13 статьи 268 Налогового Кодекса.

Сумма последующих расходов, понесенных в отношении имущества, полученного по договору имущественного найма (аренды), кроме договора лизинга, и признанных в бухгалтерском учете в качестве долгосрочного актива, учитывается в соответствии с подпунктом 5) пункта 1 статьи 266 Налогового Кодекса в качестве фиксированного актива.

3. Последующие расходы, в том числе произведенные арендатором в отношении арендуемого имущества, за исключением указанных в пунктах 2 и 4 настоящей статьи, а также последующих расходов, увеличивающих в соответствии с пунктом 6 статьи 228 Налогового Кодекса первоначальную стоимость активов, не подлежащих амортизации, подлежат отнесению на вычеты в том налоговом периоде, в котором они произведены.

5.7. Другие вычеты по фиксированным активам (ст.273 НК РК)

1. После выбытия, за исключением безвозмездной передачи, фиксированного актива подгруппы (по I группе) сумма в размере стоимостного баланса подгруппы на конец налогового периода признается убытком от выбытия фиксированных активов I группы.

Стоимостный баланс данной подгруппы приравнивается к нулю и не подлежит вычету.

2. После выбытия всех фиксированных активов группы (по II, III и IV группам) стоимостный баланс соответствующей группы на конец налогового периода подлежит вычету, если иное не предусмотрено настоящей статьей.

3. При безвозмездной передаче всех фиксированных активов подгруппы (по I группе) или группы (по II, III и IV группам) стоимостный баланс соответствующей подгруппы или группы на конец налогового периода приравнивается к нулю и не подлежит вычету.

4. Налогоплательщик вправе отнести на вычет величину стоимостного баланса подгруппы (группы) на конец налогового периода, которая составляет сумму меньшую, чем 300-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на последнее число налогового периода.

Подраздел 6. Корректировка доходов и вычетов

Корректировкой признается увеличение или уменьшение размера дохода или вычета отчетного налогового периода в пределах суммы ранее признанного дохода или вычета в случаях, установленных статьей 287 Налогового Кодекса.

6.1. Корректировка доходов и вычетов (ст.287 НК РК)

1. Доходы или вычеты подлежат корректировке в случаях:

1) полного или частичного возврата товаров;
2) изменения условий сделки;
3) изменения цены, компенсации за реализованные или приобретенные товары, работы, услуги. Положение данного подпункта применяется также при изменении суммы, подлежащей оплате в национальной валюте за реализованные или приобретенные товары, выполненные работы, оказанные услуги исходя из условий договора;

4) скидки с цены, скидки с продаж;

5) списания требования, по которому корректировка дохода производится в соответствии с пунктом 2 настоящей статьи.

2. Корректировка дохода производится налогоплательщиком-кредитором при списании требования с:

юридического лица;

индивидуального предпринимателя;

юридического лица-нерезидента, осуществляющего деятельность в Республике Казахстан через постоянное учреждение, по требованиям, относящимся к деятельности такого постоянного учреждения.

Корректировка дохода, предусмотренная настоящим пунктом, осуществляется в случаях:

1) не востребования налогоплательщиком-кредитором требования при ликвидации налогоплательщика-дебитора на день утверждения его ликвидационного баланса;

2) списания требования по вступившему в законную силу решению суда.

Корректировка производится при соблюдении одновременно следующих условий:

1) наличие первичных документов, подтверждающих возникновение требования;

2) отражение требования в бухгалтерском учете на дату корректировки дохода либо отнесение на расходы (списание) в бухгалтерском учете в предыдущих периодах. Корректировка дохода производится в пределах суммы списанного требования и ранее признанного дохода по такому требованию.

К требованиям, признанным сомнительными в соответствии с Налогового Кодексом, положения настоящего пункта не применяются.

3. Корректировка дохода не производится при уменьшении размера требований в связи с их передачей по договору купли-продажи Общества как имущественного комплекса.

4. Корректировка доходов и вычетов производится в том налоговом периоде, в котором наступили случаи, указанные в пункте 1 настоящей статьи.

Подраздел 7. Убытки

7.1. Понятие убытка (ст.299 НК РК)

1. Убытком от предпринимательской деятельности признается:

1) превышение вычетов над совокупным годовым доходом с учетом корректировок, предусмотренных **статьей 241** Налогового Кодекса;

2) убыток от продажи Общества как имущественного комплекса.

2. Убытком от реализации ценных бумаг является:

1) по ценным бумагам, за исключением долговых ценных бумаг, отрицательная разница между стоимостью реализации и стоимостью приобретения;

2) по долговым ценным бумагам — отрицательная разница между стоимостью реализации и стоимостью приобретения с учетом амортизации дисконта и (или) премии на дату реализации.

3. Убыток по производному финансовому инструменту определяется как превышение расходов над поступлениями, которые определяются в соответствии со статьями 278 и 279 Налогового Кодекса.

4. Убытком от реализации земельных участков, объектов незавершенного строительства, неустановленного оборудования, за исключением активов, выкупленных для государственных нужд в соответствии с законами Республики Казахстан, является отрицательная разница между стоимостью реализации и первоначальной стоимостью таких активов.

5. Убытком от предпринимательской деятельности не являются убытки, указанные в пунктах 2,3 и 4 настоящей статьи, а также убытки от выбытия фиксированных активов I группы.

7.2. Перенос убытков (ст.300 НК РК)

1. Убытки от предпринимательской деятельности, а также убытки от выбытия фиксированных активов I группы и убытки от реализации объектов незавершенного строительства, неустановленного оборудования, за исключением активов, выкупленных для государственных нужд в соответствии с законами Республики Казахстан, переносятся на последующие десять лет включительно для погашения за счет налогооблагаемого дохода данных налоговых периодов.

2. Убытки от реализации земельных участков, за исключением земельных участков, выкупленных для государственных нужд в соответствии с законами Республики Казахстан, компенсируются за счет дохода от прироста стоимости, полученного при реализации таких активов.

Если данные убытки не могут быть компенсированы в периоде, в котором они имели место, то они могут переноситься на последующие десять лет включительно и компенсироваться за счет доходов от прироста стоимости, полученных при реализации земельных участков.

3. Если иное не установлено настоящей статьей, убытки, возникающие при реализации ценных бумаг, компенсируются за счет дохода от прироста стоимости,

полученного при реализации других ценных бумаг, за исключением дохода от прироста стоимости, полученного при реализации ценных бумаг, указанных в пунктах 4,5,6 и 7 настоящей статьи.

Если данные убытки не могут быть компенсированы в периоде, в котором они имели место, то они могут переноситься на последующие десять лет включительно и компенсироваться за счет доходов от прироста стоимости, полученных при реализации других ценных бумаг, если иное не установлено настоящей статьей.

4. Убытки, возникшие от реализации акций, долей участия в юридическом лице-резиденте или консорциуме, созданном в Республике Казахстан, компенсируются за счет доходов от прироста стоимости при реализации акций, долей участия в юридическом лице-резиденте или консорциуме, созданном в Республике Казахстан.

5. Убытки, возникающие от реализации государственных эмиссионных ценных бумаг, компенсируются за счет дохода от прироста стоимости при реализации государственных эмиссионных ценных бумаг.

6. Убытки, возникающие от реализации агентских облигаций, компенсируются за счет дохода от прироста стоимости при реализации агентских облигаций.

7. Если убытки, указанные в пунктах 4,5,6 и 7 настоящей статьи, не могут быть компенсированы в периоде, в котором они имели место, то они не переносятся на последующие налоговые периоды.

7.3. Перенос убытков при реорганизации (ст.301 НК РК)

1. Убытки, передаваемые в связи с реорганизацией путем разделения или выделения, распределяются среди вновь созданных налогоплательщиков пропорционально удельному весу стоимости передаваемых на основании разделительного баланса активов в стоимости активов реорганизуемого юридического лица по состоянию на дату, предшествующую дате составления разделительного баланса, и переносятся в порядке, определенном статьей 300 Налогового Кодекса.

2. При реорганизации юридического лица путем присоединения или слияния в соответствии с решением Правительства Республики Казахстан убытки реорганизуемого юридического лица передаются правопреемнику однократно при каждой реорганизации и переносятся правопреемником в порядке, определенном статьей 300 Налогового Кодекса.

Подраздел 8. Порядок исчисления и сроки уплаты корпоративного подоходного налога

8.1. Исчисление суммы корпоративного подоходного налога (ст. 302 НК РК)

1. Корпоративный подоходный налог, за исключением корпоративного подоходного налога на чистый доход и корпоративного подоходного налога, удерживаемого у источника выплаты, исчисляется за налоговый период в следующем порядке:

произведение ставки, установленной пунктам 1 или 2 статьи 313 Налогового Кодекса (20%), и налогооблагаемого дохода, уменьшенного на сумму доходов и расходов, предусмотренных статьей 288 Налогового Кодекса, а также уменьшенного на сумму убытков, переносимых в соответствии со статьей 300 Налогового Кодекса,

минус

сумма корпоративного подоходного налога, на которую осуществляется зачет в соответствии со статьей 303 Налогового Кодекса (зачет иностранного налога),

минус

сумма корпоративного подоходного налога, удержанного в налоговом периоде у источника выплаты с дохода в виде выигрыша, на которую осуществляется уменьшение в соответствии с пунктом 2 настоящей статьи,

минус

сумма корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты с дохода в виде вознаграждения, дивидендов, перенесенная из предыдущих налоговых периодов в соответствии с пунктом 3 настоящей статьи,

минус

сумма корпоративного подоходного налога, удержанного в налоговом периоде у источника выплаты с дохода в виде вознаграждения, дивидендов, на которую осуществляется уменьшение в соответствии с пунктом 2 настоящей статьи,

минус

сумма корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты в Республике Казахстан в налоговом периоде с дохода или налогооблагаемого дохода контролируемой иностранной Общества из источников в Республике Казахстан.

2. Сумма корпоративного подоходного налога, подлежащего уплате в бюджет, уменьшается на сумму корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты с дохода в виде выигрыша, вознаграждения, дивидендов, при наличии документов, подтверждающих удержание этого налога источником выплаты.

Положения настоящего пункта **не применяются к организации, осуществляющей деятельность в социальной сфере**, некоммерческой организации по корпоративному подоходному налогу, удержанному у источника выплаты с дохода в виде вознаграждения по депозитам.

3. Если сумма корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты с дохода в виде вознаграждения, дивидендов, больше исчисленного корпоративного подоходного налога, разница между суммой корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты, и суммой исчисленного корпоративного подоходного налога, подлежащего уплате в бюджет, переносится на последующие десять налоговых периодов включительно и последовательно уменьшает суммы корпоративного подоходного налога, подлежащие уплате в бюджет, данных налоговых периодов.

Особенности **исчисление суммы корпоративного подоходного налога** при осуществлении деятельности в социальной сфере:

На основании Статьи 290, пункта 1 Налогового кодекса РК Общество при осуществлении деятельности в социальной сфере, а именно оказание услуг по начальному, основному среднему, общему среднему образованию, техническому и профессиональному, послесреднему, высшему и послевузовскому образованию, осуществляемых по соответствующим лицензиям на право ведения образовательной деятельности, а также дополнительному образованию, дошкольному воспитанию и обучению, при определении суммы корпоративного подоходного налога, подлежащего уплате в бюджет, **уменьшают сумму исчисленного налога на 100 процентов.**

Применяемая льгота относится к организациям, осуществляющим деятельность в социальной сфере, и полученные доходы от деятельности в социальной сфере с учетом доходов в виде безвозмездно полученного имущества, вознаграждения по депозитам, а также превышения суммы положительной курсовой разницы над суммой отрицательной курсовой разницы, возникшего по таким доходам, составляют не менее 90 процентов совокупного годового дохода таких организаций.

Общество рассматривает ежегодно возможность применения льготы, рассчитывая соотношение показателей доходов от основной деятельности и прочего дохода. Если условие выполняется, **то льгота по уменьшению КПП на 100% применяется.**

8.2. Исчисление суммы авансовых платежей (ст.305 НК РК)

В соответствии с пп.6) п.2 ст.305 НК РК налогоплательщики, соответствующие условиям пунктов 2 статьи 290 Налогового Кодекса РК НЕ ИСПОЛНЯЮТ требования статьи 305 НК РК.

Подраздел 9. Корпоративный подоходный налог, удерживаемый у источника выплаты

9.1. Доходы, облагаемые у источника выплаты (ст.307 НК РК)

1. К доходам, облагаемым у источника выплаты, если иное не предусмотрено пунктом 2 настоящей статьи, относятся:

1) выигрыши, выплачиваемые Обществом юридическому лицу-резиденту Республики Казахстан, юридическому лицу-нерезиденту, осуществляющему деятельность в Республике Казахстан через постоянное учреждение;

2) доходы нерезидентов из источников в Республике Казахстан, определяемые в соответствии со статьей 644 Налогового Кодекса, не связанные с постоянным учреждением таких нерезидентов.

3) доход в виде дивидендов, получаемых от юридического лица-резидента, а также от паевых инвестиционных фондов, созданных в соответствии с законами Республики Казахстан, выплачиваемые структурному подразделению юридического лица или постоянному учреждению нерезидента;

4) вознаграждение, выплачиваемое Обществом юридическому лицу-резиденту Республики Казахстан, юридическому лицу-нерезиденту, осуществляющему деятельность в Республике Казахстан через постоянное учреждение;

5) дивиденды, указанные в подпункте 2) пункта 2 статьи 241 Налогового Кодекса.

2. Не подлежат обложению у источника выплаты:

1) вознаграждение по государственным эмиссионным ценным бумагам и агентским облигациям;

2) вознаграждение, дивиденды, выплачиваемые единому накопительному пенсионному фонду по размещенным пенсионным активам, а также вознаграждение, выплачиваемое добровольному накопительному пенсионному фонду по размещенным пенсионным активам, страховым организациям, осуществляющим деятельность в отрасли страхования жизни, паевым и акционерным инвестиционным фондам, Государственному фонду социального страхования и фонду социального медицинского страхования;

3) вознаграждение, выплачиваемое организации, осуществляющей обязательное гарантирование депозитов физических лиц;

и другие доходы, указанные в п.п.4-16, п.2 ст. 307 НК РК

9.2. Порядок исчисления корпоративного подоходного налога, удерживаемого у источника выплаты (ст. 308 НК РК)

1. Сумма корпоративного подоходного налога, удерживаемого у источника выплаты, определяется путем применения ставки, установленной пунктом 3 статьи 313 Налогового Кодекса, к сумме выплачиваемого дохода, облагаемого у источника выплаты.

2. Общество обязано удержать налог, удерживаемый у источника выплаты, при выплате доходов, указанных в статье 307 Налогового Кодекса независимо от формы и места выплаты дохода.

9.3. Порядок перечисления корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты (ст. 311 НК РК)

1. Общество обязано перечислить сумму корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты, не позднее **двадцати пяти** календарных дней после окончания месяца, в котором была осуществлена выплата дохода, облагаемого у источника выплаты.

2. Перечисление суммы корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты, осуществляется по месту нахождения Общества.

9.4. Расчет по корпоративному подоходному налогу, удержанному у источника выплаты (ст. 312 НК РК)

Общество обязано представить расчет по суммам корпоративного подоходного налога, удержанного у источника выплаты, не позднее **15 числа** второго месяца, следующего за кварталом, в котором была произведена выплата дохода, облагаемого у источника выплаты.

Подраздел 10. Ставки налога, налоговый период и налоговая декларация

10.1. Ставки налогов (ст.313 НК РК)

1. Налогооблагаемый доход Общества, уменьшенный на сумму доходов и расходов, предусмотренных статьей 288 Налогового Кодекса, и на сумму убытков, переносимых в порядке, определенном статьей 300 Налогового Кодекса, подлежит обложению налогом по ставке 20 процентов, если иное не установлено пунктом 2 настоящей статьи.

2. Доходы, облагаемые у источника выплаты, за исключением доходов нерезидентов из источников в Республике Казахстан, подлежат налогообложению у источника выплаты по ставке 15 процентов.

10.2. Налоговый период (ст.314 НК РК)

1. Для корпоративного подоходного налога налоговым периодом является календарный год с 1 января по 31 декабря.

2. Если юридическое лицо было создано после начала календарного года, первым налоговым периодом для него является период времени со дня создания до конца календарного года.

При этом днем создания юридического лица считается день его государственной регистрации в органе юстиции.

3. Если юридическое лицо было ликвидировано, реорганизовано до конца календарного года, последним налоговым периодом для него является период времени от начала года до дня завершения ликвидации, реорганизации.

4. Если юридическое лицо, созданное после начала календарного года, ликвидировано, реорганизовано до конца этого же года, налоговым периодом для него является период времени со дня создания до дня завершения ликвидации, реорганизации.

10.3. Налоговая декларация (ст.315 НК РК)

1. Общество представляет в налоговый орган по месту нахождения декларацию по корпоративному подоходному налогу не позднее 31 марта года, следующего за отчетным налоговым периодом

2. Декларация по корпоративному подоходному налогу состоит из декларации и приложений к ней по раскрытию информации об объектах налогообложения и (или) объектах, связанных с налогообложением.

РАЗДЕЛ 5. ИНДИВИДУАЛЬНЫЙ ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ

Регистр №2

1. Налогообложение индивидуальным подоходным налогом (далее ИПН) регламентируется разделом 8 (статьи 316-364) Налогового кодекса РК.

2. Плательщики индивидуального подоходного налога:

1) Плательщиками индивидуального подоходного налога являются физические лица, имеющие объекты налогообложения в виде облагаемого дохода физического лица у источника выплаты и при самостоятельном налогообложении;

2) Индивидуальные предприниматели, применяющие специальный налоговый режим на основе уплаты единого земельного налога, не являются плательщиками индивидуального подоходного налога по доходам от осуществления деятельности, на которую распространяется данный специальный налоговый режим.

Плательщиками ИПН являются физические лица, имеющие объекты обложения, определяемые в соответствии со ст. 318, 319, 321-325 НК РК.

3. Доходы, подлежащие налогообложению у источника выплаты.

3.1. Доход работника

1. Доходами работника, подлежащими налогообложению, являются следующие доходы, начисленные работодателем, являющимся налоговым агентом, и признанные, в том числе в бухгалтерском учете работодателя, в качестве расходов (затрат) в соответствии с законодательством Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности:

1) подлежащие передаче работодателем работнику в собственность **деньги** в наличной и (или) безналичной формах в связи с **наличием трудовых отношений**;

2) доходы работника **в натуральной форме** в соответствии со статьей 323 Налогового Кодекса;

3) доходы работника **в виде материальной выгоды** в соответствии со статьей 324 Налогового Кодекса.

2. Доходом работника, подлежащим налогообложению, полученным (подлежащим получению) от лиц, не являющихся налоговыми агентами, является доход, полученный (подлежащий получению) по трудовому договору (контракту), заключенному в соответствии с законодательством Республики Казахстан или иностранного государства.

3. К доходу работника, подлежащему налогообложению, **не относятся** следующие доходы:

- 1) доход физического лица от налогового агента;
- 2) доход в виде пенсионных выплат;
- 3) доход в виде дивидендов, вознаграждений, выигрышей;
- 4) стипендии;
- 5) доход по договорам накопительного страхования;
- 6) доходы, подлежащие налогообложению физическим лицом самостоятельно.

3.2. Доход работника в натуральной форме

Доходом работника в натуральной форме, подлежащим налогообложению, являются:

1) стоимость товаров, ценных бумаг, доли участия и иного имущества (кроме денег), подлежащего передаче работодателем работнику в собственность в связи с наличием трудовых отношений. Стоимость такого имущества определяется в следующем размере с учетом соответствующей суммы налога на добавленную стоимость и акцизов:

балансовой стоимости имущества;

стоимости имущества, определенной договором или иным документом, на основании которого имущество передается работнику, в случае отсутствия балансовой стоимости такого имущества;

2) выполнение работодателем работ, оказание услуг в пользу работника в связи с наличием трудовых отношений. Стоимость выполненных работ, оказанных услуг определяется в размере расходов работодателя, понесенных в связи с таким выполнением работ, оказанием услуг, с учетом соответствующей суммы налога на добавленную стоимость и акцизов;

3) стоимость имущества, полученного от работодателя на безвозмездной основе. Стоимость выполненных работ, оказанных услуг, полученных работником от работодателя на безвозмездной основе, определяется в размере расходов работодателя, понесенных в связи с таким выполнением работ, оказанием услуг;

4) оплата работодателем работнику или третьим лицам стоимости товаров, выполненных работ, оказанных услуг, полученных работником от работодателя или третьих лиц. Стоимость таких товаров, выполненных работ, оказанных услуг определяется в размере расходов работодателя, понесенных в связи с таким выполнением работ, оказанием услуг, с учетом соответствующей суммы налога на добавленную стоимость и акцизов.

3.3. Доход работника в виде материальной выгоды.

Доходом работника в виде материальной выгоды, подлежащим налогообложению, является в том числе:

1) отрицательная разница между стоимостью товаров, работ, услуг, реализованных работнику, и ценой приобретения или балансовой стоимостью этих товаров, работ, услуг - при реализации товаров, работ, услуг работнику;

2) списание по решению работодателя суммы долга или обязательства работника перед ним - при списании суммы долга работнику;

3) расходы работодателя на уплату страховых премий по договорам страхования своих работников, заключенным в том числе работниками, - при уплате суммы страховых премий по договорам страхования;

4) расходы работодателя на возмещение затрат работника, не связанных с деятельностью работодателя, - при возмещении затрат работнику.

3.4. Доход в виде безвозмездно полученного имущества, в том числе работ, услуг.

Доход в виде безвозмездно полученного имущества, в том числе работ, услуг, определяется в следующем размере с учетом соответствующей суммы налога на добавленную стоимость и акцизов:

балансовой стоимости имущества;

стоимости имущества, определенной договором или иным документом, на основании которого имущество передается физическому лицу, в случае отсутствия балансовой стоимости такого имущества.

4. Ставки налога (ст.320 НК РК)

1. Доходы налогоплательщика, за исключением доходов, указанных в пункте 2 настоящей статьи, облагаются налогом по ставке 10 процентов.

2. Доходы в виде дивидендов, полученные из источников в Республике Казахстан, облагаются по ставке 5 процентов.

5. Не рассматриваются в качестве дохода физического лица (ст. 319, п.2 НК РК):

1) компенсационные выплаты работникам в случаях, когда их работа протекает в пути, имеет разъездной характер, связана со служебными поездками в пределах обслуживаемых участков, - за каждый день такой работы в размере 0,35

месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на дату начисления таких выплат;

2) компенсации при служебных командировках, в том числе в целях обучения, повышения квалификации или переподготовки работника в соответствии с законодательством Республики Казахстан:

по командировке в пределах Республики Казахстан - суточные не более 6-кратного размера месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года, за каждый календарный день нахождения в командировке в течение периода, не превышающего сорока календарных дней нахождения в командировке;

по командировке за пределами Республики Казахстан - суточные не более 8-кратного размера месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года, за каждый календарный день нахождения в командировке в течение периода, не превышающего сорока календарных дней нахождения в командировке;

3) компенсации расходов, подтвержденных документально, по проезду, провозу имущества, найму (аренде) жилища на срок не более тридцати календарных дней при переводе работника на работу в другую местность либо переезде в другую местность вместе с работодателем;

4) расходы работодателя, не связанные с осуществлением деятельности, направленной на получение дохода, и не относимые на вычеты, которые не распределяются конкретным физическим лицам;

5) полевое довольствие работников, занятых на геологоразведочных, топографо-геодезических и изыскательских работах в полевых условиях, - за каждый календарный день такой работы в 2-кратном размере месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года;

6) расходы работодателя для обеспечения жизнедеятельности лиц, работающих вахтовым методом, в период нахождения на объекте производства с предоставлением условий для выполнения работ и междусменного отдыха:

по имущественному найму (аренде) жилища;

на питание в пределах суточных, установленных в подпункте 2) настоящего пункта;

7) расходы работодателя, связанные с доставкой работников от места их жительства (пребывания) в Республике Казахстан до места работы и обратно, при соблюдении условия заключения работодателем с контрагентом договора на оказание услуг по доставке работников до места работы и обратно;

8) стоимость выданной специальной одежды, специальной обуви, в том числе их ремонта, средств индивидуальной защиты, моющих и дезинфицирующих средств, средств профилактической обработки, медицинской аптечки, молока или других равноценных пищевых продуктов и (или) специализированных продуктов для диетического (лечебного и профилактического) питания по нормам, установленным законодательством Республики Казахстан;

8-1) расходы работодателя в пользу работников (включая возмещение расходов работников), направленные на лабораторное обследование, обеспечение средствами индивидуальной защиты, проведение медицинских осмотров, профилактические прививки, медицинское наблюдение, лечение, изоляцию, госпитализацию в связи с введением ограничительных мероприятий, в том числе карантина, вследствие признания заболевания пандемией решением чрезвычайного комитета Всемирной организации здравоохранения;

9) суммы пени, начисленных за несвоевременное исчисление, удержание, перечисление социальных платежей в размерах, установленных законодательством Республики Казахстан;

10) следующие расходы, понесенные физическим лицом-арендатором, не являющимся индивидуальным предпринимателем, или возмещенные им физическому лицу-арендодателю, не являющемуся индивидуальным предпринимателем, при имущественном найме (аренде) жилища, жилого помещения (квартиры), - в случае, если указанные расходы производятся отдельно от арендной платы:

на содержание общего имущества объекта кондоминиума в соответствии с жилищным законодательством Республики Казахстан;

на оплату коммунальных услуг, предусмотренных Законом Республики Казахстан «О жилищных отношениях»;

на ремонт жилища, жилого помещения (квартиры);

11) **обязательные пенсионные взносы** в единый накопительный пенсионный фонд в размере, установленном законодательством РК;

12) **добровольные пенсионные взносы** в накопительный пенсионный фонд в размере, установленном законодательством РК;

13) **обязательные профессиональные пенсионные взносы** в единый накопительный фонд в размере, установленном законодательством РК.

14) выплаты для **оплаты медицинских услуг** (кроме косметологических), **выплаты при рождении ребенка, выплаты на погребение**, при наличии документов, подтверждающих эти события. Эти вычеты ограничиваются **94-кратным размером месячного расчетного показателя**, установленной законодательством на текущий финансовый год (для каждого вида выплаты в отношении отдельного физического лица);

15) фактически произведенные расходы работодателя на **оплату обучения, повышения квалификации или переподготовки** в соответствии с законодательством Республики Казахстан при направлении работника на обучение, повышение квалификации или переподготовку по специальности, связанной с деятельностью работодателя, которое совершено с оформлением служебной командировки в другую местность;

16) расходы работодателя по направлению работника **на обучение, повышение квалификации** или переподготовку в соответствии с законодательством Республики Казахстан, совершенному без оформления служебной командировки, в случае обучения, повышения квалификации или переподготовки по специальности, связанной с деятельностью работодателя:

фактически произведенные расходы на оплату обучения, повышения квалификации или переподготовки работника;

фактически произведенные расходы работника на проживание в пределах норм, установленных уполномоченным органом;

фактически произведенные расходы на проезд к месту учебы при поступлении и обратно после завершения обучения, повышения квалификации или переподготовки работника;

сумма денег, назначенная работодателем к выплате работнику, в пределах:

6-кратного размера месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года, за каждый календарный день прохождения обучения, повышения квалификации или переподготовки работника - в течение срока прохождения обучения, повышения квалификации или переподготовки работника в пределах Республики Казахстан;

8-кратного размера месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года, за каждый календарный день прохождения обучения, повышения квалификации или переподготовки работника - в течение срока прохождения обучения, повышения квалификации или переподготовки работника за пределами Республики Казахстан;

17) **социальные выплаты** из Государственного фонда социального страхования;

18) **страховые премии**, уплачиваемые работником или работодателем в пользу работника по договорам обязательного и (или) накопительного страхования;

19) доход, полученный физическим лицом при предоставлении ему медицинской помощи в системе обязательного социального медицинского страхования в соответствии с законодательством Республики Казахстан об обязательном социальном медицинском страховании;

20) стоимость **безвозмездно переданного в рекламных целях товара** (в том числе в виде дарения) в случае, если стоимость единицы такого товара не превышает **5-кратный размер месячного расчетного показателя**, установленного на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете и действующего на дату такой передачи;

21) **материальная выгода** от экономии на вознаграждении за пользование кредитами (займами, микрокредитами), полученными у юридических лиц и индивидуальных предпринимателей, в том числе полученными работником у своего работодателя;

22) выплаты физическим лицам за приобретенное у них **личное имущество физического лица**, если реализуемые личные вещи не используются в предпринимательской деятельности;

23) другие выплаты, не отраженные в настоящей налоговой учетной политике, но отраженные в статье 319, п.2 НК РК.

6. Налоговые вычеты (ст.342 НК РК)

6.1. Физическое лицо имеет право на применение следующих видов налоговых вычетов:

1) налоговый вычет в виде обязательных пенсионных взносов - в размере, установленном законодательством Республики Казахстан о пенсионном обеспечении;

2) налоговый вычет по взносам на обязательное социальное медицинское страхование;

3) налоговый вычет по пенсионным выплатам и договорам накопительного страхования;

4) стандартные налоговые вычеты (далее - стандартные вычеты);

5) прочие налоговые вычеты (далее - прочие вычеты), которые включают в себя:
налоговый вычет по добровольным пенсионным взносам;
налоговый вычет на медицину;
налоговый вычет по вознаграждениям.

2. Физическое лицо применяет налоговые вычеты:

1) в виде обязательных пенсионных взносов, по взносам на обязательное социальное медицинское страхование, стандартные вычеты- у налогового агента;

2) в виде обязательных пенсионных взносов, по взносам на обязательное социальное медицинское страхование, стандартные вычеты - самостоятельно при неприменении у налогового агента;

3) не указанные в подпункте 1) настоящего пункта - самостоятельно.

3. Налоговые вычеты применяются на основании документов, подтверждающих право на применение налоговых вычетов. Оригиналы таких документов хранятся у физического лица в течение срока исковой давности, установленного пунктом 2 статьи 48 Налогового Кодекса.

4. Налоговые вычеты применяются последовательно в том порядке, в котором они отражены в пункте 1 настоящей статьи.

Примечание.

Под месячным расчетным показателем понимается месячный расчетный показатель, установленный законом о республиканском бюджете и действующий на 1 января соответствующего финансового года.

6.2. Особенности применения налоговых вычетов у налогового агента (ст. 343 НК РК)

1. Налоговые вычеты, за исключением налогового вычета в виде обязательных пенсионных взносов и взносов на обязательное социальное медицинское страхование, применяются налоговым агентом у источника выплаты на основании:

1) заявления физического лица о применении налоговых вычетов по форме, установленной уполномоченным органом;

2) копий подтверждающих документов. Такие копии хранятся у налогового агента в течение срока исковой давности, составляющего три года.

2. При смене в течение календарного года налогового агента, за исключением случаев его реорганизации, не примененная сумма налогового вычета, образовавшаяся у предыдущего налогового агента, не учитывается у нового налогового агента.

Положение настоящего пункта не распространяется на стандартные вычеты, предусмотренные подпунктами 2) и 3) пункта 1 статьи 346 Налогового Кодекса, по которым превышение налогового вычета, образовавшееся у предыдущего налогового агента, учитывается у нового налогового агента в пределах, установленных Налогового Кодексом. При этом физическое лицо предоставляет справку о расчетах с физическим лицом, выданную предыдущим налоговым агентом в порядке, определенном статьей 359 Налогового Кодекса.

3. Физическое лицо вправе применить определенный вид налогового вычета только у одного налогового агента.

4. В случае если налоговые вычеты не применены налоговым агентом к доходу физического лица по причине обращения физического лица позже даты удержания индивидуального подоходного налога с такого дохода, то физическое лицо вправе представить налоговому агенту, производившему удержание индивидуального подоходного налога с такого дохода, заявление и подтверждающие документы, на основании которых налоговый агент производит перерасчет доходов в пределах срока исковой давности, предусмотренного пунктом 2 статьи 48 Налогового Кодекса.

6.3. Налоговый вычет по взносам на обязательное социальное медицинское страхование

1. Налоговый вычет по взносам на обязательное социальное медицинское страхование у налогового агента применяется на сумму взносов на обязательное социальное медицинское страхование, исчисленных в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об обязательном социальном медицинском страховании», в том налоговом периоде, на который приходится дата их исчисления.

6.4. Налоговый вычет по пенсионным выплатам и договорам накопительного страхования (ст.345 НК РК)

1. К доходу в виде пенсионных выплат, подлежащему налогообложению, применяется налоговый вычет в следующих размерах:

1) по выплатам, предусмотренным [подпунктом 1\) статьи 326](#) настоящего Кодекса, - в размере 14-кратного [месячного расчетного показателя](#), установленного законом о республиканском бюджете и действующего на дату начисления дохода в виде пенсионной выплаты, за каждый месяц, за который осуществляется пенсионная выплата;

2) по выплатам, предусмотренным [подпунктом 2\) статьи 326](#) настоящего Кодекса, - в размере 168-кратного месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на дату начисления дохода в виде пенсионной выплаты.

2. К доходу по договорам накопительного страхования, подлежащему налогообложению в виде страховых выплат, осуществляемых страховыми организациями, страховые премии которых были оплачены за счет пенсионных накоплений в едином накопительном пенсионном фонде, применяется налоговый вычет в сумме 14-кратного размера месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на дату начисления дохода в виде страховой выплаты, за каждый месяц начисления дохода в виде страховой выплаты, за который осуществляется страховая выплата.

6.5. Стандартные вычеты (ст.346 НК РК)

1. Стандартными вычетами являются:

1) 14-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года. Стандартный вычет применяется за каждый календарный месяц. Общая сумма стандартного вычета за календарный год не должна превышать 168-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года;

2) 882-кратный размер месячного расчетного показателя за календарный год на основании того, что такое лицо на дату применения настоящего подпункта является:

участником Великой Отечественной войны и приравненным к нему лицом;

лицом, награжденным орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны;

лицом, проработавшим (прослужившим) не менее шести месяцев с 22 июня 1941 года по 9 мая 1945 года и не награжденным орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны;

инвалидом I, II или III группы;

ребенком-инвалидом.

В случае, если физическое лицо имеет несколько оснований для применения настоящего подпункта, исключение доходов не должно превышать предел дохода, установленного настоящим подпунктом;

3) 882-кратный размер месячного расчетного показателя за календарный год на основании того, что такое лицо на дату применения настоящего подпункта является:

одним из родителей, опекунов, попечителей ребенка-инвалида, - за каждого такого ребенка-инвалида до достижения им восемнадцатилетнего возраста;

одним из родителей, опекунов, попечителей лица, признанного инвалидом по причине «инвалид с детства», - за каждое такое лицо в течение его жизни;

одним из усыновителей (удочерителей), - за каждое такое лицо до достижения усыновленным (удочеренным) ребенком восемнадцатилетнего возраста;

одним из приемных родителей, принявших детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, в приемную семью, - за каждое такое лицо на период срока действия договора о передаче детей-сирот, детей, оставшихся без попечения родителей, в приемную семью.

Положения настоящего подпункта не применяются в отношении:

работников администраций соответствующих организаций образования, медицинских организаций, организаций социальной защиты населения, являющихся опекунами и попечителями лиц, нуждающихся в опеке и попечительстве, в силу трудовых отношений с такими организациями;

лиц, вступающих в брак (супружество) с матерью или отцом усыновляемого ребенка (детей) в соответствии с брачно-семейным законодательством Республики Казахстан.

2. Стандартные вычеты, предусмотренные подпунктам 2) и 3) пункта 1 настоящей статьи, применяются в том календарном году, в котором возникло, имеется или имелось основание для применения данных налоговых вычетов.

6.5. Налоговый вычет по добровольным пенсионным взносам (ст.347 НК РК)

1. Налоговый вычет по добровольным пенсионным взносам применяется физическим лицом-резидентом Республики Казахстан по расходам на уплату добровольных пенсионных взносов в соответствии с законодательством Республики Казахстан о пенсионном обеспечении, произведенным в свою пользу.

2. Подтверждающими документами для применения налогового вычета по добровольным пенсионным взносам являются:

договор о пенсионном обеспечении за счет добровольных пенсионных взносов;
документ, подтверждающий уплату добровольных пенсионных взносов.

3. Налоговый вычет по добровольным пенсионным взносам применяется в том налоговом периоде, на который приходится дата уплаты добровольных пенсионных взносов.

6.8. Налоговый вычет на медицину (ст.348 НК РК)

1. Налоговый вычет на медицину применяется по следующим расходам на оплату:

1) медицинских услуг (кроме косметологических);

2. Налоговый вычет на медицину применяет:

1) физическое лицо-резидент Республики Казахстан по расходам на медицину, произведенным в свою пользу;

3. Налоговый вычет на медицину применяется в размере не более 94-кратного размера месячного расчетного показателя, определенного за календарный год.

При этом общая сумма налогового вычета на медицину и корректировки дохода для покрытия расходов физического лица на медицинские услуги (кроме косметологических) и (или) расходов работодателя на уплату в пользу работника страховых премий по договорам добровольного страхования на случай болезни в соответствии с подпунктом 18) пункта 1 статьи 341 настоящего Кодекса в совокупности за календарный год не должна превышать 94-кратного размера месячного расчетного показателя, определенного за календарный год.

4. Подтверждающими документами для применения налогового вычета на медицину являются:

1) договор на оказание платных медицинских услуг с выделением стоимости медицинских услуг - в случае его заключения в письменной форме;

2) выписка из истории болезни, содержащая информацию о стоимости медицинских услуг;

3) договор добровольного страхования на случай болезни при применении лицом налогового вычета;

4) документ, подтверждающий факт оплаты медицинских услуг или страховых премий по договору добровольного страхования на случай болезни.

5. Налоговые вычеты по расходам на оплату медицинских услуг применяются в том налоговом периоде, на который приходится наиболее поздняя из следующих дат:

дата получения медицинских услуг;

дата оплаты медицинских услуг.

6. Налоговые вычеты по расходам на оплату страховых премий по договорам добровольного страхования на случай болезни применяются в том налоговом периоде, на который приходится наиболее поздняя из следующих дат:

дата погашения страховых премий, установленная договором добровольного страхования на случай болезни;

дата оплаты страховых премий.

7. При оплате в иностранной валюте медицинских услуг, предоставленных за пределами Республики Казахстан, пересчет расходов, указанных в пункте 1 настоящей статьи, в тенге осуществляется с применением официального курса национальной валюты Республики Казахстан к иностранным валютам на дату осуществления платежа.

6.9. Налоговый вычет по вознаграждениям (ст.349 НК РК)

1. Налоговый вычет по вознаграждениям применяется физическим лицом-резидентом Республики Казахстан по расходам на оплату вознаграждения по ипотечным жилищным займам, полученным в жилищных строительных сберегательных банках на проведение мероприятий по улучшению жилищных условий на территории Республики Казахстан в соответствии с [законодательством](#) Республики Казахстан о жилищных строительных сбережениях, произведенным в свою пользу.

2. Подтверждающими документами для применения налогового вычета по вознаграждениям являются:

1) договор ипотечного жилищного займа с жилищным строительным сберегательным банком на проведение мероприятий по улучшению жилищных условий на территории Республики Казахстан в соответствии с [законодательством](#) Республики Казахстан о жилищных строительных сбережениях;

2) график погашения ипотечного жилищного займа с выделением суммы вознаграждения;

3) документ, подтверждающий погашение вознаграждения по такому займу.

3. Налоговые вычеты применяются в том налоговом периоде, на который приходится наиболее поздняя из следующих дат:

дата погашения вознаграждения по графику погашения ипотечного жилищного займа;

дата оплаты вознаграждения.

7. Порядок исчисления, уплаты и представления налоговой отчетности по индивидуальному подоходному налогу, удерживаемому у источника выплаты (ст.350 НК РК)

7.1. Исчисление, удержание и уплата индивидуального подоходного налога (ст. 351 НК РК)

1. Исчисление индивидуального подоходного налога по доходам, подлежащим налогообложению у источника выплаты, производится налоговым агентом при начислении дохода, подлежащего налогообложению.

Сумма индивидуального подоходного налога исчисляется путем применения ставок, установленных статьями 320 настоящего Кодекса, к сумме облагаемого дохода у источника выплаты, определяемого в соответствии с настоящим разделом.

2. Удержание индивидуального подоходного налога производится налоговым агентом не позднее дня выплаты дохода, подлежащего налогообложению у источника выплаты.

3. Налоговый агент осуществляет перечисление индивидуального подоходного налога по выплаченным доходам не позднее двадцати пяти календарных дней после окончания месяца, в котором была осуществлена выплата дохода, по месту своего нахождения.

4. По доходам работников структурных подразделений налогового агента перечисление индивидуального подоходного налога производится в соответствующие бюджеты по месту нахождения данных структурных подразделений.

5. При уплате налоговым агентом суммы индивидуального подоходного налога, исчисленной с доходов, подлежащих налогообложению у источника выплаты в соответствии с положениями Налогового Кодекса, за счет собственных средств без его

удержания обязанность налогового агента по удержанию и перечислению индивидуального подоходного налога у источника выплаты считается исполненной.

7.2. Определение облагаемого дохода у источника выплаты (ст. 353 НК РК)

1. Сумма облагаемого дохода работника определяется в следующем порядке:
сумма доходов работника, подлежащих налогообложению у источника выплаты, полученных в текущем налоговом периоде,
минус
сумма корректировки дохода в текущем налоговом периоде, предусмотренной пунктом 1 статьи 341 настоящего Кодекса,
минус
сумма налоговых вычетов в виде обязательных пенсионных взносов в размере, установленном законодательством Республики Казахстан о пенсионном обеспечении,
минус
сумма налоговых вычетов по взносам на обязательное социальное медицинское страхование ,
минус
сумма стандартных вычетов в порядке и размерах, которые установлены статьей 342 Налогового Кодекса

1-1. Сумма облагаемого дохода работника, определенная пунктом 1 настоящей статьи, уменьшается на 90 процентов, если начисленный доход работника за налоговый период не превышает 25-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года.

7.3. Налоговый и отчетный периоды (ст. 354 НК РК)

1. Налоговым периодом для исчисления налоговыми агентами индивидуального подоходного налога с доходов, подлежащих налогообложению у источника выплаты, является календарный месяц.

2. Отчетным периодом для составления декларации по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу является календарный квартал.

7.4. Декларация по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу (ст. 355 НК РК)

1. Декларация по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу представляется в налоговые органы по месту нахождения налогового агента не позднее 15 числа второго месяца, следующего за отчетным периодом.

8. Налоговые регистры

1. Данные бухгалтерского учета, необходимые для представления формы 200.00 вносятся в налоговый регистр за каждый месяц с нарастающим итогом за квартал и сначала года. Форма налогового регистра утверждена МФ РК и прилагается в данной учетной политике. Краткие налоговые регистры разработаны Обществом и являются приложением к настоящей налоговой учетной политике (см. **Регистр № 2, Приложение 1** «Налоговый регистр по ИПН и социальному налогу за 20__ год по гражданам РК», **Регистр № 2, Приложение 2** «Налоговый регистр по ИПН и социальному налогу за 20__ год по иностранным гражданам»)

2. Налоговый регистр по ИПН и социальному налогу ведется в электронном виде или на бумажном носителе, по желанию исполнителя. Исполнителем является лицо, ответственное за начисление заработной платы в Обществе.

3. В конце года налоговый регистр подписывается главным бухгалтером и руководителем Общества.

9. Порядок удержания Университетом казахстанского налога с доходов физических лиц-нерезидентов

9.1 Порядок удержания казахстанского налога с доходов физических лиц-нерезидентов, являющихся работниками Университета

Университет удерживает подоходный налог у источника выплаты без осуществления вычетов по ставке 10 процентов со следующих доходов работника-нерезидента:

- доходов от деятельности в Республике Казахстан по трудовому договору (соглашению, контракту), заключенному с Университетом;

- доходов от деятельности в Республике Казахстан в виде материальной выгоды, включая расходы на обеспечение материальных, социальных благ такому Работнику, понесенные Университетом на основании трудового договора (контракта). При этом к таким расходам относятся расходы на питание, проживание такого Работника обучение его детей в учебных заведениях, расходы, связанные с его отдыхом, включая поездки членов его семьи в отпуск.

Исчисление и удержание индивидуального подоходного налога по доходам, подлежащим налогообложению у источника выплаты, производится Университетом не позднее дня выплаты доходов физическому лицу-нерезиденту, за исключением случая, указанного в п. 7 ст. 655 НК РК.

Индивидуальный подоходный налог у источника выплаты удерживается Университетом, независимо от формы и места осуществления выплаты дохода физическому лицу-нерезиденту.

Перечисление индивидуального подоходного налога с доходов физического лица-нерезидента, подлежащих налогообложению у источника выплаты, в бюджет производится по месту нахождения до 25 числа месяца, следующего за месяцем, в котором налог подлежит удержанию.

При выплате дохода в иностранной валюте размер дохода, облагаемого у источника выплаты, пересчитывается в тенге с применением рыночного курса обмена валют, определенного в последний рабочий день, предшествующий дате выплаты дохода.

В соответствии с п. 9 ст. 255 НК РК при уплате Университетом суммы индивидуального подоходного налога, исчисленной с доходов физического лица-нерезидента, за счет собственных средств без его удержания обязанность налогового агента по удержанию и перечислению индивидуального подоходного налога у источника выплаты считается исполненной.

9.2 Порядок удержания казахстанского налога с доходов иностранного персонала, предоставленного Университетом для работы нерезидентом, деятельность которого не образует постоянного учреждения

Удержание ИПН у источника выплаты с дохода иностранного персонала, предоставленного Университету для работы нерезидентом, деятельность которого не образует постоянного учреждения в соответствии с положениям п. 9 ст. 220 НК РК, производится Университетом в момент выплаты дохода или предоплаты юридическому лицу - нерезиденту, предоставившему персонал. При этом исчисление и перечисление ИПН у источника выплаты с дохода такого иностранного персонала производится Университетом ежемесячно в сроки, установленные статьей 655 Налогового кодекса.

Для исчисления ИПН Университет запрашивает у юридического лица - нерезидента, являющегося работодателем физического лица-нерезидента нотариально засвидетельствованную копию индивидуального трудового договора (контракта), заключенного с таким физическим лицом. Сумма налога исчисляется на основании данных о заработной плате, указанных в договоре (контракте), без осуществления вычетов по ставке 10 процентов.

9.3 Порядок исчисления, удержания и перечисления индивидуального подоходного налога по доходам, подлежащим налогообложению у источника выплаты

Доходы физического лица-нерезидента из источников в Республике Казахстан, за исключением доходов, указанных в пункте 1 статьи 656 настоящего Кодекса, облагаются индивидуальным подоходным налогом у источника выплаты по ставкам, указанным в статье 646 настоящего Кодекса, без осуществления налоговых вычетов, если иное не установлено настоящей статьей в соответствии со статьей 655 Налогового Кодекса.

РАЗДЕЛ 6. СОЦИАЛЬНЫЙ НАЛОГ

Регистр № 2

1. Налогообложение социальным налогом регламентируется Разделом 12 (статьи 482-489) НК РК.

2. Согласно статьи 482 НК РК Общество является плательщиком социального налога.

3. Объект налогообложения социальным налогом (ст.484 НК РК)

3.1. Объектом налогообложения являются расходы:

- 1) Общества по доходам работников, указанным в пункте 1 статьи 322 :
  - подлежащие передаче работодателем работнику в собственность деньги в наличной и (или) безналичной формах в связи с наличием трудовых отношений;
  - доходы работника в натуральной форме в соответствии со статьей 323 Налогового Кодекса;
  - доходы работника в виде материальной выгоды в соответствии со статьей 324 Налогового Кодекса.

А также расходы работодателя, указанные в подпунктах 20), 22), 23) и 24) пункта 1 статьи 644:

- доход физического лица-нерезидента от деятельности в Республике Казахстан по трудовому договору (соглашению, контракту), заключенному с резидентом или нерезидентом, являющимися работодателями;
- надбавки физическому лицу-нерезиденту, выплачиваемые ему в связи с проживанием в Республике Казахстан резидентом или нерезидентом, являющимися работодателями;
- доход физического лица-нерезидента от деятельности в Республике Казахстан в виде материальной выгоды, полученной от работодателя.

2) налогового агента по доходам иностранного персонала, указанного в пункте 7 статьи 220 Налогового Кодекса.

3.2. Из объекта налогообложения **исключаются**:

1) обязательные пенсионные взносы в единый накопительный пенсионный фонд в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

2) взносы на обязательное социальное медицинское страхование в соответствии с законодательством Республики Казахстан об обязательном социальном медицинском страховании;

3) доходы, установленные в пункте 1 статьи 341 Налогового Кодекса, за исключением доходов, установленных в подпункте 10) пункта 1, подпункте 53) пункта 1 статьи 341 Налогового Кодекса:

- алименты, полученные на детей и иждивенцев;
- выигрыш по одной лотерее в пределах 50 процентов от минимального размера заработной платы, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года;
- выплаты в связи с выполнением Общественных работ и профессиональным обучением, осуществляемые за счет средств бюджета и (или) грантов, в минимальном

размере заработной платы, установленном законом о республиканском бюджете и действующем на 1 января соответствующего финансового года;

- выплаты в соответствии с законами Республики Казахстан «О социальной защите граждан, пострадавших вследствие экологического бедствия в Приаралье» и «О социальной защите граждан, пострадавших вследствие ядерных испытаний на Семипалатинском испытательном ядерном полигоне»;

- доход от личного подсобного хозяйства каждого лица, занимающегося личным подсобным хозяйством, - за год в пределах 24-кратного минимального размера заработной платы, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года;

- выплаты в пределах 8-кратного минимального размера заработной платы, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года, по каждому виду выплат, произведенные налоговым агентом в течение календарного года:

для покрытия расходов физического лица на медицинские услуги (кроме косметологических) - при предоставлении физическим лицом документов, подтверждающих получение медицинских услуг (кроме косметологических) и фактические расходы на их оплату, или расходов работодателя на уплату в пользу работника страховых премий по договорам добровольного страхования на случай болезни - при наличии договора добровольного страхования на случай болезни и документа, подтверждающего уплату страховых премий по договору добровольного страхования на случай болезни;

в виде оказания материальной помощи работнику при рождении его ребенка - при предоставлении работником копии свидетельства (свидетельств) о рождении ребенка (детей);

на погребение работника или членов его семьи, близких родственников - при наличии справки о смерти или свидетельства о смерти работника или членов его семьи, близких родственников.

Указанные доходы освобождаются от налогообложения на основании заявления о применении корректировки дохода и при наличии подтверждающих документов;

- пенсионные выплаты по возрасту, пенсионные выплаты за выслугу лет и (или) государственная базовая пенсионная выплата;

- премии по вкладам в жилищные строительные сбережения (премия государства), выплачиваемые за счет средств бюджета в размерах, установленных законодательством Республики Казахстан;

- премии государства по образовательным накопительным вкладам, выплачиваемые за счет средств бюджета в размерах, установленных Законом Республики Казахстан «О Государственной образовательной накопительной системе»;

- расходы, направленные на обучение, произведенные в соответствии с подпунктом 4) пункта 1 статьи 288 Налогового Кодекса;

- социальные выплаты из Государственного фонда социального страхования;

- доходы в виде расходов работодателя на оплату отпуска по беременности и родам, отпуска работникам, усыновившим (удочерившим) новорожденного ребенка (детей), за вычетом суммы социальной выплаты на случай потери дохода в связи с беременностью и родами, усыновлением (удочерением) новорожденного ребенка (детей), осуществленной в соответствии с законодательством Республики Казахстан об обязательном социальном страховании, - в пределах минимального размера заработной платы, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на дату начисления дохода.

Положения настоящего подпункта применяются в случае, если расходы работодателя, указанные в настоящем подпункте, предусмотрены условиями трудового и (или) коллективного договора, актом работодателя;

- стоимость имущества, полученного в виде благотворительной и спонсорской помощи;

- страховые выплаты, связанные со страховым случаем, наступившим в период действия договора, выплачиваемые при любом виде страхования, за исключением доходов, предусмотренных статьей 329 настоящего Кодекса;

- страховые выплаты по договору накопительного страхования или выкупные суммы, выплачиваемые в случаях досрочного прекращения таких договоров, осуществляемые:

- страховыми организациями, страховые премии которых были оплачены за счет страховых премий, вносимых физическим лицом по договорам накопительного страхования и (или) работодателем в пользу работника по договорам накопительного страхования;

- в случае смерти застрахованного;

- страховые выплаты по договорам страхования работника от несчастных случаев при исполнении им трудовых (служебных) обязанностей и договорам аннуитетного страхования, заключенным работодателем, в части возмещения вреда, причиненного жизни и (или) здоровью работника в связи с исполнением им трудовых (служебных) обязанностей;

- суммы возмещения материального ущерба, присуждаемые по решению суда, а также судебных расходов;

- стоимость имущества, полученного в виде гуманитарной помощи;

- страховые премии, уплачиваемые работодателем по договорам обязательного страхования своих работников;

- выплаты за счет средств грантов (кроме выплат в виде оплаты труда).

- прочие доходы, отраженные в п.1 статьи 341 НК РК, но не нашедшие отображения в настоящей учетной политике.

4) доходы, установленные в подпункте 10) пункта 1 статьи 654 Налогового Кодекса;

5) выплаты, производимые за счет средств грантов.

Положения настоящего подпункта применяются, если выплаты производятся в соответствии с договором (контрактом), заключенным с грантополучателем либо с исполнителем, назначенным грантополучателем для осуществления целей (задач) гранта.

4. В случае если объект налогообложения, указанный в пункте 2 настоящей статьи, определенный с учетом пункта 3 настоящей статьи, составляет за календарный месяц сумму от одного тенге до 14-кратного размера месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на первое число этого календарного месяца, то объект налогообложения определяется исходя из 14-кратного размера месячного расчетного показателя.

4. Ставки налога (ст. 485 НК РК)

4.1. Если иное не установлено настоящей статьей, социальный налог исчисляется по ставке:

- с 1 января 2018 года - 9,5 процента;

- с 1 января 2025 года - 11 процентов.

5. Порядок исчисления социального налога (ст.486 НК РК)

5.1. Сумма социального налога, подлежащая уплате в бюджет, определяется путем применения соответствующих ставок, установленных в пункте 1 статьи 485 Налогового Кодекса, к объекту налогообложения, определенному пунктом 2 статьи 484 Налогового Кодекса с учетом положений пункта 3 статьи 484 Налогового Кодекса.

5.2. Индивидуальные предприниматели, за исключением применяющих специальный налоговый режим на основе упрощенной декларации, лица, занимающиеся частной практикой, исчисление социального налога производят путем применения ставок, установленных в пункте 2 статьи 485 Налогового Кодекса, к

объекту обложения социальным налогом, определенному пунктом 1 статьи 484 Налогового Кодекса.

5.3. Сумма социального налога, подлежащая уплате в бюджет, определяется как разница между исчисленным социальным налогом и суммой социальных отчислений, исчисленных в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об обязательном социальном страховании».

При превышении суммы исчисленных социальных отчислений в Государственный фонд социального страхования над суммой исчисленного социального налога или равенстве их сумм сумма социального налога, подлежащая уплате в бюджет, считается равной нулю.

5.4. Государственный орган или местный исполнительный орган своим решением вправе признать одновременное исполнение обязанности своими структурными подразделениями и (или) территориальными органами по:

исчислению и уплате социального налога по объектам налогообложения, являющимся расходами таких структурных подразделений и (или) территориальных органов;

исчислению, удержанию и перечислению индивидуального подоходного налога по доходам, подлежащим налогообложению у источника выплаты, которые начислены, выплачены работникам таких структурных подразделений и (или) территориальных органов.

5.5. Сумма социального налога, исчисленная государственными учреждениями за налоговый период, уменьшается на сумму выплаченного в соответствии с законодательством Республики Казахстан социального пособия по временной нетрудоспособности.

5.6. В случае превышения за налоговый период суммы выплаченного социального пособия, указанного в пункте 6 настоящей статьи, над суммой исчисленного социального налога сумма превышения переносится на следующий налоговый период.

6. Уплата социального налога (ст.487 НК РК)

6.1. Уплата социального налога производится не позднее **25 числа** месяца, следующего за налоговым периодом, по месту нахождения налогоплательщика.

6.2. Уплата социального налога по объектам налогообложения, являющимся расходами структурного (территориального) подразделения, производится по месту нахождения такого структурного (территориального) подразделения.

7. Налоговый период (ст.488 НК РК)

7.1. Налоговым периодом для исчисления социального налога является календарный месяц.

7.2. Отчетным периодом для составления декларации по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу является календарный квартал.

8. Декларация по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу (ст.489 НК РК)

8.1. Декларация по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу представляется плательщиками в налоговые органы по месту нахождения ежеквартально не позднее **15 числа** второго месяца, следующего за отчетным периодом.

8.2. Плательщики, имеющие структурные подразделения, на которых не возложена обязанность по исчислению и уплате социального налога, представляют приложение по исчислению суммы социального налога по такому структурному (территориальному) подразделению к декларации по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу в налоговый орган по месту нахождения такого структурного (территориального) подразделения.

9. Налоговые регистры

9.1. Данные бухгалтерского учета, необходимые для представления формы 200.00 вносятся в налоговый регистр за каждый месяц с нарастающим итогом за квартал и сначала года. Форма налогового регистра утверждена МФ РК и прилагается в данной учетной политике. Краткие налоговые регистры разработаны Обществом и являются приложением к настоящей налоговой учетной политике (см. **Регистр № 2, Приложение 1** «Налоговый регистр по ИПН и социальному налогу за 20__ год по гражданам РК», **Регистр № 2, Приложение 2** «Налоговый регистр по ИПН и социальному налогу за 20__ год по иностранным гражданам»)

9.2. Налоговый регистр по ИПН и социальному налогу ведется в электронном виде или на бумажном носителе, по желанию исполнителя. Исполнителем является лицо, ответственное за начисление заработной платы в Обществе.

9.3. В конце года налоговый регистр подписывается главным бухгалтером и руководителем Общества.

РАЗДЕЛ 7. НАЛОГ НА ТРАНСПОРТНЫЕ СРЕДСТВА

Регистр №3

1. Налогообложение налогом на транспортные средства регламентируется Разделом 13 (статьи 490-496) Налогового Кодекса РК.

2. Согласно статье 490 НК РК Общество является плательщиком налога на транспортные средства, как юридическое лицо, имеющие объекты налогообложения на праве собственности.

3. Объекты налогообложения (ст. 491 НК РК)

3.1. Объектами налогообложения являются транспортные средства, за исключением прицепов, зарегистрированные и (или) состоящие на учете в Республике Казахстан.

3.2. Не являются объектами налогообложения:

- 1) карьерные автосамосвалы грузоподъемностью 40 тонн и выше;
- 2) специализированные медицинские транспортные средства;
- 3) морские суда, зарегистрированные в международном судовом реестре Республики Казахстан;
- 4) специальные автомобили, являющиеся объектом обложения налогом на имущество.

3. Налоговые ставки (ст. 492 НК РК)

4.1. Если иное не установлено настоящей статьей, исчисление налога производится по следующим ставкам, установленным в месячных расчетных показателях:

№ п/п	Объект налогообложения	Налоговая ставка (месячный расчетный показатель)
1	2	3
1.	Легковые автомобили со следующей градацией по объему двигателя (куб. см):	
	до 1 100 включительно	1
	свыше 1 100 до 1 500 включительно	2
	свыше 1 500 до 2 000 включительно	3
	свыше 2 000 до 2 500 включительно	6
	свыше 2 500 до 3 000 включительно	9
	свыше 3 000 до 4 000 включительно	15
	свыше 4 000	117
2.	Грузовые, специальные автомобили со следующей градацией по грузоподъемности (без учета прицепов):	
	до 1 тонны включительно	3
	свыше 1 тонны до 15 тонны включительно	5
	свыше 15 до 5 тонн включительно	7
	свыше 5 тонн	9
3	Тракторы, самоходные сельскохозяйственные, мелиоративные и дорожно-строительные машины и механизмы, специальные машины повышенной проходимости и другие автотранспортные средства, не предназначенные для движения по автомобильным дорогам общего пользования	3

4	Автобусы со следующей градацией по количеству посадочных мест	
	до 12 посадочных мест включительно	9
	свыше 12 до 25 посадочных мест включительно	14
	свыше 25 посадочных мест	20
5.	Мотоциклы, мотороллеры, мотосани, маломерные суда со следующей градацией по мощности двигателя	
	до 55 кВт (75 лошадиных сил) включительно	1
	свыше 55 кВт (75 лошадиных сил)	10
6.	Катера, суда, буксиры, баржи, яхты со следующей градацией по мощности двигателя (в лошадиных силах)	
	до 160 включительно	6
	свыше 160 до 500 включительно	18
	свыше 500 до 1 000 включительно	32
	свыше 1 000	55
7.	Летательные аппараты	4 процента от месячного расчетного показателя с каждого киловатта мощности
8.	Железнодорожный тяговый подвижной состав, используемый: для вождения поездов любых категорий по магистральным путям; для производства маневровой работы на магистральных, станционных и подъездных путях узкой и (или) широкой колеи; на путях промышленного железнодорожного транспорта и не выходящий на магистральные и станционные пути	1 процент от месячного расчетного показателя с каждого киловатта общей мощности транспортного средства
	Моторвагонный подвижной состав, используемый для организации перевозок пассажиров по магистральным и станционным путям узкой и широкой колеи, а также транспортные средства городского рельсового транспорта	1 процент от месячного расчетного показателя с каждого киловатта общей мощности транспортного средства

4.2. Для легковых автомобилей с объемом двигателя свыше 3000 кубических сантиметров, произведенных (изготовленных или собранных) в Республике Казахстан после 31 декабря 2013 года или ввезенных на территорию Республики Казахстан после 31 декабря 2013 года, исчисление налога производится по следующим ставкам, установленным в месячных расчетных показателях:

№ п/п	Объект налогообложения	Налоговая ставка (месячный расчетный)
-------	------------------------	---------------------------------------

		показатель)
1	2	3
1.	Легковые автомобили со следующей градацией по объему двигателя (куб. см):	
	свыше 3 000 до 3 200 включительно	35
	свыше 3 200 до 3 500 включительно	46
	свыше 3 500 до 4 000 включительно	66
	свыше 4 000 до 5 000 включительно	130
	свыше 5 000	200

4.3. Для исчисления налога применяется месячный расчетный показатель, установленный законом о республиканском бюджете и действующий на 1 января соответствующего финансового года.

4.4. Для целей настоящего Кодекса:

1) к легковым автомобилям относятся:

автомобили категории В (включая ВЕ, В1);

моторные транспортные средства на шасси легкового автомобиля с платформой для грузов и кабиной водителя, отделенной от грузового отсека жесткой стационарной перегородкой (автомобили-пикапы);

автомобили увеличенной вместимости и повышенной проходимости, превышающие требования категории В (включая ВЕ) по разрешенной максимальной массе и (или) количеству пассажирских мест (внедорожники, в том числе джипы, а также кроссоверы и лимузины);

2) к грузовым автомобилям относятся автомобили категории С (включая СЕ, С1Е, С1), если иное не установлено подпунктом 1) настоящего пункта;

3) к специальным автомобилям относятся автомобили со специальным оборудованием, предназначенные для выполнения определенных технологических процессов или операций, если иное не установлено подпунктам 1) и 2) настоящего пункта;

4) к автобусам относятся автомобили категории D (включая DE, D1Е, D1), если иное не установлено подпунктом 1) настоящего пункта.

4.5. По легковым автомобилям с объемом двигателя свыше 1500 кубических сантиметров сумма налога увеличивается на 7 тенге за каждую единицу превышения нижней границы соответствующей градации по объему двигателя, установленной пунктом 1 или 2 настоящей статьи.

4.6. В целях настоящей статьи датой ввоза легковых автомобилей, ввезенных на территорию Республики Казахстан, считается дата их первичной государственной регистрации.

4.7. Для исчисления налога по грузовым и специальным автомобилям используется показатель грузоподъемности транспортного средства, указанный в инструкции и (или) руководстве по эксплуатации транспортного средства. Если в инструкции (руководстве) по эксплуатации транспортного средства показатель грузоподъемности не указан, он рассчитывается как разница между разрешенной максимальной массой транспортного средства и массой транспортного средства без нагрузки (массой снаряженного транспортного средства).

5. Порядок исчисления налога (ст. 493 НК РК)

5.1. Налогоплательщик исчисляет сумму налога за налоговый период самостоятельно путем применения к объекту налогообложения ставок налога в соответствии со статьей 492 Налогового Кодекса.

5.2. В случае нахождения транспортного средства на праве собственности, праве хозяйственного ведения или праве оперативного управления менее налогового периода сумма налога исчисляется за период фактического нахождения транспортного средства

на таком праве посредством деления годовой суммы налога на двенадцать и умножения на количество месяцев фактического нахождения транспортного средства на таком праве.

5.3. При передаче права собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления на объекты налогообложения в течение налогового периода сумма налога исчисляется в следующем порядке:

1) для передающей стороны:

по транспортным средствам, имеющимся на начало налогового периода, сумма налога исчисляется за период с начала налогового периода до 1 числа месяца, в котором передано право собственности, право хозяйственного ведения или право оперативного управления на транспортное средство;

по транспортным средствам, приобретенным передающей стороной в течение налогового периода, сумма налога исчисляется за период с 1 числа месяца, в котором было приобретено право собственности, право хозяйственного ведения или право оперативного управления на транспортное средство, до 1 числа месяца, в котором такое право передано;

2) для приобретающей стороны - сумма налога исчисляется за период с 1 числа месяца, в котором приобретено право собственности, право хозяйственного ведения или право оперативного управления на транспортное средство, до конца налогового периода или до 1 числа месяца, в котором приобретающей стороной впоследствии было передано такое право.

5.4. Юридические лица по транспортным средствам, находящимся на начало налогового периода на праве собственности, праве хозяйственного ведения или праве оперативного управления, а также по транспортным средствам, по которым возникли и (или) прекращены такие права в период с начала налогового периода до 1 июля налогового периода, исчисляют текущие платежи:

1) в случае, если право собственности, право хозяйственного ведения или право оперативного управления на транспортные средства возникло в период с начала налогового периода до 1 июля налогового периода и не прекращено до 1 июля налогового периода - в размере суммы налога, исчисленной за период с 1 числа месяца, в котором возникло такое право, до конца налогового периода;

2) в случае, если в период с начала налогового периода до 1 июля налогового периода право собственности, право хозяйственного ведения или право оперативного управления на транспортные средства:

прекращено - в размере суммы налога, исчисленной за период с начала налогового периода до 1 числа месяца, в котором прекращено такое право;

возникло и прекращено - в размере суммы налога, исчисленной за период с 1 числа месяца, в котором возникло право собственности, право хозяйственного ведения или право оперативного управления на транспортные средства, до 1 числа месяца, в котором прекращено такое право;

3) в остальных случаях - в размере годовой суммы налога. При этом в случае прекращения права собственности, права хозяйственного ведения или права оперативного управления на транспортные средства в период с 1 июля налогового периода до конца налогового периода в декларации указывается сумма налога, исчисленная за период с начала налогового периода до 1 числа месяца, в котором прекращено такое право.

5.5. Юридические лица не исчисляют текущие платежи и не представляют расчет текущих платежей по транспортным средствам, по которым право собственности, право хозяйственного ведения или право оперативного управления возникло в период с 1 июля налогового периода до конца налогового периода. При этом в декларации указывается сумма налога, исчисленная в порядке, определенном подпунктом 2) пункта 4 настоящей статьи.

6. Сроки и порядок уплаты налога (ст. 494 НК РК)

6.1. Юридические лица производят уплату сумм текущих платежей по месту регистрации объектов обложения посредством внесения текущих платежей не позднее **5 июля** налогового периода.

6.2. В случае приобретения права собственности, права хозяйственного ведения или права оперативного управления на транспортное средство после 1 июля налогового периода юридические лица производят уплату налога по указанному транспортному средству не позднее десяти календарных дней после наступления срока представления декларации за налоговый период.

7. Налоговый период (ст. 495 НК РК)

7.1. Налоговым периодом для исчисления налога на транспортные средства является календарный год с 1 января по 31 декабря.

8. Налоговая отчетность (ст. 496 НК РК)

8.1. Плательщики - юридические лица представляют в налоговые органы по месту регистрации объектов налогообложения расчет текущих платежей по налогу на транспортные средства не позднее 5 июля текущего налогового периода, а также декларацию не позднее 31 марта года, следующего за отчетным.

9. Налоговые регистры.

9.1. Налоговый регистр по налогу на транспортные средства является обязательным приложением к настоящей налоговой учетной политике (см. **Регистр № 3**). Налоговый регистр по налогу на транспортные средства ведется в электронном виде или на бумажном носителе, по желанию исполнителя. Исполнителем является лицо, ответственное за начисление налога на транспортные средства в Обществе.

9.2. В конце года Налоговый регистр по налогу на транспортные средства выводится на бумажный носитель, подписывается исполнителем, главным бухгалтером и руководителем.

РАЗДЕЛ 8. НАЛОГ НА ИМУЩЕСТВО

Регистр №4

1. Налогообложение налогом на имущество регламентируется Разделом 15 (статьи 517-525) Налогового Кодекса РК.

2. Согласно статьи 517 НК РК плательщиком налога на имущество являются юридические лица, имеющие объект налогообложения на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления на территории Республики Казахстан.

3. Определение налогоплательщика в отдельных случаях (ст.518 НК РК)

3.1. При передаче государственным учреждением объекта налогообложения в доверительное управление налогоплательщик определяется в соответствии со статьей 41 Налогового Кодекса.

3.2. Если объект налогообложения находится в общей долевой собственности нескольких лиц, за исключением объектов налогообложения, входящих в состав активов паевого инвестиционного фонда, налогоплательщиком признается каждое из этих лиц.

3.3. Плательщиком налога по объектам налогообложения, находящимся в общей совместной собственности, может являться один из собственников данных объектов налогообложения по согласованию между ними.

3.4. Плательщиком налога по объектам, переданным в финансовый лизинг, является лизингополучатель.

3.5. Плательщиком налога по объектам налогообложения, входящим в состав активов паевого инвестиционного фонда, является управляющая Общество паевого инвестиционного фонда.

3.6. В случае отсутствия государственной регистрации прав на здания, сооружения, подлежащие такой регистрации, плательщиком налога на такой объект признается лицо, фактически им владеющее и использующее (эксплуатирующее) данный объект на основании:

1) акта государственной приемочной комиссии и (или) акта приемки (ввода) построенного объекта в эксплуатацию - для вновь возведенных (построенных) объектов;

2) гражданско-правовых сделок или иных оснований, предусмотренных законодательством Республики Казахстан, - в остальных случаях.

4. Объект налогообложения (ст. 519 НК РК)

4.1. Объектом налогообложения для юридических лиц являются находящиеся на территории Республики Казахстан:

1) здания, сооружения, относящиеся к таковым в соответствии с классификацией, установленной уполномоченным государственным органом, осуществляющим государственное регулирование в области технического регулирования, части таких зданий, учитываемые в составе основных средств, инвестиций в недвижимость в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;

2) здания, относящиеся к таковым в соответствии с классификацией, установленной уполномоченным государственным органом, осуществляющим государственное регулирование в области технического регулирования, части таких зданий, предоставленные физическим лицам по договорам долгосрочной аренды жилища с правом выкупа, учитываемые в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности как долгосрочная дебиторская задолженность;

- 3) здания, сооружения, являющиеся объектами концессии, права владения, пользования которыми переданы по договору концессии;
- 4) активы, указанные в статье 260 Налогового Кодекса;
- 5) здания, сооружения, относящиеся к таковым в соответствии с классификацией, установленной уполномоченным государственным органом, осуществляющим государственное регулирование в области технического регулирования, части таких зданий, учитываемые в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности в составе активов банков второго уровня, перешедшие в собственность в результате обращения взыскания на имущество, выступающее в качестве залога, иного обеспечения, за исключением зданий (частей зданий) и сооружений, указанных в подпункте 1) настоящего пункта;
- 6) здания, сооружения, указанные в пункте 6 статьи 518 Налогового Кодекса.

4.3. Не являются объектами налогообложения:

- 1) земля как объект обложения земельным налогом в соответствии со статьями 500 и 501 Налогового Кодекса;
- 2) здания, сооружения, находящиеся на консервации по решению Правительства Республики Казахстан;
- 3) государственные автомобильные дороги общего пользования и дорожные сооружения на них:
полоса отвода; конструктивные элементы дорог; обстановка и обустройство дорог; мосты; путепроводы; виадуки; транспортные развязки; тоннели; защитные галереи; сооружения и устройства, предназначенные для повышения безопасности дорожного движения;
водоотводные и водопропускные сооружения; лесополосы вдоль дорог;
линейные жилые дома и комплексы дорожно-эксплуатационной службы;
- 4) объекты незавершенного строительства, за исключением объектов, указанных в пункте 6 статьи 518 и подпункте 4) пункта 1 настоящей статьи;
- 5) здания, сооружения, являющиеся неотъемлемой частью транспортного комплекса, обеспечивающие функционирование метрополитена;
- 6) здания, сооружения, приобретенные государственной исламской специальной финансовой компанией по договорам, заключенным в соответствии с условиями выпуска государственных исламских ценных бумаг;
- 7) используемые в предпринимательской деятельности жилища и другие объекты физических лиц, по которым налоговая база определяется в соответствии со статьей 529 Налогового Кодекса и исчисление налога производится налоговыми органами в соответствии со статьей 532 Налогового Кодекса;

5. Налоговая база (ст. 520 НК РК)

5.1. Налоговой базой по объектам налогообложения юридических лиц является среднегодовая балансовая стоимость объектов налогообложения, определяемая по данным бухгалтерского учета.

5.2. Среднегодовая балансовая стоимость объектов налогообложения определяется как одна тринадцатая суммы, полученной при сложении балансовых стоимостей объектов налогообложения на 1 число каждого месяца текущего налогового периода и 1 число месяца налогового периода, следующего за отчетным.

5.3. В случае, когда в соответствии с положениями статьи 41 Налогового Кодекса налоговые обязательства по налогу на имущество подлежат исполнению доверительным управляющим, налоговой базой является среднегодовая балансовая стоимость таких объектов налогообложения, установленная в порядке, определенном пунктом 5.2 настоящей статьи:

- 1) доверительным управляющим самостоятельно - в случае, если такое имущество передано ему на баланс;

2) государственным учреждением, на балансе которого находится такое имущество. При этом данные по налоговой базе такого имущества должны передаваться доверительному управляющему ежегодно, в срок не позднее 1 февраля.

Изменение балансовой стоимости может происходить в результате переоценки по состоянию на конец отчетного периода, причем переоценка имущества производится только независимыми оценщиками, имеющими специальную лицензию

6. Налоговые ставки (ст. 521 НК РК)

6.1. Юридические лица исчисляют налог на имущество по ставке 1,5 процента к налоговой базе.

6.2. Налог на имущество по ставке 0,5 процента к налоговой базе исчисляют следующие плательщики:

- 1) индивидуальные предприниматели;
- 2) юридические лица, применяющие специальный налоговый режим на основе упрощенной декларации.

6.3. Юридические лица, указанные ниже, исчисляют налог на имущество по ставке **0,1 процента** к налоговой базе:

- 1) юридические лица, определенные статьей 289 Налогового Кодекса, за исключением религиозных объединений и некоммерческих организаций, указанных в пункте 4 статьи 289 Налогового Кодекса;
- 2) *юридические лица, определенные статьей 290 Налогового Кодекса;*
- 3) организации, основным видом деятельности которых является выполнение работ (оказание услуг) в области библиотечного обслуживания;

6.4. Юридические лица, указанные в пункте 3 статьи 521 НК РК, по объектам налогообложения, переданным в пользование, доверительное управление или аренду, исчисляют и уплачивают налог на имущество по ставке налога, установленной пунктом 1 настоящей статьи, за исключением юридических лиц, определенных:

- 1) пунктом 2 статьи 290 Налогового Кодекса, - в случае, если плата за такое пользование, доверительное управление или аренду поступает в государственный бюджет;
- 2) пунктом 3 статьи 290 Налогового Кодекса.

Общество по объектам налогообложения, переданным в пользование, доверительное управление или аренду, исчисляет, и уплачивают налог на имущество по ставке налога 1,5 процента к налоговой базе. Подпунктом 1) пункта 1 статьи 519 Налогового кодекса установлено, что объектом обложения налогом на имущество для юридических лиц являются находящиеся на территории Республики Казахстан **здания, сооружения**, относящиеся к таковым в соответствии с классификацией, установленной уполномоченным государственным органом, осуществляющим государственное регулирование в области технического регулирования, **части таких зданий, учитываемые в составе основных средств**, инвестиций в недвижимость в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности (далее - МСФО) и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности.

В соответствии со статьей 520 Налогового Кодекса РК налоговой базой по объектам налогообложения является среднегодовая балансовая стоимость объектов налогообложения, определяемая по данным бухгалтерского учета. Среднегодовая балансовая стоимость объектов налогообложения определяется как одна тринадцатая суммы, полученной при сложении балансовых стоимостей объектов налогообложения на 1 число каждого месяца текущего налогового периода и 1 число месяца налогового периода, следующего за отчетным.

Таким образом в соответствии с пп.1) п.1 ст.519 НК РК Общество по объектам обложения, а именно **части зданий в составе основных средств, переданные в**

аренду исчисляет, и уплачивают налог на имущество по ставке налога 1,5 процента к налоговой базе.

В иных случаях, в соответствии с пп.2) п.3 ст.521 НК РК К Общество уплачивает налог на имущество по ставке 0,1 процента к налоговой базе.

7. Порядок исчисления и уплаты налога (ст. 522 НК РК)

7.1. Исчисление налога производится налогоплательщиками самостоятельно путем применения соответствующей ставки налога к налоговой базе.

7.2. По объектам налогообложения, находящимся в общей долевой собственности, налог на имущество для каждого налогоплательщика исчисляется пропорционально его доле в стоимости имущества.

7.3. Плательщики налога, за исключением индивидуальных предпринимателей, применяющих специальный налоговый режим для субъектов малого бизнеса, обязаны уплачивать в течение налогового периода текущие платежи по налогу на имущество, которые определяются путем применения соответствующей ставки налога к балансовой стоимости объектов налогообложения, определенной по данным бухгалтерского учета на начало налогового периода.

7.4. Уплата налога производится в бюджет **по месту нахождения** объектов налогообложения.

7.5. Размер текущих платежей определяется путем применения соответствующих налоговых ставок к налоговой базе по объектам налогообложения, имеющимся на начало налогового периода.

7.6. Налогоплательщики, за исключением индивидуальных предпринимателей, применяющих специальные налоговые режимы для субъектов малого бизнеса, уплачивают суммы текущих платежей налога равными долями не позднее **25 февраля, 25 мая, 25 августа и 25 ноября** налогового периода.

7.7. При возникновении в течение налогового периода налоговых обязательств, в том числе при передаче юридическими лицами, указанными в подпунктах 3) и 4) пункта 3 статьи 517 Налогового Кодекса, объектов налогообложения в пользование, доверительное управление или предоставлении по договору имущественного найма (аренды):

1) первым сроком уплаты текущих сумм налога является следующий очередной срок их уплаты в течение такого налогового периода;

2) после последнего срока уплаты текущих платежей производится только окончательный расчет и уплата суммы налога в сроки, предусмотренные пунктом 7.10 настоящей статьи.

7.8. При изменении обязательств по налогу на имущество в течение налогового периода текущие платежи корректируются на сумму изменения налоговых обязательств равными долями по предстоящим срокам уплаты налога в таком налоговом периоде, если иное не установлено пунктом 7.7 настоящей статьи.

7.9. В случае поступления в течение налогового периода объектов налогообложения текущие платежи по налогу на имущество увеличиваются на сумму, определяемую путем применения налоговой ставки к 1/13 первоначальной стоимости поступивших объектов налогообложения, определенной по данным бухгалтерского учета на дату поступления, умноженной на количество месяцев текущего налогового периода, начиная с месяца, в котором объекты налогообложения поступили, до конца налогового периода. Сумма, на которую подлежат увеличению текущие платежи, распределяется равными долями по срокам, установленным пунктом 7.6 настоящей статьи, при этом первым сроком уплаты текущих платежей является очередной срок, следующий за датой поступления объектов налогообложения.

В случае выбытия в течение налогового периода объектов налогообложения текущие платежи уменьшаются на сумму, определяемую путем применения налоговой ставки к 1/13 стоимости выбывших объектов налогообложения, умноженной на

количество месяцев текущего налогового периода, начиная с месяца, в котором объекты налогообложения выбыли, до конца налогового периода.

При этом стоимостью выбывших объектов налогообложения является:

первоначальная стоимость по данным бухгалтерского учета на дату поступления - по объектам налогообложения, поступившим в текущем налоговом периоде;

балансовая стоимость по данным бухгалтерского учета на начало налогового периода - по остальным объектам налогообложения.

Сумма, на которую подлежат уменьшению текущие платежи, распределяется равными долями на оставшиеся сроки уплаты текущих платежей.

7.10. Налогоплательщики производят окончательный расчет по исчислению налога на имущество и уплачивают не позднее **десяти календарных дней** после наступления срока представления декларации за налоговый период.

7.12. Для лица, являющегося плательщиком налога на основании подпункта 2) пункта 6 статьи 518 Налогового Кодекса, сумма налога исчисляется в случае передачи прав на незарегистрированный объект налогообложения:

1) для передающей стороны - за период с 1 числа месяца фактического владения и (или) использования (эксплуатации) такого объекта налогообложения до 1 числа месяца, в котором передан такой объект на основании акта приема передачи или иного документа;

2) для приобретающей стороны - за период с 1 числа месяца, в котором передан такой объект на основании акта приема-передачи или иного документа.

8. Налоговый период (ст. 524 НК РК)

8.1. **Налоговым периодом** для исчисления налога на имущество является **календарный год** с 1 января по 31 декабря.

8.2. Для юридических лиц, указанных в подпунктах 3) и 4) пункта 3 статьи 517 Налогового Кодекса, налоговый период определяется с момента передачи объектов налогообложения в пользование, доверительное управление или аренду до момента окончания такого использования.

9. Налоговая отчетность (ст. 525 НК РК)

9.1. Юридические лица представляют в налоговые органы по месту нахождения объектов обложения расчет текущих платежей по налогу не позднее **15 февраля** текущего налогового периода по налоговым обязательствам, определенным по состоянию на начало налогового периода.

9.2. Налогоплательщик представляет в срок не позднее **десяти календарных дней** до наступления очередного (в течение налогового периода) срока уплаты текущих платежей:

расчет текущих платежей - при возникновении налоговых обязательств в течение налогового периода, за исключением возникших после последнего срока уплаты текущих платежей;

дополнительный расчет текущих платежей с соответствующей корректировкой размеров таких платежей и распределением их равными долями на предстоящие сроки уплаты - при изменении налоговых обязательств по земельному налогу в течение налогового периода.

При возникновении налоговых обязательств после последнего срока уплаты текущих платежей налогоплательщики расчет текущих платежей не представляют.

9.3. Декларация по налогу представляется в налоговые органы по месту нахождения объектов обложения в срок не позднее **31 марта года**, следующего за отчетным налоговым периодом:

1) юридическими лицами;

2) индивидуальными предпринимателями - по налоговым обязательствам, определенным по объектам обложения, используемым (подлежащим использованию) в предпринимательской деятельности;

3) физическими лицами (в том числе лицами, занимающимися частной практикой) - по налоговым обязательствам, определенным по объектам обложения, используемым (подлежащим использованию) в предпринимательской деятельности и (или) в деятельности, связанной с такой частной практикой.

10. Налоговые регистры.

10.1. Налоговый регистр по налогу на имущество является обязательным приложением к настоящей налоговой учетной политике (см. **Регистр № 4**). Налоговый регистр по налогу на имущество ведется в электронном виде или на бумажном носителе, по желанию исполнителя. Исполнителем является лицо, ответственное за начисление налога на имущество в Обществе.

10.2. В конце года Налоговый регистр по налогу на имущество выводится на бумажный носитель, подписывается исполнителем, главным бухгалтером и руководителем.

РАЗДЕЛ 9. ЗЕМЕЛЬНЫЙ НАЛОГ

Регистр № 5

Налогообложение земельным налогом регламентируется разделом 14 (статьи 497-516) НК РК.

1. Общие положения (ст. 497 НК РК)

1.1. В целях налогообложения все земли рассматриваются в зависимости от их целевого назначения и принадлежности к соответствующим категориям.

1.2. Принадлежность земель к той или иной категории устанавливается земельным законодательством Республики Казахстан. Земли населенных пунктов для целей налогообложения разделены на две группы:

1) земли населенных пунктов, за исключением земель, занятых жилищным фондом, в том числе строениями и сооружениями при нем;

2) земли, занятые жилищным фондом, в том числе строениями и сооружениями при нем.

2.3. Налогообложению не подлежат следующие категории земель:

1) земли особо охраняемых природных территорий;

2) земли лесного фонда;

3) земли водного фонда;

4) земли запаса.

В случае передачи указанных земель (за исключением земель запаса) в постоянное землепользование или первичное безвозмездное временное землепользование они подлежат налогообложению в порядке, определенном статьей 508 настоящего Кодекса.

1.4. Земельный налог исчисляется на основании:

1) идентификационных документов: акта на право собственности, акта на право постоянного землепользования, акта на право безвозмездного временного землепользования;

2) данных государственного количественного и качественного учета земель по состоянию на 1 января каждого года, предоставленных центральным уполномоченным органом по управлению земельными ресурсами.

2. Плательщики (ст. 498 НК РК)

2.1. Плательщиками земельного налога являются лица, имеющие объекты обложения:

1) на праве собственности;

2) на праве постоянного землепользования;

3) на праве первичного безвозмездного временного землепользования.

2.2. Юридическое лицо своим решением вправе признать самостоятельным плательщиком земельного налога свое структурное подразделение.

Если иное не установлено настоящей статьей, решение юридического лица о таком признании или прекращении такого признания вводится в действие с 1 января года, следующего за годом принятия такого решения.

В случае если самостоятельным плательщиком земельного налога признается вновь созданное структурное подразделение юридического лица, то решение юридического лица о таком признании вводится в действие со дня создания данного структурного подразделения или с 1 января года, следующего за годом создания данного структурного подразделения.

2.3. Если иное не установлено настоящей статьей, не являются плательщиками земельного налога:

1) налогоплательщики, применяющие специальный налоговый режим для крестьянских или фермерских хозяйств, по земельным участкам, используемым в деятельности, на которую распространяется данный специальный налоговый режим;

2) государственные учреждения и государственные учебные заведения среднего образования;

3) государственные Общества исправительных учреждений уполномоченного государственного органа в сфере исполнения уголовных наказаний;

4) участники и инвалиды Великой Отечественной войны и лица, приравненные к ним по льготам и гарантиям, лица, награжденные орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны, лица, проработавшие (прослужившие) не менее шести месяцев с 22 июня 1941 года по 9 мая 1945 года и не награжденные орденами и медалями бывшего Союза ССР за самоотверженный труд и безупречную воинскую службу в тылу в годы Великой Отечественной войны, инвалиды, а также один из родителей инвалида с детства, ребенка-инвалида, дети-сироты и дети, оставшиеся без попечения родителей, до достижения ими совершеннолетия по:

земельным участкам, занятым жилищным фондом, в том числе строениями и сооружениями при нем;

придомовым земельным участкам;

земельным участкам, предоставленным для ведения личного домашнего (подсобного) хозяйства, садоводства и дачного строительства, включая земли, занятые под постройки;

земельным участкам, занятым под гаражи;

5) многодетные матери, удостоенные звания «Мать-героиня», награжденные подвеской «Алтын алқа», по:

земельным участкам, занятым жилищным фондом, в том числе строениями и сооружениями при нем;

придомовым земельным участкам;

6) отдельно проживающие пенсионеры по:

земельным участкам, занятым жилищным фондом, в том числе строениями и сооружениями при нем;

придомовым земельным участкам;

7) религиозные объединения.

Для целей настоящего Кодекса под отдельно проживающими пенсионерами понимаются пенсионеры, по юридическому адресу (адресу места их жительства) которых зарегистрированы исключительно пенсионеры.

2.4. Налогоплательщики, указанные в подпунктах 3) - 7) части первой пункта 3 настоящей статьи, являются плательщиками налога по земельным участкам, переданным в пользование, доверительное управление или по договору имущественного найма (аренда).

2.5. Плательщик налога по земельным участкам, переданным государственными учреждениями в доверительное управление, определяется в соответствии со статьей 41 Налогового Кодекса.

3. Определение плательщика в отдельных случаях (ст. 499 НК РК)

3.1. В случае отсутствия идентификационных документов на земельный участок основанием для признания пользователя плательщиком земельного налога в отношении земельного участка является фактическое владение и пользование таким участком на основании:

1) актов государственных органов о предоставлении земельного участка - при предоставлении земельного участка из государственной собственности;

2) гражданско-правовых сделок или иных оснований, предусмотренных законодательством Республики Казахстан, - в остальных случаях.

3.2. По земельному участку, переданному (полученному) в финансовый лизинг вместе с объектом недвижимости в соответствии с договором финансового лизинга, плательщиком земельного налога является лизингополучатель.

4. Объект налогообложения (ст. 500 НК РК)

4.1. Объектом налогообложения является земельный участок (при общей долевой собственности на земельный участок - земельная доля).

4.2. Не являются объектом налогообложения:

1) земельные участки общего пользования населенных пунктов.

К землям общего пользования населенных пунктов относятся земли, занятые и предназначенные для занятия площадями, улицами, проездами, дорогами, набережными, парками, скверами, бульварами, водоемами, пляжами, кладбищами и иными объектами в целях удовлетворения нужд населения (водопроводы, отопительные трубы, линии электропередачи, очистные сооружения, золошлакопроводы, теплотрассы и другие инженерные системы общего пользования);

2) земельные участки, занятые сетью государственных автомобильных дорог общего пользования.

К землям, занятым сетью государственных автомобильных дорог общего пользования в полосе отвода, относятся земли, занимаемые земляным полотном, транспортными развязками, путепроводами, искусственными сооружениями, притрассовыми резервами и иными сооружениями по обслуживанию дорог, служебными и жилыми помещениями дорожной службы, снегозащитными и декоративными насаждениями;

3) земельные участки, занятые под объекты, находящиеся на консервации по решению Правительства Республики Казахстан;

4) земельные участки, приобретенные для содержания арендных домов;

5) земельные участки, занятые зданиями, сооружениями, указанными в подпункте б) пункта 3 статьи 519 настоящего Кодекса.

5. Определение объекта налогообложения в отдельных случаях (ст. 501 НК РК)

1. Объектом налогообложения для организаций железнодорожного транспорта являются земельные участки, предоставленные в установленном законодательством Республики Казахстан порядке под объекты организаций железнодорожного транспорта, включая земельные участки, занятые железнодорожными путями, полосами отчуждения, железнодорожными станциями, вокзалами.

2. Объектом налогообложения для организаций системы энергетики и электрификации, на балансе которых находятся линии электропередачи, являются земельные участки, предоставленные в установленном законодательством Республики Казахстан порядке этим организациям, включая земельные участки, занятые опорами линий электропередачи и подстанциями.

3. Объектом налогообложения для организаций, осуществляющих добычу, транспортировку нефти и газа, на балансе которых находятся нефтепроводы, газопроводы, являются земельные участки, предоставленные в установленном законодательством Республики Казахстан порядке этим организациям, включая земельные участки, занятые нефтепроводами, газопроводами.

4. Объектом налогообложения для организаций связи, на балансе которых находятся радиорелейные, воздушные, кабельные линии связи, являются земельные участки, предоставленные в установленном законодательством Республики Казахстан порядке этим организациям, включая земельные участки, занятые опорами линий связи.

6. Налоговая база (ст. 502 НК РК)

Налоговой базой для определения земельного налога является площадь земельного участка и (или) земельной доли.

7. Налоговые ставки. (ст. 503- 506 НК РК)

7.1. Базовые ставки земельного налога на земли сельскохозяйственного назначения устанавливаются в расчете на один гектар и дифференцируются по

качеству почв. Ставки на земли сельскохозяйственного назначения указаны в ст.503 НК РК

7.2. Базовые налоговые ставки на земли населенных пунктов (за исключением придомовых участков) (ст 505 НК РК)

1. Базовые налоговые ставки на земли населенных пунктов (за исключением придомовых участков) устанавливаются в расчете на один квадратный метр площади в статье 505 НК РК.

При этом категории населенных пунктов устанавливаются в соответствии с классификатором административно-территориальных объектов, утвержденным уполномоченным государственным органом, осуществляющим государственное регулирование в области технического регулирования.

2. Придомовые земельные участки подлежат налогообложению по следующим базовым налоговым ставкам:

1) для городов Астаны, Алматы и городов областного значения: при площади до 1000 квадратных метров включительно - 0,20 тенге за 1 квадратный метр;
на площадь, превышающую 1000 квадратных метров, - 6,00 тенге за 1 квадратный метр.

По решению местных представительных органов ставки налога на земельные участки, превышающие 1000 квадратных метров, могут быть снижены с 6,00 до 0,20 тенге за 1 квадратный метр;

2) для остальных населенных пунктов:

при площади до 5 000 квадратных метров включительно - 0,20 тенге за 1 квадратный метр;

на площадь, превышающую 5 000 квадратных метров, - 1,00 тенге за 1 квадратный метр.

По решению местных представительных органов ставки налогов на земельные участки, превышающие 5 000 квадратных метров, могут быть снижены с 1,00 тенге до 0,20 тенге за 1 квадратный метр.

Придомовым земельным участком считается часть земельного участка, относящегося к землям населенных пунктов, предназначенная для обслуживания жилого дома (жилого здания) и не занятая жилым домом (жилым зданием), в том числе строениями и сооружениями при нем.

7.3. Налоговые ставки на земли промышленности, расположенные в черте населенных пунктов указаны в ст.507 НК РК

7.4. Налоговые ставки на земельные участки, выделенные под автостоянки (паркинги), автозаправочные станции, занятые под казино, а также не используемые в соответствующих целях или используемые с нарушением законодательства Республики Казахстан указаны в ст. 509 НК РК

1. Земли населенных пунктов, выделенные под автозаправочные станции, подлежат налогообложению по базовым ставкам на земли населенных пунктов, установленным в графе 3 таблицы статьи 505 Налогового Кодекса, увеличенным в десять раз.

Земли других категорий, выделенные под автозаправочные станции, подлежат налогообложению по базовым ставкам на земли населенных пунктов, установленным для земель близлежащего населенного пункта в графе 3 таблицы статьи 505 Налогового Кодекса, увеличенным в десять раз. При этом местным представительным органом определяется близлежащий населенный пункт, базовые ставки на земли которого будут применяться при исчислении налога.

По решению местного представительного органа ставки налога могут быть уменьшены, но не менее установленных статьей 505 Налогового Кодекса.

8. Корректировка базовых налоговых ставок (ст.510 НК РК)

8.1. Местные представительные органы на основании проектов (схем) зонирования земель, проводимого в соответствии с земельным законодательством Республики Казахстан, имеют право понижать или повышать ставки земельного налога не более чем на 50 процентов от базовых ставок земельного налога, установленных статьями 504, 505 и 506 Налогового Кодекса.

При этом запрещается понижение или повышение ставок земельного налога индивидуально для отдельных налогоплательщиков.

Такое решение о понижении или повышении ставок земельного налога принимается местным представительным органом не позднее 1 декабря года, предшествующего году его введения, и вводится в действие с 1 января года, следующего за годом его принятия.

Решение местного представительного органа о понижении или повышении ставок земельного налога подлежит официальному опубликованию.

Положения части первой настоящего пункта не распространяются на земельные участки, указанные в статье 509 настоящего Кодекса.

При применении положений части первой настоящего пункта:
плательщики налога обязаны вести отдельный учет объектов налогообложения;
размер земельного налога по части земельного участка определяется по удельному весу площади такой части участка к общей площади всего земельного участка.

9. Общий порядок исчисления и уплаты налога (ст.511 НК РК)

9.1. Исчисление налога производится путем применения соответствующей налоговой ставки, определенной с учетом положений настоящей главы, к налоговой базе отдельно по каждому земельному участку.

9.2. Если иное не установлено настоящей главой, при предоставлении государством права собственности, права постоянного или первичного безвозмездного временного землепользования на земельный участок налогоплательщик исчисляет земельный налог начиная с месяца, следующего за месяцем предоставления таких прав на земельный участок.

9.3. В случае прекращения права владения или права пользования земельным участком земельный налог исчисляется за фактический период пользования земельным участком.

9.4. Уплата земельного налога производится в бюджет по месту нахождения земельного участка.

9.5. При переводе в течение налогового года населенного пункта из одной категории поселений в другую земельный налог за налоговый период, в котором произведен такой перевод, исчисляется по ставкам, установленным для категории населенного пункта, к которой относился данный населенный пункт до такого перевода.

9.6. При изменении границ административно-территориальной единицы земельный налог по земельным участкам, расположенным в населенном пункте, территория которого в связи с таким изменением переведена в границы другой административно-территориальной единицы, за налоговый период, в котором произведено такое изменение, исчисляется по ставкам, установленным для категории населенного пункта, в границах которого находился данный населенный пункт до даты такого изменения.

9.7. При невозможности определить балл бонитета земельных участков, занимаемых налогоплательщиками, размер земельного налога определяется исходя из балла бонитета смежно расположенных земель.

9.8. По объектам налогообложения, находящимся в общей долевой собственности, налог исчисляется пропорционально доле каждого из собственников в общей площади таких объектов.

9.9. Земельный участок, являющийся частью объекта condominiumа, подлежит обложению земельным налогом пропорционально доле каждого собственника

помещения (части здания), за исключением физического лица-собственника квартиры (жилища), в общем имуществе, являющемся частью объекта кондоминиума.

При этом часть земельного участка, соответствующая:

1) доле собственника жилища, за исключением физического лица, в общем имуществе, подлежит обложению земельным налогом по базовым ставкам налога на земли населенных пунктов, установленным в графе 4 таблицы, приведенной в статье 505 Налогового Кодекса;

2) доле собственника нежилого помещения (части здания, не являющегося жилым) в общем имуществе, подлежит обложению земельным налогом по базовым ставкам налога на земли населенных пунктов, установленным в графе 3 таблицы статьи 505 Налогового Кодекса.

10. Порядок исчисления и сроки уплаты налога юридическими лицами и индивидуальными предпринимателями (ст. 512 НК РК)

10.1. Налогоплательщики самостоятельно исчисляют суммы земельного налога путем применения соответствующей ставки налога к налоговой базе.

10.2. Юридические лица и индивидуальные предприниматели, за исключением индивидуальных предпринимателей, применяющих специальный налоговый режим для субъектов малого бизнеса, обязаны исчислять и уплачивать в течение налогового периода текущие платежи по земельному налогу.

10.3. Размер текущих платежей определяется путем применения соответствующих налоговых ставок к налоговой базе по объектам налогообложения, имеющимся на начало налогового периода.

10.4. Налогоплательщики, за исключением индивидуальных предпринимателей, применяющих специальные налоговые режимы для субъектов малого бизнеса, уплачивают суммы текущих платежей налога равными долями не позднее 25 февраля, 25 мая, 25 августа и 25 ноября налогового периода.

10.5. При возникновении в течение налогового периода налоговых обязательств, в том числе при передаче юридическими лицами, указанными в подпунктах 3) и 7) пункта 3 статьи 498 Налогового Кодекса, объектов налогообложения в пользование, доверительное управление или предоставлении по договору имущественного найма (аренды):

1) первым сроком уплаты текущих сумм налога является следующий очередной срок их уплаты в течение такого налогового периода;

2) после последнего срока уплаты текущих платежей производится только окончательный расчет и уплата суммы налога в сроки, предусмотренные пунктом 8 настоящей статьи.

10.6. При изменении обязательств по земельному налогу в течение налогового периода текущие платежи корректируются на сумму изменения налоговых обязательств равными долями по предстоящим срокам уплаты земельного налога в таком налоговом периоде, если иное не установлено пунктом 7 настоящей статьи.

10.7. В случае передачи в течение налогового периода прав на объекты налогообложения сумма налога исчисляется за фактический период владения земельным участком.

Сумма налога, подлежащая уплате за фактический период владения земельным участком лицом, передающим данные права, должна быть внесена в бюджет до или в момент государственной регистрации прав. При этом лицом, передающим данные права, сумма налога исчисляется с 1 января текущего года до начала месяца, в котором он передает земельный участок. Лицом, получившим такие права, сумма налога исчисляется за период с начала месяца, в котором у него возникло право на земельный участок.

10.8. Налогоплательщик производит окончательный расчет и уплачивает земельный налог не позднее десяти календарных дней после наступления срока представления декларации за налоговый период.

10.9. Индивидуальные предприниматели, применяющие специальный налоговый режим для субъектов малого бизнеса, уплачивают земельный налог не позднее десяти календарных дней после наступления срока представления декларации за налоговый период.

11. Особенности исчисления, уплаты налога и представления отчетности по налогу в отдельных случаях (Ст. 513 НК РК)

11.1. За земельные участки, на которых расположены здания, строения и сооружения, находящиеся в пользовании нескольких налогоплательщиков, земельный налог исчисляется отдельно по каждому налогоплательщику пропорционально площади зданий и строений, находящихся в их раздельном пользовании.

11.2. При передаче юридическими лицами, указанными в подпунктах 3) и 7) пункта 3 статьи 498 настоящего Кодекса, в пользование, доверительное управление или аренду части здания либо части сооружения земельный налог подлежит исчислению в зависимости от удельного веса площади переданных в пользование, доверительное управление или аренду части здания либо части сооружения в общей площади всех зданий, сооружений, находящихся на данном земельном участке.

11.3. В случае приобретения юридическим лицом недвижимого имущества, находящегося в составе жилищного фонда, земельный налог подлежит исчислению по базовым ставкам налога на земли населенных пунктов, за исключением земель, занятых жилищным фондом, в том числе строениями и сооружениями при нем, установленным статьей 505 Налогового Кодекса.

12. Налоговый период (ст. 515 НК РК)

Налоговым периодом для исчисления земельного налога является календарный год с 1 января по 31 декабря.

13. Налоговая отчетность (ст. 516 НК РК)

13.1. Индивидуальные предприниматели (за исключением индивидуальных предпринимателей, применяющих специальный налоговый режим для субъектов малого бизнеса) по земельным участкам, используемым (подлежащим использованию) в предпринимательской деятельности, и юридические лица представляют в налоговые органы по месту нахождения земельных участков расчет текущих платежей по земельному налогу не позднее **15 февраля** текущего налогового периода по налоговым обязательствам, определенным по состоянию на начало налогового периода.

13.2. Налогоплательщик представляет в срок не позднее десяти календарных дней до наступления очередного (в течение налогового периода) срока уплаты текущих платежей:

расчет текущих платежей - при возникновении налоговых обязательств в течение налогового периода, за исключением возникших после последнего срока уплаты текущих платежей;

дополнительный расчет текущих платежей с соответствующей корректировкой размеров таких платежей и распределением их равными долями на предстоящие сроки уплаты - при изменении налоговых обязательств по земельному налогу в течение налогового периода.

При возникновении налоговых обязательств после последнего срока уплаты текущих платежей налогоплательщики расчет текущих платежей не представляют.

13.3. Декларация представляется в налоговые органы по месту нахождения земельных участков в срок не позднее 31 марта года, следующего за отчетным налоговым периодом:

1) юридическими лицами;

2) индивидуальными предпринимателями - по налоговым обязательствам, определенным по земельным участкам, используемым (подлежащим использованию) в предпринимательской деятельности;

3) физическими лицами (в том числе лицами, занимающимися частной практикой) - по налоговым обязательствам, определенным по земельным участкам, используемым (подлежащим использованию) в предпринимательской деятельности и (или) в деятельности, связанной с такой частной практикой.

10. Налоговые регистры.

10.1. Налоговый регистр по налогу на землю является обязательным приложением к настоящей налоговой учетной политике (см. **Регистр № 5**). Налоговый регистр по налогу на землю ведется в электронном виде или на бумажном носителе, по желанию исполнителя. Исполнителем является лицо, ответственное за начисление налога на землю в Обществе.

10.2. В конце года Налоговый регистр по налогу на землю выводится на бумажный носитель, подписывается исполнителем, главным бухгалтером и руководителем.

РАЗДЕЛ 10. ПЛАТА ЗА ЭМИССИИ В ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ

Регистр №6

1. Общие положения (ст.573 НК РК)

1.1. Плата за эмиссии в окружающую среду взимается за эмиссии в окружающую среду в порядке специального природопользования, осуществляемого в соответствии с экологическим законодательством Республики Казахстан.

1.2. Территориальные органы уполномоченного органа в области охраны окружающей среды и местные исполнительные органы областей, городов республиканского значения и столицы ежеквартально, в срок не позднее 15 числа второго месяца, следующего за отчетным кварталом, представляют налоговым органам по месту своего нахождения сведения о плательщиках платы и объектах обложения, выданных экологических разрешениях, установленных нормативах эмиссий в окружающую среду, изменениях, внесенных в экологические разрешения и в установленные нормативы эмиссий в окружающую среду, а также сведения по природопользователям, касающиеся временного хранения ими отходов производства и потребления (объемы, установленные сроки временного хранения, фактический период размещения), - по форме, установленной уполномоченным органом.

1.3. Уполномоченный орган в области охраны окружающей среды и его территориальные органы представляют налоговым органам по месту своего нахождения сведения о фактических объемах эмиссий в окружающую среду, установленных в ходе осуществления проверок по соблюдению экологического законодательства Республики Казахстан (государственный экологический контроль), с учетом обжалования результатов таких проверок в соответствии с законами Республики Казахстан, по форме и в порядке, которые установлены уполномоченным органом, в срок не позднее десяти рабочих дней по истечении сроков обжалования результатов таких проверок, предусмотренных законами Республики Казахстан.

2. Плательщики платы (ст.574 НК РК)

2.1. Плательщиками платы являются лица, осуществляющие эмиссии в окружающую среду.

Общество является плательщиком платы за эмиссию в окружающую среду.

2.2. Юридическое лицо вправе своим решением признать самостоятельным плательщиком платы свое структурное подразделение по объемам эмиссии в окружающую среду такого структурного подразделения.

Решение юридического лица, указанное в части первой настоящего пункта, или отмена такого решения вводится в действие с 1 января года, следующего за годом принятия такого решения.

В случае, если юридическое лицо своим решением признало самостоятельным плательщиком платы вновь созданное структурное подразделение юридического лица, то такое решение вводится в действие со дня создания данного структурного подразделения или с 1 января года, следующего за годом создания данного структурного подразделения.

2.3. Не являются плательщиками платы налогоплательщики, применяющие специальный налоговый режим для крестьянских или фермерских хозяйств, по эмиссии в окружающую среду, образуемой в результате осуществления деятельности, на которую распространяется специальный налоговый режим для крестьянских или фермерских хозяйств.

3. Объект обложения (ст.575 НК РК)

3.1. Объектом обложения является фактический объем эмиссий в окружающую среду, в том числе установленный по результатам осуществления уполномоченным

органом в области охраны окружающей среды и его территориальными органами проверок по соблюдению экологического законодательства Республики Казахстан (государственный экологический контроль), в виде:

- 1) выбросов загрязняющих веществ;
- 2) сбросов загрязняющих веществ;
- 3) размещенных отходов производства и потребления;
- 4) размещенной серы, образующейся при проведении нефтяных операций.

4. Ставки платы (ст.576 НК РК)

4.1. Ставки платы определяются в размере, кратном МРП, установленному законом о республиканском бюджете и действующему на первое число налогового периода, с учетом положений пункта 2 статьи 577 Налогового Кодекса.

4.2. Ставки платы за выбросы загрязняющих веществ от стационарных источников составляют:

№ п/п	Виды загрязняющих веществ	Ставки платы за 1 тонну (МРП)	Ставки платы за 1 килограмм (МРП)
1	2	3	4
1.	Окислы серы	10	
2.	Окислы азота	10	
3.	Пыль и зола	5	
4.	Свинец и его соединения	1 993	
5.	Сероводород	62	
6.	Фенолы	166	
7.	Углеводороды	0,16	
8.	Формальдегид	166	
9.	Окислы углерода	0,16	
10.	Метан	0,01	
11.	Сажа	12	
12.	Окислы железа	15	
13.	Аммиак	12	
14.	Хром шестивалентный	399	
15.	Окислы меди	299	
16.	Бенз(а)пирен		498,3

4.3. Ставки платы за выбросы загрязняющих веществ от сжигания попутного и (или) природного газа в факелах составляют:

№ п/п	Виды загрязняющих веществ	Ставки платы за 1 тонну (МРП)
1	2	3
1.	Углеводороды	44.6
2.	Окислы углерода	14.6
3.	Метан	0.8
4.	Диоксид серы	200
5.	Диоксид азота	200
6.	Сажа	240
7.	Сероводород	1 240

8.	Меркаптан	199 320
----	-----------	---------

4.4. Ставки платы за выбросы загрязняющих веществ в атмосферный воздух от передвижных источников составляют:

№ п/п	Виды топлива	Ставка за 1 тонну использованного топлива (МРП)
1	2	3
1	Для неэтилированного бензина	0.33
2	Для дизельного топлива	0.45
3	Для сжиженного, сжатого газа, керосина	0.24

4.5. Ставки платы за сбросы загрязняющих веществ составляют:

№ п/п	Виды загрязняющих веществ	Ставки платы за 1 тонну (МРП)
1	2	3
1.	Нитриты	670
2.	Цинк	1 340
3.	Медь	13 402
4.	Биологическая потребность в кислороде	4
5.	Аммоний солевой	34
6.	Нефтепродукты	268
7.	Нитраты	1
8.	Железо общее	134
9.	Сульфаты (анион)	0,4
10.	Взвешенные вещества	1
11.	Синтетические поверхностно-активные вещества	27
12.	Хлориды (анион)	0,1
13.	Алюминий	27

4.6. Ставки платы за размещение отходов производства и потребления составляют:

№ п/п	Виды отходов	Ставки платы (МРП)	
		за 1 тонну	за 1 гигабеккерель (Гбк)
1	2	3	4
1.	За размещение отходов производства и потребления на полигонах, в накопителях, санкционированных свалках и специально отведенных местах:		
1.1.	Коммунальные отходы (твердые бытовые отходы, канализационный ил очистных сооружений)	0,19	
1.2.	Отходы с учетом уровня опасности, за исключением отходов указанных в строке 13 настоящего пункта		
1.2.1.	«красный» список	7	
1.2.2.	«янтарный» список	4	

№ п/п	Виды отходов	Ставки платы (МРП)	
		за 1 тонну	за 1 гигабеккерель (Гбк)
1.2.3.	«зеленый» список	1	
1.2.4.	не классифицированные	0,45	
1.3.	Отходы, по которым при исчислении платы не учитываются установленные уровни опасности:		
1.3.1.	Отходы горнодобывающей промышленности и разработки карьеров (кроме добычи нефти и природного газа):		
1.3.1.1	вскрышные породы	0.002	
1.3.1.2	вмещающие породы	0.013	
1.3.1.3	отходы обогащения	0.01	
1.3.1.4	шлаки шламы	0.019	
1.3.2	Шлаки, шламы, образуемые на металлургическом переделе при переработке руд, концентратов, агломератов и окатышей, содержащих полезные ископаемые, производстве сплавов и металлов	0.019	
1.3.3.	Зола и золошлаки	0.33	
1.3.4.	отходы сельхозпроизводства, в том числе навоз, птичий помет	0,001	
2.	За размещение радиоактивных отходов, в гигабеккерелях (Гбк):		
2.1.	Трансурановые		0.38
2.2.	Альфа-радиоактивные		0.19
2.3.	Бета-радиоактивные		0.02
2.4.	Ампульные радиоактивные источники		0.19

4.7. Ставки платы за размещение серы, образующейся при проведении нефтяных операций, составляют 3,77 МРП за одну тонну.

4.8. Местные представительные органы имеют право повышать ставки, установленные настоящей статьей, не более чем в два раза, за исключением ставок, установленных пунктом 3 настоящей статьи.

5. Порядок исчисления и уплаты (ст.577 НК РК)

5.1. Сумма платы:

1) исчисляется плательщиками исходя из фактических объемов эмиссий в окружающую среду и установленных ставок платы;

2) начисляется налоговыми органами исходя из установленных ставок платы и незадекларированных объемов эмиссий в окружающую среду, указанных в сведениях уполномоченного органа в области охраны окружающей среды и его территориальных органов по результатам осуществления ими проверок по соблюдению экологического законодательства Республики Казахстан (государственный экологический контроль), представленных в порядке, по форме и в сроки, которые установлены пунктом 3 статьи 573 Налогового Кодекса.

В случае начисления налоговым органом сумм платы по основаниям, установленным подпунктом 2) части первой настоящего пункта, налоговым органом выносится уведомление о начисленной сумме платы за эмиссии в окружающую среду на основании сведений уполномоченного органа в области охраны окружающей среды в течение десяти рабочих дней со дня получения сведений, указанных в пункте 3 статьи 573 Налогового Кодекса.

5.2. При исчислении суммы платы за объем эмиссий, образуемый субъектами естественных монополий при оказании коммунальных услуг и энергопроизводящими организациями Республики Казахстан при производстве электроэнергии, к ставкам платы применяются следующие коэффициенты:

0,3 - к ставкам, установленным пунктом 2 статьи 576 Налогового Кодекса, с учетом их повышения местными представительными органами в соответствии с пунктом 8 статьи 576 Налогового Кодекса;

0,43 - к ставкам, установленным пунктом 5 статьи 576 настоящего Кодекса, с учетом их повышения местными представительными органами в соответствии с пунктом 8 статьи 576 Налогового Кодекса;

0,05 - к ставкам, установленным в строке 1.3.3. пункта 6 статьи 576 Налогового Кодекса, с учетом их повышения местными представительными органами в соответствии с пунктом 8 статьи 576 Налогового Кодекса.

При исчислении суммы платы полигонами, осуществляющими размещение коммунальных отходов, за объем твердо-бытовых отходов, образуемый физическими лицами по месту их жительства, к ставке платы, установленной строкой 1.1. пункта 6 статьи 576 Налогового Кодекса, применяется коэффициент 0,2.

При этом коэффициенты, установленные настоящим пунктом, применяются к объемам эмиссий в окружающую среду в пределах нормативов, установленных в экологических разрешениях налогоплательщиков.

5.3. Плательщики платы с объемами платежей до 100 МРП в суммарном годовом объеме вправе выкупить норматив на эмиссии в окружающую среду, установленный органом, выдающим разрешительный документ. Выкуп норматива производится с полной предварительной оплатой за текущий год при оформлении разрешительного документа не позднее 20 марта отчетного налогового периода.

При получении разрешительного документа после указанного срока выкуп норматива производится не позднее 20 числа месяца, следующего за месяцем, в котором получен разрешительный документ.

5.4. Сумма платы уплачивается в бюджет по месту нахождения источника (объекта) эмиссий в окружающую среду, указанному в разрешительном документе, за исключением передвижных источников загрязнения.

Сумма платы по передвижным источникам загрязнения вносится в бюджет:

1) по передвижным источникам, подлежащим государственной регистрации, - по месту регистрации передвижных источников, определяемому уполномоченным государственным органом при проведении такой регистрации;

2) по передвижным источникам загрязнения, не подлежащим государственной регистрации, - по месту нахождения налогоплательщика, в том числе по месту нахождения структурного подразделения юридического лица (если на него возложено исполнение налогового обязательства).

5. Текущие суммы платы за фактический объем эмиссий в окружающую среду вносятся плательщиками не позднее 25 числа второго месяца, следующего за отчетным кварталом, за исключением плательщиков, указанных в пункте 3 настоящей статьи.

6. Налоговый период (ст.578 НК РК)

Налоговый период определяется в соответствии со статьей 314 Налогового Кодекса - календарный год с 1 января по 31 декабря.

7. Налоговая отчетность (ст.579 НК РК)

7.1. Плательщики платы представляют в налоговые органы декларацию по месту нахождения объекта загрязнения, за исключением декларации по передвижным источникам загрязнения.

Декларация представляется в налоговые органы по передвижным источникам загрязнения:

1) подлежащим государственной регистрации, - по месту регистрации передвижных источников, определяемому уполномоченным государственным органом при проведении такой регистрации;

2) не подлежащим государственной регистрации, - по месту нахождения налогоплательщика.

7.2. Декларация представляется плательщиками платы, за исключением указанных в пункте 3 настоящей статьи, ежеквартально, не позднее 15 числа второго месяца, следующего за отчетным кварталом.

7.3. Плательщики платы с объемами платежей до 100 МРП в суммарном годовом объеме представляют декларацию не позднее 20 марта отчетного налогового периода.

В случае оформления разрешительного документа после указанного срока плательщики представляют декларацию не позднее 20 числа месяца, следующего за месяцем, в котором получен разрешительный документ.

8. Налоговые регистры.

1. Налоговый регистр по плате за эмиссию в окружающую среду является обязательным приложением к настоящей налоговой учетной политике (см. **Регистр № 6**). Налоговый регистр по плате за эмиссию в окружающую среду ведется в электронном виде или на бумажном носителе, по желанию исполнителя. Исполнителем является лицо, ответственное за начисление платы за эмиссию в окружающую среду в Обществе.

2. В конце года Налоговый регистр по плате за эмиссию в окружающую среду выводится на бумажный носитель, подписывается исполнителем, главным бухгалтером и руководителем.

РАЗДЕЛ 11. ПЛАТА ЗА ПОЛЬЗОВАНИЕ ЗЕМЕЛЬНЫМИ УЧАСТКАМИ.

Регистр №8

1. Плательщики платы (Ст. 560 НК РК)

1.1. Плата за пользование земельными участками регулируется статьями 559-565 НК РК. Плата за пользование земельными участками (далее - плата) взимается за предоставление государством земельных участков во временное возмездное пользование.

2. Объект обложения (Ст. 561 НК РК)

2.1. Объектом налогообложения является земельный участок, предоставляемый государством во временное возмездное землепользование (аренду).

3. Налоговый период (Ст. 562 НК РК)

3.1. Налоговый период определяется в соответствии со статьей 314 Налогового Кодекса - календарный год с 1 января по 31 декабря

4. Ставки платы (Ст. 563 НК РК)

4.1. Ставки платы определяются в соответствии с земельным законодательством Республики Казахстан. При этом ставки платы устанавливаются не ниже размеров ставок земельного налога без учета положений, предусмотренных пунктам 2 и 3 статьи 510 Налогового Кодекса.

5. Порядок исчисления и уплаты (Ст. 564 НК РК)

5.1. Сумма платы по земельным участкам, полученным во временное возмездное землепользование (аренду), исчисляется на основании договоров временного возмездного землепользования, заключенных с уполномоченным органом по земельным отношениям, а на территории специальной экономической зоны - с местным исполнительным органом или администрацией специальной экономической зоны.

При этом фактический срок пользования земельным участком определяется с начала налогового периода (в случае, если земельный участок находился на праве первичного возмездного землепользования на дату начала налогового периода) или с 1 числа месяца, в котором возникло такое право на земельный участок, до 1 числа месяца, в котором было прекращено такое право, или до конца налогового периода (в случае, если земельный участок находился на таком праве на дату окончания налогового периода).

5.2. Плательщики платы уплачивают в бюджет сумму платы равными долями не позднее 25 февраля, 25 мая, 25 августа и 25 ноября текущего года, если иное не установлено пунктом 5.4 настоящей статьи.

В случаях предоставления государством земельных участков во временное возмездное землепользование после одного из вышеперечисленных сроков уплаты платы первым сроком внесения в бюджет платы является следующий очередной срок уплаты.

5.4. В случаях истечения срока действия договора временного возмездного землепользования или его расторжения до окончания налогового периода внесению в бюджет подлежит сумма платы по земельным участкам, полученным во временное возмездное землепользование (аренду), за фактический период землепользования в

таком году, не позднее 25 числа месяца, следующего за месяцем, в котором истек срок действия договора или расторгнут такой договор.

5.5. Сумма платы уплачивается в бюджет:

1) по месту нахождения земельного участка - по плате, исчисленной по земельному участку, предоставленному во временное возмездное землепользование (аренду).

6. Налоговая отчетность (Ст. 565 НК РК)

6.1. Плательщики платы представляют расчет сумм текущих платежей в налоговые органы:

1) по месту нахождения земельного участка - по плате, исчисленной по земельному участку, предоставленному во временное возмездное землепользование (аренду);

6.2. Расчет сумм текущих платежей представляется плательщиками платы не позднее 20 февраля отчетного налогового периода.

6.3. При расторжении с местным исполнительным органом или с администрацией специальной экономической зоны договора о временном землепользовании или прекращении действия лицензии на разведку или добычу твердых полезных ископаемых после 20 февраля отчетного налогового периода представляется дополнительный расчет сумм текущих платежей не позднее десяти календарных дней со дня окончания срока действия (расторжения) договора.

7. Налоговые регистры.

7 1. Налоговый регистр по плате за пользование земельными участками составляется на основании данных бухгалтерского учета.

Налоговый регистр по плате за пользование земельными участками (см. **Регистр №8**) ведется в электронном виде или на бумажном носителе, по желанию исполнителя. Исполнителем является лицо, ответственное за учет и ведущее все расчеты платежей по плате за пользование земельными участками.

7.2. В конце года налоговый регистр по плате за пользование земельными участками выводится на бумажный носитель, подписывается исполнителем, главным бухгалтером и руководителем.

РАЗДЕЛ 12. ПОДОХОДНЫЙ НАЛОГ У ИСТОЧНИКА ВЫПЛАТЫ С ДОХОДОВ НЕРЕЗИДЕНТА

Регистр № 7

1. Расчет, удержание и перечисление налогов с нерезидентов в РК регламентируется положениями ст.644-677 НК РК.

2. Доходами из источника в РК признаются доходы от выполнения работ и оказания услуг в РК, доходы от оказания управленческих, финансовых (за исключением услуг по страхованию и перестрахованию рисков), консультационных, аудиторских, юридических (за исключением услуг по представительству и защите интересов в судах и арбитражных органах, а так же нотариальных услуг) услуг за пределами РК.

Резиденты и нерезиденты

Резидентами РК в целях налогового учета признаются *физические лица*, постоянно пребывающие в РК или непостоянно пребывающие в РК, но центр жизненных интересов, которых находится в РК. Порядок определения резидентства физического лица рассмотрен в пунктах 2 - 4 ст.217 НК РК.

Резидентами РК в целях налогового учета признаются *юридические лица*, созданные в соответствии с законодательством РК, место эффективного управления (место нахождения фактического органа управления) которых находится в РК. Местом эффективного управления (местом нахождения фактического органа управления) признается место проведения собрания фактического органа (совета директоров или аналогичного органа), на котором осуществляются основное управление и (или) контроль, а также принимаются стратегические коммерческие решения, необходимые для проведения предпринимательской деятельности юридического лица.

Нерезидентами в целях налогового учета признаются:

- физические и юридические лица, не являющиеся резидентами РК, в соответствии с положениями ст.217 НК РК;
- несмотря на положения ст.217 НК РК, иностранцы или лица без гражданства, которые признаются нерезидентами в соответствии с положениями международного договора об избежании двойного налогообложения (конвенции).

Постоянное учреждение нерезидента

Порядок определения *постоянного учреждения нерезидента в РК* установлен ст.220 НК РК.

Постоянным учреждением нерезидента в РК признается постоянное место деятельности в РК, через которое он осуществляет предпринимательскую деятельность, включая деятельность через уполномоченное лицо.

Постоянным учреждением нерезидента признается место оказания услуг, выполнения работ на территории Республики Казахстан, не предусмотренных п.1 ст.220 НК РК, через работников или другой персонал, нанятый нерезидентом для таких целей, если деятельность такого характера продолжается на территории Республики Казахстан более 183 календарных дней в пределах любого последовательного двенадцатимесячного периода с даты начала осуществления предпринимательской деятельности в рамках одного проекта или связанных проектов.

Дочерняя организация юридического лица-нерезидента, созданная в соответствии с законодательством РК, рассматривается как постоянное учреждение юридического лица-нерезидента, если дочерняя организация является зависимым агентом в соответствии с п.3 ст.220 НК РК.

Нерезидент, осуществляющий предпринимательскую деятельность в РК, приводящую к образованию постоянного учреждения, обязан зарегистрироваться в качестве налогоплательщика в налоговом органе в порядке, установленном ст.76 НК РК.

Доходы нерезидента из источников в РК

Полный перечень доходов нерезидента из источников в РК определен ст.644 НК РК.

Общество может выплачивать нерезиденту следующие виды доходов:

1) доход от реализации товаров на территории Республики Казахстан, а также доход от реализации товаров, находящихся в Республике Казахстан, за ее пределы в рамках осуществления внешнеторговой деятельности;

2) доход от выполнения работ, оказания услуг на территории Республики Казахстан;

3) доход от оказания *управленческих, финансовых, консультационных, инжиниринговых, маркетинговых, аудиторских, юридических* (за исключением услуг по представительству и защите прав и законных интересов в судах, арбитраже или третейском суде, а также нотариальных услуг) услуг за пределами Республики Казахстан.

4) доходы лица, зарегистрированного в государстве с льготным налогообложением, включенном в перечень, утвержденный уполномоченным органом, от выполнения работ, оказания услуг независимо от места их фактического выполнения, оказания, а также иные доходы, установленные настоящей статьей.

5) доходы лица, зарегистрированного в иностранном государстве с льготным налогообложением, включенном в перечень, утвержденный уполномоченным органом в виде обязательств *по полученному авансу (предоплате)* при выполнении одного из следующих условий:

неудовлетворенных нерезидентом *по истечении двухлетнего периода со дня выплаты аванса (предоплаты)*;

не удовлетворенных нерезидентом на дату представления ликвидационной налоговой отчетности при ликвидации лица, выплатившего аванс (предоплату), до истечения двухлетнего периода со дня выплаты аванса (предоплаты), если иное не предусмотрено настоящим подпунктом.

13) доход в виде роялти;

14) доход от сдачи в имущественный наем (аренду) имущества, которое находится или будет находиться в Республике Казахстан, кроме финансового лизинга;

17) доход от оказания услуг по международной перевозке.

20) доход физического лица-нерезидента от деятельности в Республике Казахстан по трудовому договору (соглашению, контракту), заключенному с резидентом или нерезидентом, являющимися работодателями;

21) доход трудового иммигранта-нерезидента по трудовому договору, заключенному в соответствии с трудовым законодательством Республики Казахстан на основании разрешения трудовому иммигранту;

23) надбавки физическому лицу-нерезиденту, выплачиваемые ему в связи с проживанием в Республике Казахстан резидентом или нерезидентом, являющимися работодателями;

24) доход физического лица-нерезидента от деятельности в Республике Казахстан в виде материальной выгоды, полученной от работодателя;

25) доход физического лица-нерезидента в виде материальной выгоды, полученной от лица, не являющегося работодателем;

28) доход в виде выигрыша;

29) доход от оказания независимых личных (профессиональных) услуг в Республике Казахстан;

30) доход в виде безвозмездно полученного или унаследованного имущества, в том числе работ, услуг, за исключением безвозмездно полученного имущества физическим лицом-нерезидентом от физического лица-резидента.

34) другие доходы, возникающие от деятельности на территории Республики Казахстан.

Выплачиваемые доходы нерезиденту не ограничены приведенным перечнем, который может быть расширен и применен в соответствии с п.1 ст.644 НК РК.

Если Общество уплачивает в бюджет подоходный налог, исчисленный с доходов нерезидента в соответствии с положениями НК РК, *за счет собственных средств*, то сумма такого налога не будет являться доходом нерезидента из источников в РК (пп.1 п.2 ст.644 НК РК).

При выплате дохода юридическому лицу-нерезиденту, осуществляющему деятельность в РК через постоянное учреждение, у Общества не возникает обязательства по удержанию корпоративного подоходного налога у источника выплаты.

Доходы из источников в РК юридического лица-нерезидента, деятельность которого не приводит к образованию постоянного учреждения в РК (далее - нерезидент), облагаются корпоративным подоходным налогом у источника выплаты без осуществления вычетов (п.1 ст.645 НК РК), при этом сумма КПН, удерживаемого у источника выплаты, исчисляется путем применения ставок, установленных ст. 646 НК РК, к сумме доходов, указанных в ст. 644 НК РК, за исключением доходов, указанных в п. 9 ст.645 НК РК.

Исчисление и удержание КПН по доходам, облагаемым у источника выплаты, производятся:

- 1) не позднее дня выплаты доходов нерезиденту - по начисленным и выплаченным доходам;
- 2) не позднее срока, установленного п. 1 ст. 315 НК РК для представления декларации по КПН, - по начисленным и невыплаченным доходам, которые отнесены на вычеты.

Налогообложению, в том числе, *не подлежат* (п.9 ст.645 НК РК):

1) выплаты, связанные с поставкой товаров на территорию Республики Казахстан в рамках внешнеэкономической деятельности, за исключением оказанных услуг, выполненных работ на территории Республики Казахстан, связанных с данной поставкой.

10) доходы от передачи основных средств в финансовый лизинг по договорам международного финансового лизинга;

11) доходы от выполнения работ, оказания услуг за пределами Республики Казахстан, за исключением доходов, указанных в пп. 3) (доход от оказания управленческих, финансовых, консультационных, инжиниринговых, маркетинговых, аудиторских, юридических услуг за пределами Республики Казахстан), 4) (доходы лица, зарегистрированного в государстве с льготным налогообложением) и 5) (доходы лица, зарегистрированного в государстве с льготным налогообложением в виде обязательств по полученному авансу (предоплате)) п. 1 ст. 644 НК РК.

Не подлежат налогообложению в РК доходы юридического лица-нерезидента от информационных услуг через сеть Интернет, без пребывания на территории РК.

Исчисление корпоративного подоходного налога у источника выплаты *за счет средств нерезидента* производится по формуле: сумма налога = доход нерезидента, определенный в соответствии с договором (контрактом, инвойсом) * соответствующая ставка налога (ст.646 НК РК). Налог подлежит перечислению в бюджет в соответствии с разделом 3.3 настоящей Налоговой учетной политики. Разница между доходом нерезидента в соответствии с договором и налогом выплачивается нерезиденту.

Исчисление корпоративного подоходного налога у источника выплаты *за счет собственных средств* производится по формуле: сумма налога = доход нерезидента, определенный в соответствии с контрактом (договором) * соответствующая ставка налога (ст.646 НК РК). Налог подлежит перечислению в бюджет в соответствии с

разделом 3.3 настоящей Налоговой учетной политики. Нерезиденту в этом случае выплачивается сумма дохода в соответствии с договором (контрактом, инвойсом).

3. Ставки подоходного налога у источника выплаты (ст.646 НК РК)

1. Доходы юридического лица-нерезидента облагаются подоходным налогом у источника выплаты по ставкам:

- 1) доходы, определенные статьей 644 Налогового Кодекса, за исключением доходов, указанных в подпунктах 2) - 5) настоящего пункта, - 20 процентов;
- 2) страховые премии по договорам страхования рисков - 15 процентов;
- 3) страховые премии по договорам перестрахования рисков - 5 процентов;
- 4) доходы от оказания услуг по международной перевозке - 5 процентов;
- 5) доходы от прироста стоимости, дивиденды, вознаграждения, роялти - 15 процентов.

2. Доходы лица, зарегистрированного в государстве с льготным налогообложением, включенном в перечень, утвержденный уполномоченным органом, определенные статьей 644 Налогового Кодекса, подлежат налогообложению у источника выплаты по ставке 20 процентов.

4. Порядок и сроки перечисления корпоративного подоходного налога у источника выплаты (ст.647 НК РК)

1. Корпоративный подоходный налог у источника выплаты, удерживаемый с доходов юридического лица-нерезидента, подлежит перечислению налоговым агентом в бюджет:

1) по начисленным и выплаченным суммам дохода, кроме случая, указанного в подпункте 3) настоящего пункта, - не позднее двадцати пяти календарных дней после окончания месяца, в котором производилась выплата дохода, по рыночному курсу обмена валюты на дату его выплаты;

2) по начисленным, но невыплаченным суммам дохода при отнесении их на вычеты - не позднее десяти календарных дней после срока, установленного для сдачи декларации по корпоративному подоходному налогу, по рыночному курсу обмена валюты на последний день налогового периода, установленного статьей 314 Налогового Кодекса, в декларации по корпоративному подоходному налогу, за который доходы нерезидента отнесены на вычеты.

3) в случае выплаты предоплаты - не позднее двадцати пяти календарных дней после окончания месяца, в котором был начислен доход нерезидента в пределах суммы выплаченной предоплаты, по рыночному курсу обмена валюты, определенному в последний рабочий день, предшествующий дате начисления дохода.

Перечисление сумм подоходного налога с доходов юридического лица-нерезидента у источника выплаты в бюджет осуществляется налоговым агентом по месту своего нахождения.

2. Общество предоставляет расчет по корпоративному подоходному налогу, удержанному у источника выплаты с доходов нерезидента в следующие сроки

1) за первый, второй и третий кварталы - не позднее 15 числа второго месяца, следующего за кварталом, в котором произведена выплата дохода нерезиденту;

2) за четвертый квартал - не позднее 31 марта года, следующего за отчетным налоговым периодом, установленным статьей 314 настоящего Кодекса, в котором произведена выплата дохода нерезиденту и (или) за который начисленный, но невыплаченный доход нерезидента отнесен на вычеты.

Доходом нерезидента из источников в РК не является сумма подоходного налога, исчисленная с доходов нерезидента в соответствии с положениями НК РК и уплаченная в бюджет Республики Казахстан за счет собственных средств.

Специальные положения по применению международных договоров

Положения международного договора, регулирующего вопросы избежания двойного налогообложения и предотвращения уклонения от уплаты налогов, одной из сторон которого является Республика Казахстан (далее - международный договор), применяются к лицам, которые являются резидентами одного или обоих государств, заключивших такой договор (п.1 ст.660 НК).

Налоговый агент имеет право самостоятельно применить освобождение от налогообложения при выплате дохода нерезиденту или при отнесении начисленного, но не выплаченного дохода нерезидента на вычеты, если такой нерезидент является *окончательным* (фактическим) получателем (владельцем) дохода и резидентом страны, с которой заключен международный договор. Под *окончательным* (фактическим) получателем (владельцем) доходов следует понимать лицо, которое имеет право владения, пользования, распоряжения доходами и не является посредником в отношении такого дохода, в том числе агентом, номинальным держателем. (п.3 ст. 666 НК РК).

Международный договор применяется при условии представления нерезидентом налоговому агенту документа, подтверждающего резидентство нерезидента.

При этом документ, подтверждающий резидентство, представляется нерезидентом налоговому агенту не позднее одной из следующих дат, которая наступит первой (п.4 ст. 666 НК РК):

1) 31 марта года, следующего за налоговым периодом, определенным в соответствии со ст. 314 НК РК, в котором произошла выплата дохода нерезиденту или невыплаченные доходы нерезидента отнесены на вычеты;

2) не позднее пяти рабочих дней до завершения налоговой проверки по вопросу исполнения налогового обязательства по подоходному налогу, удерживаемому у источника выплаты, за налоговый период, в течение которого выплачен доход нерезиденту. Дата завершения налоговой проверки определяется в соответствии с предписанием.

В случае, *если юридическое лицо-нерезидент оказывает услуги или выполняет работы на территории Республики Казахстан, в пределах срока, не приводящего к образованию постоянного учреждения в Республике Казахстан*, в целях применения положений международного договора такой нерезидент наряду с документом, подтверждающим резидентство, представляет налоговому агенту(п.5 ст. 666 НК РК):

- *нотариально засвидетельствованные копии учредительных документов*, либо
- *выписку из торгового реестра* (реестра акционеров) или иной аналогичный документ, предусмотренный законодательством государства, в котором зарегистрирован нерезидент, с указанием учредителей (участников) и мажоритарных акционеров юридического лица-нерезидента.

Порядок применения положений международного договора, установленный ст.666 НК РК, распространяется *на доходы нерезидента*, предусмотренные ст. 644 НК РК, за исключением следующих доходов (п.1 ст.666):

1) в отношении которых порядок применения положений международного договора установлен ст. 667, 668, 669, 670 и 671 НК РК;

2) определенных статьей 650 настоящего Кодекса, в отношении которых применяется порядок, установленный статьями 672, 673 и 674 настоящего Кодекса.

При выявлении факта образования нерезидентом в Республике Казахстан постоянного учреждения налоговый агент *не вправе* применить положения международного договора в части освобождения доходов нерезидентов в Республике Казахстан.

Статьей 667 НК РК предусмотрен отдельный порядок применения международного договора при выплате доходов нерезиденту *в виде дивидендов, вознаграждений и (или) роялти* или при отнесении невыплаченных доходов нерезидента в виде *вознаграждений и (или) роялти* на вычеты - налоговый агент вправе

самостоятельно применить освобождение от налогообложения или сниженную ставку налога, предусмотренную международным договором, при соблюдении *следующих условий*:

1) нерезидент является окончательным (фактическим) получателем (владельцем) дохода;

2) налоговому агенту в срок, установленный п. 4 ст.666 НК РК, представлен документ, подтверждающий резидентство нерезидента (п.1 ст.667 НК РК).

Общество в своей налоговой отчетности указывает суммы начисленных (выплаченных) доходов, в том числе освобожденных от удержания налогов, в соответствии с положениями международных договоров, ставки подоходного налога и наименования международных договоров (п.7 ст.666 НК РК).

При этом Общество при представлении налоговой отчетности обязана указать в налоговой отчетности, представляемой в налоговый орган, суммы начисленных (выплаченных) доходов нерезиденту и удержанных, освобожденных от удержания налогов в соответствии с положениями международных договоров, ставки подоходного налога и наименования международных договоров. При этом налоговый агент не позднее пяти календарных дней с даты, установленной для представления налоговой отчетности за четвертый квартал, обязан *представить в налоговый орган по месту нахождения копию документа, подтверждающего резидентство нерезидента*, - окончательного (фактического) получателя (владельца) дохода. (п.7 ст.666).

Документом, подтверждающим резидентство нерезидента, является официальный документ, подтверждающий, что нерезидент - получатель дохода является резидентом государства, с которым Республикой Казахстан заключен международный договор, представленный в одном из следующих видов (п.1 ст.675 НК РК):

1) оригинала, заверенного компетентным органом иностранного государства, резидентом которого является нерезидент. Подпись должностного лица и печать компетентного органа, подтверждающего резидентство нерезидента, должны быть легализованы в порядке, определенном законодательством Республики Казахстан;

2) нотариально засвидетельствованной копии оригинала документа, соответствующего требованиям подпункта 1) настоящего пункта. Подпись и печать иностранного нотариуса должны быть легализованы в порядке, определенном законодательством Республики Казахстан;

3) бумажной копии электронного документа, подтверждающего резидентство нерезидента, размещенного на интернет-ресурсе компетентного органа иностранного государства.

Нерезидент признается резидентом государства, с которым Республикой Казахстан заключен международный договор, в течение периода времени, *указанного в документе*, подтверждающем резидентство нерезидента. Если в документе, подтверждающем резидентство нерезидента, не указан период времени резидентства, нерезидент признается резидентом государства, с которым Республикой Казахстан заключен международный договор, *в течение календарного года, в котором такой документ выдан* (размещен на интернет-ресурсе компетентного органа иностранного государства) (п.3 ст.675 НК РК).

В случае если Общество не имеет возможности применить положения настоящего раздела по отношению к доходу, выплачиваемому нерезиденту, Общество обязано удержать подоходный налог у источника выплаты по ставкам, определенным в п.1 ст.320 НК РК (для физических лиц – нерезидентов) или ст.646 НК РК (для юридических лиц – нерезидентов), и перечислить сумму налога в бюджет.

Сумма удержанного подоходного налога подлежит перечислению в бюджет в сроки, установленные статьей 647 Налогового Кодекса.

5. Налоговые регистры.

1. Налоговый регистр по подоходному налогу и НДС с доходов нерезидентов составляется на основании данных бухгалтерского учета.
2. Форма налогового регистра является обязательным приложением к настоящей налоговой учетной политике (см. Регистр №7).
3. Налоговый регистр по подоходному налогу и НДС с доходов нерезидентов ведется в электронном виде и на бумажном носителе. Исполнителем является лицо, ответственное за ведение налогового учета отдела бухгалтерского учета.
4. В конце года налоговый регистр по подоходному налогу и НДС с доходов нерезидентов выводится на бумажный носитель, подписывается исполнителем, главным бухгалтером и руководителем.

РАЗДЕЛ 13. ОБЯЗАТЕЛЬНЫЕ ПЕНСИОННЫЕ ВЗНОСЫ В ЕДИНЫЙ НАКОПИТЕЛЬНЫЙ ПЕНСИОННЫЙ ФОНД

Регистр № 2

1. Порядок и сроки исчисления ОПВ

Общество исчисляет и уплачивает обязательные пенсионные взносы в соответствии с Правилами и сроками исчисления, удержания (начисления) и перечисления обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов в единый накопительный пенсионный фонд и взысканий по ним (Утверждены [постановлением](#) Правительства Республики Казахстан от 18 октября 2013 года № 1116) (далее-Правила).

Общество *ежемесячно* исчисляет и удерживает обязательные пенсионные взносы (далее - ОПВ) *из доходов, выплачиваемых работникам*, и перечисляет их в Единый накопительный пенсионный фонд (п.3 Правил).

Удержание и уплата ОПВ осуществляется в размере **10 процентов** к объекту исчисления обязательных пенсионных взносов. Объекты исчисления ОПВ, социального налога, социальных отчислений и отчислений на ОСМС согласно законодательным актам определяются *по начисленным доходам работникам*.

Понятие «доход работника» дано в [ст. 322, 323, 324](#) НК РК, в т. ч. доходами работников, подлежащих налогообложению, являются доходы, начисленные работодателем и подлежащие передаче работнику в собственность деньги в наличной или безналичной форме, доходы в натуральной форме и в виде материальной выгоды.

Ежемесячный доход, принимаемый для исчисления ОПВ, *не должен превышать пятидесятикратный минимальный размер заработной платы*, установленный законом о республиканском бюджете на соответствующий финансовый год (пп.1) п.5 Правил).

Обязательные пенсионные взносы в ЕНПФ *не удерживаются* со следующих выплаты доходов работников Общества (п.6 Правил):

- 1) указанных в [пункте 2 статьи 319](#) Налогового кодекса;
- 2) указанных в [пункте 1 статьи 341](#) Налогового кодекса, за исключением установленных [подпунктами 12\), 26\), 27\), 48\) пункта 1 статьи 341](#) Налогового кодекса, а также [подпунктами 42\), 43\) пункта 1 статьи 341](#) Налогового кодекса (в части утраченного заработка (дохода)).

При этом обязательные пенсионные взносы в ЕНПФ не удерживаются с доходов, предусмотренных [абзацем шестым подпункта 17\) пункта 1 статьи 341](#) Налогового кодекса.

- 3) полученных в натуральной форме или виде материальной выгоды инвалидами и иными лицами, указанными в [подпункте 2\) пункта 1 статьи 346](#) Налогового кодекса.

Из социальных выплат, указанных в [подпункте 26\) пункта 1 статьи 341](#) Налогового кодекса, обязательные пенсионные взносы удерживаются в соответствии со [статьей 26](#) Закона Республики Казахстан «Об обязательном социальном страховании».

ОПВ с граждан ЕАЭС (это с 01.01.2021 года)

Законом РК от 7 декабря 2020 года № 381 VI ратифицировано Соглашение о пенсионном обеспечении трудящихся государств членов Евразийского экономического союза (ЕАЭС)

В соответствии с данным Законом, граждане стран членов ЕАЭС, имеют равные права и обязанности в пенсионной системе, как и граждане РК.

По Договору в соответствии с пунктом 5 статьи 96:

- трудовая деятельность - это деятельность на основании трудового договора или деятельность по выполнению работ (оказанию услуг) на основании гражданско-

правового договора, осуществляемая на территории государства трудоустройства в соответствии с законодательством этого государства;

- трудящийся государства-члена - лицо, являющееся гражданином государства-члена, законно находящееся и на законном основании осуществляющее трудовую деятельность **на территории государства трудоустройства**, гражданином которого оно не является и в котором постоянно не проживает.

Соответственно, работодатели, привлекающие трудящихся из стран ЕАЭС в рамках трудовых или договоров ГПХ, обязаны с 1 января 2021 года осуществлять перечисление ОПВ в ЕНПФ ежемесячно в размере 10% от объекта обложения (доходов), но не более 50 МЗП.

Работник – иностранец, гражданин стран-участниц ЕАЭС, не обязан специально обращаться в ЕНПФ для заключения договора о пенсионном обеспечении. Как только работодатель перечислит за него первый взнос, индивидуальный пенсионный счет в ЕНПФ будет открыт работнику автоматически. Отдельного заявления подавать не требуется.

Согласно разъяснений Министра труда и социальной защиты населения РК Шапкенова С.Ж., доходы граждан ЕАЭС, полученные от резидента Республики Казахстан, осуществляющие трудовую деятельность дистанционно на основании трудового договора, либо договора гражданско-правового характера, предметом которых является выполнение работ (оказание услуг) **за пределами Республики Казахстан**, не являются объектом для исчисления и перечисления обязательных пенсионных взносов.

Таким образом, с доходов физических лиц-резидентов ЕАЭС, оказанных онлайн, Общество ОПВ не удерживает.

С учетом положений Договора о ЕАЭС для иностранного работника из стран ЕАЭС, находящихся в РК на законном основании, имея Разрешение на временное проживание (РВП) и /или Вид на жительство (ВНЖ), порядок налогообложения будет применяться в соответствии с Налоговым кодексом, исходя из того, в каком статусе будет признаваться иностранный работник – «нерезидент» или «резидент» ([статья 73](#) и [пункт 5 статьи 96](#) Договора о ЕАЭС).

То есть, если иностранный работник в целях положений Налогового кодекса является резидентом, то при исчислении ИПН применяются налоговые вычеты и корректировки

2. Сроки уплаты ОПВ

Удержанные (начисленные) ОПВ перечисляются в Государственную корпорацию **не позднее 25 числа месяца, следующего за месяцем выплаты доходов (пп.1) п.9 Правил)**. Государственная корпорация перечисляет обязательные пенсионные взносы в ЕНПФ в соответствии с единым списком физических лиц (п.10 Правил).

Перечисление ОПВ производится путем безналичных платежей (п.8 Правил). При перечислении обязательных пенсионных взносов в Государственную корпорацию агент представляет в банк платежное поручение на бумажном носителе в трех экземплярах и список физических лиц в двух экземплярах. Первый экземпляр платежного поручения и первый экземпляр списка остаются в банке, второй и третий экземпляры платежных поручений и один экземпляр списка с отметкой банка о принятии возвращаются агенту. Список физических лиц содержит по каждому физическому лицу: индивидуальный идентификационный номер (ИИН), фамилию, имя, отчество (при его наличии), дату рождения, сумму взноса и период (месяц, год), за который перечисляются обязательные пенсионные взносы (п.12 Правил).

Перечисление ОПВ производится **за каждый месяц отдельно**.

Своевременно не удержанные и (или) не перечисленные суммы обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов при условии фактической выплаты и получения работником дохода взыскиваются органами государственных доходов или подлежат перечислению агентом в пользу вкладчиков обязательных пенсионных взносов, работников, в пользу которых уплачиваются обязательные профессиональные пенсионные взносы, с начисленной пеней в размере **1,25-кратной официальной ставки** рефинансирования, установленной уполномоченным органом, за каждый день просрочки (включая день оплаты в Государственную корпорацию)(п.30 Правил).

3. Отчетный период, форма отчетности, сроки предоставления отчетности

Отчетным периодом по ОПВ является календарный месяц.

Информация об исчисленных ОПВ представляется в налоговый орган в составе Декларации по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу (форма 200.00).

Декларация по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу (форма 200.00) представляется в налоговые органы по месту нахождения ежеквартально не позднее 15 числа второго месяца, следующего за отчетным кварталом.

РАЗДЕЛ 14. СОЦИАЛЬНЫЕ ОТЧИСЛЕНИЯ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ФОНД СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ

Регистр № 2

1. Порядок и сроки исчисления обязательных социальных отчислений

Обязательные социальные отчисления относятся к социальным платежам (не налоги) (пп.3) п.1 ст.1 НК РК). Обязательные социальные отчисления уплачиваются за счет средств Общества и учитываются в вычетах Общества.

Отчисления в Фонд социального страхования регламентируются законодательством РК об обязательном социальном страховании, а также Постановлением Правительства РК от 21.06.2004г. №683 «Об утверждении Правил исчисления и перечисления социальных отчислений» (далее – Правила).

Общество **ежемесячно** исчисляет обязательные социальные отчисления. **Объектом социальных отчислений** являются расходы работодателя, выплачиваемые **работнику в виде доходов** за выполненные работы, оказанные услуги.

При этом ежемесячный доход работника принимается для исчисления социальных отчислений в размере, **не превышающем десятикратного размере минимальной заработной платы**, устанавливаемого законом о республиканском бюджете на соответствующий финансовый год (п.2 Правил).

Понятие «доход работника» дано в [ст. 322, 323, 324](#) НК РК, в т. ч. доходами работников, подлежащих налогообложению, являются доходы, начисленные работодателем и подлежащие передаче работнику в собственность деньги в наличной или безналичной форме, доходы в натуральной форме и в виде материальной выгоды.

Социальные отчисления, подлежащие уплате в Фонд за участников системы обязательного социального страхования, устанавливаются в размере согласно [законодательству](#) Республики Казахстан об обязательном социальном страховании.(п.6 Правил):

с 1 января 2018 года - **3,5** процента от объекта исчисления социальных отчислений;

с 1 января 2025 года - **5** процентов от объекта исчисления социальных отчислений.

Социальные отчисления в Государственный фонд социального страхования **не исчисляются** с доходов работников Общества, установленных(п.5 Правил):

1) пунктом 2 статьи 319 Налогового кодекса, **за исключением доходов, указанных в подпунктах 3), 4) пункта 2 статьи 319 Налогового кодекса;**

2) пунктом 1 статьи 341 Налогового кодекса, за исключением доходов, указанных в подпунктах 9), 10), 12), 14), абзаце шестом подпункта 17), подпунктах 19), 20), 21), 27) пункта 1 статьи 341 Налогового кодекса;

3) подпунктом 1) пункта 3 статьи 484 Налогового кодекса.

При исчислении социальных отчислений из объекта исчисления исключаются суммы обязательных пенсионных взносов. Социальный налог уменьшается на сумму социальных отчислений.

Социальные отчисления не уплачиваются за работающих пенсионеров (ст.8 Закона РК «Об обязательном социальном страховании»), а также за иностранных работников, которые не являются постоянно проживающими на территории Республики Казахстан, т.е. не имеют вид на жительство (ст.6 и 17 Закона РК "О правовом положении иностранцев").

2. Сроки уплаты обязательных социальных отчислений

Социальные отчисления в Фонд уплачиваются через Государственную корпорацию не позднее 25 числа, следующего за отчетным месяцем, в безналичном порядке со своих банковских счетов с приложением списков участников системы обязательного социального страхования, за которых производятся социальные отчисления. При исчислении социальных отчислений суммы, исчисленные в тиынах, округляются до 1 тенге (п.7 Правил).

Список участников системы обязательного социального страхования, за которых производятся социальные отчисления, должен содержать по каждому физическому лицу: индивидуальный идентификационный номер (ИИН); фамилию, имя, отчество; дату рождения; сумму социального отчисления; период (месяц, год), за который уплачиваются социальные отчисления (п.8 Правил).

Перечисление социальных отчислений производится *за каждый месяц отдельно* с формированием платежного поручения и списка физических лиц.

Срок уплаты социальных отчислений не зависит от фактической выплаты дохода. Своевременно не перечисленные суммы социальных отчислений взыскиваются налоговыми органами или подлежат перечислению плательщиком с начисленной пени на счет Фонда в размере **1,5-кратной официальной ставки рефинансирования**, установленной Национальным Банком Республики Казахстан за каждый день просрочки, включая день уплаты (п.2 ст.117 НК РК).

3. Отчетный период, форма отчетности, сроки предоставления отчетности

Отчетным периодом по обязательным социальным отчислениям является *календарный месяц*.

Информация об исчисленных обязательных социальных отчислениях представляется в налоговый орган в составе Декларации по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу (форма 200.00).

Декларация по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу (форма 200.00) представляется в налоговые органы по месту нахождения *ежеквартально не позднее 15 числа второго месяца, следующего за отчетным кварталом*.

РАЗДЕЛ 15. ОТЧИСЛЕНИЯ И ВЗНОСЫ НА ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ СОЦИАЛЬНОЕ МЕДИЦИНСКОЕ СТРАХОВАНИЕ

Регистр № 2

1. Порядок и сроки исчисления отчислений на обязательное социальное медицинское страхование

Отчисления на обязательное социальное медицинское страхование относятся к социальным платежам (не налоги) (пп.3) п.1 ст.1 НК РК). Отчисления на обязательное социальное медицинское страхование уплачиваются за счет средств Общества и учитываются в вычетах Общества.

Отчисления на обязательное социальное медицинское страхование регламентируются [Законом](#) Республики Казахстан от 16 ноября 2015 года № 405-V «Об обязательном социальном медицинском страховании» (далее-Закон).

Общество **ежемесячно** исчисляет отчисления на обязательное социальное медицинское страхование.

Объектом исчисления отчислений на обязательное социальное медицинское страхование являются расходы работодателя, выплачиваемые работнику в виде доходов, исчисленных в соответствии со [ст.29](#) Закона.

Доходами работников, принимаемыми для исчисления отчислений, являются доходы, начисленные работодателями, за исключением доходов, установленных п. 4 ст.29 Закона (п.1 ст.29 Закона).

Доходами физического лица **по договорам гражданско-правового характера** являются все начисленные доходы по данным договорам, за исключением доходов, установленных п.4 ст.29 Закона.

Ежемесячный объект, принимаемый для исчисления отчислений, не должен превышать

- с 2018 года **15 МЗП**, установленный на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете (п.3 ст.29 Закона)

- с 2020 года **10 МЗП**, установленный на соответствующий финансовый год законом о республиканском бюджете.

Понятие «доход работника» дано в [ст. 322, 323, 324](#) НК РК, в т. ч. доходами работников, подлежащих налогообложению, являются доходы, начисленные работодателем и подлежащие передаче работнику в собственность деньги в наличной или безналичной форме, доходы в натуральной форме и в виде материальной выгоды.

Отчисления работодателей, подлежащие уплате в фонд социального медицинского страхования, устанавливаются в размере (п.1 ст.27 Закона):

- с 1 января 2018 года - 1,5 процентов от объекта исчисления отчислений;

- с 1 января 2020 года - 2 процентов от объекта исчисления отчислений;

- с 1 января 2022 года - 3 процентов от объекта исчисления отчислений.

Согласно п.4 ст.29 Закона, отчисления в фонд социального медицинского страхования **не удерживаются** со следующих выплат и доходов:

- 1) доходов, указанных в [п. 2 ст. 319](#) НК РК;

- 2) доходов, указанных в [п.1 ст.341](#) НК РК за исключением доходов, указанных в [пп. 10\), 12\) и 13\) п.1 ст.341](#) НК РК;

- 3) доходов, указанных в [пп. 10\) ст.654](#) НК РК;

- 4) выплат за счет средств грантов (кроме выплат в виде оплаты труда работникам и оплаты работ (услуг) физическим лицам по договорам гражданско-правового характера);

- 5) компенсационных выплат при расторжении трудового договора в случаях ликвидации работодателя - юридического лица, сокращения численности или штата работников в размерах, установленных законодательством Республики Казахстан.

2. Порядок и сроки исчисления взносов на обязательное социальное медицинское страхование (действует с 01 января 2020 года)

Взнос работника - это сумма, удерживаемая из дохода работника, перечисляемая налоговым агентом в систему обязательного медстрахования.

Объект исчисления - доход, начисленный работодателем, за исключением доходов, с которых не уплачиваются взносы.

Взнос работника на ОСМС= Объект исчисления * Ставка периода

Взносы на обязательное социальное медицинское страхование относятся к социальным платежам (не налоги) (пп.3) п.1 ст.1 НК РК). Взносы на обязательное социальное медицинское страхование удерживаются с доходов работников и с доходов физических лиц, оказывающих услуги по договорам ГПХ.

Взносы на обязательное социальное медицинское страхование регламентируются Законом Республики Казахстан от 16 ноября 2015 года № 405-V «Об обязательном социальном медицинском страховании» (далее-Закон).

Ежемесячный максимальный доход, принимаемый для исчисления отчислений и взносов, не должен превышать **10 МЗП**.

Взносы работников, а также физических лиц, получающих доходы по договорам ГПХ составляют:

с 1 января 2020 года – 1 % от объекта исчисления взносов,

с 1 января 2021 года - 2 % от объекта исчисления взносов.

Взносы и отчисления перечисляются в срок **до 25 числа месяца, следующего за месяцем выплаты доходов.**

3. Сроки уплаты отчислений в фонд социального медицинского страхования

Отчисления в фонд социального медицинского страхования перечисляются через банки или организации, осуществляющие отдельные виды банковских операций, для последующего перечисления Государственной корпорацией на счет фонда(п.6 ст.30 Закона)- **ежемесячно не позднее 25 числа месяца**, следующего за месяцем выплаты доходов(пп.2) п.6 ст.30 Закона).

Платательщик обязан представить в орган государственных доходов список работников, за которых производятся отчисления и (или) взносы, в сроки, установленные уполномоченным органом (п.1 ст.31 Закона).

Перечисление отчислений в фонд социального медицинского страхования производится **за каждый месяц отдельно** с формированием платежного поручения и списка физических лиц.

4. Отчетный период, форма отчетности, сроки предоставления отчетности

Отчетным периодом по отчислениям в фонд социального медицинского страхования является **календарный месяц**.

Информация об исчисленных отчислениях в фонд социального медицинского страхования представляется в налоговый орган в составе Декларации по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу (форма 200.00).

Декларация по индивидуальному подоходному налогу и социальному налогу (форма 200.00) представляется Обществом в налоговые органы по месту нахождения **ежеквартально не позднее 15 числа второго месяца, следующего за отчетным кварталом.**

РАЗДЕЛ 16. СБОРЫ И ПОШЛИНЫ

1. Сборы

Общество является плательщиком *сборов*. Сборами являются разовые платежи в бюджет, которые взимаются налоговыми органами и другими уполномоченными государственными органами при совершении (п.1 ст.550 НК РК):

- 1) регистрационных действий;
- 2) действий по выдаче разрешительных документов или их дубликатов.

Сборы взимаются при выдаче соответствующими уполномоченными государственными органами в порядке, определенном законодательством Республики Казахстан, документов или их дубликатов (п.3 ст.550 НК РК).

2. Государственная пошлина

Государственной пошлиной является платеж в бюджет, взимаемый за совершение юридически значимых действий, в том числе связанных с выдачей документов (их копий, дубликатов) уполномоченными государственными органами или должностными лицами (п.1 ст.607 НК РК).

Общество выступает плательщиком государственной пошлины, как лицо, обращающееся по поводу совершения юридически значимых действий в уполномоченные государственные органы или к должностным лицам.

РАЗДЕЛ 17. XVI. ТРАНСФЕРТНОЕ ЦЕНООБРАЗОВАНИЕ

Закон Республики Казахстан № 67-IV от 5 июля 2008 года «О трансфертном ценообразовании» (далее – «**Закон о трансфертном ценообразовании**») регулирует отношения, возникающие при трансфертном ценообразовании, в целях предотвращения потерь государственного дохода в международных деловых операциях и сделках, связанных с международными деловыми операциями.

В соответствии со статьей 5 Закона о трансфертном ценообразовании, в случае заключения сделки, регулируемой Законом о трансфертном ценообразовании, Общество имеет право заключать с уполномоченными органами соглашения по применению трансфертного ценообразования.

В соответствии со статьей 10 Закона о трансфертном ценообразовании, при установлении факта отклонения цены сделки от рыночной цены с учетом диапазона цен в ходе проведения проверок уполномоченные органы производят корректировку объектов налогообложения и объектов, связанных с налогообложением, в порядке, предусмотренном Законом о трансфертном ценообразовании и иными законами Республики Казахстан.

На основании корректировки объектов налогообложения и объектов, связанных с налогообложением, производится уплата налогов и других обязательных платежей в бюджет, рассчитанных таким образом, как если бы доходы или расходы от этих сделок и другие объекты налогообложения за отчетный период были определены исходя из рыночной цены с учетом диапазона цен, с применением штрафов и пени в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

РАЗДЕЛ 18. XVII. НАЛОГ НА ДОБАВЛЕННУЮ СТОИМОСТЬ

Регистр № 9

1. Общие положения.

1. Плательщиками налога на добавленную стоимость являются:

1) лица, по которым произведена постановка на регистрационный учет по налогу на добавленную стоимость в Республике Казахстан:

индивидуальные предприниматели;

юридические лица-резиденты, за исключением государственных учреждений и государственных учебных заведений среднего образования;

нерезиденты, осуществляющие деятельность в Республике Казахстан через структурные подразделения;

2) лица, импортирующие товары на территорию Республики Казахстан в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан.

2. В соответствии с требованиями п. 4 статьи 82 Налогового Кодекса при превышении минимума оборота для целей постановки на регистрационный учет по НДС, составляющего 20 000-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на 1 января соответствующего финансового года НАО «Северо-Казахстанский университет имени Манаша Казыбаева» подлежит обязательной постановке на регистрационный учет по налогу на добавленную стоимость

3. В соответствии со статьей 83 НК РК Общество имеет право на добровольную постановку на регистрационный учет по налогу на добавленную стоимость.

2. Объекты налогообложения (ст.368 НК РК)

Объектами обложения налогом на добавленную стоимость являются:

1) облагаемый оборот;

2) облагаемый импорт.

3. Определение облагаемого оборота (ст.369 НК РК)

Облагаемым оборотом является оборот, совершаемый плательщиком налога на добавленную стоимость:

1) по реализации товаров, работ, услуг в Республике Казахстан, за исключением необлагаемого оборота, указанного в статье 370 Налогового Кодекса;

2) по приобретению работ, услуг от нерезидента, не являющегося плательщиком налога на добавленную стоимость в Республике Казахстан и не осуществляющего деятельность через филиал, представительство в соответствии со статьей 373 Налогового Кодекса.

3) оборот в виде остатков товаров, остатки товаров (в том числе по основным средствам, нематериальным и биологическим активам, инвестициям в недвижимость), по которым налог на добавленную стоимость был отнесен в зачет в соответствии со **статьей 400** Налогового Кодекса, при снятии лица с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость рассматриваются в качестве оборота по остаткам товаров.

Положение настоящего пункта не применяется при снятии юридического лица с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость в связи с его реорганизацией при выполнении условия, что все вновь созданные в результате слияния юридические лица или юридическое лицо, к которому присоединилось другое юридическое лицо (юридические лица), после реорганизации являются плательщиками налога на добавленную стоимость.

4. Необлагаемый оборот (ст. 370 НК РК)

Необлагаемым оборотом является оборот по реализации товаров, работ, услуг:

1) освобожденный от налога на добавленную стоимость в соответствии с Налоговым Кодексом;

2) местом реализации которого не является Республика Казахстан.

Если иное не установлено настоящей статьей, место реализации товаров, работ, услуг определяется в соответствии со **статьей 378** Налогового Кодекса.

Место реализации товаров, работ, услуг в государствах-членах Евразийского экономического союза определяется в соответствии со статьей 441 Налогового Кодекса;

3) оборот в виде остатков товаров, которые являются товарами, перечисленными в статье 394 Налогового Кодекса.

5. Определение облагаемого импорта (ст. 371 НК РК)

Облагаемым импортом являются товары, ввозимые или ввезенные на территорию государств-членов Евразийского экономического союза (за исключением освобожденных от налога на добавленную стоимость в соответствии со статьей 399 Налогового Кодекса), подлежащие декларированию в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан.

6. Оборот по реализации товаров, работ, услуг (ст. 372 НК РК)

1. Оборот по реализации товаров означает:

1) передачу прав собственности на товар, включая:
продажу товара, отгрузку товара, в том числе на условиях рассрочки платежа и (или) в обмен на другие товары, работы, услуги;

продажу предприятия в целом как имущественного комплекса;

безвозмездную передачу товара;

передачу товара работодателем работнику в счет погашения задолженности перед работником;

передачу заложенного имущества залогодателем в собственность покупателю или залогодержателю;

2) экспорт товара;

3) отгрузку товара, в том числе на условиях рассрочки платежа и (или) в обмен на другие товары, работы, услуги;

4) передачу имущества в финансовый лизинг в части стоимости, по которой предмет лизинга передан;

5) отгрузку товара по договору комиссии или договору поручения;

6) помещение под таможенную процедуру реимпорта товара, ранее вывезенного с помещением под таможенную процедуру экспорта;

7) утрату товара, приобретенного без налога на добавленную стоимость, с помещением под таможенную процедуру свободной таможенной зоны, кроме товара, указанного в статье 394 настоящего Кодекса.

2. Оборот по реализации работ, услуг означает любое выполнение работ или оказание услуг, в том числе безвозмездное, а также любую деятельность за вознаграждение, отличную от реализации товара, в том числе:

1) предоставление имущества во временное владение и пользование по договорам имущественного найма, кроме договоров лизинга;

2) вознаграждение при передаче имущества по договору лизинга в финансовый лизинг;

3) предоставление прав на объекты интеллектуальной собственности;

4) выполнение работ, оказание услуг работодателем работнику в счет погашения задолженности перед работником;

5) уступка прав требования, связанных с реализацией товаров, работ, услуг, за исключением авансов и штрафных санкций;

- 6) согласие ограничить или прекратить предпринимательскую деятельность;
- 7) предоставление кредита (займа, микрокредита);
- 8) финансирование исламским банком в соответствии с законодательством Республики Казахстан о банках и банковской деятельности физических и юридических лиц в качестве торгового посредника путем предоставления коммерческого кредита на условиях последующей продажи товара третьему лицу либо без таковых условий.

3. Не являются оборотом по реализации:

- 1) передача имущества в качестве вклада в уставный капитал;
- 2) передача акционеру, участнику, учредителю товара при распределении имущества;
- 3) безвозмездная передача в рекламных целях товара в случае, если стоимость единицы такого товара не превышает 5-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на дату такой передачи;
- 4) отгрузка давальческих товаров заказчиком подрядчику для изготовления, переработки, сборки (монтажа, установки), ремонта последним готовой продукции и (или) строительства объектов. В случае изготовления, переработки, сборки, ремонта за пределами Евразийского экономического союза отгрузка указанных товаров не является оборотом по реализации, если их вывоз осуществлен в таможенной процедуре переработки вне таможенной территории в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан;
- 5) отгрузка возвратной тары. Возвратной тарой является тара, стоимость которой не включается в стоимость реализации отпускаемой в ней продукции и которая подлежит возврату поставщику на условиях и в сроки, которые установлены договором (контрактом) на поставку этой продукции, но не более срока, продолжительность которого составляет шесть месяцев. Если тара не возвращена в установленный срок, стоимость такой тары включается в оборот по реализации в соответствии с пунктом 14 статьи 381 Налогового Кодекса;
- 6) возврат товара получателем (покупателем), являющимся плательщиком налога на добавленную стоимость;
- 7) отгрузка товара, ввезенного ранее в таможенной процедуре свободной таможенной зоны на территорию специальной экономической зоны «Международный центр приграничного сотрудничества «Хоргос»;
- 8) вывоз товара за пределы Евразийского экономического союза для проведения выставок, других культурных и спортивных мероприятий, подлежащего обратному ввозу на условиях и в сроки, которые установлены договором, если такой вывоз оформлен в таможенной процедуре временного вывоза в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан;
- 9) передача недропользователем в собственность Республики Казахстан вновь созданного и (или) приобретенного недропользователем имущества, использовавшегося для выполнения операций по недропользованию и подлежащего передаче Республике Казахстан в соответствии с условиями заключенного контракта на недропользование;
- 10) размещение эмиссионных ценных бумаг эмитентом;
- 11) передача основных средств, нематериальных активов и иного имущества реорганизуемого юридического лица его правопреемнику (правопреемникам), в том числе товаров, по которым признан оборот в виде остатков товаров в соответствии с подпунктом 3) пункта 1 статьи 369 настоящего Кодекса;
- 12) передача объекта концессии концеденту, а также последующая передача объекта концессии концессионеру (правопреемнику или юридическому лицу, специально созданному исключительно концессионером для реализации договора концессии) для эксплуатации в рамках договора концессии;

- 13) оборот по реализации физическим лицом, являющимся индивидуальным предпринимателем, личного имущества такого физического лица;
  - 14) передача доверительному управляющему имущества учредителем доверительного управления;
  - 15) возврат имущества доверительным управляющим при прекращении действия основания возникновения доверительного управления;
  - 16) передача доверительным управляющим чистого дохода от доверительного управления учредителю доверительного управления;
  - 17) получение вкладчиком (клиентом) суммы вознаграждения, начисленной и (или) выплаченной ему по договорам банковского счета и (или) банковского вклада;
  - 18) выполнение получателем спонсорской помощи условий ее предоставления, предусмотренных договором;
  - 19) бюджетная субсидия по убыткам, определенным в виде отрицательной разницы между доходами и расходами, и (или) расходам.
- Для целей настоящего подпункта доходы и расходы определяются в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;
- 20) безвозмездное оказание энергопередающими организациями услуг по передаче электрической энергии субъектам, использующим возобновляемые источники энергии;
  - 21) прочие обороты, не указанные в данной статье, но указанные в п.5 ст.272 НК РК.

7. Оборот по приобретению работ, услуг от нерезидента (ст.373 НК РК)

1. Если иное не предусмотрено пунктом 2 настоящей статьи, выполненные работы, оказанные услуги нерезидентом на возмездной основе, местом реализации которых признается Республика Казахстан, при приобретении их плательщиком налога на добавленную стоимость являются оборотом такого плательщика налога на добавленную стоимость по приобретению работ, услуг от нерезидента, который подлежит обложению налогом на добавленную стоимость в соответствии с Налоговым Кодексом.

2. Работы, услуги, указанные в пункте 1 настоящей статьи, не являются оборотом по приобретению работ, услуг от нерезидента, если:

- 1) выполненные работы, оказанные услуги являются работами, услугами, перечисленными в статье 394 Налогового Кодекса (освобожденный оборот);
- 2) стоимость таких работ, услуг включена в таможенную стоимость импортируемых товаров, определяемую в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан, по которой налог на добавленную стоимость на ввозимые товары уплачен в бюджет Республики Казахстан и не подлежит возврату в соответствии с таможенным законодательством Республики Казахстан;
- 3) работы выполнены и услуги оказаны автономным организациям образования;
- 4) стоимость таких работ, услуг включена в размер облагаемого импорта, определяемый в соответствии со статьей 444 Налогового Кодекса, по которому налог на добавленную стоимость на ввозимые товары из государств-членов Евразийского экономического союза уплачен в бюджет Республики Казахстан и не подлежит возврату в соответствии с главой 50 Налогового Кодекса;
- 5) выполненные работы, оказанные услуги являются оборотом структурного подразделения юридического лица-нерезидента в соответствии с пунктом 3 статьи 372 Налогового Кодекса.

8. Обороты по реализации (приобретению), осуществляемые в результате учреждения доверительного управления имуществом (ст.377 НК РК)

Реализация товаров, выполнение работ, оказание услуг, приобретение товаров, работ, услуг, осуществляемые доверительным управляющим в соответствии с договором доверительного управления имуществом или в иных случаях возникновения доверительного управления имуществом, являются оборотом по реализации (приобретению) доверительного управляющего.

9. Место реализации товаров, работ, услуг (ст.378 НК РК)

1. Для целей настоящего раздела местом реализации товаров признается Республика Казахстан, если:

1) началом транспортировки товаров является Республика Казахстан - по товарам, которые перевозятся (пересылаются) поставщиком, получателем или третьим лицом;

2) товар передается получателю на территории Республики Казахстан - в остальных случаях.

2. Для целей настоящего раздела местом реализации работ, услуг признается Республика Казахстан, если:

1) работы, услуги связаны непосредственно с недвижимым имуществом, находящимся на территории Республики Казахстан.

Местом нахождения недвижимого имущества признается место государственной регистрации прав на недвижимое имущество или место фактического нахождения в случае отсутствия обязательства по государственной регистрации такого имущества.

В целях настоящей статьи недвижимым имуществом признаются здания, сооружения, многолетние насаждения и иное имущество, прочно связанное с землей, то есть объекты, перемещение которых без несоразмерного ущерба их назначению невозможно, а также трубопроводы, линии электропередачи, космические объекты, предприятие как имущественный комплекс. При этом в целях настоящей статьи имущество, не отнесенное в настоящем подпункте к недвижимому имуществу, признается движимым имуществом;

2) работы, услуги, связанные с движимым имуществом, фактически оказаны на территории Республики Казахстан.

К таким работам, услугам относятся: монтаж, сборка, ремонт, техническое обслуживание;

3) услуги относятся к услугам в сфере культуры, развлечений, науки, искусства, образования, физической культуры или спорта и фактически оказаны на территории Республики Казахстан;

4) покупатель работ, услуг осуществляет предпринимательскую или любую другую деятельность на территории Республики Казахстан.

В целях настоящего подпункта к услугам в сфере развлечений относятся услуги развлекательно-досугового назначения, которые оказываются в развлекательных заведениях (игорные заведения, ночные клубы, кафе-бары, рестораны, интернет-кафе, компьютерные, бильярдные, боулинг-клубы и кинотеатры, иные здания, помещения, сооружения).

В целях настоящего подпункта местом осуществления предпринимательской или другой деятельности покупателя работ, услуг признается территория Республики Казахстан в случае присутствия покупателя работ, услуг на территории Республики Казахстан на основе государственной (учетной) регистрации в органах юстиции Республики Казахстан или на основе постановки на регистрационный учет в налоговых органах в качестве индивидуального предпринимателя.

В случае, если покупателем работ, услуг является нерезидент, а получателем является его структурное подразделение, учетная регистрация которых произведена в органах юстиции Республики Казахстан, то местом реализации работ, услуг признается Республика Казахстан.

Положения настоящего подпункта применяются в отношении следующих работ, услуг:

передача прав на использование объектов интеллектуальной собственности; по техническому обслуживанию и обновлению программного обеспечения;

предоставление доступа к интернет-ресурсам;

консультационные, аудиторские, инжиниринговые, дизайнерские, маркетинговые, юридические, бухгалтерские, адвокатские, рекламные услуги, а также услуги по предоставлению и (или) обработке информации, кроме распространения продукции средств массовой информации, а также предоставления доступа к массовой информации, размещенной на интернет-ресурсе;

предоставление персонала;

сдача в имущественный наем (аренду) движимого имущества (кроме транспортных средств);

услуги агента по приобретению товаров, работ, услуг, а также привлечению от имени основного участника договора (контракта) лиц для осуществления услуг, предусмотренных настоящим подпунктом;

услуги связи;

согласие ограничить или прекратить предпринимательскую деятельность за вознаграждение;

услуги радио и телевизионные услуги;

услуги по предоставлению в аренду и (или) пользование грузовых вагонов и контейнеров;

5) работы, услуги, не предусмотренные подпунктами 1), 2), 3) и 4) части первой настоящего пункта и пунктом 4 настоящей статьи, выполняются или оказываются лицом, осуществляющим предпринимательскую или любую другую деятельность на территории Республики Казахстан.

Местом осуществления предпринимательской или другой деятельности лица, выполняющего работы, оказывающего услуги, не предусмотренные подпунктами 1), 2), 3) и 4) части первой настоящего пункта, считается территория Республики Казахстан:

в отношении услуг по перевозке пассажиров и багажа, транспортировке товаров, в том числе почты, в случае присутствия такого лица на территории Республики Казахстан на основе государственной (учетной) регистрации в органах юстиции Республики Казахстан или на основе постановки на регистрационный учет в налоговых органах в качестве индивидуального предпринимателя и при соблюдении одного или нескольких из следующих условий:

пассажиры, транспортируемые товары (почта, багаж) ввозятся на территорию Республики Казахстан;

пассажиры, транспортируемые товары (почта, багаж) вывозятся за пределы территории Республики Казахстан;

пассажиры перевозятся, товары (почта, багаж) транспортируются по территории Республики Казахстан;

в отношении прочих работ, услуг - в случае присутствия такого лица на территории Республики Казахстан на основе государственной (учетной) регистрации в органах юстиции Республики Казахстан или на основе постановки на регистрационный учет в налоговых органах в качестве индивидуального предпринимателя.

Для целей подпунктов 2) и 3) части первой настоящего пункта фактическим местом оказания работ, услуг признается место присутствия лица, оказывающего такие работы, услуги.

3. Если реализация товаров, работ, услуг носит вспомогательный характер по отношению к реализации других основных товаров, работ, услуг, местом такой реализации признается место реализации основных товаров, работ, услуг.

4. Местом реализации работ, услуг признается Республика Казахстан при выполнении работ, оказании услуг юридическим лицом-нерезидентом, осуществляющим деятельность на территории Республики Казахстан через постоянное

учреждение без открытия структурного подразделения, налогоплательщику Республики Казахстан.

5. При применении пункта 2 настоящей статьи место выполнения работ или оказания услуг, соответствующих положениям более чем одного из подпунктов указанной статьи, определяется в соответствии с первым по порядку из этих подпунктов.

10. Дата совершения оборота по реализации товаров, работ, услуг (ст.379 НК РК)

1. Датой совершения оборота по реализации товаров, за исключением оборотов, указанных в пунктах 2, 5, 7 - 12 и 14 настоящей статьи, является:

1) если в соответствии с условиями договора предусмотрена обязанность поставщика (продавца) по доставке товара - одна из следующих дат:

день передачи товара лицу, осуществляющему доставку товара, определенному поставщиком (продавцом), в том числе его доверенному лицу;

день погрузки товара на транспортное средство поставщика (продавца);

2) если по договору отсутствует обязанность поставщика (продавца) по доставке товара:

когда в соответствии с законодательством Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности подлежит оформлению документ, подтверждающий факт передачи товара, - дата подписания поставщиком (продавцом) и получателем (покупателем) такого документа;

в остальных случаях - определенный в соответствии с гражданским законодательством Республики Казахстан день предоставления товара в распоряжение получателя (покупателя) или определенного им лица, в том числе осуществляющего доставку такого товара.

2. При реализации товаров посредством предоставления товарораспорядительных документов, подтверждающих предоставление идентифицированных товаров в распоряжение покупателя, датой совершения оборота по реализации является дата фактической передачи таких товаров покупателю.

3. Датой совершения оборота по реализации работ, услуг является день выполнения работ, оказания услуг, за исключением случаев, установленных в пунктах 4, 5, 6 и 13 настоящей статьи.

При этом днем выполнения работ, оказания услуг признается дата подписания, указанная в:

акте выполненных работ, оказанных услуг;

документе (кроме счета-фактуры), подтверждающем факт выполнения работ, оказания услуг, оформленном в соответствии с законодательством Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности, в случае отсутствия акта выполненных работ, оказанных услуг.

4. При осуществлении банковских операций, оказании услуг по предоставлению кредита (займа, микрокредита), услуг по перевозке пассажиров, багажа, грузобагажа и почтовых отправлений на железнодорожном транспорте, услуг по предоставлению в пользование игровых автоматов без выигрыша, персональных компьютеров, игровых дорожек (боулинг (кегельбан), картов (картинг), бильярдных столов (бильярд) датой совершения оборота по реализации услуг является наиболее ранняя из следующих дат:

1) дата получения каждого платежа (независимо от формы расчета);

2) дата признания в бухгалтерском учете оказания услуг.

5. При реализации электрической и (или) тепловой энергии, воды, газа, коммунальных услуг, услуг связи, услуг по перевозке пассажиров, багажа и грузов на воздушном транспорте, услуг по перевозке грузов по системе магистральных трубопроводов датой совершения оборота по реализации товаров, работ, услуг является последний день календарного месяца, в котором поставлены товары, выполнены работы, оказаны услуги.

Для целей настоящего раздела под коммунальными услугами понимаются работы по очистке сточных систем и канализации, услуги по сбору отходов (мусороудаление), услуги по обслуживанию лифтов, домофонов.

6. При выполнении работ, оказании услуг (кроме перевозок пассажиров, багажа, грузобагажа и почты на железнодорожном транспорте), при осуществлении которых документы оформляются в соответствии с законодательством Республики Казахстан о железнодорожном транспорте, датой совершения оборота по реализации работ, услуг является наиболее поздняя дата, указанная в документе, подтверждающем факт выполнения работ, оказания услуг.

7. При реализации периодических печатных изданий или иной продукции средств массовой информации, включая размещение на интернет-ресурсе в общедоступных телекоммуникационных сетях, датой совершения оборота является день передачи периодического печатного издания или день пересылки продукции средств массовой информации на электронную почту или электронный абонентский почтовый ящик и (или) день размещения продукции средств массовой информации на интернет-ресурсе в общедоступных телекоммуникационных сетях.

8. В случае вывоза товаров с помещением под таможенную процедуру экспорта датой совершения оборота по реализации товара является:

1) дата фактического пересечения таможенной границы Евразийского экономического союза в пункте пропуска, определяемая в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан;

2) дата регистрации полной декларации на товары с отметками таможенного органа, производившего таможенное декларирование, в следующих случаях:

в случае вывоза товаров с помещением под таможенную процедуру экспорта с использованием периодического таможенного декларирования;

в случае вывоза товаров с помещением под таможенную процедуру экспорта с использованием временного таможенного декларирования.

9. В случае ввоза товаров с помещением под таможенную процедуру реимпорта, ранее вывезенных с помещением под таможенную процедуру экспорта, датой совершения оборота по реализации товаров является:

1) дата фактического пересечения таможенной границы Евразийского экономического союза в пункте пропуска при вывозе товара с помещением под таможенную процедуру экспорта без использования периодического или временного декларирования, определяемая в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан;

2) дата регистрации полной декларации на товары с отметками таможенного органа, производившего таможенное декларирование, при вывозе товаров с помещением его под таможенную процедуру экспорта с использованием периодического или временного декларирования.

10. При передаче заложенного имущества (товара) залогодателем датой совершения оборота по реализации для залогодателя является день перехода права собственности на предмет залога от залогодателя к победителю торгов, проведенных в процессе обращения взыскания на заложенное имущество, или к залогодержателю.

11. При передаче имущества в финансовый лизинг датой совершения оборота по реализации является:

1) в части суммы периодического лизингового платежа, установленного договором лизинга, без учета суммы вознаграждения, за исключением случаев, указанных в подпунктах 2) и 3) настоящего пункта, - дата наступления срока получения такого платежа;

2) в части суммы всех периодических лизинговых платежей без учета суммы вознаграждения, дата наступления срока получения которых по договору лизинга

установлена до даты передачи имущества лизингополучателю, - дата передачи имущества в финансовый лизинг;

3) в части досрочно погашенных сумм лизинговых платежей, предусмотренных договором лизинга без учета суммы вознаграждения при соблюдении требований статьи 197 Налогового Кодекса, - дата получения такого платежа (независимо от формы расчета);

4) в части начисленной суммы вознаграждения датой совершения оборота является наиболее ранняя из следующих дат:

последний день отчетного налогового периода;

последний день прекращения начисления вознаграждения по договору финансового лизинга.

12. При утрате товара, приобретенного без налога на добавленную стоимость с помещением под таможенную процедуру свободной таможенной зоны, кроме товаров, которые являются товарами, перечисленными в статье 394 Налогового Кодекса, датой совершения оборота по реализации товара является дата установления налогоплательщиком факта утраты.

13. В случае признания работ и услуг, выполненных и оказанных нерезидентом, оборотом плательщика налога на добавленную стоимость в соответствии со статьей 373 Налогового Кодекса датой совершения такого оборота является одна из следующих дат:

дата подписания поставщиком (продавцом) и получателем (покупателем), являющимися сторонами договора, акта выполненных работ, оказанных услуг;

дата признания в бухгалтерском учете затрат по приобретению работ, услуг от нерезидента - при наличии иного документа, подтверждающего факт выполнения работ, оказания услуг, в случае отсутствия акта выполненных работ, оказанных услуг.

14. При снятии с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость датой совершения оборота, указанного в подпункте 3) части первой пункта 1 статьи 369 Налогового Кодекса, является день, предшествующий:

1) дню, в который плательщик налога на добавленную стоимость представил ликвидационную декларацию по налогу на добавленную стоимость;

2) дате снятия с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость по решению налогового органа, указанной в пункте 6 статьи 85 Налогового Кодекса.

15. Если в документах, определенных пунктам 3, 5 и 13 настоящей статьи, указано несколько дат, то датой подписания документа является наиболее поздняя из указанных дат.

11. Размер оборота по реализации товаров, работ, услуг (ст.380 НК РК)

1. Если иное не предусмотрено статьей 381 Налогового Кодекса, размер оборота по реализации определяется как стоимость реализуемых товаров, работ, услуг исходя из применяемых сторонами сделки цен и тарифов без включения в них налога на добавленную стоимость, если иное не предусмотрено законодательством Республики Казахстан о трансфертном ценообразовании.

При реализации товара на условиях рассрочки платежа стоимость реализуемого товара определяется с учетом всех платежей, предусмотренных условиями договора.

2. При предоставлении услуг по проплате за третьих лиц размер оборота по реализации определяется в размере комиссионного вознаграждения.

4. Размер оборота в виде остатков товаров плательщика налога на добавленную стоимость определяется в размере балансовой стоимости таких товаров, подлежащей отражению (отраженной) в бухгалтерском учете такого плательщика налога на добавленную стоимость, на дату совершения оборота.

Для целей настоящего пункта балансовой стоимостью товара у плательщика налога на добавленную стоимость является:

1) при снятии его с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость в связи с реорганизацией, а также при реорганизации путем выделения -

стоимость товара, отраженная в разделительном балансе или передаточном акте, но не ниже балансовой стоимости, подлежащей отражению (отраженной) в бухгалтерском учете такого плательщика налога на добавленную стоимость, на дату совершения оборота;

2) в остальных случаях - балансовая стоимость товара, подлежащая отражению (отраженная) в бухгалтерском учете такого плательщика налога на добавленную стоимость, на дату совершения оборота.

По обороту в виде остатков товаров плательщиком налога на добавленную стоимость составляется налоговый регистр по остаткам товаров в соответствии со статьей 215 Налогового Кодекса.

5. Размер оборота, совершаемого плательщиком налога на добавленную стоимость при приобретении работ, услуг от нерезидента, определяется в соответствии со статьей 382 Налогового Кодекса.

6. Операция в иностранной валюте в целях настоящего раздела пересчитывается в национальную валюту Республики Казахстан с применением рыночного курса обмена валют, определенного в последний рабочий день, предшествующий дате совершения оборота.

12. Особенности определения размера оборота по реализации в отдельных случаях (ст.381 НК РК)

1. При передаче заложенного имущества залогодателем в собственность покупателю или залогодержателю размер оборота по реализации у залогодателя определяется:

1) при реализации заложенного имущества - в размере стоимости реализуемого заложенного имущества исходя из примененной цены реализации без включения в нее налога на добавленную стоимость;

2) при обращении заложенного имущества в собственность залогодержателя - в размере текущей оценочной стоимости, устанавливаемой решением суда или доверенным лицом на основании заключения физического или юридического лица, имеющего лицензию на осуществление деятельности по оценке имущества (за исключением объектов интеллектуальной собственности, стоимости нематериальных активов). При этом доверенное лицо определяется в соответствии с гражданским законодательством Республики Казахстан при реализации заложенного имущества в принудительном внесудебном порядке посредством торгов.

2. Размер оборота по реализации у налогоплательщика при помещении под таможенную процедуру реимпорта товара, ранее вывезенного с помещением под таможенную процедуру экспорта, определяется пропорционально объему товара, помещаемого под таможенную процедуру реимпорта, в единицах измерения, примененных при помещении товара под таможенную процедуру экспорта, на основе стоимости данного товара, по которой в декларации по налогу на добавленную стоимость был отражен оборот по реализации товара на экспорт.

3. При продаже предприятия в целом как имущественного комплекса размер оборота по реализации определяется в размере балансовой стоимости передаваемого при продаже имущества, по которому налог на добавленную стоимость ранее был отнесен в зачет:

1) увеличенной на положительную разницу между стоимостью реализации по договору купли-продажи предприятия и балансовой стоимостью передаваемых активов, уменьшенной на балансовую стоимость передаваемых обязательств, по данным бухгалтерского учета на дату реализации;

2) уменьшенной на отрицательную разницу между стоимостью реализации по договору купли-продажи предприятия и балансовой стоимостью передаваемых активов, уменьшенной на балансовую стоимость передаваемых обязательств, по данным бухгалтерского учета на дату реализации.

4. При передаче имущества в финансовый лизинг размер оборота по реализации определяется в размере:

1) на дату совершения оборота, указанную в подпункте 1) пункта 11 статьи 379 Налогового Кодекса, - на основе размера лизингового платежа, установленного в соответствии с договором финансового лизинга без включения в него суммы вознаграждения по финансовому лизингу и налога на добавленную стоимость;

2) на дату совершения оборота, указанную в подпункте 2) пункта 11 статьи 379 Налогового Кодекса, - на основе суммы всех периодических лизинговых платежей без включения в них суммы вознаграждения по финансовому лизингу и налога на добавленную стоимость, дата наступления срока получения которых в соответствии с договором финансового лизинга установлена до даты передачи имущества лизингополучателю;

3) на дату совершения оборота, указанную в подпункте 3) пункта 11 статьи 379 Налогового Кодекса, - как разница между общей суммой всех лизинговых платежей, полученных (подлежащих получению) по договору финансового лизинга без включения в них суммы вознаграждения по финансовому лизингу и налога на добавленную стоимость, и размером облагаемого оборота, определяемым как сумма размеров облагаемых оборотов, приходящихся на предыдущие даты совершения оборота по реализации согласно данному договору;

4) на дату совершения оборота, указанную в подпункте 4) пункта 11 статьи 379 Налогового Кодекса, - в размере начисленной суммы вознаграждения.

5. Размер оборота по реализации при безвозмездной передаче товаров определяется в размере балансовой стоимости передаваемых товаров, подлежащей отражению (отраженной) в бухгалтерском учете налогоплательщика на дату их передачи, если иное не предусмотрено законодательством Республики Казахстан о трансфертном ценообразовании.

Размер оборота по реализации по безвозмездно выполненным работам, оказанным услугам определяется исходя из балансовой стоимости товаров, стоимости работ, услуг в случае одновременного соответствия следующим условиям:

использованы на безвозмездное выполнение работ, оказание услуг;

налог на добавленную стоимость при приобретении таких товаров, работ, услуг был учтен как налог на добавленную стоимость, разрешенный к отнесению в зачет, включая определенный пропорциональным методом;

подлежат отнесению (отнесены) в бухгалтерском учете налогоплательщика к расходам в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности.

Стоимость фиксированных активов, а также активов, предусмотренных подпунктам 2), 3), 4), 9), 10) и 11) пункта 2 статьи 228 Налогового Кодекса, в случае передачи их в безвозмездное пользование для включения в облагаемый оборот определяется в следующем порядке:

$$Ca = (НДС \text{ пр/Си}) \times Tф/ставка,$$

где:

Ca - стоимость актива, включаемая в облагаемый оборот при передаче в безвозмездное пользование;

НДС пр - сумма налога на добавленную стоимость, отнесенного в зачет при приобретении актива, передаваемого в безвозмездное пользование;

Си - срок использования актива, исчисленный в календарных месяцах, определяется:

по активам, подлежащим амортизации в бухгалтерском учете, как срок полезного использования актива, определенный в бухгалтерском учете для амортизации в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности и законодательством Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности;

по прочим активам - как срок службы актива, определенный на основании технической документации на актив, а при отсутствии такой документации - 120 месяцев;

Тф - фактическое количество месяцев передачи в пользование, приходящихся на отчетный налоговый период;

ставка - ставка налога на добавленную стоимость в процентах, действующая на дату предоставления в пользование.

6. При уступке прав требования по реализованным товарам, работам, услугам, облагаемым налогом на добавленную стоимость, кроме авансов и штрафных санкций, размер оборота по реализации определяется как положительная разница между стоимостью права требования, по которой произведена уступка, и стоимостью требования, подлежащей получению от должника на дату уступки права требования, согласно первичным документам налогоплательщика.

7. Размер оборота по реализации определяется в размере вознаграждения без включения в него налога на добавленную стоимость, предусмотренного:

1) договором об ограничении или прекращении предпринимательской деятельности, - при согласии ограничить или прекратить предпринимательскую деятельность;

2) договором о предоставлении кредита (займа, микрокредита) - при предоставлении кредита (займа, микрокредита);

3) договором поручения - при реализации товаров, выполнении работ, оказании услуг поверенным от имени и за счет доверителя, передаче поверенным доверителю товаров, приобретенных для доверителя, а также выполнении работ, оказании услуг третьим лицом для доверителя по сделке, заключенной поверенным с таким третьим лицом от имени и за счет доверителя.

12. Размер оборота по реализации при передаче товара, выполнении работ, оказании услуг работодателем работнику в счет погашения задолженности перед работником определяется по следующей формуле:

$$Op = Zp \times 100 / (100 + \text{ставка}), \text{ где:}$$

Op - оборот по реализации при передаче товара, выполнении работ, оказании услуг работодателем работнику в счет погашения задолженности перед работником;

ставка - ставка налога на добавленную стоимость, действующая на дату передачи товара, в процентах;

Zp - сумма, подлежащая выплате работнику, в счет погашения которой осуществляется передача товара, выполнение работ, оказание услуг.

13. Размер оборота по реализации при утрате товара, приобретенного без налога на добавленную стоимость с помещением под таможенную процедуру свободной таможенной зоны, кроме товаров, которые являются товарами, перечисленными в статье 394 настоящего Кодекса, определяется в размере балансовой стоимости передаваемых товаров, подлежащей отражению (отраженной) в бухгалтерском учете налогоплательщика, на дату их передачи.

14. Размер оборота по реализации тары, которая признана возвратной тарой в соответствии с подпунктом 5) пункта 5 статьи 372 настоящего Кодекса и не возвращена в установленный срок, определяется как балансовая стоимость такой тары, подлежащая отражению (отраженная) в бухгалтерском учете, на дату ее возврата.

15. В остальных случаях, несмотря на положения пунктов 1-14 настоящей статьи, размер оборота по реализации определяется:

1) при реализации физическому лицу автомобилей, приобретенных юридическим лицом у физических лиц, как положительная разница между стоимостью реализации и стоимостью приобретения автомобилей;

2) при оказании услуг туроператора по выездному туризму - как положительная разница между стоимостью реализации туристского продукта и стоимостью услуг по страхованию, перевозке пассажиров и проживанию, в том числе питанию, если стоимость такого питания включена в стоимость проживания;

3) при осуществлении операций с ценными бумагами, долей участия - как прирост стоимости при реализации ценных бумаг, доли участия, определяемый в соответствии со статьей 228 настоящего Кодекса;

4) при реализации товаров, по которым налог на добавленную стоимость, указанный в счетах-фактурах, выписанных при приобретении этих товаров в соответствии с налоговым законодательством Республики Казахстан, действовавшим на дату их приобретения, не признается налогом на добавленную стоимость, относимым в зачет, - как положительная разница между стоимостью реализации и балансовой стоимостью товара, отраженной в бухгалтерском учете, на дату его передачи;

5) при передаче товара:

акционеру, участнику, учредителю при ликвидации юридического лица или при распределении имущества при уменьшении уставного капитала - как положительная разница между балансовой стоимостью передаваемого товара, подлежащей отражению (отраженной) в бухгалтерском учете юридического лица, передающего такой товар, на дату его передачи без учета переоценки и обесценения, и размером оплаченного уставного капитала, приходящимся на долю участия, количество акций, пропорционально которым осуществляется распределение имущества;

участнику, учредителю при выкупе юридическим лицом у такого учредителя, участника доли участия или ее части в этом юридическом лице - как положительная разница между балансовой стоимостью передаваемого товара, подлежащей отражению (отраженной) в бухгалтерском учете юридического лица, передающего такой товар, на дату его передачи без учета переоценки и обесценения, и размером оплаченного уставного капитала, приходящимся на выкупаемую долю участия;

акционеру при выкупе юридическим лицом-эмитентом у акционера акций, выпущенных этим эмитентом, - как положительная разница между балансовой стоимостью передаваемого товара, подлежащей отражению (отраженной) в бухгалтерском учете юридического лица, передающего такой товар, на дату его передачи без учета переоценки и обесценения, и размером оплаченного уставного капитала, приходящимся на выкупаемое количество акций.

13. Размер оборота по приобретению работ, услуг от нерезидента (ст.382 НК РК)

Размер оборота по приобретению работ, услуг от нерезидента определяется исходя из стоимости приобретения работ, услуг, указанных в пункте 1 статьи 373 Налогового Кодекса, включая корпоративный или индивидуальный подоходный налог, подлежащий удержанию у источника выплаты. При этом стоимость приобретения определяется на основании:

акта выполненных работ, оказанных услуг;

при отсутствии акта выполненных работ, оказанных услуг - иного документа, подтверждающего факт выполнения работ, оказания услуг.

В случае, когда оплата за полученные работы, услуги производится в иностранной валюте, облагаемый оборот пересчитывается в национальной валюте Республики Казахстан с применением рыночного курса обмена валют, определяемого в последний рабочий день, предшествующий дате совершения оборота.

14. Корректировка размера оборота (ст.383 НК РК)

1. При изменении размера оборота по реализации товаров, работ и услуг в ту или иную сторону в случаях, предусмотренных пунктом 2 настоящей статьи, после даты его совершения соответствующим образом корректируется размер оборота.

2. Корректировка производится в случаях:

1) полного или частичного возврата товара, за исключением ввоза товара с помещением под таможенную процедуру реимпорта, ранее вывезенного с помещением под таможенную процедуру экспорта;

- 2) изменения условий сделки;
  - 3) изменения цены, компенсации за реализованные товары, работы, услуги. Положение данного подпункта применяется также при изменении подлежащей оплате стоимости реализованных товаров, работ, услуг исходя из условий договора, в том числе в связи с применением коэффициента (индекса);
  - 4) скидки с цены, скидки с продаж;
  - 5) возврата тары, включенной в оборот по реализации в соответствии с подпунктом 5) пункта 5 статьи 372 Налогового Кодекса;
  - 6) наступления иных случаев, в результате которых происходит изменение размера оборота.
3. Положения настоящей статьи не применяются в случае изменения размера облагаемого (необлагаемого) оборота в результате исправления ошибок.
4. Корректировка размера оборота налогоплательщика производится при наличии документов, на основании которых изменяется размер облагаемого (необлагаемого) оборота.
5. Сумма корректировки размера облагаемого (необлагаемого) оборота включается в облагаемый (необлагаемый) оборот того налогового периода, на который приходится дата наступления случаев, предусмотренных пунктом 2 настоящей статьи. Такая дата является датой совершения оборота на сумму корректировки.
6. Корректировка размера облагаемого (необлагаемого) оборота в сторону уменьшения не должна превышать размер ранее отраженного облагаемого (необлагаемого) оборота по реализации товаров, работ, услуг.
7. При корректировке размера облагаемого оборота в сторону увеличения сумма налога на добавленную стоимость по такому обороту определяется по ставке, действующей на дату наступления случаев, предусмотренных пунктом 2 настоящей статьи.

15. Корректировка размера облагаемого оборота по сомнительным требованиям (ст.384 НК РК)

1. Если часть или весь размер требования по реализованным товарам, работам, услугам является сомнительным требованием, плательщик налога на добавленную стоимость имеет право уменьшить размер облагаемого оборота по такому требованию:

- 1) по истечении трех лет с начала налогового периода, на который приходится срок исполнения требования по реализованным товарам, работам, услугам, если такой срок определен;
день передачи товара, выполнения работ, оказания услуг, срок исполнения требования по которым не определен;

- 2) в налоговом периоде, в котором вынесено решение органов юстиции об исключении дебитора, признанного банкротом, из Национального реестра бизнес-идентификационных номеров.

Корректировка размера облагаемого оборота в соответствии с настоящим пунктом производится при соблюдении условий, указанных в статье 248 Налогового Кодекса.

2. Уменьшение размера облагаемого оборота по сомнительному требованию производится в пределах размера ранее отраженного облагаемого оборота по реализации товаров, выполнению работ, оказанию услуг с применением ставки налога на добавленную стоимость, действовавшей на дату совершения оборота по реализации.

3. В случае получения оплаты за реализованные товары, работы, услуги после использования плательщиком налога на добавленную стоимость права, предоставленного ему в соответствии с пунктом 1 настоящей статьи, размер облагаемого оборота подлежит увеличению на стоимость указанной оплаты в том налоговом периоде, в котором была получена оплата, с применением ставки налога на добавленную стоимость, действующей на дату совершения оборота по реализации.

16. Размер облагаемого импорта (ст.385 НК РК)

В размер облагаемого импорта включаются таможенная стоимость импортируемых товаров, определяемая в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан с учетом законодательства Республики Казахстан о трансфертном ценообразовании, а также суммы налогов и таможенных платежей, подлежащих уплате в бюджет при импорте товаров в Республику Казахстан, за исключением налога на добавленную стоимость на импорт.

17. Обороты, облагаемые по нулевой ставке.

Обороты, облагаемые по нулевой ставке указаны в следующих статьях Налогового Кодекса:

1. Оборот по реализации товаров на экспорт (ст.386 НК РК)
2. Налогообложение международных перевозок (ст.387 НК РК)
3. Налогообложение в отдельных случаях (ст.393 НК РК)

18. Необлагаемый оборот и необлагаемый импорт.

Обороты по реализации товаров, работ, услуг, освобожденные от налога на добавленную стоимость (ст.394 НК РК)

Освобождаются от налога на добавленную стоимость обороты по реализации следующих товаров, работ, услуг, местом реализации которых является Республика Казахстан:

- 1) указанных в статьях 394 - 398 настоящего Кодекса, в том числе:

- имущества, передаваемого на безвозмездной основе государственному учреждению или государственному предприятию в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

- работ, услуг по безвозмездному ремонту и (или) техническому обслуживанию товаров в период установленного сделкой гарантийного срока их эксплуатации, включая стоимость запасных частей и деталей к ним, если условиями сделки предусмотрено предоставление налогоплательщиком гарантии качества реализованных товаров, выполненных работ, оказанных услуг;

- услуг по осуществлению музеями культурных, образовательных, научно-исследовательских функций и обеспечению популяризации историко-культурного наследия Республики Казахстан;

- услуг по осуществлению библиотеками информационных, культурных, образовательных функций;

- услуг и работ в сфере культуры и образования, осуществляемых театрами, филармониями, культурно-досуговыми организациями;

- научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры, проводимых на основании лицензии на право осуществления данного вида деятельности;

- образовательных услуг в сфере дошкольного воспитания и обучения;

- услуг по дополнительному образованию, оказываемых организацией образования, имеющей лицензию на занятие образовательной деятельностью;

- образовательных услуг в сфере начального, основного среднего, общего среднего, технического и профессионального, послесреднего, высшего и послевузовского образования, осуществляемых по соответствующим лицензиям на право осуществления данных видов деятельности;

- услуг по предоставлению во временное пользование библиотечного фонда, в том числе в электронной форме, организациями образования, имеющими лицензию на занятие образовательной деятельности;

-научно-исследовательских работ, проводимых на основании договоров на осуществление государственного задания;

-услуг, оказываемых физкультурно-спортивными организациями на основании договоров на осуществление государственного задания.

В соответствии с пп.30) статьи 394 Налогового Кодекса **освобождаются от налога на добавленную стоимость обороты по реализации образовательных услуг в сфере** начального, основного среднего, общего среднего, технического и профессионального, послесреднего, **высшего и послевузовского образования, осуществляемых по соответствующим лицензиям на право осуществления данных видов деятельности, местом реализации которых является Республика Казахстан.**

К оборотам по реализации образовательных услуг, предоставляемые Университетом относятся:

- **Доходы от обучения;**
- **Доход от научной деятельности, научно-исследовательских работ, проводимых на основании договоров на осуществление государственного задания, а также договоров государственного заказа по приоритетным направлениям в соответствии с законодательством Республики Казахстан о науке;**
- **Доходы от предоставления услуг по курсам повышения квалификации (пп.29 ст. 394 - услуги по дополнительному образованию, оказываемых организацией образования, имеющей лицензию на занятие образовательной деятельности);**
- **Доходы по программе привлечения зарубежных специалистов;**
- **Доходы по компенсации за обмундирование в рамках бюджетной программы 204 «Обеспечение кадрами с высшим и послевузовским образованием и оказание социальной поддержки обучающимся» в соответствии с нормами расходов по обмундированию для детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей (под опекой);**
- **Доходы по компенсации за питание в рамках бюджетной программы 204 «Обеспечение кадрами с высшим и послевузовским образованием и оказание социальной поддержки обучающимся» в соответствии с нормами питания для детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей (под опекой).**

2. Обороты по реализации, связанные с землей и жилыми зданиями (ст.396 НК РК)

3. Обороты по реализации финансовых операций, освобождаемые от налога на добавленную стоимость (ст.397 НК РК)

4. Импорт, освобождаемый от налога на добавленную стоимость (ст.399 НК РК)

5. **Доходы по выставленным штрафам, пени, неустойке не являются товаром, работой или услугой. Следовательно, они не попадают под понятие облагаемого оборота по НДС, следовательно, налогом на добавленную стоимость не облагаются. Выставлять требование об оплате неустойки, штрафа, пени следует без НДС.**

19. Налог на добавленную стоимость, относимый в зачет (ст.400 НК РК)

Университет имеет право отнести в зачет суммы НДС, подлежащие уплате за полученные товары, включая основные средства, нематериальные и биологические активы, инвестиции в недвижимость, работы и услуги, если они используются в данном

Налоговом периоде или будут использоваться в целях облагаемого оборота в любых последующих налоговых периодах, а также, если выполняются условия, определенные статьей 400 Налогового кодекса.

Возможность использования товаров, работ и услуг в целях облагаемого оборота в любых последующих налоговых периодах определяется Университетом самостоятельно.

Корректировка сумм НДС, относимого в зачет, производится Университетом в случаях, предусмотренных статьями 404 и 405 Налогового кодекса.

НДС, не подлежащий отнесению в зачет, учитывается в порядке, предусмотренном Налоговой учетной политикой, если подлежит уплате в связи с получением имущества, товаров, работ, услуг, в соответствии со статьей 402 Налогового кодекса.

Университет вправе отнести на вычеты НДС, не подлежащий отнесению в зачет при применении раздельного метода в соответствии со статьями 408, 409 Налогового кодекса.

1. Суммой налога на добавленную стоимость, относимого в зачет получателем товаров, работ, услуг, являющимся плательщиком налога на добавленную стоимость в соответствии с подпунктом 1) пункта 1 статьи 367 Налогового Кодекса, признается сумма налога на добавленную стоимость, подлежащего уплате за полученные товары, работы и услуги, если они используются или будут использоваться в целях облагаемого оборота по реализации, и указанного:

1) в случае приобретения товаров, работ, услуг, за исключением случаев, предусмотренных подпунктами 2) и 3) настоящего пункта, - в одном из следующих документов с выделенным в нем налогом на добавленную стоимость и указанием идентификационного номера налогоплательщика-поставщика:

счете-фактуре или проездном билете (на бумажном носителе, в электронном билете, электронном проездном документе), выписанном поставщиком, являющимся плательщиком налога на добавленную стоимость на дату выписки счета-фактуры;

счете-фактуре, выписанном в соответствии со статьей 414 Налогового Кодекса, в части, приходящейся на стоимость полученных в отчетном налоговом периоде периодических печатных изданий и иной продукции средств массовой информации, включая размещенные на интернет-ресурсе в общедоступных телекоммуникационных сетях;

документе на выпуск товаров из государственного материального резерва, выписанном структурным подразделением уполномоченного органа в области государственного материального резерва по форме, установленной законодательством Республики Казахстан. Сумма налога на добавленную стоимость определяется по следующей формуле, но не более суммы налога, уплаченного при поставке данных товаров в государственный материальный резерв:

$$\text{НДС} = C_{\text{вт}} \times C_{\text{ТНДС}} / (100\% + C_{\text{ТНДС}}), \text{ где:}$$

НДС - сумма налога на добавленную стоимость;

$C_{\text{вт}}$ - стоимость выпускаемых товаров, облагаемых налогом на добавленную стоимость;

$C_{\text{ТНДС}}$ - ставка налога на добавленную стоимость, действующая на дату выпуска товаров;

2) в случае импорта товаров - в декларации на товары, оформленной в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан, но не более суммы налога, уплаченного в бюджет Республики Казахстан и не подлежащего возврату в соответствии с условиями таможенной процедуры, или в декларации по косвенным налогам по импортированным товарам, совпадающего с суммой налога, отраженного в заявлении (заявлениях) о ввозе товаров и уплате косвенных налогов, но не более суммы налога, уплаченного в бюджет Республики Казахстан и не подлежащего возврату;

3) в случае приобретения работ, услуг, предоставленных нерезидентом и являющихся оборотом покупателя таких работ, услуг, - в декларации по налогу на добавленную стоимость, но не более суммы налога, отраженной в платежном документе или документе, выданном налоговым органом по форме, установленной уполномоченным органом, и подтверждающем уплату налога на добавленную стоимость;

4) в случае постановки лица, указанного в подпункте 1) пункта 1 статьи 367 Налогового Кодекса, на регистрационный учет по налогу на добавленную стоимость - в налоговом регистре, составленном таким лицом в соответствии с пунктом 4 статьи 215 Налогового Кодекса, по товарам, приобретенным, созданным, построенным налогоплательщиком до даты постановки на регистрационный учет по налогу на добавленную стоимость и имеющимся на праве собственности на дату постановки на регистрационный учет по налогу на добавленную стоимость, при условии подтверждения такой суммы согласно одному из подпунктов 1) и 2) настоящего пункта.

Положения настоящего подпункта не применяются в отношении товаров, полученных вновь созданным юридическим лицом в результате реорганизации.

2. В случае получения физическим лицом услуг, расходы по которым признаны расходами плательщика налога на добавленную стоимость в соответствии международными стандартами финансовой отчетности и законодательством Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности и подлежат отнесению на вычеты как компенсации при служебных командировках в соответствии со статьей 244 Налогового Кодекса, такой плательщик налога на добавленную стоимость имеет право на зачет суммы налога на добавленную стоимость по указанным услугам при соблюдении требований подпункта 1) пункта 1 настоящей статьи.

3. При наличии нескольких оснований для отнесения в зачет сумм налога на добавленную стоимость, указанных в пункте 1 настоящей статьи, зачет суммы налога на добавленную стоимость производится однократно по наиболее раннему основанию.

4. При наступлении случаев, предусмотренных статьями 403, 404 и 405 Налогового Кодекса, в том же налоговом периоде, который определен в соответствии со статьей 401 Налогового Кодекса, размер налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, определяется с учетом исключения, увеличения или уменьшения, предусмотренных статьями 403, 404 и 405 Налогового Кодекса.

5. Зачет по налогу на добавленную стоимость подлежит уменьшению на сумму превышения налога на добавленную стоимость после выполнения требований, указанных в подпункте 3) части первой пункта 1 статьи 369 Налогового Кодекса, в связи с прекращением деятельности налогоплательщика, в том налоговом периоде, в котором предоставлена ликвидационная декларация в связи с прекращением деятельности налогоплательщика.

6. Сумма налога на добавленную стоимость, не соответствующего положениям настоящей статьи, а также налога на добавленную стоимость, указанного в статье 402 Налогового Кодекса, признается суммой налога на добавленную стоимость, не относимого в зачет.

20. Дата отнесения в зачет налога на добавленную стоимость (ст. 401 НК РК)

1. Налог на добавленную стоимость, относимый в зачет, учитывается в том налоговом периоде, на который приходится наиболее поздняя из следующих дат:

- 1) дата получения товаров, работ, услуг;
- 2) дата выписки счета-фактуры или иного документа, являющегося основанием для отнесения в зачет налога на добавленную стоимость в соответствии с пунктом 1 статьи 400 Налогового Кодекса.

Для целей настоящего пункта учитываются счета-фактуры, не являющиеся исправленными.

В случае если в счете-фактуре, выписанном в электронной форме, указана дата выписки на бумажном носителе, то такая дата признается датой выписки счета-фактуры для целей настоящего пункта.

Положения настоящего пункта не применяются в случаях, установленных пунктам 2-6 настоящей статьи.

2. В случае, предусмотренном подпунктом 2) пункта 1 статьи 400 Налогового Кодекса, налог на добавленную стоимость, относимый в зачет, учитывается в том налоговом периоде, на который приходится наиболее поздняя из следующих дат:

1) дата осуществления платежа в бюджет, в том числе путем проведения зачетов в порядке, определенном статьями 102 и 103 Налогового Кодекса, в счет уплаты налога;

2) дата таможенного оформления, произведенного в соответствии с таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан, или последний день налогового периода, в декларации по косвенным налогам по импортированным товарам за который исчислен такой налог.

3. В случае, предусмотренном подпунктом 3) пункта 1 статьи 400 Налогового Кодекса, налог на добавленную стоимость, относимый в зачет, учитывается в том налоговом периоде, на который приходится наиболее поздняя из следующих дат:

1) дата осуществления платежа в бюджет, в том числе путем проведения зачетов в порядке, определенном статьями 102 и 103 Налогового Кодекса, в счет уплаты налога;

2) последний день налогового периода, в декларации по налогу на добавленную стоимость за который исчислен такой налог.

4. В случае, предусмотренном подпунктом 4) пункта 1 статьи 400 Налогового Кодекса, налог на добавленную стоимость, относимый в зачет, учитывается в том налоговом периоде, на который приходится дата постановки на регистрационный учет по налогу на добавленную стоимость.

5. По дополнительному счету-фактуре налог на добавленную стоимость, относимый в зачет, учитывается в том налоговом периоде, на который приходится дата выписки такого счета-фактуры.

6. Налог на добавленную стоимость, относимый в зачет, при приобретении электрической и (или) тепловой энергии, системных услуг в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об электроэнергетике» учитывается в том налоговом периоде, на который приходится дата совершения оборота по реализации таких товаров, работ, услуг.

21. Налог на добавленную стоимость, не относимый в зачет (ст. 402 НК РК)

1. Налогом на добавленную стоимость, не относимым в зачет, признается налог на добавленную стоимость, который подлежит уплате в связи с получением:

1) товаров, работ, услуг, которые используются или будут использоваться в целях необлагаемого оборота, если плательщиком налога на добавленную стоимость применяется метод через ведение раздельного учета в соответствии со статьями 407 и 409 Налогового Кодекса;

2) легковых автомобилей, учтенных (учитываемых) в качестве основных средств;

3) товаров, работ, услуг, по которым:

в документе, являющемся основанием для отнесения в зачет, не отражены или некорректно отражен идентификационный номер лица, выписавшего такой документ, и (или) лица, которому выписан такой документ;

в счете-фактуре не отражены данные о дате выписки документа, номере счета-фактуры, наименовании товара, работы, услуги, размере облагаемого оборота;

счет-фактура не заверен в соответствии с требованиями статьи 412 Налогового Кодекса;

счет-фактура выписан на бумажном носителе в нарушение требований статьи 412 Налогового Кодекса;

4) товаров, работ, услуг, по гражданско-правовой сделке оплата которых произведена за наличный расчет с учетом налога на добавленную стоимость независимо от периодичности платежа и превышает 1 000-кратный размер месячного расчетного показателя, установленного законом о республиканском бюджете и действующего на дату совершения платежа;

5) товаров, работ, услуг, которые используются или будут использоваться на строительство жилого здания, предназначенного для реализации в виде оборотов как освобождаемых, так и облагаемых налогом на добавленную стоимость;

6) товаров, работ, услуг, приобретенных за счет средств ликвидационного фонда, размещенного на специальном депозитном счете в банке на территории Республики Казахстан в соответствии со статьями 252 и 253 Налогового Кодекса;

7) товаров, работ, услуг, приобретенных автономными организациями образования, определенными пунктом 1 статьи 291 Налогового Кодекса, за счет полученного ими целевого вклада, предусмотренного бюджетным законодательством Республики Казахстан, или финансирования на безвозмездной основе из средств такого целевого вклада.

2. Не признается налогом на добавленную стоимость, относимым в зачет:

1) у комиссионера - налог на добавленную стоимость, подлежащий уплате по товарам, работам, услугам, приобретенным для комитента на условиях, соответствующих условиям договора комиссии;

2) у экспедитора - налог на добавленную стоимость, подлежащий уплате по работам, услугам, приобретенным у перевозчика и (или) других поставщиков при исполнении обязанностей по договору транспортной экспедиции для стороны, являющейся клиентом по такому договору.

3. Налог на добавленную стоимость по товарам, работам, услугам, которые используются или будут использоваться на строительство жилого здания, предназначенного для реализации в виде оборотов как освобождаемых, так и облагаемых налогом на добавленную стоимость, учитывается плательщиком налога на добавленную стоимость, осуществляющим строительство жилого здания, отдельно в налоговом регистре для целей, указанных в статье 410 Налогового Кодекса, и отражается в декларации до:

наступления случая реализации или передачи в аренду части жилого здания, состоящей исключительно из нежилых помещений;

приемки в эксплуатацию такого жилого здания в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Такой налог на добавленную стоимость учитывается в дальнейшем в порядке, определенном статьей 410 Налогового Кодекса.

При реализации такого объекта строительства или его части до наступления случаев, указанных в части первой настоящего пункта, в виде объекта незавершенного строительства сумма налога на добавленную стоимость, учитываемого отдельно на дату такой реализации, уменьшается на сумму налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет, определяемого в соответствии с пунктом 1 статьи 410 Налогового Кодекса.

22. Исключение из суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет (ст. 403 НК РК)

Налог на добавленную стоимость, ранее признанный как налог на добавленную стоимость, относимый в зачет, подлежит исключению в следующих случаях:

1) по сделке (операции), по которой действие (действия) по выписке счета-фактуры и (или) иного документа признано (признаны) судом совершенным (совершенными) субъектом частного предпринимательства без фактического выполнения работ, оказания услуг, отгрузки товаров;

2) по сделке, признанной недействительной на основании вступившего в законную силу решения суда;

3) в части суммы, ошибочно отраженной в документе, являющемся основанием для отнесения в зачет налога на добавленную стоимость;

4) по сделкам, совершенным без фактического выполнения работ, оказания услуг, отгрузки товаров с налогоплательщиком, снятым с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость на основании решения налогового органа в соответствии с подпунктами 2) и 3) пункта 6 статьи 85 настоящего Кодекса, руководитель и (или) учредитель (участник) которого не причастен к регистрации (перерегистрации) и (или) осуществлению финансово-хозяйственной деятельности такого юридического лица, установленных решением суда, вступившим в законную силу, за исключением сделок, по которым судом установлено фактическое получение товаров, работ, услуг от такого налогоплательщика.

Исключение из суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, предусмотренное настоящей статьей, производится в том налоговом периоде, в декларации за который налог на добавленную стоимость признан как налог на добавленную стоимость, относимый в зачет.

23. Корректировка суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет (ст. 404 НК РК)

1. Корректировкой суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, является увеличение или уменьшение суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, в случаях, установленных настоящей статьей и статьей 405 Налогового Кодекса.

2. Уменьшение суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, производится в следующих случаях:

1) по товарам, работам, услугам, использованным не в целях облагаемого оборота, за исключением использованных в целях необлагаемого оборота, в связи с наличием которого налогоплательщиком применен пропорциональный метод в соответствии со статьями 407 и 408 Налогового Кодекса;

2) по товарам в случае их порчи, утраты (за исключением случаев, возникших в результате чрезвычайных ситуаций). При этом порча товара означает ухудшение всех или отдельных качеств (свойств) товара, в результате которого данный товар не может быть использован для целей облагаемого оборота. Под утратой товара понимается событие, в результате которого произошли уничтожение или потеря товара. Не является утратой потеря товаров, понесенная налогоплательщиком в пределах норм естественной убыли, установленных законодательством Республики Казахстан;

3) по сверхнормативным потерям, понесенным субъектом естественной монополии;

4) по имуществу, переданному в качестве вклада в уставный капитал;

5) по объемам полезных ископаемых, передаваемых недропользователем в счет исполнения налогового обязательства в натуральной форме;

6) при наступлении случаев, предусмотренных пунктом 2 статьи 383 Налогового Кодекса.

3. Увеличение суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, производится при наступлении случаев, предусмотренных пунктом 2 статьи 383 Налогового Кодекса.

Увеличение или уменьшение суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, при наступлении случаев, предусмотренных пунктом 2 статьи 383 Налогового Кодекса, производится в размере суммы налога на добавленную стоимость, указанного в дополнительном счете-фактуре, выписанном поставщиком товаров, работ, услуг в связи с корректировкой размера облагаемого оборота в сторону увеличения или уменьшения.

4. Корректировка суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, в случаях, установленных пунктам 2 и 3 настоящей статьи, производится в том налоговом периоде, в котором наступили такие случаи.

5. В случаях, установленных подпунктами 1) - 5) пункта 2 настоящей статьи, корректировка суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, по приобретенным, построенным, созданным товарам производится в размере суммы налога на добавленную стоимость, определяемого путем применения ставки налога на добавленную стоимость, действующей на дату осуществления корректировки, к балансовой стоимости товаров по данным бухгалтерского учета на эту дату без учета переоценки и обесценения.

6. В случае если оборот по реализации по передаче права владения и (или) пользования, и (или) распоряжения частью делимого земельного участка, по которому до совершения такого оборота по реализации налог на добавленную стоимость был отнесен в зачет, является освобожденным от налога на добавленную стоимость в соответствии со статьей 396 Налогового Кодекса, по которому осуществляется ведение раздельного учета в соответствии со статьей 409 Налогового Кодекса, то корректировка суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, производится на сумму налога на добавленную стоимость, приходящегося на такой земельный участок, которая определяется по следующей формуле:

$$\text{НДСкорр} = \text{НДСовз} \times S_{\text{зем}}/S_{\text{общ}}, \text{ где:}$$

НДСкорр - сумма корректировки налога на добавленную стоимость;

НДСовз - сумма налога на добавленную стоимость, ранее признанного относимым в зачет;

S_{общ} - общая площадь земельного участка до его деления;

S_{зем} - площадь земельного участка, оборот по передаче права владения и (или) пользования, и (или) распоряжения которым освобождается от налога на добавленную стоимость в соответствии со статьей 396 Налогового Кодекса, по которому осуществляется ведение раздельного учета в соответствии со статьей 409 Налогового Кодекса.

7. Не производится корректировка, предусмотренная настоящей статьей, в случаях, указанных в пункте 5 статьи 372 Налогового Кодекса, за исключением указанных в подпунктах 1) и 6) пункта 5 статьи 372 Налогового Кодекса.

8. Сумма налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, с учетом корректировки, предусмотренной настоящей статьей, может иметь отрицательное значение.

24. Корректировка сумм налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, по сомнительным обязательствам, при списании обязательств (ст. 405 НК РК)

1. Если часть или весь размер обязательства по приобретенным товарам, работам, услугам признаются сомнительными в соответствии со статьей 230 Налогового Кодекса, то производится корректировка суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, в сторону уменьшения на сумму налога на добавленную стоимость, ранее признанного относимым в зачет по таким товарам, работам, услугам, в размере, соответствующем размеру сомнительного обязательства, кроме налога на добавленную стоимость Налогового Кодекса. Корректировка, предусмотренная настоящим пунктом, производится в налоговом периоде, в котором истек трехлетний период, исчисляемый со дня:

следующего за днем окончания срока исполнения обязательства по приобретенным товарам, работам, услугам, срок исполнения которого определен;

передачи товара, выполнения работ, оказания услуг по обязательству по приобретенным товарам, работам, услугам, срок исполнения которого не определен.

2. В случае, если после корректировки суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, в сторону уменьшения плательщиком налога на добавленную

стоимость произведена оплата за товары, работы, услуги, производится корректировка суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, в сторону увеличения на сумму налога по указанным товарам, работам, услугам в размере, соответствующем сумме оплаты, в том налоговом периоде, в котором была произведена оплата.

3. При списании обязательств в случаях, указанных в пункте 1 статьи 229 Налогового Кодекса, по которым не произведена корректировка в соответствии с пунктом 1 настоящей статьи, корректировка суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, в сторону уменьшения производится в размере суммы налога на добавленную стоимость, ранее признанного относимым в зачет, подлежащего уплате в составе такого обязательства. Корректировка, предусмотренная настоящим пунктом, производится в том периоде, в котором наступили такие случаи.

4. В случае если обязательство по приобретенным товарам, работам, услугам на дату вынесения решения органов юстиции об исключении из Национального реестра бизнес-идентификационных номеров поставщика-плательщика налога на добавленную стоимость, признанного банкротом, не удовлетворено полностью или частично, то корректировка суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, в сторону уменьшения производится в размере суммы налога на добавленную стоимость, ранее признанного относимым в зачет, подлежащего уплате по таким товарам, работам, услугам, если такая корректировка не произведена в соответствии с пунктом 1 настоящей статьи. Корректировка, предусмотренная настоящим пунктом, производится в том налоговом периоде, в котором вынесено указанное решение органов юстиции.

5. Корректировка, предусмотренная настоящей статьей, производится по ставке налога на добавленную стоимость, указанной в счете-фактуре, выписанном поставщиком товаров, работ, услуг при совершении оборота по реализации товаров, работ, услуг, по которым производится корректировка.

25. Налог на добавленную стоимость, относимый в зачет, с учетом корректировки (ст. 406 НК РК)

1. Сумма налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, с учетом корректировки исчисляется за налоговый период в следующем порядке:

сумма налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, определенная в соответствии со статьей 400 Налогового Кодекса,

минус

сумма корректировки налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, предусмотренной статьями 403, 404 и 405 Налогового Кодекса, в сторону уменьшения,

плюс

сумма корректировки налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, предусмотренной пунктом 3 статьи 404 и пунктом 2 статьи 405 Налогового Кодекса, в сторону увеличения.

2. Сумма налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, с учетом корректировки, определенная в соответствии с настоящей статьей, может иметь отрицательное значение.

26. Методы определения сумм налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет (ст. 407 НК РК)

1. Плательщик налога на добавленную стоимость определяет сумму налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет, методом через ведение раздельного учета сумм налога на добавленную стоимость по товарам, работам, услугам, которые используются или будут использоваться для целей облагаемого и необлагаемого оборотов.

2. По прочему обороту такой плательщик налога на добавленную стоимость вправе определять сумму налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет, пропорциональным методом в соответствии со статьей 408 Налогового Кодекса.

27. Порядок определения сумм налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет, через ведение раздельного учета (ст. 409 НК РК)

1. При определении суммы налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет, через ведение раздельного учета плательщик налога на добавленную стоимость ведет раздельный учет сумм налога на добавленную стоимость по полученным товарам, работам, услугам, используемым для целей облагаемых и необлагаемых оборотов.

2. Кроме случаев, предусмотренных статьями 410 Налогового Кодекса, при ведении раздельного учета:

1) сумма налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет, определяется в размере налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, по полученным товарам, работам, услугам, используемым для целей облагаемого оборота, с учетом корректировки;

2) сумма налога на добавленную стоимость, не разрешенного к отнесению в зачет, определяется в размере налога на добавленную стоимость, не относимого в зачет, по полученным товарам, работам, услугам, используемым для целей необлагаемого оборота;

3) сумма налога на добавленную стоимость по полученным товарам, работам, услугам, используемым одновременно для целей облагаемых и необлагаемых оборотов, распределяется на сумму налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет и не разрешенного к отнесению в зачет, определяемых по следующим формулам:

$$\text{НДС}_{\text{рз}} = \text{НДС}_{\text{зач}} \times \text{О обл./О общ};$$

$$\text{НДС}_{\text{нз}} = \text{НДС}_{\text{зач}} - \text{НДС}_{\text{рз}}, \text{ где:}$$

$\text{НДС}_{\text{рз}}$ - сумма налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет. Данная сумма может иметь отрицательное значение;

$\text{НДС}_{\text{зач}}$ - сумма налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, с учетом корректировки по товарам, работам, услугам, используемым одновременно для целей облагаемых и необлагаемых оборотов. Данная сумма может иметь отрицательное значение;

О обл - сумма облагаемого оборота за налоговый период. При этом лица, указанные в пункте 2 статьи 407 настоящего Кодекса, определяют О обл как обороты, по которым осуществляется ведение раздельного учета в соответствии с настоящей статьей;

О общ - общая сумма оборота, определяемая как сумма облагаемых и необлагаемых оборотов;

$\text{НДС}_{\text{нз}}$ - сумма налога на добавленную стоимость, не разрешенного к отнесению в зачет. Данная сумма может иметь отрицательное значение.

Сумма налога на добавленную стоимость, не разрешенного к отнесению в зачет, учитывается в порядке, определенном пунктом 9 статьи 243 Налогового Кодекса.

28. Счет-фактура (ст.412 НК РК)

1. При совершении оборота по реализации товаров, работ, услуг обязаны выписать счет-фактуру:

1) плательщики налога на добавленную стоимость, предусмотренные подпунктом 1) пункта 1 статьи 367 Налогового Кодекса;

2) налогоплательщики в случаях, предусмотренных нормативными правовыми актами Республики Казахстан, принятыми в целях реализации международных договоров, ратифицированных Республикой Казахстан;

3) комиссионер, не являющийся плательщиком налога на добавленную стоимость, в случаях, установленных статьями 416 Налогового Кодекса;

4) экспедитор, не являющийся плательщиком налога на добавленную стоимость, в случаях, установленных статьей 415 Налогового Кодекса;

5) налогоплательщики в случае реализации импортированных товаров.

2. Счет-фактура выписывается в электронной форме, за исключением следующих случаев, когда налогоплательщик вправе выписывать счет-фактуру на бумажном носителе:

1) отсутствия по месту нахождения налогоплательщика в границах административно-территориальных единиц Республики Казахстан сети телекоммуникаций общего пользования.

Информация об административно-территориальных единицах Республики Казахстан, на территории которых отсутствуют сети телекоммуникаций общего пользования, размещается на интернет-ресурсе уполномоченного органа;

2) возникновения в информационной системе электронных счетов-фактур технических ошибок, подтвержденных уполномоченным органом.

После устранения технических ошибок счет-фактура, выписанный на бумажном носителе, подлежит регистрации в информационной системе электронных счетов-фактур в течение пятнадцати календарных дней с даты устранения технических ошибок.

3. Счет-фактура в электронной форме выписывается в информационной системе электронных счетов-фактур в порядке и по форме, которые определены уполномоченным органом.

4. Выписка счета-фактуры на бумажном носителе производится в порядке, определенном пунктами 5 - 12 настоящей статьи, по форме, определяемой налогоплательщиком самостоятельно.

5. В счете-фактуре должны быть указаны:

1) порядковый номер счета-фактуры;

2) идентификационный номер поставщика и получателя товаров, работ, услуг;

3) в отношении физических лиц, являющихся получателями товаров, работ, услуг, - фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность);

в отношении индивидуальных предпринимателей, являющихся поставщиками или получателями товаров, работ, услуг, - фамилия, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) и (или) наименование налогоплательщика;

в отношении юридических лиц (структурных подразделений юридических лиц), являющихся поставщиками или получателями товаров, работ, услуг, - наименование. При этом в части указания организационно-правовой формы возможно использование аббревиатуры в соответствии с обычаями, в том числе обычаями делового оборота;

4) дата выписки счета-фактуры;

5) в случаях, предусмотренных статьей 416 Налогового Кодекса, статус поставщика - комитент или комиссионер;

6) в случае реализации подакцизных товаров в счете-фактуре дополнительно указывается сумма акциза;

7) наименование реализуемых товаров, работ, услуг;

8) размер облагаемого (необлагаемого) оборота;

9) ставка налога на добавленную стоимость;

10) сумма налога на добавленную стоимость;

11) стоимость товаров, работ, услуг с учетом налога на добавленную стоимость;

12) в отношении товаров - код товарной номенклатуры внешнеэкономической деятельности.

6. В счете-фактуре размер облагаемого оборота указывается отдельно по каждому наименованию товаров, работ, услуг.

В случае выписки счетов-фактур на бумажном носителе допускается указание общего размера оборота, если к такому счету-фактуре прилагается документ, содержащий данные, указанные в подпунктах 7) -11) пункта 5 настоящей статьи. При

этом счет-фактура должен содержать указание на номер и дату документа, а также его наименование.

7. Стоимостные и суммовые значения в счете-фактуре, выписанном на бумажном носителе, указываются в национальной валюте Республики Казахстан.

Стоимостные и суммовые значения в счете-фактуре, выписанном в электронной форме, указываются в национальной валюте Республики Казахстан, за исключением следующих случаев, при которых возможно указание в иностранной валюте:

1) по сделкам (операциям), заключенным (совершенным) в рамках соглашения (контракта) о разделе продукции;

2) по сделкам (операциям) по реализации товаров на экспорт, облагаемым по нулевой ставке налога на добавленную стоимость в соответствии со статьями 386, 447 и 449 Налогового Кодекса;

3) по оборотам по реализации услуг по международным перевозкам, облагаемым по нулевой ставке налога на добавленную стоимость в соответствии со статьей 387 Налогового Кодекса;

4) по оборотам по реализации, облагаемым по нулевой ставке налога на добавленную стоимость в соответствии с пунктом 3 статьи 393 Налогового Кодекса.

8. В случае, если от имени юридического лица в качестве поставщика товаров, работ, услуг выступает его структурное подразделение и по решению юридического лица выписка счетов-фактур производится таким структурным подразделением, а также в случае, если от имени юридического лица структурное подразделение выступает получателем товаров, работ, услуг, в целях выполнения:

1) требований, установленных подпунктом 3) и 5) пункта 5 настоящей статьи, в счете-фактуре допускается указание реквизитов структурного подразделения юридического лица;

2) требования, установленного подпунктом 2) пункта 5 настоящей статьи, в счете-фактуре указывается идентификационный номер юридического лица. При этом в случае указания реквизитов структурного подразделения юридического лица в соответствии с подпунктом 1) настоящего пункта указывается идентификационный номер такого структурного подразделения.

9. Налогоплательщики указывают в счете-фактуре или ином документе, предусмотренном пунктом 1 статьи 400 Налогового Кодекса:

1) по оборотам, облагаемым налогом на добавленную стоимость, - сумму налога на добавленную стоимость;

2) по необлагаемым оборотам, в том числе освобожденным от налога на добавленную стоимость, - отметку «Без НДС».

10. Налогоплательщики вправе в счете-фактуре, выписываемом на бумажном носителе, указать дополнительные сведения, не предусмотренные настоящей статьей.

11. Счет-фактура на бумажном носителе выписывается в двух экземплярах, один из которых передается получателю товаров, работ, услуг.

12. Счет-фактура, выписанный на бумажном носителе, заверяется:

для юридических лиц - подписями руководителя и главного бухгалтера, а также печатью, содержащей название и указание организационно-правовой формы, если данное лицо в соответствии с законодательством Республики Казахстан должно иметь печать;

для индивидуальных предпринимателей - печатью (при ее наличии), содержащей фамилию, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) и (или) наименование, а также подписью индивидуального предпринимателя.

Счет-фактура может заверяться подписью работника, уполномоченного на то приказом налогоплательщика. При этом копия приказа должна быть доступна для визуального ознакомления получателей товаров, работ, услуг.

Получатель товаров, работ, услуг вправе обратиться к поставщику данных товаров, работ, услуг с требованием представить заверенную уполномоченным на то

лицом копию приказа о назначении лица, уполномоченного подписывать счета-фактуры, а поставщик обязан выполнить данное требование в день обращения получателя товаров, работ, услуг.

Структурное подразделение юридического лица, являющееся поставщиком товаров, работ, услуг, по решению налогоплательщика вправе заверять выписанные им счета-фактуры печатью такого структурного подразделения, содержащей название и указание организационно-правовой формы юридического лица, если данное лицо в соответствии с законодательством Республики Казахстан должно иметь печать.

Счет-фактура, выписанный уполномоченным представителем участников простого Общества (консорциума), в случаях, предусмотренных пунктом 2 статьи 200 Налогового Кодекса, заверяется печатью уполномоченного представителя, содержащей название и указание организационно-правовой формы, а также подписями руководителя и главного бухгалтера такого уполномоченного представителя.

В случае, если в соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан о бухгалтерском учете и финансовой отчетности и учетной политикой руководитель или индивидуальный предприниматель ведет бухгалтерский учет лично, вместо подписи главного бухгалтера указывается «не предусмотрен».

Счет-фактура, выписанный в электронной форме, заверяется электронной цифровой подписью.

13. Выписка счета-фактуры не требуется в случаях:

- 1) реализации товаров, работ, услуг, расчеты за которые осуществляются: наличными деньгами с представлением покупателю чека контрольно-кассовой машины и (или) через терминалы оплаты услуг;
с применением оборудования (устройства), предназначенного для осуществления платежей с использованием платежных карточек;
- 2) реализации товаров, работ, услуг физическим лицам, расчеты за которые осуществляются электронными деньгами или с использованием средств электронного платежа;
- 3) осуществления расчетов через банки второго уровня, оператора почты за предоставленные физическому лицу коммунальные услуги, услуги связи;
- 4) оформления перевозки пассажира на железнодорожном или воздушном транспорте проездным билетом на бумажном носителе, электронным билетом или электронным проездным документом;
- 5) безвозмездной передачи товара физическому лицу, не являющемуся индивидуальным предпринимателем или лицом, занимающимся частной практикой;
- 6) оказания услуг, предусмотренных статьей 397 Налогового Кодекса.

Положения подпунктов 1) и 2) части первой настоящего пункта не применяются в случае реализации товаров, работ, услуг лицам, указанным в пункте 1 статьи 436 Налогового Кодекса.

14. В случаях, предусмотренных подпунктами 1) и 2) части первой пункта 13 настоящей статьи, получатель товаров, работ, услуг вправе обратиться к поставщику данных товаров, работ, услуг с требованием выписать счет-фактуру, а поставщик обязан выполнить такое требование с учетом положений настоящей статьи, в том числе в части указания в сведениях о получателе товаров, работ, услуг реквизитов юридического лица, через доверенное лицо которого осуществляется приобретение товаров, работ, услуг, или индивидуального предпринимателя, приобретающего товары, работы, услуги. При этом в случаях, предусмотренных подпунктами 3) и 4) пункта 13 настоящей статьи, выписка счета-фактуры осуществляется по месту реализации товаров, работ, услуг.

В случае, предусмотренном подпунктом 4) части первой пункта 13 настоящей статьи, получатель услуг вправе обратиться с требованием выписать документ, подтверждающий факт проезда физического лица, или счет-фактуру к поставщику таких услуг, а поставщик обязан выполнить такое требование с учетом положений

настоящей статьи, в том числе в части указания в сведениях о получателе работ, услуг реквизитов физического лица, которому оказана услуга по перевозке.

15. Особенности выписки счетов-фактур в отдельных случаях установлены статьями 414 - 418 Налогового Кодекса.

29. Сроки выписки счетов-фактур (ст.413 НК РК)

1. Счет-фактура выписывается:

1) при реализации электрической и (или) тепловой энергии, воды, газа, коммунальных услуг, услуг связи, услуг по перевозке на железнодорожном транспорте, услуг по перевозке пассажиров, багажа и грузов на воздушном транспорте, услуг по договору транспортной экспедиции, услуг оператора вагонов (контейнеров), услуг по перевозке грузов по системе магистральных трубопроводов, системных услуг, оказываемых системным оператором, услуг по предоставлению кредита (займа, микрокредита), облагаемых налогом на добавленную стоимость банковских операций, а также при реализации товаров, работ, услуг по договорам, заключенным сроком на один год или более, лицам, указанным в пункте 1 статьи 436 Налогового Кодекса, - по итогам месяца, в котором поставлены товары, оказаны услуги, не позднее 20 числа месяца, следующего за месяцем, на который по таким товарам, услугам приходится дата совершения оборота по реализации;

2) в случае вывоза товаров с помещением под таможенную процедуру экспорта счет-фактура выписывается не позднее двадцати календарных дней после даты совершения оборота по реализации;

3) при передаче имущества в финансовый лизинг в части начисленной суммы вознаграждения - по итогам календарного квартала не позднее 20 числа месяца, следующего за кварталом, по итогам которого выписывается счет-фактура;

4) в остальных случаях - не ранее даты совершения оборота по реализации и не позднее пятнадцати календарных дней после такой даты.

2. В целях выполнения требований пункта 14 статьи 412 Налогового Кодекса выписка счета-фактуры осуществляется в день или после даты совершения оборота, но в пределах срока исковой давности, установленного статьей 48 Налогового Кодекса.

3. Исправленный счет-фактура выписывается при необходимости внесения изменений и дополнений в ранее выписанный счет-фактуру.

4. Сроки выписки дополнительного счета-фактуры установлены статьей 420 Налогового Кодекса.

При несоблюдении требований статьи 197 настоящего Кодекса дополнительный счет-фактура выписывается лизингодателем в срок не позднее пятнадцати календарных дней с даты наступления такого случая.

30. Внесение изменений и дополнений в счет-фактуру (ст.419 НК РК)

1. Исправленный счет-фактура выписывается в случае необходимости внесения изменений и (или) дополнений в ранее выписанный счет-фактуру, исправления ошибок, не влекущих замену поставщика и (или) получателя товаров, работ, услуг.

При выписке исправленного счета-фактуры ранее выписанный счет-фактура аннулируется.

2. Исправленный счет-фактура должен:

1) соответствовать требованиям, установленным настоящей главой к выписке счетов-фактур;

2) содержать следующую информацию:

пометку о том, что счет-фактура является исправленным;

порядковый номер и дату выписки исправленного счета-фактуры;

порядковый номер и дату выписки первичного счета-фактуры;

порядковый номер и дату выписки аннулируемого счета-фактуры.

3. По исправленному счету-фактуре, выписанному на бумажном носителе, обязательно наличие одного из нижеперечисленных подтверждений о получении такого счета-фактуры получателем товаров, работ, услуг:

1) заверение получателем товаров, работ, услуг такого счета-фактуры подписями и печатью в соответствии с пунктом 12 статьи 412 Налогового Кодекса;

2) направление поставщиком товаров, работ, услуг такого счета-фактуры в адрес получателя товаров, работ, услуг заказным письмом и наличие уведомления о его получении;

3) наличие письма получателя товаров, работ, услуг о получении такого счета-фактуры с подписью и печатью:

для юридических лиц - содержащей название и указание на организационно-правовую форму, если данное лицо в соответствии с законодательством Республики Казахстан должно иметь печать;

для индивидуальных предпринимателей - при ее наличии, содержащей фамилию, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) и (или) наименование.

4. По исправленному счету-фактуре, выписанному в электронной форме, получатель товаров, работ, услуг вправе в течение десяти календарных дней со дня получения такого исправленного счета-фактуры указать несогласие с выпиской такого счета-фактуры согласно порядку документооборота счетов-фактур, выписываемых в электронной форме.

Положения настоящей статьи не применяются в случаях, предусмотренных статьей 420 Налогового Кодекса.

31. Выписка дополнительного счета-фактуры (ст.420 НК РК)

1. Выписка дополнительного счета-фактуры производится поставщиком в случаях:

1) корректировки размера оборота в соответствии со статьей 383 Налогового Кодекса;

2) несоблюдения требований статьи 197 Налогового Кодекса.

2. Дополнительный счет-фактура должен:

1) соответствовать требованиям, установленным настоящей главой к выписке счетов-фактур;

2) содержать следующую информацию:

пометку о том, что счет-фактура является дополнительным;

порядковый номер и дату выписки дополнительного счета-фактуры;

порядковый номер и дату выписки счета-фактуры, к которому выписывается дополнительный счет-фактура;

сумму корректировки размера оборота в случае его изменения;

сумму корректировки налога на добавленную стоимость в случае его изменения;

дату совершения оборота на сумму корректировки размера оборота - при выписке в электронной форме;

отметку «несоблюдение статьи 197 Налогового кодекса» в случае, установленном подпунктом 2) пункта 1 настоящей статьи.

3. Дополнительный счет-фактура выписывается не ранее даты совершения оборота и не позднее пятнадцати календарных дней после указанной даты совершения оборота.

4. По дополнительному счету-фактуре, выписанному на бумажном носителе, обязательно наличие одного из нижеперечисленных подтверждений о получении такого счета-фактуры получателем товаров, работ, услуг:

1) заверение получателем товаров, работ, услуг такого счета-фактуры подписями и печатью в соответствии с пунктом 12 статьи 412 Налогового Кодекса;

2) направление поставщиком товаров, работ, услуг такого счета-фактуры в адрес получателя товаров, работ, услуг заказным письмом и наличие уведомления о его получении;

3) наличие письма получателя товаров, работ, услуг о получении такого счета-фактуры с подписью и печатью:

для юридических лиц - содержащей название и указание на организационно-правовую форму, если данное лицо в соответствии с законодательством Республики Казахстан должно иметь печать;

для индивидуальных предпринимателей - при ее наличии, содержащей фамилию, имя, отчество (если оно указано в документе, удостоверяющем личность) и (или) наименование.

5. По дополнительному счету-фактуре, выписанному в электронной форме, получатель товаров, работ, услуг вправе в течение десяти календарных дней со дня получения такого дополнительного счета-фактуры указать несогласие с выпиской такого счета-фактуры согласно порядку документооборота счетов-фактур, выписываемых в электронной форме.

32. Исчисление налога на добавленную стоимость (ст.421 НК РК)

1. Налог на добавленную стоимость, за исключением налога на добавленную стоимость, начисленного по облагаемому импорту, исчисляется за налоговый период в следующем порядке:

сумма налога на добавленную стоимость, начисленного с облагаемого оборота,
минус

сумма налога на добавленную стоимость, разрешенного к отнесению в зачет, определенная в соответствии со статьями 408, 409 и 410 Налогового Кодекса,
минус

дополнительная сумма налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, определенная в соответствии со статьей 411 Налогового Кодекса.

2. Сумма налога на добавленную стоимость, начисленного с облагаемого оборота, определяется в следующем порядке:

произведение ставки, установленной пунктом 1 статьи 422 Налогового Кодекса, и облагаемого оборота, за исключением оборотов по реализации, указанных в главе 44 Налогового Кодекса, уменьшенного и (или) увеличенного на сумму оборотов, предусмотренных статьями 383 и 384 Налогового Кодекса,

плюс

произведение ставки, установленной пунктом 2 статьи 422 Налогового Кодекса, и оборотов по реализации, указанных в главе 44 Налогового Кодекса, уменьшенных и (или) увеличенных на сумму оборотов, предусмотренных статьями 383 и 384 Налогового Кодекса.

3. Если результат расчета, предусмотренного пунктом 1 настоящей статьи, имеет:

1) положительное значение, такой результат является суммой налога, подлежащего уплате в бюджет в порядке, определенном Налоговым Кодексом;

2) отрицательное значение, такой результат является превышением суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, над суммой начисленного налога.

4. Сумма налога на добавленную стоимость за нерезидента исчисляется путем применения ставки, предусмотренной пунктом 1 статьи 422 Налогового Кодекса, к размеру оборота по приобретению работ, услуг от нерезидента.

33. Ставки налога на добавленную стоимость (ст.422 НК РК)

1. Ставка налога на добавленную стоимость составляет 12 процентов и применяется к размеру облагаемого оборота и облагаемого импорта.

2. Обороты по реализации товаров, работ, услуг, указанные в главе 44 Налогового Кодекса, облагаются налогом на добавленную стоимость по нулевой ставке.

В случае не подтверждения в соответствии с главой 44 Налогового Кодекса оборота по реализации товаров, работ, услуг, облагаемого по нулевой ставке, указанный оборот по реализации товаров и услуг подлежит обложению налогом на добавленную стоимость по ставке, указанной в пункте 1 настоящей статьи.

Размеры и порядок уплаты единых ставок таможенных пошлин, налогов, а также совокупного таможенного платежа устанавливаются таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан.

3. При снятии лица с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость к размеру облагаемого оборота, определяемого в соответствии с пунктом 4 статьи 380 Налогового Кодекса, применяется ставка налога на добавленную стоимость:

1) по товарно-материальным запасам - действующая на дату снятия лица с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость;

2) по основным средствам, нематериальным и биологическим активам, инвестициям в недвижимость - действовавшая на дату их приобретения.

Налоговый период (ст.423 НК РК)

Налоговым периодом по налогу на добавленную стоимость является календарный квартал.

Налоговая декларация (ст.424 НК РК)

1. Плательщик налога на добавленную стоимость, указанный в подпункте 1) пункта 1 статьи 367 Налогового Кодекса, обязан представить декларацию по налогу на добавленную стоимость в налоговый орган по месту нахождения за каждый налоговый период не позднее 15 числа второго месяца, следующего за отчетным налоговым периодом, если иное не установлено настоящей статьей.

Обязательство по представлению декларации по налогу на добавленную стоимость не распространяется на лиц, указанных в подпункте 2) пункта 1 статьи 367 Налогового Кодекса, по которым не произведена постановка на регистрационный учет по налогу на добавленную стоимость.

В случаях, предусмотренных пунктом 3 статьи 426 Налогового Кодекса, оператор представляет декларацию по налогу на добавленную стоимость по контрактной деятельности по всем участникам простого Общества (консорциума).

2. Одновременно с декларацией представляются реестры счетов-фактур по приобретенным и реализованным в течение налогового периода товарам, работам, услугам, являющиеся приложением к декларации. Формы реестров счетов-фактур по приобретенным и реализованным товарам, работам, услугам устанавливаются уполномоченным органом.

Количество ячеек для указания номеров счетов-фактур не ограничивается при представлении в электронной форме:

1) реестра счетов-фактур (документов на выпуск товаров из государственного материального резерва) по приобретенным товарам, работам, услугам в течение отчетного налогового периода;

2) реестра счетов-фактур по реализованным товарам, работам, услугам в течение отчетного налогового периода.

В случае если плательщик налога на добавленную стоимость:

выписывает в течение налогового периода счета-фактуры в электронной форме и на бумажном носителе, то в реестре счетов-фактур по реализованным в течение налогового периода товарам, работам, услугам отражаются счета-фактуры, выписанные на бумажном носителе;

получает в течение налогового периода счета-фактуры в электронной форме и на бумажном носителе, то в реестре счетов-фактур по приобретенным в течение налогового периода товарам, работам, услугам отражаются счета-фактуры, выписанные на бумажном носителе.

В случае если плательщик налога на добавленную стоимость:

выписывает в течение налогового периода счета-фактуры исключительно в электронной форме, то реестр счетов-фактур по реализованным в течение налогового периода товарам, работам, услугам в налоговые органы не представляется;

получает в течение налогового периода счета-фактуры исключительно в электронной форме, то реестр счетов-фактур по приобретенным в течение налогового периода товарам, работам, услугам в налоговые органы не представляется.

3. В случаях, предусмотренных абзацем четвертым подпункта 1) пункта 1 статьи 400 Налогового Кодекса, структурное подразделение уполномоченного органа в области государственного материального резерва представляет реестр выписанных документов на выпуск им товаров из государственного материального резерва в порядке, сроки и по форме, которые установлены уполномоченным органом.

4. Налогоплательщик, снятый с регистрационного учета по решению налогового органа в случаях, предусмотренных пунктом 4 статьи 85 Налогового Кодекса, обязан представить ликвидационную декларацию по налогу на добавленную стоимость в налоговый орган по месту нахождения не позднее 15 числа второго месяца, следующего за отчетным налоговым периодом, в котором проведено снятие с такого учета. Ликвидационная декларация составляется за период с начала налогового периода, в котором налогоплательщик снят с регистрационного учета, до даты его снятия с такого учета.

Сроки уплаты налога на добавленную стоимость (ст.425 НК РК)

Налог на добавленную стоимость подлежит уплате в бюджет по месту нахождения налогоплательщика в следующие сроки:

1) не позднее 25 числа второго месяца, следующего за отчетным налоговым периодом, - сумма налога на добавленную стоимость, подлежащего уплате в бюджет за каждый налоговый период, а также исчисленного налога на добавленную стоимость за нерезидента, за исключением налога на добавленную стоимость, указанного в подпунктах 2) и 3) части первой настоящей статьи;

2) в сроки, определенные таможенным законодательством Республики Казахстан, - сумма налога на добавленную стоимость по импортируемым товарам;

3) не позднее десяти календарных дней со дня представления в налоговый орган ликвидационной декларации по налогу на добавленную стоимость - сумма налога на добавленную стоимость, отраженного в такой декларации, в случае снятия плательщика налога на добавленную стоимость с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость в соответствии со статьей 85 Налогового Кодекса.

В случае, если срок уплаты налога на добавленную стоимость, отраженного в декларации по налогу на добавленную стоимость, представленной за налоговый период, предшествующий налоговому периоду, за который представлена ликвидационная декларация по такому налогу, наступает после истечения срока, указанного в подпункте 3) части первой настоящей статьи, уплата налога производится не позднее десяти календарных дней со дня представления в налоговый орган ликвидационной декларации.

Уплата налога на добавленную стоимость на импортируемые товары методом зачета (ст.427 НК РК)

1. Налог на добавленную стоимость уплачивается методом зачета в порядке, определенном настоящей статьей, плательщиками налога на добавленную стоимость по следующим товарам, помещаемым под таможенную процедуру выпуска для внутреннего потребления:

- 1) оборудование;
- 2) сельскохозяйственная техника;
- 3) грузовой подвижной состав автомобильного транспорта;
- 4) вертолеты и самолеты;
- 5) локомотивы железнодорожные и вагоны;
- 6) морские суда;
- 7) запасные части;
- 8) пестициды (ядохимикаты);
- 9) племенные животные всех видов и оборудование для искусственного осеменения;

10) крупный рогатый скот живой.

Перечень указанных товаров и порядок его формирования определяются уполномоченным органом в области налоговой политики.

При этом в данный перечень включаются товары, производство которых отсутствует на территории Республики Казахстан или не покрывает потребности Республики Казахстан.

2. Положения настоящей статьи в части уплаты налога на добавленную стоимость методом зачета применяются в отношении товаров, ввозимых плательщиком налога на добавленную стоимость:

- 1) не предназначенных для дальнейшей реализации;
- 2) с целью передачи в финансовый лизинг, за исключением передачи в международный финансовый лизинг;
- 3) указанных в подпункте 7) части первой пункта 1 настоящей статьи, используемых в производстве сельскохозяйственной техники, включенной в перечень, установленный уполномоченным органом в области развития агропромышленного комплекса по согласованию с центральным уполномоченным органом по государственному планированию и уполномоченным органом.

3. Выпуск товаров, указанных в пункте 1 настоящей статьи, для внутреннего потребления производится без фактической уплаты налога на добавленную стоимость при условии уплаты в установленном порядке таможенных платежей и акцизов по подакцизным товарам.

4. Сумма налога на добавленную стоимость, уплаченная методом зачета, отражается в декларации по налогу на добавленную стоимость одновременно в начислении и зачете в порядке, определенном налоговым законодательством Республики Казахстан.

В случае нарушения в течение пяти лет с даты выпуска товаров для внутреннего потребления на территорию Республики Казахстан требований, установленных пунктам 1 и 2 настоящей статьи, налог на добавленную стоимость на импортируемые товары подлежит уплате с начислением пени со срока, установленного для уплаты налога на добавленную стоимость на импортируемые товары, в порядке и размере, которые определены таможенным законодательством Евразийского экономического союза и (или) таможенным законодательством Республики Казахстан.

При этом не являются нарушениями требований, установленных настоящей статьей:

- 1) реализация мяса и мясных продуктов, полученных в результате вынужденного забоя животных, указанных в подпунктах 9) и 10) пункта 1 настоящей статьи, или убыль (падеж) таких животных в пределах норм естественной убыли, утвержденных уполномоченным органом в области развития агропромышленного комплекса;
- 2) вывоз в соответствии с процедурой реэкспорта ранее ввезенных товаров;
- 3) снятие с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость после выпуска товаров.

5. Реализация товаров, по которым налог на добавленную стоимость на импортируемые товары уплачен методом зачета, по истечении пяти лет с даты их

выпуска для внутреннего потребления на территорию Республики Казахстан не подлежит обложению налогом на добавленную стоимость на импортируемые товары.

Положения настоящего пункта применяется также при реализации после 31 декабря 2008 года товаров, ввезенных по 31 декабря 2008 года для собственных производственных нужд, при импорте которых налог на добавленную стоимость уплачен методом зачета.

6. Обороты по реализации товаров, указанных в пункте 1 настоящей статьи, по которым налог на добавленную стоимость уплачен методом зачета, при передаче в финансовый лизинг освобождаются от налога на добавленную стоимость.

Положение настоящего пункта применяется также при передаче после 31 декабря 2008 года в финансовый лизинг товаров, ввезенных по 31 декабря 2008 года для собственных производственных нужд, по которым налог на добавленную стоимость уплачен методом зачета.

Уплата налога на добавленную стоимость на импортируемые товары на территорию Республики Казахстан с территории государств-членов Евразийского экономического союза методом зачета (ст.428 НК РК)

1. Налог на добавленную стоимость уплачивается методом зачета в порядке, определенном настоящей статьей, плательщиками налога на добавленную стоимость по следующим товарам, импортируемым на территорию Республики Казахстан с территории государств-членов Евразийского экономического союза:

- 1) оборудование;
- 2) сельскохозяйственная техника;
- 3) грузовой подвижной состав автомобильного транспорта;
- 4) вертолеты и самолеты;
- 5) локомотивы железнодорожные и вагоны;
- 6) морские суда;
- 7) запасные части;
- 8) пестициды (ядохимикаты);
- 9) племенные животные всех видов и оборудование для искусственного осеменения;
- 10) крупный рогатый скот живой.

Перечень указанных товаров и порядок его формирования определяются уполномоченным органом в области налоговой политики.

При этом в данный перечень включаются товары, производство которых отсутствует на территории Республики Казахстан или не покрывает потребности Республики Казахстан.

2. Положения настоящей статьи в части уплаты налога на добавленную стоимость методом зачета применяются в отношении товаров, ввозимых плательщиком налога на добавленную стоимость:

- 1) не предназначенных для дальнейшей реализации;
- 2) с целью передачи в финансовый лизинг, за исключением передачи в международный финансовый лизинг;
- 3) указанных в подпункте 7) части первой пункта 1 настоящей статьи, используемых в производстве сельскохозяйственной техники, включенной в перечень, установленный уполномоченным органом в области развития агропромышленного комплекса по согласованию с центральным уполномоченным органом по государственному планированию и уполномоченным органом.

3. Плательщик налога на добавленную стоимость одновременно с декларацией по косвенным налогам по импортированным товарам представляет в налоговый орган:

- 1) документы, указанные в пункте 2 статьи 456 Налогового Кодекса;
- 2) документы, описывающие основные технические, коммерческие характеристики товаров, позволяющие отнести товар к конкретной товарной подсубпозиции единой Товарной номенклатуры внешнеэкономической деятельности

Евразийского экономического союза. При необходимости представляются фотографии, рисунки, чертежи, паспорта изделий, пробы, образцы товаров и другие документы.

4. Ввоз товаров, указанных в пункте 1 настоящей статьи, производится без фактической уплаты налога на добавленную стоимость при условии уплаты в установленном порядке акцизов по подакцизным товарам.

5. Сумма налога на добавленную стоимость, уплаченная методом зачета, отражается в декларации по налогу на добавленную стоимость одновременно в начислении и зачете в порядке, определенном налоговым законодательством Республики Казахстан.

В случае нарушения в течение пяти лет с даты ввоза товаров на территорию Республики Казахстан требований, установленных пунктам 1 и 2 настоящей статьи, налог на добавленную стоимость на ввозимые товары подлежит уплате с начислением пени со срока, установленного для уплаты налога на добавленную стоимость при ввозе товаров, в порядке и размере, которые определены налоговым законодательством Республики Казахстан.

При этом не являются нарушениями требований, установленных настоящей статьей:

1) реализация мяса и мясных продуктов, полученных в результате вынужденного забоя животных, указанных в подпунктах 9) и 10) части первой пункта 1 настоящей статьи, или убыль (падеж) таких животных в пределах норм естественной убыли, утвержденных уполномоченным органом в области развития агропромышленного комплекса;

2) снятие с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость после даты принятия на учет импортированных товаров, определенной в соответствии со статьей 442 Налогового Кодекса.

6. Обороты по реализации товаров, указанных в пункте 1 настоящей статьи, по которым налог на добавленную стоимость уплачен методом зачета, при передаче в финансовый лизинг освобождаются от налога на добавленную стоимость.

7. Положения настоящей статьи также распространяются на товары, импортированные на территорию Республики Казахстан с территории государств-членов Евразийского экономического союза, по договорам (контрактам) лизинга в части суммы налога на добавленную стоимость, приходящейся на сумму лизингового платежа, предусмотренного договором лизинга, без учета вознаграждения.

Превышение суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, над суммой начисленного налога за налоговый период (ст.429 НК РК)

1. Если иное не предусмотрено настоящей главой, превышение суммы налога на добавленную стоимость, относимого в зачет, над суммой начисленного налога, сложившееся по декларации нарастающим итогом на конец отчетного налогового периода (далее - превышение налога на добавленную стоимость), зачитывается в счет предстоящих платежей по налогу на добавленную стоимость.

Превышение налога на добавленную стоимость не зачитывается в счет уплаты налога на добавленную стоимость по импортируемым товарам и (или) при приобретении работ, услуг от нерезидента.

2. Превышение налога на добавленную стоимость, сложившееся на конец налогового периода, в котором совершены обороты по реализации, облагаемые по нулевой ставке, подлежит возврату по приобретенным товарам, работам и услугам, используемым в целях облагаемых оборотов по реализации, в порядке, определенном статьей 431 Налогового Кодекса, если одновременно выполняются следующие условия:

1) плательщиком налога на добавленную стоимость осуществляется постоянная реализация товаров, работ, услуг, облагаемых по нулевой ставке;

2) оборот по реализации, облагаемый по нулевой ставке, за налоговый период, в котором осуществлялась постоянная реализация товаров, работ, услуг, составляет не менее 70 процентов в общем облагаемом обороте по реализации.

В целях настоящего пункта к постоянной реализации товаров, работ, услуг, облагаемых по нулевой ставке, относится реализация товаров, выполнение работ, оказание услуг, облагаемых по нулевой ставке, осуществляемых в течение трех последовательных налоговых периодов, не реже одного раза в каждом квартале. При этом постоянной реализацией признается такая реализация в каждом из указанных налоговых периодов.

3. В случае невыполнения условий, установленных пунктом 2 настоящей статьи, превышение суммы налога на добавленную стоимость подлежит возврату в части суммы налога, отнесенного в зачет по товарам (работам, услугам), использованным для целей оборота по реализации, облагаемого по нулевой ставке.

4. Возврат превышения налога на добавленную стоимость, образовавшегося в связи с приобретением товаров, работ, услуг, не используемых в целях оборотов по реализации, облагаемых по нулевой ставке, производится в пределах сумм налога на добавленную стоимость, отнесенного в зачет, уплаченного при приобретении работ, услуг от нерезидента в соответствии со статьей 373 Налогового Кодекса.

5. Плательщик налога на добавленную стоимость, указанный в пункте 2 статьи 434 Налогового Кодекса, вправе применить порядок возврата превышения налога на добавленную стоимость в соответствии со статьей 431 Налогового Кодекса и в случае неиспользования им права упрощенного порядка возврата превышения налога на добавленную стоимость.

6. Положения пунктов 2, 3 и 4 настоящей статьи не применяются:

к сумме превышения налога на добавленную стоимость, возврат которого осуществляется в соответствии со статьями 432 и 433 Налогового Кодекса;

к налогоплательщикам, имеющим право на применение упрощенного порядка возврата превышения налога на добавленную стоимость, предусмотренного статьей 434 Налогового Кодекса.

7. При определении суммы превышения налога на добавленную стоимость, подлежащего возврату из бюджета, не учитывается сумма налога на добавленную стоимость, отнесенная в зачет по:

счетам-фактурам, выписанным заготовительной организацией в сфере агропромышленного комплекса;

товарам, работам, услугам по полезным ископаемым, передаваемым в счет исполнения налогового обязательства в натуральной форме (в том числе товарам, работам, услугам, связанным с реализацией таких полезных ископаемых).

8. Превышение налога на добавленную стоимость по налогоплательщикам, снятым с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость по решению налогового органа, подлежит списанию по истечении срока исковой давности, установленного статьей 48 Налогового Кодекса, течение которого начинается с даты снятия с регистрационного учета по налогу на добавленную стоимость.

Списание превышения налога на добавленную стоимость с лицевых счетов налогоплательщиков осуществляется в порядке, определенном уполномоченным органом.

9. Превышение налога на добавленную стоимость, сложившееся после выполнения требований, указанных в подпункте 3) пункта 1 статьи 369 Налогового Кодекса, в связи с прекращением деятельности налогоплательщика, подлежит уменьшению в размере сложившегося превышения налога на добавленную стоимость, указанного в ликвидационной декларации, представленной в связи с прекращением деятельности налогоплательщика.

10. Правила возврата превышения налога на добавленную стоимость утверждаются уполномоченным органом.

8.41. Порядок и сроки возврата превышения налога на добавленную стоимость отражены в ст.431-436 НК РК

8.42. Особенности обложения налогом на добавленную стоимость при экспорте и импорте товаров, выполнении работ, оказании услуг в евразийском экономическом союзе указаны в ст.437-459 НК РК.

9. Налоговые регистры.

1. Налоговый регистр по налогу на добавленную стоимость разработан МФ РК и является обязательным приложением к настоящей налоговой учетной политике (см. **Регистр № 9**).

Налоговый регистр по налогу на добавленную стоимость ведется в электронном виде или на бумажном носителе, по желанию исполнителя. Исполнителем является лицо, ответственное за составление Декларации по налогу на добавленную стоимость.

2. В конце года Налоговый регистр по налогу на добавленную стоимость выводится на бумажный носитель, подписывается исполнителем, главным бухгалтером и руководителем.

РАЗДЕЛ 19. НАЛОГОВЫЙ КОНТРОЛЬ И ПРОЧИЕ ФОРМЫ НАЛОГОВОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ

1. Налоговое администрирование (ст.68 НК РК)

1.1. Налоговое администрирование является системой (совокупностью) мер и способов, осуществляемых налоговыми органами и другими уполномоченными государственными органами по сбору налогов и платежей в бюджет, заключающихся в том числе в осуществлении налогового контроля, применении способов обеспечения исполнения не выполненного в срок налогового обязательства и мер принудительного взыскания налоговой задолженности, а также оказании государственных услуг и иных форм налогового администрирования, установленных настоящим Кодексом.

1.2. Налоговое администрирование основывается на принципах:

- 1) законности;
- 2) повышения эффективности взаимодействия между налогоплательщиком и налоговыми органами;
- 3) дифференцированного подхода при осуществлении налогового администрирования, основанного на оценке рисков.

2. Налоговый контроль (ст.69 НК РК)

2.1. Налоговый контроль – это контроль, осуществляемый налоговыми органами за исполнением норм налогового законодательства РК и иного законодательства Республики Казахстан, контроль за исполнением которого возложен на органы налоговые органы.

2.2. Налоговый контроль, относящийся к деятельности Общества, осуществляется в отношении:

- регистрация Общества в налоговых органах;
- прием налоговых форм;
- камеральный контроль;
- учет исполнения налогового обязательства;
- обязанности по исчислению, удержанию и перечислению обязательных пенсионных взносов;
- обязанности по исчислению и уплате социальных отчислений;
- обязанности по исчислению и уплате отчислений и взносов на обязательное социальное медицинское страхование;
- налоговый мониторинг;
- налоговое обследование;
- налоговые проверки;
- контроль при трансфертном ценообразовании;
- контроль за соблюдением порядка применения контрольно-кассовых машин (если появляются обязательства по их применению).

Персональную ответственность за своевременное представление налоговых форм, в соответствии с требованиями НК РК и настоящей налоговой учетной политики возложена на следующих должностных лиц:

Председатель Правления - Ректор –

Главный бухгалтер -

2.3. Общий порядок проведения налоговой проверки определяется в соответствии с Предпринимательским кодексом Республики Казахстан.

2.4. Особенности порядка и сроки проведения налоговой проверки определяются Налоговым Кодексом.

3. Камеральный контроль (ст.94 НК РК)

3.1. Камеральный контроль – контроль, осуществляемый органами налоговой службы на основе изучения и анализа представленной налоговой отчетности, сведений уполномоченных органов, а также других документов и сведений о деятельности Общества. Камеральный контроль является составной частью системы управления рисками.

3.2. Целью камерального контроля является представление налогоплательщику права самостоятельного устранения нарушений в налоговой отчетности, выявленных налоговыми органами по результатам камерального контроля.

3.3 Персональная ответственность за устранение ошибок и недочетов, выявленных при камеральном контроле возложена на главного бухгалтера Общества.

Персональную ответственность за полноту удержаний, своевременное перечисление в уполномоченный орган обязательных и добровольных пенсионных взносов в Единый накопительный пенсионный фонд, своевременное перечисление социальных платежей, устранение ошибок и недочетов, выявленных при камеральном контроле возложить на должностных лиц, отвечающих за эти платежи.

4. Проведение сверки расчетов по налогам и платежам в бюджет, социальным платежам (ст. 98 НК РК)

1. По требованию налогоплательщика (налогового агента) налоговым органом в течение одного рабочего дня проводится сверка расчетов по налогам и платежам в бюджет, социальным платежам.

2. В случае наличия расхождений по данным налогоплательщика (налогового агента) и данным налогового органа в течение трех рабочих дней со дня установления расхождений налоговый орган и налогоплательщик (налоговый агент) принимают меры по устранению возникших расхождений. В случае необходимости вносятся корректировки в лицевой счет налогоплательщика (налогового агента).

РАЗДЕЛ 20. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА СОБЛЮДЕНИЕ УЧЕТНОЙ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ

1. Ответственность за соблюдение учетной налоговой политики возлагается на первого руководителя или другого уполномоченного лица, в должностной инструкции которого обозначена эта ответственность.

2. Требования первого руководителя Общества или его уполномоченного лица, а также главного бухгалтера или лица, на которое возложена обязанность по ведению налогового и бухгалтерского учета являются обязательными для исполнения всеми работниками Общества.

<i>Издание:</i>	<i>Дата утверждения:</i>	<i>Дата введения в действие:</i>	<i>Ответственность:</i>
<i>первое</i>	<i>09.06.2022</i>	<i>30.06.2022</i>	<i>ДЭПФ</i>